

CONSPECTUS BIBLIORUM

- [*Dub. s. a.* [A.1657-1705] N.1055.
Suspect. A.1646 N.491 | 1650 N.504 | 1662 N.536A. (v. p.2045).
Spur. v. sub Han. A.1625 N.445.
Fict. A.1665 et 1686 v. sub N.558 | *s. a.* sub N.774.]
- 251 (*Psalt.*) *Prostitz* A.1605 N.359.
 252 — *Rom.* A.1581 N.256.
 253 — *Sabion.* A.1555 N.143.
 254 — *Sulzb.* A.1701 N.717 | 1712 N.806 | 1730 N.893A.
 255 — *Ven.* A.1518 N.33 | 1521 N.40 | 1524 N.50 | 1537 N.81 | 1538 N.84 | 1544 N.102 | 1546 N.120 | 1571 N.220 | 1590 N.292 | 1591 N.299 | 1598 N.329 | 1608 N.373 | 1616 N.411 | 1620 N.431 | 1627 N.448 | 1630 N.452 | 1650 N.505 | 1690 N.652 | 1696 N.689 | 1699 N.705 | 1702 N.726.
 [*Suspectis.* A.1596 v. sub A.1566 c. Comm. N.198.
Fict. A.1543 v. sub N.120 | 1655 v. sub N.505 | 1596 v. c. Comm; sub A.1566 N.198 | *s. a.* v. sub N.452.]
- 256 — *Veron.* A.1649 N.500.
 [*Fict.* A.1644 v. sub N.500.]
- 257 — *Wilm.* A.1720 N.838 | alfab. dispos. A.1717 N.828 | *s. a.* [1670-90] N.1056.
 258 — *Wittenb.* A.1566 N.199 et 199b | 1615 N.409.
 [*Dub.* A.1574 et 1576 v. sub N.199.]
- 259 — *Zolk.* A.1693 N.672 | 1695 N.680 | 1702 N.727.
 [*Zürich.* v. inter Bibl. Germ. N.1269.]
- 260 — *s. l. e. a.* [A.1477-80] N.1059, 1060.
 [*Fict.* N.1064, et v. sub *Lips.* A.1533 N.73.]
- β) PSALTERIUM C. VERS.
- 261 — c. Vers. lat. Vulg. A.1523 N.45.
 [*Fict.* A.1556 N.148.]
- 262-3 — Pagnini (cura Arie Montani) *s. a.* (acc. Prov. Kobolet Cant.) [*ra.* A.1616] N.1052 | (item) 1632 N.459b et 459c | 1648 N.496 | 1662 N.535 | 1667 N.551c | 1675 N.582 | 1691 N.661 | 1709 N.751.
 [*Spur.* (?) A.1724 v. sub N.1661.
Suspect. A.1608 N.372.]
- 264 — mut. a Leusdenio A.1680 N.604 | 1688 N.643.
 265 — — metr. Arie Montani A.1574 N.232.
 266 — c. Vers. et Comm. Calvini A.1564 N.185 | 1578 N.245 | 1667 N.555.
- 267 (*Psalt.*) c. Vers. Lat. Cocceji A.1646 N.493.
 268 — — Fr. Hare A.1736 N.901.
- 269 — triling. (vel quadriling. seu sextuplex) Hieron. A.1516(1518) N.24 | 1530 N.66 | 1531 N.70 | 1533 N.74 | 1545 N.111 | 1565 N.189 | 1684 N.619 | sextupl. A.1530 N.67.
 270 — triling. (c. annot. Artop.) A.1545 N.110 | 1548 N.128.
 [*Suspect.* A.1569 v. sub N.213.]
- 271 — — A.1757 N.914A.
 272 — quadril. (Potkenii) A.1518 N.32A.
 273 — — harmon. (Hutteri) A.1602 N.348.
 [*Spur.* A.1609 N.348b.]
- 274 — — (angl. Slayeri) A.1643 N.482.
 [*Spur.* A.1652 N.482b.]
- 275 — — sexapl. A.1843 N.981.
 276 — ocatpl. A.1516 N.25.
- 277 — c. Vers. Angl. (author.) A.1843 N.980.
 278 — (lit. cav.) interlin. A.1845 N.987.
 279 — c. Vers. Angl. Leusden. A.1685 N.644.
 279b — c. Vers. Belg. Leusdenii A.1667 N.551d | 1688 N.7465.
 [*Fict.* A.1676 v. sub N.551d.]
- 280 — — Germ. Eliae Levitae A.1676 N.587 | 1687 N.634 | 1696 N.685 | 1696 N.688 | 1705 N.754 | 1708 N.775 | 1710 N.789 — recogn. ab Eljakim A.1705 N.750 | 1714 N.813. — interl. A.1725 N.862 | 1735 N.900.
 [*Dub.* A.1704 N.742 (v. N.754 *sic*) | 1732 N.899A. —
Fict. A.1545 v. inter Biblia Germ. N.1268 | A.1701 v. sub N.775 | *s. a.* v. sub N.754.]
- 281 — — — insertis meditatt. A.1724 N.851.
 [*Fict.* A.1704 v. sub N.851.]
- 282 — — M. Mendelssohn (et Comm. varr.) A.1785-91 N.931.
 283 — c. Paraphr. Jech. Epstein A.1707 N.765 | 1714 N.815 | 1723 N.846.
 284 — c. Vers. Hisp. (lit. hebr.) A.1583 N.263 | 1730 N.893.
 285 — — — Jech. Leon A.1671 N.570.
 [*Fict.* A.1675 v. sub N.570.]
- 286 — — Ital. Venturi A.1816 N.948.
- γ) PSALTERIUM C. COMM.
- [Edd. cum usu *Psalmorum* v. sub edd. textus sine Comm.]

CONSPECTUS BIBLIORUM

287 (*Psalt.*) c. Comm. Kimchi A.1487 N.1 | 1487 N.6
(Hagiogr. P. VII) | 1522 N.42 (c. Comm.
alio) | 1541-2 N.91 | 1561 N.168 | 1566
N.198 | 1681 N.606 | 1696 N.690 | 1712
N.804 | 1714 N.814.

[*Dub.* A.1596 v. sub N.198. —

Fict. A.1546 v. sub N.198 | 1560 v. sub
N.91 | 1610 v. sub N.198 | 1708 v. sub N.804. —
A.1543 c. Comm. Ibn Ezra v. sub Ps. I-X A.1544
N.103.]

288 — c. Comm. Sal. Athia A.1549 N.130.

[*Fict.* s. a. v. sub N.130.]

289 — — anon. A.1562 N.171 | 1598 N.328 |
1616 N.410 (c. Bendet).

290 — — Obadia Sforzo A.1586 N.273 | (c.
Joel Löwe) A.1785-91 N.931.

291 — — Meir Arama A.1590 N.293.

292 — — Mos. Alsheich A.1605 N.360 | 1721
N.842 | — lib. I s. a. [ca. 1597-8] N.1065.

293 — — in Comp. per Elieser etc. A.1695 N.
679 | per Isak etc. A.1707 N.764.

[*Fict.* A.1709 v. sub N.764.]

294 — — Mos. Mercado, una c. Kohelet A.1653
N.510 | (anon. cum alio) A.1717 N.826.

295 — — Jos. b. Mos. A.1699 N.704.

296 — — cum notis ex Comm. A.1712 N.805.

297 — — cum Gloss. s. a. [A.1713] N.810.

298 — — c. Comm. Dav. di Lida A.1727 N.875b.

299 — — Isak b. Elia A.1727 N.876.

300 — — Immanuel Ricchi A.1742-3 N.907.

301 — — Elies. b. Jeh. A.1792 N.933.

302 — — Jechiel Altschüler A.1845 N.986.

303 — — Philipps Comm. Angl. A.1846 N.989.

δ) PSALMI SINGULI.

304 Psalmi I-X c. Comm. A.1544 N.103.

[*Fict.* A.1542, 1543 etc. v. sub N.103.]

305 — I-IV. c. Comm. A.1619 N.7461.

306 — I. c. Comm. A.1612 N.398.

307 — II. et X. A.1637 N.471.

308 — VII. poenitent. c. Vers. Reuchlin. A.1512
N.20 | 1529 N.62 | 1538 N.85.

309 — — triling. A.1520 N.37 | 1609 N.381.

310 — CXIX-XXIV. c. Comm. Sam. Arepol A.1576
N.239 | 1610 N.390 | — (sine CXIX) A.1576
N.240.

311 — CXX-XXIV c. Comm. Mos. Heilberg A.1712
N.807.

B) HAGIOGR. CETERA.

312 *Proverbia* Cantic. Kohelet A.1522 N.43 | 1524
N.50b | 1538 N.84b | 1544 N.102b | 1591
N.300 | — (seorsim) A.1590 N.294. — acc.
Iob et Megillot A.1608 N.374 | (acc. Iob
c. Comm.) 1656 N.519 | (acc. Iob) 1725
N.863.

[*Dub.* A.1615 et *fict.* A.1602 v. sub N.374 |
Fict. A.1609 v. sub N.300 | 1616 v. sub Bibl.
1618 N.420.]

313 — c. Vers. Lat. S. Münsteri A.1520 N.38 |
s. a. [1524] N.51 | 1548 N.129 | 1567 N.204.

314 — c. Vers. Lat. Pagnini, v. sub Psalt. N.²⁰²
[ca. 1616 et 1632].

315 — — A. Schultens A.1748 N.910.

316 — — quinqueling. A.1564 N.186.

317 — c. Paraphr. Germ. A.1582 N.261.
[Verss. Germ. v. quoque sub edd. c. Comm.
1790 et 1838.]

318 — — Ital. A.1617 N.418.

[*Fict.* A.1597 N.324.]

319 — c. Comm. varr. A.1492 N.14 | 1522 (c.
Psalt.) N.42 | 1601 N.346 (repet. 1722
N.844) | 1623 N.442 | 1714 N.817 | 1729
N.888 | 1730 N.894 | 1748 N.909 | 1749
N.911 | 1765 (acc. Kohelet) N.917 | 1790
N.929 | 1814 N.947 | 1838 N.975 | s. a.
[1486 Hag. P. I.] N.1066 | [1492] N.1067 |
[Saec. XVI.] N.1068 | [Saec. XVI.] N.1069.

[*Fict.* A.1592 v. sub N.442.]

320 — (et Koh.) excerpt. c. Vers. Angl. A.1834 N.971.

321 *Iob* et Daniel A.1527 N.58 et 1538, 1544. 1608
cum Prov. N.³¹² | 1829 N.962.

[*Dub.* A.1611 v. sub Bibl. 1618 N.420. —
Fict. s. a. v. sub Hagiogr. A.1490 N.9.]

322 — c. Vers. Lat. S. Schmidii A.1670 N.565 |
1680 N.605 | 1690 N.653 | 1705 N.755.

323 — — Hottingeri A.1689 N.649 | 1691 N.662.

324 — — A. Schultens A.1737 N.903 | excerpt.
A.1742 N.906.

325 — Germ. Paraphr. A.1597 N.325 | Vers. varr.
1826 N.958 | 1843 N.982 | 1846 N.988.

[*Fict.* s. a. (A.1709) v. inter Bibl. Germ.
N.1292.]

326 — Graec. A.1576 N.241.

327 — c. Comm. varr. A.1517 N.30, repet. 1567
N.205 | 1545 N.113 (v. *Add.*), repet. (c.
Prov.?) 1656 N.519 | 1589 N.288 | 1603

CONSPECTUS BIBLIORUM

N.353, repet. (c. Prov.) 1722 N.844b | 1765
N.916 | 1767-8 N.918 | 1777 N.921 | 1833
N.968.

[*Fict.* A.1562 et 1603 v. sub A.205.]

³²⁹ *Daniel* A.1525 N.55 | ad calc. Iobi N.³²¹ 1527,
1538, 1544, 1608.

[*Susp.* A.1588 c. Psalt. v. sub N.272. —

Fict. c. Proph. min. A.1562 v. sub N.55 et
1567 N.202.]

³³⁰ — cum Vers. Lat. Calvini A.1561 N.169 |
1591 N.301.

³³¹ — cum Comm. varr. A.1563 N.180 (repet.
1591 N.301 et 1726 N.871) | 1586 N.274 | 1633
N.461 | 1727 N.877 | 1808 N.942.

[*Fict.* A.1567 v. sub N.180 | 1586 et 1598
v. sub N.302 | 1718 v. sub Moses Alscheich
p.1777 op.17.]

³³² *Danielis* et *Esrae* etc. chald. c. Vers. hebr. Leus-
denii A.(1665)1684-5 N.548, 548b et 626.

³³³ *Chronic.* c. Gloss. A.1816 N.950.

INDEX GEOGRAPHICUS.

[Index geogr. nomina geographica propria, quae in toto Catal. literis hebr. scripta occurrunt, secundum ordinem alphab. exhibet, adjecta passim vel emendata interpretatione vel definitione; passim ipsum nomen hebr. in Catal. male expressum hic emendatum est, quamquam non pauca adhuc suspecta vel dubia remanserunt, quae nonnisi ipsis libris rursus inspectis et studiis geographicis specialibus solvi potuerint, quam majorem hujus rei curam a me nunc alienam existimavi. Sunt quoque nonnulla orthographiae hebr. antiquiori peculiaria observanda, ut e. g. terminatio Germ. *heim* antea ום (hodie הים), v. p.3035. — Indicis maximam partem, ad finem fere Sect. II p.2796), me rogante A.1858 elaboravit amic. Dr. B. Porges Prosnitzii [de cujus Lexic. geogr. Talmud. edendo v. *Hebr. Bibliogr.* 1858 p.6], cujus labore, et notitiis *Zedneri* nonnullis instructus, jam nonnulla in Sect. III emendavi. Ad locos Poloniae et Russiae adhuc et saepe citavi *Slow.*, i. e. *J. Slowaczynski*. Polska w Kształcie Dykcyonarza etc. Paris 1833–8, sed litteram l polonicam (ł) non distinxi. Auctores qui nomina hebr. explicarunt in ipso Catal. suis locis nominavi. Signum interrogationis vocibus apposui, quarum orthographia, vel significatio mihi dubia est, et quarum nonnullae forsitan nomina geographica omnino non sunt. Nomina locorum, ubi libri expressi sunt, in ipso Catalogo rarissime hebraice indicavi, sed e particula Catalogi ultima (p.3095 sequ.) etiam in Indice suis locis exhibui. Observandum denique est, auctores sive se ipsos, sive ancestores (atque id ipsum non raro incertum est) ad locos vario modo referre; frequentissima est conjunctio nominis loci cum praepositione בן (*ex*), quae etiam, assimilata per Dagesch literā nun, cum nomine ita jungitur, ut passim dubium sit, utrum litera ב initialis praepositio sit, an ipsius nominis initium, ut etiam lit. ג initialis passim praepositio exotica d' agglutinata videtur (cf. דארלי u.¹⁶⁷ דורטאס p.3039). Aliae conjunctionis formulae ordiuntur a vocibus חושב *incola*, הגר *qui degit*, לע"ע i. e. לעה עתה *tempore praesente*, סגולי *ex exilibus*. Magnus denique est numerus *non-minum Gentiliciorum* ab urbe derivatorum, de quorum formā, secundum linguas variā, disserui in *Introductione* (§ 7), hoc loco ea enumerabo, quae in ipso Indice sequente non allata sunt:

(p.2458) אלגונטי, (p.1297, 1420, 1422, 1952, 1955, 1973, 2523, 2549, 2605) ברפלוני (= p.1148) אלברגלונג, (p.1111, 1293, 1437, 1813) אליסאני, (p.2744) אלוהראו, (p.1504, 1559) אלוורי, (p.2005, 2182, 2874) אלוואלנסי, (p.2432) אלקלעי, (p.1819) אלסרקסטי, (p.1437) אלמארי, (p.1116) אליסכנרי, (p.2948)? אליישר, (1838), (p.1417) הבכלי, (p.2949) אשקלני, (p.1143, 1801, 1922) קרטבי, (p.1144, 1437, 1819, 2314, 2458) אלקרטובי, (p.2948) בליינקר, (p.3050)? בלאסנה, p.3045, בלאנסי, (p.2404) בלאנסי, (p.3047) ביכאויר, (p.669, 2093) בררשי, (p.1949 and alibi) וויציאנה, (p.1440) וויציאנה, (p.1327) הרסי, (p.97) Drohobycz, (p.1166) דראוביטש, (p.862) להויר, (p.2514) 746, e. p.746 טרטשניר, (p.1133, 1161) טנוני, (p.2977) טיימר, (p.1738, 2549) טורטושי, טורטוסי, (p.2933 N.⁸³⁹⁴ corr.), (p.2424) Tarczyn, v. Slow. p.424, (p.2803, cf. 375) לעלוויר, (Jarosl[aw?]er p.2029 lin.9) ירשלי, (p.2476) סרדי, (p.316, 1061, cf. sub) סערבי, (p.960 N.⁷⁷⁴⁰) מנפנך, (p.2916) de Milhau מיליאני, (p.2753, e. Przecław) פרעיישלווער, (p.2956) פלאצער, (p.855) פולידו, (p.2987) פולאק, (p.2947) פאלק, (p.3001) קאיינרוב, (p.2116, ubi tamen corrupt.), פרפניינו, (Przemisławow?) פרעמישלוור, (p.359) Slow. seu קיינרוב, (p.2964) Szidlower? שידליבר, (N.⁴⁹⁰¹) קלינקר, (p.183) Kojanowo, Slow. p.183, (p.4360) קיינרוב, קיינרוב, (p.2964) De Nomm. versis פרחי, סולמי, ירחי, יפרהי, הררי, אוובי, v. Intro. l. c.]

- ¹ אילין Ayllon [in Castella] p.2357.
[איבורא v. אבורא.]
- ² אבילה Avila [in Castella vetere] p.955.
- ³ אברנאם Abranyum [in Hungaria] p.1104.
- ⁴ אברזישקא Obrzisk [in Palatinatu Posnaniensi] p.1003.
- ⁵ אגילאר Aguilar [in Hispania] p.1763.
- ⁶ אדורו? (מ) p.3034.
- ^{*7} אדריאנופוליס Adrianopolis p.3095.
[גואטי v. אואטי.]
- ⁸ אדורו Ofen, Buda vetus p.2752; cf. בודן.
[אברזישקא v. אברזישק.]
- ^{*9} אוגסבורג Augsburg p.3095.
- ¹⁰ אודנוואלד Odenwald p.2820.
- ¹¹ אודהל Ujhely in Hungaria p.860,1998.
- ¹² אודדה Uceda [vel Uzeda in Castella nova] p.2493.
- ¹³ אודלינגן, אודלינגן Ettlingen, Oettlingen [in Bada] p.1516,2473,2939.
- ¹⁴ אוטיץ Utiz [in Bohemia] p.3009.
- ¹⁵ אוטרנטו Otranto seu Hydruntum [Neapolit.] p.1030,2233.
- ¹⁶ אוי אue [in Saxonia] p.862.
- ¹⁷ אוילונה Aulone=Valona [in Graecia] p.1768.
- ¹⁸ אויסא Aussee [in Moravia] p.1824.
- ¹⁹ אויסינגן Aussingen, provinc. Nassaviae p.35.
- ²⁰ אויאן-אולאן [Oliánow vel Ulanow, *Slow.* p.440] p.930, 1708.
- ²¹ אוסן p.2816.
- ²² אונא Unna p.2379?
[אונשבורג v. אונשבורק.]
- ²³ אוסטיגליה Ostiglia [in ducatu Mantuano] p.1666.
- ²⁴ אוסטרה Ostroh [in Lithuania] p.2370.
[קראסני אוסט v. אוסטרוו.]
- ²⁵ אוסטרופוליס Ostropol [in Russia] p.2638.
- ^{*26} אופנבאך Offenbach p.3101.
- ²⁷ אוקריינא Ocrania p.572.
- ²⁸ אורוויטו Orvieto [Urbevetanus ager] p.2035.
- ²⁹ אורטז Ortez? p.3039.
- ^{*30} אורטקיוואי Ortakiewai, Ortaköi, prope Const. p.3101.
- ^{*31} אורטונה Ortona (maris) p.3101.
- ³² אוריס Oria prope Otranto [non Aversa] p.2232 et Add.
[אוסטריך v. אוסטריך.]
- ³³ אשנבורג (corr. אונשבורק) Aschenburg p.2599.
- ³⁴ אושקא Huesca seu Osca [in Aragonia] p.1179.
- ³⁵ אוזביק p.2059,2868.
- ³⁶ אוורב [Ostrow in Galicia vel Ostrowo in Lithuania?] p.1220.
[אוסטרנטו v. אטרנטו.]
- ³⁷ איוברא, אבורא, אייברא, איוברא Evreux [in Normandia] p.1814,2424.
[אודעל v. אידעל.]
- ^{*38} איזנא Isny p.3099.
- ^{*39} איזמיר Smyrna p.3102.
- ⁴⁰ איטליה Italia p.598,2794.
- ⁴¹ אייבלשטט [Eibelstadt vel Eivelstadt ad Moenum] p.724.
- ⁴² איינש [Aix in Provincia] p.2292.
- ⁴³ אייזנשטאט Eisenstadt [in Hungaria] p.1799.
- ^{*44} איכן הויז Ichenhausen p.3099.
- ^{*45} אילא Oels [cf. אולש p.789? et v. עלש p.3099].
- ⁴⁶ איליא Ili [seu Ilya inter Smorgon et Minsk, cf. *Hebr. Bibliogr.* 1858 p.8] p.2432.
- ⁴⁷ אינגליטריא Ingilterra, i. e. Anglia p.731,2475.
- ⁴⁸ אויסטריך Oesterreich, Austria p.444,1276, 1331,1661,2614.
- ^{*49} אראגוניה Aragonia p.3099.
- ⁵⁰ איסטיליא Estella regni Navarrae p.1299.
- ⁵¹ אישפולטרו Spolatro [in Italia] p.884.
- ⁵² אשקופיא, אשקופיא, אשקופיא Uscup vel Scopia [in Macedonia] p.1458,2536.
- ⁵³ אנדלוס Andalusia [i. e. cum articulo arab. אל] p.2459.
- ⁵⁴ אל-אזשזיר Al-Dschezzair, i. e. Algeria, p.399,2308; cf. ארגלי.
[אלטרנד v. אלטרנד.]
- ⁵⁵ אלונדריס Londres in Gallia? [cf. *Catal. Codd. Lugd.* p.277] p.2087.
- ^{*56} אלטונה Altona p.3095.
- ⁵⁷ אלינשה Placentia sive Eljas?? p.2553.
- ⁵⁸ אלק Olek? p.2750.
- ⁵⁹ אלישא Holischau in Moravia p.3271.
- ⁶⁰ אלכסנדריה Alexandria p.2492.
- ⁶¹ אלמגרב Al-Maghreb [i. e. occident. Mauritania vel etiam Hispania] p.2457,2459.
- ⁶² אלעראק al-Irak [in Asia] p.2459.
- ⁶³ אלזרה Auxerre [in Burgundia] p.2356.
- ⁶⁴ אלקאניס Alcaniz [sive Alcanissa, in Aragonia] p.1559.
- ⁶⁵ אלקוליאה Alcolea Aragoniensis p.1406.
- ⁶⁶ אלקלעה דיפניאריש Alcalá di Henarez, i. e. Compluti, p.1530.
- ⁶⁷ אמסטיווי (sic leg.) p.1708.
- ⁶⁸ אמשטסלב [forsitan Mscislaw, prope Mohilow, *Slow.* p.286] p.1834.
- ^{*69} אמשטילדס, אמשטילדס, אמשטילדס, אמשטילדס, אמשטילדס Amsterdam p.1264,1505, 2792, — 3095.
- ^{*70} אנברס Anversa, i. e. Antwerp. p.271 — 3095.
- ⁷¹ אנגערמאנדע Angermünde prope Schwedt p.2930.
- ⁷² אנשפאך Anspach p.2977.
- ⁷³ אסיק Essek in Slavonia p.1946.

- [אֶסְקוֹפִיָּא v. אֶסְקוֹפִיָּא.]
⁷⁴ Opatow prope Cracoviam p.964, 2359, 2424, 2964, 3039.
⁷⁵ Appenrode? p.3029.
⁷⁶ Africa, scil. Barbaria p.2459.
⁷⁷ [Portus in mari mediterraneo] p.2492.
⁷⁸ Creta (insula) p.1457.
⁷⁹ Arad in Hungaria p.846.
⁸⁰ Orany in Hungaria p.1717.
⁸¹ Erbach [vel Erpach, in Franconia] p.828.
⁸² Arevalo [in Castella vetere] p.1848.
⁸³ Aragonia p.2114.
⁸⁴ Algeria (אלג'יר) p.399, 1516; cf. אלג'וואיר.
⁸⁵ Argente in Italia? p.1532.
 [ארבלא v. אריבאל].
 [ריסניו v. אריסיני].
⁸⁶ Arles, Arelatum in Provincia p.1581, 2435; cf. רארלי.
⁸⁷ Aram Zobah, i. e. Haleb. Aleppo in Syria, p.829, 1095, 1096, 1133, 2433, 2724.
⁸⁸ Arignano p.2853.
⁸⁹ Arnot p.691.
⁹⁰ Lissabon p.3100; cf. ליסבונה.
 [אֶסְקוֹפִיָּא v. אֶסְקוֹפִיָּא].
⁹¹ Basilea בסולא, באסיליא, באולא, באזילא p.250 [ubi „vel Bozzolo“] 1354, 1725, 2344, 2286, 2721, 2979, 2996, — 3096.
⁹² Bayonne באיונה p.2127.
⁹³ Baëza [s. Baeza, Beatia in Hisp.] p.2817.
⁹⁴ Bolechow (sic) [prope Halicam, vel Bolchow prope Orel in Russia?] p.1020.
 [באזיליא v. באסיליא].
⁹⁵ [foran Borovicz in Russia, nisi legas: Vadowicz in Galicia?] p.545.
⁹⁶ Bagdad בגדא p.1783, 1856.
⁹⁷ Bobrka [in Galicia] p.1169.
⁹⁸ Budae? p.2803.
⁹⁹ [Budín vel Budynic in Bohemia?] p.1324.
¹⁰⁰ [Budzanow in Podolia?] p.1342.
¹⁰¹ Fuld פולד p.3006.
¹⁰² Bologna, Bononia בולוניה, בולוניא [in statu ecclesiastico] p.1476, 2344, 2525. — 3096.
¹⁰³ Bunzlau in Bohemia p.661, 2409, 2431, 2913.
¹⁰⁴ Bamberg בומברג [in Bavaria] p.2410.
¹⁰⁵ [Busseto, Buxetum in Italia] p.1013, 1454.
¹⁰⁶ Busk בוסק [in Galicia] p.1333.
¹⁰⁷ Bozzolo [in Ducatu Mantuano] p.831.
¹⁰⁸ Burgo seu Borja in Aragonia p.2704.
¹⁰⁹ Burgos [in Castella vetere] p.755, 1637.
¹¹⁰ Bourdeaux בורדאו p.2529.

- ¹¹¹ Biel (?) [foran Biella in Pedemontio?] p.2693.
¹¹² Belgorado, i. e. Alba Graeca, p.1946.
¹¹³ Bilgoraj בילגורייא p.2908.
¹¹⁴ Belvedere, suburb. Constant. p.3097.
¹¹⁵ Beaucaire [פלקיירא] [et v. בלקיירא, בלקיירא] p.2265, 2537.
¹¹⁶ [Belz? Slow. p.26, cf. בעלזא ap. W³799c] p.2886.
¹¹⁷ Bingen בינגא p.2880, 2903, 2905.
¹¹⁸ Bislrowitz ביסטרוויץ p.3096.
¹¹⁹ Biria in Galilaea p.1480.
¹²⁰ Blagny בלגני (בלגנינא) p.2287.
¹²¹ Valladolid in Castella vetere p.1976.
¹²² Belin בלין p.958, 2877.
¹²³ Valentia בלנטיה p.2315 (cf. p.2404).
¹²⁴ Belcziz, seu Belzyce [in palatinat. Lublin., Slow. p.26] p.1163.
¹²⁵ Bendin prope Vratislaviam p.1778.
¹²⁶ [sic] prope Leopolin p.1656.
¹²⁷ Berlin ברלין p.426, 2721, — 3096.
¹²⁸ Beresid בירשיד p.545.
¹²⁹ Brody ברוי p.959, 1616, 2676. [Urbs Ungarisch-Brod in Moravia ברויא vocari solet, cf. p.2043 N.⁶⁶³⁶.]
¹³⁰ Brandeis in Bohem. p.3050.
¹³¹ Brabantia ברבנציה p.6.
¹³² Braga ברגא [in Lusitania] p.1956.
¹³³ Brussa ברוסה p.2817.
¹³⁴ [Przereslin in Volhynia?] p.545.
¹³⁵ Brisgau vel Breisgau בריסגא p.726.
¹³⁶ Brzesc [in Lithuania] p.883, 1825.
¹³⁷ Brzesc de Cujia [i. e. provinc. Cujavia in Polonia majore] p.1252.
¹³⁸ Brescia, Brixia ברישיה p.3096.
 [פרינקפורט v. ברנקבורט — בערלין v. ברלין].
¹³⁹ Beresteczko [Beresteczko] in Volhynia p.1653.
¹⁴⁰ Breslau, Vratislavia ברעסלא p.845, 1454, — 3096.
¹⁴¹ Barco ברק p.3096.
¹⁴² Guadeloupe גואדלופי p.2931.
¹⁴³ Gazolo גאזולו p.2930.
¹⁴⁴ Gallipolis גאליפול p.2958.
¹⁴⁵ Gamburg in Badens. p.3002.
¹⁴⁶ Kojetein גויטין in Moravia p.775, 2097, 2588, 3012.
¹⁴⁷ Guete seu Huete [in Castella nova] p.1498.
¹⁴⁸ Gwadzice prope Colomeam [קאלמי] [in Galicia] p.1671, 2045.
 [גאזיטין v. גויטין].
¹⁴⁹ Grimma in Saxonia? p.984.
¹⁵⁰ Gurgis גורגיס p.665, 1021, 1637.
¹⁵¹ Corvejensis (monasterium) גורפייא p.469.

- 152 גינובא Genua p.1956,
 153 גיססנגהיים Gissingheim (prope rivum Tauber) p.2753.
 154 גיפרי Cypros p.954.
 155 גירונה Gerona vel Girona [in Catalonia] p.755,1420, 1949,1957.
 156 גלוקססאטא Glückstadt [ad Albim] p.645.
 [בערוואן v. גערוואן.]
 157 גינזבורג Günstburg (?) p.1140,2933,2943.
 158 גראסמארק Grasmark p.3042.
 159 גרידינג גרידינג Greding [in Bavaria] p.727.
 160 גרילינגן Grillingen p.2910.
 161 גורמאטא Wormatia p.914,1321,1782; cf. גורמאטא.
 162 גערמאניא Germania p.377.
 163 דאבריי Dobri in Bohemia p.1667.
 164 דאלהינאו Dolhinow [in palatin. Polock] p.893,2432.
 [טנהויין v. דאנהויין.]
 165 דאניא Dania [in Hispania] p.668.
 166 דארעם Dorheim an der Wetter (Darmstadt) p.1247,1519,2820,2998.
 167 דארלי ex Arles? p.2880.
 168 דברא Dobra [in Galicia] p.1848.
 169 דובנא Dubno [in palat. Volhynia] p.1205,2303.
 170 דויזבורג Duesburg p.437 (corr.), 2901.
 [דוקלא v. דולקא.]
 171 דוניוויץ N.⁴⁸⁶¹ ap. W. l. c. i. e. Dunajowce in Podol. ap. *Slow.* p.101] p.2938.
 172 דוקלא (sic) [Dukla in Galicia, *Slow.* p.100] p.1513.
 173 דורא Düren [in Ducatu Juliensis] p.1104.
 174 דוראן [non „ex Oran“, v. p.2306; a Duran prope Auché derivatur a Carmoly, Hist. des med. p.112.]
 175 דידנהאפן Didenhofen p.2910.
 *176 דיירנפורט Dyhrenfurt p.3097.
 177 דייז Deuz p.48,2871,2901.
 *178 דמשק Damascus p.964, — 3097.
 [עלש v. דעלם.]
 *179 דעסא Dessau p.1537] p.3097.
 180 דרוויא [Druja in palatin. Wilna, *Slow.* p.98] p.2693.
 [דארום v. דרום.]
 181 דריסן Driesen [seu Dresen in Brandenburg.] p.1995.
 182 דרליבשטאט דרליבשטאט p.2870.
 183 דרעא [Darha vel Dara, urbs et flumen in Biledulgerido] p.708,2328.
 184 דרעניץ Dresnitz [i. e. Strasnitz] in Moravia p.2288.
 185 דרעטשין Dreczin in Lithuania [Drohiczyn, *Slow.* p.97?] p.1271.
 *186 האלל Halle p.3098.
 *187 האמבורג Hamburg p.2750, — 3098.
 188 האמלבורג Hamelburg p.2823,2863.

- *189 האנוואה Hanau p.3098; cf. הענא.
 190 האנעגאוו Hennegau [i. e. Haynaut, Hannonia, vel leg. Hagenau?] p.964.
 [דאניא v. האניא.]
 191 האראדלא [Horadla in Galicia vel in Russia] p.791,3046.
 192 הארדעק [Horodec, *Slow.* p.140] p.1325.
 193 הארודנא Horadno, i. e. Grodno [in Lithuania] p.786,1058,2048.
 194 הארהווא Hor[o]chow [in palat. Volhynia, *Slow.* p.139] p.1701.
 195 האוואה p.2635.
 196 האנגריה Hungaria p.2912,2950.
 197 האנס פסולאנו Mons Pessulanus in Languedocia p.1232,1234,1369; vide מונפיליר.
 198 האודי India p.1677.
 199 האוסן Hausen p.3000.
 200 האוויש (?) p.1667.
 *201 האומבורג Homburg v. d. Höhe p.3099.
 *202 האידערנא Hedderneheim p.3099.
 203 האיד (א) p.2426,2973,3013.
 204 האייפארט (sic) [Heufurt in Bavaria] p.2635.
 205 האילדסשײם Hildesheim p.2581,2815.
 206 האינופלד Hinfeld p.2852.
 207 האוגעסז Höguesz, vel Högysz, in Hungaria p.775.
 208 האעכין Hechingen (sic) [in Suevia] p.928,1791*, 2907.
 209 האליץ Halicz [in Galicia] p.737,1105,1187.
 210 האנא Hanau p.571,1222,1364,2339,2993, 3031; cf. האנוואה.
 211 הארגרשויטה Hergershausen in Hassia p.479.
 212 האערשײד [Hirschheid??] p.2910.
 [הארדנא v. הרדנא.]
 213 הארובשױט Hrubieszow [vel Rubieszow, *Slow.* p.141] p.2596.
 214 האריניץ Hranicze, i. e. Weiskirchen, in Moravia, p.1740.
 215 האריסלוב [fortasse ... קרו Kromolow in Palatinat. Cracov.??] p.1163.
 216 הארלישױם (sic) Herlisheim [in Alsatia superiore] p.1126.
 *217 האראלאגארה, האראלינארה, האראלי Guadaxara p.1855, — 869,3098.
 218 האג Waag p.3010.
 219 האוויסלאב, האוויסלאב Woidislaw, seu Woidzislaw [in palatin. Sandomir.] p.1733,2753.
 220 האווינלוב [in Polonia vel Russia] p.652.
 221 האווינ [Woinow?] prope Brzesz [in Lithuania] p.1445.
 222 האוואדא Wlodawa [in Polonia minore *Slow.* p.473] p.2095.
 223 האוואזין Wolozin [Wolczyn *Slow.* p.476] p.2756.

- 221 וואלעז Wolez [sive Wolocz ad Borysthenem in Russia] p.1042,2627,2692.
 222 וואלין Volhynia p.876,1392.
 226 וואלקאוויטש [Wolkowysk in Palatinat. Novogrod. Slow. p.476] p.679.
 *227 וואנדזשעק Wandsbeck p.3104.
 228 ווארט [Warta alterum ap. Slow. p.452] p.540,2992.
 229 ווארסאוו Warsavia p.1011.
 230 וואגהר Voghera, seu Viguerium, vicus Iriae [in Ducatu Mediolan.] p.1308,1318,2591*.
 231 ווידזע [Widze prope Braslaw? v. Slow. p.456] p.1585.
 232 וויזל Wesel p.3003.
 *233 וויטנבערג Wittenberg p.3104.
 234 וויטעפסק Witepsk seu Witebsk [in Lithuania] p.2758.
 *235 ווילמערסדארף Wilmersdorf p.3104.
 236 ווילנא Wilna p.636,1837.
 237 ווילקאוויטש [Wilcovichski prope Maryampol in Palat. Volhynia] p.2249.
 238 וויין Wien (Vindobona) p.1276,1712,2472.
 *239 ווינציאה Venezia (Venetiae) p.1351,2473, 2707,2980. — 3103.
 240 וויסוקי Wissoki [tres urbes nomine Wysokie, prope Lublin, Bzesc [Litewski] et Mazowieckie prope Komza nominat Slow. p.482] p.2104,2801.
 [וויסוקי v. וויסוקי].
 241 וויסוואר Weisswasser p.3010.
 242 ווישניצא Wisnicz (sic) prope Cracov. [Slow. p.470] p.1186,3013.
 243 וואלאדימיר Wladimir [Wlodzimierz, Slow. p.474] p.1240,1761; cf. לאדמיר.
 244 וולטערה Volterra [sic, Volaterrae in Etruria] p.2798.
 245 ווענגרעו Wengrow p.1836.
 *246 וועקלסדארף Weckelsdorf p.3104.
 247 ווערטהיים Wertheim p.1395.
 248 ווערן p.109,2932.
 249 וורעזשנא Wreschen [pro Wresna in ducatu Posnan.] p.904,1243 (corr.), 1952.
 *250 וורמיש Worms (Wormalia) p.402,569,914,1133,1736,2403,2765; cf. גרמיש.
 [אוישק v. ווישק].
 *251 וירונה Verona p.3103.
 252 פראנקפורט Frankfurt [ad M.] p.3033; v. פראנקפורט.
 253 [זאבארטין] [Soborten] in Bohem. p.1206.
 254 זאגאר Sagar [sive Zagor, Zagory in Samogitia?] p.2253.
 *255 זאקאווא Zolkiew p.3104.
 256 זאמאגא Samogitia p.694,926,1944,2249,2752.
 257 זאמאס Samos [Slow. p.484] p.1252.
 258 זאקסא Saxonia p.2634.

- 259 זאק [Zarek in Galicia prope Jozefow] p.1708.
 *260 זאלצבאך Sulzbach p.3103.
 261 זאנדרנא p.2854.
 *262 זינזשעם Sinzheim [in Palatinat. inferiore] p.2365.
 263 זושט Soest [in Guestphalia] p.1753.
 264 זיזוואיטו [Dziewiatow? Slow. p.102] p.2921.
 265 זיטל Sittel(?) in Lithuania p.2577,2757.
 266 זאמברג prope Lemberg p.2946.
 267 זאטווא Zlotowo seu Flatau [Slow. p.489] p.1241,1844.
 268 זאמזשעו Zloczow [Slow. p.489] p.2835,2963.
 269 זאלין Soldin (Add. et Corr. ad p.2801).
 270 זאמיגראד Samigrod [i. e. Zmigrod in Galicia, Slow. p.491] p.793.
 271 זעליחוב [Selechow seu Zelechow prope Lukow in Polonia min., Slow. p.488] p.1362.
 272 זאלאנדרזשע [Chiarenza vel Clarentia] vicus prope Patras in insula Morea p.2494.
 273 זאמסק Chomsk prope Brzesc [Slow. p.67] p.789.
 274 זאמסאן p.1564.
 275 זינא [China, Sina] p.2568.
 276 זאלב Aleppum p.2724; vide זאב.
 277 זאמא Hamath in Syria p.2037.
 278 זעלמא [Chelma in palat. Lublin.] p.281.
 279 זענצין Chenciny [Chęciny, Slow. p.63, seu Chenczin, in Palat. Sandomir in Polon. min.] p.1330.
 280 זאב [Tab in Hungaria, Comit. Simegh] p.1947.
 281 זאמזשעו Tomaszow [in Galicia, alterum ap. Slow. p.429] p.636,1256,2516,2751.
 [זאב v. זאב].
 282 זאנא [Tarnow, Slow. p.425?] p.2634,2957.
 283 זאנא p.3001 (cf. טאנא).
 284 זאנא Tarazona [in Aragonia] p.2553.
 285 זאנא Tuczyn in palat. Volhyn. p.1193; v. טאנא.
 *286 זאנא Töplitz in Bohemia p.1666.
 287 זאנא p.967,2786.
 288 זאנא Toulon [in Provincia] p.1278.
 289 זאנא Toletum p.1421,1801.
 290 זאנא Toscana p.2312.
 291 זאנא Torbin p.2951.
 *292 זאנא Tibingen; Thiengen p.3103; cf. טאנא.
 293 זאנא Tyczin in Galicia, Slow. p.436] p.1257.
 294 זאנא Terni [in statu ecclesiastico] p.2798.
 295 זאנא Talavera [in Castella nova] p.2678.
 *296 זאנא Tannhausen p.3103.
 297 זאנא p.955,2850.
 298 זאנא Tripolis [in Barbaria] p.2457.
 299 זאנא Treves [in Gallia] p.711,1399,1659, 2028.
 300 זאנא p.2549.

- 301 טריטש Trietsch in Moravia p.898.
 *302 טרין Trini, Tridinum Monteferrati p.3103.
 303 טריעסט Triest, Tergeslum p.2719.
 304 טריפולי Tripolis [in Barbaria] p.400,617; v. טרבלס.
 305 טריפולינא [leg. טרעבולא? locum libri, ubi occurat, jam invenire nequeo] p.926.
 306 טריקולה [Tricala in Graecia] p.2876.
 307 טריר Trier p.2959,3051.
 308 טרלא [Tarlow] prope Lublinum [Slow. p.424] p.1430,2875; cf. הארלי.
 309 טרנטו ut vid. Otranto seu Hydruntum [cf. אטרנטו et אטרנטו] p.2231.
 310 טרניגראט Tarnograd [sic, in Galicia, Slow. p.425] p.2571.
 311 טרנפאל Tarnopol in Galicia p.1717.
 312 טרעבולא Trebowlia [pronunc. Trembowlia, prope Tarnopol, Slow. p.433] p.690,725,1127.
 313 טרסקון Tarascon [in Provincia] p.1283.
 314 טשאשניק [forsan Czasniki in praefect. Polock-Witepsk., Slow. p.78] p.2229.
 315 טשיכויץ [Czechowitz prope Olomucium in Moravia] p.1702.
 316 טשענגר [Czenger, Tschenger in Hungaria] p.809.
 317 יאווורוב Jaworow [in Galicia Russ., Slow. p.151] p.1979 (cf. יאוווראור p.1980).
 318 יאלא Jalo(?) in Hungaria p.1242.
 319 יאנוב Janow [quinque hujus nominis urbes, praeter duas nom. Janowo (v. יאנאווא) ap. Slow. p.147] p.1217,1242,3071 (prope Torbin).
 320 יאנווויטש Janowicz [Janowice, aut Janowiec? v. Slow. p.147] p.1331.
 321 יאנוספול Janospolia [Januszpol, Slow. p.148] p.286, 2907.
 322 יאס Jassy [in Moldavia] p.2044(2095?).
 323 יללעסאש [Illescas [in Castella nova] p.1215.
 324 יאנווא Janowo v. sub יאנוב p.1216.
 *325 יעסניץ Jesnitz p.3099.
 326 יערסלב Jaroslaw [in Galicia, Slow. p.149] p.2579.
 327 ירושלים Hierosolyma p.1950,1960.
 328 יריחו i. e. Lunel [in Provincia Galliae] p.2482.
 329 ירל Jaroslaw? p.2837.
 330 קראסני אוסטרוו [Kukizow, Slow. p.233] v. קראסני.
 331 קאנא Canea ad litus maris Cretensis [אקריטיין] p.1457.
 332 לאדי [Lady, v. Slow. p.239] p.2362.
 333 לודמיר Lodomir [i. e. Wladimir, v. וולאדמיר] p.1833.
 [לטינבאך v. לאטינבאך]
 *334 לומזא Lomza [in Palatinat. Masovia, v. Slow. p.255] p.867.
 335 לאמקאטש [L. לאקטש? v. לוקטש] p.1667.
 336 לאסק Lask [Slow. p.255] p.2104 (cf. N.⁴²⁵⁰ p.697).

- [לאקטש v. sub לאקטש]
 337 לובוב Lwow i. e. Leopoli p.1658,2942.
 338 לובמלא Lubemila [Lubomil?] p.250,2599, 2977 (cf. quoque p.1762 ad N.⁶⁴¹⁶ op.1 et p.2936 N.⁸⁴²⁸).
 339 לבשוב [Lubaczow in Galicia, vel Lebedziew in Lith.? Slow. p.245 et 240; cf. quoque p.242: Libiszow] p.2577.
 *340 לובלין Lublin p.390,1216,1220.1705, — 3100.
 [לובמלא v. לובמלא].
 [לוקטש v. לונטש].
 341 לודי Lodi in Italia p.2047.
 342 לויצקא i. e. Łuck [vel Łuzki in palat. Volhynia, Slow. p.260,261] p.772,1392.
 343 לונדון Londinum p.1355,1852.
 344 לונטשיץ Łeczyca [seu Lenczicz prope Warsav., v. Slow. p.256] p.905.
 345 לונל Lunel [cf. יריחו] p.1375,1903,2384,2533, 2642.
 346 לוועו (עס, ארץ) Italia p.1260,1347,1423,1472,3040.
 347 לוקא Lucca in Italia p.2414.
 348 לוקאב לוקאב [Łukow in palat. Lublin. (Slow. p.261), vel Lukowa in palat. Brzesc, cf. לוקאביר p.1980] p.1144,1362.
 349 לוקו [Łuck (quod pronunciatur Łuzk, v. לויצקא) in palatin. Volhynia ?? cf. Łukow praeced.] p.1946.
 350 לוקאטש (=לונטש p.2454) לוקאטש (sic l. p.2095) Łokacze [Slow. p.257] p.545,2983,3007, cf. לאקטש p.3036; cf. quoque לאמקאטש.
 351 לוחר Lotharingia p.1214,2414,2601.
 352 לאטנבאך Lakenbach in Hungaria p.969,2912.
 353 ליאון Leon (Legio) in Hisp. p.1847 (cf. מליאון p.2954).
 [לכסלא v. ליכמלא].
 351 ליבנא Lieben [vicus prope Prag] p.2833.
 355 ליבק ליבק, ליבעק, ליבק Lűbek? p.3069.
 356 ליגורא Ligora, i. e. Livorno (v. ליוורנו) p.2044.
 357 לידא Lida in Lithuania, v. Slow. p.242] p.679,876.
 358 ליוואדי Livadia, Libadea [in Graecia] p.1771.
 *359 ליוורנו Livorno, Liburnum p.3100, cf. ליוורנו.
 360 ליטא Lithuania p.271,2360 [cf. ליטווער p.1061].
 361 ליטין [Lityn in palatin. Volhyn., Slow. p.244] p.545.
 362 ליטשקו [Lisko et Lyszkowo ap. Slow. p.244, Łeckowa ib. p.256, Łyszkowo et Łyszkow ib. p.262?] p.2756.
 *363 לידא Leyda, Lugd. Bat. p.3100.
 364 ליפפא ליפפא [Leippa in Bohemia] p.2796,2816,3033.
 365 ליפציג Leipzig, Lipsia p.1264.
 366 לינעוויל Luneville p.969.
 367 ליסא Lissa [in prov. Posnan.] p.344.

- 368 לִיסק Lisk [Lisko, v. *Slow.* p.244] p.2882.
 369 לִרמָּא Lerma [in Castella vetere] p.1377.
 370 לִישָׁבֹנָא Lissabona, Ulyssipone p.1198; cf. אֶשְׁבֹּנָה.
 371 לֹג לֹס Lang Los p.3013. (לֹוֹז)
 372 לַנְפְרוּשָׁא Lamprosa [lege Lampadosa] insula [Mediterranei] p.2486.
 373 לַנְצְבוּרְגַּא Landsberg an d. Warthe p.2407,2633.
 374 לְעֻבְרָטוֹב Lewartow, Lubartow [*Slow.* p.245] p.2817.
 375 לְעֻלֹב [Lelow in palat. Graec., *Slow.* p.241] p.1132.
 376 לְעֻנְשָׁנָא Leg. לעֻנְשָׁנָא Łęzna, pronunc. Lenczna in palat. Lublin., *Slow.* p.256] p.916,3013.
 377 לֶפָאֲנָטוֹ Lepanto [in Graecia] p.2536.
 378 לָרוֹקָא La Rocca p.1353.
 Quae sub litera ב desiderantur v. sub litera vocis secunda; cf. Praemonitum.
 379 מֶאָרְסֵן Maarssen [vicus in Batavia] p.1231,1505,2373,2975.
 380 מֹהִילֹון Mohilow in Lithuania p.1708.
 381 מַטַּלֹּנָא Matalona [in Neapoli] p.1241.
 382 מַאלְקָא Malaga [in Granata] p.2314.
 383 מַאֲקֹוּוּא Makowa [in Hungaria] p.777,2574.
 384 [מֶאָרְאִכִּיָּא nom. corrupt. p.1913.]
 385 מֹנְסֶסְלָאֵן Mons pessulan. (?) p.1904.
 386 מַגְנֶסִיָּא Magnesia [in Anatolia] p.2536.
 387 מֹגֻנְטִיָּא Moguntia p.2062, vide מִינְגָּא.
 388 מַרְוִיֵּל [fortasse lege מַרְוִיֵּל Marveil in Francia?] p.1477.
 389 מֵדִינָא Medina [in Hispania?] p.2451.
 390 מֵדִינַת מְלִינָה Medinat Celi in Castilia vet. p.1461.
 391 מִנְיֵל p.2827.
 392 מֹדֵנָא Modena, Mutina [in Italia] p.2454,2548 [fict. ex אֹרֶם p.2233], 2791,2804 (מֹדֵנָה).
 [Modon nomen familiae p.2638 ab urbe (Methone) in Messenia derivatum esse vid.]
 393 מֹגְגִיָּא Muggia, in Italia p.3004.
 394 מֹוִרִיטַנִּיָּא Mauritania p.982 (cf. אֶלְמַגְרִב).
 395 מֹוִלִּינָא Molina [in Castella nova] p.1139 (et v. Add.).
 396 מֹוִנְטֵרֵיֵל Mons regius [ita Assemanus, fortasse Montreuil in Picardia?] p.1477.
 397 מֹוִנֵּי Munay [in Gallia] p.2638 (corr. ut p.2329).
 398 מֹוִנְסֶלִיצִי Monselice [prope Patavium] p.837.
 399 מֹוִנְפֶּלִיֵּר Montpellier, Mons Pessulanus (cf. הֶהָר), p.1422,1903-4.
 400 מֹוִנְפֶּרַטֹּוֹ Nonferrato [in Longobardia] p.2123.
 401 מֹוִרְבוּרְגַּא [alias מֹוִרְפֹּורְגַּא] Marburg [sive Marburg in Hassia] p.2638.
 402 מֹוִרִיָּא (הַר) Morca p.2494.
 403 מֵצִיבֹוז Mezyboz [p.1225] [Miedzyboz in Polonia, *Slow.* p.271] p.1764,1836,2875.
 404 מֵלִי Melli p.962 [dele vocem ex? forsitan dei

- Melli, scil. nom. famil. (p.1260), quod fortasse a Mella in Italia derivandum?].
 405 מִלִּיָּאב Milhau[d] vel Millaud [in Gallia, cf. מִלִּיָּאב p.1963] p.1513,1963.
 406 מֹגֻנְטִיָּא Moguntia [cf. מֹגְנֶסֶה et מֹעֲנֶן] p.1344.
 407 מֵסְטֵרִי Mestre p.1489,2985.
 408 מֵיֵץ Metz, Metae p.962.
 [מִיֵּקֶלֶשׁ p.2755 v. מִיֵּקֶלֶשׁ p.2951].
 409 מִיר Mir [in Palat. Nowogrod, *Slow.* p.276] p.1268, 1764.
 410 מִירְוִיֵּץ Mirwitz [fortasse מֹוִרְוִיֵּץ Morawitz in Bohemia?] p.2426,*3013.
 411 מֵרְסֶבֶּרְגַּא Merseburg p.1732..
 [מִקְוֵה v. sub מִכְוֵה].
 412 מִקְוֵנֶז Miquenez [in regno Fessano] p.2409,2864.
 *413 מַנְטוּוֹא Mantua p.1210,1332,1843,2123, — 3101.
 414 מִנְצְבֹּורְגַּא Münzburg [in Vetteravia] p.2414.
 415 מַנְשׁ (מְרִינָה) provinc. Mans [in Gallia] p.949 (et Add.)
 416 מִסְקֹוּוִיָּא Prov. Moscovia p.954.
 417 מֹוִרַבִּיָּא Moravia p.379,444.
 418 מֵסִיחֹוד Mesichod. [Miedzychod, i. e. Birnbaum in Ducat. Posn., *Slow.* p.271] p.464,3014.
 [מִיֵּיבֹוֹ v. מִיֵּיבֹוֹ].
 419 מֵסֶרִיֵּץ Miesitz [seu Miedzyrzec in Posnan., atque alibi praeterea 4 loci ap. *Slow.* p.272] p.679.
 [עֶלֶשׁ v. מֵעֶלֶשׁ].
 420 מֹגֻנְטִיָּא Moguntia [cf. מִינְגָּא] p.3050.
 421 מֵסֶסְטִיֵּץ Miestiz in Bohemia p.1329.
 422 מִזְרִיֵּר Mizr seu Kahira p.1669,1765,1867 [cf. אֶלְמַצְרִי p.1863].
 423 מַקְוֵדָּא Maqueda [in Castella nova] p.1194.
 424 מַקֹּוּוֹ (מִכְוֵה?) Makow [*Slow.* p.263] p.571,1667, 2850.
 425 מִרְגִּלֵּן (sic) [Margonin, in Ducat. Posnan.? *Slow.* p.265] p.1522.
 [גִּירֹוֹנָה p.1949] [fict. e מִרְגִּלֵּן].
 426 מִרִּינֹוֹ Marino in Italia p.2371.
 427 מִרְסִילִיָּא Marseille p.1066,1133,1234,1868, 1903,2549.
 428 מַרְק Mark [March. Brandeb. nova?] p.1096.
 429 מַרַקִּישׁ Marakisch, i. e. Marochium p.1386,2226.
 430 מַחְסִיָּא Matha Mechasia [in Babylonia] p.1321,2761.
 431 נַא אֶמֹוֹן No Ammon, i. e. Alexandria in Aegyptio p.1827,2434.
 432 נַאדַּשׁ [Nadasch prope Presburg] p.2612.
 *433 נֹוִוִּדְוֹר Nowidwor [Neuhof, prope Warsav.] p.1343,3101.

- 434 נחוד Nachod in Bohemia p.573.
 435 נאססווא Nassoovia p.35.
 *436 נאפולי Napoli, Neapolis p.3101.
 437 נאארדא [N.476, p.2925], נאארדן Naarden in Batavia vel potius Norden] p.1483,2989,3031, v. sub נורדן.
 438 נואו הרדק, נואו הרדק Nowo-Hradek [alias Nowo-grodek, tres hujus nom. loci ap. *Slow.* p.299-300] p.1166,2365.
 439 נורדן [Norden in Frisia orientali] p.886 [et sic corr. p.2340].
 440 נורדלינגן, נורדלינגן Nördlingen [in Suevia] p.1519,2872.
 441 נורזי Norzi p.633.
 442 ניוולארה [in Italia] p.1142.
 443 ניהאוס Neuhaus p.1727.
 444 ניימעגן Nymegen vel Nimwegen in Batavia [cf. *Hebr. Bibliogr.* 1858 p. II infra] p.801.
 445 ניימרק Neumark p.1364.
 446 נייס [Neisse in Silesia?] p.2992.
 447 ניקלשבורג [נ"ש] Nicolsburg in Moravia p.406,616, 1272,1800.
 448 ננטואה Nantua [in Burgundia] p.1333 (et Add.).
 449 נערסם N. . sheim p.633.
 [ניקלשבורג v. נ"ש].
 450 סאניס (סניז) p.1521.
 [סדניה v. סאלה].
 451 סאלו Salo in Italia p.3014.
 452 סאלה [Sale in regno Fessano] p.822,2006.
 *453 סאמורא Zamora [in Hispania] p.1765,2343. — 3104.
 454 סאקלוב [Sokolow, v. tres hujus nom. locos ap. *Slow.* p.403] in Polonia minore p.926.
 *455 סאביוניטה Sabionetta p.3102.
 [שינליט v. sub סולבאט].
 456 סידרוקופוס Sidrocopos [i. e. Siderocapsa in Macedonia] p.1548.
 457 סוויסלואוויטש Swislowicz [i. e. Swislocz? duo hujus nom. loci ap. *Slow.* p.415] p.2455.
 458 סוראזינא, סוראזינא Soresina [Sarzina] p.651, 1223,2926.
 459 סזטמיר [Zytomir seu Zitomierz in palat. Braclav. in Lithuania, v. *Slow.* p.494] p.1569.
 460 סטריא [Stryj] in Galicia [duo ejusd. nom. loci ap. *Slow.* p.410] p.1229.
 461 סיינה Siena [in Italia] p.2035.
 462 סיפונט, סיפונט Siponto [in Neapoli] p.1137.
 463 סייז, סייז (p.2824) Setze, Setia [in Campania di Roma] p.142,1658,2804,2962.
 [סאלי v. סאלה].
 464 סלאוואטיטש, סלאוואטיטש (sic) [Slawatyceze, *Slow.* p.397] p.2095,2978.
 465 סלאנט [in Samogit. במדינת סמוט] p.1764.
 466 סלאנימ Stolin [in Palat. Novogr., *Slow.* p.398] p.2402.
 *467 סלוניק, סלוניק Salonichi, Thessalonica p.874, — 3102.
 468 סלוצק Sluck [vulgo Sluzk, *Slow.* p.399] p.799.
 469 סלוצק? p.786.
 470 סמנוני p.2830.
 471 סניאטין Sniatyn? [*Slow.* p.401] p.2944.
 472 סיעלץ Sielce in Lithuania prope Slonim, cf. Siedlee ap. *Slow.* p.392] p.1477; cf. סיעלצ N. 975.
 473 סעמייטש, סעמייטש Semiecz [= Semiatycze ap. *Slow.* p.392?] prope Tikotin p.1003,2247.
 474 סעמלין Semlin p.1251.
 475 סעמיניץ Semnitz in Hungaria p.1943.
 476 סערעד Szered in Hungaria [Sered in Galicia v. ap. *Slow.* p.391] p.888.
 477 ספארד Sefarad, i. e. Hispania p.1308,1450,2022,2521.
 478 סקאהל [Skole, vel Sokal, aut in Galicia, aut in Gub. Witepsk. ap. *Slow.* p.402, Sokol prope Kolk in Palat. Volhyn., aut Skala alterum ap. *Slow.* p.395?] p.773.
 479 סרקסטא Saracosta, Saragossa, Caesarea Augusta p.2314; cf. סרגוס p.2704.
 480 ערן Aden in Arabia p.925.
 481 עזה Azza, Gaza [in Palaestina] p.1170.
 482 עיר חדש (urbs nova) Neustadt p.1074.
 483 עכו Acco vel [St. Jean d'] Acre [in Syria] p.287, 1848,1857,1952,2093,2525,2549.
 484 עלזאז, עלזאז Elzas, Alsatia p.440,1241,1841.
 485 עלפלד Elfeld [in Rhénogavia] p.2034.
 486 עלקוש [Elkosz? prope Cracov. v. IV³ p.854 sub 1214b] p.2950; cf. עלקושר, עלקושר p.1222,2580,2950.
 487 עלש (עלס) Oels [in Silesia] p.3030, בעלש p.283,3072; cf. אילזא.
 488 עמדין Emden [in Frisia Orientali] p.1207.
 489 עסא, עסא Essa, i. e. Essen in Guestphalia p.1515.
 [ארביץ v. ערוויץ].
 490 עשווא Eschwege [in Hassia infer.] p.1455.
 491 פאדרייץ, פאדרייץ Podheiz [i. e. Podhajce in Galicia Russ., v. *Slow.* p.342] p.1065,2249,2578,2757.
 *492 פאדווא, פאדווא Padua, Patavium p.1018,1526,1832, 2344,2525, — 3101.
 493 פאדוליע Podolia [in Polonia minore] p.1209.
 494 פאלאניא Poloa p.2692 [פילא נאה] Litvl. VII,778, cf. פילא].
 495 פומפא Pompe in Guestphalia? p.1091,3032.
 *496 פאנו Fano [in Statu Ecclesiastico] p.1719,2795,2796, — 3097.
 497 פאס Pas? p.2901.
 498 פאס Fas, Fessum (פאס Fessanus) p.837,856,897, 1087,1149,1301,1784,2625.

- 499 פאסלבערג Passelberg in Bohem. p.2924.
*500 פארא Fara [Faro in Lusit.? Cf. p.2531?] p.164, 3097.
*501 פאריז Paris p.2131.
[פרינץ v. פארינצו]
*502 פארליץ Porlitz, seu Pohrlitz [Pohorowice, non in Bohemia, sed in Moravia] p.2409.
[פאדוואה v. פאדוה]
*503 [פאדוויץ v. פאדוויץ]
*504 פאדקאמין Podkamin [in Galicia, *Slow.* p.343] p.1519.
*505 פאנא פאנא Posnan p.442, 1382, 1472, 1725, 2614, 3070.
*506 פאנא Polonia p.271, 789, 1178, 1240, 1321, 1331.
*507 פאנדה Pont-de-Roide in Gallia p.185.
*508 פאמברונ Fossambrone [in Statu Ecclesiastico] p.2231.
*509 פארט FÜRTH? p.2828-9 (v. פארט).
*510 פאטאל Portugal, Lusitania p.2373, 2587.
*511 פאטאל Pater p.2898, 2979.
*512 פאטרא Patras in Morea p.2432, 2536, 2833.
*513 פאטאנא Pacanow ap. *Slow.* p.330 l. Paczanow? p.2833, 2932.
*514 פיהם Bohemia p.377, 444, 3040.
*515 פיהרא Ferda, Pferda, Fürth in Bavaria p.652, 3002, 3024, — 3098, פירא p.2944, — פירט p.3052 et v. פורט.
*516 פיארו Pesaro, Pisaurum [in Statu Ecclesiastico] p.1840, 2766, 2941, — 3102.
*517 פיינץ Pisenz, i. e. Bisenz in Moravia p.1764, 1824.
*518 פייכא Paiva, Payva p.1950?
*519 פייכא Pieve di Sacco, Piebisacium p.3102.
*520 פייזר Peiser [vel Peisern (Pyzdry, *Slow.* p.365), in Polonia maj.] p.2125, 2628, 2835, 2938.
*521 פילא [Pila, Schneidemühl ap. *Slow.* p.335?] p.391.
*522 פילץ [Pils, prope Cracov.] p.910.
*523 פיינאלי Finale Mutinensis p.1055.
*524 פיינא p.2279, 3030.
*525 פיינסק Pinsk [in Lithuania] p.1366.
*526 פייסק Pisek (Bohemia) p.1366. — Pisk in Lith. p.2937.
*527 פייזיגהטון Pizzighetone [in Lombard.] p.2872.
*528 פירארא Ferrara p.633, 1245, 1622, — 3097.
*529 פיהום Pithom, Fithum, nunc Fajum in Aegypto p.2516.
[פלאוויש v. פלאוויש]
*530 פלאנדריא Flandria p.6, 1667.
*531 פלאס [Floss] in Bavaria p.864, 2575.
*532 פלאצק Plock, vel Polozk [*Slow.* p.340, 348, cf. פלאצק p.283, 2955] p.1520.
*533 פלאנצין Plungian prope Memel [*Slow.* p.341] p.2249.
*534 פלאנצין Plaisie [in Normandia] p.2175, 2640.
*535 פלאסטינא Palaestina p.2480.

קאמארנה

INDEX GEOGRAPHICUS

ראסיין

- ⁵⁶⁶ קאמארנה Camorno [i. e. Komarno in Galicia, *Slow.* p.185] p.968.
⁵⁶⁷ קאנסקוואלה Konskawola [*Slow.* p.187] p.2955,3169.
⁵⁶⁸ קאסטוריה Castoria [Castra in Macedonia] p.2123,2674.
⁵⁶⁹ קאסטילו Castello in confinio Toscan. p.2312.
⁵⁷⁰ קאסטילנובו Castel nuovo [in Italia] p.2410.
⁵⁷¹ קאסרש Caceres [in Hispania] p.87.
⁵⁷² קארלין Koerlin [in Pomerania, vel Karlina in Litthuania?] p.1224.
⁵⁷³ קארקז Karez, seu Korzec p.616,1145.
 [קארקוויא v. sub קארקא].
⁵⁷⁴ קארצווקא [Karczowka *Slow.* p.161?] p.1392.
⁵⁷⁵ קאברין Kobrzin [Kobryn in Lith., *Slow.* p.182] p.1485.
⁵⁷⁶ קווינבורג Quedlinburg p.564.
⁵⁷⁷ קוטן Koethen p.2997, — 3100.
⁵⁷⁸ קולוניא Colonia [Agrippina] p.675.
⁵⁷⁹ קולוניא Cologna, inter Palavium et Mantuum p.1611, 2823.
⁵⁸⁰ קולק Kulk [i. e. Kolki, in Palat. Volhynia, *Slow.* p.184] p.283,2982.
⁵⁸¹ קונפיינא provincia Champagne (?) p.2638.
⁵⁸² קושטנטינה, קוסטאנטינה, קוסטנטינה (vel cum a finali) Constantinop. p.1084,1197,1278,1503, 1693, — 3097.
⁵⁸³ קוצי Coucy [in Gallia] p.1795,2641.
⁵⁸⁴ קורביל Corbeil [in Gallia] p.1103,1321,2635.
⁵⁸⁵ קורו קורו Kuru Tscheschme suburbs Constant. p.3097.
⁵⁸⁶ קורפו, קורפו Corfu, Coreyra p.1078,1845.
 [קוסטנטינה etc. v. sub קוסטנטינה].
⁵⁸⁷ קושין Cochín p.1980.
⁵⁸⁸ קאסאל סאלי Casale maggiore p.3096.
⁵⁸⁹ קאטלוניא Catalonia p.1948,1952,2114,2521,2708.
⁵⁹⁰ קיירי Chieri [Cherium in Italia] p.3096.
⁵⁹¹ קיזע Kitzee seu Kitsee in Hungaria p.2751.
⁵⁹² קרימ קרימ Crimea p.2597.
 [קלבריא v. sub קלבריא].
⁵⁹³ קליב Cleve p.2972,3001.
⁵⁹⁴ קלימנטוב Clementow [Klimontow, *Slow.* p.180] p.2079.
⁵⁹⁵ קליפארא [locus videtur Poloniae, forsitan Kalwarya, v. tres hujus nom. ap. *Slow.* p.156; vel leg. קליפארא Klajpada, i. e. Memel ap. *Slow.* p.180?] p.1171.
⁵⁹⁶ קלעה Kalé in Krimea p.2597.
⁵⁹⁷ קלעיה Calatayud [in Aragonia] p.2384.
⁵⁹⁸ קלעה חמאד Kalaa Chamad [prope Fessam] p.1087, 2067.
⁵⁹⁹ קנדיאה Candia, Creta p.1510.
⁶⁰⁰ קניזאל Canizal in Hispania p.1196.
⁶⁰¹ קסוויץ Cassowitz in Bohemia p.2984.
⁶⁰² קעלין Colin in Bohemia p.2109,2833.

- ⁶⁰³ קראניק Kornik, alias Kurnik, in Palat. Posnan. [*Slow.* p.245] p.2324.
⁶⁰⁴ קראסני אוסטרו Krasni Ostrowo (i. e. sylva pulchra) antea נוכיזווא (Kukizow) in Galicia, a Leopoli 3 miliar. distans p.1672.
⁶⁰⁵ קראקא קראקא p.2989 p.386,446,544,826, 1726,2582,3002, — 3097.
⁶⁰⁶ קראשניק Krasnik? p.2950,3070.
⁶⁰⁷ קרדינא Cardina [i. e. Cardone in Catalonia] (עיר) (הגולה) p.716,719.
⁶⁰⁸ קרונבורג Kroneburg [prope Francofurtum] p.887.
⁶⁰⁹ קרופולי Caropolis (?) p.2899.
⁶¹⁰ קרס Karthaus [? Carthaus, Kartusz, in Pommer., v. *Slow.* p.164] p.1361.
⁶¹¹ קרמונה Cremona p.3097.
⁶¹² קרמס Krems p.1167,2477.
⁶¹³ קריה יערים Kirjat Jearim (urbs nemorum), i. e. Nis-
mes p.677.
⁶¹⁴ קריה ספר p.912
⁶¹⁵ קרמיא (ספר) [seu קרמיא, v. *Catal. Codd. Lugd.* p.232] vicus trans mare juxta Constantinopolin p.1571.
⁶¹⁶ קרעמיר Kremis in Moravia p.546,572,1456.
⁶¹⁷ קרעמיניץ Kremnitz, seu Crzeminiac, seu Crzemieniec [in Volhynia, *Slow.* p.230] p.724,1064,1227,1356, 1501,1826,1978.
⁶¹⁸ קרצינג p.1276.
⁶¹⁹ קרדינא Chalcedon? p.1572.
⁶²⁰ קרשעו Kreszow [in Sandomir., *Slow.* p.231] p.571.
⁶²¹ קשטילאן [Castellana in regno Neapol.?] p.651,1223.
⁶²² קשטילו Castel Durante i. e. Urbania [in Statu Eccle-
siastico] p.2265.
⁶²³ קשטיליא (prov.) Castilia [in Hispania] p.1138,1461.
⁶²⁴ ראב [forsan Raby] in Bohemia p.2514.
⁶²⁵ ראבאט [Rabat in regno Fessano] p.955.
⁶²⁶ ראביל [Raville vel Rollingen in Lotharingia, est enim de Gallis sermo] p.2344.
⁶²⁷ ראגוה Raguhn prope Jesnitz p.2930.
⁶²⁸ ראדון Radon prope Wilna p.1073.
⁶²⁹ ראהאטין Rohatin, Rohatyn [prope Brzezan in Galicia, *Slow.* p.375] p.258,1798,2998.
⁶³⁰ ראווה Rawa [in Galicia, quamquam et Rava exstat in Polon. maj., v. *Slow.* p.372,373] p.1019,1110.
⁶³¹ ראווני [Rowno in Polon.? v. *Slow.* p.377] p.272, 2922.
 [ראסיין v. רוני. — ראסיין v. ראסיין].
⁶³² ראכנאווע Rechnowa, Reichenau, in Bohemia p.1206,1518.
⁶³³ ראסטניץ Raustitz, nunc Rausnitz, in Moravia p.1239,1668.
⁶³⁴ ראסיין Rosienic, seu Rossien, in Samogitia, *Slow.* p.376, cf. רוני p.699,2716.

- 635 ריבאווייל ריבאווייל, Ribeauville, seu Rappoltswiler in Alsatia p.1061,1241,1724.
- 636 ראקו Rakow [tres hujus nominis ap. *Slow.* p.371] p.1519,2950.
- 637 רוקולניץ Rokolnitz in Bohemia p.2514.
- 638 רוקיזאן Rokizan p.885.
- 639 רגנסבורג Regensburg, Ratisbona p.2415.
- 640 רודיגה Rhodigium (Rovigo) p.2548.
- 641 רודוס Rhodos p.973 (corr.), 1827.
- 642 רודלסהיים Roedelshaim p.2820.
- 643 רודניץ Raudnitz in Bohemia p.943.
- 644 רוזניץ [Rostien sic v. ראסין] p.2577.
- 645 רוטנבורג Rothenburg p.1711,2525,2635.
- 646 רומה Roma p.303,1213,1476,1840,1934, 1988,2013,2414,2789,3044, — 3102.
- [רטרון v. רוסרונ]
- 647 רוסיא Russia p.271,867,1019,2365.
- [ראסטין v. רוסטין]
- [ראסין v. רוסין]
- [לרוקה v. רוקה]
- 648 רוקה Martica p.1505.
- [רוסא v. רוסא]
- 649 ריטי Rieti, Reatum [in Statu Ecclesiastico] p.963,1984.
- 650 ריגיו Reggio in Calabria [קלבריאה] p.3102.
- 651 רידא? p.3064.
- 652 ריבה די טרונטו Riva di Trento p.3102.
- 653 ריטלזי Rithelsee [vel Rödelsee, in Franconia] p.1220.
- 654 ריינלסדורף p.1448.
- 655 ריטלינג Reutling p.3038.
- 656 ריינבאך Rheinbach p.2876.
- 657 רייסן Reussen i. e. Russia, seu Lithuania p.375,2922.
- 658 רימיני Rimini, Arimini [in Statu Ecclesiast.] p.2344, — 3102.
- 659 ריסא Risa vel Riessa [in Saxonia] p.2247.
- 660 רישיד Reschid [Raschid, nunc Rosette, in Aegypto?] p.1787,2826.
- 661 רימון ספרד Rimmon Sefarad, i. e. Granata in Hispania p.1374.
- 662 רמרן Kameru [in Gallia] p.1257,2452.
- [ראכנאווע v. רעכנאווע]
- [ראפשווייר v. רפשווייר]
- 663 רעקאטי Recanati [in Statu Ecclesiast.] p.1733.
- 664 שאוולאן [Szawiany (= Szawle ap. *Slow.* p.416?) in Palatin. Wiln.] p.2508.
- 665 שוהטן Schotten p.2477.
- 666 שוהצזעו Sochaczew [*Slow.* p.402] p.137,2653.
- [סלונק v. שאלונק]
- 667 שנס Sens [in Gallia] p.2640.
- 668 צערניגראד [Czernigrod aut Czaragrod ap. *Slow.* p.410] p.1209.
- 669 סאראי (sic) [Sarai, Serai Bosna] p.2274,2849.
- 670 שארנקאווע [Charnkowy aut Czarnkow, *Slow.* p.77, ubi p.80 Czerndakow prope Varsav., aut Czarnikow prope Schneidemühl] p.775.
- 671 סביליא Sebilis, Sevilla, Hispalis p.2678.
- 672 שוואבן Schwaben, Suevia p.2796.
- 673 שווד Schwedt p.2930.
- 674 שומאנדע (sic) in Hungaria p.1166.
- 675 שונצין Soncino [ad rivum Oglio in Italia] p.874,2344,2707,3052, — 3103.
- 676 סוריא Soria [in Castilia vet.] p.2520.
- 677 סויסון Soissons in Gallia p.2516.
- 678 שטינהארט Steinhardt p.1533.
- 679 שטאטהאגן Stadthagen [in Guestphalia] p.1533.
- 680 שטייארמרק Steiermark, Styria p.567.
- 681 שטילינגן [Stültingen in Suevia] p.2053.
- 682 שטרוסבורק, שטרוסבורק (corr. שטרוסבורק, cf. *Zz. Ritus* p.218) Strassburg, Argentorat. p.2344, 2890,2891.
- 683 שטריזווא Strzyzow, vel Struszow, in Galicia, *Slow.* p.411] p.956,2425 (v. Corr.).
- 684 סגוביא Segovia [in Castella vetere] p.1779.
- 685 סגלמסא Segelmessa p.3043; cf. סגלמסא p.3044.
- 686 סיליסטריא Silistria [in Bulgaria] p.2008.
- 687 שניאוא (שניאוי) Sieniawa [altera ap. *Slow.* p.393] in Polonia minore p.233,1826.
- 688 סינגלי Ceylon p.2723.
- 689 סירס Seres [in Macedonia] p.2360.
- 690 שוילאנקי Schönlanke [Polon. Trzcianka, ap. *Slow.* p.434] prope Posnaniam p.1271,1401.
- [סלונק v. שלונק]
- 691 סילסיה Silesia p.789.
- 692 שניפזשקי [sic, Snipiszki] prope Wilna p.971.
- 693 שסנדרשוו Sendissow in Galicia] p.1474.
- [שלאנקי v. שוילאנקי]
- 694 שפירא Spira, Speyer p.1220,2417.
- 695 שקוד Szkudy prope Wilna? *Slow.* p.421] p.1159.
- 696 שקארמילע Scarmela p.1009.
- 697 שקסוניה Saxonia p.2634.
- 698 טאהרת Tahart [vel Tialet?] in Barbaria p.1334.
- 699 טאליט (sic!) Talilet [in regno Maroccano] p.2275.
- 700 טארודאנט Tarudant in regno Maroccano] p.1942.
- 701 טורק Turcia p.1444,1499,1831,2428.
- 702 טודלה Tudela [in regno Navarra] p.1976,2520,2548,2553.
- 703 טוניס Tunis p.2492.

SECTION I.

ANONYMA.

1. PSALMI *ED. PR.* f. s. l. 1477.
c. Dav. Kimchi Comm.
[Fin. 20. Elul (29. August), per opifices: Meister (Maestro?) Josef et Neria (? וְנֵרִיָּה) Chajjim Mardochai et Chiskijja de Ventura (?); foll. 153. — Comment. exstat plenissimus. Ed. „extremae raritatis“, *Rof. Ann.* p. 14. corr.]
2. PENTATEUCHUS *ED. PR.* f. *Bologna* 1482.
c. Onkelos. Targum et Sal. Isaki Comm.
[Fin. fer. VI. 5. Adar I. (26. Januar.), per Abraham b. Chajjim dei Tintori, impens. Josef Caravida (? קְרֵוֹיטָה); foll. 219. — „Edit. rarissima“. *Rof. Annal.* p. 22. *Wf.* II p. 397* cf. Ip. 301. III p. 189*. *Zz.* Geig. *Ztsch.* V, 99. cf. Megillot s. a. N. 1031.]
3. PROPHETAE PRIORES s. p. *ED. PR.* f. *Soncino* 1485.
c. Dav. Kimchi Comm.
[Fin. 6. Marcheschwan 5246 (15. Octobr.); foll. 166. Exstant Antichrist. Comm., v. Pocockii Not. ad Port. Mos. 309. et 320. „Ed. praeclara“, *Rof. Annal.* p. 40. — Expl. *Opp.* fol. 1. manu descr. Francisci בֹּרְדֵינַאֶלְרֵינֶשׁ Christiani urbe Parif. (פֶּרִיֶץ).]
4. PROPHETAE POSTERIORES f. s. l. c. a.
c. Dav. Kimchi Comm.
[Foll. 292. Continuatio N. 3. *Rof. Annal.* p. 131].
[HAGIOGRAPH. P. I. [1486] v. infra N. 1066.]
5. HAGIOGRAPH. P. II. f. *Neap.* 1486.
scil. Job c. Levi Gersonidis Comm. Cant. et Kohelet c. Sal. Isaki Comm., Threni c. Jos. Karo Comm. Ruth, Esther, Daniel, Esra, Nehemia, Chron. c. Sal. Isaki Comm.
[Fin. 9. Marcheschwan (8. Octobr.) זֶכֶר, per Samuel b. Samuel Romano; foll. 150, sed libri seorsim impressi singuli offenduntur, v. c. Cantie. *Opp.* 104 Q., unde expl. perfect. rarissimum, etiam ap. *Mich.* 3520-1 (ubi A. corr.) Chronic. desid. *Wf.* II p. 401. IV p. 141 (III p. 881). *Rof. Annal.* p. 52 et *Zz.* z. G. 566 A. habent 1487.]
[PENT. 1478. v. infra N. 1762.]
6. HAGIOGRAPH. P. III. f. min. *Neap.* 1487.
scil. Psalmi c. Dav. Kimchi Comm. (c. Ind. capp. MS.)
[Fin. 4. Nisan (28. Mart.), per Josef b. Jakob Aschkenasi; correxit Jak. Baruch b. Jehuda Landau; foll. 117. Comment. plenior et auctor. — *Mich.* 3520-1 A. 1485 corr. — *Wf.* II p. 117. IV p. 141. *Rof. Annal.* p. 48.]
7. BIBLIA *ED. PR.* f. *Soncino* 1488.
[Expl. loculentiss. — Pent. fin. fer. III. 11. Adar. (23. Febr.), apud Josua Salomo b. Israel Soncino, per Abraham b. Chajjim dei Tintori ex Pesaro, habit. Bologna; foll. 380. „Praestantissima hac editione vix rariorem librum adesse statuunt etc. Tria tantum expll. in Europa dignosci testatur Kennicott. etc.“ *Rof. Annal.* p. 57, qui expll. perfecta 8 enumerat. *Wf.* II p. 364. IV p. 108. (Ip. 466 n. 795.)]
8. PENTATEUCHUS s. p. [initio punct. MS.] f. *Izar* (אִישָׁאָר) 1490.
c. Onkelos. Targum et Sal. Isaki Comm.
[Mense Ab A. אֲבִיבִי כִי בָא, per Sal. b. Maimon זֵלְמָנִי, corr. per Abraham b. Isak b. David; foll. 264+1. „Rarissima edit., Pentat. Bononiensi et Ulyssipon. rarior, bina integra ejus expll. obtinuimus, quorum alterum Mosi Foa Reg. bibliopolae concessum...“ (*Rof. Annal.* p. 75) ipsum nostrum esse in limine libri lingua ital. testatur. Leguntur in fine notae genealogicae familiae cujusdam, quae A. 1495 sq. floruit urbib. Ferrar., Rimini, Bologna. — *Wf.* II p. 385.]
- [9.] HAGIOGRAPH. pars (scil. Psalmi, Job, Proverbia) 4. min. *Neap.* 1490.
[Fin. fer. I. 29. Kislew (12. Decembr.) יֵסָאָר, per Josua Soncino; foll. 123. Expl. unicum ap. *Rof. Annal.* p. 79. et fragm. Jobi = *Masch* App. p. 81. s. a.]
10. PENTATEUCHUS mb. f. min. *Lisb.* 1491.
c. Onkelos. Targum et Sal. Isaki Comm.
[Expl. splendid., fin. mense Ab in aedib. Elieser [per Josef Kalfon?]; foll. 246+240. „Celeberrima omniumque quotquot exstant XV. saeculi elegantis-

1491—1494.

BIBL. HEBR.

1494—1515.

sima editio, quam Le Long elaboratissimam, rarissimam appellat, meritoque Judaei celebrant.“ *Rof. Annal. p. 81. — Wf. II p. 385.]*

[11.] PENT. MEG. HAFT. f. min. *Neap. 1491.*

c. Sal. Isaki Comm. et *Volumen Antiochi.*

[Per Soncinates, filios Israel (unde Acrostichon ישראל, quod *Rof. Annal. p. 83* male de populo interpretat). — *Poch, B.: De Pentat. stampato in Napoli* etc. p. 5–8. — Duo tantum nota expll.]

12. PENT. MEG. HAFT. (rit. germ. et gall.) mb. 4. min. *Brescia* (ברישא) 1492.

[Fin. fer. II. 24. Schebat (23. Januar.), apud Gerson ben Mose Soncino; foll. 218 seu 220. Ed. „extremae raritatis“, *Rof. Ann. p. 88. cf. p. 96.]*

13. JESAIA et JEREMIA f. *Lisb. 1492.*

c. Dav. Kimchi Comm.

13a.) JESAJA u. s.

[A. ברנ"ה creat. (unde *Wf. II p. 399: A. 1497. Rof. Ann. p. 174.*), in aedib. Elieser; foll. 134–114. „Elegantissimae edit. insign. ac singularis raritas.“ Expl. nostrum (Bislichis n. 7.) forsitan alterum duorum integerr., de quib. *Rof. Ann. p. 95.]*

14. PROVERBIA 4. *Leiria 1492.*

c. Targum, Levi Gersonidis et Menachem Meiri Comm.

[Fin. 1. Ab. (25. Jul.) ברנ"ה (unde *Wf. II p. 409* A. 1497. Rof. Ann. p. 174.*), in aedib. Samuel. דורטאש (*sic*), opera filii, Abraham, sumpt. Samuel קולודר; foll. 226. „Extremae raritatis etc. Nunc binae dignoscuntur, alterum nostrum hoc praefationibus mutilum, alterum Oppenheim.“ (*Rof. Ann. p. 94.*), quod etiam foll. 1–10 destitutum. Comment. „Abraham b. Jehuda Meiri“ *Metz* effluxit, quem tamen secutus *Dukes*, Introd. in *Mischle* p. 39.]

15. PENT. MEG. HAFT. 8. *Brescia 1493.*

[Fin. fer. II. 15. Kislew (24. Novembr.), apud Gers. Soncino. Editionis „extremae raritatis“ expl. Pent. ipsum, de quo *Rof. Ann. p. 98a. supra.]*

[16.] PSALMI 16. *Brescia 1493.*

[Fin. 7. Tebel (16. Decembr.), ap. Gerson Soncino; foll. 164. Inn. 13. „Non aliud hucusque notum expl. (integr.) praeter Mediceum“, *Rof. Annal. p. 98.]*

17. BIBLIA 8. min. *Brescia 1494.*

[Fin. A. לפלא נדר (i. e. pericop. 24–31 Maji),

ap. Gers. Soncino; foll. 385. „Tanta quoque tamque insignis est raritas, ut inter praecipua bibliothecarum cimelia sit numeranda.“ (*Rof. Annal. p. 101.*) Pent. in omnibus fere expll. ex edit. 1493 compactus, sic et in expl. Berolin., quo usus est Lutherus in conficienda vers. germ. Exstant duo Pent. Meg. et Haft. fragmenta, de quib. *Rof. p. 102. 165. Wf. II p. 365. IV p. 109.]*

[18.] PROPH. PRIOR. f. *Leiria 1494.*

c. Jonatan. Targum, Dav. Kimchi et Levi Gersonidis Comm.

[Plag. XXII. incip. Samuel. Expl. perfect. vix notum. *Rof. Annal. p. 104 = Wf. II p. 397 = Wf. IV p. 137. = Masch I. p. 137, IV, 189; Jos. et Jud. s. a., apud Rof. Annal. P. III. p. 176 desid.]*

[19.] PENT. HAFT. MEG. f. *Constant. 1505.*

c. Sal. Isaki Comm. in Pent., Dav. Kimchi Comm. in Haft., Abrah. J. Esra Comm. in Meg. et *Volumen Antiochi.*

[Fin. mense Nisan, ap. Dav. et Sam. Nahmias. corr. Abr. b. Jos. J. Jaisch. *Rof. Ann. Saec. XVI. p. 1 n. 2. Wf. II p. 365. ap. Masch I p. 123: A. 1515, v. Rof. p. 54 n. 41.]*

[20.] PSALMI POENIT. (6. 23. 38. 51. 102. 130. 143). 8. *Tübing. 1512.*

c. Jo. Reuchlin. gramm. Tralat. et Interpret.

[Ap. Th. Anshelm. Badens. „Prima hebr. in Germania.“ *Wf. II p. 408. IV p. 149. Masch I p. 167. Rof. Ann. p. 7 n. 30.]*

[20A.] DECALOGUS, Oratio dominica etc.

4. *Aug. Vind. 1514.*

[Per Erhard. Oeglin. Versio partim Adriani, partim Böschensteinii; in ejusd. *Elem. Introd. Masch II p. 16. Rof. Ann. p. 9 n. 44.]*

[PENTAT. (1515) v. N. 34.]

21. PROPH. POSTERIORES Ed. II. f. *Pes. 1515.*

c. Dav. Kimchi Comm.

[Inc. A. ונשרה דוא, fin. Kislew (Decembr.) ערן, ap. Soncinates. *Wf. II p. 397* III p. 189*. Masch I p. 137. Rof. Ann. p. 10 n. 51, cf. p. 52 n. 21.]*

22. HAGIOGRAPHII. pars (Psalmi, Proverbia, Job, Daniel) f. min. *Salon. 1515.*

c. Sal. Isaki Comm.

[Fin. A. Elul (15. August) הערה, in aedib. Jeh.

1516—1517.

BIBL. HEBR.

1517.

Gedälja, per Jos. Metatron. *Wf.* Hp. 401. *Masch* I p. 142. 145, App. p. 9. *Rof.* Ann. p. 9 n. 48. *Zz.* z. G. 223.]

23. PSALMI 16. *Bas.* 1516.

c. Conr. Pellican. Praefatiunc. hebr.

[Sebast. Franciscan. mendas castigare adiecit. — Similes huic ed. Jo. Frobenii aliae, quae sequuntur, A. 1523 (N. 44), 1532 (N. 71), 1538 (N. 83) etc. Constat pag. liun. 13. Vox שָׁרִי initio non separata. *Capitonis Institutio* etiam in nostro expl. desid. cf. *Wf.* Hp. 401. IV p. 142. *Masch* I p. 85, App. p. 10. *Rof.* Ann. p. 13 n. 64, ubi de expl. Lutheri.]

24. PSALTER. quadriling. f. *Bas.* 1516 (1518.)

[In *Opp. Hieronymi* 1516—8. ed. Froben. *Wf.* Hp. 458. *Masch* I p. 402. *Rof.* Ann. p. 12 n. 56.]

25. PSALT. octapl. (vulgo: Psalterium Nebiense) mb.

f. *Genua* 1516.

Targum c. Vers. lat. et scholl. Aug. Justiniani.

[Fin. mens. Novemb. in aedib. Nicol. Justiniani Pauli per Petr. Paul. Porr. Mediolan. „Primum Bibliorum polygl. specimen.“ Expl. mb. rariss. *Wf.* Hp. 358. IV p. 105. *Masch* I p. 400. *Rof.* Ann. p. 11 n. 55.]

26. BIBLIA POLYGL. IV Ptes.

f. *Complut.* 1514—7.

Onkelos. Targum c. Vers. lat. Alfonsi de Zamora Exjud. et ejusd. *Epistola contra Judacos* hebr.

[Fin. 10. Julii, ap. Gul. de Brocario per Fre. Ximenes de Cisneros, qui usus opera Exjudaeorum ut: Alfonsi de Zamora (q. v.), Pauli Coronelli et Alfons. Medici Complut. *Wf.* II p. 838. IV p. 100. *Masch* I p. 332. *Rof.* Ann. p. 14 n. 66.]

27. BIBLIA f. *Pes.* 1511 et 1517.

(Versiculor. numeri manu adscripti.)

[14. Nisan (12. April) עֶרַא et 1. Adar זֶרַע quod, cum 1. Adar I. (21. Jan.) in Sabb. incidit, de Adar II. (23. Febr.) sumend. puto; ap. Gers. Soncino. Loco tituli fol. alb.; ornamenta, de quib. *Masch* (Ip. 13.), certe manu depicta in expl. suo. Epigr. ap. *Masch* ita corrig.: בִּסְקֶר (ל. בִּסְקֶר), לֶאֱל (ל. לֶאֱל). „Ed. rarissima.“ *Wf.* Hp. 366* (s. l.), IV p. 110. *Masch* I. l., App. p. 10. *Rof.* Ann. p. 13 n. 65. cf. p. 55 n. 58 contra Cat. vet. *Zz.* z. G. 226.]

28. BIBLIA RABBINICA [מִקְרָא גְדוּלָה] ED. PR. IV (V) Ptes. f. *Ven.* 1516—7.

c. *Masora* margin. et final. [corrupt]; Onkelos. Targum; Targum s. d. Hierosol. in Pent.; Jonathan ben Uziel Targum Proph.; [R. Josef adscr.] Targum Hag. et II. in Esther [ad fin.]; Sal. Isaki Comm. in Pentat., Megill. Esra Nehemia Chron. [spur.]; Dav. Kimchi Comm. in Proph. et Psalm.; [Dav. Ibn Jahja ben Salomo] in Prov. (*Cabus* seu *selectus et purus*); Mos. Nachmanid. et Abr. Farissol Comm. in Job; Levi Gersonid. Comm. in Daniel; Simon [Darschan] (פִּי הַשְּׁמַעוּתִי) insertum in Sal. Isaki in Esra Nehemia et Chron. [excerpt. ex lib. *Jalkut*]; Varr. lect. [Ahron] b. Ascher et [Mose ben David, vel Jakob] b. Naftali, et Orientalium et Occid.; Ahron b. Ascher dissert. masoret. (s. de Accent.); Mos. Maimonid. 13 *Articuli fidei* ex arab. hebr. [per Samuel J. Tibbon] et 613 *Praecepta*, sec. Ahron J. Hassan Levi; Tabula Parascharum secundum rit. german. et hispan.

28b.) HAFTAROT rit. omn. Jud. f. *Ven.* 1516.

c. Dav. Kimchi Comm.

[IV. Ptes cum titulis et (V.) Appendix, quae, sicut Meg., varr. locis in divers. expll. compacta, Bibliographos vexavit (cf. de *ficta* ed. Ahr. b. Ascher 1515 *Rof.* Ann. p. 54. n. 40). Pent. seorsim editus (annexis Meg. et Haft.) tit. prae se fert: חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תוֹרָה וְחֻמְשֵׁי מִגִּלְתָּה עִם הַתְּנִיךְ וְפִי רִשִׁי || וְהַפְּסֻקֹת עִם פִּי רַדְ"ק נִדְפָס || בְּנוֹנִיָּה ה' שָׁנָה עוֹר לִפְ"ק וְשָׁנָה טוֹן || לְדוּכּוֹס לְאִיֹּנֶרְדוֹ לִוְרִידָנוּ || ע"י עוֹר לִפְ"ק וְשָׁנָה טוֹן || לְדוּכּוֹס לְאִיֹּנֶרְדוֹ לִוְרִידָנוּ. (Opp. 8 F.). Felicis Pratens. Editoris Epist. nuncup., non in omnib. expll. exstans, tit. general. Bibl. sequitur. — Fin. est ed. Bibl. „quae se tum ob summam raritatem tum ob typorum elegantiam eruditiss. (?) maxime commendat etc.“ (*Masch* Ip. 97.) 27 Kislew 5278 (1. Decbr. 1517), ap. Dan. Bomberg per Cornel. Adelkind. — De Maimonidis 13 Artt. et 613 Praecept. maxima confusio ap. *Masch* p. 99, non correcta per *Rof.* Ann. p. 15 n. 73, qui testatur, multa Antichristiana per Edit. Exjud. non eliminata esse. — *Wf.* Hp. 366.*

28b.) Haft. Bibliographis ignotae, foll. 58; fin. 15 Tebet עוֹר (30. Nov. 1516), liter. mediocr. (minor. quam de Garae); tit. חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תוֹרָה עִם פִּי רַדְ"ק כְּמִנְהַג כָּל הַיְּהוּדִים. Epigr. diserte de Pent. et Meg. finilis et de Bibl. integris complend. loquitur: נִדְפָס עִם רַב עֲשֵׂר הַמִּתְחַקֵּק דְּמֵאֵל בּוֹמְבֶּרְג וְכו' וְהַשְּׁלֵם הַמְּלֻכָּה הַזֶּה (2) חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תוֹרָה עִם הַתְּנִיךְ וְפִי רִשִׁי וְחֻמְשֵׁי מִגִּלְתָּה עִם הַתְּנִיךְ וְעִם פִּי רִשִׁי

1517—1518.

BIBL. HEBR.

1518—1520.

והפטרות של כל השנה כפי כל המנהגים עם פי' ר"ד
בשנה עז'ר וכי האל יח'... יעורנו להשלים כל המלאכה
שהתחלנו לעשות והוא כל הכ'ר עם חרונם וכי ועם
פי' כל ספר וספר שיהיה יותר נכון כפי שכלנו וכפי
שכל כל היהודים היושבים כאן בונויזארה והבאים
אלינו לראות מלאכתנו ועצבון ידינו ברוך ה' הנוחן
לעמך כח וכי. — Est itaque Pent. c. Meg. et Haft.
primus typogr. Venet. foetus.

29. BIBLIA II Ptes.

4. Ven. 1517.

(c. nott. MS. lat. adscriptisque num. Capp. et Verff.)
[A. 16. Ducis Leonardi Loredani ap. Dan. Bom-
berg. Antwerp. „oppid. Brabant.“ מחון ברבנצ'ארה, non
Jo. Bomb., ut *Wf.* II p. 367]. Pagg. non habet. Epigr. sequitur tabula Haftar.
foll. 2. *Masch* (App. p. 33 ad A. 1578) „de libr.
festival.“ (Haftar.) hujus edit. in 4° loquitur. „Ed.
rariss.“ *Rof.* Ann. p. 16 n. 74. *Masch* Ip. 17.]

[30.] JOB

f. s. l. [*Salon.*] 1517.

c. Meir. Arama Comm.

[Fin. die 1. primi mensis, i. e. Nisan (24. Mart.)
זכור נולה, ergo nec 1506 (*Wf.* I p. 751. *Masch*
Ip. 148), nec 1512 (*Rof.* ap. *Masch* App. p. 35),
nec 1516 (*Rof.* Ann. p. 12 n. 62); ap. Jch. b.
Gedalja et fill., corr. Jos. b. Immanuel Kohen.]

31. PENT. insertis HAFT. et MEG. f. Prag 1518.

c. Sal. Isaki Comm.

[Ed. rariss. et elegantiss. — de qua pauca ap. *Wf.* II
p. 386, *Masch* Ip. 123, *Rof.* Ann. p. 16 n. 75
et *Zz. z. G.* 270 (ubi 4. Typogr. Prag. foetus) —
ex altero, binor. notorum, nostro expl., minime
imperf. (ut hallucinatur falsarius Anon. Litbl. XI,
727), breviter describemus: Incip. liber fol. verso
ad modum tituli ornato. In scuto duorum an-
gelorum ad marg. super. manus conspiciuntur
sacerdot., in scuto binarum foeminarum ad marg.
infer. legitur: „Impressum hic synag. Prag. per
minimos typographorum, quorum nomina omnia
in fine libri expressa.“ Textus typis exscript. major.
quadr. elegant., Comm. charact. rabbin. paulisper
a charact. Pentat. A. 1492 declinante. Libror. V
singulorum initia titulis ornantur primo similibus, et
Parascharum verba initialia quadratis cum figur.
albis. Pentat. sequitur „Ordo lectionum“ dier. festiv.,
Meg. sine ornam. — Folium ultim. proluxa expletur
Epigr. initio rhyth., ubi dicitur absolut. opus fer.
III. 22. Tebet (5. Januar. 1518), postea enuncia-
tur, Salomonem Bunzlau, nomen suum signant.

(הנחתם) Jekutiel ben Isak Dan, operis initio
participem, postea in Russiam emigrantem uxoris
fratri (seu sororis marito, ניסר) Samucl b. David
Gumpel jus suum concessisse, unde et Samuelis no-
men typis maximis sequitur. Coloph. impon. 8 carminis
lineoll., quae iisdem incipientes varie positae ver-
bis: מלכנו ממחעלה, אויבנו ככלה (!), יירדתנו העלה,
alluduntur nominibus 5 typograph. socio-
rum, quae iterum plenius exscripta agmen claudunt:
Gerson b. Salomo Kohen, Meir b. Jakob
Levi, Chajjim b. David [Schwarz], Meir b.
David scriba.]

32. ESTHER

4. Consant. 1518.

c. Isak Arama Comm.

32a. — (c. Vers. Arab. textus MS. char. hebr.)

[Fin. fer. VI. 8. Adar (20. Februar.) הרע"ה
creat. sub Selim, ap. Samuel Nahmias b. David;
foll. 36. Suppl. *Wf.* II p. 1112. *Masch* Ip. 133. *Rof.*
Ann. p. 16 n. 78. Ed. rariss. — De Vers. MS. v.
Add. ad Uri 49.]

32A. PSALT. quadriling.

f. Colon. 1518.

[Fin. IV. Idus Junii per Jo. Potken, cujus „Intro-
ductiunculae in tres ling. externas“ adjectae,
scil.: Alphab. hebr. graec. chald. (i. e. aethiop.),
Orat. dominica, Salut. angel., Symbol. Apost. tri-
ling.; Cantic. Simon. graec.; Salve reg. nunc dimitte
et Veni scte. Spir. hebr. et aethiop.; Magnificat et
Syllabarium aethiop. — Corr. et suppl. *Wf.*
II p. 358. IV p. 105. *Masch* Ip. 401. *Rof.* Ann. p.
16 n. 77. „Ed. rariss.“]

[33.] PSALMI

12. Ven. 1518.

[„Fin. fer. VI. 3. Tischri רע"ט (sed 3. Tischri
(9. Sept.) nunquam fer. VI.!), ap. Dan. Bomberg.
Rariss. edit. detecta a *Rof.* (ap. *Masch* App. p. 12.)
Ann. p. 17 n. 84, textum sequitur Biblior. Bomberg.]

[34.] PENTATEUCHUS

f. Salon. 1520.

c. Onkelos. Targum, Sal. Isaki et Mos. Nach-
manid. Comm.

[Fin. 1. Kislew (11. Novembr.) עורה, sub Soli-
man., ap. Jeh. Gedalja et fill., corr. Jos. b. Abr.
Alaqua. *Masch* Ip. 121. App. p. 10, ubi 1516 et
Megillot, quae omisit *Zz. z. G.* p. 355 ad A. 1516,
qui tamen alteram A. 1520 sec. *Rof.* Ann. p. 21
n. 109 (*Zz. z. G.* 226), et tertiam ed. habet A. 1515
s. l. (Salon.) Pent. et Meg. (*Wf.* II p. 385. *Masch*
Ip. 123), quam eandem existimat *Rof.*, nescio quo
jure.]

35. RUTH et THRENI

4. Paris. 1520.

1520—1521.

BIBL. HEBR.

1522—1524.

Acc. Jehuda Sárko: *De numeris* [i. *De numeralibus* ex libr. *Mult. oper. P. II.*]

[Ap. Gourmont ex recognit. August. Justinian. Nebiens. Praefat. corrector Petr. de Soubzlefour (*sic*) Parisiens. pridie Nonas Junii. *Wf.* II p. 397.410. IV p. 151, cf. III p. 811. *Masch* I p. 78. *Rof.* Ann. p. 21 n. 102. p. 57 n. 93., omnes de particula Gramm. annexa, cujus tit. in lim. diserte legitur, hallucinantes.]

36. PROPH. POST.

f. *Pes.* 1520.

c. Isak Abravanel Comm.

[Ap. Gers. Soncino. (Cf. Proph. prior. s. a.) *Masch* I p. 137. App. p. 79. *Rof.* Ann. p. 20 n. 97, qui in App. l. l. et Annal. Saec. XV. p. 176 recte suspicatus, *Wfum* (II p. 397 * ap. *Masch* I p. 135) expl. titulo destit. — „qui in vetustis expll. saepe desid.“ — vidisse (*Opp.* 46 F.), unde et Cat. ms. A. non habet. — In expl. Bodl. legitur: „*Costo as amto* A. 5306 יחידה נדרה, procul dubium Autogr. celebris Historiogr. Gedalja J. Jahja.]

37. PSALMI POENIT. (et Ps. CXXI.) triling.

4. *Aug.* 1520.

[Offic. S. Grymm et Marc. Wirsung; dedicat. Translatoris Jo. Böschenstein ad Sig. Grymm V. Non. Martias. Ps. CXXI, de quo tit. silet, in fugam vacui add. videtur. *Wf.* II p. 359. IV p. 116. *Masch* I p. 1017. *Rof.* Ann. p. 21 n. 105.]

[38.] PROVERB. hebr. lat.

S. *Bas.* 1520.

[Mense Augusto, ap. Jo. Froben. cura Seb. Münsteri, cujus *Epit. hebr. gramm.* accedit. Praefat. Contr. Pellican. *Masch* I p. 169. *Rof.* Ann. p. 21 n. 106. — Cf. ed. II. A. 1524 N. 51.]

39. BIBLIA Ed. [II. Bomberg.] 4. *Ven.* 1521.

[Elul, per fill. Baruch Adelkind; foll. paginatis 529. Tabula Haftar. ad calc., sed ad marg. Proph. non distinct., quo differt ab ed. I., ut recte *Masch* I p. 19; corr. *Rof.* ap. *Masch* App. p. 13. *Rof.* Ann. p. 22 n. 114 silet. *Wf.* II p. 367.]

[39A.] OBADIA

4. *Wittenb.* 1521.

[In aed. Grunbergii (per Aurogall.?) typ. maj. *Masch* I p. 82. *Rof.* Ann. p. 22 n. 115.]

40. PSALMI. „Ed. II.“ mb. 12. min. *Ven.* 1521.

(c. Comm. in Ps I—XVII margin. et Precib. ante et post recit. MS.)

[A. 5282, sed epist. Bombergii ad Reuchlinum,

quae et ap. *Wf.* IV p. 143 (cf. II p. 402), dat. 9. Kal. Oct. *Masch* I p. 91. *Rof.* Ann. p. 23 n. 121. p. 59 n. 111; cf. infra A 1524—5 N. 54.]

41. PENT. MEG. HAFT. f. *Constant.* 1522.

c. Onkelos. Targum, Sal. Isaki Comm., Abrah. J. Esra in Pent. et Meg., Mos. Nachmanid. in Pent., Dav. Kimchi in Haft.

[1. Sivan (31. Maji), ap. Sam. Nahmias, corr. per Abr. לָבֵן פְּרִידִים (*sic*). „Summae raritatis.“ *Masch* I p. 119. II p. 352. App. p. 13. *Rof.* Ann. p. 23 n. 122.]

42. PSALMI et PROVERB. [in 30 dies dispos.]

f. *Salon.* 1522.

c. Dav. Kimchi et Jos. Chajun Comm. in Psalm., Dav. J. Jahja b. Salom. in Prov. (*Cabus et purus*).

[Ap. Don Jeh. Gedalja; f. 210. male numer. קָלוּ, קָלוּ, קָלוּ, קָלוּ, sequ. רָלָא, רָלָא, רָלָא, tit. Prov. et רָלָא usque ad רָלָא. *Rof.* Ann. p. 23 n. 125—6.]

[43.] PROV., CANT., KOHEL. 24. *Ven.* 1522.

[Ap. D. Bomberg., cujus epist. ad Reuchlin. dat. 11. Kal. Febr. — *Wf.* II p. 408. IV p. 143. *Masch* I p. 93. *Rof.* Ann. p. 24 n. 143.]

[44.] PSALMI (ed. II.) et decem praecepta dei ex

XX. Cap. Exodi 16. *Bas.* 1523.

[Mense Mart. ap. Jo. Froben. „exacte respondet“ ed. I. A. 1516 (N. 23): *Masch* I p. 85. *Rof.* Ann. p. 25 n. 144. — *Wf.* II p. 402.]

[45.] PSALT. hebr. lat. 12. *Mogunt.* 1523.

[„Ed. rariss.“ *Wf.* IV p. 144. *Masch* I p. 164. *Rof.* Ann. p. 25 n. 145.]

[46.] PENT. MEG. HAFT. f. *Ven.* 1524.

c. Onkelos. Targum, Sal. Isaki Comm., Chiskijja b. Manoach Comm. (*Confortate me*) in Pent., Abr. J. Esra in Meg. et Haft.

[ap. D. Bomberg, *Wf.* II p. 386. *Masch* I p. 121. — Meg. *Wf.* II p. 410. *Masch* I p. 128. *Rof.* Ann. p. 26 n. 148. p. 59 n. 114.]

[47.] CANTICUM 4. *Rom.* 1524.

c. Guidacerii Transl. et Comm.

[25. Julii, per Auton. de Bladis, de Asula Ed. hucusque ignota commemoratur in Epigr. ed. II. A. 1531. N. 69.]

[48.] TIHRENI et Daniel IX, S. S. *Wittenb.* 1524,

[Pract. est Melanchthon. *Wf.* II p. 411. *Masch* I p. 79. *Rof.* Ann. p. 26 n. 153.]

[49.] JONA quadriling. [S. *Bas.* 1524.]

Abest Jonatan Targum.

1524—1525.

BIBL. HEBR.

1525—1527.

[Ad calc. Münsteri: *Instit. in hebr. ling.* ap. Froben. *Wf.* IV p. 103. *Masch* I p. 399. *Rof.* Ann. p. 26 n. 152.]

50. PSALMI Ed. III. (Bomberg) 12. Ven. 1524.

50b.) PROVERB. CANT. KOHELET Ed. II.

ut supra.

[Loco tituli: „Impress. tertio etc. 1524“, ad calc. vero per fill. B. Adelkind, A. 5285. *Wf.* II p. 402. *Masch* I p. 91. *App.* p. 14. *Rof.* Ann. p. 26 n. 155. p. 59 n. 128.]

50b.) Continuuntur signat. plagg. Psalterii, quod incli-
nante A. 1524 finitum. Epist. Bomb. ad Reuchl.
dat. 11. Kal. Febr. (ex ed. 1522. N. 43!) 1524
desinit hic verb. hebr. חֲכָמָהּ בְּהוֹץ הָרוּחַ וְכֹחַ
Wf. II p. 408 (ord. mutat., forsan confus. cum
Münsteri ed.) IV p. 142. *Masch* I p. 93. *App.*
p. 14. *Rof.* Ann. p. 26 n. 156.]

51. PROVERBIA [Ed. II.] 8. Bas. s. a. [1524]

c. Seb. Münsteri Vers. lat. et Nott.

[ap. Jo. Froben. Praefat. Münsteri 15. Kal.
Junii 1524. Pellicanus in praef.: „Iterum tibi profert
Münst. Parab. sed usibus aptiores...“ cf. A. 1520
N. 38. *Wf.* IV p. 151. *Masch* I p. 169 (bis),
App. p. 15. *Rof.* Ann. p. 26 n. 151. p. 60 n. 131.]

52. BIBLIA RABBINICA (Bomb. II.) IV Ptes.
f. Ven. 1524-5.

c. *Masora* marg. et final.; Onkelos. Targum et
caet.; Sal. Isaki Comm. (except. Prov. Job Da-
niel); Abr. J. Esra Comm. (except. Proph. prior.
Jerem. Ezech. [Prov. re vera Mosis Kimchi]
et Chron.) et *Aenigma*; Dav. Kimchi in Proph.
prior. Jerem. Ezech.; Levi Gersonid. in Proph.
prior. Prov. Job; Saadia Gaon [spur.] in Daniel;
b. Ascher et b. Naftali etc. varr. lect., Mos.
hanakdan: *De accentibus*.

[P. I. s. a. sed. 5285 in carm. Jos. b. Sam.
Zarfati (corr. *Wf.* I n. 977), P. II. inc. fer II.
25. Kislew רפ"ה (21. Novemb. 1524), P. IV. fin.
24. Tischri רפ"ו (11. Octobr. 1525.), Megill. fol.
vers. ultimo Pentateuchum excipiunt. Ultimo fol.
recto P. IV. A. 1525 diserte legitur in Carmine
Eliac Levitae. — Ap. D. Bomberg, per Corncl.
Adelkind, cura Jakob b. Chajjim (q. v.), qui
primus *Masoram* bene collegit atque corr. Ad
uormam hujus aestimal. edil. textus sacer in pleris-
que edd., sed Comm. atque Targumi postea castrati.
Masch I p. 101-2. II p. 29. *Wf.* II p. 368. IV

p. 111 Ibn Esra in Daniel hic omisit. *Aenigma*
(incipiens בארץ בארץ) Comm. in Pent. praeced.
Rof. Ann. p. 27 n. 157. p. 61 n. 144.]

[BIBLIA 1525 v. 1528 N. 59.]

[53.] CANTICUM.

8. Bas. 1525.

c. Seb. Münster. Vers. lat. et Annot.

[Ap. Jo. Froben, qui jam edid. A. 1522 (N. 43).
Le Long Wf. II p. 410. *Masch* I p. 170; *Rof.*
Ann. p. 29 n. 161; iterum ap. *Wf.* IV p. 151 c. Prov.
(1524, v. N. 51) et Kohelet (N. 54).]

54. KOHELET

8. Bas. 1525.

c. Seb. Münster. Vers. lat. et Annot.

[Mense Majo ap. Jo. Froben. Münsteri praef. data
Idib. April. *Wf.* II p. 481. IV p. 153. *Masch* I p.
171. *Rof.* Ann. p. 29 n. 165, et *Wf.* IV p. 151; v.
N. 53.]

55. DANIEL

8. Wittenb. 1525.

[III. Idus April. Proprie ad calc. M. Aurogalli
Compend. hebr. et chald. gramm. (fin. Non.
Martii) *Wf.* II p. 413. *Masch* I p. 94. *Rof.* Ann.
p. 29 n. 163. *Opp.* 521 O. annex. habet Psalmi Witt.
1566 et Proph. min. Bas. 1567, ex quib. Cat.
ms. Biblia Wittenb. 1525 confinxit. — Exstant et
sine Aurog. expll. duo: *Opp.* 175 O. annex. Elia di Vi-
das: *Exil. vitae*, unde hunc libr. Wittenb. 1525
impr. facit Cat. ms. — *Opp.* 53 D. annex. Jolet Mal.
Bas. 1530, unde Cat. vet. 51a. (ap. *Masch* App.
p. 15. *Rof.* Ann. p. 29 n. 164) ed. Danielis Basil.
1525 effinxit!]

[56.] PENT. MEG. HAFT.

8. Ven. 1527.

c. Onkelos. Targum.

[56b.)] — (?) sine Onkelos.

u. s.

[Ap. Bomberg per Corn. Adelkind. Forsan huc
pertinet Introductio hucusque ignota Jakob b.
Chajjim q. v. Si ed. sine Onkelos exstat, solius
Pentateuchi tantum ed. altera existimanda. Corr.
Wf. II p. 386. *Masch* I p. 117. *App.* 15. *Rof.* Ann.
p. 31 n. 182 et *Masch* I p. 71. *Rof.* ib. n. 183.]

57. DECALOGUS

8. Bas. 1527.

c. Onkelos. Targum, Abr. J. Esra Comm. et
Seb. Münsteri Vers. lat.

[Ap. Jo. Froben. *Wf.* I p. 75. III p. 48, *Masch*
I p. 161 et *Rof.* Ann. p. 31 n. 184 Onkelos. omis.
cf. ed. 1559 N. 155.]

58. JOB et DANIEL

16. Ven. 1527.

[Mense Ab, ap. Bomberg, per Corn. Adelkind.

1528—1530.

BIBL. HEBR.

1530—1531.

Masch I p. 93. *Rof.* (ap. *Masch* App. p. 15. Ann. p. 32 n. 188): „ex signat. 30. constare, vel integra Hagiogr., vel saltem praecedentes eorum libros hoc anno (!) prodissse“, unde ap. *Masch* IV, 30: Hagiogr. et Job etc. Forsan ad Psalm. Prov. etc. A. 1524 (N. 50) spectat; iidem libri A. 1538 et 1544 editi, cf. *Rof.* ipsum de intervall. trienn. Biblior. 1525–8.]

59. BIBLIA Ed. III. (Bomberg.) II. Ptes.

4. *Ven.* 1525–8.

[P. II. (Proph. et Hag.) fin. Adar; sed saepius Pent. hujus ed. (ubi f. 139 b. Epigr. ed. II. deest) cum residuo ed. 1521 compactus (ut *Opp.* 2 Q.), cujus discrimina v. ap. *Masch* I p. 21, quemadmodum residuum hujus ed. cum Pent. A. 1533 (v. N. 72). *Wf.* II p. 367* IV p. 110. *Rof.* Ann. p. 27 n. 159. p. 61. n. 147. — Ex nostra ficta ed. A. 1725 Cat. vet. f. 50 ap. *Masch* App. p. 61 delenda.]

[60.] PRECATIONES selectae ex Bibl. lat. graec. hebr.

12. *L. B.* 1528.

[Ap. Seb. Gryphium. *Masch* App. p. 16. *Rof.* Ann. p. 32 n. 190.]

[61.] JESAIA Cap. [LII?] LIII. hebr. lat.

4. *Paris* 1529.

[In *Guidacerii Institut. Gramm. hebr.*; ap. Aegid. Gourmont. *Rof.* Ann. p. 32 n. 195. *Wf.* IV p. 289 eandem putat ac ed. s. a., de Jesaia nihil dicit, unde nescio, cur *Rof.* Cap. LIII. tantum ex ed. antiqu. retentum argumentatur et de testim. ex Dav. et Mos. Kimchi silet.]

62. PSALMI POENIT. [sec. ed. 1512 N. 18.]

8. *Wittenb.* 1529.

[Ap. Jos. Clugium. *Masch* I p. 168. *Rof.* Ann. p. 32 n. 196.]

63. PENT. insertis HAFT. MEG. f. *Oels* 1530.

[Fin. fer. VI. 5. Ab (29. Jul.) impens. duorum typogr. David b. Jonatan et Chajjim b. David Schachor (Schwarz), cujus migrationi fors an alludatur per alas et navem ad marg. infer. ult. fol. figuris albis ornati. Plagg. 90. Caetera de hac rariss., inter Judaeos maxime aestimat. ed. (cujus expl. R. Dav. Opp. 30 Imperialib. constitit et nomen fert tunc temporis Vrali-Javiae degentis Joseli fil. celebris Bibliogr. Sabbatai Bass dat. „Auers prope Bresslau“ fer. II. 3. Menachem 1700) v. ap. *Wf.* II p. 386. cf. IV p. 123. *Masch* I p. 69. *Rof.* Ann. p. 33 n. 198. *Pugendarm.* J. G. Dissert. acad. de cod. Jud. Oelsu. Ex hac vel sequ. ed. Prag. exsculpta videtur

Cracoviana ap. *Le Long Wf.* II p. 386. *Masch* I p. 68. *Rof.* Ann. p. 33 n. 199, et certe Briskiana 1546 *Le L. Wf.* IV p. 130. *Masch* I p. 39.]

64. PENT. HAFT. MEG. Ed. II. mb.

f. *Prag.* 1530.

c. Sal. Isaki Comm. [sec. ed. 1518 N. 31.]

[Fin. fer. II. 15. Kislew (5. Decembr.), ap. Gerson Kohen et fil. Mard. et Salom. Ed. rariss., vix ex Cat. vet. *Maschio* App. p. 17. et *Rof.* Ann. p. 34 n. 207 nota — cujus alterum tantum notum expl. Dresd. [Ebert 2227b. *Zz.* z. G. 272 n. 11] — et ornamentis (nostro in cod. coloratis) splendidiss., in II. Ptes si dividitur, Levit. primae jungi debet, sed in Cod. nostro (cum praeposito titulo generali primo MS.) II. partis initium facit. — Comm. corr. Abrah. b. Abigdor Kara (v. tit. ed. 1618).]

65. JOEL et MALACHI

8. *Bas.* 1530.

c. Dav. Kimchi Comm. et רחמיני (החולין) הרופח (*Medicina spiritualis*).

[Mense Januario, ap. Henr. Petrum. Suppl. *Wf.* II p. 400. *Masch* I p. 139. *Rof.* Ann. p. 33 n. 203. cf. p. 62 n. 157 de ed. Wormat. ficta (*Bartol. Wf.* I p. 302).]

[66.] PSALT. quadriling.

f. *L. B.* 1530.

[Ap. Seb. Gryph. qua Append. ad *Hieronymi Opp.* T. VII. *Wf.* II p. 358. *Masch* App. p. 16. *Rof.* Ann. p. 33 n. 200.]

[67.] PSALT. sextuplex

8. *L. B.* 1530.

[Ex N. 66. in form. minor. redact. *Wf.* II p. 358. *Masch* I p. 403. App. p. 16. *Rof.* Ann. p. 33 n. 202.]

[68.] MOSIS ET ISRAEL. POPULI CARMEN (Exod XV.)

8. *Wittenb.* 1531.

[In *Aurogalli Gram. Rof.* Ann. p. 35 n. 216.]

69. CANTICUM „rursus edit.“ 4. *Paris.* 1531.

c. Ag. Guidacerii Vers. et explan.

[Ex off. Gerardi Morrhii Campensis. „Nuper edita per Ag. Guidacer. Cleric. Impressa per Antonium de Bladis, de Asula, Anno D. 1524 die 25. Julii S. D. N. C. L. Dei Gratiae Papae VII. Ann. primo nunc vero denuo Parisiis etc.“ Epigr. f. 91. b, quod sequ. fol. 1 (Errata). Text. et vers. 2 column. Comm. ad marg. infer. Ed. rar. vix innotuit *Le L. Wf.* II p. 410. *Masch* I p. 70. *Rof.* p. 34 n. 213.]

70. PSALT. quadriling.

f. *Bas.* 1531.

[In *Hieronymi Opp.* 1525–6. *Wf.* II p. 458. *Masch* I p. 402. *Rof.* Ann. p. 33 n. 208.]

1532—1535.

BIBL. HEBR.

1536—1538.

71. PSALMI (Ed. III.) et Decalog. 16. *Bas.* 1532.
(c. nott. lat. MS.)

71a.) — (c. comm. Isak b. Jakob Levi hebr. MS.)

[„In aedib. Frobenii (sic) mense Febr.“, auxilio Seb. Münsteri. Nec *Capitonis Instit.* (cf. ed. I. A. 1516 N. 23) nec Catalog. quorundam hebr. dict. adest. Ult. fol. (182 non paginata continet) sign. typogr. habet, pag. linn. 13, quae literis custodib. passim desinunt. Ps. XXII, 7 jam בארי Suppl. *Wf.* II p. 402. *Masch* Ip. 85. *Rof.* Ann. p. 35. n. 222. —

71a.) Exsculpsit *Masch* App. p. 17 ed. cum comm. „Jakob Hallevi ex opera majori (!) R. Isak,“ quam non ad *Lorkium* refert [*Rof.* Ann. p. 36 n. 223 seductus verbo „Ibid.“, sane ad not. penult. referendo] sed ad Cat. vet. (53b.), cujus verba vero congrua.]

[72.] PENT. Ed. IV. (Bomberg.) 4. *Ven.* 1533.

[Saepe compact. c. Proph. et Hagiogr. ed. III. A. 1528; unde male ad ed. Biblior. refert *Wf.* II p. 368, v. *Masch* Ip. 21 et 466. *Rof.* Ann. p. 36 n. 226.]

73. PSALMI. 12. *Lips.* 1533.

Radices ad marg. et Vers. hebr. Matthaei C. I. II. veluti progymnasmata adjecit Antonius Margarita (מרגלית) Exjud.

[3. Maji in aedib. Melchior Lottheri, sec. Epigr. hebr.-lat. Margaritae; sed Capp. Matth. ex *Opp.* expll. (65. 66 D.) evulsa. *Wf.* II p. 402. IV p. 144. *Masch* I p. 88. *Rof.* Ann. p. 36 n. 228. — Ex *Opp.* 65 D., cum Artopoieo compacto, triglott. effinxit *Wf.* IV p. 105 (ut recte suspic. *Masch* I p. 403.), ita et ed. Basil. 1542 Cat. ms. et Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 21; ex tertio imperf. expl. *Opp.* 122 D. ed. sine loco c. a.: *Wf.* II p. 407 („vidi“) ap. *Masch* Ip. 92!]

[74.] PSALTI: quadriling. f. *Paris.* 1533.

[In *Hieronymi Opp.* cf. N. 70. A. 1531. *Wf.* IV p. 144. *Masch* I p. 403. *Rof.* Ann. p. 36 n. 224.]

[PENT. (*Aug.* 1534) v. Salomo Isaki Comm. in Pentat⁵]

[75.] JOEL et MALACHI 8. *Paris.* 1534.

[Ap. Christ. Wechel. *Wf.* II p. 400. *Masch* Ip. 82. *Rof.* Ann. p. 37 n. 233.]

76. BIBLIA [amasoret.] II Ptes. f. *Bas.* 1534-5.

c. Seb. Münsteri Vers., Annot. lat. [partim ex Comm. Rabb.] prolegg. etc.

76a.) — (c. nott. MS.)

[Offic. Bebeliana impendiis Michaelis Isingrinii et Henr. Petri; typ. rabb. Ad calc. Deuteron. exstat Elogium Mosis hebr. (incip. משה היה איש מעלה משה. ונדרול ולא קם וכו' ועמדו במקומו ממוראן; desinit: ונדרול ולא קם וכו' *Wf.* II p. 368. *Masch* Ip. 149. *Rof.* Ann. p. 36 n. 229.)]

77. GENESIS et EXODUS 4. *Paris.* 1535-6.
(Genes. c. nott. MS. ut vid. possessoris: Joannis Lephun (Stephan?) Olniciensis.)

[Ex offic. Wechel. sub scuto Basiliensi. *Wf.* II p. 395. 397. IV p. 134. *Masch* I p. 73-4. *Rof.* Ann. p. 37-8 n. 237. 241. Ed. 1537 tit. tantum recus. *Rof.* ib. p. 39. n. 252. Etiam Decalogus s. a. (Maittaire) *Wf.* IV p. 136. *Masch* Ip. 74. *Rof.* Ann. p. 49 n. 47 huc pertinere vid.]

[78.] PROPH. PRIOR. f. *Salon.* 1535.

c. Dav. Kimchi Comm.

[In domo Jeh. Gedalja, per Jos. b. Isak J. Sid; foll. 164. Ed. rariss. detecta a *Rof.* ap. *Masch* App. p. 18, Ann. p. 37 n. 235.]

79. BIBLIA 4. *Bas.* 1536.

c. Append. selectar. varr. lect. (et glossis jud.-germ. MS. forsitan possessoris Zebi Hirsch b. Isak Ahron.)

[Mense Elul, ap. Hieron. Froben. et Ambros. Episcop.; foll. 1119+4 Appd. (auct. Judaco). *Wf.* II p. 369. *Masch* Ip. 22. *Rof.* Ann. p. 38 n. 240.]

[80.] EXODUS 1536
GENESIS et EXODUS 1537 } v. 1535. N. 77.

[81.] PSALMI 16. *Ven.* 1537.

[Bombergii ed. IV. *Wf.* IV p. 402 ap. *Masch* Ip. 91. *Rof.* p. 39 n. 155 numer. edit. non habet.]

[82.] HAGGAI triling. 8. *Soltingiaci* [Solingen] 1538.

c. Job. Eckii Comm.

[Jo. Soter excudebat. *Masch* II Vol. III p. 292. *Rof.* Ann. p. 40 n. 265.]

[83.] PSALMI 16. *Bas.* 1538.

c. Catalogo quorund. hebr. dict. quae varie in Psalmis leguntur.

[Ap. Froben. [Ed. IV.] *Wf.* II p. 402. *Masch* Ip. 85. *Rof.* Ann. p. 40 n. 267.]

[84.] PSALMI 16. *Ven.* 1538.

84b) PROVERB. CANT. KOHELET. u. s.

84c) JOB. DANIEL u. s.

[Ap. Bomberg, per Cornel. Adelkind, corr. Elia Levita. *Rof.* ap. *Masch*, App. p. 20. Ann. p. 40 n. 268.]

1538—1542.

BIBL. HEBR.

1542—1543.

84b.) *Rof. Ann.* p. 40 n. 269. *Idem* ap. *Masch App.* p. 20 pro 2 habet 5 Megillot. Quae notat Cat. vet. 50b. s. a. non 1535 (*Masch App.* p. 18), nec 1538 (*Rof. Ann.* p. 63 n. 168), sed 1524; expl. imperf. (*Opp.* 127 D.).

84c.) Fin. mense Adar. Fol. prim. signat. 30 (uted, 1527 N. 58) lit. fert: „Job et Daniel impress. Venet. etc.“ Jobi ult. fol. (98) verso tit. „Liber Daniel impress. per Daniel [scil. Bomb.] A. בא דניאל [i. e. 98=1538] corr. per Elia Levit. A. אֵלִיָּהוּ לֵוִי.“ Expl. nostro num. versicul. appos. forsan manu possess. Simson b. Eljakim Göttshlik ex Düsseldorf (דויסלדארף), cujus nomen ad fin. Jobi. *Wf.* II p. 412. *Masch Ip.* 94. — Ex A. רפח Cat. vet. 50b. *Masch App.* p. 18 efflavit 1535; v. *Rof. Ann.* p. 63 n. 167 Ex eadem ed. Basiliensis exsculpta ap. *Le L. Wf.* IV. p. 154. *Masch App.* p. 18; cf. *Rof. Ann.* p. 67 n. 176.]

[85.] PSALMI POENIT. hebr. lat. 8. *Lips.* 1538.
[*Masch Ip.* 168. *Rof. Ann.* p. 40 n. 266.]

[BIBLIA 1539 v. 1539-44 N. 99.]

[86.] MOSIS ET ISRAEL. POPULI CARMEN
(Exod. XV.) 12. *Bas.* 1539.
[In *Aurogalli Gramm. Rof. Ann.* p. 42 n. 283.]

[87.] DECALOGUS et Alphab. hebr. et lat.
8. *Paris.* 1539.
[XI. Calend. Decembr., excud. Rob. Stephanus. *Masch App.* p. 20. *Rof. Ann.* p. 42 n. 278.]

[88.] CANTICUM hebr. lat. 4. *Paris.* 1539.
[In collegio Itolorum, studio Ag. Guidacerii. *Wf.* IV p. 151. *Masch Ip.* 170. *Rof. Ann.* p. 42 n. 275.]

[89.] KOHELET hebr. lat. 4. *Paris.* 1539.
[ut N. praeced. *Wf.* IV p. 153. *Masch Ip.* 171. *Rof. Ann.* p. 42 n. 276.]

[90.] HAFTAROT [*dub.*] 1511.
v. 1534 N. 96.

91. PSALMI f. *Isuy* 1541-2.
c. Dav. Kimeli Comm.

[„Cum Privilegio רומי פריוויליגיום“ inde ab hodie fer. IV. 22. Kislew 302^a, sic lit. qui primum folior. 118. „Acced. ad c. duobus in foll. objectiones Kimelii contra Christ., quae foll. non omnib. juncta inveniuntur.“ *Masch Ip.* 144 (cf. *Wf.* Ip. 303 nota). Exstant in expl. *Seld.*, desid. in

Opp. 63 F. quod possid. Jehuda b. Abr. Kohen A. 1661. *Wf.* II p. 402.

Ficta ed. 1560 Cat. Baumg. ap. *Masch Ip.* 145. App. p. 27. corr. IV, 51. et v. A. 1544 N. 103.]

[92.] PSALTER. [*fict.*] 1542.
v. 1533 N. 73.
PSALMI X [*fict.*] 1542.
v. 1544 N. 103.

93. PENT. MEG. HAFT. rit. hisp.
8. obl. *Ven.* 1543.
c. Onkelos. Targ. (in marg. oppos.)
[Ap. Bomberg, per Adelkind. Haft. fin. menf. Kislew 77 (*sic*), forsan non omnibus juncta, unde ap. *Wf.* Ip. 118 omissa. Constat pag. lineolis 27.]

94. PENT. MEG. HAFT. 12. *Ven.* 1543.
[Ap. Bomberg, per Adelkind. Haft. incipiunt fol. verso et fin. Kislew 77 (*sic*). Sequitur fol. c. benedict. et iterata Epigr. Pag. constat linn. 24. Typi iidem ac in Pent. hebr.-chald. *Masch App.* p. 21 ex Cat. vet. Meg. et Haft. omisit.]

95. GENESIS Cap. I-IV. 4. *Constant.* 1543.
c. Paul. Fagii [seu Michael. Adam Exjud.] Vers. germ. et Scholiis, et Appd. „quo pacto Judaei suis pueris officia literar. servilium germanice tradunt“ [ex introd. I. *Currus Secundani* R. Anschel q. v.]
[*Wf.* II p. 396. 456. IV p. 135, cf. p. 198. 199. *Masch Ip.* 178 suppl., cf. Pent. inter Bibl. germ.]

96. HAFTAROT rit. hisp. et germ. Ed. III.
4. maj. *Ven.* 1543.

[Tit.: אלו הפטרות נרפטים נבואה הפעם ע"י קורניליו „אדליקינד“ Haec Haft. impress. iterum per Cornel. Adelkind. Sign. habet I, 21 et a f. 159 ad 210 (incluso Registro) procedit; spectat ergo ad Pentateuchum in 4°. Epigr. „Impress. III. vice per Cornelium nomine Dan. Bombergii A. השנ (1543) mense Ijar.“ Expl. alterum *Seld.* pro השנ habet השא (1541), caetera omnino congruunt, ipsae literae 6, quae fol. 208 recto ex lin. ult. prominent. 1543 etiam habuit Cat. *Opp.* A. 1764 n. 440. ap. *Rof.* (*Masch App.* p. 21. IV, 35: „in Machsor“ delend.); sed nullum expl. *Opp.* in Cat. vet. et *Metz*, nec in Biblioth. ipsa nunc offenditur].

[97.] PSALMI [*fict.*] 1543.
v. 1544 N. 103. 1546 N. 120.

98. JONA et Psalmus I. triling. 12. *Bas.* 1543.
c. Petr. Antopoei Scholl.

1539.

BIBL. HEBR.

1544.

[Ad calc. *Artopoei: Latinae, graecae et hebr. ling. Gramm.* (ap. Henr. Petr.), cujus Epist. ad lector. data Stettin. 22. April 1542. Pars lat. f. 1-55, ad calc. A. 1543, graeca c. tit. separato (f. 56-71). Pars hebr., foll. 46, more libr. hebr. a dextra incip., ad calc. A. 1543. Jona etc. a sinistra incip. non paginat. Suppl. *Masch* I p. 399.]

99. BIBLIA XIV. Ptes. 4. *Paris*. 1539-44. c. *Masora* [partim] et Dav. Kimchi Comm. in Proph. min. emend. per Vatabl.

99a) — c. Pent. A. 1556 (et Nott. MS. atram. rubro fors. possessoris Rud. Snell. seu Adriani Pauli.)

[Ed. hujus Rob. Stephani pulchrae sed incorrectae integri expl. summa raritas (*Wf.* II p. 370. 399. IV p. 111. *Masch* I p. 24. *Rof.* Ann. p. 40 n. 272), sed circumferuntur partes sigillatim c. speculib. tit. editae originalibus, vel ad fingendam novam edit. denuo additis. Aeram habent Jud., addito mense, et Christianam passim incongruentem praecipue, ut vid., ex A. exeunte in sequentem prolapsam. Editae sunt:

A. 1539: I. Jesaja mense Tischri 299 (re vera 1538) pagg. 124.

II. Hosea pagg. 66 [confus. Cap. V, 8-VII, 14.] Micha mense Ab, pagg. 32. Nachum mense Elul, pagg. 15. Habakuk mense Kislew, pagg. 19. (Per Mercerum ed. 1559 in offic. Car. Stephani *Wf.* IV p. 140 *Masch* I p. 140.) Zephania mense Tammus, pagg. 16. Haggai mense Elul, pagg. 12.

A. 1540: III. Joel pagg. 20. Amos („שבט יושבה“) pagg. 44. Jona pagg. 14. (c. nov. tit. 1567 ap. Rob. (!) Stephan. *Wf.* IV p. 140 *Masch* I p. 139.) Obadia pagg. 8, omnes mense Schebat. Zacharia mense Adar, pagg. 59. Malachi mense Nisan, pagg. 18. (c. nov. tit. A. 1618 „ap. Rob. (!) Stephan.“ *Wf.* IV p. 141. *Masch* I p. 140. corr. IV, 100; et addito Comm. Sal. Isaki (foll. 4.) et S. de Muis Vers. lat. *Wf.* ib. *Masch* I p. 163).

IV. Psalmi mense Cheschwan (proprie 1539), pagg. 151.

V. Megill. mense Ab, pagg. 79. (c. nov. tit. Marcheschwan 315 (=1554) A. VIII. Henr. *Wf.* II p. 410. IV p. 151. *Masch* I p. 18. IV, 47.)

VI. Proverbia mense Elul, pagg. 53.

VII. Jeremia mense Elul, pagg. 163.

VIII. Daniel A. דניאל pagg. 46.

A. 1541: IX. Ezechiel pagg. 139.

X. Job pagg. 59.

XI. Esra-Neh. pagg. (30) 71. A. 1543: XII. Pent. (c. tit. separ. Genes.) pagg. 579. (*Mich.* 1428.)

XIII. Chron. pagg. 180.

A. 1544: XIV. Proph. pr. (A. „שׁו“) pagg. 501. (*Wf.* II p. 397.)

[100.] PENTATEUCHUS hebr. [*fict.*]

Constant. [re vera: *Constanz*] 1544.

v. inter Biblia Germ.

[101.] PENT. MEG.

8. *Ven.* 1544.

[Ap. Bomberg, per Adelkind A. „מִגְוֹן אֶדֶלְכִּינד“; fors. tit. tantum pro Christ. novus ad ed. 1543? *Wf.* IV p. 131. *Masch* I p. 21.]

102. PSALMI

16. *Ven.* 1544.

(c. Comm. in Ps. XC. sq. MS. cujusdam Mosis?)

102b.) PROV., CANT., KOHELET u. s.

102c.) JOB, DANIEL u. s.

[A. „שׁו“ ap. Bomberg, per Adelkind. Pag. constat lineoll. 13. — Comm. MS. insertus charta alba a. Ps. XC. (הַפְּלֵה לְמִשְׁחָה) incipit, sed in Epigr. auctor etiam ab initio hucusque Psalmos commentari optat (סיכּוּת פִּי סֵפֶר לְדוֹר חֲהֻלָּה.. הוּא). יִכְנִי לְגִמּוֹר בּוֹ לְסוּפוֹ מִחֲהֻלָּה, כֵּן עָשָׂה מֹשֶׁה הַפְּלֵה. Excipit textum (Plagula 20 f. III verso) Index Capitum, cujus Epigr.: „Impress. in aedib. Zuan de di Gara (דִּי גִירָאָרָא) literis Bombergianis...“ caetera lacerata fors. A. statuunt, certe longe alium ac 1544, quum Garae officina, cujus foetus cum Bombergii compactus, non ante 1564 excud. coeperit. Ed. rariss. *Masch* App. p. 21. 102b.) Plag. 21-31. *Wf.* II p. 408 (ad A. 1522). *Masch* I p. 93 = App. p. 21, ubi forma 4. ex Cat. vet. 50. b. 102c.) Plag. 32-45. Jobi fol. ult. verso tit. Danielis ut in ed. 1538 (N. 84). *Le L. Masch* I p. 94, qui IV, 36 quatuor sistit libros!]

103. PSALMI I-X.

f. *Constanz* 1544.

c. Dav. Kimchi Comm. punct. et P. Fagii ejusdem Vers. lat. et Comm.

[Foll. 66. Ed. mendosa. *Wf.* II p. 407. IV p. 148 (ubi Fagii Epist. reliqu. Ps. promittens), III p. 191. *Masch* I p. 167. —

Fict. ex confusa hac cum ed. Psalterii Isny 1542 (N. 91) sunt variae:

a) X Ps. Isny 1544. (*Bart.*) — b) X Ps. c. Comm. Ibn Esra Isny 1544 (*Neander* ap. *Wf.* I p. 77, unde *Rof.* Diz. stor. p. 10: XII Psalm.) — c) Psalterium c. Comm. Ibn Esra 1543 (*Neander*

1544—1545.

BIBL. HEBR.

1545—1546.

l. l.) — d) X Ps. c. Kimchi sine pct. Isny 1542. (*Bart.*), *Wf.* Ip. 303 nota edit. hanc refellit, sed II p. 407 ex ea dicit recus. in Relandii *Analect.* 1702 (q. v.) et IV p. 149: „elegantia de sensu exprimendo magis laborat.“ *Masch* I p. 167, neglectis locis *Wfii* praeter ult., locum Isny omisit!]

[104.] JOB, Carmine auct. Elia Levita q. v. (1544.)

[105.] BIBLIA [*fact.*] 1545.
v. 1559 N. 309.

[106.] BIBLIA (scil. Pent. ed. V., Proph. et Hag. ed. IV.) 4. *Ven.* 1544-5.
[Ap. Bomberg, per Corn. Adelkind. *Wf.* II p. 369. *Masch* I p. 21.]

107. PENT. MEG. HAFT.

f. *Ichenhausen* (איכנ הויזן) 1544-5.

[Fin. שנה 33. Sefira (18 Ijar, 30. Apr.), per Chajjim b. David [Schwarz], Jos. b. Jakar et Isak b. Chajjim, foll. 246 (Meg. incip. f. 167 v., Haft. f. 189 r.). Typ. maj. ad instar Machsor (in schedula voluminis: במהרהיזת מחזורים חובש). Init. libri figg. ornat. (Adam et Eva nudi c. pomis, Judith et Simson ut in ed. Lublin. 1556, ad marg. infer. leones scutum sustinentes.) — Ed. rariss., expl. nostr. (*Opp.* 20F.) unicum perfectum, sed hucusque parum recte descriptum. *Wf.* II p. 395* ap. *Masch* I p. 69 (s. a.) = *Masch* App. p. 21: A. 1544 ex Cat. vet.; Cat. ms. Onkelos. Targ. et Sal. Isaki Comm. (ap. *Zz.* Ztsch. 356) addit! Estque eadem ed., cujus expl. imperf. rectius descripsit *Rof.* (*Masch* App. p. 78 n. 5. Annal. Saec. XVI p. 46 n. 16.), sed „Cracoviensi A. 1530 (!) certe antiquiorem“ fert (!), atque unicus typographiae Ichenhaus. foetus notus.]

[108.] MEGILLOT c. Comm. Rabb. [*fact.*] 1545.
[Est revera מדרש רבון in Megillot sine textu.]

[109.] JONA et Psalmi XV. triling. 8. *Bas.* 1545.
[Ad calc. *Artopoei Gramm.* ed. II. cf. A. 1543 N. 98). *Wf.* II p. 357. *Masch* I p. 399. 406. IV, 37.]

110. PSALTERIUM Davidis trilinguae [*sic*] 12. min. *Bas.* 1545.

[Mense Mart. ap. Henr. Petri pagg. 1132-4. „Reperiontur hujus edit. expll. aliquantum locupletiora etc.“ (*Masch* I p. 404); in nostro (*Opp.* 68D.) nequidem epist. nuncupat. (dat. Stettin. 1. Mart. 1544) nec Lutheri praef., nec tit. ulterior. *Wf.* II p. 358. 402. IV p. 105.]

111. PSALTERIUM triling. f. *Paris.* 1545.
[In *Hieronymi Opp.* *Wf.* II p. 358. 403. IV p. 145. *Masch* I p. 403.]

[112.] PSALMI hebr. [*fact.*] c. vers. Germ. 1545.
v. inter Bibl. Germ.

113. JOB 4. *Constant.* 1545.
[Fin. fer. II. 17. Adar (1. Mart.) A. ארחמנו, ap. Elieser Soncino b. Gerson. Text. typ. major., Comm. minor. quadr. *Wf.* II p. 412. (III n. 1218 b.) *Masch* I p. 147. *Zz.* z. G. 426. h.]

[114.] BIBLIA Ed. II. II Ptes. f. *Bas.* 1546.
c. Seb. Münsteri Vers. etc.
[Off. Mich. Isingrinii et Henr. Petri. Ed. auct. et emend. *Wf.* II p. 370. IV p. 113 *Masch* I p. 151. App. p. 22.]

115. BIBLIA XIII. Ptes. 8. min. *Paris.* 1544-6.
[Ap. Rob. Stephan. ad modum ed. 1539-44. *Wf.* II p. 370. IV p. 111. *Masch* I p. 28-9 menses Christ. incongr. adposuit et partes divisit, ubi magis ad signat. plagul. quam ad tit. respiciendum. Suntque: 1) 2) Proph. min. Megill. (Kislew, proprie 1543) 3) Jesaia (Adar). 4) Jerem. (Ab). [*Wf.* II p. 399]. 5) Ezech. (Elul). — A. 1545: 6) 7) Proph. prior. et Chron. (Kislew, proprie 1544) [Sam. Reg. et Chron. in expl. *Opp.* 1D. nequidem compacta]. 8) Psalmi (Schebat) [*Wf.* II p. 402]. 9) 10) Prov. Job (Nisan). 11) 12) Daniel, Esra et Neh. (Sivan). — A. 1546: 13) Pent. (Adar).]

[116.] PENTATEUCHUS 4. *Antwerp.* 1546 (?).
[*Wf.* II p. 387. *Masch* I p. 66; erron. videtur MDXLVI pro MDLXVI]

[117.] PENTATEUCHUS [*fact.*] *Brisk.* 1546.
v. 1530 N. 163.

118. PENTATEUCHUS quadriling. f. *Constant.* 1546.

c. Onkelos. Targum, Saadia Gaon Vers. arab., Jakob Tawus Paraphr. pers. et Salom. Isaki Comm. [Fin. 16. Schebat (19. Jan.), ap. Elieser Soncino, impens. Mos. Hammon. In tit. laudat ed. Salomo b. Massal Tob. Ed. non pulchra sed rariss. *Wf.* II p. 354. *Masch* I p. 393. II p. 118. 159. De Exod. 1545: *Wf.* IV p. 102. *Masch* I p. 394, tamen IV, 37! — Ad calc. Expl. *Opp.* 21F. exstant notae genealog. MS., ubi nomen foem.

1546—1547.

BIBL. HEBR.

1547—1548.

צהרופולא. Testatur etiam Meir Bressclau [Hamburgensis] se Vers. arab. Saadianam ex hoc cod. descripsisse 5. Nov. 1828—15. Febr. 1829.]

119. PENT. MEG. HAFT. 8. min. *Ven.* 1546.
c. Onkelos. Targum.

[Fin. Cheschwan 5307. ap. Giustiniani, qui Talmud et Bibl. c. indice talmud. [v. Pent. N. 123.] ed. optat. Meg. f. 385—408. Haft. f. 1—67. *Wf.* II p. 387. *Masch* I p. 118. App. p. 22; corr. IV, 40.]

120. PSALMI 12. min. *Ven.* 1546.

[14. Nisan (17. Mart.) ap. Giustiniani (בבית בן משק בית הארון), corr. Josef b. Isak nepos Eliae Levitae (Epigr.). *Wf.* II p. 403. *Masch* I p. 91, forsā = 15 4 3 Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 21.]

- [121.] PSALMI [*fiot.*] 1546.
v. 1566 N. 198.

122. PENTATEUCHUS quadriling.

f. *Constant.* 1547.

c. Onkelos. Targum, Anon. Vers. graeco-barbara et hisp. et Sal. Isaki Comm.

[Inc. 1. Tammus (11. Junii) [non ad calc. lib., sed tit.], ap. Elieser Soncino, in fine leguntur nomm. Jos. Kohen b. Isak et Abigdor b. Elieser עדית (sic) Aschkenasi, forsā typoth. — Vers. hisp. diversa ab ed. Ferrar. 1552. — Ed. non vulgaris. Ad calc. expl. alt. (*Opp.* 23 F. tit. destit.) notatur, Megill. et Haft. (sec. Sabb. ה 45) hic desid. Sed illa, in tit. promissa, nullibi reperiuntur. *Wf.* II p. 355. IV p. 101. *Masch* I p. 394. App. p. 22. *Zz.* Ztsch. 356 et 357: A. 1547 et 1552 ex Cat. ms.]

123. BIBLIA [revera PENTATEUCHUS] 4. *Ven.* 1547.

c. *Masora* [partim] et Jch. Levi Annotl. ex Targum, Sal. Isaki, Abr. J. Esra, Kimchi et Nachmanii. selectis, 613 praec. sec. Maimon. et Nachman. et indice 613 praec. in Talm. ex Maimon. Mos. de Coucy et Jak. b. Ascher.

[Fin. mense Schebat ap. M. A. Giustiniani, edid. Jehuda Levi b. Isak (qui praef. solus, nomini subscripto addit: „et cum eo socius“ [scil. edit., non Comm.]) et Jechiel b. Jekutiel Kohen; foll. 162. — Tit. ארבעה ועשרים (Biblia) de proposito sumendus, ut et „Index loc. general. in Talmud“ (tit. et cf. Epigr. Pent. 1546 N. 119). Expl. nostr. (*Opp.* 21 Q.) Meg. et Haft. habet compacta

A. 1579. Idem vid. *Mich.* 1416 tit. destit. — Corr. error, multifar. ap. *Wf.* II p. 387. IV p. 131, cf. I p. 437 n. 734. *Masch* I p. 121. App. p. 22. IV, 40.]

- [124.] PSALMI 16. *Bas.* 1547.

[Ap. Froben.; sed ad fin., post Catal. quorund. Hebr. etc. (N. 27) legitur: „ap. Hieron. Frob. et Nic. Episcop.“ Versic. non num. Pag. constat lineoll. 12, cum lit. custod. *Mich.* 4733. *Wf.* II p. 403. *Masch* I p. 86. App. p. 23.]

125. BIBLIA RABBINICA (Bomberg. II. vel III.) IV Ptes. f. *Ven.* 1546—8.

c. *Masora* marg. et fin.; Onkelos. Targum et caet. Salom. Isaki Comm. [etiam in Prov. Job et Daniel, ad marg.]; Abrah. J. Esra in Pent. c. *Aenigm.* Megill. [omiss. in hac ed. Jes. et Proph. min.] Psalm. Prov. [revera Mosis Kimchi] Job Daniel Esra Nchem. [rev. Mos. Kimchi], *Jacob b. Ascher [compend.] in Pentat., David Kimchi in Proph. prior. *Jes. Jerem. Ezech. *Proph. min. et *Chron.; Levi Gersonid. in Proph. prior. Prov. Job; *Jesaia di Trani in Jud. et Sam.; Saadia [spur.] in Daniel; b. Ascher et b. Naftali etc. varr. lect.; Mos. Nakdan: *De accentibus.*

[Fin. per Cornel. Adelkind 4. Tischri אשור (6. Septembr.). In carm. Eliae Levitae (f. 949): „24. Tischri“ (A. קרוב et 1548), ut forsā „fer. VI. 25. Kislew“ (ש) in lim. P. II., ex ed 1525. — Pentat. (quem praecedunt vel sequunt. foll. 5 praef. etc.) f. 1—128, Proph. pr. 234—441, Proph. post. 442—685 et fol. alb., Hag. (c. tit. paginato) 687—926, Megill. 819—61 c. tit., ut etiam Pentateucho jungi possint (sicut in expl. *Opp.* 2 F.), *Masora* iterum f. 889 [ut Nehemiae fol. ult.] ~949, cf. (de omiss. 2 foll.) ed. 1568. N. 206. Comm. Mosis Kimchi in Esra in tit. erron. pro Sal. Isaki. — Ed. inter Bibl. Rabb. vet. praestantissima. *Wf.* II p. 370. *Masch* I p. 102. App. p. 23. *Zz.* Ztsch. 357.]

126. PENT. MEG. HAFT. rit. hisp. f. *Ven.* 1548.

c. Onkelos. Targum et Targum Meg., Sal. Isaki Comm. in Pent. et Meg., Mos. Nachmanid. in Pent. c. Isak Aboab Supercomm.

[Fin. fine mens. Adar (9. Mart.) ap. Bomberg, per Corn. Adelkind; foll. 343—345—71. Haft. (tit. *sine anno*) foll. 1—26. In fine expl. *Opp.* 22 F. nomē scripsit Isak migliaccio hebreo. — *Wf.* II p. 387. *Masch* I p. 121.]

1548—1552.

BIBL. HEBR.

1552—1555.

- [127.] PENT. MEG. HAFT. 4. *Ven.* 1548.
[Ap. Bomberg, per C. Adelkind. *Wf.* II p. 387.
Masch I p. 71. App. p. 83.]

128. PSALTERIUM triling. II Ptes. 8. *Bas.* 1548.
c. Petri Artopoei Annott.
[Ap. Henr. Petri. P. I. (— Ps. LXXII) f. 1-653, II. f. 657-1375. *Wf.* II p. 359. *Masch* I p. 404, cf. p. 86. nota u. — Ed. 1569, ex. off. Henricpetrina, de qua diff. sentt. *Le L.* *Wf.* II p. 359. IV p. 145. *Masch* I p. 164. App. p. 29, suspecta.]

- [129.] PROVERBIA 8. *Bas.* 1548.
c. Seb. Münsteri Vers. lat. et Annott.
[Ap. Hier. Froben. et Nic. Episcop. *Wf.* II p. 409. *Masch* I p. 169.]

130. PSALMI f. *Ven.* 1549.
c. Sal. Athia Comm.
[Fin. 7. Adar II. (7. Mart.). Tit. porta ornat. cum vas. in marg. sup. (Giustiniani?). *Wf.* II p. 403. *Masch* I p. 145—App. p. 80 ex Cat. vet. 53a: s. a.]

- [131.] PENT. MEG. HAFT. 4. *Constant.* (1550?)
c. Salom. Isaki Comm. (?)
[Sub Soliman. II. (1520-66). Typis Samuel [b.?] Chajjim Aschkenasi. *Le L.* ap. *Wf.* II p. 387. sine A. sed IV p. 131: A. 1550 (unde *Masch* I p. 68. App. p. 24. corrig.). Catal. bibl. reg. Paris. sine A. (ca. 1520-40). In tit. Biblia promissa.]

- [132.] BIBLIA 4. *F. a. O.* 1551.
[Catal. Bibl. *Nolini* ap. *Le L.* *Wf.* II p. 371. *Masch* I p. 31. Ed. maxime suspecta].

133. PENT. MEG. 4. *Ven.* 1551.
c. Seb. Münsteri Vers. lat. et Annott.
[Off. Giustinianii; foll. 376; acced. Eulog. Mosis (cf. Bibl. 1535 N. 76). *Wf.* II p. 387. IV. p. 131. *Masch* I p. 159.]

134. BIBLIA IV Ptes 4. *Ven.* 1551-2.
[134b.)] — in forma min. (24°.)

[Ap. Giustiniani, per Adelkind. Tit. general. non habet Pent. ine. 13. Adar (19. Febr.), fin. fine Elul (31. Aug.) 1551, foll. 128, cum Meggill. f. 129-44, etiam seorsim (*Masch* IV, 13 delend.); Proph. pr. A. ישׁב (112 sed certe exeunte A. 1551) f. 145 et Pr. post. f. 255 (numerato)—369 (*Wf.* II p. 398. *Masch* I p. 81. IV, 44 delend.); Hag. A. ישׁב f. 1-124. (*Masch* App. p. 25. IV, 45 delend.) *Wf.* II p. 371. *Masch* I p. 29. App. p. 24.

134b.) *Wf.* II p. 371. *Masch* I p. 29. Expl. integ. rar. Typi iidem ac ed. in 4°. Voc. init. ornatae, libri plurimi c. tit. separat.; ad calc. templum variis cum inscript.; foll. non numerata. Pent. et Meg. 1551 (*Mich.* 4865); Proph. pr. (*Opp.* 50 D. imp.) sine A. sign. 8, 2. (plag. 8 folior.); Pr. post. (*Opp.* 47 D.) A. 1552, inc. mense Schebat, fin. Adar, sign. 12, 8-18, 5 Hagiogr. sign. 18 sq. Ex fragm. *Opp.* 126 D. ed. sine A. notat *Wf.* II p. 401 ap. *Masch* I p. 83.]

135. CANTICUM 4. *Ven.* 1552.
c. Salom. Alkabiz Comm. (*Cerva amabilis.*)
[Per Cornel. Adelkind; foll. 64+2. (Typi et tit. ornam. sunt Giustiniani). Epigr. compos. Comm. 12. Cheschwan פָּרַי (exeunte A. 1535). *Wf.* II p. 410. (III p. 1028.) *Masch* I p. 130.]

- [136.] THRENI triling. 8. *Bas.* 1552.
c. Münsteri Vers. lat.
[*Wf.* II p. 360. *Masch* I p. 397.]

- [137.] THRENI 4. *Paris.* 1552.
[Ap. Mart. Juven. *Wf.* II p. 411. IV p. 153. *Masch* I p. 79.]

- [138.] BIBLIA [*fact.*] *Crac.* 1552.
v. Proph. et Hag. 1595 N. 310.

- [139.] OBADIA et JONA 4. *Colon.* 1553.
c. Jo. Isaaci Levi [Exjud.] Vers. lat.
[Ad calc. ejusd. *Introd. ad verba elegantiae.* *Wf.* II p. 400. *Masch* I p. 162.]

140. PRECATIONES aliquot celebriores ex S. Bibliis desumptae, (et Decal. et VII Psalmi poenit.) hebr. graec. lat. 12. *Paris* 1554.
[Ap. Mart. Juven. sub insigni D. Christophori. *Le L.* ap. *Masch* I p. 423. IV, 46. hebr. omisit. cf. ed. 1544 ap. *Masch* App. p. 22. IV, 36; et jam ex *Maittaire* ap. *Wf.* IV p. 107!]

- [141.] PENT. MEG. HAFT. s. p. 4. *Ferrar.* 1554.
[Ed. rariss. sec. MS. vet. Synag. Ferr. et corr. cantorum (*Mich.* 1434); excud. Abrah. Usque, corr. Benjamin Saul de Rubcis [cf. *Zs. Ker. Chem.* V, 132]. Pent. fin. fer VI. 1. Kislew, et Haft. mense Cheschwan קִרְיָה (exeunte A. 1554); corr. *Rof.* Ferr. p. 33. *Masch* App. p. 25.]

- [142.] PENTAT. *Sabion.* [1553-5.]
v. s. a. N. 1015.

1555 - 1556.

BIBL. HEBR.

1556—1557.

- [143.] PSALMI et usus (שימוש) 32. *Sabion*. 1555.
[Fin. mense Kislew ורעם (Decembr.), ap. T. Foa.
Corr. *Wf*. II p. 403. *Masch* I p. 145, ubi et ed.
1558, *Rof*. Sab. p. 24 n. 14. p. 36 n. 13.]

144. PENT. (insert.) HAFT. et MEG.

f. *Lubl*. 1556.

c. Sal. Isaki Comm.

[Fin. fer. II. 24. Cheschwan (28. Octobr.) י"ש"ב
לש"ש (1) האלהיך (Deut. XXX, 9.) creat., i. e.
317 min. supput., ut Chron. in tit. ושביה ורשיב
(detracta) et sexies in carm. praemisso: שנה יש"ב
וה"ס ימים ויקרא ארע"טו במרע"ה חד"שה. Est ergo
primus typogr. Lubl. notus foetus, nostrumque expl.
(*Opp*. 28F.) fere unicum vix commemoratum ap.
Wf. IV p. 131: A. 1558; sicut Cat. ms. (ap. *Zz*.
Ztschr. 357): A. 1558; Cat. vet. ap. *Masch*
App. p. 28 et iterum *Zz*. I. l.: A. 1562. *Metz*
ap. *Zz*. z. G. 275. n. 30: *Prag* 1582 (1), quia
in tit. ornato vox Lublin charact. rabb. non pro-
minens, typis vero majorib. dicitur ed. per virum
praepositum labori על המלאכה (ע"י הגבר הוקם על המלאכה)
Elieser b. Isak Pragens. Sed sequitur tit. ver-
so carmen prolixum desinens Acrost. Israel Kohen,
qui laudat tutores per R. Schechna orphanis Isaki
b. Chajim [seu orphano Chajjimo b. Isak, qui in
Epigr. solus] praepositos: Jakob b. Mose Bohe-
num et Meschullam b. Salomo seu Susl. ex Fa-
milia נ"י"ס, operam sustinentes, juncto Kalman
b. Mardochai jussu socerae ejus Ella (על"א) filiae
Chajjimi. Ad calcem nomina tutorum sequ. nomm.
„typographorum:“ Kalonymos b. Mard.
Jafe, Jakob b. David et Chajjim b. Isak. —
F. 1. iterum ornatum ut Pent. 1545 (N. 107.),
text. lit. max., comm. typ. rabb., Meg. f. 253-
93 sed a f. 273 numeri neglecti.]

145. PENTATEUCHUS

4. *Paris*. 1556.

[Ap. „Carol. Stephan.“, qui utrum denuo ex-
cud., an ed. 1543 rubro tantum novo adornaverit,
adhuc sub judice lis est. Junguntur Pent. hoc
(pagg. 579) haud raro Proph. et Hag. Biblior. 1539-
44 (N. 99), unde Biblia Caroli *ficta*. *Wf*.
II p. 388. *Masch* I p. 99. Genesis: *Wf*. IV p. 134.
Masch I p. 73. IV, 48 delenda.]

146. HOSEA, JOEL, AMOS, OBADIA, JONA

4. *Paris*. 1556.

c. *Masora*, Onkelos. Targum, Excerptis ex Sal.
Isaki Abrah. J. Esra et Dav. Kimchi Comm.

[Fin. mense Adar ap. „Rob.“ [revera Car.] Ste-
phan.; pagg. 243, sed. p. 104-5 bis, unde Joel
(sine tit.) p. 109 incip. *Wf*. II p. 399. IV p. 139
cf. I p. 76 et 302. II p. 398 (Pr. min.) *Masch*
I p. 138. App. p. 26, neglect. IV, 48.]

147. PSALMI

12. *Basil*. 1556.

c. varr. lectt. [ad marginem].

[Ap. Hier. Froben. et Nic. Episcop.; foll. 384
partim in marg. sup. numeratis, pag. lineolis constat
12. In Epilogo Editoris (dat. 1556): „Jam denuo
tibi porrigimus, quo ad gestandum commodior etc.
Psalms numero distinximus. Quod etsi careat
exemplo etc.“ De accent. ib.: „Nam sic beatae
memoriae D. Münsterus hoc Psalterium ordinari
voluit“. Ed. praestans rara. *Wf*. II p. 403. *Masch*
I p. 86.]

[148.] PSALTERIUM hebr. (?) lat.

8. *ex edit. Rob. Steph.* 1556.

[*Reiman*. ap. *Wf*. IV p. 145. *Masch* I p. 164,
qui II Vol. III p. 523 eam recte maxime susce-
ptam habet (corr. IV, 48), sed *M.* exsculptam
ex confus. cum ed. lat. 1546 c. Scholl. ex Comm.
Hebraeor. putat; exstat vero *dupl. lat.* c. Scholl.
etc. A. 1556.]

149. PENT. MEG. mb.

12. *Sabion*. 1557.

c. Onkelos. Targum.

149b.) HAFTAROT mb.

u. s.

149a.b.) — (c. nolt. lat. mult. MS.)

[Ap. T. Foa A. יקרא. Tit. sequ. fol. c. praef.,
dein קריאה הפרשיות foll. 2, dein Carmen f. recto,
quo verso incip. Pent. text. usque ad. f. 331
(ut et Onkelos ex adverso, iisd. num.), ad cuj.
calc. Index Pericop. הראשית: הראשית (cf. f. 42
סיון לראשי הפרשיות: הראשית), Megil. f. 332-52. Ed. praest. ex antiq.
codd.

149b.) Typ. minimis f. 1-57, fin. 1. Cheschwan ש"ה
(25. Sept. 1557), cf. ed. alt. seq. — *Wf*. II p.
388* *Masch* I p. 117. *Rof*. Sab. p. 26 n. 17.]

150. PENT. [MEG.] mb. 12. *Sabion*. 1557 (8?).

[Ap. T. Foa A. 318 (exeunte A. 1557?). Pent.
inc. fol. recto, 2 lineolis differt primis 2 foll. ab
ed. hebr. - chald., et passim in medio (cf. f. 42
cum f. 83 ed. alt.). Nott. masoret. pauciores.
Index pericop. typis quadr. major. f. 167. f.,
קריאה הפרשיות f. 167 v. - 169 r., ubi: הם
הם (finis). Tit. et Meg. in *Opp*. 14 D. desid.]

1558—1560.

BIBL. HEBR.

1560—1561.

Haftar, annexa eadem ac ed. hebr.-chald. *Wf.* IV p. 131* sine loco *Masch* I p. 72. App. p. 26. *Rof. Sab.* p. 34 n. 21 = A. 1559 Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 27.]

- [151.] RUTH 4. Colon. 1558.
c. Jo. Isaaci Levitae (Exjud.) Vers. lat. et Annot.

[In ejusdem *Meditt. hebr.* *Wf.* IV p. 151. *Masch* I p. 130.]

152. CANTICUM s. p. 24. Sabion. 1558.
c. Abrah. b. Isak Levi Comm. et שו"ת [Joel J. Schoeib] Comm. [excerpt.]
[A. שו"ת mense Majo, fin. 23. Bul 5319 (4. Nov. 1558), ap. T. Foa, per Rafael Josef b. Jochanan Treves, qui in praef. ad necess. suum Josef b. Chajjim Anconens. Aschkenasi Ferrariae, se ad instar Append. ad Pent. hoc edidisse, Comm. Abrah. ... ד"ר et J. Schoeib in epit. redactum adjecisse ait. Suppl. *Wf.* II p. 410. I p. 22 n. 40* (I p. 108 n. 167: A. 1559) *Masch* I p. 130. *Rof. Sab.* p. 35 n. 22.]

- [153.] JONA quadriling. [fict.] 1558.
[*Masch* IV, 50. sed I p. 399 nihil invenies!]

- [154.] PSALMI [fict.] 1558.
v. inter Bibl. germ.

155. DECALOGUS hebr.-chald. lat., ad calc. Abraham b. David: *Josipponi Compend.* q. v. (1559).
[*Wf.* I p. 75 cf. p. 40. *Rof. Ann.* p. 62 n. 155.]

- [156.] RUTH 4. Paris. 1559.
[Ap. Mart. Juven.; foll. 6. *Masch* App. p. 27].

- [157.] HABAKUK 1559.
v. Biblia 1539-44 N. 199.

- [158.] OBADIA hebr. lat. 8. Bas. 1559.
[In *Laur. Humphrei: de rat. interpret. auct.* *Wf.* II p. 400. *Masch* I p. 163.]

- [159.] BIBLIA 1560(?).
v. 1563 N. 174.

- [160.] PENT. MEG. f. Bas. 1560.
c. Sal. Isaki Comm.
[Cat. *Baumgart.* ap. *Masch* I p. 125. *Zz.* Ztsch. 357. *Fictam* habeo ed., quia tunc temporis off. Basil. opera Italia imprimis in usum Judaeorum ed., nondum exaud. Forsan est germana Cremon., quae et Basil. recuse, v. Bibl. germ.]

- [161.] PENT. [fict.] (Cremon. 1560)
v. inter Bibl. germ.

- [162.] MEGILLOT [fict.] 1560.
c. Comm. Levi Gersonidis q. v.

- [163.] PSALMI c. Kimchi [fict.] 1560.
v. 1542 N. 91.

164. PENTATEUCHUS f. Riva 1561.
c. Onkelos. Targum, Sal. Isaki Comm. c. Eliae Misrahi Supercomm. in compend. redact. [per Jakob Marcaria?]

- [164b.] MEGILLOT c. Targum et Salom. Isaki Comm. et Isak Arama Concc. et HAFT. u. s.
[Cura Jak. Marcaria, cujus praef. tit. verso, foll. 128. *Wf.* II p. 388. III p. 102*: A. 1560. *Masch* I p. 121.

164b.) Foll. 46+14 (Kohel) cf. *Mich.* 1515, tit. destit. Haft. 3 column. foll. 29. Possed. expl. *Opp.* 25 F. Ahron b. Isak Teomim שו"ת לעמלין.]

165. PENTATEUCHUS f. Riva 1561.
c. Onkelos. Targum, Sal. Isaki Comm. et Chiskijja b. Manoach Comm. (*Confortate me*).

[Foll. 281. corresp. ed. alt. sed loco praef. Marcariae exstat Chiskijjae. Quae acced. hic Megillot sunt ed. N. 164b. et procul dubio et Haft. jungi debent, sed desunt ex unico nostro expl. noto (*Opp.* 24 F.) hujus ed. Pent. ap. Bibliogr. desideratae (cf. *Zz.* Ztsch. 357, sec. Cat. ms.).]

166. RUTH 4. Constant. 1561.
c. Salom. Alkabiz Comm. (*Radix Isai*).

- 166a.) — (c. noll. margg. multis MS., partim forsan possess. Jedidja Kohen, partim Autogr. vel. sec. MS. Commentatoris, cujus verba passim correctae sive amplific. cum clausula: „revertamur ad materiam nostram.“)

[A. השניח sub Soliman., ap. Salom. Usque, per Abrah. b. Sam. Kohen סטננויני (dei Sanguinetti, sec. *Luzz.*, vel ex San Giovanni sec. *Zz.*) Aschkenasi, corr. per Sam. Schullam; foll. (hebr. et arab. num.) 96. Laudat ed. Abrah. J. שו"ת. Comm. compos. 10. Kislew שו"ת (exceute A. 1552) Zafatae. *Wf.* I p. 1043. III p. 1028*. [cf. ad A. 1597 N. 320.]: A. 1561 vel 1566, poster. (ex Cat. ms?) *Mich.* 4387. *Masch* I p. 131. App. p. 28. cf. *Rof. Ferr.* p. 108. *Zz.* z. G. 224. = Ed. Crem. ap. *Hyde* (II p. 130), quod ante *Rof. Crem.* p. 23 jam corr. *Wf.* I p. 1043.]

1561—1562.

BIBL. HEBR.

1562—1563.

- [167.] JONA 8. *Bas.* 1561.
c. Wigandi Happelii Vers. lat. et Exam. gramm.
[*Wf.* II p. 400. *Masch* I p. 163.]

168. PSALMI 12. *Cremon.* 1561.
c. varr. lectt. et Dav. Kimchi Comm. [castrato].
[A. varr. אדם אמן קסחי אמן 18. Ijjar (4. Maji), ap. Vinc. Conti, foll. 293 ad instar libror. Sabionettæ impressor. numeris f. verso incipientibus. Index capp. (לוח הקפישולי) insertus post praef. et carm. Kimchii. *Wf.* II p. 403. *Masch* I p. 143. *Rof.* Crem. p. 15 n. 29.]

- [169.] DANIEL f. *Genev.* 1561.
c. Calvinii Vers. lat. et Comm.
[In ejusdem: *Praelect. in l. proph. Dan.* etc. *Masch* App. p. 27: „Bibliographis ignot.“ Revera ed. 1591 praefat. habet Calvinii dat. 1561.]

- [170.] PENT. [*fact.*] 1562.
v. 1556 N. 144.

171. PSALMI 4. *Mant.* 1562.
c. Comm. anon. [קב ונקי (*Cabus et purus*)?] et Eliae Levitae Vers. germ.
[Foll. 116. A. שכן mense Adar vel Nisan; ap. Socios, cura Josef Schalit Aschkenasi, nomine Schalom b. Abraham, quem Bibliogr. auctorem faciunt hujus Comm. et qui longe alienus ab altero Schalom b. Abraham, cui etiam male tribuitur Comm. *Cabus et purus* auctore David J. Jahja b. Salomo q. v. (cf. N. 42). In tit. nostro commentator dicitur „Rabbinus magnus“ et verba „*Cabus et purus*“, non lit. sed epitheton ornans satis tritum videntur. Tit. החדש הזה לכם ראשון הוא ראש חרשים לחדשו כמעשה חרש פהווי חוהם שני פירושם. . . ועם פ"ר לבן אשכנז ביאור: cf. Praef. Josefi גדול קב ונקי. . . מלה במלה ע"פ אלופי ראייתה המדקדק לע"פ קב ונקי ליוצרים חן היה ודקם המעורר הראשון שלו"ם זו ולחורו אשר נרבה אותו רוחו לקרבא וחואל המלאכה (Interpretatio literalis germanica magistri mei Eliae Levitae et Comm. Cabus et purus intelligentibus. . . prim. incitans Schalom (scu pax) ei etc.). In fine Vers. legitur germanice: „vollendet 5322 am Tag Fastung Esther im Namen des gelehrten Mann Schalom b. Abraham durch Hand der שוחים“ (Fin. 5322 die jejunii Esther (18. Febr.) nom. docti Sch. b. A. per socios). Et sic in Epigr. hebr. כמעשה האלוק הבקי כהדרי חוהה הר"ר שלום בכמר אברהם הוא הוציא

(opera eruditi Sch. b. A., is edidit opus hoc etc.) Corr. *Wf.* II p. 403 (*Masch* I p. 179) cf. I p. 314. ad. I n. 904 = III n. 902 b. *Rof.* Diz. s. v. Salom.]

- [172.] JOB c. Comm. [*fact.*] 1562.
v. ed. 1567 N. 205.

- [173.] DANIEL et PROPH. MIN. [*fact.*] 1562.
v. 1525 N. 55 et 1567 N. 202.

- [174.] BIBLIA vel PENT. 4. *Ven.* (1560-3?)
[Bibl. 1563 ap. Giustiniani: *Le L.* *Wf.* II p. 371. *Masch* I p. 29, qui addit, Norzium ad Gen. XIV, 24 Biblia [מקרא sic] Ven. שך (1560) laudare, ubi יקרו הם leg. — Pent. cum Meg. 1563 Bombergi (mort. 1549!): *Le L.* *Wf.* II p. 388. *Masch* I p. 71. Sed nihil hebr. Venet. A. 1555-63 impress., ex Giustinianii offic. nequidem ultra 1552 notum! forsitan legend. 1566, v. N. 193-4.]

- [175.] GENESIS [C. I-XXXVII tantum] quinqueling. f. *Wittenb.* 1563.
Adest Onkelos. Targum.

[Ap. Jo. Craton. per Dr. Jo. Draconit. *Wf.* II p. 344. IV p. 103. *Masch* I p. 388, corr. IV, 54, ubi et Psalter. et Jesaia, revera specimm.]

- [176.] RUTH 4. maj. *Paris.* 1563.
c. scholl. *Masorae* et succincta Expos., cujus in MS. auctor praefertur Dav. Kimchi, omnia per Mercerum recognita.
[Mense Bul. A. שיהו; off. Rob. Stephan. Fil., pagg. 12. *Wf.* II p. 410 (1407) IV p. 152 (I p. 304). *Masch* I p. 131.]

177. JOEL. Cap. II. 4. *Paris* 1563.
c. Jonatan Targum et David Kimchi Comm. et G. Genebrardi Vers. lat. et Comm.
[Ad c. Genebrardi ΕΙΣΑΓΩΓΗ ad leg. et intell. rabb. Comm. (ap. Mart. Juven.) f. 49-64, et in ed. *Paris* 1587 (ap. Aegid. Corbin.) f. 65. sq. — *Wf.* I p. 77. 302 totum l. Joel habet, *Masch* III p. 655 inter lat. tantum enumerat.]

- [178.] MALACHI 8. *Colon.* 1563.
c. Vers. lat. et Scholl. (ex Chald. et Rabb.) M. Steph. Isaac. Levitae [Exjud.]
[Ap. Jac. Soter. et Petr. Horst. *Wf.* II p. 401: A. 1553. *Masch* I p. 163.]

179. PSALMI 16. *Bas.* 1563.
[Ap. Hier. Froben. et Nic. Episcop., qui ad Epilog.

1563—1566.

BIBL. HEBR.

1566.

ed. 1556 N. 147: datum tantum mutarunt, „Errata“ et „Supputationem“ adjecerunt. *Wf.* IV p. 145: A. 1563 ap. Froben. II p. 402: A. 1564 ap. Frob. et Nic. Episc. (*Masch* I p. 86 nihil sentit). Expl. nostr. (*Opp.* 120 D. 7.) tit. destit.]

180. DANIEL 4. *Zafat.* 1563.

c. Mos. Alscheich Comm. (*Rosa Saronis*).

[Inc. 20 Adar II. ה'רש"ה (15. Mart. 1563, non 1568 ut Sabb, *Wf.* II p. 413, *Masch* I p. 148 et Cat. ms.) *Mich.* 1265. s. l., v. *Rof.* ap. *Masch* App. p. 28. *Zz.* z. G. 227. Prima Hebraea in Asia secundum *Zd.*]

[181.] PENT. [fict.] 1564.
v. 1567 N. 208.[182.] KOHELET 4. *Paris* 1564. (vel 1569.)
[Ap. Mart. Juven. *Wf.* II p. 411. *Masch* I p. 79 (ubi ex *Le L.* A. 1569). IV, 55. et 61!][183.] OBADIA, JONA hebr. lat. [ut ed. 1553 N. 139.]
Antw. 1564.[184.] MALACHI quinqueling. f. *Lips.* 1564.
[Ap. Jos. Rhamba, per Dr. Jo. Draconit.; foll. 26. *Le L.* ap. *Wf.* IV p. 1071: A. 1565. *Masch* I p. 389. IV, 55: „Wittenb.“][185.] PSALMI f. *Genev.* 1564.
c. Calvini Vers. lat. et Comm.
[*Le L.* *Wf.* II p. 403. *Masch* I p. 166.][186.] PROVERBIA quinqueling. f. *Wittenb.* 1564.
[Ap. Jo. Crato., per Dr. Jo. Draconit. *Wf.* IV p. 107. *Masch* I p. 389.][187.] ZACHARIA f. *Wittenb.* 1565.
[187b.) JOEL } quinqueling. u. s.
[187c.) MICAHA } u. s.
[Ap. Jo. Crato., per Dr. Jo. Draconit. foll. 77.— b.) foll. 20.— c.) foll. 30. *Wf.* IV p. 104–5. *Masch* I p. 389–90.]188. PSALMI 16. *Paris.* 1565.
[Fin. Non. Maji, ex off. Rob. Stephani fil., pag. 14 linecoll., in fine Ind. capp. *Wf.* II p. 403. *Masch* I p. 89.][189.] PSAI/T. quadriling. f. *Bas.* 1565.
[In *Hieronymi Opp.* *Masch* App. p. 28.]190. BIBLIA 4. *Antw.* 1566.
190a.) — (c. Nott. J. J. Schultens. MS.)

190b.) HAFTAROT

4. *Antw.* s. a.

[Fin. Tebet (Decembr. 1565–Jan. 1566), ap. Chr. Plantin., „jussu principis (ש"ת) Bomberg (!) typis et lit. Bomberg.“; foll. 507 (Pentat. 132). Triphcis formae expll. nonnisi forma externa differunt. „Magni hanc primae Plantini ed. tum ob insignem raritatem, tum vero quod satis correcte judicatur, faciunt eruditi. . . ita ut vitia typogr. ex Plant. archetypa in posteriores transierint“ (except. ed. F. a. O. 1595 in 4). *Wf.* II p. 371* IV p. 113. *Masch* I p. 32.

190b.) Ed. a Bibliogr. omissa procul dubio ad Pent. cum Meg. seorsim venditum pertinet, ut in ed. forma minori. Ad Biblia tabula Haftar. adjecta.]

191. BIBLIA IV Ptes.

8. *Antw.* 1566.

191b.) HAFTAROT (c. Pentat. et Meg.)

[Foll. 243+224.+238+252 (+3.) — *Wf.* II p. 371* etc. cf. N. praec.; Proph. et Hag.: *Mich.* 3030. —

191b.) Pentat. et Megill. f. 245–75 ex Bibl. Haft. plagg. 12 non pagin. *Wf.* II p. 388. *Masch* I p. 66.

Ficta vid. ed. MDXLVI (pro MDLXVI): *Wf.* II p. 387. *Masch* l. l.]

192. BIBLIA

16. *Antw.* 1566.

[v. N. praec. Pent. foll. 412, Meg. 64 (non pagin.), Proph. pr. plagg. 56, Pr. post. 60, Hag. 65. *Wf.* II p. 371* etc. Proverbia: *Masch* I p. 93. IV, 58 del. — Forsan et ad hanc formam Haftarot edita.]

[193.] BIBLIA

4. *Ven.* 1566.

[Fin. mense Adar II., in aed. Giov. dei di Gara, lit. Bomberg., per Josef Chassan (Cantor.); foll. 528. *Wf.* II p. 371. *Masch* I p. 30 ex expl. sine tit., forsan excus. in domo Chr. dei Zanetti. cf. N. seq.]

[194.] PENT. MEG.

4. *Ven.* 1566.

[Per Christ. dei Zanetti (*Le L.* *Wf.* II p. 388. *Masch* I p. 71), qui vero jam 1564 l. מעשרה pro de Gara excud., ejus Biblior. (N. praec.) ergo pars videtur.]

195. DECALOGUS

4. [*Paris.*] 1566.

c. Onkelos. Targum et Abrah. J. Esra Comm.

195b.) Merceri Vers. lat. *ib.* 1568.

[Ap. Rob. Stephan. *Wf.* IV p. 136 (cf. I p. 75). *Masch* I p. 128.

195b.) Fin. Idib. April. Corr. *Wf.* IV p. 136. *Masch* II Vol. III p. 401.]

1566.

BIBL. HEBR.

1567—1568.

[196.] DECALOGUS 8. [Paris.] 1566.

c. Henr. Stephani Vers. lat. interlin.

[Ad. calc. *Alphab. hebr.* Wf. IV p. 136. *Masch* I p. 162.]

[197.] RUTH [fict.] 1566.

v. 1561 N. 166.

198. PSALMI 12. Ven. 1566.

c. David Kimchi Comm.

[Ap. di Gara; foll. 252. Carmen praef. sequitur fol. album, Comment. articulis divisus. In fine Ind. capp. (לוח הקפסול). Stemma: pavo [forsan Jos. Schalit, cf. Zz. z. G. 251] circumscripto vers. 2. Psalmi L. Wf. II p. 403. *Masch* I p. 145.

Fict. ex exempl. alt. impl. (*Opp.* 81 D.) ed. Amst. in Cat. ms. et ed. 1610 in Cat. vet. 53a. ap. *Masch* App. p. 38, ubi 380 (pro שׁע 370), fictitius et A. 1596 in tegum. expl. Bodl. inscriptus, cf. *Hydii* Cat. et *Buxt.* Bibl. Rabb. (ap. Wf. II p. 404. *Masch* I p. 145), qui forsan שׁנן pro שׁכו leg. — Forsan et ed. 1596 sine Comm. ap. de Gara (*Le L.* Wf. II p. 404. *Masch* p. 91.) et ed. 1546 ap. Jo. de Gara (!) in 4°. (*Wf.* II p. 403. *Masch* I p. 145) ex nostra fictae.]

199. PSALMI (et oratio Habacuci) 8. min. Wit. 1566. 199b.) — ed. alt. (s. a.?)

[Per Hier. Optium jun. „ex offic. Johannis Cratonis“ additis abbrev. יְהוָה יִרְאֶה (?). In tit. figura aeri vel ligno incisa Davidem a Samuele unctum repraesentat, in cujus marg. sup. et infer. caput angeli. „*Brevis Explic. dictionum quae . . . aliter leguntur quam scribuntur*“ lit. pulchr. major. , numeri Psalmor. majores et ornamenta (Vignettes) alia ac in ed. alt. In fine legitur: נדפס פה ויטנב' ע"י יוחנן קראחו אשר גולד בעיר אויסנינג שהיא בבדרינה נאססאוו בשנת ששנט אקאוו (sic) (Impressum hic Wittenb. per Jo. Craton. natum Aussingae provinc. Nassaviae Anno salutis nostri 1566). Expl. *Opp.* 521 O. in scheda tegumenti habet A. שכר (1564!). Wf. II p. 403. IV p. 145. *Masch* I p. 92 Jo. Cratonem „typothetam“ facit et l. dicit impress. off. Georg Kelneri sumptib. haeredum Sam. Sellschii, quibus et edd. similimas A. 1574 et 1576 „per Jo. Craton.“ adjudicat! cf. A. 1615 N. 409.

Fict. ex annex. l. *Aurugalli.* ed. 1525 in Cat. vet. 53 ap. *Masch* App. p. 15. cf. *Rof.* Ann. p. 60 n. 132. 199b.) „Ex off. Cratoniana, A. in tit. non habet,

figura Davidis in marg. sup. loco capitis angeli signum sagittae cum lit. S (?) habet. *Opp.* 73 D.]

200. PENT. MEG. HAFT.

f. *Crem.* 1566-7(?).

c. Sal. Isaki Comm. in Pent. et Meg., David Kimchi in Haft.

[Ap. Vinc. Conti. Pent. foll. 188, fin. 327 (1567 vel adhuc 1566?), Meg. foll. 28, Haft. 65+1; fin. mense III. (Sivan) 1566. Wf. II p. 388. *Masch* I p. 125. *Rof.* *Crem.* p. 19 n. 38 = Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 29. Zz. Ztsch. 357 et 358 alterum delendum.]

201. PENT. MEG. HAFT. 4. Ven. 1567.

c. Sal. Isaki Comm. in Pent. et Meg.

[Ap. di Gara, lit. celebratis Bomberg. Ed. ornata. Meg. f. 240-74 (typ err. typ.), Haft. 2 column. foll. 44. Cat. ms. ap. Zz. Ztsch. 358 Meg. omis., Wf. II p. 388 ap. *Masch* I p. 124 (II p. 24) Onkelos addit. — *Fict.* ed. 1597: Cat. vet. 51 bap. *Masch* App. p. 36.]

202. PROPH. MIN. ad usum scholar. 8. Bas. (1567.)

[Ap Jo. Oporin., foll. 52, cum praef. Dav. Chytraei. Wf. II p. 399. „Utrum et ipsum textum hebr. exscripserit Oporinus, an vero plura expli. edit. aut Antwerp. aut Ven. adquisiverit, eisque lat. addid. epist., dubium est.“ *Masch* I p. 81.

Fict. ex annexis (*Opp.* 521 O.) ed. Daniel [1525] et Proph. min. 1562: Cat. vet. 50b ap. *Masch* App. p. 28.]

[203.] JONA [spur.] 1567.

v. Biblia 1539-44 N. 99.

[204.] PROVERBIA 8. Bas. 1567.

c. Seb. Münsteri Vers. lat. et Nott.

[*Le L.* Wf. II p. 409. *Masch* I p. 170.]

205. JOB 4. Ven. 1567.

c. Meir Arama Comm. (*Illustrans Jobum*).

[A. שכחוהו (cum Epigr. ed. I. A. 1517, cf. N. 30), ap. Zorzi (Giorgio) dei Cavalli, corr. Vitt. Eliano; foll. 124. Wf. II p. 412. *Masch* I p. 148.

Fict. ex hac ed. puto edd. Riva 1562 et 1567. Wf. I p. 751 ad ed. „II.“ 1567 ex *Le L.* addit 1562, quam tamen II p. 412 omittit. *Masch* l. l. ed. 1562 ex *Le L.* „secundam“, dein 1567 ex Wf. II p. 412 (unde signum †: IV, 59) citat. *Le L.* Ind. p. 490 asterisco fontem suum Catalog. quendam denotat.]

206. BIBLIA RABBINICA (Bomberg. III.)

f. Ven. 1568.

1568—1569.

BIBL. HEBR.

1569—1571.

[P. II inc. fer. V. I. Tebet; epigr. P. IV. fer. IV. 17. Elul וישרי, ap. di Gara, typ. Bomberg; corr. Isak b. Jos. סלם et Isak b. Gers. Treves, qui (in fin. Appd.) notant, se foll. 2 Masorac, in ed. II (A. 1548) omissa, hic restituiss. Exstat Abr. Ibn Esra in Jes. et Pr. min. ex ed. 1525. Tit. Ha-giogr. sequitur f. המא, dein 688-817. Targum Hieros. f. 1-8 passim Pentateucho jungitur (ut *Opp.* 3 F.). Appendix (Masora etc.) f. 1-66. *Wf.* II p. 372 ex catal. quod. MS. Bodlej. refert, hanc edit. per Genebrard. castratam esse, quod *Masch* I p. 103 (cf. App. p. 29) de expll. nonnullis jam excusis interpretari vult, sed expl. tale in Bodl. non exstat!]

[207.] BIBLIA, (seu PENT.) 1568.
v. 1572 N. 223.

208. PENT. MEG. f. *Ven.* 1567.

c. Onkelos Targum et Targ. Meg., Salom. Isaki Comm. in Pent. et Meg., Jak. b. Ascher (comp.) et Chiskijja b. Manoach in Pent. (*Confortate me*).

208b.) HAFTAROT „ed. III.“ f. *Ven.* 1568.

c. Dav. Kimchi Comm.

[Fin. fin. Tebet שד"י (31. Decembr. 1567), ap. di Gara, corr. videtur per Sam. Archevolti, qui carmen adjecit. Tit. verso praef. Chiskijjae, ut in ed. 1561 (N. 165). Pent. foll. 278, Meg. 281-418. *Hyde* A. 1607 ap. *Wf.* I p. 365, 384, qui ed. Basiliens. (revera 1606) suspicatur. Cat. ms. ap. *Zs.* Ztsch. 358: A. 1566, Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 28: A. 1564.

208b.) Foll. 42, proprie ad Pent. praec. pertinent (v. carm. Archevoltii), sed etiam ad Bibl. Rabb. (N. 206) ut in *Opp.* 3 F.]

[209.] JESAIA et JEREMIA 4. *Salon.* 1568.

c. Vers. hisp. [ex ed. Ferrar., mutata dialecto.]

[Fin. 4. Tischri 329 (26. Sept. 1568) ap. Jos. Jaabez, qui, Biblia editurus, titulo „Bibl. P. III.“ (cf. *Psalt.* 1583 N. 263) inscripsit; foll. 66+69. Ed. rariss. *Wf.* II p. 453. IV p. 137 (182). *Masch* I p. 181.]

[210.] OBADIA, JONA 4. *Paris* 1568.

[Ap. Mart. Juv. n. *Wf.* IV p. 140. *Masch* I p. 82.]

[211.] DANIEL [fict.] 1568.

v. 1563 N. 180.

[212.] KOHELET 1569(?).

v. 1564 N. 182.

[213.] PSALT. triling.

v. 1548 N. 128.

1569(?).

214. BIBLIA 4. *Ven.* 1570 [1568-9.]

c. Explic. voc. diff. et 613 praecept. sec. Maimonid. et Nachmanid.

[Pent. (2 column.) foll. 140, Proph. pr. 142-248, post. 249-362, Hag. 324+487+1, tit. adhuc A. 328, epigr. mense Tammus 329, unde „330“ in tit. generali exeunte A. 1569. Ap. di Gara, typ. Bomberg. „Ed. oscitanter procurata“, I Chron. XXV. 18 bis et Ps. LXXXIX insertum habet Ps. LXXXVI, 16.“ *Wf.* II p. 372* *Masch* I p. 114, ubi varr. corr.]

[215.] CANTICUM 4. *Paris.* 1570.

c. Sal. Isaki, Abrah. J. Esra et Anon. comm. lat. per Genebrard q. v.

[*Wf.* II p. 410. *Masch* p. 170. Ed. suspecta, cum ed. 1585 latina tantum.]

[216.] OBADIA, JONA hebr. lat. [ut ed. 1553 N. 139.]

4. *Antw.* 1570.

217. BIBLIA f. *Antw.* 1571.

c. St. Pagnini Vers. interlin.

[Ap. Chr. Plantin., pagg. 132+186+166. Praef. Ar. Mont. Kalend. Sept. 1571. desunt Apocrypha. N. T. A. 1572 (unde *Masch* IV, 63). Ed. I. optima. „Opus rarioribus, quin et rarissimis annumeratur libris, quolibet pretio redimendum.“ (*Wf.* II p. 372.) *Masch* I p. 153.]

218. KOHELET 8. min. *Ven.* 1571.

c. Dav. de Pomis Vers. ital. et Annott. (typ. lat.)

[Apresso Giordano Ziletti e comp; foll. 42+2. Dedicatio ad Giov. Grimani Patriarcham d' Aquileja data 15. Sept. *Wf.* II p. 411. 449* III p. 196. *Masch* I p. 182. — Acced. (*Opp.* 56 D.) *Discurso* commentatoris (foll. 38) dedic. Margarathae, „Duc. di Savoya“, 1. Marz. 1572 unde et Kohelet hoc A. ap. Cat. ms. et Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 29, ubi „da Puamae“!]

[219.] PSALMI 12. *Mant.* 1571.

[*Le L.* ap. *Wf.* II p. 403. *Masch* I p. 89. *Zs.* z. G. 257.]

220. PSALMI 12. *Ven.* 1571.

c. Usu Psalmor. (שד"י)

[Ap. di Gara, fin. mense Menachem מנחם. Exstat in Prec. quotid. A. 1571-2. Tit. expl. *Opp.* 248 D. deest.]

1571—1574.

BIBL. HEBR.

1574—1576.

[221.] PSALMI c. Comm. per Josef Jaabez
q. v. [fict.] 1571.

222. BIBLIA POLYGL. (REGIA) VIII Ptes.
f. Antw. [1569-72.]

Adest Onkelos. Targ., Jonatan in Proph. et [Jos. coeco adscr.] Targ. Hag. in libr. VIII [scil. except. Dan. Esra Neh. Chron.] c. Alfonsi di Zamora Vers. lat., emendata per Ariam Montanum, cujus Vers. recens in libros aliquot.

[Ap. Chr. Plantin. P. I. Kal. Mart. 1569; P. IV. pridie Jo. Baptistae 1570; V. (N. Test.) Kal. Febr. 1571; VI. 2. Jan. 1571, fin. ultimo Mart. 1572 (Oratio Ar. Mont. ad Greg. ap. Masch I p. 346). Wf. II p. 341. 372. IV p. 101. Masch I p. 340. De Vers. lat. Targ. v. Bibl. chald.]

223. PROPHETAE et HAGIOGR. [Biblia] „Ed. repet.“ 8. Ven. 1572.

[Ap. di Gara, typ. Bomb. — Pent. A. 1568 impress. — Proph. pr. sine tit. f. 138-248, Pr. post. c. tit. A. 1572. Hag. f. 365 sq., fin. mense Ijjar (אך טוב למב"א) Wf. II p. 372* Masch I p. 30. IV, 60 et 63!]

224. MEGILLOT 4. Salon. 1572.
c. Mos. Almosnino Comm. (Manus Mosis).

[Inc. 3. Cheschwan לבקר (22. Octobr. 1571), sub Selim, ap. Jos. Jaabez; foll. 246 (f. 342-5 erron. רטט-רטו et ult. f. רטו). Text. lit. quadr., Comm. lit. rabb. min. Exstant ad finem libb. singg. Epigr. scil. Cant. fer. I. 2. Schebat ט"ז (f. 48), Ruth fer. VI. 15. Sivan 1564 (f. 68), Threni 7. Ab 1564 (f. 115), Kohel. 14. Sivan ישך et השל (f. 211b), Esther. fer. V. 1. Ijjar 1564 (f. 246), ubi Comm. compositus dicitur oppido ליואדי, media die a Salon. distante. (Wf. I p. 806* III p. 732.) Masch App. p. 36 ed. tantum habet Ven. 1597, in qua vero text. desid.!]]

[225.] PSALMI s. p. etc. 1572(?).
v. 1574 N. 232.

[226.] BIBLIA 4. Ven. 1573(?).

[Le L. Wf. II p. 372. Masch I p. 30 ex off. Giustiniani produsse „omnino judicat.“ quae vero tunc temporis jam quievit. Ed. maxime dubia.]

227. BIBLIA s. p. 8. Antw. 1573-4.
227b.) — forma 12. u. s.

[Fin. 2. (vel 20?) Elul (19. Aug. vel 7. Sept.), ap. Chr. Plantin. Tit.: „Pentat.“, Proph. pag. 102-

278, caet. - 389 (Neg. f. 148 b. Psalt. pag. 305 junct. Prov.) Wf. II p. 372. Masch I p. 58.

227b.) Foll. 318+272+287+352 (= Hag. Cat. Baumg. ap. Masch I p. 83!). Psalmi (f. 86) separari possunt. Wf. II p. 373. Masch I p. 58.]

228. PENT. MEG. HAFT. rit. hisp. et germ.
16. Ven. 1574.

[Ap. di Gara, typ. Bomberg. P. foll. 351. Meg. 353-400. (f. 387b Index pericop. הראשון הנחלץ Haft. (A. 1574) foll. 128+3. Wf. IV p. 131. Masch I p. 71.]

[229.] CANTICUM 4. Paris 1574.

[Ap. Mart. Juven. Le L. Wf. II p. 151. Masch I p. 78.]

230. JOSUA triling. f. Antw. 1574.

[In And. Masii: Josuae Imperatoris hist. illustr. etc. Wf. II p. 356. Masch I p. 397, ubi p. 398 nota o. (ex Cat. expurg.) ed. Antw. 1609, quae tamen Comm. Masii tantum vid.]

231. PSALMI et Cantica caeteror. libr. Bibl. s. p.
24. Antw. 1574.

[Ap. Chr. Plantin., foll. 86+2 ex Bibliis c. tit. Psalm. et adjectis canticis שירת הנמצאות בשאר פסלים של מלך (ספרים של מלך) foll. 7. Wf. II p. 403. IV p. 145. Masch I p. 84: „non seorsim exstat.“ IV, 65!]

[232.] PSALMI s. p. 4. Antw. 1574.

c. Ariae Montani Vers. lat. metr.

[Ap. Chr. Plantin. Wf. II p. 403. Masch I p. 165, qui II Vol. III p. 731 A. 1572! Versio seorsim edita exstat A. 1573, cui ergo textus s. p. ex Bibl. seu Psalmis horum Annor. adjectus ad formandam novam ed.]

[233.] PSALMI 8. Wit. 1574.
v. A. 1566 N. 199.

[234.] JOB carmine auct. Elia Levita q. v. (1574.)

235. CANTICUM f. Constant. 1576.

c. Baruch I. Jaisch Comm. (Fons benedict.)

[Tit.: „Comm. in Cant. Kohel. Prov. et Job (!) impr. primum, jubente et permittente auctore,“ sub Murad, inc. fer. II. (?) 15. Schebat יום שני חמשה עשר לחודש שבט יום ראש השנה לאילנות בשנת השלץ quod contra Calendar., estque 15. seu 16. Januar.) fin. fer. V. 6. Ijjar (5. April.), per Elieser b. Isak Aschkenasi „qui nititur (שהולך דעתו) in terram sanctam Deo favente“

1576—1577.

BIBL. HEBR.

1578—1580.

(tit.), „qui sedet magno in dolore etc.“ (epigr.).
(*Wf.* III p. 162*) *Masch* I p. 129.]

236. ESTHER s. p. 4. *Crem.* 1576.

c. Elies. Aschkenasi b. Elia Comm. (*Augens doctrinam*).

236b.) — „Ed. II.“ u. s.

[A. פורים „Appresso Christoforo Draconi 1576“
(num. arab.), edid. (נאור הדפוס) Sal. Bueno (בונו)
b. Jakob; foll. 83. Tit. porta ornatus c. angelis.
Wf. II p. 412. IV p. 154 cf. I p. 171. *Masch* I p.
133. *Rof.* *Crem.* p. 20 n. 39.

236b.) Ed. hucusque ignota, sed tit. tantum novo.]

[237.] PROPH. et HAG. (*Concionator*) [*sict.*] 1576.
v. 1675. N. 581.[238.] PSALT. 8. *Witt.* 1576.
[Per Jo. Crato. v. 1566. N. 199.]239. PSALMI CXIX-CXXXIV. 4. *Ven.* 1576.

c. Sam. Aripol Comm. (*Psalm. Eucharist.*)

[A. פסוק, fin. fer. IV. 4. Schebat (4. Jan.), ap. di
Gara, typ. Bomberg.; foll. 184. Carmen (Corr.?)
Sam. Archevolti et Mos. Kohen, et elogium Isak
b. Chajjim לבית דון *Wf.* II p. 408. ad. III p. 1077.
et 1191 b. *Masch* I p. 146.]

240. PSALMI CXX-CXXXIV. s. p. (sub. tit.: נעים
ומירה *Jucundus cantil.*) 4. *Crac.* 1576.

c. Sam. Aripol Comm.

[A. פסוק, inc. fer. I. 13. Tammus (10. Junii) sub Ste-
phano, ap. Isak b. Ahron על מלאכה (הדפוס); foll. 32. De textu nihil apud *Wf.* et *Masch.*]

[241.] JOB 4. *Const.* 1576.

c. Mos. Pobian (?) b. Elia Vers. graecobarbara.

[Fin. 1. Elul (27. Julii). Ex bibl. Orat. descrip-
sit *Le L.* ap. *Wf.* II p. 412. 447. *Masch* I p. 176.]

242. ESTHER s. p. 4. *Zafat.* 1577.

c. Jomtob Zahalon Comm. (*Doctrina bona*) (et
Nott. hebr. MS.)

[Tit.: Fer VI. 1. Siwan עזר ל'י שנה ה' היה עזר ל'י שנה ה' (17. Maji 1577), ubi nomen Dei abbrev. non in
computum sumendum, maleque A. 1582 habent *Wf.*
II p. 412 (III p. 369* n. 538.), *Masch* I p. 533 et
Rof. Diz. s. v. Salon; fin. fer. IV. 7. Tischri שלח
ב'לאך (18. Septembr.), ubi vox שלח Chronost., non
ש"ם = 1580, quod habent Sabb. et *Mich.* 2080;
sub Murad per socios Abrah. et Elieser b. Isak
Aschkenasi (אליעזר... הבחוקק יסודו בהר קדש),

qui et Constant. typogr. egit (cf. N. 235.),
unde forsani Bibliogr. et librum nostrum Constant.
impressum ferunt; foll. 84. Praefat. et carmen epigr.
Jos. b. Meir b. Jos. Kohen. Commentator diserte
Jomtob b. Mose b. Jomtob שולחן, non שולחן
ut habent Bibliogr.!]]

243. GENESIS 8. *Rom.* 1578.

c. radicibus ad marg.

[„Ap. Franc. Zanetium“, corr. Vitt. Elian.;
foll. 115, linn. 14. Versic. num. ad marg. Cat.
ms. pro שרשיב (in scheda lib.) legit רש"י, unde
Sal. Isaki Comm. ap. *Zx.* Ztsch. 358 delend. Rariss.
ed. *Wf.* II p. 395 (III p. 240). *Masch* I p. 73. App.
p. 30.]

244. KOHELET s. p. 4. *Zafat.* 1577-8.

[Inc. fer. III. 25. Cheschvan (contra Calend. I)
הנני ערובי sub Murad (מארד), fin. fer. IV. 10. Elul
ל'ה' יום ה' שלח ל'ה' (13. Aug.), inacidib. Abrah. Asch-
kenasi per typogr. Elieser b. Isak Aschke-
nasi; foll. 103. Rar. ed. — *Mich.* 3769: Const.
1570 = *Mich.* 2766: Sal. 1578 corr. (*Wf.*
III p. 747* IV p. 906*: A. 1583.) *Masch.* App. p.
30. *Zx.* z. G. 229.]

245. PSALMI f. *Gener.* 1578.

c. Calvini Vers. lat. et Comm.

[Ap. Eustat. Vignon. *Wf.* II p. 404. *Masch*
I p. 166.]

[246.] PSALMI s. *Crac.* 1578.

[Ap. Isak b. Ahron; foll. 55. Exstat in Prec.
quotid. q. v.]

[247.] PENT. MEG. HAFT. 1579.

v. Biblia 1579-82 N. 258.

248. CANTICUM 4. *Zafat.* 1578-9.

c. Sam. Aripol Comm. (*Princeps pacis.*)

[Inc. fer. IV. Novilun. Cheschwan (= 30. Tischri)
אך הוא צורי (1. Octobr. 1578), fin. fer. II. 3. Nisan
שלח (31. Mart. 1579), per socios Abrah. et Elies.
Aschkenasi b. Isak; foll. 94 + 2. Praefatur
Elieser Gallico, carmen Mos. b. Machir. *Wf.* III p.
1078* (ubi pro „Oppenh.“ leg. „Ungerus tamen du-
bitat etc.“ cf. III p. 369 n. 835) *Masch* I p. 130, ubi
forma S., v. IV, 69.

Fict. ed. Const. 1591 (*Wf.* II p. 410. *Masch*
I p. 129.) forsani ex Kohelet 1586 N. 270.]

[249.] BIBLIA 1580.

v. 1582 N. 257.

1580—1582.

BIBL. HEBR.

1582—1585.

- [250.] MEGILLOT 16. *Rom.* 1580.
[Ap. Franc. Zanetti; pagg. 168. *Masch* App. p. 31. Forsan cum Pentat. impressum.]

- [251.] PROPH. et HAG. c. Sal. Isaki Comm. 1580.
[*fict.*]
v. 1610-2 N. 396.

252. JONA quadriling. 8. min. *Helmstadt* 1580.
[Ap. Jac. Lucium, per Elchanan b. Menachem seu Paul. Pragenses; foll. (non pag.) 16. *Wf.* II p. 357 (cf. I. III. IV n. 224. 1812.) *Masch* I p. 400.]

- [253.] BIBLIA f. in *Burgo Aracensi* 1581.
c. Ariae Montani Vers. lat. etc.
[Ed. rariss. *Le L.* ap. *Wf.* II p. 372. *Masch* I p. 154.]

- [254.] PENTATEUCHUS f. *Hamb.* 1581.
[Stud. El. Hutteri. *Le L.* *Wf.* II p. 388. *Masch* I p. 68; forsan pro 1587 scil. ex Bibl. N. 276.]

255. PSALMI 12. *Antw.* 1581.
(c. Nott. lat. MS. atram. rub. et ad finem „ein Vademecum“ (germ.) forsan per possess. Jos. Homeyer.)

- 255a.) — (c. Expos. voc. diffic. arab. MS.)
[Ap. Chr. Plantin., foll. (non pag.) 126, signat. plagull. separata. *Wf.* II p. 404. *Masch* I p. 84. (ubi et A. 1584 ex *Le L.*) App. p. 31. — Ed. 1591, Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 35, del.]

- [256.] PSALMI 24. *Rom.* 1581.
[Ap. Franc. Zanetti, corr. Vitt. Eliano; pagg. 318. Versio. num. ad marg. *Wf.* II p. 404. *Masch* I p. 90. App. p. 90.]

257. BIBLIA 4. *Antw.* 1580-2.
257a.) — (c. Nott. J. J. Schultensii MS.)
[Ap. Chr. Plantin., exacte respondet ed. 1566 (N. 190), sed typi notarum Keri majores et Tab. Haftar, *Wf.* II p. 372* *Masch* I p. 33. App. p. 30. IV, 69. 71.1]

- [258.] BIBLIA 4. *Ven.* 1579-82.
[Ap. di Gara. A. 1582 habet *Le L.* ap. *Wf.* II p. 371. *Masch* I p. 31. Sed exstant (*Opp.* 210.) Megillot, f. 141-58, et Haft. ril. hisp. et germ., f. 1-44, mense Cheschwan A. 5700 ש"ס ח"א i. e. exeunte A. 1579, quo Pent. seorsim editus vid.]

- [259.] ESTHER c. Comm. [*fict.*] 1582.
v. 1577 N. 242.

- [260.] JONA 8. *Witt.* 1582.
c. Jonatan Targum, in grat. studiosorum.
[Bibl. Solg. ap. *Masch* I p. 140.]

261. PROVERBIA 4. *Crac.* 1582.
c. Mardochai b. Isak Toeplitz. Paraphr. germ.
[Fin. fer. II. 10. Nisan (2. April.) A. 5700 ש"ס ח"א ap. Isak b. Ahron. Textus litt. mej. sed interspersis min. et separatis non raro vocibus (non ad aequandas lineolas). Inc. Paraphr. ita: „Beispiel von Schlomo Sohn David König Israel. Er hat das ספר darum משלי geheissen, denn es ist eitel משלים“; desinit (inserta historia de uxore R. Meir) verbis: Also auch Gott hat mir sie aufzuheben gegeben, do hob ich wieder geben.“ — Ed. perrara. *Wf.* II p. 409, 457. *Masch* I p. 180. *Serap.* p. 109 n. 364.]

- [262.] PENTATEUCHUS [*fict.*] 1583.
v. inter Bibl. germ.

- [263.] PSALMI 4. *Sal.* 1583.
c. Vers. hispana (punctata).
[Sub Murad. כ"ח טבת ש"ס (?) fer. II. כ"ח טבת ש"ס (?) 1. Tebet (16. Decembr.), in aed. David מוזיב (sic) b. Abrah.; foll. 80. Ed. perrara. *Masch* App. p. 32. *Rof.* Ferr. p. 98.]

264. BIBLIA Ed. II. f. *Antw.* 1584.
c. Apocr. et Aria Mont. Vers. interl.
[Ap. Chr. Plantin. Pars hebr. foll. 203. „Ed. elegantissima.“ Restitutus est loc. Gen. III. 15, in ed. I. (1571 N. 217) depravatus, caetera simillima. *Wf.* II p. 372. IV p. 114. *Masch* I p. 153.]

- [265.] PENTAT. [*fict.*] 1584.
v. 1606 N. 361.

266. ESTHER. s. p. 4. *Constant.* 1584.
c. Schemtob Melammed Comm. (*Dictio Mardochaei*).
[Inc. fer. III (I. VI) 18. Tebet ש"ס ח"א (20. Decembr.) sub Murad, ap. Jos. Jaabez; foll. 72. Comm. lit. rabb. *Wf.* II p. 412 (Schemtob „b. Abrah.“ corr.) *Masch* I p. 133 : „Jomtob“!]

- [267.] PSALMI 16. *Antw.* 1584(?).
[Ap. Chr. Plantin. *Le L.* ap. *Wf.* II p. 404. *Masch* I p. 84 (cf. A. 1581. N. 255), forsan ex confus. cum ed. graec.-lat. (*Masch* II p. 316) cf. A. 1666 N. 551.]

- [267A.] PENT. [*fict.*] 1585.
v. 1588-9 N. 285.

1585—1586.

BIBL. HEBR.

1586—1587.

268. ESTHER s. p. 4. *Ven.* 1585.
c. Sal. Alkabiz Comm. (*Munera Levitae*) cum
indicibus locupletissimis.

[Fin. fer. III. 16. Elul משה (10. Sept.) ap. di Ga-
ra, per Mard. b. (judicis) Baruch ex Tivoli Za-
fatens., qui in terram scdam reversurus; corr.
Isak b. Gerson Treves; foll. 225+1. Quae in tit.
laudantur *Addit.* (וּבְסוּף הַחֲבוּר רַבְרִים נוֹסְפִים) (דרושים יפים)
sunt exigua, scil: *Expos. in me-
dium voluminis* (פִּיעֵל חֲצֵי הַמְּגִלָּה) f. 214-5
et *Excerpt. ex MS.* Jakob Berab. f. 225.—
Wf. II p. 412. *Masch* I p. 133.]

269. BIBLIA POLYGL. [*Vatabli*] III Ptes.
f. [*Heidelberg.*] 1586.

269b.) — — [spur.]
f. s. l. ex off. *Commel.* 1599.
[269c.)] — — [spur.]
f. s. l. ex off. *Commel.* 1616.

[Off. St. Andreae. *Wf.* II p. 343. „Quae ad
meliorem operis hujus rarioris, attamen inter eru-
ditos aliquantulum neglecti, cognitionem faciunt“
v. ap. *Masch* I p. 384.

269b.) c.) novo tit. et c. N. T. Ariae Montani. *Wf.*
II p. 345. *Masch* I. l.]

270. KOHELET s. p. 4. *Const.* 1586.
c. Sam. Aripol Comm. (*Cor sapiens*).
[Inc. fer. IV. 4. Tebet (25. Decembr. 1585)
שְׁמוֹנֶה (unde 1591: Cat. ms. *Mich.* 1983. *Wf.* I p.
1091); ap. socc. Dav. קשהי (Costa?) et Elies.
b. Isak Aschkenasi, per Meir J. שני; foll. 80.
Text. lit. quadr., comm. lit. rabb. minusc. Ed rara.
Masch App. p. 33.]

271. ESTHER s. p. 4. *Ven.* 1586.
c. Sam. Valerio Comm. (*Manus regis*).

[Fin. fer. III. 17. Sivan (3. Junii) הַשְּׁמִי, in tit.:
הָא שְׁמוֹ לִיצִירָה i. e. 5346 creat.; ap. di Gara,
typ. Bomberg.; foll. 104. Laudatur in fine [op.
sustinens] Abrah. Sacchi (שאָקִי). De textu nihil
ap. Bibliogr.]

272. PSALMI lit. radd. cavis. f. min. *Hamb.* 1586.

[Ap. Jo. Saxo., per El. Hutter. qui praef. mense
Majo; foll. (non paginatis) 135 (non 125 ut habet
Masch) lineis 14, differt ab ed. Bibl. 1587. *Wf.*
II p. 404. *Masch* I p. 87. *Mich.* 4737 (non in Mus.
Britt.) habet Ps. et Daniel 1586, *Masch* vero
p. 88: A. 1588 foll. 329(!). Psalterium istum et
c. tit. A. 1602 (non 1601, ut *Masch* IV, 87!),

1638 ex bibliop. Froben. et 1662: *Masch* I
p. 88.]

273. PSALMI 4. *Ven.* 1586.
c. Obadia Sforzo Comm.

[In. aëdib. et jussu Giov. di Gara, foll. 92, acce-
dit carmen (Corr.?) Sam. Archevolti. *Wf.* II p.
404. *Masch* I p. 146.]

274. DANIEL s. p. 4. *Ven.* 1586.
c. Sam. Valerio Comm. (*Visio tempore statuto*).

[Ap. di Gara lit. Bomberg.; foll. 111. *Wf.* II p.
413. (I p. 335.) *Masch* I p. 148.]

275. DANIEL c. Alscheich [*fact.*] 1586.
v. 1591 N. 302.

276. BIBLIA s. t. דרך הקדש *via sancta etc.* lit.
radicalib. cavis. IV Ptes. f. *Hamb.* 1587.

- 276b.) — s. t. *Biblior. quadril. P. I.*
f. *Hamb.* 1596.

- 276c.) — s. t. מִקְרָא *Biblia etc.* f. *Colon.* 1603.

[In typogr. Jac. Lucii [Wolf.], typ. Elianisper
Jo. Saxonem. Editor El. Hutter praef. est
10. August 1587 (sed acced. passim (ut *Opp.* 9F.)
Hutteri *Cubus* lat. per. D. Wolderum 1588; sec.
Masch et tit. 1588 recusus). Pent. pagg. 423,
Pr. pr. tit. et 425-772., post. maj. tit. „Jesaja“
773-1062, min. 1063 sq., Psalmi 1136 (non in-
tercess.), sequitur pro 1137 num. 1141, Job de-
sinit p. 1318, Meg. 1319-70, passim (ut *Opp.* 9F.)
Pent. junguntur (cf. supra ad Pent. 1581 N. 254),
Daniel etc. desinit p. 1572 (אהקעב; „1552“ hic
utsaeptus err. typogr.). „Ed. plane singularis, sple-
ndida satis quoad formam externam (*Wf.* II p. 373.
IV p. 115). *Masch* I p. 35. App. p. 33.— Ed. re-
vera una tantum exstat, tit. et quae praefationis
loco praemittuntur et Tabulae ligno vel aeri in-
cisae nec non insignia Principum et urbium inter
sese, prout expll. fautoribus diversis destinata et
oblata sunt, maxime differunt, unde quae adsunt
(*Opp.* 9. 11. 12F.) tantum enarraamus. Tit. b.) ad
Bibl. graec. lat. germ. spectat, quib. juncta hebr.
nostra c. tit.: *Opus quadripartit. sacrae scri-
pturae* per Wolderum jam A. 1596 edita (cf. *Masch*
p. 387), sed praecedit (in *Opp.* 12F.) tit. generalis:
„*Hamb. ex bibliopolio Frobenio* 1603“ et tit. verso
insignia fert Joach. Frid. Brandenburgensis. Pent.
denuo tit.: *Biblior. hebr. P. I. etc.* Fol. ult.
verso: „*Ad seria sacrarum literarum studia
exhortatio*“ (quae alijs in edd. desid.). *Masch*
p. 36 et tit. מִקְרָא *Hamb.* 1603 habet.]

1587—1588.

BIBL. HEBR.

1588—1589.

277. BIBLIA [sec. Plant. I.] 4. *Witt.* 1586-7.

[Ap. Zachariam Cratonem (כראטון), jussu fratrum Jos. et Conr. Rühel (רויהל), Pent. Meg. et Pr. pr. plagg. 65, Pr. post. 30, Hag. 32. Ed. adeo rara ut *Wfo* fragmenta tantum: Genes. (II p. 396.) et Pr. et Hag. (II p. 397. *Masch* I p. 80. IV, 75: „Prov.“!) nota. Rarissima expll. quae Cratonis nomen ostendunt, Hartmannus enim typogr. Francf. novum praefixit tit. (v. 1595 N. 307). Expl. nostrum (*Opp.* 9 Q.) illius nomen in Pent. tantum ostendit, cujus tit., ut reliq. partium porta ornatus, A. non habet. Verba initialia non longe maj., ornamenta Arma Sax. non habent etc., quibus expll. quaedam in honorem Electoris impressa dignoscuntur. *Masch* I p. 34. App. p. 33. IV, 74. 75.]

278. [BIBLIA] GENES. MEG. PROPH. MIN.

8. *Witt.* 1586-7.

[Zach. Crato ex „Bibl. Hebr. etc.“ illos (Pr. min. dupl. tit.) excudebat, forma tantum diff. a Bibl. 1586-7 (N. 277). *Wf.* II p. 396 et IV p. 134. II p. 410. *Masch* I p. 73. 78. 82.]

279. CANTICUM

4. *Ven.* 1587.

c. Eliae Gallico Comm.

[A. לאסורים ap. di Gara, imp. Gedalja Cordovero, qui et alium Corr. celebr. adhibuit, et Comm. in 2 alia 5 voluminum (Meg.) sperari jubet; foll. 64. *Wf.* IV p. 151. (III p. 118.) *Masch* I p. 130, qui male citat: *Wf.* II p. 410.]

[280.] PROPH. et HAG. [*fict.*] 1587.

v. Biblia 1607 N. 365.

281. JOEL. Cap. II. 1587.

v. 1563 N. 177.

282. PENT. MEG. HAFT. f. *Crac.* 1587-8.

c. Onkelos. Targum, Targum Meg., et Sal. Isaki Comm. in Pent. et Meg., Nachmanid. in Pent. c. Isak Aboab Supercomm., Dav. Kimchi in Haft.

[Tit. 1587 sub Stephano, per virum ע"י הובר (sic) Isak b. Ahron, impens. Sal. b. Meir, Jecheskel b. Mos. Gabbai, Mendel b. Isak Levi, Jos. b. Daniel seu Jos. Vögels (פיליש). Pent. foll. 279 (ad calcem habet epist. Nachmanid.), fin. fer. VI. 1. Tebet שט"ה (1. Jan. 1588) sub Sigism. Meg. (c. tit.?) f. 281-318. Haft. foll. 42. sub Steph. *Wf.* II p. 388. *Masch* I p. 120. II p. 35. Eadem ac ed. 1788 ap. *Le L.* *Wf.* II p. 399. *Masch* I p. 125. cum Sabb. (ה' 51) commen-

tarios ab illis omiss. per כנ"ל („ut supra“) indicet. Sed ed. ק' s. a. cum comm. Jakob b. Ascher (q. v.) ap. Sabb. (ib. 52) forsam cum nostra confusa. Cat. ms. ap. Zs. Zisch. 358 Meg. omittit. Exstant *Opp.* 29 F. Notae genealogicae MS. per Uri Schruga b. Isak ex Deuz (ברייך), natum 1674, usque ad A. 1703.]

[283.] PROPH. MIN. 16. *Antw.* 1588.

[Ap. Raphaeleng. *Le L.* ap. *Wf.* IV p. 139. *Masch* I p. 82.]

[284.] PSALMI et DANIEL 1588.

v. 1586 N. 272.

285. PENT. MEG. HAFT. rit. hisp. et germ. c. ind. rit. ital. [ad calc.], lit. rabb. 24. *Ven.* 1588-9.

[Ap. di Gara. Pent. A. השמח, foll. 162. Meg. A. השמח, foll. 24. Haft. A. eod., foll. 60. *Wf.* II p. 388. *Masch* I p. 71. App. p. 34. IV, 76 et 77.—Cat. ms. et A. שמה (*Opp.* 16 D.) et A. השמח (*Opp.* 17 D. ubi loco tit. desiderati Pent. tit. Haft. praefixus).

Fict. ed. 1585 ap. *Masch* App. p. 32 ex Cat. vet. f. 53b, ubi recte: שמה!]

286. THRENI (*Vox flentium seu Elegia absconditorum*) 4. *Ven.* 1589.

(praeced. *Volumen Threnor.* ex l. ותר c. Joelis J. Schoeib et Abrah. Galante Comm.

[A. אש"כח (non 1611), ap. di Gara, per Isak Gerson, qui in praef., msc. a Menachem Asaria (Fano) recepisce, „*Vox flentium*“ nuncupasse, et impensis suis edid. ait, suum vero Comm. in Pent. tit. מבקש ה', edere sperat (cf. Dav. J. Hin, praef. ad *Collect. lilior.*). Bina expll. ad calcem fol. 108 custodem habent Registri בטרבר, unde f. ult. desid. videtur. *Wf.* II p. 411. III p. 24. *Masch* I p. 131. *Rof.* Diz. s. v. Galante: A. 1599, s. v. Aben Sohev: A. 1588 sistit.]

287. ESTHER 4. *Crac.* 1589.

c. Paraphr. germ. ex Targum et Midraschim.

[Fin. fer. VI. 1. Tebet (8 Decembr. 1589), sub Sigismundo III., ap. Isak b. Ahron; foll. 126 (sed foll. נ ד desid. vel non exstant.). Paraphr. non rhythm. sed paragraphi passim vocibus similiter cadentibus desinunt. Post introd. prolixam de 10 plagis Aegypti, 10 regibus etc. inc. (f. 28a): בימי in Taegen denselbigen as da sass der König Achaschw. auf Stuhl sein Königreich etc.“ Interpres Anon. (non Jehuda L. b. Jos. Macler, qui edid. 1663. N. 538), Biblia integra

1589—1590.

BIBL. HEBR.

1590—1591.

si placuerit specimen, ed. conatur. Corr. *Wf.* II p. 412. 456. *Masch* I p. 133. *Serap.* p. 110 n. 371.]

288. JOB

4. *Ven.* 1589.

c. Simon Duran Comm. (*Diligens justitiam*) et Obadia Sforza Comm. (*Judicium justum*).

[Inc. 17. Elul שלט"ו, fin. 27. Cheschwan ספ"ר (29. Aug.—7. Nov.) ap. di Gara, cura Jos. Molcho sustentibus Menach. Asaria et Isak Gerson; foll. 212. *Wf.* II p. 412. (In. 2187. I. III n. 1763. ad. III n. 200c. 1876 b.) *Masch* I p. 148. *Zz.* z. G. 258 nota b.]

[289.] BIBLIA [nted. 1566 N. 191.] 8. *Antw.* 1590.

[Inc. 1589 viv. Chr. Plantin. *Wf.* II p. 273. (cf. p. 272. l. 4). Dav. Clement ed. 1613 ad A. 1590 refert (*Masch* I p. 155) et *Wf.* II p. 375 (*sic*) ed. 1613 ad instar ed. 1590 habet (*Masch* I p. 33).]

290. PENT. MEG. HAFT. rit. ital. germ. et hisp.

8. *Mant.* 1589-90.

c. Onkelos. Targum et Sal. Isaki Comm. in Pent. [A. נסכר גאלה (1589), sub Vinc. Gonzaga. Pent. fin. 17. Schebat קרן (22. Jan. 1590), in aed. Messer Giacomo Rufinelli (*sic*), nomine mortui (בשם המנוח) Efraim b. David, typis patris seu avunculi (דודו) cf. *Zz.* z. G. 257), scribae Meir, sustentibus docto Abrah. b. Isak קרא ex Kalisch et Sam. b. Isak Norzi (qui in locum mortui affinis (גיס) Efraim successit), quos laudat Corr. Meschullam b. Isak סלם. „Impress. per Mos. b. Katriel Weisswasser typogr. Pragensem“ (corr. *Zz.* z. G. 259 cf. 263). Pent. (foll. 64) praecedunt 4 foll., scil. (1.) Tit., (2. 3.) praef. et carm. Correctoris, ubi custos ויפקה male ex fol. praec. repetitus, et (4) f. alb. — Meg. et Haft. (foll. 86) A. יספר fer. III. 25. Ijjar (*sic*) קרן (29. Maji 1590), praeced. foll. 8, ubi Ind. Pericop. etc. non „seorsim“ ed. (*Rof.* ap. *Masch* App. p. 35), nec c. Comm. (*Zz.* Zisch. p. 358). — *Wf.* II p. 389* ed. post A. 1591 (sed sine num. marg.) collocavit, additque: „et ibid. (in Bibl. *Opp.*) aliam mihi vidisse videor ed. A. 350 . . .“, unde *Masch* I p. 125. ed. 1590, *Rof.* vero (ap. *Masch* App. p. 34) rectius ed. 1591 suspectam habet, quae revera inter libr. *Opp.* non exstat.]

291. JONA C. II.

4. *Gener.* 1590.

c. Fr. Junii Vers. lat. et Analysi gramm.

[In ejusdem: *Gramm. hebr.* ed. II., ap. Jo. Tor-naesium, imp. And. Wecheli, haecredum Claudii

Marnii et Jo. Aubrici „MDXC“. *Wf.* IV p. 140. *Masch* I p. 163: A. 1596, err. typogr. ?]

292. PSALMI

8. *Ven.* 1590.

[Fin. mense Adar I., ap. di Gara foll. 73—3. Porta tit. c. fig. 2 foeminarum juxta column., in marg. sup. 2 aves, in inf. 2 leones. Ed. rara, *Maschio* (App. p. 35) ex Cat. vet. tantum nota.]

293. PSALMI

4. *Ven.* 1590.

c. Meir Arama Comm. (*Illustrans Psalmos*) [et ubi hic deficit suppl. per Comm. Jos. Taitazak.]

[Inc. 12. Adar I. (16. Febr.) ה'ש"ן, fin. 9. Nisan (13. April), ap. di Gara, per Isak Aboab, imp. fratris majoris Abraham, ex MS. incorrecto apud Menach. Asaria [Fano] corr. Isak Gerson; foll. 148 + 2 (scil. 147—8 bis!). Stemma: Pavo appositus litt. ה. ה. *Wf.* II p. 404 (III p. 673). *Masch* I p. 146.]

[294.] PROVERBIA

16. *L. B.* 1590.

[Off. [Plant.] Raphaelengii. *Le L. Masch* I p. 93.]

295. PENT. MEG. HAFT. III vel VI Ptes.

8. *Ven.* 1590-1.

c. Onkelos. Targum, Targum Hieros. et Pseudo-Jonatan b. Uziel [re vera Hieros. alter.] in Pent., Targum Megillot et II. in Esther et in Haft. festiv., et Sal. Isaki Comm. in Pent. et Meg., et Jakob b. Ascher Not. in Pent. marginal.

[Jussu Giov. fil. Aloys. Bragadin, per factorem (נאמן ביהו) Ascher Parentio (פוריניץ), in aed. Giov. di Gara. Tit. 3 coronis ornatur, tit. verso fig. foeminae Hydram transfigentis, inscr.: ויהא המלך יפק (Ps. XLV, 12.), in fine Pent. fig. montis, insuper corona laurea, juxta eum aquila, inscr. מאשר בבערה יקרה נכברה (Jes. XLIII, 4). Pent., inc. mense Si- van שני 4 column. parall. text. et 3 Targ., infra Comm. c. num. versicul. ad marg. habet. Constabat 2. Ptib., ubi Exod. f. 169 b. (ut in *Opp.* 210.); postea vero ad 5 formandas Ptes. divisus: Lev. f. 313—406. Num.—536 Deut.—656 (tit. sing. numerat.), ad calc. exstat Acrost. אשר פרינץ ex Ps. CXIX. Meg. f. 657 (tit.)—766. Lectio pericop. f. 767. Haft. A. נשא f. 769 (tit.)—838, fin. בבעלה יומא דעצרתא חרשה (פרשה) (I. 28. Maji). Targum s. d. Jonatan, quod edit. ansam dedit, primum ex MS. docti (הנאמן הכופלא) Isak Foa defuncti, filiorum liberalitate impress. Tit. 613 praecepta promittit (quae neglecta) et „Indicem in versiculos Pentateuchi, qui expositi sunt in Gemara“ etc., sed ille seorsim impress. (Ahron

1591.

BIBL. HEBR.

1592—1595.

Pesaro (q. v.): *Generat. Ahronis* 1591) sac-
pissime huic Pent. junctus. Corr. *Wf.* II p. 389
(A. 1591 ad. I. III n. 365). *Masch* I p. 117 (A.
1590!!). App. p. 35 (A. 1590 ex *Rof.* et 1591
ex Cat. vet.!) — Expl. *Opp.* 220. ead. ed. c.
tit. Bibl. 1594-5 (N° 309), unde *Wf.* et *Masch*
l. l. ed. nostram repetunt A. 1594, Cat. ms. ap. *Zz.*
Ztsch. 358: A. 1591-4! — Eadem vid. Meg.
s. a.: *Mich.* 1514.]

- [296.] CANTICUM 4. Ven. 1591.
c. Mos. Alscheich Comm. (*Litium vallorum*).
[A. שִׁנַּי, ap. di Gara, per Jos. J. Saruk; corr.
Is. Gerson; foll. 60. *Mich.* 4390. *Wf.* I p. 810.
Masch I p. 130. cf. ed. 1601 N. 340.]

- [297.] CANTICUM c. Comm. Aripol. 1591.
[*Fict.* vid. ap. *Wf.* II p. 410. *Masch* I p. 129
ex Kohelet 1586 N. 270.]

298. PSALMI [*fict.*] Autw. 1591.
v. 1581 N. 255.

299. PSALMI sec. hebdom. dispos. 8. Ven. 1591.
[Ap. di Gara; foll. 55. Exstat in Prec. quotid.
q. v.]

300. PROVERBIA, KOHELET, CANTICUM
24. Argentor. [1591].
(c. radicib. hebr. et lat. MS.)

[„Typis Schadaeanis“ Praef. lat. El. Schadaei,
data 6. Sept. 1591 (sine tit.), ad man. sinistr. tex-
tus, qui, 12 linn. rhyth. dispos., linea circumdatur.
Wf. II p. 409. *Masch* I p. 93. Expl. *Opp.* 125D.
in tit. atram. rubro scriptum A. fert 1609 (*sic*),
unde ap. *Masch* App. p. 38 ex Cat. vet. שִׁכַּח (I. שִׁכַּח)
1609 del.]

301. DANIEL f. Genev. 1591.
c. Calvini Vers. lat. et Comm.
[In ejusdem: *Praelect. in l. proph. Dan.* cf.
1561. N. 169.]

302. DANIEL Ed. II. 4. Ven. 1591.
c. Mos. Alscheich Comm. (*Rosa Saronis*).
[Mense Cheschwan יְהִיָּה ה' אֵשׁ שִׁנַּי (*sic*) - Kislew
שִׁנַּי (excunte A. 1591), ap. di Gara, imp. Jos.
b. Chajjim Saruk, foll. 110. (109-10: Ind.), corr.
Isak Gerson. *Wf.* II p. 413 (I p. 335. 808); corr.
Masch I p. 148.

Fictae ex Chron. tituli ed. Ven. 1598 (in
expl. Bodl. adscript.: *Hyde* ap. *Wf.* I p. 808) et

Const. 1598 (*Le L. Wf.* I p. 335. *Masch*
l. l.) et Ven. 1586 ap. *Masch* l. l.]

- [303.] RUTH quadriling. 8. Witt. 1592.
[Excud. Jo. Crato, per M. Conr. Neandr.
Burgens. *Le L. Wf.* II p. 360. *Masch* I p. 397.]

304. PSALMI 12. L. B. 1592.
[Off. Plantin. Fr. Raphelengii. Pag. (non num.) 14
linn. Versic. quintus ad marg. hebr. numeratus et in
fine summa verff. *Wf.* II p. 404 bis, *Masch* I p. 88.]

- [305.] PROV. c. Comm. [*spur.*] 1592.
v. 1623 N. 442.

- [306.] ESTHER [*fict.*] 1594.
v. 1601 N. 341.

307. BIBLIA IV. Ptes [*spur.*] 4. F. a. O. 1595.
307a.) — (c. Nott. lat. MS.)

[Ap. Jo. et Frid. Hartmann, revera Cratonis
1586-7 (N. 277) novo cum tit. in nostris ex-
pl. hebr., in aliis latino. (Expl. *Opp.* 10 Q. Mos.
Löb b. Sal. a David. Polono pretio „2 Reichsthaler“
emit). *Wf.* II p. 373. *Masch* I p. 31. App. p. 36.]

- [308.] BIBLIA s. p. [ut 1574 N. 227b.]
12. min. L. B. 1595.
[Ap. Rapheleng. *Le L. Wf.* II p. 374. *Masch*
I p. 58.]

309. BIBLIA 4. Ven. 1594-5.
c. Sal. Isaki Comm. et Jakob b. Ascher Nott. in
Pent., et 613 Praeceptis.

[Ap. de Gara, typ. Bomberg. Pent. fin. שִׁנַּי לִפְקָה
שִׁנַּי (sic); foll. 257. Meg. (tit. num.) 258-96+2.
(Ind. Haft.). Proph. pr. A. בְּשִׁמְחָה (1595), f.
298-447, post. 1-212. Hag. 213-438, fin. בשבועה
של נחמה פרשת ואחם הרבקים i. e. med. mens. Ab.
F. 438 verso 3 coronae. Versic. Comm. Sal. Isaki
ad marg. numerati. Exstat et tit. cum Pent. 1590-1.
(*Opp.* 22 O.) compactus: .. חוריה נביאים וכוהנים ..
כי קטן הוא .. לשאת אותו איש חתם בעילו .. כי
לא פורש על פני כל הכ"ד .. פי' רשי .. ואף גם
ואה חר"ג מפורז .. .] נדפס סהרש עם אחוזה
הבומברג במפוזת השר והאדון פדריגו קונטארינו
פרוקוראטור ע"י פקידו נאמן ביהו אשר פורין ק
העומד על צבא המלכה. והחיראשה מלכתו שנה
שמהו את יהוש' .. . ונתיצאה ע"י יואן דנארה.
(i. e. Biblia forma minori cum Comm. Sal. Isaki
integro et 613 praeceptis noviter impr. lit. Bomb.,
jussu Dom. Federigo Contarino Procurator

1595—1596.

BIBL. HEBR.

1596—1597.

per praepositum Ascher Parentio, inc. A. 1594 per Zuan di Gara); ad marg. inf. 3 coronae.— Typ. textus hic majores quam Pent. 1590-1.— Corr. *Wf.* II p. 373. *Masch* I p. 113. App. p. 36.— Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 22: A. 1545.]

310. PROPH. et HAG. III Ptes. f. *Crac.* 1593-5. c. Naftali Altschüler Comm. hebr. (*Cerva emissa*) et Gloss. germ.

[Ap. Isak b. Ahron Prostitz, sub Sigismundo. Tit. P. I (et III) אילנה שלוחה הוא בייאור רחב וטובלוא על הכ"ד ספרים (.,Cerva emissa, Comm. locuples in 24 libr.), unde *Sabb. Wf.* et *Masch* Bibl. integr. habent, sed et in ed. repet. Amst. 1777 (*Mich.* 3008-17) Pent. et Meg. desid. Tit. P. II: „Proph. post.“ Daniel speciminis instar ed. A. (דשן (1594) c. praefat. (lit. quadr.), data ל"ג בעומר. גאולה באה (18. Ijjar 1593), quae ad praef. in 24 libr. provocat.— P. I: Pr. pr. foll. 121. (Fin. compos. Comm. fer. V. 6. Nisan 1595, sed tit. verso exstant Approbatt. Isak b. Ahron, Merd. b. Abr. Jafe, Esra b. Ahron, Mos. b. הקרש Abr. [מת?], Josua b. Alexander, Meir b. Jesaia et Abrah. b. Josef Meisels, ex quorum aetate tempus impressionis constat.) P. II: Pr. post. foll. 142 (maj.)+52 (min.). P. III: Hag., Ps. foll. 50, Prov. 24, Job. 27, Dan. 13, Esr. Neh. 15, Chron. 46.— Glossar. germ. P. I. et I. Dan. Esra Neh. interspersum Comm., in caet. lib. ad instar annott. seorsim impressum.— Ed. rara. Corr. *Wf.* II p. 371 (ex *Sabb.*; et *Masch* I p. 114): A. 1552 (cf. *Zz.* Frank. Ztsch. III p. 385), *Wf.* III n. 1710*: A. 1595.]

311. PSALMI 12. *L. B.* 1595.

[Off. Plantin. Fr. Raphelengii; ut ed. 1592 N. 304, sed linn. 16. *Le L. Masch* I p. 89, ubi et 1596 (ex *Wf.* II p. 404) et App. p. 36: A. 1594 ex Cat. vet., del.]

312. BIBLIA [ut ed. 1566 N. 191.]

S. *F. a. O.* 1595-6.

- 312b.) PSALMI

S. *F. a. O.* 1595-6.

[Ap. Jo. et Fr. Hartmann, in fine: in aedib. Fr. Hartm. 1596. Expl. nostr. c. tit. hebr., alia c. lat. *Wf.* II p. 373. *Masch* I p. 31. App. p. 36.

- 312b.) Ex Bibl. sed c. tit. separato lat. *Wf.* II p. 404: sine forma, *Le L. Masch* I p. 87: in 16°. forsā ex sequenti ed.]

- 312A. BIBLIA 16. *F. a. O.* 1595-6.

[Forma tant. diff. a praec. Expl. nostr. c. tit. hebr. — *Wf.* II p. 373. *Masch* I p. 31. App. p. 36

et 44 (ad A. 1638). Prov. et Job: *Wf.* II p. 409. *Masch* I p. 93. IV, 82, del.

Fict. vid. Hag. 16 26: Cat. Baumg. ap. *Masch* I p. 83.]

- [313.] BIBLIA Hutteri [*spur.*] 1596.
v. 1587 N. 276.

- [314.] BIBLIA quadriling. [*spur.*] f. *Hamb.* 1596.
[Text. hebr. A. 1587 v. N. 276.]

- [315.] PSALMI 16. *Ven.* 1596(?).
v. 1566 N. 198.

316. PENT. MEG. HAFT. 8. *Ven.* 1597.
c. Onkelos. Targum [circa textum].

- [316b.)] — sine Onkelos u. s. (?)

[A. ונשא fin. 6. Tischri טשיח (18. Septembr.), in aedib. di Gara, lit. Bomberg., jussu Giov. Braggadin, per factorem (פקיד) Isak Gabbai. Pent. foll. 315+1. Meg. 317-401. Haft. 402-60. Fol. ult. nihil habet praeter annunciationem ed. libr. Machsor rit. hisp. et germ. et Jos. Karo: Mens. instruct. forma minori. Fol. verso 3 coronae.— Expl. *Opp.* bibliopola Schalom Pragens. fer. I. 24. Elul 1606 pretio 1 imper. (טלך טלר) vendidit. Haft. ap. *Wf.* II p. 389. *Masch* I p. 118 et Meg. IV, 83 desid. *Masch* App. p. 36 ed. in 4° sine Onkelos ex Cat. vet. (f. 52 b) citat, ubi tamen congrua leguntur! corr. IV, 83.

- 316b.) Edd. Pent. cum Onkelos et sine Onk. annunciantur in Josef Karo: Mensa instr. 1598 tit. verso, q. v. Textus procul dubio in utraque ed. idem.]

317. PENT. c. Sal. Isaki Comm. [*fict.*] 1597.
v. 1567 N. 201.

318. MEGILLOT c. Mos. Almosnino Comm. [*fict.*] 1597.
v. 1572 N. 224.

- [319.] CANTICUM hebr. hisp. [*fict.*] 1597.
v. 1619 N. 426.

320. RUTH s. p. 4. *Lubl.* 1597.
c. Sal. Alkabiz Comm. (*Radix Isai*).

[A. ונשא, plagg. 19. *Opp.* 363Q. ult. fol. desid. [ubi forsā typogr. Kal. Jafe]. Columnae tit. foliis redimitae, Comm. lit. min. quadr. Ed. rara, quam se vidisse testatur *Wf.* III p. 1026*, sed in describendo cum ed. I. A. 1561 (N. 166) confundit. Suppl. *Masch* I p. 131.]

1597—1598.

BIBL. HEBR.

1598—1600.

321. RUTH s. p.

4. *Kuru Tscheschme* (קורו גישמי) 1597.c. Sal. Isaki et Sam. Uceda Comm. (*Epistola Samuelis*).

[Fer. VI. 24. Adar (14. Mart.) sub Muhammed, in aedib. et typ. Dominae Reyna (ריינה), viduae Jos. Nasi, per Isak b. Jos. Askeloni. Plagul. quatern. 21. Comm. lit. rabb.; Comm. Sal. Isaki ap. *Zz. Ztsch.* 358 desid. Corr. *Wf.* II p. 410. *Masch* I p. 131, ubi locus (suburb. Constant.) prave: „Gisnii“.]

[322.] KOHELET

4. *Sal.* 1597.c. Isak b. Mos. ארנין Com. (*Congregans Kohelet*).

[A. מוסר ה' ארנין Ijjar, ap. fratr. socc. jussu patris, Matatja Bat Scheba, in aed. Abr. Josef; foll. 136. *Mich.* 2766. Suppl. *Wf.* II p. 411. *Masch* I p. 133. (I p. 697.)]

[323.] PROPH. MIN.

12. *L. B.* 1597.

[Ap. Raphaeleng. *Le L. Wf.* IV p. 139. *Masch* p. 82, cf. A. 1603 N. 352.]

324. PROVERBIA hebr. ital. [*fict.*]

1597.

v. 1617 N. 418.

325. JOB

4. *Prag.* 1597.

c. Mardochai b. Isak Comm. hebr. et Paraphrasi germ. [sec. Midrasch].

[Fin. fer. VI. (?) 27. Nisan (15. April.) sub Rudolpho, per Jakob b. Mard.; 17. Quatern. (in expl. *Opp.* 125 Q. 2 foll. ult. desid. vid.). Comm. hebr. lit. quadr. minor., Paraphr. lit. rabb. maj., inc.: „ישׁ ein köstlicher Mann war im Land עין Job war sein Name.“ Ed. rariss. Corr. *Wf.* II p. 409. 457 (ad. III n. 1076 b). *Masch* I p. 180. *Zz. z. G.* 279 n. 64. *Serap.* p. 109 n. 366.]

[326.] BIBLIA

4. *F. a. O.* 1598(?).[Cat. Baumg. ap. *Masch* I p. 32, v. 1595 N. 307].327. PSALMI sec. dies hebdom. 8. *Basil.* 1598.

[Jussu et in aedib. Conr. Waldkirch; foll. 58. Exstat in Prec. quotid. 1598 et 1600 q. v.]

328. PSALMI sec. dies hebdom. 4. *Crac.* 1598.c. Comm. anon. (*Cabus et purus?*) et Eliae Levitae Vers. germ.

[Ap. Isak b. Ahron Prostitz, imp. Naftali b. Tobia; foll. 113+3. Tit. allusio ad mens. Nisan ex ed. I. A. 1562. N. 171.]

329. PSALMI

24. *Ven.* 1598.acced. Mos. Alscheich: *Elegia*.

[A. בשיח, ap. di Gara, plagg. 12 (folior. 8). Exstat in Prec. quotid. q. v. *Wf.* II p. 404. (*Masch* I p. 91) IV p. 146.]

[330.] DANIEL c. Comm. [*fict.*]

1598.

v. 1591 N. 302.

[331.] BIBLIA POLYGL. [spur.] *Heidelb.* 1599.

v. 1586 N. 269 b.

332. BIBL. quinqueling. [PENT. JOS. JUD. et RUTH] f. *Norimb.* 1599.

Adest Onkelos. Targum, Jonatan etc. in lib. caet.

[Per El. Hutter.; pagg. 851+295. Ed. quamvis non perfecta rariorib. annumeratur et rarissima expll., quae pro Vers. gallica (*Opp.* 10F.) slavonicam habent. *Wf.* II p. 345. *Masch* I p. 390.]

333. KOHELET s. t. חולדות אדם (אלה) (*Haec generationes hominis* f. *Ven.* 1598-9.c. Baruch J. Baruch Comm. dupl. (*Congregatio Jakobi et Sanctus Israelis*) et Introd. proluxa.

[Inc. ult. Nisan בארז (7. Maji 1598), fin. 28. Nisan בארז (23. April. 1599), ap. Dan. Zanetti per Mos. Alfalas, c. carm. (Corr.?) Jeh. di Modena; foll. 229 (57 Quat.) et ind. usque ad Quat. 62, 1. 2. Exstat ad calc. Privil. dat. 15. Adar 1599. Ed. praest. *Wf.* II p. 411. *Masch* I p. 133.]

334. PENT. [*fict.*]*Prag* 1600.

v. 1700 N. 709.

335. CANTICUM

4. *Bas.* 1600.c. Elia Loans Comm. (*Cantus amicorum*).

[Ap. Conr. Waldkirch; foll. 30. — Chron. שׁן subtracta ויׁ sumendum, ut in Sal. Loria: *Colum. Sal.* per Eliam ed.; corr. A. 1606 ap. *Wf.* IV p. 151. *Masch* I p. 129, qui et ed. 1604 (MDCIV pro MDCVI) addit! corr. A. 1612 ap. *Mich.* 391 cf. 3949!]

336. THRENI

4. *Ven.* 1600.c. Sal. Isaki et Sam. Uceda Comm. (*Panis lacrymarum*).

[A. השני creat., ap. Dan. Zanetti, corr. Isak Gerson; foll. 120. *Wf.* II p. 411. Suppl. *Masch* I p. 131. *Zz. Ztsch.* 359.]

337. JESAIA s. p

f. min. *Salon.* 1600.c. Sal. Levi Comm. (*Desiderium Salomonis*) et Isak b. Sal. Levi *Indice* et *Precatione*.

[Inc. Kislew בׁה קרני (unde in expl. Altorf]

1600.—1601.

BIBL. HEBR.

1601.—1602.

asserv. A. 1607 expressum esse refert *Masch* I p. 138); fin. 5. Sivan הַשִּׁנִּי (18. Moji 1600), ap. Matatja ex prosapie Bat Schecha per fil. Abrah., qui in fine sese typogr. [חֲסֵדֵי] nuncupat; foll. 140 (ubi praef. Salomonis!) et 141—57. *Wf.* II p. 399 (III p. 616 n. 1271). *Masch* l. l. qui IV, 89 A. 1604 addit!]

[338.] MALACHI duodecim versionum

4. *Norimb.* 1600.

Adest Jonatan Targum.

[Studio El. Hutteri. *Masch* I p. 391.]

[339.] GENESIS quadriling. 8. *Norimb.* 1601.

Adest Onkelos. Targum.

[339b.] JESAIAS quadriling. u. s. 4. *Norimb.* 1601.

[339c.] MALACHI quinqueling. 4. *Norimb.* 1601.

Adest Jonatan Targum.

[Stud. Hutteri. *Le L. Wf.* II p. 355. 357. *Masch* I p. 391.]

340. CANTICUM „Ed. II.“

4. *Ven.* 1601 [1606?].

c. Mos. Alscheich Comm. (*Lilium vallium*).

340b.) ESTHER 4. *Ven.* 1601.

c. Mos. Alscheich Comm. (*Oblatio Mosis*).

340c.) RUTH, THRENI, KOHELET 4. *Ven.* 1601.

c. Mos. Alscheich Comm. (*Oculi Mosis, Verba consolationis, Verba bona*).

[Ap. di Gara, ed. per fil. commentatoris, Chajjim Alscheich, qui (f. 58) ed. II emendatiorem בְּרוּסָפֶה (הַנְּהִיָּה) vocat, — etsi Correctorem ed. I (A. 1591. N. 296) offendere noluerit — foll. 60, אֶלְשֶׁךְ לְפָרֵךְ quod tamen de maj. supp. 5361 sumendum vid.

340b.) Ap. Dan. Zanetti, corr. Isak Gerson; foll.

86. Fol. 84b exstant 5 figurae: Mardochai, Ahas-

verus, Esther, Haman et fest. Purim; inc. fer. V.

6. Adar הַנְּשִׂאִי (8. Febr. 1601, non 1606).

340c.) A. הַנְּשִׂאִי (5361): Ruth inc. 1. Nisan, fin. 28. Omer = 13 Ijjar שְׁמֹשׁ; foll. 46+1. Thren. foll. 38+1. Koh. inc. 45. Omer = 1. Sivan (1. Junii) foll. 35+1.

Maxima ap. Bibliogr. corr. confusio: *Wf.* II p. 410. III p. 736 infra: V. Megill. et I p. 809: IV Meg. A. 1601, quas *Masch* I p. 128 „ad A. 1606 referendas“ putat, sed IV, 87 et 89 sine obelo! *Wf.* III p. 736: Cant. A. 1601 et 1606 (utramque omis. *Rof. Diz.*). *Wf.* I p. 809. III p. 735-6: Esther, Threni et Koh. A. 1606, iterum sepa-

ratim ap. *Masch* I p. 132-3. IV, 90. *Wf.* I p. 808: Koh. et Threni (ex *Bart.*) A. 1607 et III p. 736: Ruth A. 1601 „foll. 107“ (scil. summa foll. III Meg.), unde *Masch* I p. 131. IV, 91: Ruth 1607! *Wf.* I p. 808 Koh. A. 1605 se vidisse testatur!]

341. ESTHER s. p. 4. *Prag* 1601.
c. Targum et Sam. Makschan Comm. in Targ. (*Initium verbor. Samuelis*).

[Fin. fer. IV. 10. Adar II. שְׁמֹשׁ (14. Mart.), ap. Mos. b. Bezalel; foll. 77. Approb. Sinai b. Bezalel et Mard. Jafe in tit. dat. fer. IV. novil. Ijjar (20. April.) שְׁנִי, unde Cat. ms. et *Zz.* z. G. 278 n. 54 (qui expl. imperf. inspexisse vid.): A. 1594. *Wf.* II p. 1178. I. III n. 2115 nihil de textu dicit, unde ap. *Masch* desid.]

342. ESTHER s. p. 4. *Sal.* 1601.
c. Ahr. Abiob Comm. (*Oleum myrrhicum*).

[Fer. VI. (II.?) 26. Schebat (29. Januar.) הַשְּׁמוּכָה sub Muhamed, in aedib. Abrah. b. Matatja [Bat Scheba], imp. Mos. di Medina; foll. 96 [p error typ.] +2. *Wf.* I. III*(?) n. 175, desid. ap. *Masch.*]

[343.] PROPH. PRIOR. c. Mos. Alscheich Comm. [fict.] 1601

[*Masch* I p. 116. Ed. sine textu tantum exstat A. 1603.]

[344.] PSALMI 4. *Crac.* 1601(?).

[*Le L. Masch* I p. 87; fict. vid. ex ed. c. comm. 1598 (N. 328). Substituit *Wf.* II p. 404. (*Masch* l. l.) ed. in 8. A. 1605.]

[345.] PSALMI [fict.] *Hamb.* 1601.
v. 1586 N. 272.

346. PROVERBIA 4. *Ven.* 1601.

c. Mos. Alscheich Comm. (*Multus margaritis*).

[A. הַר שִׁינִי inc. 1. Tammus, fin. 5. Elul (1. Jul.-2. Septbr.) אֶלְשֶׁךְ, ap. di Gara, per Israel Sifroni (desid. ap. *Zz.* z. G. 258), corr. Isak Gerson; foll. 191+1. — *Wf.* I p. 809*. A. 1601. IV p. 906: A. 1595! Desideratur ap. *Masch.*]

[347.] PSALMI [spur.] *Hamb.* 1602.
v. 1586 N. 272.

[348.] PSALTERIUM harmon. quadriling.
8. *Norimb.* 1602.

1602—1605.

BIBL. HEBR.

1605—1607.

[348b.]) — [spur.] 8. *Amst.* 1609.
[Stud. El. Hutteri. Text hebr. et lit. lat. express.
Wf. II p. 359. *Masch* I p. 391.]

[349.] PROV., JOB, MEG. [fict.] 1602.
v. 1608 N. 374.

[350.] BIBLIA hebr. seu polygl. [spur.]
Colon. seu *Hamb.* 1603.
v. 1587 N. 276c.

351. PROPH. PRIOR. f. *Ven.* 1603.
c. Sam. Laniado Comm. (*Vas pretiosum*).
[Inc. mense Elul פֶּרֶשֶׁה כִּי הוּא חֵיִךְ הַשָּׁנָה (unde
A. 5304 finit. vid.) ap. di Gara, corr. Abrah. Laniado
b. Isak; foll. 564. Ed. praestans. *Wf.* II p. 398.
Masch I p. 136.]

352. PROPH. MIN. 12. s. l. 1603.
[Typ. Plantin. Franc. Raphelengii (c. dat. in
fine); foll. 188+2, linn. 16. *Wf.* II p. 399; s. loc.
Masch I p. 82: *L. B.* 1597 et 1603. *Masch*
App. p. 79: s. a. „Antorfi“ (l. Antwerp.) ex
Cat. vet. f. 51, quia explari *Opp.* 52D. manu ad-
scriptum.]

353. JOB 4. *Ven.* 1603.
c. Mos. Alscheich Comm. (*Portio legislatoris*).
[A. בְּאֶלְשֵׁךְ (quod plene 1603, non 1601 su-
mendum, quia Corr. Isak Gerson impressos jam.
Comm. in Pent., V. Megill., Prov. et Proph. pr.
laudat), ap. di Gara, per fil. Commentatoris Chajjim, qui
Indicem f. 103 adjecit. *Wf.* II p. 412 (I p. 808).
Masch I p. 148, qui ex *Le L.* et ed. c. Comm.
Isak Arama laudat!]

[354.] PENT. [fict.] c. Gloss. Mos. Saertels
(q. v.) 1604.

[355.] CANTICUM [spur.] *Bas.* 1604.
v. 1600 N. 335.

[356.] CANT. c. Com. Sal. Alkabiz [fict.]
Ven. 1604.
[*Masch* I p. 130. cf. *Plantav.* ap. *Wf.* I p. 1042.]

[357.] JESAJA c. Comm. [fict.] *Salon.* 1604.
v. 1600 N. 337.

[358.] PSALMI *Crac.* 1605(?).
v. 1601 N. 344.

359. PSALMI (סֵדֶר תְּהִלִּים)
4. *Prostitz* [*Prosnitz* in *Moravia*] 1605.

[1. Sivan (18. Maji) sub principe Car. Lichten-
stein; foll. 39. Addita sunt Commata in usum provincia-
rum quarundam, quae Psalmos binis hebdomad.
recitare solent. Ed. rariss., ex uno nostro expl.
(MS. *Mich.* 558) nota, pars l. Prec. quotid.
et ad. paucissimos lib. pertinere videtur, quos
Isak b. Ahron Prostitz, typogr. Cracoviensem
urbe sua patria excudisse constat, quamquam nomen
abest.]

360. PSALMI 4. *Ven.* 1605.
c. Mos. Alscheich Comm. (*Exaltationes Dei*).
[Fin. 13. Adar דְּהַאֲלֵשִׁיךְ (3. Mart.), ap. di Gara,
per fil. Committis, Chajjim; foll. 310. *Wf.* II p.
404 (I p. 809. III p. 736). *Masch* I p. 146.]

361. PENT. MEG. HAFT. rit. germ. hisp. ital.
(לִיעוֹר) f. *Bas.* 1606.
c. Onkelos. Targum, Targ. Hieros. in Pent., et
Targ. Meg., Sal. Isaki in P. et M., Jak. b. Ascher
Nott. et Chiskijja b. Manoach Comm. in Pent. (*Con-
fortate me*).

361b.) תְּרִגּוֹם הַקְדוּשׁ (*Targum sancti Jonatan b. Uziel*)
in Pent. et alterum in Esther f. *Bas.* 1607.
[Ap. Conr. Waldkirch. Sequitur et foll. num.
ed. 1567-8, ex qua et carmen Archevoltii. *Wf.*
II p. 389. *Masch* I p. 119. IV, 90: forma 8. *Opp.*
30F. compactum cum Ahron Pesaro: *Gener. Ahr.*,
unde ed. Freiburg 1584 ex Cat. vet. ap. *Masch*
App. p. 31.

361b.) Foll. 74; corr. *Wf.* II p. 1178. *Masch* II
p. 47. *Mich.* 5276.]

362. PENT. MEG. HAFT. „Ed. II.“
8. *Ven.* 1606.
c. Onkelos. Targum [in marg. sinistra].
[Ap. di Gara. Pent. foll. 374+2 (alb.), Meg.
377-394a. Haft. 394b.-459. Locum omisit *Wf.*
II p. 389. *Masch* I p. 118. IV, 90.]

[363.] MEGILLOT (omnes vel singulae) c. Comm.
Mos. Alscheich [fict.] *Ven.* 1606.
v. 1601 N. 340.

[364.] CANTICUM c. Comm. [fict.] *Bas.* 1606.
v. 1600 N. 335.

365. BIBLIA „Ed II.“ IV Ptes. 4. *Ven.* 1607.
c. *Masora* parva et Sal. Isaki Comm. et Jak. b. Ascher
Nott. in Pent.

[A. שְׁכַל טוֹב (in fine Meg. לִיצִירָה),
fin. fer. V. (l. IV.) 17. Cheschwan 5368 (7. Novembr.

1607—1608.

BIBL. HEBR.

1609—1610.

1607), in aed. di Gara, jussu Giov. Bragadin. Pent. et Meg. foll. 304, Pr. pr. — 462, Pr. post. foll. 220, Hag. — 447. *Wf.* II p. 374. *Masch* I p. 113. App. p. 37 (ad A. 1608), ubi VI. Cheschwan err. typ. (et v. Biblia 1647—9 N. 498).

Fict. Pent. et Pr. pr. 1617: Cat. vet. 50a ap. *Masch* App. p. 41, qui verba: „ap. di Gara“ addit! Proph. et Hag. 1587: Cat. vet. 50b ap. *Masch* ib. p. 34.]

[366.] PENT. MEG. 4. *Bas.* 1607.

[*Wf.* II p. 389. *Le L. Masch* I p. 66: per Jo. Buxtorf., fors. *fict.* ex ed. 1606 N. 361?]

[367.] RUTH c. Comm. [*fict.*] *Ven.* 1607.
v. 1601 N. 340c.

[368.] JESAIA c. Comm. [*fict.*] *Salon.* 1607.
v. 1600 N. 337.

[369.] JONA quadriling. 8. *Magdeburg* 1607.
[*Le L. Wf.* II p. 357. *Masch* I p. 400.]

[370.] PENT. etc. [*fict.*] *Prag* 1608.
v. inter Bibl. germ.

[371.] PROPH. POST. c. Comm. [*fict.*] 4. *Ven.* 1607.
v. Biblia 1647—9 N. 498.

[372.] PSALMI 8. *Ex off. Plantin. Raphelengii* 1608.
c. Ariae Montani Vers. lat.

[„Ed. fere incognita, quam quaerit *Lorckius*.“ *Masch* I p. 165. fors. *fict.* ex libro Psalm. cum Prov. etc. (N. 374) compacto?]

[373.] PSALMI 12. seu 24. *Ven.* 1608.
[Ap. di Gara. *Le L. Wf.* II p. 404. *Masch* I p. 91.]

374. PROVERB., JOB, MEG. 12. s. l. *ex off. Plantiniana Raphelengii* 1608.
[*Opp.* 124 D. 1 tit. lacerat. (ad init. varia personalia notata) expl. 2 ad init. vol. notatur: פסלמינא „Rapoleng in Pfalz“, unde hic loc. impress. ex Cat. *Opp.* ap. *Wf.* IV p. 452. — *Wf.* II p. 408: A. 1608, IV p. 142: A. 1601 ex cat. Uffenb. *Masch* I p. 93, ubi et 1615 ex *Le L.*]

[375.] ESTHER c. Vers. lat. 8. *Hamb.* 1608.
[Per. Henr. Rumpium. *Wf.* IV p. 154. *Masch* I p. 172.]

[376.] BIBLIA

f. *Genev.* [seu *Aureliae Allobrog.*] [1609.]

c. Xt. Pagnini (Ariac Mont.) Vers. lat. etc.

[Excod. Petr. de la Rouviere (Quercetanus, כַּתָּב אֱלִיָּהוּ) sec. ed. 1584 (N. 264). *Wf.* II p. 374. *Masch* I p. 155.]

377. RUTH c. Masora 4. *Par.* 1609.

c. Petr. Vignolii succincta Expos.

[Ad. calc. *Quinguarborei Institution. hebr.* *Wf.* IV p. 152. *Masch* I p. 131.]

378. PROPH. PRIOR. [rev. JOSUA et JUD.]

f. *Ven.* 1608—9.

c. Ahron. J. Chajjim Comm. (כִּיאוֹר) et Expos. (סדרש) (*Cor Ahronis*).

[Inc. 1. Cheschwan (11. Octobr. 1608), ap. de Gara. Praef. sequitur fig. pavonis et peroratio (סלִיִּבֶר) discipuli Comttris Ezra b. Sal. Alchadeb. Jos. foll. 122+2 (Index desinit § 55, sed nec custos nec datum adest). Jud. foll. 129+3. Ed. praestans. corr. *Wf.* II p. 398* (cf. III p. 74* ad. III n. 1771 b.) *Masch* I p. 137: „nonnisi solum in l. Jos. . . Josua pp. 122 lib. Jud. pp. 129...“!]

[379.] JOSUA triling. 1609 (?).
v. 1574 N. 238.

[380.] PSALT. harm. [*spur.*] *Amst.* 1609.
v. 1602 N. 348.

381. PSALMI VII. POENIT. triling. 8. *Witt.* 1609.

c. Fr. Balduini Comm. et Paraphr. poetica.

[Sumpt. Pauli Helwichij, typis Mart. Henckelij, pagg. 467+11 (Ind.) et dedic. dat. 15. Decembr. 1608, unde hic A. ap. *Masch* I p. 407.]

[382.] PROV., KOHELET, CANT., [*fict.*] *Ven.* 1609.
v. 1591 N. 300.

383. BIBLIA s. p. 8. *Han.* 1610.
383b.) — tit. diff., mb. u. s.

[Fin. fer. IV. 1. Adar (24. Febr.), ap. Hans Jakob Hene (Hanau). Lit. min., plagg. 389, hebr. et lat. pagin. ut ed. 1574 (N. 227), et ita tit.: „Pent.“ (unde *Wf.* II p. 389* *Masch* I p. 68 IV. 93 del.). nec alii partium tituli. Expl. a.) nomine Isak b. Simon Samuel Levi: tit. figg. plantarum, animalium et infantium ornatus. Expl. b.) nomine Abraham b. Elieser: in tit. figg. Mosis, Ahronis et

1610—1611.

BIBL. HEBR.

1611—1612.

Abrahami ornatus, caetera omnia congruunt. Corr. *Wf.* II p. 374 (ubi et Bibl. punct.) et *Masch* I p. 58. IV, 93. cf. N. sequ. et ed. 1614 N. 403.]

[384.] BIBLIA Crac. 1610.
v. 1612 N. 396.

385. BIBLIA s. p. IV Ptes. 24. *Han.* 1610.
[Fin. fer. IV. 1. Adar (24. Febr.), ap. Hans Jak. Hanau, nomine Isak b. Simon Samuel Levi (forsan et expll. nomine Abrah. b. Elieser exstant). Forma tantum a. N. praec. diff., sed Hag. „ed. II“ (נדפס שנית) inscripta forsā non ex ed. 1574 (N. 227b) sed ex ed. 1595 (N. 308), eodemque num. paginat. (318+272+288+352). Suppl. *Wf.* II p. 374. *Masch* I p. 58.]

386. BIBLIA s. p. IV. Ptes. 24. *L. B.* 1610.
[Per Filios Fr. Raphelengii, lit. minusc., tit. hebr. Pagg. 264+227+238+287. *Wf.* II p. 374. *Masch* I p. 58. cf. *Mich.* 4891-2.]

[387.] MEGILLOT. c. Mos. Alscheich Comm. [*fact.*] *Prag* 1610.
v. 1617 N. 415.

[388.] PROPH. PRIOR. [*fact.*] c. Comm. Mosis Alscheich (q. v.) 1610.

[389.] PSALMI c. comm. Kimchi [*fact.*] *Ven.* 1610.
v. 1566 N. 198.

390. PSALMI CXIX-CXXXIV. s. p. 4. *Prag.* 1610.
c. Sam. Aripol Comm. (*Psalmus eucharisticus*). [Fer. IV. 1. Nisan (ניסן) בריח (יום ד') A. יובא יעקב (25. Mart. 1610), ap. Mos. b. Bezalel, per Jak. Kaz Pan (קז). 40 Quatern. (usque ad f. 97 pagin.). *Wf.* II p. 408. *Masch* I p. 146. *Zz.* z. G. 287 n. 133 (ubi *Opp.* 281 Q del.) expl. impf. inspexisse videtur. cf. Mos. Alscheich Comm. in Proph. pr. 1620.]

[391.] PENT. c. Targ. et Comm. [*fact.*] *Han.* 1611.
v. 1614 N. 403.

392. CANTICUM s. p. 8. *Prag* 1611.
c. Abrah. b. Isak Levi Comm. et [Joel] Ibn Schoeib Comm. [excerpt.]. [Inc. 27. Elul (5. Sept.), per Gerson Kohen b. Sal. Popers; plagg. 11 dimid. *Wf.* III p. 68 ap. *Masch* p. 130 Edit. Jeh. b. Alexander ex typotheta effluxit, qui sese פרטן דקק nuncupat

(cf. Pent. 1620 N. 427). *Zz.* z. G. 288 n. 140 de textu silet. cf. ed. I. A. 1558 N. 152.]

393. PSALMI 8. s. l. e. a. [*Han.* 1611].
[Ap. Hans Jak. Hanau (הנש יאקופא הענא); foll. 64. *Opp.* 620. (desid. ult. fol.). Cat. vet. 53a ap. *Masch* App. p. 80: s. a., sed pertinet ad Prec. quotid. q. v.]

[394.] JOB *Genev.* 1611(?).
v. Biblia 1618 N. 420.

395. BIBLIA III Ptes. 8. *Bas.* 1611-2.
[Fin. fer V. (I. IV.) 21. Schebat כ"י לא י"א פ"רשה כ"י לא י"א (25. Januarii 1612).— Verba tit. החדש הזה לכם ראש חרשים ראשון הוא לכם לחדשי הדפוס ומעשה חרש (cf. ed Psalm. 1562 N. 171) forsā init. mensis Nisan (1611) sistant; ap. Conr. Waldkirch, per Mard. b. Jos. Juda Wahl (וואל) ex F. a. M., cura Jo. Buxtorf. pat., lit. minim. Pent. (c. Ind. err. typogr. in Psalm. Proph. etc.) pagg. 199. Meg. 200-24. Proph. pr. 162, post. 163-334. Hag. 187 + 7 (Ind. Haft.). P. II et III sine tit. Exstant expll. cum tit. hebr. aeri inciso ed. Amstd. 1639 (N. 473), sed dignoscitur nostra ed. per Keri lineis transversis exscriptum, quod in ed. Amst. lin. rectis. *Wf.* II p. 374. IV p. 115. *Masch* I p. 37.]

396. BIBLIA [PROPH. et HAG.] 4. *Crac.* 1610-2.
c. Sal. Isaki Comm.

[*Wf.* II p. 374 (*Masch* Ip. 113) Pentat. c. Meg. A. 1610 tantum, cujus tit. Bibl. promittit, se vidisse testatur, sine mentione Bibl. *Opp.*, sed nullum expl. nobis notum. Quae exstant Proph. et Hag. (*Opp.* 700. *Masch* App. p. 38), ap. *Wf.* II p. 398 (*Masch* Ip. 81): „Prag (!) 1612 per Isak b. Ahron“, revera impressa ap. hunc typogr. notiss. Cracoviensem (inter Prag. ap. *Zz.* z. G. 267 del.), per socios Ahron b. Mos. ex Krumenau et Ahron b. Isak Drucker שליט (fil. typogr.). Ed. sequi dicitur ed. di Gara (1595 N. 365) et Bragad. (1607 N. 309), foll. num. sec. ed. 1595. Proph. A. לשם (1610), non 1580 ut Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 31. Tit. porta ornata, Hag. tit. in marg. inf. 2 leon., in sup. 2 aquil. (v. N. 292). Fin. ער"ה ניסן שבע. פ' וזה חזי חורג. (2. April. 1612). In fine Proph. post. et Psalm. (f. 275 b) cervus et sagittarius. Expl. nostr. Emden. 21. Cheschwan 403 (1642) pretio 3½ floren. (והרבים) venditum. Exstant huj. ed. Psalmi (*Opp.* 205 Q.) cum praefixo fragmento tituli, ubi

1612—1614.

BIBL. HEBR.

1614—1615.

legitur „A. 1660 sub Kasimir, per typogr. Mena-chem Nachum b. Moses Meisels ex Cracau“ (cf. Jechiel b. Jcdidja), del. ergo haec ed. fict. ap. Cat. vet. *Masch* App. p. 46, Cat. ms. ap. Zz. Ztsch. 360 et A. 1740 ap. Metz, cf. Zz. z. G. 236 notaa.]

397. PENT. et CANTICUM [fict.] c. Glossar. per Mos. Saertels (q. v.) 1612.

- [398.] PSALMUS I. 4. Paris. 1612.
c. Dav. Kimchi Comm.
[Wf. IV p. 150. *Masch* I p. 146, ubi 1712 err. typ., del. IV, 160.]

399. BIBLIA IV Ptes. (hebr.)
8. maj. L. B. 1608-13 (1615).

c. Xt. Pagn. (Ar. Mont.) Vers. interlin.
[Off. Plantin. Raphelengii, tit. gener. 1613.
I Pent. s. a. pagg. 659. II Pr. pr. 1611 pagg. 583.
III post. 1610 pagg. 527. IV Ps. 1615 pagg.
183, Prov. Job 1614 pagg. 187-248. Meg.-
412. Dan. Esr. Neh. 1611 pagg. 415-548.
Chron. 1611 pagg. 551-763. (Apocr. et N. T.
1612-3.) Sic nostrum expl. et quod *Maschio* vi-
sum, aliis A. quoque exstant expll. v. Wf. II p.
374. IV p. 115. *Masch* I p. 155. Sequit. ed. 1584
N. 264. — De ed. hebr. sine Vers. [fict.] v.
A. 1590 N. 289.]

- [400.] BIBLIA Ven. 1613.
v. 1615 N. 105.

401. PENTATEUCHUS 16. L. B. 1613.
[Ap. Rapheleng. foll. 478, linn. 16. Wf. II p.
390. *Masch* I p. 69.]

- [402.] BIBLIA seu PENT. c. Gloss. [fict.]
Prag 1614.
v. 1624 N. 443.

403. PENT. MEG. HAFT. 8. Han. 1611-1.
c. Onkelos, Jonathan et Targ. Hieros. in Pent., Targ.
Meg. et alt. in Esther. Sal. Isaki Comm. in P.
et Meg., Jak. b. Ascher Nott., Chajjim Pheibel b.
Dav. Sacharia Animadv. in Sal. Isaki etc. et Ex-
pos. voc. in Targum, et 613 praecepta.

[Inc. mense Menachem ירח עלץ ורה (1611),
fin. fer. II. 7. Nisan (17. Mart.) 1614. ap. Hans
Jak. Hanau, per Chajj. Ph. b. Dav. imp. Abrah.
Burg et Eisak Levi, corr. Seligman Ulma. Tit. הורה
et lat. in omnes

24 S. Scripturae libros“. Pent. praeced. (f. 2)
Regulae in Comm. Sal. Isaki (כללים בדרכי רש"י).
Text. et Targ. 4. column. lit. minusc., infra Comm. Sal.
et ad marg. caetera lit. minimis. 4 Meg. f. 196-
231, Esther foll. 232-258. Sequit. epilog. prolixus
Correctoris de ed. ipsa et (inscr. וזאת ליהודה) in
laudem Editorum (מרפסים). Agmen claudunt nomm.
typothetarum Elies. b. Chaj. et Elia b. Jeh. Ulma
(corr. *Masch* App. p. 38). Haft. „c. Pent. impr.“
(בחסרת החומש) A. ירכנו אלהים (1614); post
dat. finale nomm. typoth. — De hac ed. praestan-
tissima, ad cujus normam edd. 1640 etc., magna
confusio ap. Wf. II p. 390. IV p. 131 cf. I p. 970
n. 1823. *Masch* I p. 68. 116. App. p. 38 et 40.
Cat. ms. ap. Zz. Ztsch. 358: A. 1590! — Ex
diversis nominibus et titulis conflictus videtur: Abrah.
b. David Ostrow (seu Austriaci) כור לזהב (*Catinus*
auro), Comm. in Targum Pent. f. Han. 1614, ap.
Le L. p. 593 (ap. Wf. III p. 28 n. 64), cui Wf.
I p. 38 ed. F. a. O. 1681 addit (v. Samuel
Zoref)!]

- [404.] PSALMI (lit. rad. cavis) f. Hamb. 1614.
[Ps. I-X. etiam lat., per Jul. Otton. Pragens. Wf.
II p. 404. *Masch* I p. 166.]

405. BIBLIA II Ptes. 4. Ven. 1613-5.
[Jussu Giov. Bragadin, ap. Giov. Cajon, „lit.
novis pulchr.“ (major.). I Pent. foll. 139. Meg.
141-58. Pr. pr. (tit. f. 159) - 276. II Pr. post.
(tit. porta orn. A. 1614 f. 277) - 398. Hag. (tit.
f. 399 s. a.) - 528; f. 528b: Ind. Haft., in expl.
nostro impl. et epigr. 1615 destitutus. Chron.
in fronte השיבנו (sic) 1613. Corr. Wf. II p. 375.
IV p. 115. *Masch* I p. 37. App. p. 39.]

406. BIBLIA IV Ptes. 12. Ven. 1615.
[A. השעה (5375=1615) fin. fer. VI. 21. (20)
Kislew שלום (22. Novembr. 1615), jussu Petr.
(Pr. post.: Laur.) Bragadin, in aed. Giov. Cajon,
desideratu (לחשוקה) Jos. Ibn Danan (דנן) b. Jakob,
„lit. Sabionet.“ (min.), foll. 143+107+215+
337+3. In expl. Opp. 7 D. A., lit. ה male ex-
pressa, השעה videtur. Wf. II p. 375. IV p. 115.
Masch I p. 37. App. p. 39. IV, 96: forma 12 et
p. 98: Sabion. del. — Exstat Pent. c. Meg.
Opp. 19 D., ubi in scheda: A. שש=1620 (scil.
השעה min. supput.), unde ed. fict. ap. Wf. II
p. 390. *Masch* I p. 71. App. p. 41 (IV, 103 del.).
Ex eod. expl. Pent. sine pet. 1615: Cat. vet.
ap. *Masch* App. p. 40.]

1615—1617.

BIBL. HEBR.

1617.

[407.] BIBLIA seu PSALMI *L. B.* 1615.
v. 1613 N. 399.

408. PSALMI *12. L. B.* 1615.
[Off. Plantin. Raphelengii. Tit. hebr., ad amussim ut ed. 1595 (N. 311). *Wf.* II p. 405. *Masch* I p. 89.]

409. PSALMI *12. Witt.* 1615.
[Off. G. Kelneri, sumpt. hered. Sam. Selfischii, c. præf. Opitii A. 1566 (N. 199) et epigr. Jo. Cratonis. In tit. fig. Davidis etc. *Wf.* II p. 404. IV p. 145. *Masch* I p. 92.]

[409A.] PROV. etc. [*dub.*] 1615.
v. 1608 N. 374.

[409B.] BIBL. POLYGL. Vatabli [*spur.*] 1616.
v. 1586 N. 269c.

[409C.] JONA 1616.
v. 1622 N. 438.

410. PSALMI *4. Han.* 1616.
c. Comm. anon. (*Cabus et purus*) et Bendet b. Jos. Homil. (*Filius scientiae*).

[Fin. fer. I. 1. Elul שְׁעוֹ (14. Aug. 1616), unde in *Chron. tit.* (377=) אֲנִי מִבְּנֵי דְיוֹסֵף בֶּא דְלֵא הוּא בְּפִרְשָׁה הָלֵא הִמָּה בְּכַחוּבִים (1548) נִדְפַס בְּרִשְׁיוֹן הַשְּׂרָרָה [1548 ab excid. urbis est A. Chr. 1616] una & subtrah., non 1617., ut (Cat. vet., ubi forsitan שְׁעוֹ) ap. *Masch* App. p. 41. — Foll. 121; typogr. non exstat, in fine (typoth.) Elia b. Selikman וְלֵא Ulma. *Wf.* II p. 405. *Masch* I p. 179, ubi Vers. germ. El. Levitae (cf. ed. 1562 N. 171) del.]

411. PSALMI sec. dies hedom. disp. *8. Ven.* 1616.
[A. שְׁלֹם, jussu Pietr. et Lor. Bragadini, in aed. Giov. Cajon, desid. (לְהַשְׁקוֹת) Jak. Kohen della Man; foll. 55. Exstat in *Precc. quotid. q. v. Corr. Wf.* II p. 405. *Masch* I p. 91. = App. p. 40 ex Cat. vet.]

[412.] PROVERBIA [*fact.*] *Genev.* 1616.
v. Biblia 1618 N. 420.

413. PENT. MEG. HAFT. *4. Han.* 1617.
c. Mos. Saertels Explic. voc. germ. (*Explicavit Moses*); praeceedit instructio germana de lit. hebr. formativis (לֹחַ מִצְוֹת בְּחֻכְתָּהּ הַדְּקוּקָה) [ex Jos. Heilbronn: *Mater infantis*].

[A. שְׁלֹם, cum *Lic. superior.*, fin. 14. Cheschwan (13. Novemb. 1617), per Abraham b. Elieser.

Tit. ornat. loc. הַשְּׂרָרָה diserte express. habet, in fine typoth. Elia b. Seligm. Ulma, Pent. foll. 124. Cant. etc. f. 125—296. Haft. (lit. min.) foll. 40. — Suppl. *Wf.* II p. 390. (cf. III-n. 705) *Masch* I p. 127. — Illiusmodi Pent. c. gloss. integro vel excerpto (cf. A. 1662 N. 534) saepiss. impr. sub nom. בֵּית הַחֹשֶׁשׁ „Beer Mosche-Chumasch“ innotuerunt.]

[414.] PENT. et PROPH. PRIOR. c. Sal. Isaki Comm. [*fact.*] *Ven.* 1617.
v. Biblia 1607 N. 365.

[414b.] PENT. [*fact.?*] *Ven.* 1617.
v. Bibl. Rabb. 1619 N. 424.

415. MEGILLOT Ed. II. *f. Prag* 1617.
c. Mos. Alscheich Comm. (*Lilium vallium* etc.).

[Tit. : שׁוֹשַׁנָּה עֲמָקִים (*Lil. vallium*) ed. II^a, sub Matthaeo, 11. Cheschwan A. חֲבוֹר שׁוֹשַׁנָּה עֲמָקִים (unde Megillot 1610 ap. *Wf.* II p. 410. *Masch* I p. 129. *Zz.* z. G. 287 n. 132), sed corrigendum est חֲבוֹר secundum epigr. Cantici: נְשִׁלָּם יוֹם ג' ר"ח כְּחֵלֵי פִרְשָׁה וְיֵחַן לֶךְ אֶחָד בְּרַכָּה אֲבִרָהּ בַּשָּׁנָה אֲנִי אֲלֶכְסָנְדֵּרִי בִּר הַקֵּצִין כְּמִרְחִיִּים יִצְחָק לְפִרְטָקָן (quae arbitrarie mutat Anon. falsarius Litbl. XI, 567), i. e. fin. fer. III. novil. Kislew (seu ult. Cheschwan, 28. Novembr. 1617), per Alexander b. Chajjim Aschkenasi, qui 5 Megillot edere sperat, ap. Abr. Heida (Lemberger), una cum Mosis Alscheich: Comm. in Pent. 1616 (q. v.). Canticum constat f. 22, sed sequuntur Ruth foll. 22, Threni foll. 18, Kohelet foll. 18, Esther foll. 31 (cf. *Wf.* III p. 737, ubi 111 in summa), sed in expl. *Opp.* 188F. desid. f. ultimum, ubi forsitan epigraphis.]

[416.] RUTH et PS. LI et XCI. *4. Hamb.* 1617.
c. Jo. Drusii Vers. lat.
[Per M. Henr. Rumpium. *Wf.* IV p. 152. *Masch* I p. 170.]

417. PSALMI *16. Crac.* 1617 [seu 1618].
[Tit. 1617, sed exstat in *Precc. quotid.* 1618 q. v.]

418. PROVERBIA *4. Ven.* 1617.
c. Chiskijjoe Rieti Vers. ital.

[Jussu Pietr. et Lor. Bragadin, in aed. Giov. Cajon; foll. 38. Versio linn. singg. text. oppos. Dedic. Interpret. ad Jesaiam Masarani (מִסְרָאֲנִי) data 1. Jan. 1617. *Wf.* II p. 409. 449. IV p. 151 (III p. 249 n. 593b). *Masch* I p. 181. *Corr.* A. 1597. Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 36.]

1618—1619.

BIBL. HEBR.

1619.

- [419.] BIBLIA hebr. lat. f. *Gener.* 1618.
[Ut ed. 1609 N. 376. *Wf.* II p. 375. *Masch* I p. 156. IV, 102 ad A. 1619, quo N. T. express.]

420. BIBLIA IV Ptes. 4. *Gener.* 1617-8.

420b.) — in forma min. (249) u. s.
[Ap. אֵלִיָּה נֶעֱמַד (unde prave „Biblia Eliana“) i. e. Petr. Quercetan, vulgo de la Rouviere, fin. 13. Ab (4. August.), „per man. Jo. Caspar ערער (Oeder) germani qui op. edendo praefuit.“ Tit.: Pent. (inc. A. שָׁמָּה 1618) et foll. num. etc. ut ed. Giustiniani 1552 (N. 134), sed ed. mendosa. Hag. inscrib. אֶחָדָהּ אֶחָדָהּ (1617). Alia expll. (1614) pro שָׁמָּה habent. *Wf.* II p. 375. IV p. 115. *Masch* I p. 38.)

420b.) Omnes libri tit. separat. Exod. A. 1617, in Plib. quibusd. ut Proverb. etc. שָׁמָּה (1620) pro שָׁמָּה, simile quid puta de Job 1611 (Cat. Baumg. ap. *Masch* I p. 93.), Prov. 1616 (*Masch* I p. 93) et Genes. 1617 (Cat. Uff. ap. *Wf.* IV p. 134. *Masch* I p. 73). Signatura saepius noviter inc., pag. 15 linn. constat. *Wf.* II p. 375. IV p. 115. *Masch* I p. 38, ubi: „expl. in forma 8. sunt inventu difficiliora. Unicum vidi inter manus Judaei.“ Sed cum Giustinianii ed. duplex tantum, forma 8. hujus ed. de charta tantum magna accipienda vid.]

421. PENT. MEG. HAFT. 4. *Prag.* 1618.
c. Onkelos. et Targ. Megillot., Sal. Isaki Comm. in Pent. et Meg. [ex ed. 1530] et Chiskijjae b. Manoach Comm. (*Confortate me.*)

[Inc. 4. Ijjar יוֹם ד' דְּרִיָּה אֵייר (=29. April.). sub Matthaeo, ap. Mos. b. Bezalel. Textus typ. minor. et Comm. Isaki typ. minimis, tituli cinctura etc. omnia ad instar ed. Han. (ex quo loco typoth. Abr. b. Kal.). Pent. foll. 279. Meg. 282-309; sequuntur bened. Haft. et Haft. pro Sabb. novil., quae in multis edd. (sicut Haft. Sabb. magni) in fol. ult. separato exstat. Haft. foll. 1-22. *Wf.* II p. 390. *Masch* I p. 120.]

- [422.] MALACHI [spur.] 1618.
(et c. Additt.) v. Biblia 1544 N. 99.

423. BIBLIA RABB. IV Ptes. f. *Bas.* 1618-9.

423b.) HAFTAROT c. Comm. Kimchi f. *Bas.* 1619.
[Sec. ed. 1548 et 1568. Jesaja di Trani in Jud. in tit. hebr. (et ap. *Masch*) omiss., sed exstat sub Kimchii Comm. tit. iidem, in Sam. vero lit. minusc. ad marg. Pesikta R. Tobiae effinxit *Masch*

ex inscript. פְּסִיקְתָּה דְּאֶרֶיִיחָה („Versiculi Pentateuchi etc.“) partis Masorae (f. 60). De Buxtorfii mutata Targ. punct. et Masora v. *Wf.* II p. 375. IV p. 115 (ad. III. n. 53c). *Masch* I p. 105-7. App. p. 23.]

[Exstant caeteris paribus expll. c. tit. hebr. (*Opp.* 6F.) c. praef. Corr. Abr. b. Elies. Braunschweig, seu lat. c. praef. Buxtorfii dat. 22. Aug. 1618, seu tit. lat. A. 1620, omnia jussu vel sumpt. et typis Ludw. König. P. I. foll. 6 (tit. praef. etc.) + 228. A. שְׁלֹמֶה (1618). Sequuntur passim (*Opp.* 6F.) Meg. foll. 839-81 et Haft. tarot, ad Pentat. impressa quanquam in Bibliis jam exstant (sic diserte in tit.), jussu L. König et in aedib. ejus אֶחָדָהּ שִׁדְרִךְ; foll. 36. (Exstant seorsim: *Opp.* 71F., unde *Wf.* III p. 190. *Masch* I p. 141, cf. ed. 1517. N. 28). — P. II A. שְׁלֹמֶה (1618) 234-441. — P. III A. שְׁמֵט (1619) f. 442-705. — P. IV. A. הֵן לְצִדְקָה יִמְלֹךְ מִלְּךְ וּבְכִיחַ הֵמָּלֵךְ (1619 in aedib. regis, scil. „König“) f. 707-946; fin. mense Ab בְּיֹהַב וְבוֹהַב שְׁלֵלָה וְשֵׁלָה. Targ. Hier. foll. 8, Masora etc. foll. 67, ubi in carm. fin. Eliae Levitae ex ed. 1526 mens. et A. mutati. F. 67b carm. acrost. Abr. b. Elieser Braunschweig laudat Gumplin ex Posen, ut vid. Corr. secundum (ואֶחָדָהּ וְאֶחָדָהּ) בשְׁמֵט עֲשֵׂה) Agmen claudit nom. Elia b. Jeh. Ulma ex Hanau הַמְּשֻׁרָה בקורש i. e. typoth.]

424. BIBLIA RABB. „Ed. IV.“ (rev. V.) IV Ptes. f. *Ven.* 1617-9.

[Inc. Nisan שְׁנֵה טוֹבָה (1617). P. III. IV. 1618, fin. fer. IV. 12. Nisan (27. Mart. 1619), jussu Pietr. et Lor. Bragadini, in aed. Giov. Cajon, impens. Meir Melli et Jos. J. Danan, corr. per superintend. Jehuda di Modena et Abrah. Chaber tob b. Sal. Chajjim Sofer, qui in epigr. inventionem suam laudat edendi huj. operis ita, ut singg. hebdom. pretium folior. impress. solvatur. foll. 908 + 8 (Targ.) + 25 (non paginat., lit. minim.), ubi praecedit in hac ed. tract. de punctat. (inser. דְּרָבִי הֵינִיקֹר הַגָּבִי הַגָּבִי, qui in edd. praec. in marg. sup. et infer. Masorae; tract. de accent. וְהַגָּבִי הַגָּבִי) et hic ad calc. Masorae. Paraphr. chald. et Comm. (v. ed. 1568 N. 206) ab Inquisit. castig. *Wf.* II p. 375. *Masch* I p. 104. —

Fict. ex hac ed. vid. Pent. 1617 sine Comm. ap. *Le L.* *Wf.* II p. 390. *Masch* I p. 71.]

- [425.] BIBLIA

4. *Ven.* 1619(?).

1619—1621.

BIBL. HEBR.

1621—1622.

[Appresso Pietr. et Lor. Bragadini. *Masch* I p. 38. App. p. 41, et Proph. post. 1618: *Wf.* II p. 399. *Masch* I p. 81, forsan nov. tantum tit. ed. 1613 N. 405, vel textus ex Bibl. Rabb. N. praeced.]

426. CANTICUM

4. *Ven.* 1619.

c. Targ.. Sal. Isaki Comm., Abr. Laniado Comm. (*Puncta argentea*) et Mos. Laniado Vers. Targ. hisp.

[A. בשׁוֹנָה טובָה (*sic*, unde *Rof.* ap. *Masch* App. p. 37. A. 1597 in Diz. vero 1619 habet), jussu Pietr. et Laur. Bragadini in aed. Giov. Cajon, sustinente Mos. Altaras (אלטראס). Edtr. Mos. Laniado non diserte interpres hisp. dicitur: אפריון נבטיה . . אשר הביאו לרפוס והוסיף יתר שאר ויהר עז החרגום והלעז ופירשי *Wf.* II p. 410. 1177. *Masch* I p. 130. suppl. *Zz.* Ztsch. 359. — Initium Vers. hisp. ap. *Wf.* III p. 40 n. 92.]

427. PENT. MEG. HAFT. 12. [*Lubl.* 1620(?).

[Ed. hucusque ignota. *Opp.* 43D tit. et foll. 1. 2. destit. Pent. 67 Quatern. et foll. 2., linn. 17; in fine typothetae: Jos. b. Gerson ו״ל ex Torbin, Abr. b. Bezalel ex Posen, et Jeh. b. Alexander Kohn seu Löb Kaz ex (מ״קק) Prag לפ״ק (*sic*) שׁמ ׀ אני עושה במלאכת שׁמ ׀, ubi lit. Jod ejecta minor videtur et A. 1620, ut Cat. ms. (ap. *Zz.* z. G. 294 n. 189) qui vero, ultimo typotheta (cf. Cant. 1611 N. 392) seductus, loc. impress. Prag habet. Idem typoth. שׁמי ׀ בפרט (1632) composuit Cracoviae Sam. Edels Novellas; caeteri duo Lublinenses ap. Zebi b. Kalon. Jafe (A. 1627) aliunde noti. Forsan ed. nostra ad A. 1630 spectat?]

[428.] PENT. [*fact.*]*Ven.* 1620.

v. 1615 N. 406.

[429.] PROPH. et HAG.

Prag. 1620.

v. Biblia 1624 N. 443.

[430.] PROPH. PRIOR. c. Comm. Mosis Alscheich

(q. v.) [*fact.*]

1620.

[431.] PSALMI

16. *Ven.* 1620.[*Rof.* ap. *Masch* App. p. 41.]

432. PENT. MEG. HAFT.

S. *Ven.* 1621.

c. Onkelos. Targum [foll. rectis].

[Inc. 1. Sivan (21. Maji), jussu Pietr. et Lor. Bragadini in aed. Giov. Cajon. Pent. foll. 440. Meg.-447. Haft. (omnium rit. sec. tit., sed Index

tant. in rit. hisp.) - 539 (fol. נק״ו error pro נקל״ו, ubi benedict.). Ornam. vocum init. in varr. expll. differunt.]

433. THRENI (*Vox flentium*). 4. *Prag* 1621.

c. Comm. [ut ed 1589 N. 286] et Mos. Alscheich *Elegia* [ad init.].

[Ap. Mos., b. Bezalel et Abr. Lemberger, per Jak. b. Jechesk. Mos., euj. nomen in Chron. בשׁוֹב אֶלְקֵי שְׁבוּחַ עַמּוּנֵי יַעֲקֹב abstrahendum (eteundem puto ac Jaekel Sofer); foll. 64. *Wf.* II p. 411. III p. 24. (ad. III, 1052 [c.] p. 469.) *Masch* I p. 131 *Zz.* z. G. 294 n. 192.]

[434.] PROPH. et HAG.

1621.

v. Biblia 1624 N. 443.

435. SAMUEL (et Reg. I-II, 12.)

12. obl. *L. B.* 1621.

c. Ariae Mont. Vers. lat. [pagg. oppos.]

[Typogr. Erpeniana, praef. Erpen. 21. Mart. Nostrum expl. A. fig. arab. habet, exstant alia ubi A. MDXXI erron. *Wf.* II p. 398. *Masch* I p. 162. App. p. 42.]

436. HOSEA

4. *L. B.* 1621.

c. Jonatan Targ. [ex ed. Buxtorf.] ejusque Vers. lat. [Alfons. di Zamora emend. per Ar. Montan.], Xt. Paginini Vers. interl., Masora parva [ex ed. Rob. Steph.], Sal. Isaki, Abr. J. Esra, Dav. Kimchi Comm., Jo. Merceri Vers. lat. Masorae et Comm. Rabb. et Gul. Coddae Annot. Praecedat Vita (3) Rabbiorum juxta descript. Ar. Pontaci.

[Typ. Rapheleng., prostant ap. Jo. Maire, pagg. 255. *Wf.* II p. 355. 1166. *Masch* I p. 398. II p. 41. Vol. III p. 655.]

437. GENESIS cum Keri. 4. *Cöthen* (קטן) 1622.[Foll. 62. *Wf.* II p. 296. *Masch* I p. 72.]

438. JONA

8. *L. B.* 1622.

c. Gr. Mayr [*sic*] Vers. lat. et exercit. gramm. et transcript. textus.

[Ad calc. ejusd. *Instit. ling. hebr.* (p. 391-463), ex typogr. Nicol. Juilleron (*sic*), sumpt. Ant. Pilleholte. *Wf.* II p. 400. IV p. 140. *Masch* I p. 163. IV, 104.; *Id.* II Vol. III p. 564 et ed. 1616 (desid. IV, 98) et Ingolstad 1624, et I p. 83 *L. B.* A. 1672 sine Vers. (?) recenset.]

439. PSALMI

12. *L. B.* 1622.

[Ap. Jo. Maire, non pagina. nec vers. num.,

1627.

BIBL. HEBR.

1628—1631.

Isaki; Editor (המעיִק) ad calc. Jos. et Proph. pr. et ad init. Pr. post. Comm. primo non adjiciendum se putasse dicit, diffie. correct. causa (שום שנצרכים), sed nunc mutato consilio (cujus causam MS. esse puto, de quo vide infra) etiam illos 2 libros adjecto Comm. reimprimi promittit. — De Comm. germ. passus in praef. anon. P. I. refert, auctorem opus in gratiam auditorum et concionatorum composuisse et subito (חיכר) mortuum esse (v. infra): ואני הדל באלפי ישראל אמרתי לזכור שם ה' הזה בש"ט אשר פי ה' יקבנו (עני כל עדה ישראל) ולא יקרא שמו עוד (מניד לביה יעקב) כ"א (עני כל וכו' ישראל). Ad calc. Jud. (f. 70a. germ. et 70b. hebr.) exstat praef. editoris (מעִיק), qui sese excusat, quod Comm. germ. non secundum auctoris rationem excuderit, qui singulis textus versiculis Comm., interspersis vocibus difficilibus, adjecisset פירש כל פסוק בפני עצמו בל"א דהיינו פסוק שלם בלח"ק ואחריו הביאור ובאותו הביאור הכי המלה שזה מן הנמנע מצד הדפוס כידוע לבעלי (המלאכה ההיא), qua de causa se hic inde versic. num. adhibuisse, in Comm. laudem pergit, quem ratione sua expositioni vocum in l. לקט חבורי (Abrah. b. Jeh.) et אילה שלוחה (Naftali Altschüler) praeferendum, Comm. Sal. Isaki impressum dicit ex MS. membr. defuncti Baruch Levi b. Isak, generi Selig Posner ex Lubl., ubi v. c. Jud. VI, 11 pro והוא כבודו leg. והוא כבודו; emendationesque ex illo MS. uncis inclusas esse. Hanc praef. quanquam omissam, citat tit. P. II. edit. sequentium (cf. A. 1706 N. 757). In prologo ad l. Chronic. dicit continuator Anon., auctorem primum, affinem suum (המחבר הראשון שאר"י יעקב), opere inde a Proph. prior. usque ad finem l. Job perfecto, in academiam supremam (coelestem) elatum esse, cumque librum מניד nuncupavisset, se etiam tit. istum servasse, ratione vero Comment. declinasse. — Ex omnibus allatis, quibus adde, P. III. ed. 1675 „ed. II.“ dici, aliusque Comitis libri ED. PR. Lubl. 1622 circumferri, nostram ED. PR. et ed. quae fertur 1576 pro 1675 fict. esse argumentum ducimus. — Wf. II p. 397. Masch I p. 134. App. p. 42. Serap. p. 107 n. 355.]

possederat Elasar Levi Hie:osol., natus Hollischau (Moraviae); forsitan ed. in usum orientalium excusa, vel pars N. sequ., cf. ed. 1630 N. 452.]

- [449.] BIBLIA 4. Ven. 1627-8.
[Jussu Bragadin. Wf. II p. 377. Masch I p. 38. cf. A. 1619 N. 425.]

- [450.] BIBLIA [fict.] 1629.
v. 1624 N. 443.

- [451.] PENT. Lubl. 1630(?).
v. 1620 N. 427.
PENT. [fict.] Ven. 1630.
v. 1644 N. 483.

452. PSALMI 12. Ven. 1630.
[Jussu Giov. Vendramini ut ed. 1627 (N. 448) Wf. II p. 405. Masch I p. 91. ex ea fict. vid. Amst. 1630: Cat. vet. (ap. Masch App. p. 43), quam sequitur Ven. s. a. (ap. Masch App. p. 81).]

453. BIBLIA s. p. (sec Maimonid. dispos.)
8. Amst. 1630-1.

[In tit. A. ישמחו השמים 1630, sumpt. Henr. Laurent., fin. 5. Adar (7. Febr.) 1631, in aed. [et cura] Manasse b. Israel,*) qui veniam petit de omissis פתוחות, quae in tit. promiserat. Pagg. 612, sed Proph. pr. et post. c. tit.; Hag. p. 426 incip.; versic. quintus numer. — Wf. II p. 377. Masch I p. 59 (App. p. 42) ita pergit: „Ab expll. Christianis destinatis absunt ultima quae notam A. sequuntur, et illorum loco additum est: Amst. sumpt. H. L. 1630. In expll. vero Judaeis consecratis, quale ad manus est, leguntur „Amst. impens. Dom. H. L.“ et quae simul de nequitia Judaica (!) testimonium ferunt, dum Laur. per abbrev. verba nomini praemissa Gentilem (!) appellant (sic).“ Sed ne insulsam illam accusationem odii seu ignorantiae Maschii quoad abbreviat, usitatiss. aliquis testimonium ferat, meminisse juvabit, Maschium revera non inventorem sed repetitorem esse perversitatis, cujus alio loco (I p. 116) citat verum auctorem Tychsenium, quem consulto calumniari judicat Z. z. G. 387. — Judicium vero nimis grave: „Nil sane habet ed., quo se oculis commendare possit, multisque scatet

448. PSALMI 12. Ven. 1627.

[1627 fig. arab. et שפח, unde Masch App. p. 42. A. 1628. Jussu Pietr. et Aloys. (Aluise) et Lor. Bragadini in aed. Giov. Caleoni; foll. 156-4, linn. 13. — Unicum nobis not. expl. Opp. 84D.

*) Ipse Manasse b. Israel in l. Conciliador, qui jun 1644 lucem vidit, edd. suas laudat 3. Bibl. [1631. 1635. „tertia Laurentii A. 1639“ ap. Masch p. 40, corr. Janssonii], 3. Pentat. [sec. La L. A. 1631. 1640 et 1646! cujus loco A. 1631-2 sine Onkelos substituendus.]

1631—1632.

BIBL. HEBR.

1633—1635.

mendis typ. "sane Maschio ira — ne dicamus studium — dictavit, cui ne Calligraphus suus Judaeus intactus evasit (v. App. l. l.).

Fict. ed. s. p. 1639 (*Wf.* II p. 377. v. *Masch* I p. 59).]

454. PENT. [Meg. Haft. in tit.] 4. *Amst.* 1631.
c. Onkelos Targum.

454b.) PENT. (et Meg.?) 4. *Amst.* 1631.
[A. יְשׁוּעָה et 1631 fig. arab., sumpt. Henr. Laurent.; foll. 255, columnis 2. *Wf.* II p. 390. *Masch* I p. 117. II p. 34. Forsan ex nostra exsculpta est ed. 1642 Cat. Baumg. ap. *Masch* I p. 117.

454b.) Foll. 128 textus superioris columna loco Onkelosi posita; sequitur tabula (*sic*) Haft. Utrum Megillot jam. A. 1631 impress. an 1635 (v. Biblia N. 464) incertum. Tit. noster exstat in Bibliis *Opp.* 14 Q., sed Pent. hic saepiss. tit. A. 1632 habet.]

[455.] PENT. *Ven.* 1631 (?).
v. 1636 N. 467.

[456.] JONA, MICHA, RUTH (s. t. *Fontium Israelis trias*) S. *Hafniae* 1631.
[Ap. Sartorium. *Wf.* IV p. 140. *Masch* I p. 83.]

457. ΠΕΝΤΑΤΕΥΧΟΣ hoc est Quinque l. Mosis. Ed. nova ex accuratiss. recens. doctiss. Hebr. D. Manasseh ben Israel. 4. *Amst.* MDCXXXII.
[Sumpt. Henr. Laurent., tit. tantum diff. ab ed. 1631 (N. 454b.) corr. *Masch* I p. 64.]

458. PENT. MEG. HAFT. 12. *Ven.* 1632.
[458b.) — c. Onkelos Targum.
[A. שָׁבַע (*sic*) „literis novis“, jussu „Commissar. Giov. Vendramini.“ Pent. foll. 210 (linn. 23). Meg. et Haft. c. tit.; desinit nostr. expl. *Opp.* 21 D. f. 96 (Haft. שָׁבַע). *Masch* App. p. 43. (ex Cat. vet.) eam ed. confundit cum b.), quam *Rof.* „ex Typogr. Vendram. A. שָׁבַע“ impr. dicit.]

459. PSALMI, PROV., KOHELET, CANT. S. *Par.* 1632.

c. Xt. Pagnini Vers. interl.
459b.) PSALMI u. s. (h. lat.) *F. Par.* 1632.
[Sumpt. Seb. Cramosii, cujus dedic. et Prolog. Incogniti; pagg. 416. *Le L.* Ind. p. 511. *Wf.* II p. 401. *Masch* I p. 164. Cat. vet.: A. 1532, v. *Rof.* Annal. p. 62 n. 163. — Psalmi hebr. (sine Vers.): *Le L.* *Wf.* II p. 405. *Masch* I p. 89 fict. vid., quia in ind. *Le L.* omissi,

459b.) In *Gordonii Comm.* T. II. ap. Cramos. *Wf.* II p. 359. *Masch* I p. 182. II. Vol. II p. 311. Vol. III p. 538. App. p. 43. (corr. IV, 110) forma tantum differt.]

[460.] BIBLIA, vel partes *Ven.* 1633.
v. 1635 N. 465.

461. DANIEL s. p. 4. *Amst.* 1633.
c. Jos. J. Jachja Comm. cum C. L'Empereur Vers. lat. et refut.
[Ap. Joh. Jansson, typ. Wilh. Christiani, ad calc.: Lugd. Bat. impr. in Off. typogr. Wilh. Christiani, pagg. 268 et indd. *Wf.* II p. 413. (I p. 335) *Masch* I p. 173.]

[462.] PROPH. MIN. 8. *Gustrovi* 1634.
[Ap. hered. Jos. Jäger. Ed. rara. *Masch* I p. 81.]

463. PSALMI ex recens. Manasse b. Israel 12. min. *Amst.* 1634.
[Sumpt. Henr. Laurent., in aed. Man. b. Isr., tit. lat., 16 Octonion. + 7 foll., linn. 15., lit. mediocr., versio. non numer. *Wf.* II p. 405. *Masch* I p. 83. — *Ficta* ex hac ed. vid. A. 1646: Cat. Bibl. Bonav. ap. *Masch* l. l.]

464. BIBLIA [M. b. J.] 4. *Amst.* 1631-5.
464a.) — (c. Nott. MS. per H. A. Schultens.)
[Tit. „Bibl. hebr. eleg. charact. impr. etc. sumpt. Henr. Laurent 1635“ non in omnibus adest expll. I. Pent. jam 1631 impr. in tit. vel A. יְשׁוּעָה (1631) in aedib. Man. b. Isr. sumpt. etc. (*Opp.* 14 Q.), vel A. יִשְׁעָה (1635) in aed. M. b. J. בְּכֹתוֹם הַיְנָרִיק לְיִשְׁרָאֵל (jussu H. Laur.). Meg. f. 129-44 (in Ex. Bodl. c. tab. Haft. ad calc. Hag.). II. Proph. pr. A. יְשׁוּעָה (1631) f. 145-254. III. Pr. post. A. eod. f. 255-369. IV. Hag. A. eod. foll. 124; fin. 2. Adar 5395 (20. Febr. 1635, corr. *Mich.* 3028). In expl. Bod. A. 1631 P. II-IV. erasus, in expl. *Opp.* 15 Q. in 1636 inepte immutatus. „Quamvis haud paucis seateat villis, omni tamen applausu ab eruditiss. suscepta, rarioribusque libr. ed. annumerari solet.“ (*Wf.* II p. 377) *Masch* I p. 39.]

[465.] BIBLIA 4. *Ven.* 1633-5.
c. Expos. voc. hisp. [in aliis germ.] in marg.
465b.) — 12. n. s.
[Jussu Commiss. Giov. Vendramini, per artif. mandatarium (דפדפן פאדער) Giov. Caleoni (sic

1635—1637.

BIBL. HEBR.

1637—1639.

in forma min. et certe ap. *Masch* I p. 113 corr.] *Wf.* II p. 377. 452. IV p. 177. *Rof.* ap. *Masch* App. p. 43: „typi ed. 1633–5 in 12. majores sunt, ut typi ed. alterius in 4. A 1635, ut collatione instituta literis me edocuit Fabricius;“ obstat vero usus imprimendi Biblia simul formis diversis, et Proph. pr. in 4. 1633 ap. *Wf.* II p. 398 (*Masch* I p. 111. IV, 111), nisi *Wf.* ex expl. *Opp.* (v. infra) mutata forma retulisse dicamus.

465b.) Exstant *Opp.* 46 D. Proph. pr. 1633 foll. 387, Hag. 1634 fin. 1635, foll. 432 (linn 17) c. Gloss. hisp. [non ital. ut habet Cat. ms. et Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 44. corr. IV, 111], unde Hag. 1635 ap. *Wf.* II p. 401. *Masch* I p. 83. Pent. A. אֶפֶס לִפְנֵי אֵלֶיךָ *Rof.* l. l., quod recte 1635 interpretatur, sed chron. mendi arguit, cum tunc temporis jam hujus modi chronostica frequentia (scil. הַמִּלּ. et שָׁנָה min. sup.). Addit *Rof.*, ex hoc chronost. fict. putandum Pent. A. 1640 [1614 ap. *Masch* err. typ.] ap. *Le L.* *Wf.* II p. 390 et *Masch* I p. 71. „Omnia enim cohaerent“. Minime! cum de Expos. voc. nihil ap. *Le L.* etc. Forsan A. 1640 ex Pent. s. p. 1636 exsculptus est (v. N. 467).]

466. PSALMI 24. *Amst.* 1635.

[A. יִשְׁעִיָּה in aed. Man. b. Isr., tit. hebr., lit. min.; foll. 90., linn. 21., vers. 5. num. *Wf.* II p. 405. *Masch* I p. 83. Exstat et in Prec. quotid. q. v.]

467. PENT. MEG. HAFT. s. p. 24. *Ven.* 1636 (1631?).

[A. לֵה' הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ (sine ment. supp. maj. vel min.) „in domo (*sic*) Giov. Vendramini“; typ. rabb. Pent. foll. 204. Meg. et ind. Haft. 232. Haft. 306. *Wf.* II p. 390. *Masch* I p. 71. *Rof.* ap. *Masch* App. p. 43 (ubi הַיְשׁוּעָה etiam in ed. *Rof.* err. typ.) A. 1631 sistit, quod uno tantum argumento defenderim, scil. quod „in domo“ G. Vendr. impr. dicitur, sed Chronost. supput. maj. tunc temporis analogia vix nota. Forsan ex hoc Pent. exsculptus A. 1640 (scil. הַיְשׁוּעָה) ap. *Le L.* etc. v. ad. Bibl. 1635 N. 465b.]

468. ESTHER 4. *Lubl.* 1637.

c. Mardochai Loria Comm. (*Myrrha pura*). [In typogr. Zebi b. Abr. Kal. Jafe; foll. 46. Tit. des.; fin. ser. III. פֶּרֶשׁתִּי רֵאשִׁית אֶשֶׁתִּי נִתְּנָה. Ap. *Wf.* I. III n. 1491 des. textus, unde et ap. *Masch*.]

469. MALACHI s. p. 4. *Rostock.* 1637. c. Jonatan Targ., Sal. Isaki, Abr. J. Esra et Dav. Kimchi Comm. et Sam. Bohlil Vers. lat., Comm. et dispuitt. hebr. et explicatio (Committorum maxime).

[Typ. Nic. Kilii, sumpt. Joh. Hallervordii; pagg. 72 (praet. dispp.), praef. 17. Jan. *Wf.* II p. 401 (cf. III p. 48. 190.) *Masch* I p. 141; suppl. II p. 42.]

470. PSALMI 8. *L. B.* 1637.

[Ap. Jo. Maire (יוהנן מירא), non pagin., linn. 18., lit. min., vers. non num. Expl. *Opp.* 119 D. ad init. habet l. יִצְרָה MS. *Wf.* II p. 405. *Masch* I p. 89 = *Masch* App. p. 81 n. 24, ubi Dyhrf. s. a. per Abr. Scheftel, ex Cat. vet. 54a, ubi tamen diserte לִיִּדָן (*Leydae*), et l. Jakob (*sic*) b. Abr. Scheftel Dyhr. impr. qua annexus uncis includitur!]

471. PS. II et X. 4. *Rostock.* 1637.

[In l. „Disputatio hebr. exhibens Ps. I se ipsum explicantem [hebr.], praesid. Sam. Bohl. resp. Jo. Michaelis. Typ. Nic. Kilii, et ita Ps. X. Des. ap. *Wf.* et *Masch*.]

[472.] PSALMI [*spur.*] *Hamb.* 1638. v. 1586 N. 272.

473. BIBLIA 8. *Amst.* 1639.

[In tit. A. 1639 et צֶה (1638), in aedib. Man. b. Isr., sumpt. Jo. Jansson, fin. mense Sivan, (הַשְׁלֵמָה בִּירַח חִלּוּאֵי לְגִאוּלָּהִי פֶרֶשׁוֹ) (בְּמִדְבָּר) אֶל חֲכָמָיו אֵחָ שְׁבַת מִשְׁפּוּחַ הַקְּהָלִי שָׁנָה וְאַנִּי אֶל (יִי בִטְחָחִי). Typ. minim. Pent. et M. foll. 112 (Haft. v. Pent. 1640 N. 476). Proph. 166. Hag. 94+4. Ad normam ed. Bas. 1611–2. v. N. 395.]

[474.] BIBLIA s. p. [*fict.*] *Amst.* 1639. v. 1631 N. 453.

475. BIBLIA 4. *Ven.* 1638–9.

c. Jak. Lombroso Comm. gramm. et crit. (*Manipulus quietis*).

[Commiss. Giov. Vendramini, in aedib. artif. (הַאֲוִנָּה) [vel per mandatar. פִּקְדוֹן עַיִן, P. II et III] Giov. Martinelli, c. carm. Jeh. de Modena. I Pent. אֶשֶׁט (1639) c. Meg. praef. et f. 1–140. II Pr. pr. A. 1638 (numeralibus expr.) f. 141–232. III Pr. post. 1630 (numeral.) certe errore pro 1638 (corr. *Mich.* 4861) f. 233–346. IV Hag. 1639 foll. 469+1. *Wf.* II p. 377. *Masch* I p. 114. Ed. aestimatissima.]

1640—1642.

BIBL. HEBR.

1643—1645.

476. PENT. MEG. HAFT. 4. *Amst.* 1640.
„Melior ed. ac Ven. (1590-1) et Han. (1614)“.

[A. ישר׳ ap. Man. b. Isr., jussu Sal. b. Jak. et Jak. b. Jeh. Noach Kohen Naarden (נאכרן). Ed. reuera Han. sequitur (quanquam in tit. Comm. Chajj. b. Dav. omiss.), sed *Regulae* f. 2. lit. min. Inscriptio Parascharum et Commentarii lit. maj.; a. c. Pent. typoth. Jeh. L. b. Gumpel, f. 258 in carm. c. acrost. Seligmann Ulma nomina tantum omissa. Haft. A. ח׳׳א (1638) ferunt, quanquam (sicut in ed. Han.): „c. Pent. impressa.“ *Wf.* II p. 390. *Masch* I p. 115. — Expl. alt. (*Opp.* 36 Q.) praelixum habet tit. Pent. 1674 (N. 576) unde ed. spuria ap. *Wf.* II p. 391. *Masch* I p. 116 et in Catt. ap. *Zz.* Ztsch. 360 del. —

Fict. 1656 ap. *Masch* App. p. 46 ex ח׳׳י Cat. vet., quod (=ח׳׳) 1640. Ad nostram etiam refer. puto ed. Prag. vel *Amst.* 1646, ap. *Wf.* II p. 390 (ubi in 8.!) IV p. 131. *Masch* I p. 116. §. XIX n. 9 et 2, IV, 415! *Zz.* z. G. 303 n. 9, ex confusione c. ed. altera 1646 N. 489].

- [477.] PENT. *Ven.* 1640(?).
v. 1636 N. 467.

- [478.] CANTICUM 12. *Hafn.* 1640.
c. Paraphr. ligata hebr. et danica, et prosa lat. Laurent. Petraei.

[Typ. Melch. Martzan. *Wf.* II p. 360. *Masch* I p. 396.]

479. PROPH. POST. f. [*Amst.*?] 1641(?).
c. Isak Abravanel Comm. c. ind. dupl.

[A. אה׳; foll. 345, Comm. lit. minusc. Stemma in porta tit. idem ac postea ap. Nat. Foa, unde de loco et A. dubitandum. *Wf.* II p. 398 (ad A. 1520) *Masch* I p. 137.]

480. PENT. [*fict.*] *Amst.* 1642.
v. 1631 N. 454.

481. PENT. MEG. HAFT. 4. *Ven.* 1642.
c. Onkelos et Sal. Isaki Comm. in Pent.

[Jussu Commiss. Vendramini, appresso Giov. Martinelli, „con licenza e Privilegio“; lin. sec. carm. (Corr.?) Abr. Chaber Tob mense Menachem בה ר׳י ושבויה ubi 1642. Pent. 2 column. foll. 266, Meg. — 277, Haft. — 306, ubi Index Psalmor. (בספרים שנתונים לומר בכל שבת מעין הפרשה). *Wf.* II p. 390 (s. l.) *Masch* I p. 121. = App. p. 48: A. 1672 ex Cat. vet.]

482. PSALMI (The Psalms of David in 4 Languages) 8. *Lond.* 1643.

Verff. graec. lat. et angl. per Wil. Slayer.

- 482b.) — c. tit. novo 1652.

[Printed by Tho. Harper for George Thomasen et Octavian Pullen. Non pag. Textus ligneo incis. vid. Des. ap. *Wf.* et *Masch.* — b.) Printed by P. Stent.]

483. PENT. MEG. HAFT. 12. *Amst.* 1644.

[A. קדש׳, ap. Imm. Benveniste, jussu Mos. Pinto Delgado et Jakob קארילין Pent. foll. 387, Meg. — 424. Haft. f. 425 (tit.) — 540 (ubi typoth.), bened. f. 541-2 (ubi קמב׳ pro קמב׳), *Opp.* 23D. — *Wf.* II p. 390 *Masch* I p. 65. 66: in 4. et in 12. sine mentione typogr. — Exstat expl. alt. (*Opp.* 20D.), cujus scheda Ven. 1630 fert. Pro tit. Pent. desid. substit. est fragm. tit. Haft., additis verbis MS. חמשה חומשי הורה ו (הפטרות בכל השנה) כמנה ק״ק ספרדים של אמשטרדם (!) הונה בעין נמרץ (Pent. et [Haft. כמנהר׳ אנוניל וידאל ופ״ל totius anni, quae 3 verba impressa] sec. rit. Hispan. *Amst.*, bene corr. per Angel Vidal). In marg. infer. fragm. aliud compactum, ubi verba impressa: „impress. Ven. in domo de Gara.“ Hinc nata ed. in Catt. ap. *Masch* App. p. 42, ubi nom. Corr. spurii corruptum: „Annel Wedel“!]

- [484.] PENT. 8. *Ven.* 1644.
c. Onkelos. Targum et 613 Praecept.
[*Masch* App. p. 44.]

- [485.] PSALMI 32. *Amst.* 1644.

[Ap. Elia A b o a b. *Wf.* II p. 405. (I p. 145). *Masch* I p. 84. Exstant et Psalmi foll. 90 P. III. Prec. quotid., q. v. (*Opp.* 227D., ubi tit. desid.), sed isti (c. Chronost. קדש׳) forsau ap. Imm. Benveniste impressi, cf. ed. Veron. 1649 N. 500.]

- [486.] PSALMI [*fict.*] *Veron.* 1644.
v. 1649 N. 500.

487. BIBLIA POLYGL. f. *Par.* 1628-45.

Adest Onkelos. Targ., Jonatan in Proph. et [Jos. coeco adser.] Targ. Hag. in libr. VIII [scil. except. Dan. Esra Neh. Chron.] c. Alfonsi di Zamora Vers. lat., emendata per Ariam Montanum, cujus Vers. recens. in libris aliquot Saadiae Gaon Vers. arab. Pent. c. Vers. lat. Gabr. Sionitae, et Sachariae b. Said el Jemeni l. *Maccab.* arab. [ex Josippon.]

[Ap. Ant. Vitre, sumpt. (partim) Mich. le Jay. *Wf.* II p. 317. IV p. 101. (cf. I p. 935). *Masch*

1647—1649.

BIBL. HEBR.

1649—1650.

Ip. 349-73. Spuriae exstat „Alexandrinae“ A. 1666 tit., v. *Wf.* II p. 350. *Masch* p. 373, corr. IV, 130.]

488. PENT. MEG. HAFT. 12. *Amst.* 1646-7.
c. Onkelos Targum.

488b.) — u. s. sed sine Onkelos.

[Ap. Jos. (b. Man.) b. Israel. Pent. foll. 440 (Onk. fol. recto), Meg. foll. 7, Haft. c. tit. האור ליצירה = 1647 f. 29-98 ubi Ind. rit. hisp. 488a.) Pent. foll. 231; corr. locum Prag ap. *Wf.* II p. 390. 391. *Masch* p. 70 §. LIX n. 4. 5. *Zz. z. G.* p. 301 n. 250. 251. —

Fict. A. 1650: Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 45 bis.]

[489.] PENT. c. tripl. Targ. [*fict.*]
Amst. seu *Prag.* 1646.

v. 1640 N. 476.

[490.] PENT. MEG. 4. *Ven.* 1646.
[Forma 4. *Le L. Masch* I p. 71 n. 12. Ap. Giov. Vendramini, et forma 12. *Le L.* ib. n. 13. *Wf.* II p. 390. Ed. suspecta propter nom. Giov. Cf. ed. 1636 N. 467, sed vide N. 1016.]

[491.] PSALMI 4. *Prag.* 1646.
[*Le L.* (*Wf.* IV p. 146. *Masch* I p. 89. *Zz. z. G.* 301 n. 252). Ed. suspecta, cf. A. 1668 N. 558.]

[492.] PSALMI [*fict.*?] *Amst.* 1646.
v. 1634 N. 463.

[493.] PSALMI 16. *Franeker.* 1646.
c. Jo. Cocceji Vers. lat.
[Ap. Idzard Albertum et Jo. Arcerium. *Le L. Wf.* II p. 405. *Masch* I p. 116.]

[494.] BIBLIA seu PENT. 1647.
v. 1649 N. 498.

495. PSALMI 4. *Amst.* 1647.
[Ap. Imm. Benveniste, f. 208-35 (et Index f. 284) Prec. quotid. q. v.]

496. PSALMI 12. *Bas.* 1648.
c. Xt. Pagnini Vers. lat. interm. [ex pag. adversa].
[Sumpt. heredum Lud. König (sic *Opp.* 88d. *Masch* I p. 165: „sumpt. Jos. König“). Non pagin. lin. 16 (hebr.); versic. num. fig. arab. *Wf.* II p. 405.]

[497.] PSALMI 4. [*Lubl.* 1648?]
[Vide Prec. quotid.]

498. BIBLIA II s. IV Ples. 4. *Ven.* 1647-9

c. Masora parva in Pent., Sal. Isaki Comm., Jak. b. Ascher Nott. in Pent.

[Jussu Vinc., Nicol., Pietr., Giac., Gier. et Alois. Bragadini [sic P. I., eorum 4 tantum P. II. et IV.), appresso Ant. Caleoni. I Pent. et Meg. tit. (c. fig. Mos. et Ahron.) A. „1647“ (fig. arab.), in fine חט (1649). II tit. (c. fig. Samuel.) „A. 1649.“ III Pr. post. in expl. nostr. tit. c. figg. Jes. Jerem. A. „1655 appresso Gier. Bragad.“ (*Wf.* II p. 399 ap. *Masch* I p. 137 addit: in fine A. 1608, ex annex. Hag.). IV Hag. tit. c. fig. David. et Salom. A. „1649.“ In fine epigr. fer. V. 17 Cheschwan 368 i. e. 1607 ex ed. prior. (N. 365). Corr. *Wf.* II p. 377. *Masch* I p. 113. IV, 118. 119! Exsculpsit etiam *Masch* App. p. 45 Pent. 1647 ex Cat. vet. 50a, ubi Biblia!]

499. PSALMI 8. maj. *Amst.* [1649].

[Ap. Imm. Benveniste; foll. 333-79, sequ. מעמוד f. 379-423. Typoth. Reuben b. Eljakim etc. *Opp.* 60 O. Exstat et in Prec. quotid. q. v. Cat. vet. 53a ap. *Masch* App. p. 79: s. a.]

500. PSALMI 32. obl. *Veron.* 1649.

[A. קדש לה' חט jussu s o c i o r.; foll. 90, lit. minim. Ad calcem exstat nom. operatoris (הפועל) Abr. b. Zebi ex Cracau, dein typoth. Elia b. Jos. פרנקרט (Francof.?). priorem c. Chron. קדש (addito: לה', i. e. +5.) ex ed. Amstd. 1644 recusum puto, ubi Abr. b. Zebi ad finem l. מעמוד legitur. Ed. impressa c. Prec. quotid. *Wf.* II p. 405 (cf. In. 142) ap. *Masch* I p. 91: A. 1644. Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 52 recte 409, sed Chr. 1694, ut IV, 146, inversio erronea.]

501. PENT. MEG. HAFT. 4. *Amst.* 1650.

[Chart. alba maj. A. קדוש, ap. Imm. Benveniste. Pent. et Meg. (f. 181-204) lit. maj. (praeced. foll. 5: tit. Ind. errat. Cantica 2 Mosis). Haft. lit. min. foll. 34. Cat. vet. 51b ap. *Masch* App. p. 51: A. 1690. Gloss. Mos. Särtels (Cat. ms. *Serap.* p. 96 n. 353) non exstat. — De ed. in 12. v. A. 1647 N. 488.]

[502.] MEGILLOT 12. *Lubec.* 1650.

[Ap. Gottfr. Jäger. Libell. rariss. *Masch* I p. 77.]

[503.] PSALMI. Ed. emend. 12. *L. B.* 1650.

c. Ant. Hulsii Annott.

[Off. Jo. Maire. *Le L. Wf.* II p. 405. *Masch* I p. 77.]

1650—1655.

BIBL. HEBR.

1655—1657.

- [504.] PSALMI 4. *Prag.* 1650.
[*Wf.* II p. 405 ap. *Masch* I p. 90. *Zz.* z. G. 301 n. 255. Ed. ad Prec. quotid. pertinere vid., sed A. maxime suspectus.]

505. PSALMI 24. *Ven.* 1650.
[Jussu Nicol., Giac., Gier., Alois. Bragadini, appresso Ant. Caleoni; foll. 156+4, lin. 13. *Wf.* II p. 405. *Masch* I p. 91. Chron. ק"ל לאי non pro err. typ. sumendum ut vult *Rof.* ap. *Masch* App. p. 45 (cf. supra Bibl. 1635 N. 465b.), ubi pro „455“ min. suppl. l. 415, et del. ed. 1655 ap. *Masch* IV, 122!]

- [506.] THRENI [fict.] 1651.
v. Taylerus.

507. JESAIA s. p. 4. *Ven.* 1652.
c. Sal. Marini Comm. (*Institutio mundi*).
[A. ביה, ap. Franc. de Rossi, per Abr. Chai Ortona b. Dav., cujus dedic. ad Sam. Meldola data fer. VI. 29. Tammus, foll. 192. In fine nomen Mos. Simon b. Sabbatai Basilia (כאסיליאה), scil. typoth., ע"י הפועל בט"ה לזכות אה הרבים formula usitatiss., quam *Rof.* ap. *Masch* App. p. 45 male vertit: „ut mereatur cum multis“ pro: „ut composites faciat multos“!]

- [508.] PSALMI quadriling. [spur.] 1652.
v. 1643 N. 482b.

509. BIBLIA II (s. IV) Ptes. 4. *Amst.* 1653.
c. Onkelos, Masora parva et Sal. Isaki Comm., Jak. b. Ascher Nott. in Pent. et 613 Praeceptis.
[A. בי אה, typogr. Imm. Benveniste, correxit Jak. Sasportas. Meg. f. 290-321. Pr. pr. f. 225-463. Pr. post foll. 192. Hag. f. 196-400. *Wf.* II p. 378 ap. *Masch* I p. 112 Targ. omisit. *Masch* App. p. 44. ad A. 1643.]

510. KOHELET et PSALMI 4. *Amst.* 1653.
c. Mos. de Mercado Comm.
[A. הריא, ap. Imm. Benveniste, corr. Jak. Sasportas; foll. 113. Praef. Saul Levi Mortera. *Wf.* II p. 405 (I. III n. 1581). *Masch* I p. 132. 143. jung. IV, 121.]

- [511.] BIBLIA 4. *Ven.* 1655.
c. Sal. Isaki Comm. etc.
[Ed. se vidisse testatur *Rof.* ap. *Masch* App. p. 45 (ubi pro 455 l. 415), forsau tit. tantum nov. ad ed. 1649 (v. N. 498), ubi Proph. post. ap. Gier. Bragad.]

512. CANTICUM 8. min. *Ven.* 1655.
c. Targum et ejus Vers. hisp. [Mos. Laniado].
[Jussu Gier. Bragadini, per mandatar. Ant. Caleoni; foll. 51. Vers. hisp. anon. ex ed. A. 1619. Suppl. *Wf.* II p. 410. *Masch* I p. 396 II p. 45=*Masch* App. p. 79 ex Cat. vet. 51a: c. Vers. ital. s. a. Ex confus. maj. et min. suppos. exsculpta vid. ed. 1695 ap. *Rof.* (*Masch* App. p. 52).]

- [513.] KOHELET [fict.] 1655.
v. 1695 N. 678.

- [514.] PSALMI [fict.] 1655.
v. 1650 N. 505.

- [515.] PENT. [fict.] *Amst.* 1656.
v. 1640 N. 476.

516. JONA ... illustratus 8. *Traj. ad Rhen.* 1656.
c. *Masora* mag. et parva, Jonathan Targum, Sal. Isaki, Abr. J. Esra et Dav. Kimchi Comm. [punctat.], Jo. Leusden Vers. lat. (omnium praeced.) et Nott. philol. Praecedunt ejusdem 5 Dissertt.
[Typ. Gilb. a Zyll (*sic*) et Theod. ab Ackersdyck; foll. 225+3 et disstt. non pagin. *Wf.* II p. 357. *Masch* I p. 400. Comm. Sal. Ibn Melech (*Wf.* I p. 77, ubi *bis* ead. ed.!) in ed. rep. 1692 tantum exstat.]

- [517.] PSALMI 4. *F. a. M.* 1656.
[Impress. vid. in Prec. quotid. q. v.]

518. PSALMI et THRENI 8. *Lond.* 1656.
[„Corrected according to the best of Plantin and Stephan's Impressions without the (superfluos and useless) Accents etc.“ by W. Robertson. Printed for the Author., foll. 151+11. „A Postscript. .. wherein the Keri and Ketib... are explained“; foll. 10 ad sinistr. libri manum. Desid. ap. *Wf.* et *Masch.*]

- [519.] PROV. et JOB. 4. *Ven.* 1656.
c. Comm. [Isak b. Salom.] Kohen [in Job].
[*Masch* App. p. 46 *Job.* omittit et Comm. ad Prov. refert! *Rof.* Appar. p. 71 n. 156, Varr. lect. p. CLII n. 201, Lib. stamp. p. 20, sed in *Dis.* s. v. Coen omisit hanc ed., quae Bibliogr. plane ignota.]

520. BIBLIA POLYGL. [ANGL.] VI Ptes. *Lond.* 1653-7.
Adest (1) Onkelos. Targ. (2) Pseudojonatan c. Alfonsi de Zamora Vers. lat., recogno. per Ariam Montan. et (3) Targ. Hieros. in Pent. c. A. Cevalerii

1657—1659.

BIBL. HEBR.

1660—1661.

[Chevalier] Vers. lat. [emendat.] (4) Jonatan Targum Proph. et (5) [Jos. coeco adser.] in Hag. libr. VIII. c. Alfonsi de Zamora et Ariae Montani Vers. lat. praeter (6) I. Ruth, ubi Jo. Merceri Vers. lat.; omnesque Versiones (praeter 2.) ad Targumim ex Bibliis Buxtorf. adaptatae [per Sam. Cleric., Edm. Castellum etc.]; Saadiae Vers. etc. et Sachariae etc. [ut N. 487]; denique Jak. Tawus Vers. pers. Pent. c. Th. Hydii Vers. lat.; Tobia hebr. ex dupl. recensione c. P. Fagii et Seb. Münsteri Verss. lat. [Ap. Th. Roycraft. *Wf.* II p. 351. IV p. 733. corr. *Masch* I p. 375. 378 II p. 31. Vol. III p. 649. 652. 658.— *Waltonii* in Bibl. Polygl. prolegg. spec. recogn. Dathianisque et varr. notis suas immiscuit Fr. *Wrangham* 2. Voll. 8. *Cantabr.* 1628.]

[521.] BIBLIA f. Lips. 1657.

c. Xt. Pagnini Vers. lat. interlin.
[Typ. Christ. Kirchneri, cura Mart. Geieri et Jo. Phil. Oheim. Ad normam Plantin. 1584 (N. 264). *Wf.* II p. 378. *Masch* I p. 157.]

522. JESAIA f. Ven. 1657.

c. Sam. Laniado Comm. (*Vas auri puri*).
[A. יהוה. Jussu Girol. Bragadini, per opif. (הצופן) Ant. Galeoni; foll. 256. Edid. Levi et [non: ben] Isak Laniado. Praef. Sal. b. Abr. Laniado, carmen praemisit Mos. Sacut. Ed. praefuerunt (נאם נצב על) הדפוסים.... הדפוסים.... Meir Menachem b. Jos. Chabib et Jos. b. Jakob Kohen. *Wf.* II p. 399 (ad. III p. 872 n. 1605). *Masch* I p. 138.]

523. JOEL [et OBADIA] 8. *Traj. ad Rhen.* 1657.
„eodem fere modo illustr.“ ac Jona [N. 516].

[Off. Jo. a Waesberge. Joel pagg. 258. Comm. rabbin. non punctati. Obadiae (tit. separatim sequitur Ind.) omnia hebr. et chald. [suppl. *Masch* II p. 41. IV, 124: Chald.], sed Vers. lat. non habent. *Wf.* II p. 357. *Masch* I p. 399.]

524. PSALMI 4. *Amst.* 1658.

[A. ושם פתח, ap. Uri Phoebus, f. 143-92 P. II. Prec. quotid. q. v.]

525. PENT. [תיקון סת] MEG. HAFT.

8. *Amst.* 1659.

[A. עט סיפר, ap. Jos. Athias, corr. Sam. b. Daniel di Caceres (קאכריש) et Elia Jeh. Leon fil. scribae Mich. Leon (יס"ט וזה"ה), qui operae adhibitus fer. III. 28. Adar II. 1658 mort. Carmen Sal. di Oliveyra. Verba נ"כ חזרה „Pent. Proph. Hag.“ in marg. sup. tit. Pent. ornamentaria

tantum, vel ex consilio imprimend. Biblior. 1659-61 (v. N. 531), ubi vero versiculorum exstant numeri, qui in Pent. nostro desunt. Meg. f. 209-34. Tit. Haft. s. a. et f. unum (Benedict.) non numeratum, dein procedunt numeri usque ad 308. Cum tit. A. 1660 forsitan annexa Bibliis v. N. 531b. Ed. nostra vix nota: Cal. vet. ap. *Masch* App. p. 46. *Mich.* 1370.]

[526.] PENT. c. Targum et Comm. [fict.] *Amst.* 1660.
v. 1671 N. 566.[527.] PENT. 8. *Helmstadt* 1660.
[Stud. Jan. Sauberti fil. *Wf.* II p. 391 (Amst.!) *Masch* I p. 69.][528.] GENES. EXOD. LEV. 8. *Upsal.* 1652-60.

c. El. Terseri. Vers. lat.
[Excod. Jo. Pauli typ. Acad. Varr. exstant tit., v. *Wf.* II p. 395. IV p. 134-5. *Masch* I p. 160-1.]

[529.] CANTICUM 8. *Amst.* 1660.

c. Targum et Tract. Talmud. Abot (*Capp. patrum*).
[Ap. Dav. Tartaz pagg. 28+16. *Wf.* II p. 1177 ap. *Masch* II p. 45 textum omittit, qui tamen in caeteris ejusmodi edd. exstat, quorum tit. „Targum“, cf. ed. 1664 N. 540.]

[530.] PSALMI [fict.] *Crac.* 1660.
v. Bibl. 1612 N. 396.531. BIBLIA c. distincta numerat. versuum [primum] IV. Ptes. 8. maj. *Amst.* 1659-61.

[531b.)] HAFTAROT u. s. 1660.

[Typ. et sumpt. Jos. Athias, per J. Leusden, adhib. MS. Gasp. Ferd. Vega maxime cura corr.; unde ed. inter recent. celeberr. „jam inter lib. rar. numeranda.“ Tit. hebr. A. עט סיפר (1659, unde hic A. ap. *Mich.* 4839. 4840), lit. minimis et sine carm. Sal. Oliveyra. Tit. lat. et praef. lat. Leusd. IV. Idib. Febr. 1661, sequ. Judicium Professorum. I. Pent. Meg. foll. 234 (cf. ed. 1659 N. 525); II et III. A. בשה נא חזון (1660) foll. 180+190. IV. A. כהובים foll. 196+2 (Ind. Haft. rit. hisp; et germ.) *Wf.* II p. 378 (I p. 552). *Masch* I p. 41. 531b.) A. בשה נא חזון f. 236-311 sine versicul. numero ut N. 525, exstant *Mich.* 1371, cf. N. 550.]

532. PSALMI 24. obl. *Amst.* s. a. [1661].
[Ap. Uri Phoebus etc.; f. 1-108 P. II. v. Prec. quotid. q. v.]

1662.-1664.

BIBL. HEBR.

1664-1665.

533 BIBLIA (תיקון סת"ת) 8. *L. B.* 1662.

[A. בִּי בִּי, typ. et sumpt. Jo. Georg. Nissel. et per eund., complet. per Alard. Uchtmann; lit. minor., versic. numer.; foll. (135-230-) 328+104. „Ed. minus accurata.“ (*Wf.* II p. 378) *Masch* I p. 44.]

534. PENT. MEG. HAFT. 4. *F. a. M.* 1662.

c. Gloss. germ. [ex Mos. Särtels excerpt.] et Cantic. germ. vers. [per eundem], praeced. *Nominatio infantium* (דרך קריאת שם לקטנים באשכנז שקורין) (חר"ל קרייזש).

[A. כחב, fin. fest. Hosanna חבנ (24. Sept. 1662), „charta et atramento pulchr. et lit. novis [major.], quibus similes non exstant inde a die erectionis ullius typographiae usque ad hunc diem.“ *Meg.* f. 174-200, Haft. foll. 55. Hic est Pent. Franc., ad cuius normam multi poster. dicuntur impressi. (cf. ed. 1674 N. 576) *Wf.* II p. 391. *Masch* I p. 127.]

535. PSALMI 12. *Bas.* 1662.

c. Xt. Pagnini Vers. lat. interl. [fol. recto.]. (Charta inserta c. Annot. lat. MS.)

[Sumpt. Jo. König; non pagin., linn. 16; num. vers. textui hebr. inserti. *Wf.* II p. 405. *Masch* I p. 165.]

[536.] PSALMI [spur.] *Hamb.* 1662.

v. 1586 N. 272.

536A.) PSALMI 4. *Prag.* 1662.

v. Natan b. Mos. Hannover: *Portae Zionis*.

537. CANTICUM 8. min. *Amst.* 1663.

c. Targum et Tract. talmud. Abot (*Capp. patrum*).

[A. חזיה, in aed. et jussu Dav. Tartaz; foll. 25+16. Tit.: „Targum Cantici c. textu.“ Des. ap. *Wf.* et *Masch*.]

538. ESTHER 8. maj. *Amst.* 1663.

c. Paraphr. germ. anon. [ex ed. 1589 N. 287.]

[A. בשנת הושע את עמר, ap. Uri Phoebus, per Jeh. L. b. Jos. Maier (מעליר) „in Hessen bei Kassel Braubach“; foll. 84. *Wf.* II p. 412. 456. *Masch* I p. 180. *Serap.* p. 110. n. 371. cf. Bibl. chald. et germ.]

539. PENT. MEG. HAFT. [sec. ed. *Amst.*]

12. *Hamb.* 1663-4.

c. Onkelos. Targum c. accent. [fol. recto.].

[Typ. Ge. Rebenlin, cura Teble b. Benj. Wolf Posen. Pent. אֶתְךָ בְּרִית (1663); foll. 472; in

fine Targ. 2 column. et Index pericop. (הראשון הנוד). *Meg.* foll. 29. Haft. tit. c. Chronost. hebr. 1663 et figg. 1 664; foll. 107+1. *Wf.* II p. 391. IV p. 131 (III p. 280 n. 669). *Masch* I p. 117.]

540. CANTICUM

8. *Amst.* 1664.

c. Vers. hisp. et [Mos. Laniado] Vers. Targumi hisp. lit. lat. et Tract. talmud. Abot (*Capp. patrum*) text. punct. c. Vers. hisp. lit. lat.].

[Tit.: „*Paraphrasis Caldaica En los Cantares de Selomo con el Texto Hebr. y Ladino, Traduzida en leng. Española....* 5424 *en Casa de Dav. de Crasto* [sic! l. Castro, cf. N. 550] *Tartaz.* Pagg. 77. *Capp. patr.* in usum recit. Sabb. inter Pascha et Pentec. p. 89-157. [v. *Wf.* II p. 702.] Cf. ed. 1660 N. 529.]

[541.] CANTICUM triling. [ut A. 1655 N. 512.]

8. *Ven.* 1664.

[Fin. fer. II. 12. Nisan (7. April.). Stamp. Bragadina, per Domen. Vedelago, per praefectum Venturin (*sic*) b. David. *Masch* App. p. 46.]

[542.] PSALMI sec. dies hebdom. 4. *Amst.* 1664.

[In aedib. Uri Phoebus. *Wf.* II p. 405. *Masch* I p. 84. Cat. ms. lib. מעמדות addit, unde ad Prec. quotid. referenda essent.]

543. PENT. HAFT. rit. hisp. et germ.

8. *Amst.* 1664-5.

[Tit. A. חזיה (5424) jussu Jak. de Castro in aed. fratr. Dav. de Castro Tartaz; Epigr. Corr. Sal. di Oliveyra אֶתְךָ בְּרִית לְנֶפֶשׁ בְּרִית לְנֶפֶשׁ בְּרִית לְנֶפֶשׁ (1665). Pent. foll. 325. Haft. (tit. s. a.) f. 327-445+1 (cf. N. 550). Corr. A. 1669 in Catalogis et ap. *Wf.* II p. 391. *Masch* I p. 65.]

[544.] PENT. MEG. HAFT. 8. *Amst.* 1665.

[Ap. Jos. Athias. *Le L.* *Wf.* II p. 391. *Masch* I p. 65.]

[545.] PENT. MEG. HAFT. f. (?) *Ven.* 1665.

[A. נעשה, Stamp. Bragadina. *Masch* App. p. 47. Forma in fol. jam dudum inusitata; forsitan est 4. cf. Decalog. s. a. N. 1030.]

[546.] CANTICUM

4. *L. B.* 1665.

c. Jo. Cocceji Vers. lat.

[*Cocceji* Versio sine textu hebr. exstat in ejusdem: *Cogitt. de Cant.* (cf. *Masch* II Vol. III p. 549), ex quib. forsitan exsculpit ed. textus *Rof.* ap. *Masch* App. p. 47.]

1665—1666.

BIBL. HEBR.

1666—1667.

[547.] PSALMI [*fact.*] *Prag.* 1665.
v. 1668 N. 558.

548. DANIELIS Capp. II. III. [et JEREM. X v. 11]
chald. (4. *Ultraj.* 1665.)

c. Jo. Leusden. Vers. hebr. et lat. [per Disstt.]

[548b.)] ESRAE Chaldaica u. s. per Disstt.
4. *Ultraj.*—1684.

[Ad calcem tract. Talmud. Abot (q. v.) p. 105-31, sine tit. speciali, sed ita inscripta, ac in ed. iterata A. 1685 (N. 626), quam Leusden omisso textu chald. ex 10 Disstt. collegit; suntque Disstt. duae (Danielis Capp. et Jerem. versio.), quas die 4. et 8. Mart. 1665 defendit Jo. Verwey. Disstt. caeterae usque ad 24. Jun. 1684 procedentes Esram continent. *Masch* I p. 407. II p. 5. cf. *Wf.* II p. 413. IV p. 154.]

[549.] BIBL. POLYGL. Alexandrina [*spuria*]
Paris. 1666.
v. 1645 N. 487.

[550.] PENT. (תיקון סופרים) MEG. [HAFT. ?]
8. *Amst.* 1666.

(Acced. Sal. Oliveyra: *Rationes accentuum et Calendarium.*)

[A. והגית בן (cf. ed. 1751 N. 913), in aedib. Dav. de Castro (אקראשה) cf. N. 540 et Mischnae ed. 1685) Tartaz, jussu Samuel b. Isak Baruch Rosa (רזא); in fine nom. Corr., Elia Jeh. Leon b. Michael. Pent. foll. 208, Meg. 209-34 (ut ed. 1659 N. 525). Haft. in Cod. *Mich.* 1371 sunt ed. Athias 1660 N. 531b, sed sequuntur foll. 2: Canticum Mosis (שירת הים) cum Approbationibus ed. Rosae A. נושע (1666), dein Sal. Oliveyra: Rat. accent. foll. 8., cujus Introd. laudat typogr. de Castro (אקראשה); dein „f. 446“ (החב), incipiens in medio Haft. Simchat Tora, et 4 foll. non numerata (Index Parascharum etc.). Cum vero Haft. ed. 1665 (N. 543) f. 445+1 desinant, eadem mutato atque aucto fine etiam huic Pent. annexa videntur. Sal. Oliveyra (q. v.): *Calendario* A. 5427 (1666-7) lit. lat. *manu sinistra compactus*. Ed. aestimata. Suppl. *Masch* App. p. 47.]

551. PSALMI, radd. asterisc. notat. 12. *Amst.* 1666.
c. Ind. 546 versio. per Cornel. Cuprum. et Jo. Leusdenii Praef. hebr.

551b.) — u. s. 1667.

551c.) PSALMI u. s.

c. St. Pagnini Vers. lat. interiun. [ex pag. adversa].

551d.) PSALMI u. s.

c. Leusdenii Vers. belgica [ex pag. adversa.]
[Ap. Jo. Athias; foll. 121+3, lit. iisdem ac Biblia 1667. Tit. A. והיורה (1666) vel נשבעה (1667), Exstat et expl. c. utroque tit., et expl., cui insertum Psalter. graec.-lat. 1584 (cf. N. 267). *Le L. Wf.* II p. 405. *Masch* I p. 84: A. 1666 6=Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 47: A. 1667.

551c.) Foll. 240+3. Textus idem ac in ed. praec. Allocutio Leusd. data *Cal. Sept. Wf.* II p. 405 (A. 1667). *Masch* I p. 165.

551d.) Leusd. „Aansprake“ data u. s. *Wf.* II p. 405. *Masch* I p. 174. Cat. vet. 53b ap. *Masch* App. p. 49: A. 1676.]

552. PSALMI 4. *F. a. M.* 1688. [revera 1666].
[A. ושמחתי, sed error typogr., foll. 50; exstant in Prec. quotid. q. v.]

553. BIBLIA 8. maj. *Amst.* 1666-7.

c. Leusdenii Nott. hebr. et lemmat. lat.

553a.) — (c. Nott. mult. lat. MS. in fol.)

[Typ. et sumpt. Jos. Athias, qui hanc „magni aestimatam“ ed. Gener. Foeder. Belg. dedic., et sec. Decretum adjunct. praemium catenae etc. obtinuit. Leusd. praef. proluxa data 2. Maji 1667; Censura Rabb. 5. Nisan הוזהר (30. Mart. 1667, non 1672 ut Sabb. et Cat. ms., cf. *Masch* I p. 43). Praef. Corr. „Jehosuah da Silva, Sam. Pinto, Abr. Senior Corronel“ hebr. et lat. Lineatim respondet ed. 1661. P. I foll. 178. P. II A. והיורה et 5426, foll. 155. P. III A. נושע et 5426, f. 157-317. P. IV. A. נושע et 5426, in fine 1667, f. 318-508+2. *Wf.* II p. 378. IV p. 116. *Masch* I p. 44: „Singula non sunt ejusdem aestimationis expl. 50 enim exstant, quorum priores plagulas recudi curavit Athias, quas Leusd. neque vidit neque emendavit, expl. hujus generis distinguuntur Gen. I, 3. per Makkif והיורה (ut *Opp.* 10 O.). Expl. *Opp.* 14 F. charta circumcinctum et compacta tabula in fol. tit.: „Etliche Kupferstiche, worinnen dem Liebhaber göttlichen Wortes fargestellt werden: 1. der Hohepriester“ etc., suntque tabulae 11 „gestochen v. Joh. Wichmann und bei Gerh. Wichman zu bekommen in *Hamburg* 1677.“ Exstat insigne [urbis Amst.], fig. Leonis cum gladio inscr.: „Concordia res parvae crescunt.“ Ad init. libri computum: Bibl. 4. Imp. 4. scud. Charta 2, 36. Iconismos 32. Bibliopegno 2, 4. Summa 10 Imp. —

Pertinet huc: Jos. Athias: *Coecus de coloribus, etc. contra repreh. Sam. Maresii de ed. Bibl.* 4. *Amst.* 4. Nov. 1669. typ. auctor.

1667—1670.

BIBL. HEBR.

1670—1671.

fol. 2., et in *Th. Crenii: Animadverss. hist. phil.* (1692) II p. 191. *Wf.* II p. 944, p. 552. *Masch* I. 1.]

[554.] PENT. [*fict.*] 1667.
v. 1671 N. 567.

555. PSALMI f. *Amst.* 1667.
c. Calvini Vers. lat. et Comm.
[In *Ejusd. Opp. T. III. Masch* I p. 166.]

[556.] PSALMI [*spur.*] *Amst.* 1667.
v. 1666 N. 551 et v. 1668 N. 557.

557. PSALMI 8. *Amst.* [1668].
[F. 38-74 P. II Prec. quotid. rit. germ. et rit. pol. q. v.]

558. PSALMI sec. dies hebdom. disp. 4. *Prag.* 1668.
[Sub Leopoldo. Tit. ornat. sed plag. 58. sq., pertinent ad Prec. quotid.; cf. *Rof.* ap. *Masch* App. p. 47, qui et A. 1665 in 12. ex Cat. vet. (54a, ubi recte חסד et nulla formal) exsculpsit. Forsan et per inversionem A. 1686 ap. *Le L. Wf.* IV p. 146. *Masch* I p. 90.]

[559.] PENT. [*fict.*] *Amst.* 1669.
v. 1665 N. 543.

560. PENTATEUCHUS [MEG. HAFT. ?] II Ptes.
4. min. *Amst.* 1670.

c. Targ. et Comm. etc. [ut ed. 1640 N. 476].
[A. *בְּרִי אֶבְרָהָם*, ap. Uri Phoebus. Regulae ad init. lit. maj., caetera lit. min. Genes. et Exod. foll. 165. Levit. etc. foll. 194; loco f. 1-4 exstat (*Opp.* 290.) f. 167-70 ex ed. Ganghel. 1683 N. 610. — Typoth. ad calcem, Elieser etc., ex ed. Han. 1614 recus. De Meg. et Haft. v. ad ed. 1683 N. 610. Suppl. *Wf.* II p. 391 (ad A. 1674). *Masch* I p. 116.]

[561.] PENT. [*fict.*] *Prag.* 1670.
v. 1686 N. 629.

[562.] KOHELET hebr. et lat. adornatus a Jo. Terrentio 8. *Franq.* 1670.
[Cat. Baumg. ap. *Masch* I p. 172, ubi et ed. s. a.]

[563.] PROPH. et HAG. [*fict.*] 1670.
v. 1675 N. 581.

564. PSALMI sec. 30 dies disp. 12. *Amst.* 1670.
c. Sal. Oliveyra Introd. de accent. I. Job, Prov. et Ps.
[A. *הַדְּלִיָּה*, ap. Dav. Tartaz; foll. 126. lin. 16., num. versic. ad marg. Suppl. *Wf.* II p. 405. *Masch* I p. 84.]

565. JOB. 4. *Argentor.* 1670.
c. Seb. Schmidii Vers. lat. et Comm.
[Ed. haec I. posterioribus A. 1680. 1690. 1705 praefereunda. *Masch* II Vol III p. 507.]

[566.] PENT. c. Targ. et Comm. *Amst.* 1671.
v. 1677 N. 590.

567. PENT. MEG. [HAFT.] 16. lat. *Amst.* 1670-].
c. 613 Praecept. et [in fine] 14 radic. eorum, et Sal. Oliveyra *Calend.*

[Ap. Uri Phoebus, qui (מדפיס) praef. est, cura Sal. Oliveyra. Pent. A. חל 1. Tammus (19. Junii 1670), foll. 230 (sed f. 230 bis). Meg. f. 231-257. Haft. (tit. aliter ornato) A. לֵי בֵית נֶאֱמָן (1671), f. 259-370, tit. verso Ind. Parasch. (בראשית), v. N. sequ.), omnia lit. min. *Wf.* II p. 391. *Masch* I p. 65. — Calendarium dicitur impressum A. 427 (cf. ed. 1666 N. 550) „nunc“ [recusum] A. 430, unde Pent. A. 1667 ap. Cat. ms. Mich. (in Cat. ms. Zz. recte A. 1670) et ap. *Wf.* II p. 391 et III p. 1025 (post p. 1026). *Masch* I p. 65. Forsan et huc referenda ed. 1677 ap. *Wf.* II p. 391. *Masch* ib.]

568. PENT. MEG. HAFT. 16. obl. *Amst.* 1671.

[Ap. Uri Phoebus, lit. min., A. וּבְנֵי לֵוִי בֵּית לֵוִי לֹכֵד בְּנֵי בְּהֵי כְּנָסִיּוֹת בְּעִיר הַמְּהוּלְלָה הַזֹּאת נֶאֱמָן לֹכֵד בְּנֵי בְּהֵי כְּנָסִיּוֹת בְּעִיר הַמְּהוּלְלָה הַזֹּאת Tit. vers. Ind. Pericop. (בראשית בְּנֵי בְּהֵי כְּנָסִיּוֹת). Meg. (in tit. Pent. non commemor.) f. 244b-274. Haft. (in tit. P. commemor.) certe sunt ea, quae c. Pent. 1670 (N. praec.); in nostro hujus ed. expl. (*Opp.* 28D.) ed. 1683 compacta. *Wf.* II p. 391. *Masch* I p. 65. — Idem vid. A. הָלַח (1678) pro חָלַח in Cat. vet. 51b ap. *Masch* App. p. 49, qui et hunc A. ad ed. hebr.-chald. refert, ubi Cat. vet. A. non habet!]

[569.] PENT. MEG. 8. *Ven.* 1671.
c. Onkelos. Targum.
[*Le L. Wf.* II p. 391. *Masch* I p. 118.]

570. PSALMI s. תַּרְגֻּם הַלֵּוִיִּם קִדְשׁ *Las atabancas de santidad* 8. *Amst.* 5431 [1671].
c. Jak. Jeh. Leon Vers. hisp., Paraphr. et Nott.
[Liber more occid. impress., in lim. dedicat. ad Is. Senior Teixeira resid. Reginae Sued. Hamb. Sequuntur: „Aprobação“ celeberr. viror. coaev. ling. hisp., dein Censurae et carm. hebr. partim eorund. auct., dein „Sonetti“ Dan. Levi de Barios; denique praef. hisp. et foll. 458-3. *Wf.* II p. 405. IV p.

1671—1675.

BIBL. HEBR.

1675—1676.

146. (ad. III n. 534 d. 671 c. 1096 b. c. 1250 d.)
Masch I p. 181. ubi ed. 1675 [cf. Dav. Franco in
 מאסך IV p. 399] err. typ. dicitur.]

571. PSALMI 8. [*F. a. M.*] 1671.
 [A. הראינו אות לטובה, foll. 56. Exstant in Prec.
 quotid. 1671-2 q. v.]

[572.] PENT. [*fict.*] Ven. 1672.
 v. 1642 N. 481.

573. CANTICUM „quod recitare solent dieb. Paschat.“
 12. Ven. 1672.
 c. Targum et Vers. hisp. [ex ed. 1655].
 [Per Christ. Ambrosini [jussu Bragad. ?]. *Wf.*
 II p. 1177. *Masch* II p. 45 textum omisit et pro
 Vers. hisp. habet ital. Signatura: f. 144 b.-184,
 unde partem puto l. בחור, quem ad A. 1666
 refert *Bart.* ap. *Wf.* II p. 1339. *Masch* App. p. 47.]

[574.] JONA 8. *L. B.* 1672.
 v. 1622 N. 438.

[575.] PENT. c. tripl. Targum etc. [*fict.*] 1673.
 v. 1683 N. 610.

576. PENT. MEG. HAFT. 4. *Amst.* 1674.
 c. Gloss. germ. [Mos. Särtels].
 [A. דלתהי, ap. Uri Phoebus, jussu filii ejus
 David; ad norm. ed. 1664 N. 534, sed Pent. linn.
 23; foll. 3 ult. errore 177-9 (pro 174-6). Meg.
 f. 180-204. Haft. lit. min. foll. tantum 34; tyboth.
 Uri Ph. b. Ahr. *Le L. Wf.* II p. 391. et *Masch*
 I p. 126 edd. in 4, et 8 habent.]

577. PENT. MEG. HAFT. 8. *Amst.* 1674.
 c. Onkelos Targ. [ex pag. adversa].
 [A. דלתהי, ap. Uri Phoebus. Meg. f. 426-52.
 Haft. c. tit. sine A. f. 453-519 (520?). *Masch*
 App. p. 48. ex Cat. vet. *Wf.* II p. 391 ap. *Masch*
 I p. 65) ed. sine Onkelos habet.]

[578.] PENT. c. tripl. Targum etc. [*fict.*] *Amst.* 1674.
 v. 1640 N. 476.

[578A.] PENT. [*fict.*] *F. a. M.* 1674.
 v. 1677 N. 592.

579. THRENI 8. [*Kilon.* 1674].
 [Vid. per Dan. Hasenmüller, una cum tract.
 Talmud. Abot q. v. *Wf.* IV p. 193. *Masch* I p.
 79. IV, 131 et 189!]

580. PENT. MEG. HAFT. 4. *Prag* 1675.

c. Sal. Isaki Comm. et Jak. b. Ascher Nott. in Pent.
 [Inc. fer. 1. לעשות . . . תשמרון . . . לחקים
 (Peric. Deut. XI, 26.), ap. Fill. Jeh. Bak, c.
 approb. Archiepisc.; Pent. et Meg. foll. non pagin.
 303. Haft. 25. omnia in 2 columnis. Ed. tantum ex
 Catt. *Opp.* (37 Q.), ap. *Masch* App. p. 48. *Zz.*
 Ztsch. 360, nota.]

581. PROPH. et HAG. III Ptes. f. *Prag* 1675.
 c. Comm. etc. ut ed. 1626 (acced. Sal. Isaki
 in Jos. et Jud.).

[A. . . . יורו שכן גרול, ap. Fill. Jeh. Bak, corr.
 Noach Abr. Ascher Selig b. Chiskijja Chassan Alt-
 schul (ש"א), foll. 177+202+243. P. III dicitur „ed.
 II... lit. novis“ (ex ed. I!). Praeff. ed. Lubl. ad
 init. et ad l. Sam. (ad quam provocat tit. P. II!)
 omisissae, Epigr. Menach. Meisels mutata, laudatur-
 que Jak. b. Hillel, qui correctorem sustinuit (אשר אני
 מחלוקת בלן). Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 48.
Fict. ed. 1670: *Wf.* III p. 471. *Masch* I p.
 134, et 1576: *Sabb.* ap. *Wf.* I p. 599. III p. 47.
Masch I p. 134. *Zz.* z. G. 279 n. 26. cf. *Serap.*
 p. 107 n. 355 et supra ad ed. 1626 N. 447.]

[582.] PSALTERIUM 12. *Bas.* 1675.
 c. Xt. Pagnini Vers. interlin.
 [Sumpt. Jo. König. *Le L. Wf.* II p. 405. *Masch*
 I p. 165; cf. ed. 1648 N. 496.]

[583.] PSALMI hebr. hisp. [*fict.*] 1675.
 v. 1671 N. 570.

[584.] PENT. etc. [*dub.*] *Prag.* 1676.
 v. 1686 N. 629.

585. PROPH. PRIOR. (s. t. מנצח) f. *Amst.* 1676.
 c. Comm. etc. „acced. [ad ed. 1626 N. 447] Sal.
 Isaki Comm. in Jos. et Jud.“

[A. יומם בן ירמיה, Typ. in aedib. et jussu Dav.
 Tartaz, in cujus praef. de add. Ind. loc. et Ind.
 Haft., postea germ. de utilitate libri et de ed. tex-
 tus emend. Exstat et praef. ed. 1626; foll. 137
 +1. *Wf.* I p. 599. III p. 471. *Masch* I p. 134.]

[586.] HOSEA [*dub.*] 4. *Gröning.* 1676.
 c. Fr. ab Husen Vers. lat.
 [*Le L. Wf.* I p. 162. *Wf.* II p. 399. III p. 542
 claudicat; sed forsan *Le L.* ed. 1686 Vers. Husenii,
 q. v., seductus est.]

587. PSALMI sec. dies hebdom. 8. *Amst.* 1676.
 c. [Elia Levitae] Vers. germ.

1676—1677.

BIBL. HEBR.

1677—1680.

[Inc. 1. Cheschwan הול (8. Octobr. 1676), typ. Uri Phoebus, jussu Menachem b. Noach Jak. Kohen, jussu juven. Dav. fil. typogr., 2 column. f. 237—312 Prec. quotid. q. v. Corr. *Wf.* II p. 406. *Masch* I p. 179.]

[588.] PSALT. hebr.-belg. [*fict.*] 1676.
v. 1666 N. 551d.

589. BIBLIA 8. maj. *F. a. M.* 1677.
c. varr. lect. et Dav. Clodii lemmatt.

589a.) — u. s. charta maxima.

[Typ. et imp. Balth. Christ. Wust, cujus dedic. data Idibus Sept. Praef. Clodii ipsis Calendis Maji; praef. hebr. Leonis Simon (Jeh. L. Rofe b. Simon), qui ed. jam. impressam perlegit et Ind. errorum adjecit, data fer. III. 24. Elul (21. Septembr.). Titt. lat. et hebr. aeri incisi, foll. 178—333—494—686 +2. Sequitur maxime Bibl. Leusd. (N. 553). *Wf.* II p. 379 (ad. I n. 1357). *Masch* I p. 45, ubi variae de ed. sententiae.]

590. PENT. II Ptes. f. *Amst.* 1671-7.
c. Pseudojonathan et Targ. Hieros. [sine pct.] et Mard. b. Naftali in ead., ut in Onkelos. Comm. (*Suffilus aromatum*).

[Tit. A. כִּי אֵתָּה (1671, Approbb. datae A. 1647—50!), sed hoc A. 12 tantum folia priora excusa, a f. 13 sq. nomini Comtris addita formula וְלִי (b. m.); charta partim diversa (*Zd.*); epigr. P. I. (ad finem Levit.): feria II. 10. Nisan הַנֶּעֱצִיבִים נִרְאִין (12. April. 1677), per Calendarium confirmata, dilationis mentionem facit. Excudebat Uri Phoebus, non Jos. Athias (*Wf.* II p. 391 (I p. 796. III p. 721). *Masch* I p. 117. II p. 33). Foll. 92+97, lit. min. ut A. 1670 N. 560. Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 46: A. 1660.]

[591.] PENT. *Amst.* 1677(?).
v. 1671 N. 568.

591A.) PENT. cum tripl. Targ. [*fict.*] *Amst.* 1677.
v. 1683 N. 610.

592. PENT. MEG. HAFT. 4. *F. a. O.* 1677.
c. Targ. et Comm. etc. [ut ed. 1614 et 1640 N. 403 et 476.]

[A. הול in aed. Jo. Christ. Beckmann. Meg. f. 215—285. Haft. c. tit. usque ad f. 315. Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 48: A. 1674. Typoth. sunt natu Pragenses; expl. *Opp.* 38 Q. loco foll. 1—8 habet fol. 1—4 ed. alius, unde et ed. Prag. 1687, ap.

Wf. II p. 392, *Masch* I p. 116, forsau ex hac (פֶּרֶא pro פֶּרֶא) exsculpta.]

593. PSALMI 4. *Amst.* 1677.

[A. הול, ap. Uri Phoebus etc. lit. maj., f. 102—54 P. II. Prec. quotid. q. v.]

594. BIBLIA 4. *Ven.* 1675-8.

c. Jeh. di Modena Scholl. ital. [ex l. *Captiv. Jehudae*] lit. lat. [*sic*]. Praecedunt regulae gramm. et tabula radd. hebr. c. lit. Sin, et tabula mensurarum et nummor. qui occurrunt in Bibl., et tab. 613 Praecept. sec. Maimonid.

[A. הול, fin. „post 3 annor. laborem“, 17. Menachem (5. Augusti). Stamp. Bragadina, per Domecgo Vedelago, corr. per Mos. b. Jak. Levi מוֹיֵשׁ et Dav. b. Sal. Altaras, quorum praef. desinit verbis: כִּי עַתָּה לְהַנִּיחַ אֶרֶץ אֱחָדִי יִהְיֶה וְנֶאֱמַר יַעֲקֹב: אֲשֶׁר אָהָב כָּלָה אֲבִיָּר, unde *Wf.* II p. 380 ap. *Masch* I p. 114 editores Jeh. et Jakob Ascher (!) exsculpsit; carm. Mos. b. Gers. Chefez; foll. 14+1—124—140—244—358—476. „Ed. magna quidem diligentia sed minus eleganti typo adornata.“ *Reg. gramm.* (f. 3) incip. זֶה שֶׁפֶּר לְשׁוֹן לְיִמּוּדִים מְהֵרָה, quibus verbis ad titt. I. gramm. Dav. J. Jachja, Mos. Kimchi etc. alluditur.

595. PENT. [*fict.*] *Amst.* 1678.
v. 1671 N. 568.

[596.] OBADIA 8. *Jenae* 1678.
c. Masora, Targum et Sal. Isaki, Abr. J. Esra, et Dav. Kimchi Comm.

[Ap. Jak. Bauernfeld, studio Matth. Wasmuth. *Wf.* II p. 400. *Masch* I p. 139.]

597. PSALMI 4. [*Amst.* 1678.]
[F. 232—84 Prec. quotid. q. v.]

[598.] PENT. [*fict.*] *Prag* 1679.
v. s. a. N. 1012.

599. PENT. MEG. HAFT. 16. obl. *Amst.* 1679-80.
c. Sal. Oliveyra Calend. (*Carmen novum*).

[Tit. A. כִּי טַל אֲרוּרָה מְרִיב, ubi ḥ errore magnum; ad calc. Pent. נֶפֶשׁ, tit. Haft. הַחֶלֶל, in fine הַחֶלֶל ineunte (ראש) mense Sivan (29. Maji); ap. Uri Phoebus, lit. min., voces init. lit. maj. quam in ed. 1671 (N. 567) ornamentaque alia. Num. 150—9 omissi, unde Pent. foll. 241 et tab. Parasch. 242—5. Meg. f. 216—276. Haft. f. 277+311+1+4 (Calend.). *Wf.* II p. 392. *Masch* I p. 66.]

1680—1682.

BIBL. HEBR.

1682—1683.

600. PENT. MEG. HAFT. 4. *Amst.* 1680.
c. Onkelos. Targ., Sal. Isaki Comm. in Pent. et Meg. c. Ind. loc. Bibl. citator. et Sabbatai Bass Supercomm. (*Labia Sapientum*), Jakob b. Ascher Nott. in Pent., Ahr. Pesaro Indice loc. talmud. etc. [ad marg.], Expos. voc. et 613 Praecept.
[A. ההלה, ap. Uri Phoebus, qui in Epigr. maximo labore opus ad finem se perduxisse dicit; Text. et Targ. corr. Sal. Oliveyra, caetera Sabb., cuj. praef. data 9. Elul; carm. Is. Aboab et Jos. Franco Serrano; foll. 5 (2 tit.) + 307 + 1. Meg. in porta tit. habent praef. Sal. Is. f. 309-34. Haft. c. tit. 335-62, ubi Index Psalm. *Wf.* II p. 392 (post A. 1684). IV p. 132. *Masch* I p. 118.]
- [601.] PENT. c. Gloss. [*fact.*] *Amst.* 1680.
v. 1700 N. 707.
- [601A.] — [*fact.*] *Dylr.* 1680.
v. 1693 N. 669.
- [601B.] — [*fact.*] *Prag.* 1680.
v. 1700 N. 708.
- [601C.] — [*fact.*] *Sulzb.* 1680.
v. 1685 N. 622.
602. RUTH 4. *Amst.* 1680.
c. Dav. de Lida Comm. (*Turris Davidis*).
[A. ההלה, An. fer. I. 13. Tischri אבט (6. Octobr.), ap. Uri Phoebus; foll. 72. *Wf.* II p. 411 (III p. 180). *Masch* I p. 130.]
- [603.] PSALMI et THRENI [*fact.*] *Lond.* 1680.
v. 1685 N. 625.
- [604.] PSALT. 12. *Trajecti ad Rh.* 1680.
c. Xt. Pagnini Vers. emend. per Jo. Leusden.
[*Le L. Wf.* II p. 406. *Masch* I p. 166. Ed. II. A. 1688 N. 643.]
- [605.] JOB hebr. lat. 1680.
v. 1670 N. 565.
606. PSALMI 4. *Amst.* 1681.
c. Dav. Kimchi Comm. et ritualib. quibusdam (הטבת חלים, צדוק הרק, ברמת כהנים)
[In aed. et jussu [Uri] Phoebus (וייבש) b. Ahr. Levi, per juv. fil. suum Dav., foll. 117-208 P. II. Prec. quotid. 1681-2 (q. v.), ubi *Usus Psalm.* (שימוש חלים), qui in tit. Psalm. promissus, praecedit (f. 113). Corr. *Wf.* p. 406 (I p. 291 n. 476). *Masch* I p. 143. *Wf.* IV p. 146. et 507: A. 1682.]
- [607.] PENT. MEG. HAFT. 12. *Amst.* 1682.

[Ap. Uri Phoebus. *Masch* App. p. 49. Ed. suspecta.]

- [608.] PENT. c. tripl. Targ. etc. *Amst.* 1682.
v. 1683 N. 610.
609. PSALMI sec. dies. hehd., Maamadot et Precatio itineris, omnia s. p. 12. min. *Amst.* 1682.
[A. וההפללן אל הברית, ap. Dav. Tartaz, jussu Sabbatai Bass; foll. 57. et (*Opp.* 6D.) f. 58-108 cum tit.; in fine nomen inspicientis Sam. Teixeira. Supplementum vid. ad Prec. quotid. 1680 q. v. Corr. *Wf.* II p. 406. *Masch* I p. 84.]
610. PENT. MEG. HAFT. 4. *Amst.* 1683.
c. Targ. et Comm. etc. [ut ed. 1640 N. 476.]
[Impens. Christ. v. Ganghel. Exod. desinit 167a. Typoth. Jakob b. Mos. Raf. di Cordova ex Brasil. et Gumpel Mard. b. Jeh. Löb. Varia lectio Targ. Hieros. Gen. XII, 17: f. 167 b. Levit. etc. f. 168-360, ubi typoth. nulli. Meg. f. 361-423, ubi ex epigr. Seligmani ed. 1614 plura quam in ed. 1640. Haft. „impress. c. Pent. 3 Targ. etc.“ foll. 32, c. tit. aliter ornato quam Pent., ad cuj. init. regulae lit. iisdem maj. ac ed. 1670, inscriptio vero Parasch. et signatura lit. paull. majoribus. De A. nihil constat. In expl. *Opp.* 35Q. et *Mich.* 1374 (ubi tit. laceratus) in tit. Pent. exprimitur per פק גואלנו צבאות שמו לפק, quod 1703 efficit, ut *Wf.* II p. 393 (ubi Corr. Selig. b. Mos. Schneior (!), vel rectius b. Simon: III p. 246 n. 578 d., re vera Corr. ed. 1614) ap. *Masch* I p. 116. *Zz.* Ztsch. 362. Sine לפק A. 1673, ut *Masch* App. p. 49 („edita et illustris“) et Cat. ms. ap. *Zz.* Ztsch. 360. A. 1676 in Cat. vet. 51b. (non 1677 ut *Masch* App. p. 49 et *Zz.* Ztsch. 361) est err. typ.; uterque Sal. Isaki in Meg. omisit. Sed. Haft. in utroque expl. distincte A. ferunt הפק 1682, unde hoc A. sistit Cat. prim. p. 26 n. 447 ap. *Rof.* ap. *Masch* App. p. 49 et Cat. *Mich.* Cumque Ganghelii offic. A. 1683 Pent. in forma min. excuderit, et intervallum 3 Annor. inter ed. postremam 1670 et nostram, si 1673 excusa esset, suspectum videretur, ed. potius ad A. 1683 referenda, scil. i nom. Dei inserendum, quod in medio chronost. ex Jes. XLVII, 4 omissum, vel supra fig. alae positum, et per spatium inter גואלנו צבאות indicatur. For- san lit. exstat, cujus vox לפק aliter expressa?]
- [611.] PENT. MEG. HAFT. 16. *Amst.* 1683.
[Jussu Chr. van Ganghel A. הפק, sic in Haft., quorum ult. fol. (96) 3 lin. longius desinit in

1683—1684.

BIBL. HEBR.

1685.

Haft. Sabb. magni, lit. min., ut ed. 1671 N. 568.
Wf. II p. 392 *bis.* *Masch* I p. 65. 66.]

612. CANTICUM Ed. repet. 8. *Amst.* 1683.
 c. Targum c. interpret. sententiarum et tract. talmud.
 Abot (*Capp patrum*).

[A. *וְאֵת. בְּחֵם*, in acd. et jussu Dav. Tartaz.
 Privil. datum fer. V. 17. Ijjar *גִּילָה*. Text. lit. major.
 quam ed. 1663 N. 537. *Capp. patr.* f. 32b-48.
Wf. II p. 410. (700. 1177). *Masch* I p. 129: „cura
 Jos. Franco Serrano“ vel error, vel ed. alia!
 Nostra eadem est quae s. a. ap. *Masch* App.
 p. 79 ex Cat. vet. 51a.]

613. JONA 8. *Lips.* 1683.
 c. *Masora* magna et parva, Jonathan Targum, Sal.
 Isaki, Abr. J. Esra, Dav. Kimchii, et Is. Abrava-
 nel Comm., et Fr. Alb. Christiani [Exjud.] Lex.
 succint. vocum hebr.

[A. *בְּחֵם*, fin. 1. Tebet (30. Decembr.) *הָיָה*
הַחֹסֶן (הַחֹסֶן) שְׁנֵת חֲרָפָה לְמִכְיָא (!) לִפְנֵי
 (בְּמִלְאֵת הַחֹסֶן) של דְּרוֹס Ant. Janssonii, per
 Justin. Brand; pagg. 83, sequ. Lexicon.— Corr.
Wf. II p. 400. *Masch* I p. 140.]

- [614.] PSALMI 8. *Traj. ad Rhen.* 1683.
 c. Jo. Leusdenii Vers. belg.
 [Ap. Jo. van de Water. *Le L. Wf.* II p. 406.
Masch I p. 175. Cf. ed. 1666 N. 551d.]

- [615.] PENT. c. Gloss. *Prag* 1684.
 v. 1686 N. 628.

616. PENT. MEG. HAFT. *תִּי' סֵת* sec. Lonsano.]
 8. *Vcn.* 1684.
 c. Onkelos. Targum [ex pagg. adv.] et 613 Prae-
 cept.
 [A. *בְּקָדֶשׁ*. Stamp. Vendramina, corr. Sal. b.
 Jesaia Nizza. In fronte fig. candelabri, Meg. f.
 416-441a. (omiss. ap. *Wf.* II p. 392. *Masch* I p.
 118). Haft. f. 441a.-508.]

- [617.] JUDICES ~ 1684.
 v. 1706 N. 758.

- [618.] OBADIA 8. *Lips.* 1684.
 c. lab. synopt., et add. Vers. literali per 12 tractatus,
 studio Aug. Pfeifferi.
 [*Le L. Wf.* II p. 400. *Masch* I p. 163. IV, 140
 et 143: A. 1689!]

619. PSALT. quadriling. c. *F. a. M.* 1684.

[In *Hieronymi Opp. T. VIII. Masch* II Vol. III p.
 21. 290. App. p. 50.]

620. PENT. MEG. HAFT. 4. *Amst.* 1685.
 c. Onkelos. Targum, Sal. Isaki Comm. in Pent. et Meg.,
 Jak. b. Ascher Nott. in Pent.

[Fin. 14. Kislew *סֵת בִּי שְׁמִנּוּ אֶרֶץ* (11. Decembr.
 1685), in acd. Uri Phoebus, per Dav. b. Ahron
 Jeh. Levi ex Pinsk; foll. 189-221-255+1 (Epigr.
 Typogr. de magno studio et labore in emend. ed.).
 Praecedunt Regulae de Comm. Sal. tit. vers. lit.
 maj. In fronte: „Additis ad edd. priores omnes
 Haft. ad augendam utilitatem“, quae omisit tamen
 duasque excelspsit edd. *Wf.* II p. 392 ap. *Masch*
 I p. 119. Zz. Ztsch. 361; duasque textus solius in
 forma min. recenset praetera *Wf.* ib. ap. *Masch*
 I p. 65.]

- [621.] PENT. [*fict.*] *Prag.* 1685.
 v. 1695 N. 676.

622. PENT. (*תִּי' סֵת*) et Esther s. p.
 8. *Sulzb.* 1685.
 c. Elies. b. Jeh. *Calendar.* in 120 Anh. et Jeh.
 b. Chanoch *Cant. in dedic. volum. Pent.*
 [Fin. fer. III. 7. Menachem (7. Augusti) ap. Mos.
 Bloch. Esth. f. 102b.-106., sequ. Calend. etc.
Wf. II p. 392. *Masch* I p. 70. Cat. vet. ap. *Masch*
 App. p. 49: A. 1680. In expl. *Opp.* 330. lit.
 ה A. *חֲסֵה* partim erasa in 7 mutata est, unde A.
 1684 in scheda. Cat. ms. Pent. et Megillot A. 1700
 habet!]

623. PENT. MEG. HAFT. 4. *Wilm.* [1685].
 c. Onkelos. Targum et Targ. Megillot (s. p.),
 Sal. Isaki et Chisk. b. Manoch Comm. in Pent.
 [Ap. Isak b. Jeh. Jüdeis, corr. Abr. b. Dav.
 Posner ex Wengrow in Pol. min. A. *תִּי' בִּרְךְ אֶת*
אֲבֵרָה (1685). Meg. f. 324-136+1 Haft. 3
 column. foll. 19, omnia lit. min. Cat. vet. ap. *Masch*
 App. p. 50. *Wf.* II p. 295 ap. *Masch* I p. 121:
 s. a. del.]

- [624.] JEREMIA [*dub.*] 1685.
 v. 1706 N. 759.

625. PSALMI et THRENI 12. obl. *Cantabr.* 1685.
 c. Catal. 465 versiculorum.
 [Typ. Jo. Hayes, venales Londini per Gul. Ro-
 bertson. Pagg. 213 (sed omiss. 108)-1-1-24. In post-
 scr. praef. laudantur libri A. 1683 impressi. *Wf.*

1685—1687.

BIBL. HEBR.

1687—1688.

II p. 406. 411. *Masch* Ip. 86. 79 et ed. Thren. sine p. c. habet. Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 49: A. 1680.]

626. תרגום עברי של דניאל ועזרא Translatio hebr. [et lat.] omnium Textuum chaldaicorum, qui in Daniele, Esra et in Jeremia inveniuntur, auctore Jo. Leusden 4. *L. B.* 1685.

[Ap. Jord. Luchtmanus. Tit. habet separatum, sed pertinet ad Leusdenii: *Philolog. hebr.-graec.* ed. II. „cui in fine additur Translatio etc.“ Corr. *Wf.* II p. 413. IV p. 154. *Masch* Ip. 408. II p. 5. Ed. I. cum textu chald. per 10 Disslt. v. A. 1665 N. 548.]

- [627.] PENT. 16. *Amst.* 1686.
[Cat. vet. 52b ap. *Masch* App. p. 50, errore.]

628. PENT. MEG. HAFT. 4. *Prag.* 1686.
c. [Mos. Saertels] Expos. voc. germ. et Paraphr. Cant. germ.
[Ap. Fill. Jeh. Bak. Tit. cinctura tripl. florum c. inscript. ornatus. P. et M. lit. maj. Quatern. 88, Haft. 8, et fol. 1. Benedict. et Haft. Sabb. magni. *Masch* App. p. 50: A. 1684 ex Cat. vet.]

629. PENT. MEG. HAFT. s. p. 12. *Prag.* 1686.
c. Sal. Isaki Comm. in Pent.
[Ap. Fill. Jeh. Bak. A. תימניה לאורך ימים i. e. 1676, unde *Wf.* II p. 391 ap. *Masch* Ip. 125=App. p. 50 ex Cat. vet. et *Zx.* Ztsch. 361, et fors. A. 1670 ap. *Le L.* *Wf.* IV p. 131. *Masch* Ip. 125. *Zx.* Ztsch. 360; sed lit. v. vocis ימים recte computat Cat. ms. ap. *Zx.* Ztsch. 361; iisdem enim lit. minim. et Jos. Karo *Mens. instr.* A. 1688, iidem partim typoth. in ed. 1686 praeced. Meg. f. 244a med. incipiunt, sed a f. 251 sq. numeri deficiunt.]

630. PROPH. PRIOR. t. *Lips.* 1686.
c. Is. Abravanel Comm., acced. Indd. lat. locupletes; praefatus est hebr. Fr. Alb. Christiani Exjud. et lat. Aug. Pfeiffer.
[A. תהיה (ראיה), fin. mense Sivan, dedicatio Christ. data 26. Maji; ap. Maurit. Georg. Weidmann, lit. Just. Brand.; lit. lat. et hebr.; foll. 308+4. „Ed. satis accurata et splendida“ *Wf.* II p. 398 (I p. 631) *Masch* I p. 136.]

- [631.] PSALMI [dub.] *Prag* 1686.
v. 1668 N. 558.

- [632.] PENT. c. tripl. Targ. etc. [fict.?] *Prag* 1687.
v. 1677 N. 592.

- [633.] PENT. MEG. HAFT.

4. maj. *Sulzb.* 1687.
c. Mos. Saertels Expos. voc. germ. (*Expt. Mos.*) [et Vers. Cant. germ. ?]
[Ap. Mos. Bloch. *Masch* App. p. 50.]

634. PSALMI 8. [F. a. M.] 1687.
c. [Eliae Levitae] Vers. germ.
[A. כישם קדשן בטהנו, inc. 1. Menachem (11. Julii), f. 235-312 Prec. quotid. q. v.]

- [635.] PENT. MEG. 16. *Amst.* 1688.
[*Le L.* *Wf.* IV p. 132. *Masch* Ip. 66. Ed. suspecta.]

636. PENT. MEG. HAFT. 8. *Prag.* 1688.
[Ap. Nepot. Mos. Kaz. Meg. f. 153-191 (in fine bened. Haft). Haft. lit. min. foll. 37. *Wf.* II p. 392. *Masch* Ip. 70.]

- [637.] CANTICUM 4. *Lips.* 1688.
c. 3 Verss. lat. et Comm. Casp. Heunischii.
[Sumpt. Jo. Fr. Gleditsch. *Masch* Ip. 170.]

638. RUTH 8. *Amst.* 1688.
et 1711. et 1721.
[Ad c. Isak b. Reuben: *Asharot* q. v.]

- [639.] JONA 4. *Hafn.* 1688.
c. Expos. lit. et exeg. illustr. lat.
[*Wf.* IV p. 140. *Masch* Ip. 163.]

640. PSALMI 4. *Amst.* 1688.
[F. 270-315 Prec. quotid. rit. germ. et rit. pol. q. v.]

641. PSALMI [spur.] 4. *F. a. M.* 1688.
v. 1666 N. 552.

642. PSALMI sec. dies hebdom. 16. *Prag.* 1688.
[Ap. Fill. Jeh. Bak. Praeced. prec. יה"ר; foll. non paginatis 115, linn. 15. *Wf.* II p. 406. *Masch* I p. 90.]

643. PSALMI 12. *Ultraj.* 1688.
c. Xt. Pagn. Vers. lat. a Leusden. mutata et catal. versiculorum.

- 643a.) — (c. Nott. MS. per J. J. Schultens.)
[Sumpt. Balth. Loh. n. *Wf.* II p. 406 ap. *Masch* Ip. 166: ap. [Wilh. de] Water. In praef. data 1. April.: „Jam secunda vice hoc Psalt. etc.“ Dedic. ad Crescent. Matther. Pagg. 8+ foll. 240+2. *Wf.* II p. 406 ed. eandem Lond. (l. Lugd.?) repetit, quae ap. *Masch* desid.]

1688—1690.

BIBL. HEBR.

1690—1692.

- [644.] PSALMI (The Book of Psalms with the new engl. translation published by John Leusden)

12. *Utrecht* 1688.

[By John van de Water. *Wf.* II p. 406 (Amst.).
Masch I p. 176.]

- [645.] PENT. [*fact.*] c. Mos. Saertels Gloss. q. v. (1689).

646. PROPH. et HAGIOGR. (נביא)

f. *Wilm.* 1688-9.

c. Comm. etc. [ut ed. 1675 et 1676 N. 581 et 585.]

[Ap. Is. b. Jeh. Jüdel's; corr. Sal. Salman b. Jeh. L. (, R. Löb R. Abners מ"ב in Wien"). Pr. pr. foll. 122. A. לְסֹדֶר וַיִּכְרֹךְ אֶת־שֵׁם (1688) et in fine שלמה לשלמה יְהוָה נִתָּן חֶסֶד לְשֵׁלֶמָה. Pr. post. (excl. min.) foll. 136. A. אֱלֹהֵינוּ הֵרַבְהָ אֶת־כֹּחַ הַיּוֹם הַזֶּה חֲשִׁים. Hag. „ed. III.“ c. Ind. loc. in Is. Arama l. Akeda foll. 163, A ut Pr. pr. Pr. min. sine tit. f. 164-205; in fine de incip. Hag. sermo est! (*Wf.* III p. 471) *Masch* I p. 134.]

647. PSALMI in 30 dies dispos. 12. *Amst.* 1689.
c. Sal. Oliveyra *De accent. etc.*

[Ap. Uri Phoeb.; foll. 126 (ק"י err. typ.), linn. 16.
Tract. Oliv. et num. vers. in fine lit. rabb., caetera omnia ad amussim sec. ed. 1670 N. 564. *Wf.* II p. 406. *Masch* I p. 84.]

- [648.] PSALMI [*fact.*] *Brl.* 1689.
v. s. a. N. 1050.

- [649.] JOB 8. *Tiguri* 1689.
c. J. H. Hottingeri Vers. verbali lat. et Analysis.
[Ex chalcographo Bodmer. Ed. iter. 1691.
Wf. II p. 412. *Masch* I p. 172.]

- [650.] PENT. [*fact.*] *Amst.* 1690.
v. 1650 N. 501.

651. PSALMI 4. *Dyhr.* 1690.
[A. אִמְרֵי הַלֵּל, lit. maj., f. 294-344 Prec. quotid. q. v.]

652. PSALMI (s. t. שֵׁר תְּהִלִּים *Pulchritudo Psalmorum*) 12. min. *Ven.* 1690.

c. usu (שימוש) Psalmorum.

[Stamp. Vendramina, per Jak. b. Is. Levi; foll. 138-15, linn. 14. *Masch* App. p. 51 ex Cat. vet. Cat. ms. *Wf.* II p. 406 et *Masch* I p. 91 et 406 (ubi forma 4!) etiam ed. sine usu habent, unde *Masch* IV, 144 tres sistit edd.]

- [653.] JOB. hebr. lat. 1690.
v. 1670 N. 565.

- [654.] BIBLIA IV. Ptes. 4. *Ven.* 1690-1.
[P. III. A. הַשְּׁעֵנִי (1691). Stamp. Vendramina, per Jak. b. Is. Levi, corr. Dav. b. Sal. Altaras; foll. 370+119+Tab. Haft. *Masch* App. p. 51.]

- [655.] PENT. [*fact.*] *Amst.* 1691.
v. 1701 N. 713.

656. PENT. MEG. HAFT. 4. *Prag.* 1691.
c. Sal. Isaki Comm. in Pent. et Meg.
[Ap. Fill. Jeh. Bak. Text. 2. column.; Pent. et Meg. foll. non pagg. 302, Haft. lit. pinguior. foll. 32. Typoth. etc.: Isr. b. Jos. Bak. Meir b. Naft., Abr. b. Iss., Jeh. L. b. Ahr., Chaj. b. Jos. Kohen, Jos. b. Isr. b. Hirsch. *Wf.* II p. 392. *Masch* I p. 125. Suppl. *Zz. Ztschr.* 361.]

657. PENT. MEG. HAFT. 4. *Prag.* 1691.
c. Sal. Isaki Comm. in Pent. et Meg., Jak. b. Ascher Nott. in Pent. et Gloss. germ. [ex Mos. Saertels except.] et [ejusd.] Vers. Cantic. germ.
[Ap. Nepot. Mos. Kaz. Text. 2 coll., Comm. lit. minim. Pent. foll. 211. Meg. part. non pagin. (61. Quatern.) Haft. foll. 27. Typoth. etc.: Chaj. b. Jeh. L., Is. b. Meschull. Horwitz, Jos. b. Chaj. Gimpels, Zebi H. b. Elia. Suppl. *Wf.* II p. 392. *Masch* I p. 125. *Zz. Ztschr.* 361.]

658. GENESIS Capp. I. II. 8. obl. *Kilonii* 1691.
c. Dan. Hasenmülleri Vers. lat.
[Ad calc. ejusd.: *Janua Hebraismi aperta* p. 87 sq.]

- [659.] KOHELET hebr. lat. 1691.
v. 1704 N. 737.

- [660.] PSALMI [*fact.*] *Amst.* 1691.
v. 1697 N. 693.

661. PSALMI 12. *Bas.* 1691.
c. Xt. Pagnini Vers. interlin.
[Typ. et sumpt. Jo. Brandmülleri. Non pagin. linn. 16. *Wf.* II p. 406. *Masch* I p. 165, qui App. p. 61 A. 1724 (spur?), Cat. vet. 53a: sine Vers. lat. in 8 sed f. 53b: lat. recenset!]

- [662.] JOB hebr. lat. 1691.
v. 1689 N. 649.

663. BIBLIA S. F. a. M. 1692.

1692-1693.

BIBL. HEBR.

1693-1694.

c. varr. lect. sec. ed. Dav. Clodii ex recens. Jo. H. Maji, revisa per Jo. Leusden.

[Typ. et imp. Balth. Christ. Wust. Praef. Maji data 20. Mart., Leusd. 11. Mart.; praef. hebr. per Dav. b. Mos. ex Rheindorf prope Bonn nunc apud Tehle Schiff Kohen degentem data fer. V. 17. Nisan חבן (3. April.); A. hebr. etiam in tit. hebr., sed tit. lat. in nonnullis expl., ut *Opp.* 120., A. fert 1712, vel 1711 ap. Jo. Phil. Andreae; foll. 686 et Tab. Haft., varr. lect. et errata. *Wf.* II p. 393. 380. IV p. 116. *Masch* I p. 46.]

664. PENT. MEG. HAFT. 4. *F. a. M.* 1692.
c. Mos. Saertels Expos. voc. germ. (*Expl. Mos.*)
et vers. Cant. germ.

[A. ברכה (ת), fin. fer. VI. 13. Tammus (27. Junii); in typogr. Leser Schuch. Meg. f. 186-210a. Haft. lit. med. 210b-222. *Wf.* II p. 393 [post A. 1693]. *Masch* I p. 127. Cat. vet. 51b ap. *Masch* App. p. 52: A. 1693. Unde Zz. Ztsch. 362 Comm. Sal. Isaki 1693 hauserit nescio.]

665. PROPH. et HAG. [טניד] f. *Prag.* 1692.
c. Comm. etc.

[A. [נשע ב'ה] [שועה], ap. Fill. Jeh. Bak; corr. Sam. Bär Perlhefter; foll. 238+214+ (Hag. „ed. III“) 172+ (Chron.) 33. Sequit. ed. 1675 N. 581. *Wf.* III p. 471. *Masch* I p. 134.]

- [666.] JONA triling. 1692.
v. ed. 1656 N. 516.

667. PENT. MEG. HAFT. 12. obl. *Amst.* 1692-3.

[Typ. [minusc.] et in aedib. Casp. Steen, jussu Antonii Steen. Tit. vers. Ind. Parasch. (בראשית בנחום). Meg. f. 217-43. Haft. c. tit. A. ננה (1693) f. 244-326. Typoth. Jos. b. Mose Levi Hamh. *Wf.* II p. 392 ap. *Masch* I p. 65, ubi verba „mandatu (!) Jak. b. Mos. Raf. di Cordova“ forsitan ad praec. ed. Ganghelli pertinent, ubi hujus typoth. nomen offenditur. In tit. Pent. A. אנה אנכי שולח לכם ננה, אלהיך, quod, si s. et ה eminentia in comput. sumis, 1698 efficit, unde hic A. in scheda expl. *Opp.* 33 D. et in Cat. vet. 52b ap. *Masch* App. p. 52. Cat. ms. verso A. 1692 ap. Steen et ed. 1698 in forma 24. habet!]

668. PENT. MEG. HAFT. 4. *Amst.* 1693.
c. [Mos. Saertels] Exp. voc. germ.

[A. בסדר אל [נת] [מזרח], typ. Jos. A. thias, jussu

Mard. b. Mos. Asulai. Pent. foll. 176. Meg. f. 180-204 (cf. ed. 1674 N. 576). Text. et custodes lit. max., Haft. (lit. med.) foll. 34. *Wf.* II p. 393. *Masch* I p. 126.]

669. PENT. MEG. ed. II. 4. *Dyhr.* 1693.
c. Comm. etc. (ut ed. 1680 N. 600.)

669a.) — charta max. alba.

[A. [תנן] [שער] et [תנן] [שער], ap. Sabb. Bass, corr. Jakob b. Naftali Hirsch R. Jokew Isserlis ex Wilna; foll. 362, lit. minusc. In tit. (exstantque 2) dicitur impress. ad normam ed. 1680 (unde hic. A. in sched. expl. *Opp.* et cat. vet. ap. *Masch* App. p. 49), sed Philip. [i. e. Uri Phoeb.] Ahron Levi privil. per contractum dd. 29. Mart. 1691 ad Sabb. transtulisse. *Wf.* II p. 392 (post A. 1684) IV p. 132 (ad. III n. 1085c). *Masch* I p. 120.]

670. PENT. MEG. HAFT. s. p. (ר' ס'ת) 16. obl. *Prag.* 1693.

c. Instit. legendi. (ר' ס'ת הקורא והמקרא).

[Ap. Fill. Jeh. Bak. Instit. f. 203-8. *Wf.* IV p. 132. *Masch* I p. 70, ubi et ed. in forma 4. ap. „Nep. Mos. Bak“ (sic), ex confus. cum *Wf.* II p. 393, ubi refertur ad A. 1691, ibid. vero ad „nep. Mos.“, Kaz supplendum; formae 4. vero ed. s. p. non occurrit.]

671. PSALMI sec. dies hebdom. s. p. 24. *Prag.* 1693.

[Ap. Fill. Jeh. Bak; foll. 37, lit. minim. *Wf.* II p. 406. *Masch* I p. 90. Cl. Preces quotid.]

672. PSALMI sec. dies hebdom. 32. *Zolk.* 1693.

[Fer. III. 13. Schchat (21. Januar.), ap. Uri Phoebus ex Amst., lit. min. Acced. f. 64b-117 lib. בעבודתו, sed de lib. Prec. quotid. nihil notum. Ed. desid. ap. *Wf.* et *Masch.*]

673. BIBLIA s. p. 12. *F. a. M.* 1694.
c. varr. lect. per Jo. Leusden. et Jo. And. Eisenmenger.

[Imp. Balth. Chr. Wust sen. typ. Jo. Wust; foll. 305+2, lit. min. Praef. Leusdenii, qui edd. praeced. recenset, data 25. Decembr. 1694. Ed. satis mendosa, tit. hebr. vel lat. *Wf.* II p. 380. *Masch* I p. 59.]

- [674.] PENT. MEG. HAFT. 4. *Dyhr.* 1694.

c. Mos. Saertels Exp. voc. germ. (*Expl. Mos.*)

[Ap. Sabb. Le L. ap. *Wf.* II p. 393. *Masch* I p. 126 hanc et edd. 1704 et 1710 (*Wf.*

1695.

BIBL. HEBR.

1696.

III p. 765 ed. Gloss. compd. sine textu habet) enumerat, quae cunctae suspectae.]

675. PENT. MEG. HAFT. 4. *Prag.* 1695.

c. Onkelos. Targ. et Sal. Isaki Comm. in Pent. et Meg. et Mos. Saertels Exp. voc. germ. (*Expl. Mos.*). [Ap. Nepotes Mos. Kaz, corr. Sam. Bär Perlhefter. Mos. Saertels Gloss., in tit. commemor., in expl. *Opp.* 48 Q. a f. 53 sq. deficit, unde in Cat. ms. et Cat. Baumg. *Masch* I p. 123 omissum. In Cat. ms. ap. *Zz. Ztsch.* 362 desid. etiam Sal. Is. in Megill. Pent. desinit f. 293 r. Meg. f. 295-326, ubi: „impress. in typogr. (נרפס בדפוס) Ahron b. Israel Kaz b. m. (ר"ל כחוקק)“, [quem unum Nepotum Mos. Kaz puto]. Haft. foll. 28.]

676. PENT. MEG. HAFT. 8. *Prag.* 1694-5.

[A. *Exod.* XIII, 9.), fin. fer. I. למען החורין הואת למען, ap. Nepot. Mos. Kaz., lit. med. Meg. f. 270-304, Haft. (tit.) foll. 54 (in fine Haft. Schemot rit. germ.). Eadem vid. ed. ac A. 1685 in Cat. vet. 52 b ap. *Masch* App. p. 50.]

[677.] CANTICUM [*fact.*] 1695.
v. 1655 N. 512.

678. KOHELET s. p. 4. *Amst.* 1695.

c. Eliae Loans Comm. (*Perfectio pulchrit.*). [In typogr. [vel potius bibliopolio?] erecta per Chajjim b. Jeh. L. ex פילא in Polonia. A. *תנה עוק לעבוד בן אמת הדסה היר שמסרה נפשה* על קדושה שמך, censurae dat. mense Iijar; foll. 33. *Wf.* II p. 412: A. 1702. IV p. 153: A. 1655 (rectius III p. 104, 256 n. 611 b, ad. p. 956 n. 1858 d.) ap. *Masch* I p. 132. §. XXX n. 1, 2, qui Commentat. c. Elia Levita confundit etc.]

679. PSALMI s. p. 4. *Amst.* 1695.

c. Mos. Alscheich Comm. (*Exaltationes Dei*) in compd. red. per Elieser b. Chanina Tarnigrod. [A. *תהיה טה לעבוד והושע לכן אמתך*. Privil. in fine fer. III. 7. Adar (22. Febr.), ap. Dav. Tartaz, inspic. Sam. Teixeira, corr. Jeckeskiel b. (הקדוש) Jak. ex nunc Dajjan Kalisch; foll. 93+1. *Wf.* IV p. 146 (III p. 736, ad. III n. 272 b. 984 d. 1562 b); corr. *Masch* I p. 143.]

680. PSALMI 12. *Zolk.* 1695.

[Luc. fer. I. 1. Sivan (15. Maji), ap. Uri Phoch., per Sam. b. Jak. b. m. Bloch (בלוך) Aschkeanasi; foll. 96, lim. 18. Una cum *מדרש* ב'. Corr. *Masch* App. p. 52 = *Wf.* II p. 107 ap. *Masch* I p. 90.]

681. PENT. MEG. HAFT. 8. *Prag.* 1696.

c. Onkelos. Targum [column. 2] et Sal. Isaki Comm. in Pent. et Meg. [A. *תנ"י כבוד*, ap. Fill. Jeh. Bak, corr. Sam. Bär Perlhefter, lit. minusc. Pent. foll. 308, Haft. 396 (non pagin.). *Wf.* IV p. 132. *Masch* I p. 123 (sed IV, 147 in 4. sine Sal. Isaki!) = *Masch* App. p. 52 ex Cat. vet. *Masch* I p. 125 (ubi in 4. et ita IV, 147. *Zz. Ztsch.* 362) ed. sine Onkelos ex *Wf.* II p. 393 repetit, ita ut IV, 147 ex una eademque ed. 3 exculpserit!]

682. RUTH 4. *Argentor.* 1696.

c. Seb. Schmidii Vers. lat. et Comm. [Ap. *Wf.* et *Masch* desid.]

683. RUTH s. p. 4. *Ven.* 1695-6.

c. Sam. Habillo Comm. (*Pars filior. Jehudae*) et *Precacone* alphab. [A. *בך יכרך*, fer. III. 33 Omer-fer. II. *בך מביח* (22.) Adar II. *תנ"י עז* (3. Maji 1695-26. Mart. 1696). Stamp. Vendramina; foll. 47+1. (*Wf.* III p. 1141.) ap. *Masch* desid.]

[684.] OBADIA 4. *Hafn.* 1696.

c. Mich. Leigh Vers. lat. liter. et Comm. [Lit. Jo. Phil. Bakenhoffer. *Masch* II. Vol. III. p. 563.]

685. PSALMI 4. (sen 8) *Dess.* 1696.

c. [Eliae Levitae] Vers. germ. 685 b.) — sine Vers. u. s. [A. *תלכו*, ap. Mos. b. Simcha; f. 325-93 *Prec.* quotid. q. v. 685 b.) f. 350-85 u. s.]

686. PSALMI 8. [*Dyhr.* 1696].

[Foll. 40, exstant in *Prec.* quotid. q. v.]

687. PSALMI 12. [*Dyhr.* 1696].

[Lit. min., f. 302 b-386 a *Prec.* quotid. q. v.]

688. PSALMI 8. [*F. a. M.* 1696].

c. [Eliae Levitae] Vers. germ. [Iude a plag. M. fol. verso *Prec.* quotid. q. v.]

689. PSALMI 16. *Ven.* 1696.

[Typ. Vendramina, desid. Simon *אשכנזי* Aschkenasi; foll. 134+4, lim. 11. Singulare habet hacc ed., quod Keri in textu, Ketib non punct. ad marg., *ד* pro *ה* nomin. Dei impress. et Kamez chatuf, excepto verbo *בָּל*, asterisco notatur. Suppl. *Wf.* II p. 406. *Masch* I p. 91.]

1696—1698.

BIBL. HEBR.

1698—1699.

690. PSALMI 4. *Zolk.* 1696.
c. Dav. Kimchi Comm.
[Foll. 89, P. III. Prec. quotid. q. v.]
691. PENT. MEG. HAFT. 16. *Prag.* 1697.
[Ap. Nepott. Jeh. Bak. „ad inst. ed. Amst.“,
lit. minim. Meg. f. 198-222, Haft.-267+1. Desid.
ap. *Wf.* et *Masch.*]
692. JONA s. p. 4. *F. a. M.* 1697.
c. *Mas.* magna et parva, Jonathan Targum [ex Bibl.
Buxt. corr.], Sal. Isaki, Abr. J. Esra, Dav. Kimchi
„ejusque Epitomatorum“ Sal. Ibn Melech et Jak.
Abendana, et Is. Abravanel Comm.
[Typis et sumpt. Jo. Wust, per Chr. Burck-
lin in usum auditorum suorum; pagg. 44. *Wf.* II p.
400. *Masch* I p. 140 (in 8.) IV, 148. Cat. ms. s. a.,
quia tit. in expl. *Opp.* 76 Q. imperf.]
693. PSALMI sec. 30 dies dispos. 12. *Amst.* 1697.
[A. תהלה ליהוה (unde Cat. ms.: 1690,
Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 51: A. 1691). In
aed. Ascher Anschel et Iss. Bär, jussu Mard.
b. Mos. Asulai; foll. 125. linn. 16. *Wf.* II p. 406.
Masch I p. 84.]
694. PSALMI sec. dies. hebdom.
8. maj. *Brl.* 1697.
c. Masora parva, Keri et Ketib.
[A. בין כסא לעשר תנ"ך, i. e. 3-9. Tischri 458
(18-24. Sept. 1697). Tit. vers. Ind. rit. Psalm.,
in marg. sup. „Ps. diei 1. etc.“, num. vers. 5. ad
marg., ad calc. Precatio (ידו) ante recitationem et
Prec. ex Hieros. sec. 5 libros. *Wf.* II p. 406. *Masch*
I p. 86. *Opp.* 56 O. sec. *Mx.*: „Amst. 1697“; cf.
ed. *Brl.* s. a. N. 1050.]
695. PSALMI 12. obl. *Dyhr.* 1697.
[Lit. min., f. 298-302 Prec. quotid. rit. pol.
et germ. q. v. *Wf.* II p. 406 (ap. *Masch* I p. 179)
post A. 1700: „hebr. et germ.“?]
696. PSALMI 8. [*F. a. M.*] 1697.
[Fin. fer. I. pridie Novennii 458 (15. Sept. 1697),
incip. plag. *Rr.* Prec. quotid. q. v.]
- [697.] PENT. [*spur.*] *Amst.* 1698.
v. 1693 N. 667.
698. PENT. (insert.) HAFT. MEG.
4. *F. a. M.* 1698.
c. Mos. Saertels Expos. voc germ. (*Expl. Mos.*)
et Paraphr. Cantici germ.

- [Fin. fer. VI. 1. Elul (8. Augusti), typogr. Jos.
Trier. Meg. f. 186-210. Haft. fest. etc. lit. min.
f. 210b.-222. *Masch* App. p. 53. ex Cat. vet.
Pent. tantum exhibit.]
- [699.] MEG. c. Comm. Mos. Alscheich (q. v.) [*fict.*]
[Textus non adest.] (1698).
700. ESTHER („die lange Megilla“) 4. s. l. [*F. a. M.*?] 1698.
c. Paraphr. germ. [omissa praefat].
[A. נחמ (fin. fer. VI. 1. Tebet“ ex ed. I. A. 1589
(N. 287) recus.). Introd. versic. 1. sequitur. *Wf.*
III p. 412. 456. *Masch* I p. 180.]
701. PSALMI 4. [*F. a. O.*] 1698]
[Foll. 64, P. II. Prec. quotid. q. v.]
702. BIBLIA ex recens. Dan. Ernst. Jablonskii
8. lat. *Brl.* 1699.
c. Nott. hebr. [Masoret.] et lemmat. lat., ad cal-
cem subjungitur Leusdenii Catal. 2294 versiculorum
[cum Introd. proluxiore Jablonskii].
[Opera et impensis Jo. Henr. Knebel, cura Jeh.
Löb [Neumark]. Dedicatio ad Frider. III. data Cal.
Decembr., Introd. data vigil. Nativ. Dei., ubi §. 24
tabula accent. hispan., quorum „modulationem a viro
Musices peritissimo Musicis Europaeorum notis ex-
primi curavit Eruditus Hebraeus, David Pinna,
Med. Doctor apud Amstelodamenses.“ Tit. Ptis. II
A. הנהגת פתח, 1699“, Ptis. III. vero inscriptione
tantum in lemnisco aquilae דרשו משפט לטור היתב
forsan literis משפט...ל, A. 459 alluditur. Numeratio
(178+508+3 et Catal.) et textus maxime ed.
Leusden. 1667 (N. 553) sequuntur. Expll. Judaeis
destinata lemmat. lat. marginal. sunt destituta, ut
Genesis (N. 1028) et Psalmi (N. 1050) s. a.— Ed.
„optimis adnumeranda.“ *Wf.* II p. 381. *Masch* I
p. 48.]
703. PROPH. et HAGIOGR. (תנ"ך) IV. Ptes.
16. obl. *Amst.* 1699.
c. Sal. Isaki Comm., Jak. b. Isak Paraphr. germ.
et Sam. b. Mose Delugas Add. (*Fascic. Sam.*)
acc. קינה et סליחה.
- 703a.) — charta caerulea.
[A. דבר שמואל לכל, inc. 15. Menachem (10.
Augusti) ap. Casp. Steen, sustin. Jak. ויפסא b.
Elies. פ"ך F. a. M., corr. Eljak. b. Jak; foll. 559+
1.+549+480 (Hag.)+346+2 (Esra, Pr. min.
Chron.). (*Wf.* III p. 471). *Masch* I p. 134—App.
p. 52. IV, 150 corr.]

1699—1701.

BIBL. HEBER.

1701—1702.

704. PSALMI 4. *Brl.* 1699.
c. Jos. b. Mos. Darschan Comm. (*Corona Legis*).
A. יוסף אהרן, typ. Jablonskii
per [Jeh.] Löb b. Dav. Hanau, foll. 67. Tex-
tus ex Bibl. Jablonsk. Impressi una cum Prec.
quotid. rit. pol. et rit. germ. A. 1700, q. v.
Wf. III p. 412! ap. *Masch* desid.]

705. PSALMI 12. [*Ven.* 1699].
[F. 61-135 P. II. Prec. quotid. rit. germ.,
rit. hisp. et rit. rom. A. 1699 (-1700) q. v.]

- [706.] BIBLIA (seu PENT.) ed. Torres
Amst. 1700.
v. 1705 N. 744.

707. PENT. MEG. HAFT. 4. *Amst.* 1700.
c. Mos. Särtels Exp. voc. germ. (*Expl. Mos.*).
[Typ. et jussu Imman. Athias b. Jos. b. m.
(י"ח), tit. A. השירה ליהודה (י"ח),
ad c. Pent. (f. 165): יוסף ביום...
שנברא בו אור הננו כ"ח מעשיו הנגיד לעמו למספר
ב"י בסדר ושבה אל בית אביה שנה יתן
fer. I. 28. Omer seu 13. Ijjar (1. Maji), quo die de-
functus est Jos. Athias, Meg. f. 166-88. Haft. foll.
32, linn. 25. Custodes lit. min. *Wf.* II p. 393. *Masch*
I p. 126=App. p. 49: A. 1680 ex Cat. vet. 52a,
ubi distincte: הם (1700).]

708. PENT. MEG. HAFT. 4. *Prag.* 1700.
[A. י"ח, ap. Nepp. Jeh. Bak. Meg. f. 249-80.
Haft. lit. min. foll. 28. *Wf.* II p. 393 Pent. solum
habet, *Masch* I p. 71 n. 9. 10 Meg. et Haft. bis
addit, IV, 150 bis omittit! = App. p. 49: A. 1680
ex Cat. vet. 52a, ubi הם non distinctum.]

709. PENT. MEG. HAFT. 8. *Prag.* 1700.
[A. יהו, fin. fer. III. במחקק כמשענהם (Peric.
Num. XXI, 18), typogr. Soc. in typogr. Mos.
Kaz b. m. Meg. f. 270-304+1. Haft. imperf.
pagin. seorsim, procedunt usque ad f. 4 Octon.
45. *Wf.* II p. 389 ap. *Masch* I p. 70: A. 1600,
del. ap. *Zz.* z. G. 281 n. 74.]

- [710.] PSALMI [*fict.*?] *Amst.* 1700.
v. 1703 N. 732.

- [711.] PSALMI 12. *Dyhr.* 1700.
[*Wf.* II p. 406. 1442 cum l. בעמדות, pertinent
ad Prec. quotid.?)

712. BIBLIA [sec. Leusden.] s. p. 12. *Amst.* 1701.
[Ap. Gerh. Borst., Fr. Halma et Göl. van de

Water (Ultraj.), per Ge. Desmarestz [Maresium], qui
praefatur Cal. Octob.; carm. hebr. M. Jo. Henr. Le-
derlin Argentoratensis. Lit. minim. Titt. 3 scil. acri-
incisus et lat. et hebr. in expl. *Opp.* 140. Foll. 75-
141-210-293. Keri pag. (*sic*) 294-6 et foll. 2
index Parasch. *Wf.* II p. 371: A. 1701 et 1702.
Masch I p. 60. IV, 151; del. IV, 152.]

713. PENT. MEG. HAFT. 12. *Amst.* 1701.
c. Onkelos. Targum [pag. adversa] et Sal. Isaki
Comm. in Pent. et Meg. et Expos. voc. diff. in Haft.
[A. אהרן, in acdib. juv. Mos. b. Abr. Mendez
Cotigno. Corr. Seeb Wolf b. Sam. Jaroslaw et
Jak. b. Joel Levi. P. II. Pent. c. tit. (f. 380) exstat
Opp. 36 D. Praef. Sal. Is. in Meg. f. 592b. Haft.
[c. tit. sed sine nom. Correct.] usque ad f. 722.
Typoth. Abr. b. Jak. di Cordova. *Wf.* II p. 393.
Le L. Masch I p. 122. — *Le L.* ap. *Masch*
I p. 65 ed. sine Onkel. et Comm. „studio (I)
Abr. b. Jak. di Cordova“ (cf. *Wf.* I p. 62 n.
90), Cat. ms. alteram habet ed. solius textus
ap. „Abrah. (!) Mendez Cotigno“, [unde forsitan
Cat. vet. 52b ap. *Masch* App. p. 51 A. 1691]
et *Wf.* IV p. 132 ed. sine Comm. sed c. Onkelos.,
a *Maschio* plane neglectam.]

714. HAFTAROT s. p. 4. *Fürth.* 1701.
c. Sal. b. Israel Comm. (*Decor sanctitatis*).
[Inc. לסדר השיב את המתי מעל בני...
לכן... לי את בריהי שלום
Model Anspach in aed. Zebi Hirsch b. Jos.
Levi, corr. Mos. b. Mos. ex stirpe Hausen; foll. 92.
(*Wf.* In. 1997: „MS.“ errore) Ap. *Masch* desid.]

- [714A.] CANTICUM 8. *Amst.* 1701.
c. Targum [chald.?] et tret. Talm. Abot hebr. et hisp.
[*Wf.* II p. 732, neglectus ap. *Masch* II p. 45,
cf. quae supra adnotata sunt ad ed. 1660 N. 529.]

715. PSALMI 8. obl. [*Brl.* 1701].
[Lit. min., sine tit. f. 1-47 P. III. Prec. quotid.
q. v., et cf. s. a. N. 1050.]

- [716.] PSALMI h. germ. [*fict.*] *Prag* 1701.
v. 1708 N. 775.

717. PSALMI 4. [*Sulzb.* 1701].
[F. 1-67 P. III. Prec. quotid. q. v.]

718. PENT. MEG. HAFT. 4. *Amst.* 1702.
c. Paraphr. et Expos. germ. anon.
718b.) — sine Paraphr. etc. 8. n. s.
[A. בראשית יהודה, in aed. Casp. Steen. Haft. A.
שם, impens. Chajjim Lubliner. Paraphr., toto coelo

1702.

BIBL. HEBR.

1702—1703.

diversa ab ea quae tribuitur Eliae Levitae, singulis commat. Expos., incip. verbo כלומר („dicere vult“), annexam habet. Incip.: בראשית in diesem Capitel wert derzählt, wie הקב"ה die Welt beschaffen hot.“ Cantico praecedit introd. („ein Vorklärung“) excusatoria de Paraphrasi. Meg. (in tit. ommissa) f. 303-31. Haft. usq. ad 408. Corr. *Wf.* II p. 393. *Masch* I p. 126. *Serap.* p. 94 n. 350.

718b.) Textus lineatim respondet ed. alt. Meg. (u. s.) f. 198-223+1. Haft. f. 225-303+1. *Masch* App. p. 53 ad A. 1702 et 1703: in 4., unde ad ed. alteram potius spectat.]

[719.] PENT. MEG. HAFT. 8. *Ven.* 1702.
c. Onkelos. Targum.

[Ap. Vendramini. *Wf.* II p. 393 ap. *Masch* I p. 118.]

720. GENESIS Capp. I-IV. POLYGL. (octoling.)
4. *F. a. M.* 1702.

c. *Masora* magna et parva, Verss. chald. (Onkelos, Pseudojonatan, Targ. Hieros.), arab. (Saadia Gaon), pers. (Jak. Tawus), lat. [ex Polygl. 1657 N. 520], Sal. Isaki, Abr. J. Esra Comm. et Jak. b. Ascher Nctt., Buxtorf. in clave Masorae Cap. XIII. etc.

[In *Palaestra ling. orient. Geo. Othonis* (cujus praef. pridie Non. Febr.), impens. Frid. Knochii, typ. Mart. Jaquet. Pagg. 140. Omnia quae enarravimus exstant pagg. 51 et in Indice in fronte, tamen plurima ommissa ap. *Wf.* II p. 356, *Masch* I p. 395. Acced. *Glossar. octupl.* pagg. 147 et Corr. Andreae Othonis pagg. 3.]

[720A.] KOHELET [*fact.*] 1702.
v. 1695 N. 678.

[721.] HOSEA c. Comm. 1702.
v. 1703 N. 731.

722. PSALMI 16. [*Amst.* 1702].
[Lit. minim., exstant in Prec. quotid., q. v.]

[723.] PSALMI 12. *Brl. s. a.* [1702].
v. infra s. a. N. 1051.

724. PSALMI sec. dies hebdom. 16. *Dyhr.* 1702.
[A. לְסֹדֶר פֶּן הַשִּׁבְעִי אֶת כָּנִי i. e. 463 (non 462 ut Cat. vet. 53b ap. *Masch* App. p. 53) exeunte A. 1702 ap. Sabb., non pagin., lin. 15; ad init. et fin. precat. recit., forsans pars Prec. quotid.]

725. PSALMI sec. dies hebdom. 12. *Prag.* 1702.

[Ap. Nepp. Jch. Bak; foll. 137+1; acced. Prec. prid. novil. (יכ"ק) usq. ad 151+1. *Masch* App. p. 53 ex Cat. vet.]

726. PSALMI s. t. שֶׁפֶר תְּהִלִּים (*Optimi Psalmorum*).
16. *Ven.* 1702.

[A. תְּהִלָּה לִי, ap. Aluis. Bragadini, per Isak b. Jak. b. Isak Levi, corr. Dav. b. Sal. Altaras, lit. novis; f. 1-136 P. II. Prec. quotid. q. v.]

727. PSALMI 16. obl. *Zolk.* 1702.
[(1?) mensis Schebat. Typ. Uri Phöbus, jussu juvenum Nepott. ejus Sal. b. Mos. Wehle (מִעֲהָרָה) et Ahr. b. Dav. Levi; foll. 109, lit. minor. *Wf.* II p. 403. *Masch* I p. 90.]

[728.] PENT. c. tripl. Targ. etc. [*spur.*]
Amst. 1703.
v. 1683 N. 610.

729. RUTH 4. *Lips.* 1703.
c. *Masora* utraque, Targum, Sal. Isaki, Abr. J. Esra, Sal. J. Melech et Jak. Abendana Comm. c. Vers. lat. omnium [excepto Targum, cujus Vers. lat. ex Polygl. Angl. (ubi Merceri inserta) quandoque a Carpzovio interpolata] et Annot. per Jo. Carpzov. patr. fil. et nep.

[Exstat in Carpzovii *Colleg. Rabbunico-Bibl. in l. Ruth* q. v. *Wf.* II p. 411. 1405. IV p. 732. *Masch* I p. 171. Recus. est omissis longior. Annot. per Adr. Reland. 8. *Trajecti ad Rhen.* 1710.]

730. THRENI [*fact.* revera RUTH] 1703. 1708. 1728.
[*Wf.* IV p. 153 ap. *Masch* I p. 79 hasce edd. enumerat impress. in „Instit. pro Pentec.“, ubi tamen non l. Thren. sed Ruth paucis omnib. in edd. invenitur.— Threni exstant in edd. Elegiar. pro 9. Ab.]

731. HOSEA 4. *Helmstad.* 1702-3.
c. Jonatan Targum, Sal. Isaki, Abr. J. Esra et Dav. Kimchi Comm.

[Typ. et sumpt. Ge. Wolfg. Hamm, praecipue ex ed. Rob. Steph. [1556] per Herrm. v. d. Hardt; foll. 105. c. tit. et praef. (more l. hebr.) A. 1702, acced. tit. (more l. lat.) A. MDCCIII et praef. lat. Hardtii data 29. Mart. 1703, unde A. 1702 vel 1703 invenies ap. *Wf.* II p. 399. *Masch* I p. 138. *Zz.* Ztsch. 362. „Ex sequentibus Proph. etc., quae hic expectari jubet Editor Joel tantum lucem vidit A. 1706.“ *Masch* I. l.]

1703—1704.

BIBL. HEBR.

1701—1705.

732. PSALMI sec. 30 dies mensis dispositi
12. min. *Amst.* 1703.

[A. החנה, in aed. Socc. Ascher Anschel b. Elieser Chassan et Issachar Bär, jussu juv. Sal. Proops; foll. 125, linn. 16, num. versic. arab. Corr. *Wf.* II p. 406 ap. *Masch* I p. 84, ubi et A. 1700 ex Ind. Cat. Wernig.]

733. PSALMI 4. [*Brl.* 1703].
[F. 1-26 P. III. Prec. quotid. q. v.]

- [734.] BIBLIA IV Ptes. 4. *Ven.* 1702-4.
[P. I A. החנה (1702), II et III A. החנה (1703), IV A. אסתר יהנה (1704) fin. 22. Kisl. חספה (19. Decembr. 1704, non 1705 ut *Rof.* ap. *Masch* App. p. 54), Stamp. Bragad. Ejusd. ed. puto Pent. Meg. Haft., in cujus tit. A. אסתר יהנה 1704, *Rof.* ap. *Masch* l. 1.]

- [735.] PENT. c. Mos. Särtels Gloss. germ. [*dub.*]
Dyhr. 1704.
v. 1694 N. 674.

736. PENT. MEG. HAFT. 4. *F. a. M.* 1704.
c. Mos. Särtels Expos. voc. germ. (*Expl. Mos.*)
[excerpt.] et Vers. Cant. germ.
[A. באר את החנה הנחמה לאמר, fin. 9. Cheschwan חספה (6. Novembr. 1704). Ad init. Pent. חולקריש, Meg. f. 175-201. Haft. foll. 54+1 lit. max. *Masch* App. p. 54. ex Cat. vet.]

737. KOHELET. 4. *Argentor.* 1704.
c. Seb. Schmidii Vers. lat., Analysisi etc.
[*Masch* I p. 172, ubi ed. 1691 ex *Le L. Wf.* II p. 412.]

- [738.] PROPH. et HAG. [*fict.*] 1704.
v. 1706 N. 757.

739. PSALMI 8. *Amst.* 1704.
[A. שוב להקרות, in typogr. et in aed. juv. Sal. Proops; foll. 42. In tit. commemoratur l. *Maamadot*, cum quo exstant in Prec. quotid. q. v.]

- [740.] PSALMI hebr. germ. [*fict.*] *Amst.* 1704.
v. 1724 N. 851.

- [741.] PSALMI [*fict.*] *Brl.* 1704.
v. 1707 N. 763.

- [742.] PSALMI hebr. germ. [*dub.*] 8. *Dyhr.* 1704.
[*Wf.* II p. 1442. ap. *Masch* I p. 180 n. 12 c. 1. *Maamadot*, unde ad Prec. quotid. pertinent

(q. v.), sed exsculpti videntur ex ed. 1705 N. 753.]

743. PSALMI 4. [*Prag.* 1704].
[Lit. max., f. 285-348 Prec. quotid. q. v.]

744. BIBLIA III (IV) Ptes. 12. *Amst.* 1700-5.
c. Sal. Isaki Comm.

- 744a.) — (Proph. et Hag. c. Comm. hebr. et Annot. ital. MSS.)

745. — u. s. sine Comm.
[In aed. juvenis (*sic*, corr. *Masch* I p. 50) Imm. Athias, jussu Dav. Nunnez Torres (et Zebi Hirsch b. Gers. Schebrin, in ed. c. Comm.). Tit. Bibl. integr. aeri incisus A. חספה (1705), lit. verso in ed. c. Comm. nom. Edit. impressa (*Opp.* 34+48D. cf. 35+49D.), in ed. sine Comm. Autogr. Torresii, sed non in omnib. expll. In lit. Pent. A. חספה (in ed. sine Comm. A. יחן = 1700) commemorantur Haft. [*Masch* App. p. 53] quae, A. אהרם (1701) ed., in Bibl. omissa. Censurae, Rabb. Sal. Oliveyra data 5. Nisan ברתה (1700), altera *Amst.* fer. III. 17. Tebet 1701 (unde hic A. ap. *Mich.* 4843) et alia F. a. M. fer. I. 13. Tischri חספה (26. Sept. 1700), foll. 2. ad init. vel ad calc. compactae. Pent. foll. 348. Meg. usque ad f. 402. Proph. pr. A. יחן (1700) foll. 305. Pr. post. A. אהרם (1701) usque ad f. 500. Hag. A. הנחמה (1703) foll. 310, fin. A. חספה (1705) pericop. Deut. IV, 27 (ואהרן); accedit Carmen Sal. Oliveyra, vel (in ed. sine Comm.) tab. *Wf.* II p. 381: A. 1700 (I p. 1064 ap. Tob. (!) Foa). *Masch* I p. 112. — In tit. expl. c. Comm. MS. sub verbis ארם נבי exstat Monogr. מונדוני (Elieser (?) Mondoni), et possessor quondam fuit David Modileone (מודיליאני), quorum uter forsau auctor Comm. fuerit, non constat.
- 745.) Meg. f. 161-181. Proph. prior. foll. 142. Proph. post. 143-287. Hag. foll. 153. Haft. c. Pent. (*Wf.* II p. 393. *Masch* I p. 65) eadem ac in ed. c. Comm. ut totus textus, lit. minusc. Comm. causa „magni inter Jud. existimatur ed.“ *Wf.* II p. 381. IV p. 117. *Masch* I p. 49.]

746. BIBLIA II Ptes. 8. *Amst.* 1705.
c. varr. lect., Annot. et Praef. uber. Ev. v. d. Hooght.

[Fin. pridie Nonas Sept. (Praef. et epigr. Pent. 10. Cal. Maji) ap. Boom et socc. Tit. duo, P. I. foll. 178-332. P. II: 160-352, et varr. lect. Sequitur ed. praecipue Leusd. 1667 etc.; inter imprimendum varia emendata sunt, quapropter

1705.

BIBL. HEBR.

1705—1706.

singula expll. sibi invicem haud accurate respondent. Quotidiano usui ed. maxime est accommodata. "Quod de „Masora finali c. lat. interpr." addit *Masch* I p. 51 nihil est nisi numerus versiculorum. *Wf.* II p. 381. IV p. 117.]

747. PENT. MEG. HAFT. II Ptes.

4. min. *Brl.* 1705.

c. Masora, Onkelos, Targum et Hieros. et Pseudo-jonat., Targ. Megill. et II. in Esther, Sal. Isaki Comm. in P. et M., Sam. b. Meir Comm. in Pent. [except. 3 Parasch. prior.] primum ex MS. Opp., Abr. J. Esra Comm. in P. et Meg., Jak. b. Ascher Comm. in P. [ut in Bibl. Rabb.], Ahron Pesaro Ind. loc., Dav. Kimchi Comm. in Haftar., Chajjim Pheibel b. Dav. Expos. voc. Targ. Esth. II. et Dav. Oppenheimer praef. (seu censura) prolixa.

747a) — mb.

747aa) — charta magna.

747aaa) — charta maxima (*Opp.* 33F.).

[A. חזקת ההורג אשר שם משה לפני בני, typ. Jablonskii, ed. initio per Jos. b. Sal. Darschan, qui postquam MS. Comm. Sam. b. Meir ap. Rabb. Oppenh. vidit, edendi consilium cepit; mortua vero uxore Cheile (filia Abrah. Rabb. Lentschütz, qui annos 97 vixit) antequam Pars I. perfecta erat, gener Sal. Salman b. Matalja Iudex Lissensis opus ad finem perduxit. Praef. sequitur tit. alter. Gen.-Lev. foll. 522. Num. et Deut. foll. 304, ad calc. de perfic. Meg. et Haft. sermo est. Meg. foll. 73 et 305-69 (ad calc. P. II), Haft. foll. 33, in tit. A. הסג (1703!). „Ed. satis accurata“ et aestimata. *Wf.* II p. 394. IV p. 132. *Masch* I p. 116. *Zz.* Ztsch. 362, ubi edd. 3 formis diversae. *Masch* App. p. 61 ed. 1725 ex Cat. vet. 51b exculpsit, ubi lit. ם in חסד semel maculata, ter distincta! Addit *Masch* et ed. in 8. sine Comm. ex Cat. vet., ubi nihil tale reperies!!]

748. PENT. MEG. HAFT. 4. *Sulzb.* 1705.

c. Mos. Sacrtels Exp. voc. germ. (*Expl. Mos.*) et Vers. Cant. germ.

748a.) — charta max. (*Opp.* 32F.)

[A. חזקת הספר והתורה, ap. Ahron. b. Uri Lipmann Viindob. Corr. typoth. Abraham b. Elieser Kohen Aschkenasi ex Odenwald. Pent. (in tit. c. חזקת הספר!) foll. 184 et Meg. foll. 23, lit. max. Haft. lit. maj. f. 24-69+1. Corr. *Wf.* II p. 393. *Masch* I p. 127, ubi 2. edd.]

749. CANTICUM S. maj. *Amsl.* 1705.

c. Targum et tract. Talmud. Abot.

[A. חזקת, in typogr. et jussu juvenis Imm. Athias, per Jak. di Misa. Cant. plane ac ed. 1683. Abot f. 27-40.]

750. PSALMI S. maj. [*Amst.* 1705].

c. Eljakim b. Jakob [Eliae Levitae recognita] Vers. germ.

[Foll. 74+1. P. II. Prec. quotid. q. v.]

[751.] PSALMI 12. *Bas.* 1705.

c. Xt. Pagnini Vers. lat. interl.

[Cat. Bibl. Kirchneri ap. *Masch* I p. 155.]752. PSALMI sec. dies hebdom. 12. *Dyhr.* 1705.

753. — 4. u. s.

754. — c. [Eliae Levitae] Vers. germ.

[A. בשנה לסדר ולפרט לב שחרור ברא לי, ap. Sabb., plagg. 10 non pagin., liun. 19. Exstant in Prec. quotid. q. v. *Wf.* IV p. 146. *Masch* I p. 87.

753. Commemorat. in Fragm. Prec. quotid. q. v.

754. Plagg. 10. Textus idem ac in N. 752. *Wf.* II p. 406= p. 1442 (s. a.) ap. *Masch* I p. 180 n. 13 et 14.]

[755.] JOB. hebr. lat. 1705.

v. 1670 N. 565.

756. PENT. MEG. HAFT. 4. *Dyhr.* 1706.

c. Onkelos, Targ. et Sal. Isaki Comm. in P. et M. et Ind. in Parasch.

[Ap. Sabb. Ind. לקריאת הפרשיות) 3 pagg. compressis exhibetur. *Wf.* II p. 394. *Masch* I p. 123, ubi ex *Wf.* IV p. 132 et ed. 1711.]

757. PROPH. et HAG. (סגיד) f. *Prag.* 1705-6.

c. Comm. etc. [ut ed. 1692 N. 665.]

757b.) — charta magna.

[Ap. Nepp. Jeh. Bak, corr. Elasar Chanoch ex fam. Altschul, qui ed. 1675, quam pater (Noah Abr. Ascher) Selig b. Chiskia correxit, correctionem fert editione 1692, cujus tamen paginationem sequitur. P. II. A. 1706. P. III. A. 1705. Exstant expll. 3. (*Opp.* 52-4F.) voll. II vel III diverse compactis Cat. ms. et *Wf.* III p. 471 (ex parte!); A. 1704. *Wf.* III p. 471: A. 1706. *Masch* I p. 134: A. 1704-6. App. p. 54 ex Cat. vet. 1705, sed 2 edd., unde IV, 155-6 quater! *Zz.* Ztsch. 362 tres edd. suspicatur. Cf. *Scrap.* p. 107 n. 355.]

758. JUDICES 4. *Argentor.* 1706.

c. Sch. Schmidii Vers. lat. et Comm.

[Text. et Vers. versic. sigillat. praecedunt Comm.]

1706—1708.

BIBL. HEBR.

1708—1709.

Masch App. p. 50 ed. 1684 notat et Versionem omittit.]

759. JEREMIA 4. *F. a. M.* 1706.

c. Seb. Schmidii Vers. lat. et Comm.

[*Masch* App. p. 50. ed. 1685 notat et Vers. omittit.]

760. PSALMI 4. [*Amst.* 1706].

[F. 1-49 P. II. Prec. quotid. q. v.]

761. PSALMI 4. *Prag.* 1706.

[Ap. Nepotes Jeh. Bak, exstant in Prec. quotid. q. v.]

[762.] BIBLIA 4. *Ven.* 1706-7.

[Ap. Bragadin. *Wf.* p. 118. *Masch* Ip. 38. App. p. 55.]

763. PSALMI 12. *Brl.* 1707.

[Jussu et impens. Löb Klesmer b. Wolf Berolinensis, non pagin., linn. 18. Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 54: A. 1704.]

764. PSALMI 8. min. *Dyhr.* 1707.

c. Mos. Alcheich Com. (*Exalt. Dei*) in compend. red. per Isak b. Issachar et ejusd. Comm. (*Bilances justae*).

[A. חסד ושלום. Ap. Sabb. Censura Oppenheim. fer. I. 1. Sivan 1705. *Wf.* II p. 146 (II p. 1323 n. 310). *Masch* Ip. 143. Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 54: A. 1706. Ed. Fürth 1709 (*Le L. Wf.* IV p. 147) recte *Masch* Ip. 144 suspectam habet, corr. IV, 158.]

765. PSALMI 4. [*F. a. M.* 1707].

c. Jeichiel M. Epstein Paraphr. germ.

[Foll. 95. P. II. Prec. quotid. q. v. *Wf.* II p. 406 (cf. p. 1456). *Masch* Ip. 179 in 8. corr.]

766. PSALMI 4. [*Prag.* 1707].

[Ut ed. 1704 N. 743, exstant in Prec. quotid. q. v.]

[767.] PENT. MEG. HAFT. 4. *F. a. O.* 1708.

c. Onkelos. Targum. Sal. Isaki Comm. et Mos. Särtels Exp. voc. germ. (*Expl. Mos.*).

[Ap. Mich. Gottschalk. *Le L. Wf.* II p. 394. IV p. 765. *Masch* Ip. 123. Cat. ms. ap. Zg. Ztsch. 363. cf. *Serap.* p. 96 n. 355.]

[768-9.] TIRENTI [*fict.*] 1708. 1728.

v. 1703 N. 730.

770. PSALMI 4. [*Amst.* 1708].

[Lit. max. foll. 45, P. III. Prec. quotid. q. v.]

[771.] PSALMI 16. *Amst.* 1708.

[A. ברוכים, ap. Sal. Proops, corr. Sam. b. Arje L. Levi ex Posen; foll. 78. *Wf.* IV p. 146. *Masch* Ip. 84. Cat. ms. cum l. *Maamadot* recenset. Exstant in P. II. Prec. quotid. q. v.]

772. PSALMI 4. [*Brl.* 1708].

[Lit. med., foll. 26, P. III. Prec. quotid. q. v.]

[773.] PSALMI c. Kimchi [*fict.*] *F. a. M.* 1708.

v. 1712 N. 804.

774. PSALMI sec. dies hebdomadae. 8. *Prag.* 1708.

[Ap. Nepotes Jeh. Bak; foll. 140 (sed tantum 77 paginata), lit. max., in fine typotheta (הפועל) Jehuda b. Mos. Bak typogr. (הבדוקק). Im-pressi una cum Prec. quotid. q. v. *Wf.* II p. 407. *Masch* Ip. 90 = App. p. 81 ex Cat. vet. 53a (*Opp.* 111D.): s. a.]

775. PSALMI sec. dies hebdomadae. 8. *Prag.* 1708.

c. [Eliae Levitae] Vers. germ. [in col. externa].

[Ap. Nepotes Mos. Kaz. *Wf.* III p. 101. *Masch* App. p. 53 ex Cat. vet.: A. 1701. *Serap.* p. 109 n. 363. Etiam hanc ed. ad Prec. quotid. pertinere dixerim, nisi Prec. ed. Prag. hujus A. vix in Bibl. *Opp.* desideraretur; cf. 1710 N. 789.]

776. BIBLIA 4. *Kilon.* 1709.

c. Keri et Ketib et summariis lat. [maxime ex Bibl. Leusd. et Jablonsk.] per Henr. Opitium.

[Typ. et sumpt. auctoris, ex typogr. Barth. Reuther, titt. 2 lat., foll. 738+2 et praef. lit. major. Dedic. „Ad seren. Princip.“ data festo Michaelis. „Ed. acuratiss. ex Codd. MS. et edit.“ *Wf.* II p. 372. IV p. 118. *Masch* Ip. 51. Exstant expll. c. tit. uno spur. *F. a. M.* et *Lips.* 1712. *Masch* App. p. 57.]

[777.] PENT. MEG. HAFT. t. *Brl.* 1709.

c. Paraphr. germ. [lit. rabb.].

[*Wf.* II p. 394, ed. a *Muschio* neglecta, forsitan ed. 1702 (N. 718) repetita?]

[778.] PENT. MEG. HAFT. 4. *F. a. M.* 1709.

c. Mos. Särtels Exp. voc. germ. (*Expl. Mos.*) [et Vers. Cant. germ.].

[*Wf.* II p. 394 (Ip. 830). *Masch* Ip. 127. *Serap.* p. 96 n. 355.]

1709—1710.

BIBL. HEBR.

1710—1711.

779. PENT. MEG. HAFT. (rit. pol. et germ.)
8. *Prag* 1709.
[Ap. Nepotes Jeh. Bak. sub Josepho; foll. (non pagin.) 384. Ad fin. Pent. et init. Cant. pagg. aliquot locum permutaverunt Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 55.]

- [780.] PSALMI c. Comm. [*fact.*?]
Fürth seu *F. a. M.* 1709.
v. 1707 N. 764 et 765.

- [781.] PENT. c. Mos. Särtels [*fact.*?] *Dyhr.* 1710.
v. 1694 N. 674.

782. PENTATEUCHUS 8. *Halae* 1710.
c. Keri et Ketib, in usum tironum.
[Typ. et sumpt. Orphanotroph., per Jo. Henr. Michaelis. *Wf.* II p. 394. *Masch* I p. 68.]

783. PENT. [*fact.*] *Wilm.* 1710.
v. 1716 N. 822.

- [784.] RUTH hebr. lat. 1710.
v. 1703 N. 729.

785. THRENI s. p. 4. *Amst.* 1710.
c. Sam. Uceda Comm. (*Panis lacrymarum*).
785a.) — charta magna.

[A. *התעוררי ליצירה*, quod 5470=1710 videtur, ap. Jak. Alvarez (*sic*) Soto, Mos. J. Jakar [Brando] et Benjam. di Jonak; foll. 65. Typoth. Mahrim (מחרים) b. Mos. (*sic*) Jak. Maarssen גזיל. *Wf.* II p. 411: A. 1710 (*Mich.* 2021). III p. 1715: A. 1715. *Masch* I p. 132. §XXII n. 4=8!]

786. ESTHER 4. *Prag.* 1709-1710.
c. Sal. Isaki et Mos. Perls Comm. in Text. et in Sal. Is. (*Volumen libri*).
[Inc. festo Chanuka (Nov.-Dec. 1709), fin. 1. Adar (1. Febr.), in tit. censura fer. V. 3. Nisan (3. April.), ap. Nepotes Mos. Kaz, foll. 52+1 (f. 4, vel 3 praef. sign. ה). *Wf.* II p. 412 (III p. 770 n. 1593). *Masch* I p. 133.]

787. PSALMI sec. dies hebdom. 12. *Amst.* 1710.
[A. *שכנתי*, in aed. Mos. Mendez; foll. 122, linn. 17., versic. num. arab., prec. recit. f. 1-5. *Wf.* II p. 407. *Masch* I p. 84. = App. p. 56 ex Cat. vet. Corr. IV, 159.]

788. PSALMI 4. [*Hal.* 1710].
[F. 182b-229b Prec. quotid. q. v.]

789. PSALMI 4. [*Prag.* 1710].
c. [Eliae Levitae] Vers. germ.

- 789b.) — sine Vers. 8. u. s.
[Exstant in Prec. quotid. q. v. et quidem sine tit., cf. N. sequentem.]

790. PSALMI s. p.
24. *Prag.* sub Josepho s. a. [1710].
[Exstant in Prec. quotid. q. v., non pagin., excusi simul cum edd. praecedentibus ap. Nepotes Mos. Kaz.]

791. BIBLIA s. p. 16. obl. *Brl.* 1710 seu 1711.
[Typogr. D. E. Jablonskii, incept. per Seb. Gott. Stark., contin. per Jablonsk.; tit. duplicis alter modo lat. (*Opp.* 11D. expl. splend.) A. 1711, modo hebr., qui, ut alter aeri incisus et partes singulae (pagg. 219+187+194+231), A. *עה* (1710) fert; corr. *Wf.* II p. 383 (cf. IV p. 118). *Masch* I p. 60: „ed. nullius fere usus nulliusque pretii.“ Pent. 1710 *Wf.* IV p. 132. *Masch* I p. 66. „Züllichoviae in Orphanotropheo, una cum punctatis iterum *prostituerunt* A. 1728“ *Wf.* IV p. 118 ad A. 1711, neglectus ap. *Masch* I p. 60, nota.]

- [792.] BIBLIA (per Majum) [*spur.*]
F. a. M. 1711 vel 1712.
v. 1692 N. 663.

- [793.] PENT. [*dub.*] *Dyhr.* 1711.
v. 1706 N. 756.

794. ESTHER s. p. 4. s. l. e. a. [*Hamb.* 1711].
c. Elieser Aschkenasi Comm. (*Augens doctrinam*).
Acced. Mos. Isserls: *Pretium vini*. 1711.
[In aed. Isak Chiskijja di Cordova, foll. 49+19. Accedens opus A. *אשר פרי יתן בעהו*, 1. Tammus (18. Junii). *Wf.* IV p. 154 (I p. 171). *Masch* I p. 133.]

795. PSALMI 8. *Amst.* 1711.
[A. *בלאה*, ap. Sal. Proops, f. 1-42. P. II Prec. quotid. rit. pol. et rit. germ. q. v.]

796. PSALMI sec. dies mensis dispositi
12. lat. *Amst.* 1711.
[A. *עבדו את*, per Salm. London b. Mos. Rafael; foll. 62 (prec. recit. exstat tit. vers. et f. 1.), versic. non numer., inde a Ps. CXLVII lit. min. Exstant P. III. Prec. quotid. 1712 q. v. *Wf.* II p. 407 (III p. 1039). *Masch* I p. 84 bis = App. p. 57 ex Cat. vet., unde IV, 160: 3 edd.!]

1711-1712.

BIBL. HEBR.

1712-1713.

797. BIBLIA 12. obl. *Brl.* 1711-2.
797b.) — u. s., c. Jo. Leusdenii Catal. 2294 sel.
versic. et Jablonskii praeft. lat.

[Off. D. E. Jablonskii, correct. per Anon., qui in titulis hebr. variis epithetis laudantur, atque Grammatici noti dicuntur (unus certe Jeh. L. Neumark Corr. ed. 1699, sed nomen in praeft. hebr. non occurrit, ad quam titl. provocant!); pagg. 256 + 225 + 236-524. (c. titl.); singulae Ples. A. נעק (1711), et in tit. generali ad Jablonskii praeft. alluditur, quae in expll. Judaeis destinatis (*Opp.* 10D.) desideratur.

- 797b.) (*Opp.* 160.) in lit. lat. A. 1712, praeft. lat. (7. Julii 1711) Jablonskii, qui „novam ed. majoris typ. procurare impeditus, hanc minorem parum elegantem et minus accuratam in vulgus emisit“. *Masch* I p. 49, ubi nomm. typothetarum corrupta. *Wf.* II p. 383 suppl.]

- [798.] BILLIA (Maji) [*spur.*] *F. a. M.* 1712.
v. 1692 N. 663.

799. PENT. MEG. HAFT. 12. *Amst.* 1712.
c. Onkelos. Targ. [ex pag. adv], Sal. Isaki Comm. in Pent. et Meg., et Gloss. hebr. in Haft.

- 799b.) — textus solus. u. s.
[A. נעק, in aed. Sal. Proops, Meg. f. 456-520 + 2. Haft. (tit.) foll. 58 (+1), lit. min., vers. num. arab.

- 799b.) Lineatim respondet ed. praec. Meg. f. 141b-159 + 2. Haft. foll. 51. *Wf.* II p. 394 = IV p. 132. *Masch* I p. 66.]

800. PENT. MEG. HAFT. 4. *F. a. M.* 1711-2.
c. Onkelos. Targ. et Sal. Isaki Comm. in P. et M.
[In typogr. erecta in aed. Jo. Kölner, corr. Mos. Waag (נאק), ad norm. ed. Amst. 1674. Tit. Pent. A. נעק (1712, praeft. נאק פ' post incendium). Meg. f. 290-321. Haft. tit. A. נעק (1711) usque ad f. 359. *Wf.* II p. 394. *Masch* I p. 123.]

- [801.] CANTICUM ed. V. 8. *Amst.* 1712.
c. Targum et Vers. hisp. textus et Targ. [Mos. Laniado] et Tract. Talmud. Abot c. Vers. hisp. [Mos. Belmonte?]

[Ap. Sal. Proops, *Wf.* IV p. 154, adde p. 322, suppl. *Masch* I p. 396. Cf. ed. 1664 N. 540.]

802. RUTH s. p. „ed. II.“ 4. *Amst.* 1712.
c. Sal. Isaki Comm. et Sam. Ucceda Comm. (*Epistola Samuelis*).

[A. נעק, in typogr. Natanel Foa; foll. 59. *Wf.* II p. 410. *Masch* I p. 130. Suppl. *Zs. Ztsch.* 363.]

803. THRENI 4. *Ven.* 1712.
c. Benjamin Kohen Comm. (*Quercus fletus*) in Threnos et XV Psalmos.

[A. נעק. Stamp. Bragadina, per Menach. b. Ahr. Polacco; foll. 92. *Wf.* II p. 411. *Masch* I p. 132, ubi nomen Comittor. „Zadik“ ex epith. „Kohen Zedek“ (sacerdos iustitiae) exsculptum!]

804. PSALMI 8. *F. a. M.* 1712.
c. Dav. Kimchi Comm.

[Fin. fer. I 17. Elul (18. Septembr.), typ. Matth. Andreae, per Dav. Grünhut; praeft. Jo. Jak. Schudt; foll. 4 + 204. *Wf.* II p. 407. *Masch* I p. 143, ubi et ed. 1708 ex Ind. Bibl. Wernig. (DCCIX pro DCCXII?).]

805. PSALMI (Spec. III. BIBL. HANOV. in us. colleg. hebr.-rabb.) 12. *Han.* 1712.
c. H. J. Bashuysen Nott. selectis ex Comm. Sal. Isaki, Abr. J. Esra, Dav. Kimchi, Mos. Alscheich, Sal. J. Melech, Jak. Lombroso, Meir Arama et [Sim. Darschan] Jalkut.

[Fin. fer. III. 21. Adar II. (29. Mart.), in typogr. orient. Dedic. et praeft. prolixa (data 28. Mart.) foll. 134 et Ind. versuum in Psalmis notator. *Wf.* II p. 407. IV p. 147 (I p. 314). *Masch* I p. 144, ubi de ed. 1702 et 1710 fict.]

806. PSALMI 4. [*Sutzb.* 1712].
[F. 1-67. P. II Praec. quotid. q. v.]

807. PSALMI XV grad. c. Comm. Mos. Heilberg (*Domus patrum*) q. v. 4. *Wilm.* 1712.
[*Wf.* II p. 407. IV p. 148. *Masch* I p. 146.]

- [808.] BIBLIA quadril. (Reineccii) 1713.
[incepta, sed ed. 1751; corr. *Masch* IV, 161. Textus idem. ac in ed. 1725 N. 857.]

809. PENT. MEG. HAFT. 8. *Wilm.* 1713.
c. *Masora* utraque, Onkelos. Targum et Targ. Meg., Sal. Isaki Comm. in P. et M., Mos. Nachmanidis et Jak. b. Ascher Comm. in P., Is. Aboab Supercomm. in Nachman. et Dav. Kimchi Comm. in Haft.

[Chart. max. — Fin. fer. III. 1. Nisan נעק (28. Mart.), ap. Zebi Hirsch b. Chajim, corr. frater ejus Chajim b. Chajim. castravit Phil. Ernst Christfels „Burgvogt in Wilm.“]

1713-1714.

BIBL. HEBR.

1715-1717.

Meg. f. 290-318. Haft. c. tit. foll. 35, lit. max. *Wf.*
II p. 394 (ad. III p. 256 n. 607 c.). *Masch* Ip. 121.]

[809A.] PSALMI [*dub.*] 8. *Amst.* 1713.
v. Preces quotid. ed. 1713.

810. PSALMI sec. dies hebdom. dispositi
12. *Wilm.* s. a. [1713].
c. Keri et Ketib et Gloss. partim germ. כף ירך יעקב
(*Femur Jakobi*).

810a.) — mb.

[Per typogr. Hirsch b. Chajjim ex Fürth; foll.
156 (in fine supplicat.: תחנון). *Wf.* II p. 407 ap.
Masch I p. 146; s. a. = App. p. 81 n. 23; s. l. ex
Cat. vet. 53b = App. ib. n. 26 ex Cat. vet. 54a! sed v.
Ungerum ap. *Wf.* IV p. 147, a *Maschio* negle-
ctum.]

[811.] MEGILLOT c. Alscheich [*fact.*] 1714.
v. 1717 N. 823.

[812.] ZACHARIA 4. *Ultraj.* 1714.
c. Vers. lat. et Comm. Sam. Szattmar Nemelhi.
[Ap. Gysbert. a Paddenburg. *Masch* II Vol. III
p. 566.]

813. PSALMI 8. maj. *Amst.* 1714.
c. [Eljakim b. Jakob] Vers. germ.

813b.) — sine Vers. 12. u. s.

[A. ערת, ap. Sal. Proops. Exstat eadem ed., sed
cum Chronosticho ערת, f. 45-119. P. II Prec. quo-
tid. q. v.

813b) A. ערת, ap. Sal. Proops; exstant f. 1-75
P. II. Prec. quotid. q. v. *Masch* I p. 84.]

[814.] PSALMI 4. *Dyhr.* 1714.
c. Dav. Kimchi Comm.
[Lorckius ap. *Masch* App. p. 58, qui neglexit
Wf. IV p. 147, ubi ad Preces quotid. refertur,
q. v.]

815. PSALMI 4. *F. a. M.* 1714.
c. Jechiel M. Epstein Paraphr. germ.
[Ap. Jo. Kölner; f. 1-95 P. III. Prec. quo-
tid. q. v.

[816.] PSALMI 8. (*F. a. O.* 1714.)
[Commemor. in tit. Prec. quotid. q. v.]

817. PROVERBIA 4. *Wilm.* 1714.
c. Isak Zoref Comm. (*Lapides justii*).
[A. כסא, ap. Hirsch b. Chajjim,
foll. 4-62. *Wf.* II p. 409 (III p. 558). *Masch* I
p. 147.]

[818.] THRENI c. Comm. [*dub.*] 1715.
v. 1710 N. 785.

819. PSALMI 8. (*F. a. M.* 1715).
[Non pagin., inde a Ps. CXXIX. medio lit. min.,
exstant in Prec. quotid. q. v.]

820. BIBLIA 8. *F. a. M.* 1716.
c. Annot. etc. [ad normam ed. Clodii 1677 N. 589]
per Jo. Henr. Maj. et G. Chr. Bürklin., juvante
Jak. Schudt. et c. Seb. Schmidii Interpret. voc.
ἀπαξ ἢ δις λεγόμενον (c. nolt. MS.).
[Imp. Jo. Ph. Andreae, typ. Jo. Kölner. Praef.
Maji 22. Febr., foll. 686+2. „Multis scatet men-
dis typogr.“ *Wf.* II p. 383. IV p. 118. *Masch* Ip.
47. Psalmi *Wf.* II p. 407. *Masch* I p. 87, corr.
IV, 163.]

821. PENT. MEG. HAFT. (ת' ס'ת) 4. *Han.* 1716.
c. Mos. Särtels Exp. voc. germ. (*Expl. Mos.*)
et Vers. Cant. germ. et „Cholkreisich.“

[Fin. לסדר ערת ישראל ישנן (Lev. IV, 13), „in
typogr. novo“ Salm. Hanau, in aed. Jo. Jak.
Beausang, lit. Amst. (max.); foll. 453+60+1.
Gloss. ap. *Wf.* IV p. 132, *Masch* I p. 69 desid.
Cf. *Serap.* p. 96 n. 355.]

822. PENT. MEG. HAFT. (ת' ס'ת) 4. *Wilm.* 1716.
c. Mos. Särtels Exp. etc. et Cant. germ. et „Chol-
kreisich“ (in fine).

[A. ערת, ap. Hirsch b. Chajjim. Pent. foll.
192, caetera f. 1-18-76. *Wf.* II p. 395 (A. 476
Chr. 1706!). *Masch* I p. 127. Ex ea exsculpta vid.
etiam ed. textus 1710 (*Wf.* IV p. 132. *Masch* I
p. 72), quo A. nihil *Wilm.* impressum!]

823. MEGILLOT f. *Ofb.* 1717.
c. Mos. Alscheich Comm. (*Lil. vall. etc.*)

[Fin. fer. III. mense Ab כי טוב בו כי שנפול
לנמר מלאכה בירח אב הוא צום החמישי (!) יהיה
לשמחה (9. Ab hujus A. fer. VII. incid.), typ. Selig-
mann Reis, jussu Jos. Josbel b. Zebi Hirsch Franco-
furtens. ex Fürth, foll. 88. *Wf.* II p. 410 ap. *Masch*
Ip. 129 etiam ed. *F. a. M.* 1714, *Wf.* III p.
737 (quem secut. *Rof. Diz.*) *F. a. M.* 1717,
III p. 402 n. 897c vero: *Ofb.* 1717. *Mich.* 1516
s. a. = 4392!]

824. ESTHER (ספר מיתלס) „Ed. II.“ 4. *Brl.* 1717.

1717—1719.

BIBL. HEBR.

1719—1720.

c. Parephr. germ. [ut ed. 1698 N. 700].

[In aed. Baruch Buchbinder, impensis foeminae Pinne (פִּינֶה) bat Wolf. In tit. censura datur כִּי אֲשֶׁר־נִי (unde 1711 in Cat. vet.) fer. IV. 4. Kislew, quod A. 471 et 477 cum calend. convenit, sed Chron., כִּי־נִי corr., estque 18. Novembr. 1716; sequitur A. לְסִדֵּר אֲחֵרֵי כֵל fer. III. 24. Kislew (8. Decembr. 1716), fia. A. אֵרֶה אֲנִי־הָשֵׁנִי לְקִיִּים אֶרֶה אֲנִי־הָשֵׁנִי לְקִיִּים fer. III. prid. Cal. Schebat (12. Januar. 1717). Cf. *Serap.* p. 110 n. 371.]

825. PROPH. et HAG. (מִגִּיד) f. *Wilm.* 1717.
c. Comm. etc. [ut ed. 1699 N. 703.]

[P. I. et II. וְיִבְרַךְ אֱתֵי שָׁם, ap. Hirsch b. Chajjim, corr. Chaj. b. Chaj., foll. 129+(128-)167+28. *Wf.* III p. 471. *Masch* I p. 134=App. p. 58: A. 1716 ex Cat. vet. *Serap.* p. 107 n. 355, ubique Comm. Sam. Delugtas omissus.]

826. PSALMI sec. dies hebdom. *Amst.* 1717.
c. Comm. collecto duplici gramm. et ethico.

[A. תְּהִלָּה לַיהוָה אֲרִי־סֶפֶד, ap. Ahr. di Sal. Antunez, edid. Abraham Hurwitz b. Jesaia una cum Prec. quotid. q. v. Auctor Comm. ethici ad initium verba praeceptoris sui adhuc viventis (נֶר) Saul Levi Mortera (mort. 1660 Amst.) affert.]

[827.] PSALMI sec. dies hebdom. et mens. disp.
12. *f. a. M.* 1717.

[Per Salman London (cf. A. 1711. N. 796). *Wf.* IV p. 147. *Masch* I p. 87 et cf. A. 1724 N. 852.]

828. PSALMI alphabetice disp. s. t. לִיקְוִשֵׁי תְהִלָּה (Collect. Psalm.) 12. *Wilm.* 1717.

[A. וְהִתְפַּלֵּל, ap. Hirsch b. Chajjim, per Jeh. L. b. Mos. Sal. הִי־ד (i. e. Deus ulcisc. sang. ejus) ex Dresnitz in Moravia et Jonat. b. Is. Winkler ex Nikolsburg; foll. 82+2. „Institutum novum, quod Judaeis ipsis maxime displicuit, quapropter usum hujus Psalterii interdixerunt.“ *Wf.* IV p. 147 (III p. 330 n. 745d) ap. *Masch* I p. 91.]

[829.] DANIEL [fict.]-c. Mos. Alscheich Comm. q. v. [1718].

[830.] PENT. MEG. 4. *Amst.* 1719.
c. Onkelos. Targum.

[A. הִרְעָה, ap. Sal. Proops; foll. 304. *Wf.* IV p. 132. *Masch* I p. 117. Ap. *Mich.* 1377 acced. Haft. A. הִרְעָה (1722), foll. 49: cf. Bibl. 1725 N. 856.]

[831.] PENT. MEG. HAFT. 4. *Ven.* 1719.

c. Onkelos. Targum et Sal. Isaki Comm. in Pent. (et Meg.?)

[A. מִי־יִרְדֶּה, Stamp. Bragad. *Rof. Masch* App. p. 59; cf. Biblia 1720 N. 835.]

[832.] PENT. [fict.] *Wilm.* 1719.
v. 1713 N. 809.

[833.] PSALMI 4. [Prag. 1719].
[Commemorantur in tit. Prec. quotid. q. v.]

834. BIBLIA 8. maj. *Halae* 1720.

c. Masora, Annot., Parallel. etc. [ad fundam. ed. Jablonskii 1699] et praef. in libros sing. per Jo. H. Michaelis [cujus Adnot. in Hag. III Pth. seorsim]. [Typ. et sumpt. Orphanotroph., c. tit. aeri incisio et lat., foll. 848. Dedic. ipsis Cal. Maji, Praef. pagg. 32. „Unica ed. — quae form. prim. quart. et oct. habet, expll. in 4. albed. chartae eminent — omnium praestantissima, quae omnes (?) praecedentes superat, et sequentes post se relinquit.“ (*Masch* p. 54). *Wf.* II p. 354. IV p. 117. *Masch* I p. 53. Jam promissa ed. A. 1705; corr. *Masch* IV, 155.]

[835.] BIBLIA 4. *Ven.* 1720.

[A. וְרָעָה, „cum [Nott.?] Gramm. [per Sal.?] Al-taras.“ *Rof.* ap. *Masch* App. p. 60 ex nota MS. imperfecta; impressa puto ap. Bragad. et Pent. 1719 (N. 831) forsans pars eorum.]

836. PENT. MEG. HAFT. 8. *Prag.* 1720.

[Ap. Nepotes Jeh. Bak; foll. (non pagin.) 384. *Wf.* II p. 132. *Masch* I p. 70.]

837. PROPH. POST. f. *Jesn.* 1720.

c. Mos. Alscheich Comm. (*Specula ministrantium*). (Acc. Mos. Chasid: *Epist. eth.*)

837a.) — chart. maxima.

[A. לְסִדֵּר וְאֲרָאָה אֶת־הַבְּרִיָּאָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת (Exod. III, 3.), typ. Israel b. Abraham, per Is. b. Kalon. Polon. et Zebi b. Meir ex Janow prope Torbin, qui etiam corr.; foll. 170. Libri sing. inscripti lat., ut „liber Jesaia“ etc. *Wf.* IV p. 137. (III p. 736. IV p. 809) ad III n. 1687 f. *Masch* I p. 137 („Comm. mutilus et mancus“). *Rof.* Diz. (Hamb. p. 41): „et 1730“ delendum.]

838. PSALMI 4. *Wilm.* 1720.

838a) — mb.

[Lit. max., f. 19-84 P. II. Prec. quotid. q. v. *Masch* App. p. 60 ex Cat. vet. (Opp. 1469 B Q.) sed in 8.]

1721.—1724.

BIBL. HEBR.

1724.

839. RUTH 32. *F. a. M.* 1721.
[A. וְיָרְדָה לְבֵן וְיָסַר לָהּ אֶת־הָאֵלֶּיךָ. Prostat „zu bekommen“ ap. Mos. b. Kalman Speier; foll. 12; ad calc. I. אֶת־הָאֵלֶּיךָ c. Gloss. germ. (foll. 12). *Wf.* IV p. 152. *Masch* I p. 79.]

840. PENT. MEG. HAFT. 4. *Amst.* 1721.
[A. וְעָזָרָה. In aed. et jussu Ahron. di Salomo Antunez; foll. 200+33. Pent. typ. max. *Masch* App. p. 60 ex Cat. vet.]

841. PSALMI mb.
8. [*F. a. O.*] *Mich. Gottschalk.* 1721.
[A. בְּרִיחָה אֶת־עֲבָדֵי הָאֱלֹהִים, foll. 66, quorum ullimum lit. min.; P. II. Prec. quotid. q. v.]

842. PSALMI *f. Jesn.* 1721.
c. Mos. Alscheich Comm. (*Exaltationes Dei*).

- 842a) — charta max.
[A. וְיָסַר לְבֵן וְיָסַר לְבֵן, ap. Isr. b. Abr., corr. Zebi H. b. Meir, sustinente Isach. Bärman Halberstadt; foll. 130. *Wf.* III p. 736. *Masch* I p. 144.]

- [843.] PSALMI [*fact.*] *Jesn.* 1721.
[*Masch* I p. 88. Textus non exstat, sed כְּמוֹנָה q. v. int. Anon.]

- [843A.)] PROPH. et HAG. [*fact.*] 1722.
v. 1732 N. 899.

844. PROVERBIA *f. Jesn.* 1722.
c. Mos. Alscheich Comm. (*Multus margarit.*).

- 844b.) JOB
c. Mos. Alscheich Comm. (*Portio legislatoris*). u. s.
844a.b.) — charta max.

[A. לֵךְ רַב פְּנִימָה, ap. Isr. b. Abr., imp. Mos. b. Jeh. L. Kliwa (קליווא), corr. Zebi H. b. Mos.; foll. 78; una cum Job A. סִפְּנוּ וַיֵּהָאֵל ... לְסֵדֶר חֲלָקָה. (Deut. XXXIII, 21.), sustin. Reuben b. Meir; foll. 42. (*Wf.* III p. 736. IV p. 905.) *Masch* I p. 147. 148.]

- [845.] PSALMI 32. seu 12. [*Amst.* 1723].
[Ap. Proops: v. Preces quotid. et Biblia 1725 N. 856.]

846. PSALMI 4. *F. a. M.* 1723.
c. Jechiel Mich. Epstein Paraphr. germ.
[A. שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה עֲרִיק כָּל בֶּשֶׂר יִבְיָא. ap. Jo. Kölner, foll. 81, P. III. Prec. quotid. q. v.]

- [846A.] BIBLIA RABBIN. 1724.
v. 1727 N. 872.

847. PENT. MEG. HAFT. 4. *Brl.* 1724.
c. Onkelos. Targum et Sal. Isaki Comm. in Pent. et Meg.

[In aed. Nat. Neumark; foll. 292+23+23+1, lit. max. *Masch* App. p. 61 ex Cat. vet. Suppl. *Zz. Ztsch.* 363.]

848. [PENT.?] MEG. HAFT. mb. 4. *Dyhr.* 1724.

c. Expos. voc. in Haft.

[Ap. Isachar Bär. Exstant *Opp.* 63 Q. Meg. A. הַפֶּסֶח foll. 27, et Haft. frgm. f. 28-48. In marg. sup. tit. Meg. notae music., ut habet pater Sabb. In tit. Haft. manus sacerdot., in marg. inf. vero lit. H. M. Typi sunt min. quam ed. *F. a. O.* 1725 (N. 860), ad quam forsitan pertinent.]

849. PENT. MEG. HAFT. 4. *F. a. O.* 1724.
c. Onkelos. Targum, Sal. Isaki Comm. in P. et M. et Mos. Särtels Exp. voc. germ. (*Expl. Mos.*) [abbreviata] et Vers. Cant. germ.

[A. הַיָּדִים, in aed. Mich. Gottschalk, jussu et imp. Gerson Wiener. Meg. f. 271-303. Haft. foll. 23. Cat. ms. ap. *Zz.* 363 et *Serap.* p. 96 n. 353: Frcf. ad. Moen. Ap. *Wf.* et *Masch.* desid.]

- [850.] KOHELET et RUTH (s. p. cum accent.) 4. *Mecklenb.* 1724.

c. Jo. Franck. Vers. lat. etc.

[*Wf.* IV p. 152-3. *Masch* I p. 171-2.]

851. PSALMI sec. dies hebdom. et mens. dispos. 12. *Amst.* 1724.

c. Gloss. hebr. germ. et Paraphr. (פִּירוּשׁ הַחֲכָמִים) germ. [i. e. Vers. Eliae Levitae insertis meditt. ethicis] et *Usus* (שִׁיבוּת) *Psalmorum*.

[A. חֲהִלָּה לְרֹדֶה, ap. Sal. Proops. Prec. recit. et ritus (רִיטֻס) foll. 8, text. foll. 196. *Usus* f. 1-7. Preces et פְּדִינָה נֶפֶשׁ f. 8-12, lit. med. *Wf.* IV p. 148. *Masch* I p. 179. Cat. ms. *Serap.* p. 109 n. 363: A. 1725. Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 54: A. 1704. Et v. N. sequ.]

- [852.] PSALMI 12. *Amst.* 1724.

[„Per Sal. Salman“, lit. majusc. Cat. Baumg. ap. *Masch* I p. 84. Editor vid. Salman London, ed. vero vel textus ed. praeced., cujus ordine dispositos idem A. 1711. 1717 (N. 827) ediderat, vel „lit. Amstd.“ eadem ac N. 854.]

- [853.] PSALMI h. lat. [*spur.*?] *Bas.* 1724.
v. 1691 N. 661.

1724—1725.

BIBL. HEBR.

1725—1726.

- [854.] PSALMI 12. *F. a. M.* 1724.
[Ap. Jo. Kölner, lit. majusc. *Wf.* IV p. 147.
Masch I p. 87; cf. N. 852.]

855. PSALMI *Jesn.* 1724(?).
v. 1726 N. 870.

856. BIBLIA (תיקון סופרים) 8. maj. *Amst.* 1722(?)-1725.
(Cum Nott. MS. multis lat.)

[Ap. Sal. Proops. Versic. num. Cens. Sal. Ailion data fer. III. 17. Sefira לבנו ישסה (1724), ex testim. erud. Belgiae ultimum Schultensii datum III. Non. Sept. 1725. Pent. tit. hebr. יבנה הבית (1724) (unde Pent. ap. *Wf.* IV p. 133. *Masch* I p. 66. IV, 166 del.), tit. lat. 1725. Meg. f. 143-60. Pr. pr. A. וברעה (1722) foll. 119. Pr. post. A. נבואה אחיה (1723) f. 120-344. Hag. A. אלה הכתובים (1723) f. 245-374+2. „Ed. optimis adnumeranda correcta,” *Wf.* IV p. 121. *Masch* I p. 54. App. p. 60.]

857. BIBLIA. II Ptes. 8. *Lips.* 1725.
c. nott. masoret. et (מצבת המזבח) Indice memoriali vocum. hebr. et chald. c. signif. lat. per Chr. Reineccium.

[Ap. Bernh. Chr. Breittkopf. Tit. lat., dedic. et praef. dat. 20. April., pagg. 516+580+2 et Ind. pagg. 78. „Bibl. manualia typ. nitidis min., sequunt. accur. ed. quadriling. inceptam 1713” (N. 808). — *Wf.* IV p. 122. *Masch* I p. 55.]

- [858.] BIBLIA [*fact.*] *Ven.* 1725.
v. 1528 N. 59.

- [859.] PENT. c. Comm. [*fact.*] *Brl.* 1725.
v. 1705 N. 747.

860. PENT. [MEG.] HAFT. Ed. III. mb.
4. *F. a. O.* 1725.
c. Comm. etc. [ut ed. 1693 N. 669.]

[A. הערות, Typ. Mich. Gottschalk, imp. et jussu Zadok b. Abr. ex *F. a. O.*, sustin. Gabriel Levi ex Vratislavia, lit. min. *Opp.* 63Q. Pent. foll. 350. Acced. Meg. e] Haft. fragm. Dyhr. 1724 (N. 848) et Haft. fragm. f. 16-24, ubi typoth., ut ad calc. Pent., omnes Francof., qui partim „secunda” vel „tertiavice” nominibus suis addunt. Ead. certe est ed. quae ap. *Wf.* IV p. 133: A. 1728 a *Masch* omissa, sed in App. p. 61 in *fol.* ex Cat. vel.]

- [861.] PENT. MEG. HAFT. 4. *Nitzb.* 1725.
c. [Mos. Särrels?] Expos. voc. germ. et Vers. Cant. germ.

[Ap. Sal. b. Ahron, lit. maj. *Wf.* IV p. 133. *Masch* I p. 127; cf. *Serap.* p. 96 n. 355.]

- [861A.] PSALMI 4. *Amst.* 1725.
[V. Preces quotid.]

862. PSALMI 4. *Wilm.* 1725.
c. Vers. germ. [Eljak. b. Jakob] interlin. modo dispos. et Annot. hebr. ex Dav. Kimchi potiss. excerptis per Mich. b. Abr. Kohen Merkerliebeh Fürtheusem.

[Ap. Hirsch b. Chajjim; foll. 92. Corr. *Wf.* IV p. 148. 203. 897 n. 1409b. *Masch* I p. 180. *Serap.* p. 109 n. 363.]

- [863.] PROVERBIA et JOB. 4. *Amst.* 1725.
c. varr. lect. sec. Sal. Norzi.
[*Rof.* ap. *Masch* App. p. 61.]

864. PENT. MEG. HAFT. 4. *Amst.* 1726.
c. Masora, Onkelos. Targum, Sal. Isaki Comm. et Jak. b. Ascher nott. in Pent., Eljak. b. Jak. Gloss. hebr.-germ. (*Docens eloquium*) in P. et M., Dav. Kimchi Comm. in Haft.

[A. נפשו, ap. Sal. Proops, jussu Chajj. b. Gimpel Altschul (ש"א) et נישו Dav. c. fratre Nat. b. Sam. Meg. f. 205-347+1. Haft. foll. 55. Jak. b. Ascher desid. in tit. unde et ap. *Wf.* IV p. 133, *Masch* I p. 119. Forsan ead. ed., vel omisso tantum Gloss., est A. 1728 ap. *Wf.* et *Masch* ib.]

865. PENT. (תי' סופרים) una cum HAFT. rit. hisp. et germ. 8. *Amst.* 1726.
(Acced. Sal. Oliveyra *Calend.*)

[Per cantores Sam. Rodriguez Mendez, Mos. Zarfati di Gerona et Dav. Gomez di Silva (ad quos figg. tit. Mos. Dav. et Sam. spectant). Praecedd. foll. 8, scil. Instructio ad scrib. vol. Pent. auct. Elia b. Mich. Jeh. Leon [dat. באהר יהר (1727!)] ex ed. 1659 N. 525], sequ. carm. Sal. b. Is. di Misa (מיוה) et (ejusd.?) in memor. mort. Abr. Chiskijja b. Jakar Brandon, qui usque ad Parasch. Chiskijja corr., dein carm. Mos. b. Jos. Belmonte ad. Edit. Sam. Rodr., item Ahronis b. Sam. da Costa J. Dana (דנא), qui sese מחוקק (typogr.?) nuncupat, item Mos. di Gavis (גאויש), denique ipsius Samuelis, f. 8: סדר פרשת ובהפטרה „Quinque libri שמואל הק' יגדל יצאב Pent. A. 5486. — Pent. A. 5486. — (1726, subtractis litt. Jod); fin. fer. III. 4. Abib. — Haft. c. tit. (A. eod. modo expresso) et (L36S) bened. Haft. sequ. f. 369-446. dein foll. 6. Ind. Haft. etc. Fin. fer. V. 11. Menach. בעת קריאת פסוקי תורה בשנה ובסדר וסדרה בעת קריאת פסוקי תורה בשנה ובסדר וסדרה]

1726—1727.

BIBL. HEBR.

1727.

(8. Augusti 1726), et Sal. Oliv. *Calend.* (cf. N. 850) pagg. 16+2. *Wf.* IV p. 973 n. 1955. *Masch* I p. 65=p. 126 [ubi multa de Menachem Lonsano, qui tantum ad emend. text. adhibitus!]=*Rof.* ap. *Masch* App. p. 62 ex Cat. Opp. primo: A. 1727, unde *Masch* IV, 168: 4 edd.]

[866.] PENT. MEG. HAFT. 4. *Fürth.* 1726.
c. Mos. Sürtels Exp. voc. germ. (*Expt. Mos.*) [et Cant. germ. ?]

[*Wf.* IV p. 133. *Masch* I p. 127. *Serap.* p. 96 n. 353.]

[867.] PENT. MEG. HAFT. 12. *Sulzb.* 1726.
[Ap. Sal. b. Ahron; titt. 2, foll. 302. *Wf.* IV p. 133, quem omisit *Masch* I p. 70.]

[868.] OBADIA 8. *Lond.* 1726.
v. 1728 N. 881.

[869.] PSALMI 12. *Amst.* 1726.
[*Rof.* ap. *Masch* App. p. 61.]

870. PSALMI 8. *Jesn.* 1725-6.
[A. יהודה ארני ידבר פי ap. Isr. b. Abr., corr. Elies. Leser b. Abr., foll. 71; annexi Prec. quotid. 1724-6 q. v.]

871. DANIEL f. *Amst.* 1726.
c. Mos. Alscheich Comm. (*Rosa Saronis*) et exepit ex Sam. Valerio Comm. (*Visio temp. statuto*).
[A. וועערן, inc. 1. Tammus (30. Junii), ap. Mos. Frankfurter per Elies. b. Isr. Levi Dajjan Posen; foll. 37. *Wf.* IV p. 154. 905. *Masch* I p. 148.]

872. BIBLIA RABBINICA s. t. קהלת משה
(*Congregatio Mosis*). IV (V) Ptes.

f. *Amst.* 1724-7.
c. *Masora* integra, Onkelos. et Jonatan Targum et Targ. Hagiogr. Sal. Isaki Comm. in Bibl., Abr. Ibn Esra in Pent. Proph. post et Hag. [except. Prov. et Esra, ubi revera Mos. Kimchi, et Chron.], Jak. b. Ascher in Pent., Levi Gersonid. in Pent. Proph. pr. Prov. Meg. (except. Thren.) Daniel, Chiskijja b. Manoach. (*Confortate me*) et Jak. d' Illescas (*Verba jucunda*) in Pent., Obadja Sforno in Pent. Psalm. (*Judicium justum*) Job. Cant. Kohelet, Dav. Kimchi in Proph. et Chron., Sam. Laniado (*Vas pretios.*) in Proph. pr. [omissis citatis ex Comm. hic integris expressis], Jesaja de Trani in Jud. et Sam., Meir Arama (*Lux et perfectio*) in Jes. et Jerem. et Comm. in Cant., *Collectio Lilior.* ex ed. Dav. J. Hlin, scil. Jak. Berab, Meir Arama, Obadja

Sforno, Sam. Almosnino et Jak. b. Gerson Treves Exposs. locor. Proph., Jos. J. Jachja in Hag. (inclus. Megill.), Isak Jaabez (*Lex benig-nitatis*) in Psalm. Job. 3 Megillot Dan. Esra Neh. [singg. titt.], Sam. Arepol (*Psalmus eucharisticus*) in Psalm. CXIX-CXXXIV excerpt., Menach. Meiri et Dav. J. Jachja (*Cabus et purus*) in Prov., Mos. Nachmanid., Simon Duran (*Diligens judicium*) et Abr. Farissol in Job, Saadja in Daniel, Mos. Frankfurter Annot. quatuor titulis: *Pugillus oblationis* in Pent., *Oblatio parva* ex Mos. Alscheich in Proph. prior. et Ahron J. Chajjim (*Cor Ahronis*) in Jos. et Jud., *Oblatio magna* in Proph. post., *Oblatio vespertina* in Hag., Mos. Nakdan: *De accent.*

[Ap. Mos. Frankfurter, A. הוצא לאור (1724) etc. foll. 293+318+322+413+65 (Masora etc. sed desid. ex Bibl. Rabb. vet. Targ. Hieros. in Pent. et II. in Esth.)— „Locupletiss. Bibl. Rabb. ed., opus sumptuosum et splendidum in charta max.“ *Wf.* IV p. 119. (ad. III n. 1458b.) *Masch* I p. 108-10. App. p. 61, ubi varia corr., passim sibi invicem contraria, ut de Abr. J. Esra, Dav. J. Hlin, Dav. J. Jachja, Dav. Kimchi, Is. Jaabez, Jes. di Trani, Levi Gersonide, Mose Frankf. (ex Ahr. J. Chajjim, cujus Comm. in Jud. exstat p. 97), quae singula, in praeced. correctae, hic enumerare opus non est.]

[873.] PENT. (ת' סופרים) [MEG. HAFT. ?]
Amst. 1727.

[A. עבודת הלוים, per fratres Jak. et Abrah. Ed. hanc commemorat Heidenheim in nota MS. ad. init. ed. 1751, v. N. 913.]

[874.] MEG. HAFT. *Amst.* 1727.
v. Pent. 1729 N. 883.

875. PENT. insert. HAFT. f. *F. a. M.* 1727.
c. Onkelos. Targum, Sal. Isaki Comm. c. Dav. Lida Supercomm. (*Turris Davidis*) et ejusd. Comm. (*Urbs perfugii*).

875b.) Psalmi c. Comm. Dav. di Lida (*Decem Laudes*)
עשרה

[A. אלהים, ap. Joh. Kölner, per Petachja fil. auct. et generum Mos. Meschullam Salm. Miris, foll. 94+56. Est pars I. *Manus omnium etc.* David di Lida q. v. *Wf.* IV p. 133. *Masch* I p. 120. 875b.) Psalmi foll. 24. *Maamadot* f. 25+34. *Wf.* IV p. 804; ap. *Masch* desid.]

876. PSALMI 8. *Dyhr.* 1727.
c. Isak b. Elia Comm. (*Collect. praestant.*).

1727—1729.

BIBL. HEBR.

1729—1730.

[A. לסדר יצחק לשה.. לפנות. (488, Gen. XXIV, 63, ergo exeunte A. 1727), ap. Isachar Bär; foll. 152. *Wf.* IV p. 148. 879. *Masch* I p. 143.]

877. DANIEL Ed. III. f. *Wandsb.* 1727.
c. Sal. Isaki Comm., Is. Abravanel Comm. (*Fontes salutis*) except., Mos. Alsheich (*Rosa Saronis*) et Mos. Chagis (*Micæ panis farinacei*).

[A. בל המוט. fin. לסדר עזי וסורק. ap. Isr. b. Abrah. „qui fuit typogr. Jesnitz.“; foll. 47. *Wf.* IV p. 154. *Masch* I p. 148. *Zz.* Zisch, 364: A. 1726.]

878. BIBLIA (Jablonskii) [*fact.* seu *spur.*] 1728.
v. 1711 N. 791.

- [879.] PENT. [*dub.*] *Amst.* 1728.
v. 1726 N. 864.

- [880.] PENT. MEG. HAFT. II Ptes.
3. *Ven.* 1728.
c. Onkelos. Targum et nott. ex Menach. Lonsano
I. *Lux Legis*.
[Stamp. Bragadina, per fratr. Menachem et Benj.
b. Ahron Polacco. *Rof.* ap. *Masch* App. p. 62.]

- [880A.] THERNI [*fact.*] 1728.
v. 1703 N. 730.

881. OBADIA et PS. I-VI. „Ed. alt.“
8. *Lond.* 1728.
c. Th. Bennet. Prax. leg. et resolvendi etc.
[In ejusd. *Gramm. hebr.* p. 85. 121. *Wf.* IV p. 140. 150. *Masch* I p. 83. 168, ubi de edd. 1726 et 1731.]

- [882.] BIBLIA. IV Ptes. f. *Amst.* 1725-9.
c. Sal. Isaki Comm. et Vers. germ. (*Oblatores oblationis*) per Elieser Sussmann b. Isak Rödelshaim et Menachem Nan b. Sal. Levi.

[Ap. Mos. Frankfurter, ed. et corr. per interpretes cognatos (הניחרי גיסי) Benjam. Wolf b. Jos. Is. ex שמשנאבנר et parlim (P. III.) Naft. Hirz Levi Rofe. P. I. A. בדרקה בנדה... (1725); foll. 238. P. II. III. A. בדרקה... (1726); foll. 168+138. P. IV. A. בדרקה... ירדן (1729); foll. 172. *Mich.* 2212 ex Bibl. Ducis de Sussex.]

883. PENT. MEG. HAFT. 4. *Amst.* 1727(?) -9.
c. Masora parva, Onkelos, Targum Hieros. et Pseudojonatan, Targ. Meg. et II. in Esther, Sal. Isaki Comm. in P. et M. et Sabb. Bass Supercomm. (*Labia Sapientum*), Sam. b. Meir Comm. in Pent. [ex ed. 1705 N. 717], Jak. b. Ascher

Nott. in Pent., Ahron Pesaro Ind. loc. et Expos. voc. in Haft.

[In typogr. nova erecta per Naftali Hirz Levi b. Alexander Süsskind Levi. Pent. A. חמטנה; foll. 350; ad calc. exstat Acrost. Israel b. Mos. Meg. A. אחעמי בעבך (1727); foll. 50. Haft. או לעפר.. על שמו (1727); foll. 29 c. Indice Psalmor. Cf. ed. 1725 N. 860. Desid. ap. *Wf.* *Masch* et *Zz.* Zisch. 364.]

- [884.] PENT. MEG. HAFT. 4. *Amst.* 1729.
c. Gloss. germ. [Mos. Särrels?] [*Wf.* IV p. 133. *Masch* I p. 126.]

- [885.] PENT. MEG. HAFT. 12. *Dyhr.* 1729.
c. Onkelos, Targum et Sal. Isaki Comm. in P. [et Meg.?] [*Rof.* ap. *Masch.* p. 62, ubi „Jacobi“ pro „Jar-chi“.]

- [886.] PENT. MEG. HAFT. 4. *F. a. M.* 1729.
c. Gloss. germ. [Mos. Särrels?] [Ap. Sal. Aptrod. *Wf.* IV p. 133. *Masch* I p. 127.]

887. HAFTAROT 4. *Ofb.* 1729.
c. Sal. Isaki et Dav. Kimchi Comm. except. et Isak b. Elia Levi Comm. (*Puteus Isaki*).
[Fin. 24. Menachem (19. August.) חפדה; foll. 131. Typogr. abest. Typotheta: Menachem Mannes b. Jehuda ש"ק ex Hanau. *Wf.* IV p. 879. 1056 n. 552, ubi שק error. Ap. *Masch* desid.]

- [887A.] PROPH. PRIOR. [*fact.*] *Wandsb.* 1729.
v. 1732 N. 899.

888. PROVERBIA 8. *Amst.* 1729.
c. Josiae Pinto Comm. (*Aurum probatum*).

[A. בשנה הדיא טאה שערים ויבירה. 5489, quia in approb. Dav. Isr. Athias et Isak Chajjim Ibn Dana di Brito אה אהר צה ה' אה אה בסדר יבשנה אלה המצות אשר צוה ה' אה אה, i. e. 489, quae vero in nonnullis expll. non distincta, ut *Mich.* 1932, ubi A. 1714 corr.; edidit Isak b. Mos. Lopez Pereira, potentibus Commentatoris nepotibus Josia et Daniel Pinto, cum ex Hierosolymis ad urbem Haleb migraret, in aed. Isak Jeh. Leon Templo. „Dedicatoria al Senor Moseh de Samuel de Pinto“ lit. lat. et f. 1. et foll. 99+1. Ap. *Wf.* et *Masch* desid.]

- [889.] BIBLIA 4. *Ven.* 1730.
c. Gloss. hisp. marg. lit. lat. et *Calendar.* in 80 Annos.

[A. ערהז seu ערהז etc. Stamp. Bragadina, per

1730—1732.

BIBL. HEBR.

1732—1737.

praepositos Menachem et Benj. b. Ahron Polacco;
corr. Sal. b. Dav. Altaras; foll. 138+102+110+
120. *Mich.* 4859. *Masch* I p. 114: Gloss. „typ.
Rabbin.“?]]

[890.] PENT. et ESTHER s. p. 8. *Han.* 1730.
[*Wf.* IV p. 130. *Masch* I p. 68; cf. ed. 1685 N. 622.]

[891.] PENT. MEG. HAFT. 4. *F. a. M.* 1730.
c. Onkelos. Targum etc. [ut ed. 1726 N. 864.]
[Ap. Sal. Aptrod. *Wf.* IV p. 133 (ad A. 1726)
idem-ac p. 134. *Masch* I p. 120 n. 12, del. n. 13.
IV, 189: s. l. e. a!]

892. HAFTAROT 4. *Wandsb.* 1730.
c. Isak b. Elia Levi Comm. (*Facies Isaki*).
[A. Isak b. Abr.; foll. 76. *Wf.* IV p. 879, ap. *Masch*
desid.]

[892A.] PSALMI cum Vers. germ. 8. *Amst.* 1730.
[Ap. S. Proops; v. Preces quotid.]

[893.] PSALMI 16. *Const.* 1730.
c. Vers. hisp.
[*Rof.* ap. *Masch* App. p. 62, cf. 1583 N. 263.]

[893A.] PSALMI 12. *Sulzb.* 1730.
[V. Preces quotid.]

[894.] PROVERBIA 8. *Wandsb.* 1730.
v. Isak b. Elia Comm. select. (*Collect. praestant.*).
[Foll. 71. *Wf.* IV p. 151. 879. *Masch* I p. 147.]

[895.] PSALMI 12. *Amst.* 1731.
[Ap. Hirz Levi. *Masch* I p. 84.]

[896.] OBADIA 8. *Lond.* 1731.
v. 1728 N. 881.

[897.] BIBLIA 8. *Amst.* 1731(?)—2.
c. Keri et Kelib.

[897b.)] PSALMI. Praeced. Sal. Oliveyra: *De accent.*
[A. וְחִלּוּ בָּן, (quod exeunte A. 1731 vid.) et בְּחִסִּים,
in aed. Abr. b. Rafael Chiskijia Athias. Versic.
numer. in marg. *Rof.* ap. *Masch* App. p. 62.
897b.) A. בְּחִסִּים, foll. 124. *Mich.* 4731. Praeced. tan-
tum Dissert. annexa ad text. ed. Bibl.]

[898.] KOHELET 4. *Lips.* 1732.
c. Chr. Baueri Vers. germ.
[*Wf.* IV p. 153. *Masch* I p. 174.]

899. PROPIL. PRIOR. (פְּרִי־לֶחֶם) 8. *Wandsb.* 1732.
c. Comm. [ut ed. 1717 N. 825] chart. caerulea.

[Apud Israel b. Abraham, cujus „Addit.“
nihil aliud quam Samuelis b. Mos. Delugtas *Fascic.*
Lilior., et qui in peroratione (הַהֲנַחֲלָה) Ptium.
sequentium meliorem ed. promittit absentiamque suam
a domo per totam aestatem tantam ed. Plis. I. in-
tulisse moram ait. Corr. Moses David Tehle b. Chaj.
Köthen (קֵטְנִי) ex Kopenhagen, nunchabit. (דִּירְחוֹקִיָּע)
Altonae, qui in perorat., data fer. V. 14. Elul (4.
Septembr.) בְּיֹם צִרְהִי תַעֲנִי optat, ut Elieser b.
Josua Nehemia opus ad finem perducatur. Exstat
et peroratio typothetarum Is. Eisak b. Jos. ex
Dyhrenf., Meir b. Zebi H. Baschwitz ex Brisk nat.
Dyhrenf. et Menachem Man b. Jakob Jekutiel ex
Elrich prope Halberstadt, data fer. V. 14. Elul
לְסִדֵּר קִרְשֵׁהּ מִן הַשְּׂמִימִים וּבִרְךְּ Josua sin. tit. c.
Jud. et Sam. foll. 313. Reg. c. tit. s. a. usque
ad f. 505+1. *Masch* I p. 135: *Maggid* A. 1732
et 1752 (!) Voll. IV [quod de 4 libr. Pr. pr. in-
terpret. pnto] et ex Cat. Baumg.: Pr. pr. 1729
Voll. III. Cf. *Masch* p. 136. *Masch* App. p. 60:
A. 1722 ex Cat. vet. 50b, unde *Zz.* Ztsch. p. 363
et 364 utramque habet ed. Cf. *Serap.* p. 107 n. 355,
ubi Supplem. *Masch.* ined. dicuntur, quia *Zzû* Expl.
imperf. De continuatione editionis maxime ergo
dubitandum, forsitan ob clausam A. 1733 officinam
Wandsbeckianam impedita; cf. N. sequ.]

[899A.] PSALMI cum Vers. germ. 8. *Wandsb.* 1732.
[In tit. Prec. quotid. q. v., nunquam impressi
vid. Cf. N. praec.]

900. PSALMI s. t. תְּהִלָּה לַדָּוִד mb. 8. *Prag.* 1735.
c. Vers. germ. [antea interlin. per Michael b. Abrah.]
[Ap. Nepotes Jeh. Bak, corr. Asriel et filius
Elia ex Wilna, fin. fer. III הקִדְשׁ מְלִאכֶת
(Exod. XXXVI, 4 vel XXXVIII, 24). *Masch* App.
p. 63 ex Cat. vet. Corr. *Serap.* p. 109 n. 363.]

901. PSALMI metricae. II Ptes. 8. *Lond.* 1736.
c. Fr. Hare Vers. lat. et Dissert. de antiqua Hebr.
poesi etc., adjecta sunt Poeseos Hebr. specimina
ex iis, quae edid. Frc. Gomarus, Marc. Meibom. et
Joh. Clericus.

[Ap. Guil. Bowyer, imp. S. Buckley et J. Long-
man; foll. 1-403-852 et Add. „Ed. non vetus
Psalterium sistit, sed ope metricas immutatum adeo-
que fere ubivis depravatum.“ *Masch* I p. 147.]

902. ESTHER 8. *Fürth.* 1737.
c. Meir exulis Eisenstadt. b. Chajjim Comm. (*Convi-*

1737—1744.

BIBL. HEBR.

1748—1751.

vinum vini) et Zebi b. Meir ex Katzenellenbogen *Addit.* et *Novell. coll. in Talmud.*

[Ap. Chajjim b. Zebi Hirsch, cf. *Mich.* 2991; desid. ap. *Masch.*]

903. JOB s. p. II Ptes. 4. *L. B.* 1737.
c. Alb. Schultens. Vers. lat. et Comm.
[Ap. Jo. Luzac, in fin. P. II: „typ. Isaaci van der Mije MDCCXXXVI.“ Pagg. 1232 et Index uberior. *Masch* I p. 172.]

904. BIBLIA sec. v. d. Hooght, IV seu II Ptes. 4. *Lips.* 1740.
c. Seb. Schmidii Vers. lat. [et Annot.]
[Sumpt. Wolfg. Deer; textus pagg. 356-666+322-705; sequitur tab. Haft. et *Varr. lect.*, praecedunt praef. Clodii et Ev. v. d. Hooght, Judicia Profess. etc. (ad ed. I.) et testim. facult. Argentor. de Schmidii Vers. et Praenumerantes, quae omnia non pagin. *Masch* I p. 158.]

905. PENT. et HAFT. s. t. ארחת היום (*Semitae vitae*) 4. maj. *Ven.* 1742.
c. Onkelos. Targum et Sal. Isaki Comm. et Chajjim J. Altbar Comm. (*Lux vitae*).
[A. בכתף, Stamp. Vendramina per typogr. Meir b. Mos. Chajjim da Zara (דא זארה), per praeupos. Dav. b. Raf. Chajjim Bueno; foll. 86+78+60+72+58, Haft. foll. 8+12. Desid. ap. *Masch* et *Zz.* Ztsch. 364.]

906. JOB s. p. metrica 8. *Lond.* 1742.
c. Alb. Schultens. Comm. except. et Cant. Mos. Deut. XXXII c. Nott. et Ind. anal. per Ric. Grey.
[Typ. Gul. Bowyer, foll. 322+1. Dedic. data Cal. Decembr. 1741. Ed. 1741 ap. Junis et Knopton recenset *Masch* I p. 173. App. p. 65.]

907. PSALMI f. *Liv.* 1742-3.
c. (Raf.) Imman. Ricchi Comm. (*Iuspice in Zion*).
[Fin. 1. Ijjar (25. April.) 1743 in aed. Abr. b. Raf. Meldola, per fil. Comitr. Abr. Samuel Ricchi, corr. Mos. b. Raf. Meldola; foll. 138+2 ubi *Elegia* (קניה) in mortuum Comitr. per Sam. Jos. b. Natan Corfi (קרפי). *Masch* App. p. 65.]

908. BIBLIA IV Ptes. 4. *Mant.* [1742-4].
c. (Jedidjae) Sal. Norzi Comm. crit. (*Oblatio numeris*).
[Tit. ornat. s. a., seq. praef. et censura Abi-Ad Sar Schalom Basila fer. VI. 18. Tammus 1742, dein rursus tit. P. I. II. A. תהלים ידידיה שלמה (1742), P. III. IV. A. תהלים ידידיה שלמה, fin. festo messis דרש

(16. Maji 1744), in aed. medici Rafael Chajjim ex Italia, per Josua Michael ex Sezze (ססיצ), corr. Rafael. Chajjim b. Abi-Ad Sar Schalom Basila, MS. Comm. corr. Mazliach Marino; foll. 142+88+99+51+1+5 (*Regul. grammat.*). „Consultuit auctor Comm. antiquiss. codd.“ *Masch* I p. 115, qui hujus ed. praestantiss. pretium vix verbo agnoscit.]

909. PROVERBIA 4. *Liv.* 1748.
c. Abr. Gavison Comm. (*Manipulus oblivionis*), Jak. Gavison *Addit.* et Abr. Gavison nepot. *Carmin.*
[A. MDCCXLVIII et עשו לי ספר וכו' (דפוס), nella Stamperia d'Abrah. Meldola; foll. 134. Desid. ap. *Masch.*]

910. PROV. s. p. 4. *L. B.* 1748.
c. Alb. Schultens. Vers. lat. et Comm.
[Ap. Jo. Luzac; foll. 522 et Indd. uberiores. *Masch* I p. 170.]

911. PROV. s. t. ספר החכמה (*lib. sapientiae*) 4. *Neuwied.* 1749.
c. Elies. b. Zebi H. Comm. (*Fincti spe*).
[A. אב תהיה אב תהיה לך (dupl. 510), fin. Cheschwan 5510 (exunte 1749), ap. Jo. Balth. Haupt Hofbuchdrucker, per typogr. Benjamin b. Sal. Kroneburg; foll. 39. Tit. hebr. et germ. lit. germ. Desid. ap. *Masch.*]

912. BIBLIA s. p. IV Ptes. 4. *Ox.* 1750.
[Typ. Clarendon., typ. et sumpt. acad., per Nath. Forster; foll. 126+110+116+142. Varr. lectt. in lit. promissae sed omissae: „the Subscription not being sufficient to defray one half of the expence of publishing the Bible itself.“ — „Quoad form. exter. opus splendid.“ *Masch* I p. 61.]

913. PENT. et HAFT. (תיקון סופרים) 8. *Amst.* 1751.
c. Isak Premislaw Annott. (*Verba veritatis*).
(c. Annott. MS. per Wolf Heidenheim.)

[A. תיקון אל העינים, ap. Jos. et Jak. haered. Sal. Proops, per Zebi H. b. Is. Premislaw, lit. maj. Tit. tantum unus, Haft. 5 libror. continuatis pagg. Ed. correctiss. maxime ap. Judacos aestimata. Editor, sec. censuram Dav. Oppenheimeri A. 1735, jam tunc temporis magna cum industria Pent. correctum sec. principia Menach. Lonsano et ed. Sam. Baruch Rosa A. הנהגה ב. v. 1666 N. 550] edere studuit. Opibus suis expensis in editt. et MSS., A. 1737 Amst. delatus, ed. nostram ed. consilium cepit, morte abrepti filius A. 1745 Genes.

1753—1765.

BIBL. HEBR.

1767—1781.

excudendam curavit, rursus inopia ultra procedere velante (censura Amstd. A. 1745 prae fixa). Possessor expl. nostri Dr. H-n. in limine notat, in expll. nonnullis exstare censuram A. 1742, quam ad ed. II. pertinere putat! Vix commemorat ed. *Masch* App. p. 68 sec. *Rof.*, qui et Catal. primum p. 25 n. 427 citat, sed expl. nunquam ad Bibl. *Opp.* pertinuit. — In lim. expl. nostri recenset celeberr. Heidenheim. errores typogr. ed. II. [A. 1767], notatque, ed. nostram, ut plures per Hispanos correctas, in divisione sectionum singulis viris praelegendarum, rit. hisp. sequi, — exceptam fert ed. A. 1727 (v. N. 873), — auctorem I. הדרת קורש discrimina ritus notare, sed in MS. A. 1340 alia offendi. Adsunt etiam signa lineol. et pagg. quae Heidenh. ad excudendam edit. suam apposuit.]

914. BIBLIA s. p. et sine Keri. IV Ptes. *Paris*. 1753. c. Vers. lat. ad Nott. criticas facta, varr. lectionibus ex Pent. Samarit. [lit. hebr.], Prolegomenis amplis et 3 indicibus per C. F. Houbigant. Accedunt libri graeci, qui Deutero-Canonici vocantur. [Ap. Ant. Claud. Briasson et L. Durand, sumpt. Patrum Oratorii. „Ed. ad ed. Hooght. ita est exscripta, ut sola tantummodo vitia typogr. emendata sint. — Ad MS. Codices textus dicitur emendatus, sed qui qualesve sint, ignorare permittit, et ubi MS. deseritur, in conjecturis [et quidem licentiose] auxilium quaerit. — Opus quoad externam formam splendidissimum.“ *Masch* I p. 158.]

- 914A.) PSALMI triling. 4. *Vindob.* 1757. c. Schollis piorum Austriae, Exeg., Phraseologia et Propyl. psalmod.

[Typ. Jo. Thom. Trattner; foll. 846. Des. ap. *Masch.*]

915. CANTICUM s. p. 4. *Alton.* 1764. c. Mos. Nachmanidis [seu Asriel] Comm. [c. Additt.]. [לסדר אלה הדברים אשר הדבר אל בני ישראל, fin. fer. V. 15. Schebat (19. Januar 1764) ap. Ahr. b. Elia Kaz Altouav., per Is. b. Simon ex Calvarie Litthuaniae. Desid. ap. *Masch.*]

916. JOB f. *E. a. O.* 1765. c. Jak. Uri Schraga Pheibel b. Menach. Nachum Comm. (*Domus Jakobi* [erit] ignis). [לסדר הנגה הבאתי את ראשית פרי, lit. Amstd., typ. Prof. Grilo; foll. 71. Desid. ap. *Masch.*]

917. PROV. et KOHELET 4. *Amst.* 1765. c. Chajjim b. Elieser Comm. (*Anni vitae*).

[A. הכשר et חיים ושלוה יהי לך, ap. Löb Sussmanns, foll. 58+19 (c. tit.). Suppl. *Masch* App. p. 71.]

918. JOB 4. *Amst.* 1767-8. c. Bechai Comm. et Anon. Comm. רברי הגאונים (*Verba Gaonorum*).

[A. כי לא יטוש יהודה עמו, (Contract. dat. fer. I. 9. Cheschwan 568) ap. Löb Sussmanns, per Meir b. Dav. Hamburgens., imp. Mendel b. Wolf Schwab. Desid. ap. *Masch.*]

919. KOHELET 8. *Brl.* 1770. c. M. Mendelssohn Comm. et Gloss. hebr. germ. et Introd. *ED. PR.*

[In aed. Itzig Speyer; foll. 41+8 (Introd.). In edd. iterat. (ut 1788 N. 927) Comm. et Introd. non integri recusi. *Masch* I p. 132.]

920. BIBLIA. II Ptes. f. *Ox.* 1776. c. varr. lect. coll. per Benj. Kennicott.

[In typogr. Clarendoniano; foll. 684+732. Ed. notissima. Exstat recensio Codd. MS. et edit. libror. Biblior. aestimabilis. *Masch* I p. 61.]

921. JOB 4. *Brl.* 1777. c. Seeb. W. b. Abrah. ex Dessau Comm. (*Interpretatio verbi*) et Appendice (*Ansae serae*).

[Foll. 35+4. Stemma: Aquila in qua lit. R. — Desid. ap. *Masch.*]

922. PROPH. et HAGIOGR. VI Ptes. 4. *Wilna et Grodno* 1780.

c. Onkelos. Targum et Vers. germ. idiom. polon., Sal. Isaki Comm. c. correctionib. ex libr. impr. et MS., Jechiel H. Altschüler Comm. duplici (*Arx Davidis* et *Arx Zionis*), Sal. Norzi Comm. (*Oblatio muneris*), Elia Wilna de terminis terrae scetae, de aedif. templi antiqui et templi Ezechielis, Annot. in Habakuk et Chron. cum tab. aeri incisa et Josuae Heschel Kaz Explanat. et Additt., Indice ex I. Ahron Pesaro (*Generationes Ahronis*) et Ahron b. Samuel (*Domus Ahronis*) et Indice locor. Bibl. parallel. s. t. מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן (*Annunciants Zioni*).

923. GENES. (C. I-IV, 12) 4. [*Harderovici Gelorum* 1781].

c. Vers. lat. vulgat. interpol. per Ev. Scheidium. [Expl. constat pagg. 112, sequuntur *Theses criticae* foll. 16 compress., lit. sine l. e. a., quos refert *Masch* App. p. 75. Textus amasoret., auctoritate nimis vers. LXX. mutatus; tota Bibl. ed. conabatur Scheidius.]

1782—1788.

BIBL. HEBR.

1790—1793.

924. RUTH et THRENI s. t. אֲזוּרָה אֲזוּב (Fasciculus *Hyssopaei*) 4. Zolk. 1782.
c. Jak. (Isr.) Levi Comm. (*Ordo supremus et Laccrymae in mensura*).

[A אֲזוּב אֲזוּרָה אֲזוּב, lit. Amst., foll. 46.
Desid. ap. Masch.]

925. PENT. et [HAFT.] V. Ptes. 8. Lond. 1785.
c. Vers. et Annot. angl. per S. Alexander.

[By Alexander and Son, N. 11. Church Street
Spittal-fields (eth. in aed. et per typogr. Alexander b. Jeh. L. et filium suum Jeh. L. b. Alexander,
c. stemmate leonis. In tit. altero: „the musical Accents
after the manner of Pramselo“ (sic) i. e. ad mod.
Is. Premisl. Cf. ed. 1751 N. 913. Haft. in tit.
commemorantur, sed desunt.]

926. PENT. (ת' סופרים עם ווי עמודים) V. Ptes.
8. Lond. 1787.

c. Dav. Levi Vers. angl. et Lion Soesmans Annot.

[A. אשכנזי, by Lion Soesmans and Co. N. 9.
Dukes Street Oldgate. Pent. ווי העמודים edidit primum
Jehuda Pisa A. 1767-9 (*Mich.* 1398), ubi
accedit: מאיר נהיב *Illuminans semitam*, de
distinctione nominum (Dei) sanctorum vel profano-
rum, cf. ed. 1818 N. 954.]

927. MEGILLOT V. Ptes. ED. PR. 8. Brl. 1788.

Cant. c. M. Mendelssohn Vers. germ. et A. Wolfsohn et J. Löwe Comm.; Ruth, Threni et Esther
c. A. Wolfsohn Vers. germ. et Comm.; Kohelet c.
M. Mendelssohn Comm. et Gloss. hebr. germ. in
Comp. redact. c. Annot. per J. Löwe, et D. Friedländer
Vers. germ. [recusa ex ed. lit. germ.], c.
Introdd. in l. sing. per A. Wolfsohn et J. Löwe.

[Typogr. [orient.] societ. paedagog. Lib. sing.
ed. exstant. c. tit., foll. (praeter Introdd.) 33+
28+40+50+56; accedd. foll. 6, scil. tit. generalis,
nom. Subscrib. et Append. ad ind. errat.
Cant. praef. data mense Adar II., Kohel. mense
Marcheschwan הקטש (exeunte A. 1788), sic etiam
in tit. hujus l. et in tit. generali. Ad calc. Ruth
promittitur *Gloss. hebr. germ.* generale, sed ad
calc. Kohelet impositum sese excusat J. Löwe
morbo A. Wolfs.]

928. JONA 8. Brl. 1788.

c. J. Löwe Vers. germ. et Comm. hebr.

- 928b.) Haftara matutina diei expiationis (Jes. LVII, 14 sq.)

c. Dav. Friedländer Vers. Germ.

[Typogr. orient. — b.) c. tit. et pag. separatis.

Ad calcem: קיקין דיננה (Jon. IV, 6.) acri incisum.]

929. PROV. 8. Brl. 1790.

c. Is. Euchel Vers. germ. et Comm. (Inserta charta
alba, ubi correctiones et glossar. per D. Friedländer
MS.)

[Typogr. orient. A. „הקטש“ (1789!) et „1790“
in tit.]

930. HAFTAROT IV Ptes. 8. Brl. 1790-1.

c. Vers. germ. et Comm. hebr. varr. auct., scil. David
Theodor, Is. Euchel, Jech. Euchel, A. W. Friedländer,
B. Friedländer, Gedalia Obiczka, Jakob
ו"כ [Sulzbach?], Josel Reichenau, B. Lindau, J. Löwe,
E. Löwe, M. Mendelssohn et A. Wolfsohn.

[Typ. societ. paedag. per societ. „שחרר“
וההטוב וההושיה; foll. 89+79+62+79+3 (Benedict.).
Tit. gener. et P. I. II. A. 1790. P. III. IV.
A. 1791. Interpretes Haft. sing. recensentur in Ind.
ad fin. Ptium sing.]

931. PSALMI s. t. זמירות ישראל (*Cantica Israelis*)
V. Ptes. ED. PR. 8. Brl. 1785-91.

c. M. Mendelssohn Vers. germ., Obadjae Seforno Comm.
et J. Löwe Comm. et Introd. de instrument. hebr.
music.

[Typogr. orient. Titt. singuli A. ferunt: 1785.
1786. 1788. 1790. Introd. data fer. VI. 16. Sche-
bat 551 (21. Januar. 1791). Ed. aestimata saepius-
que recusa.]

932. JONA 8. Götting. 1792.

c. Jonatan Targum, Sal. J. Melech Comm. (*Perf. pulchrit.*)
c. Jak. Abendana *Spicileg.* et Ern. Christ.
Fabricii Vers. lat. Comm. hebr. et Ind. verbor.

933. PSALMI 4. Wien 1792.

c. Elieser L. b. Jeh. L. Comm. (*Turris Davidis*)
et Introd. (*Ros plantarum*).

[A. הקטש ורנו כי טל אורות שלך.]

934. PENT. (תיקון סופרים) ED. PR.

8. Brl. 1793.

c. Onkelos. Targum et M. Mendelssohn Vers. germ.
(*Semilae aeternae*) et Introd. (*Lux semitae*),
et Comm. hebr. [per Sal. Dubno, H. Wessely, Ahron
Jaroslaw et H. Homberg.]

[Ap. Ge. Jo. Starke, corr. Jeh. L. b. Seeb
Wolf; foll. 290+204+8+217+144+123 et
Introd. Auctores Comm. nominantur in מאסף VIII,
352. Ed. celeberrima, saepissime recusa. Suppl.
Masch App. p. 76.]

1793—1806.

BIBL. HEBR.

1808—1816.

935. NAHUM et HABAKUK. Ed. metr.

4. *Amst.* 1793.

c. E. J. Greve Interpr. lat. et Annot. et Comm. generali.

[Ap. Petr. den Hengst. Comm. general. pagg. 33 separatim.]

936. JESAJA metr. mb.

f. min. *Bath.* 1803.

c. Vers. angl. (ex Lowth), Nott. crit. per Dr. Jos. Stock.

[Printed by R. Cruttwell and sold by Robinsons.]

937. PENT. et HAFT. VI-Ptes. f. *Dobrowna* 1804.c. *Masora* utraque, Onkelos, Targum, Sal. Isaki, Jak. b. Ascher, Obadiae Seferno, Sal. Norzi (*Oblatio muneris*) et Eliae Wilna Comm. (*Pallium Eliae*) et Uri S. Ph. b. Sal. Dobrowna Annot. in Masoram (*Candelabr. Salom. et Oblatio perfecta*).

[A. ופסחתי. Praefat. Comm. f. 1. 2. non numer., V Ptes. Pentat. seorsim num. sed sine tit. Haft. foll. 16 non in omnib. expll. adsunt.]

938. KOHELET

4. *Lemb.* 1804.c. Jak. (Rabb.) Lissa Comm. (*Abscondita Sapientiae*).

[Ap. Ides [Judith] Rosanes; foll. 15.]

939. CANTICUM

8. [*Zolk.* 1805].c. Anon. Comm. ראשון לציון (*Primus Zioni*).

[Una cum I. Anon. שומר שבת.]

939A.) DICTA CLASSICA Vet. et Nov. Test., hebr. gr. lat.

8. *Lips.* 1805.940. PROPH. MINOR. s. t. מנחה מפורד (*Oblatio pura*) XII Ptes. *ED. PR.* 8. *Dess.* 1805.c. Mos. [Philippson] b. Uri Ph. Arnswald Comm. in Hos. et Joel, J. Neumann in Amos, Nachum, Malachi, Wolf b. Jos. in Obad., Mich., Habak., Zephania, J. Löwe in Jona [ex ed. 1788], Sal. b. Lipmann Levi in Hagg. et Zach., et Vers. germ. per Comitres singulos et 4 Commentatorum Introd. gener. מנחה מפורד (*Farina oblationis*).

[Ap. Heinr. Heybruch Hof- u. Regierungsbuchdr. Proph. sing. c. tit., dedicat. et pagin. separat. Ed. aestimata postea in Bibl. recusa.]

941. BIBLIA IV. Ptes.

8. *Vindob.* 1806.

c. varr. lect. per Jo. Jahn.

[Sumpt. Canoniae Claustroneoburg. in Commiss. ap. Fried. Christ. Wappler et Beck. Acced. ad P. IV p. 471-568: *Recensio codd. Hebr.**collat. Kennicott, ex Diss. gener. etc. atque observat. Pauli Jac. Brunns et J. B. de Rossi suppleta et emendata.*]

942. DANIEL

8. *Dess.* 1808.

c. Wolf b. Jos. Vers. germ., [Jos.] J. Jachja et Mos. [Philippson] b. Uri Comm.

[Impr. ap. C. Schlieder, prostat apud („in Verlag“) Mos. Philippson.]

943. KOHELET s. p. II Ptes.

8. *Dess. s. a.* [1809].

c. Mos. Fränkel Comm. dupl.

[Ap. Chr. Schlieder, per Jeh. L. b. Jak. סיני, text. P. II. lit. rabb. In fine legitur A. (compos. Comm.) בישראל, unde A. 1783 ap. *Mich.* 406, sed in carm. praemissis dicit Editor, se opus 26 Annos servasse et A. אשר היים (1809) editionis sistit!]

944. JESAJAE C. XL-LVI, 9. s. p.

4 transv. [*Daventriae* 1810].

Ed. vulg. et ad num. recens. c. transcript. lit. lat., Vers. lat. et belg., Annot. et praef. lat. per E. J. Greve.

[Typ. J. H. de Lange, prostant Amst. ap. W. Breve Bibliop. Praef. pagg. LXIV.]

945. AMOS

4. *Hal.* 1810.

c. Vers. graec. et J. Vater Vers. germ. et Annot. crit. et exeg.

[Ex offic. Hemerde et Schwetschke. Omnia praeter textum et Vers. graec. sunt lit. germ., except. tit., qui lat.]

946. CANT. et HABAKUK

4. *Prag.* 1811.c. Eliae Wilna Comm. (*Scriptio Eliae*) et Collect. ex *Novell.* ejus.

[Ap. Franz Sommer per Samuel הקטן Praef. est fl. Comitris Jehuda Löb.]

947. PROV. s. t. הנה דבי אליהו (*Docuit domus Eliae*)4. *Prag.* 1814.

c. Sal. Isaki et Eliae Wilna Comm.

[A. העקה, 1814 (Censura 22. Octobr.), ap. Franz Jos. Scholl, corr. Mard. Jarmut; foll. 73. Tit. etiam ad Comm. spectat.]

948. PSALMI s. p.

f. *Veron.* 1816.

c. Vers. ital. pros. Gius. Venturi et Vers. metr. et Annot. ital. per Giovambat. Gazola.

[Typogr. Mainardi Tit.: *Il salterio Ebr. versificato sulla Italianizzazione dell' Abbate*

1816—1821.

BIBL. HEBR.

1821—1829.

Gius. Venturi, col. testo etc.; 4 column. in 2 pagg. exhibentur text., Versificat., Italianis., et Annott.]

949. CANT. 8. *Lemb.* 1816.
c. Anon. Paraphr. seu Comm. germ. idiom. polon.
s. ל. מנשי מנהג (Oblatores oblationis).
[A. הפקע, et 1816 (non 1817 vel 1717 ut Bernst.
hebr. et germ. n. 104) ap. Sal. Jares Rapoport.
Gloss. lit. quadr. pctat.]

950. CHRON. 8. *Wiln.* 1816.
c. [Jos. Coeco adscr.] Targum, et Ahr. b. Menachem Gloss. ex lat. [Wilkins].
[A. שניא הראובני, fin. וימים לישראל, ubi corr.
הראובני, quia Censura 28. Novembr. 1815 c. A.
tit. congruit, recusumque dicitur [Targum] sec. ed.,
quae ante 200 A. c. Vers. lat. lucem viderat (i. e.
1715 sine textu); foll. 24. Gloss. exiguum.]

951. BIBLIA 8. *Hal. et Brt.* 1818.
sec. ed. Reinecc. 1725 (N. 857) c. Varr. lect.
ex Kenicolti et J. C. de Rossi per J. C. Döderlein et
Jo. H. Meisner, et Ge. Chr. Knapp Praef. de edd.
Bibl. Halens.
[Librar. Orphanotroph.; lit. minusc.]

952. PENT. et HAFT. s. t. מודע לכינה (*amicus intelligentiae*) V. Ptes. 8. *Rödelheim* 1818.
c. Sal. Isaki Comm. et W. Heidenheim Comm. (*Intelligentia scripturae*).
[Ap. Heidenheim, fin. mense Sivan. Accedunt
יזכרה et Prec. quotid., quae etiam caeteris edd.
Pent. et singulis Ptib. jungi possunt, et seorsim
exstant.]

953. PENT. et HAFT. s. t. מאור עינים (*Lumen oculorum*) V. Ptes. 8. *Rödelheim* 1818. [-1821].
c. notis ex Jekutiel b. Jeh. Kohen (*Oculus tectoris*) et Nott. (*Oculus scribae*) per W. Heidenheim.
[Ap. Heidenheim. Zs. z. G. 116: A. 1818—
1821, cf. ed. sequ. Haftarot singulis Ptib. jungi
possunt.]

954. PENT. et HAFT. s. t. עין הסופר (*Oculus scribae*) V. Ptes.
8. *Rödelheim, W. Heidenheim.* 1818-21.
c. Jeh. Pisa Annott. masoret. (*Auxilium scribae*
et *Uci columnarum*) c. Additt. W. Heidenheim
(*Masoret verborum*) de script. plena et defect.
et מאור נתיב *Illuminans semitam* de distinct.
nomm. Dei sanctor. et profanorum [Jeh. Pisa].

955. PENT. et HAFT. s. תורת משה (Lex Mosis) 8. *Rödelheim.* 1818-21.
c. Meir Calvo Comm. (*Oblatio nova*) et W. Heidenheim Vers. germ.
[Ap. W. Heidenheim, quem in corrigendo
has 4 edd. adjuvit Schalom Seligman Schammash
(Cantor), v. Epigr. hujus ed. Ad. calc. Exod.
f. 132-9 adjecta nonnulla de recit. Decalogi.]

- 955A.) NARRATIO de JOSEPHO (Genes. XXXVII. XXXIX-XLV). 8. *Ox.* 1822.
c. Steph. Reay Nott. philol.
[Typogr. Clarendoniana.]

956. HABAKUK 8. *Darmstadt.* 1822.
c. Dr. A. Wolff Vers. germ. literal. et metr. et
Comm. locupl. philol.-crit. et exeg. et Introd. [lit.
germ.].
[Tit.: der Prophet Hab. mit einer wörtlichen und
einer freien metr. Uebers. etc.]

957. BIBLIA ex recens. v. d. Hooght. 8. *Lond.* 5584 [1824].
c. Vers. angl. auctor. et Annott. ex Comm. jud. per
L. Alexander.
[Printed by and for L. Alexander.]

958. JOB 8. *Wien.* 1826.
c. L. Blumenfeld Vers. germ. [lit. germ.] et Comm.
hebr.
[Ap. Anton Strauss.]

959. BIBLIA hebr. manualia Jo. Simonis ed. IV. emendata 8. *Hal.* 1828.
acc. Rosenmülleri Vocabular. V. T. et Analys. et
Explic. lect. masoreth. etc.
[Sumpt. Orphanotrophei, impr. Lips. typ.
Breitkopf. Tit. Vocabularii: Halae 1827;
foll. 140 separatim. Analys. etc. foll. 112 separ.
„Ed. IV.“]

960. GENESIS hebr. [lit. lat.] 8. *Lond.* 1828.
c. Vers. interl. angl. autor., Nott. et Introd. gramm.
[Printed for John Taylor.]

961. PENT. [P. I. GENES.] 8. *Lips.* 1829.
c. Vers. graec. (LXX), varr. lect., Nott. crit. et
Argument. historico-crit. et Annott. perpet. per G.
A. Schumann.
[Ap. Frid. Fleischer.]

962. JOB 8. *Hal.* 1829.

1831—1834.

BIBL. HEBR.

1834—1837.

[Imp. C. A. Schwetschke et fil., typ. Gebauer.]

[BIBLIA c. Vers. gall. 1831; v. 1850 N. 995.]

963. BIBLIA 8. maj. *Lips.* 1831.
ex recens. v. d. Hooght, acced. sectt. proph. recensus,
Clav. masoret. etc. per Aug. Hahn.
[Ed. stereot. sumpt. et typ. Carol. Tauchnitz.
Ed. aestimata; cf. A. 1834 N. 979.]

964. JESAIA 8. *Hal.* 1832.
[Imp. C. A. Schwetschke et fil., typ. Gebauer.]

965. PSALMI 8. *Hal.* 1832.
[Imp. C. A. Schwetschke et fil., typ. Gebauer.]

966. PENT. MEG. HAFT. s. t. מִקְרָא חַיִּים (*Fons vitae*) V. Ptes. 8. 1831-3.
c. Onkelos. Targum, Sal. Isaki Comm., M. Mendelssohn Vers. germ. et Comm. [Sal Dubno, H. Wessely, Ahron Jaroslaw, et H. Homberg] et J. Heinemann Comm. brevi (*Expositio discipulo*) in Pent., Sal. Dubno *Instit. scrib. compend.*, et J. Heinemann Vers. germ. et Comm. hebr. in Meg. et Haft.
[Haft. sing. Ptib. c. tit. adjecta. Accedunt Preces et hymni Sabbat. V. Ptes. 1834.]

967. JESAIA 8. *Brl.* 1733.
[Sec. v. d. Hooght, Simon. etc. in usum scholar. ed. Jo. H. R. Biesenthal [Exjud.], sumpt. Bechtold et Hartge.]

968. JOB 8. *Lemb.* 1833.
c. Simcha Arje b. Efraim Fischel Comm. dupl. real. et literal.
[A. יְהוָה אֱלֹהֵי עַד אֲנֹכִי אֶרְאֶה (594) et 1833, c. Cens. data 2. Octobr., ap. Ahron b. Chajjim David Levi seu „Matfusische [מַתְּפֻסִּים] Druckerei.“]

969. BIBLIA 8. min. *Lips.* 1834.
sec. v. d. Hooght. c. Ind. Haft. et Clav. masor. per Aug. Hahn c. Rosenmülleri praeft.
[Sumpt. et typ. Car. Tauchnitz. Ed. stereot. cf. A. 1831 N. 973.]

970. PSALMI metrice II Ptes. 8. *Ox.* 1833-4.
c. varr. lectt., Nott. crit. angl. etc. per J. Rogers, acced. tab. literar. comparat. hebr. syr. graec.
[Ap. J. H. Parker Tit.: *The book of Psalms in Hebr., metrically etc.* Acced II p. 1-47: *Essay on the charact. and construct. of the hebr. poetry*, et p. 49-84: *Essay on the hebr. Bible.*]

971. PROV. et KOHELET excerpta 8. *Lond.* 1834.
c. M. Mocatta Vers. angl.

[Ap. Pelham Richardson, Tit.: *The wisdom of Solomon a selection from Prov. and Eccles. in Hebr. with a correct vers. on parallel lines.*]

972. BIBLIA 20 Ptes. 8. *Prag.* 1833-7.
c. Sal Isaki Comm. c. M. J. Landau Gloss. voc. gallic. (*Medeta linguae*), et Vers. germ. atque Comm. hebr. varr. auctorum.

[Ap. M. J. Landau. Ptes. etiam singulae editae, in quarum recensione ea omittimus, quae in totis Bibliis exstare jam diximus.]

I-V. Pentat. [cf. ed. 1793], Onkelos, M. Mendelssohn Vers. et W. Mayer Comm. (*Collector*), praeterea in Gen. et Exod. (1836) [Sal. Dubno] Comm.; in Lev. (1834) [H. Wessely] Comm.; in Num. (1834) [Ahron Jaroslaw] Comm.; in Deut. (1837) [H. Homberg] Comm.

VI. Megillot (1833) [ex ed. 1788], scil. Cant., M. Mendelssohn Vers., A. Wolfsohn et J. Löwe Comm.; Ruth, Threni et Esther, A. Wolfsohn Vers. et Comm.; Kohelet, M. Mendelssohn Comm. et Gloss. hebr. in Comp. redact., c. Annot. per J. Löwe, et D. Friedländer Vers., c. Introd. in I. singg. per A. Wolfsohn et J. Löwe, et W. Meyer (*Collector*).

VII. Josua, Jud. (1837), M. J. Landau Vers. et Comm. in Jud. et W. Meyer Comm. in Jos.

VIII. Samuel (1835), W. Meyer Vers. et Comm.

IX. X. Reges (1836), J. Weisse Vers. et W. Meyer Comm.

XI. XII. Jesaia (1837), M. J. Landau Vers. et W. Meyer Comm.

XIII. Jeremia (1836), S. Sachs Vers. et Comm.

XIV. Ezechiel (1836), A. Benisch Vers. et Comm.

XV. Proph. min. (1836) [ex ed. 1805], M. Philippson Comm. in Hos. et Joel; J. Neumann in Amos, Nach., Malachi; Wolf b. Josef in Obad., Mich., Hab., Zeph.; J. Löwe in Jon.; Sal. b. Lipmann in Hagg. et Zach.; et Vers. per Cmttores singg., et 4 Comitorum Introd. generalis.

XVI-XVII. Psalmi (1835) [cf. ed. 1791], M. Mendelssohn Vers., J. Löwe Comm. et Introd. et W. Meyer (*Collector*).

XVIII. Prov. (1834), W. Meyer Vers. et Comm.

XIX. Job (1836), M. J. Landau Vers. et Comm.; Daniel, W. Meyer Vers. et Comm.; Esra Neh., M. Goldmann Vers. et Comm.

1837—1844.

BIBL. HEBR.

1845—1848.

XX. Chron. (1836,) J. Weisse Vers. et Comm.
et W. Meyer (*Collector*).]

973. KOHELET 8. *Bresl.* 1837.
c. S. H. Auerbach Comm. hebr. et Vers. germ.
[lit. germ.].

[Ap. Hirsch Sulzbach. Expl. ipsius Comittoris,
charta inserta alba.]

974. JESAIA 8. *Lond.* [1837].
[Ap. B. Wertheim.]

975. PROV. S. *F. a. M. Siegm. Schmerber* 1838.
c. B. H. Löwenstein Vers. germ. [lit. germ.] et
Comm. hebr.

976. KOHELET 8. *Braunschweig* 1838.
c. L. Herzfeld Vers. germ. et Comm. [lit. germ.].
[Ap. Eduard Leibrock, impress. *Brl.* typogr.
Academ.]

977. GENESIS s. p. cum commatt. [*stops*] et lit.
initial. major. 8. *Lond.* 1841.
[Ap. Duncan and Malcolm, per W. W. Ewbank.]

978. JESAIA 8. *Brl.* 1842.
c. Jonatan Targ., Sal. Isaki Comm. et J. Heine-
mann Vers. germ. et Comm. hebr. (*Biblia expli-
cata*) et Correction. Masoreticis.

979. BIBLIA ECCLESIAE POLYGL. [quadril.]
8. *Lond.* 1843.
[„*The proper lessons for sundays with the
whole book of Psalms.*“ Hebr. Gr. Lat. Angl.
Ap. Sam. Bagster.]

980. PSALMI hebr. angl. 8. *Lond.* 1843.
[Ap. Sam. Bagster and Sons. Tit.: *The book
of Ps. Hebr.* [sec. v. d. Hooght] *and Engl.* [Vers.
author.] *arranged in parallel columns.*]

981. PSALMI hexapl. 4. *Lond.* 1843.
hebr. sec. v. d. Hooght, Graec. (LXX), Lat. Hieron.,
Angl. liturg. et anthor.
[Ap. Sam. Bagster and Sons.]

982. JOB 8. *Bresl.* 1843.
c. Vers. germ. et Comm. J. Wolfson q. v.

983. BIBLIA P. I. PENT. (ספר תורת ה')
8. *Lond.* 1844.
c. Vers. angl. et Annott. per D. A. de Sola, J. L.
Lindenthal, et M. J. Raphall.

[Ap. Sam. Bagster and Sons. Genesis tantum
exstat in Bibl. Bodl., cui annexa Zunzii tabulae
chronologicae in Bibl. pars quae ad Genes. perti-
net, ex germ. angl.]

984. CANTICUM 8. *Königsberg.* 1845.
c. Obadiae Sforzo Comm.
[Per H. Edelmann.]

985. KOHELET 8. *Lond.* 1845.
c. Vers. lat. et Th. Preston Vers., Annott. philol. et
exeg. et Proleg. et M. Mendelssohn Comm. hebraei
Vers. [omnia] angl.
[Ap. Jo. W. Parker; et *Cambridge* J. et J. J.
Deighton.]

986. PSALMI 8. *Königsberg* 1845.
c. Jechiel Altschüler Comm. dupl. (*Arx Davidis*
et *Arx Zionis*).
[Per H. Edelmann.]

987. PSALMI, lit. rad. cavis 8. *Lond.* 1845.
c. Vers. angl. interlin.
[Ap. Sam. Bagster and Sons. Tit.: *The interlin.
Hebr. and Engl. Psalter etc.* Text. ad instar
Bibl. Hutter A. 1587.]

988. JOB 8. *F. a. M.* 1846.
c. Vers. germ. et Comm. [lit. germ.] per Dr. M.
Löwenthal q. v.

989. PSALMI II Ptes. 8. *Lond.* 1846.
c. Rev. G. Philipps B. D. Comm. Angl. crit., exeg.
et philol.
[Jo. W. Parker, „*Cambridge* printed at the
University-Press.“]

990. PENT. et HAFT. VI. Ptes.
8. *Rödelheim* 1847.
c. Onkelos. Targum corr. ex MS. et Sal. Isaki
Comm. c. Expos. voc. gallic. per L. H. Löwenstein.

991. GENESIS 8. *Lips.* 1847.
v. 1849 N. 993.

992. BIBLIA IV Ptes. 8. *Brl.* 1841, 3, 5, 8.
c. S. Herzheimer [et M. Elkan] Vers. germ.
literal. et Comm. [lit. germ.].

[Lewentische Verlagsbuchhandlung, Tit.: *24
Bücher der Bibel etc. mit worttreuer
Uebers., fortlaufender Erklärung und homi-
letisch benutzbaren Andeutungen etc.* Ad sing.
Pent. lib. acced. Haft. separata pagin.]

1849—s. a. PENT.

BIBL. HEBR.

s. a. PENT.

993. BIBLIA

8. Lips. 1849.

c. varr. lect. et Clav. masoret. alphab. et praef. crit. per C. Gottfr. Theile.

[Ed. stereot., sumpt. et typ. Bernh. Tauchnitz. Jam 1847 lucem vidit specimen: „Genesis c. nott. masoret. explic. in usum scol. acad.“]

994. KOHELET

8. Prag. 1850.

c. G. Südfeld Paraphr. germ. et Comm. hebr. (*Plateae expositionis*) et Expos. versuum obscur. (*Collect. florum*). — Acced. Jak. (Rabb.) Lissa: *Concio*. [Ap. M. J. Landau.]

995-1005. BIBLIA [XVIII Ptes.]

8. Paris. 1831 — (*adhuc sub prelo*).

c. S. Cahen Vers. gall. et Nott.

[Insertae sunt sing. partibus dissertt. speciales per S. Cahen, M. Munk et L. Dukes. q. v.]

EDITIONES S. A. AUT INCERTI TEMPORIS.

[1006.] BIBLIA f. s. l. e. a. [*Neap. ca. 1491*].[Foll. 425. Ad init. tab. Haft. sec. rit. Ital. Psalm. Prov. et Job metricè disp. „Correctione, elegantia, magnificentia ac raritate ed. Soncinen. superat. 5 tantum, eaque fere omnia mutila dignoscuntur expll.“ *Rof.* Annal. p. 139-42. *Wf.* IV p. 109. *Masch* I p. 16. App. p. 77. IV, 189, ubi 2 edd.]

[1007.] [Biblia?] Proph. post s. p.

f. min s. l. e. a. [*Saec. XV.*].[Fragm. 1. Hoseae, 2 column., linn. 27; amasoret. *Rof.* (*Masch* App. p. 79) Annal. p. 145.]

1008. PENT. MEG. HAFT.

4. *Amst.* (?) s. a. [*ca. 1693-1700?*].

c. Gloss. germ. (ex Mos. Särrels).

[In lit. נִרְפָּם בְּחַסְדֵּי הַמֶּלֶךְ, et stemmatis loco fig. capit. Minervae seu Medusae. Meg. f. 160-78. Haft. foll. 33, pag. linn. 26. Pag. 1. ut ed. 1700 (N. 707), sed custos lit. min. *Opp.* 65Q⁴. *Wf.* III p. 765. *Masch* App. p. 78 ex Cat. vet. 52a Gloss. omisit; cf. *Serap.* p. 96 n. 353. Forsan est ed. Dyhrenf.?]][1009.] — — — 12. *Amst.* s. a. (?)

c. Sal. Isaki Comm. in Pent.

[„Cura Mos. b. Bärman Wing“ [וינק] seu [וינק]. *Masch* I p. 122, desid. ap. *Zs.* *Ztsch.* p. 366. Isque typoth. A. 1725-40 (et sequ.?), unde *Masch* expl. imperf. vidisse puto, et quidem post A. 1732 impressum.][1010.] — [*fict.*]

v. 1545 N. 107.

Ichenhausen s. a.

1011. — — — s. p.

4. s. l. e. a.

[*Izar. ca. 1490-5*].

1011a) — mb. Fragm. (Puncta partim appos. MS.)

[Per Elieser b. Abraham Alantansi (אלאנטאנסי); foll. 190. Elegantiss. ed., cujus expll. omnia a *Rof.* (*Masch* I p. 72. Annal. p. 143) primum detecta mutila, (ut expl. a) olim ipsius *Rof.* excepto Florentino et nostro modo ab Abr. Schalom Paduensi comparato. Editor, cujus acrost. in carmine finali (*Luz.*), latuit *Rof.*]1012. — — — 16. *Prag* s. a.,sub *Matthia Imperatore* [1611-1616].[Ap. Mos. b. Jos. Bezalel. Pent. foll. 354. Meg. et bened. Haft. usque ad f. 410. Haft. foll. 90. Typoth. Ascher Ansel b. Naftali. Ed. bene expressa. *Wf.* II p. 395. *Masch* I p. 70 corr. per *Zs.* z. G. 292 n. 174, qui vero p. 294 n. 189 male expl. nostrum (*Opp.* 40D.) ad A. 1620 refert (cf. N. 443), = *Masch* App. p. 49: A. 1679 ex Cat. vet. 52b exsculptus, ubi ed. Amst. 1679 praecedit; ed. nostra A. non habet!][1013.] — f. *Prag* s. a. sub *Leopoldo* [1657-1705].

c. Vers. (?) germ.

[*Wf.* IV p. 134. 199, ed. a *Maschio* neglecta, sed valde suspecta.][1014.] — תי' סופרים [*fict.*] 4. *Prag* s. a.[Cat. vet. 51b ap. *Masch* App. p. 78. Nec in Cat. ms. nec in Bibl. ipsa reperitur et omisso tantum A. *fict.* videtur.]

1015. — s. p. (תי' סופרים) dispos. sec. Maimonid.

16. *Sabion.* s. a. [1553-5].[Ap. T. Foa, per C. Adelkind; foll. 323+4, scil. Ind. Parasch. (קריאת הפרשית) lit. quadr. non punct. foll. 2, et fol. c. nom. tantum Adelk. et fol. album *Opp.* 39D., ubi *Metz.*: Comm. Sal. Isaki et *Amst.* 1721! *Wf.* II p. 395. IV p. 134 ap. *Masch* I p. 70 Meg. addit. *Masch* App. p. 79 ex Cat. vet. *Rof.* Sab. p. 40 n. 29.]1016. — — — 4. [*Ven., forsan 1646*].[*Opp.* 65Q⁵ lit. destit. Locus Ven. in scheda libri et in Cat. ms., ubi „valde correcta“ dicitur ed. Incipit. בראשית א' et dein בראשית in ornamentis. Varr. lect. paucac. Meg. f. 141-58. Haft. sec. rit. omnium synag. c. lit. et Bened. usque ad f. 210. Accent. nomina sec. Hisp. Germ. et Italos. Textus linea cinctus, quae in libris ex off. Fr. Viecceri 1648 et Ant. Rizzini 1657 ap. Vendramini reperitur, unde ed. nostra forsan eadem ac N. 490.]

s. a. PENT.

BIBL. HEBR.

s. a. DECAL.—PROPH.

1017. — — — 8. *Wilm. s. a.* [1673-4].

[Ap. Isak b. Löb Jüdels Kaz ex Fam. Gersoni, sub Wolfgang Jul. Pent. foll. 223, ubi: Pressenzieher Elies. b. Jos. ex Lisk. in Polonia, qui et in מדרש רבות 1673-4 offenditur. Meg. f. 224-37. Haft. f. 238-69 scil. num. 268 *bis*. Corr. *Wf.* II p. 395 ap. *Masch* I p. 118.]

1018. — — — 16. *Wilm. s. a.* [1670-90].

[Ap. Isak b. Löb Jüdels etc., sub Wolfgang Jul. Meg. f. 404-450, ubi Menachem Man b. Isak מנחם מן בן יסאק Haft. f. 451-66. Expl. *Opp.* 41D. in fine vermibus consummatum. Desid. ap. *Wf.* et *Masch.*]

[1019.] — etc. c. Comm. [*fact.*] 4. *Wilm. s. a.* v. 1685 N. 623.[1020.] — [*fact.*] 12. *s. l. e. a.* [*Saec.* XV].

[*Masch* I p. 72. Est ed. Brescia 1492 vel 1493 vel ex Bibl. 1494 v. N. 12. 15. 17.]

[1021.] — 8. *s. l. e. a.* [*Saec.* XV vel *ineunte Saec.* XVI].

[Forsan per Soncinat. et Neapoli; pagg. linn. 19. *Rof.* (*Masch* App. p. 78 n. 4) *Annal.* p. 148 et iterum *Ann. Saec.* XVI p. 49 n. 461]

[1022.] [—] HAFT.

f. [*Const.* seu *Salon. ineunte Saec.* XVI].

[Fragm. Haft. 2 column. linn. 25-26. *Rof.* (*Masch* App. p. 80) *Annal.* p. 149 = *Ann.* p. 45 n. 12.]

[1023.] — s. p.

16. *s. l. e. a.* [*Const. s. Salon. ineunte Saec.* XVI].

[Lit. rabb. Fragg. ap. *Rof.* (*Masch* App. p. 82) *Ann.* p. 49 n. 49]

[1024.] — f. *s. l. e. a.* [*Salon. ca.* 1515-20].

c. Onkelos. Targum et Sal. Isaki Comm.

[Expl. imperf. membr. unicum, ubi Genes. foll. 94, ap. *Rof.* (*Masch* App. p. 77) *Annal.* p. 150 = *Ann.* p. 45 n. 9. *Zz.* *Ztsch.* 366 (cf. p. 355) del.]

[1025.] — 4. *s. l. e. a.* [*Izar*] e. a.

v. supra N. 1011.

[1026.] — [*fact.*] f. *s. l. e. a.* [*Saec.* XVI]

v. 1545 N. 107.

[1027.] — c. Onkelos. etc. [*fact.*] 4. *s. l. e. a.*

v. 1730 N. 891.

1028. GENESIS — 8. lat. [*Brl. ca.* 1699].

[In tit. hebr. „estque ex Pent. et libr. 24 impress. per Jablonski יאבֿלֿנסקי“; fol. 1-44, ubi desinit custode אלה, qui ad Exod. pertinet. Corr. *Masch* I p. 72: Genes. et Psalm., IV 189: Genes. C. I-IV (!) = App. p. 79 n. 9: „per Blunzki“ (!) ex Cat. vet.]

[1029.] DECALOGUS [*dub.*] 1. *Paris. s. a.*

v. Exod. 1536 N. 77.

1030. — in usum recit. publ. 4. [*Ven. Saec.* XVI].

[Foll. 3 exstant *Opp.* 1329Q., Decal. sequitur Carmen (שיר) incip. ידעיה ידועה למבין שמועה. dein Regulae gramm. (כללי הדקדוק) ad instar ed. Pent. Ven. 1678 (N. 594), unde Fragg. esse ed. Pent. suspicor. *Wf.* II p. 1393 n. 547, p. 1313 n. 270 et Cat. ms.: A. 1665, nescio quam recte; cf. N. 545.]

[1031.] MEGILLOT scil. Ruth, Kohelet, Cant., Threni, Esther (, Volum. Abasveri“)

f. *s. l. e. a.* [*Bologna ca.* 1482].

c. Sal. Isaki Comm. in Meg. et Abr. J. Esra Comm. in Esther.

[Foll. 27. Non plane congruit typographica compositio c. Pent. 1482 (N. 2), sed ejus supplementum aliquanto post impressum vid.; 2 expli. nota. *Rof.* App. p. 3. *Masch* App. p. 3: A. 1482. *Rof.* *Annal.* p. 130.]

[1032.] CANT. hebr. chld. [*fact.*] *Amst. s. a.* v. 1683 N. 612.[1033.] — hebr. ital. [hisp.] [*fact.*] *Ven. s. a.* v. 1655 N. 512.[1034.] THRENI *S. Kilon. s. a.* v. 1674 N. 579.

[1035.] — rhythm. per Mos. Catalano q. v.

[1036.] KOHELET h. lat. [*dub.*] *Franeq. s. a.* v. 1670 N. 562.1037. — 12. *s. l. e. a.* [*Const. Saec.* XVI]

c. Isak J. Lathif Comm.

[*Wf.* III p. 585 n. 1220, desid. ap. *Masch.*]

1038. HAFTAROT sec. rit. hisp. et germ.

f. *Ven. s. a.* [1516-48].

[Ap. Bomberg, per Corn. Adelkind, foll. 26. — *Opp.* 27F. annex. Pent. A. 1567-8 N. 208, sed ad Bibl. Rabb. 1517, 1525 seu 1548 pertinere videntur.]

1039. PROPH. PRIOR. f. *s. l. e. a.* [*Pes.* 1511-2].

c. Isak Abravanel Comm.

[Ap. Gers. Soncino. Textus idem ac in ed. 1511 c. Comm. Kimchi (N. 1073). Tit.: „Josua.“ — Expl. *Opp.* 37F. possedit Gers. Alfandari, expl. Bod. (integr.) Abrah. b. Menachem מנחם בן אברהם (*sic*) halewi. *Wf.* II p. 397 (I p. 631. III p. 541): Neap. 1493, qui est A. compos. Comm. (all. Elul גרים). *Masch* I p. 136. *Rof.* *Annal.* p. 163. — *Wf.* II p. 397* (III p. 541*) ap. *Masch* I p. 135: Proph. pr. et post. *s. l. e. a.*, corr. in App. p. 79 (cf. Proph. post.

s. a. PROPH.—PSALMI.

BIBL. HEBR.

PSALMI.

1520 N. 36). *Wf.* II p. 398 (III p. 632) ap. *Masch* I p. 137: Proph. post. Pesaro 1511 et Soncino (vel III p. 632 apud Sonc.) 1520, corr. ap. *Rof.* ap. *Masch* App. p. 9. Ann. p. 45 n. 8. Expl. mb. ap. *Mich.* 3474.]

[1040.] — — c. Gloss. [*fact.*] *Prag.* s. a.
v. Biblia 1620-4 N. 443.

[1041.] JOSUA, JUD. c. Targ. et Comm.
[*fact.*] s. l. e. a.
v. Proph. prior. 1494 N. 18.

[PROPH. POST. c. Kimchi; v. N. 4.]

1042. JESAIA triling. 4. *Bas.* s. a. [*Saec.* XVI].
c. Seb. Münsteri Vers. lat. et Annot. hebr. ex Dav.
Kimchi Comm.

[Ap. Henr. Petrum. *Fragm. Opp.* 237Q. *Wf.*
II p. 356 (I p. 301. III p. 189). *Masch* I p. 398.]

[1043.] — C. LII. LIII. hebr. lat.
4. s. l. e. a., sub Leone X. [1513-21].
[In *Guidacerii Gramm. hebr.*, diversa ab ed. 1529
(N. 61). Accedunt nonnulla ex Dav. et Mos. Kimchi.
Rof. Ann. p. 48 n. 40.]

[1044.] PHOPH. MIN. [*fact.*] *Antorfi* [*Antw.*] s. a.
v. 1603 N. 352.

[1045.] OBADIA et Alphab. hebr.
8. *Paris.* [ca 1533-4].

[Ap. Chr. Wechel per Agath. *Guidacer.* A. 1533:
Maittaire ap. *Wf.* IV p. 140 (A. omiss.); 1534: *Masch*
I p. 82; s. a.: *Rof.* Ann. p. 49 n. 48.]

[1046.] HAGIOGR. [*fact.*] *Prag.* s. a.
v. Biblia 1620-4. N. 443.

[1047.] — [*fact.*] *Ven.* s. a.
v. Biblia 1552 N. 134b.

1048. PSALMI 24. *Amst.* s. a. [1641-60].
[Ap. Imman. Beuveniste, foll. 108; in fine
summa vers. masoret. *Opp.* 120D^a. Ed. in 8.
Cat. vet. 53a ap. *Masch* App. p. 80 est 1649
N. 499.]

1049. — 16. *Bas.* s. a. [*Saec.* XVI].
(Cum Nott. multis lat. MS.)

[Ap. Froben. *Opp.* 117D. Ed. a similibus A.
1516. 1523. 1538. 1547. 1556. 1563 discrepans
atque ignota vid. Sign. fol. 2 est a2, fol. ult. (206)
B3, et a tergo: הַס וְשֵׁלֶם (finis), unde inte-
gra dicenda edit. In fronte nom. Froben serpenti
appositum, pag. linn. 12 constat, verba הַס וְשֵׁלֶם
textui superscripta ut numerus capp. lit. rabb. —

Ps. IX, 1 legitur עֲלֵמֹת, XXII, 17 כְּאֵרִי, lit. *Jod.*]
1050. — sec. dies hebdom. dispos.

8. lat. *Brl.* s. a. [ca. 1697-9].

[*Opp.* 610 et 118Q. (2 expl.); foll. 45. Textus ex
Bibl. Jablonskii 1699 N. 702, ubi Psalmi f. 317-61.
Tit. verso precatio recit. ut fol. ultim. in usum
Judaeor. appos. vid. Versic. num. arab., capp. nume-
rantur ad marg.: „Psalmus I^a etc. lit. lat.; in
marg. sup. hebr. אֶת הַהֵלִים et lat. Tit. (aquila ornatus
sine figuris Jakobi et Josefi) idem fere ac ed. 1697
N. 694 omissio Keri et Kelib, et cf. A. 1701 N. 715.
Wf. II p. 407 (in 4.). *Masch* I p. 86 §. XXXVIII
n. 2 et n. 4 cum Genes. (supra N. 1028) = App. p.
52 ex Cat. vet. 53b: A. 1699 in 8 = App. p.
50 ex Cat. vet. 54a: A. 1689 in 4.]

1051. — 12. *Brl.* s. a. [exunte *Saec.* XVII].
[Per typogr. offic. celebr. Lōb Hanau; foll. 86.
Text. et Tit plane idem ac ed. praeced. in 8.
Opp. 121D¹ et², ubi acced. ל. מַעֲרֻדָה sine tit.
foll. 72. *Masch* I p. 86 §. LXXXVIII n. 3. For-
san una c. Prec. quotid. ed. 1699, ut certe iidem
exstant in ed. 1702.]

[1051A.] — [*fact.*] per Abr. Scheftel *Dyhr.* [L. B.]
v. 1637 N. 470.

[1051B.] — h. germ. [*fact.*] *Dyhr.* s. a.
v. 1705 N. 754.

1052. — Prov. Koh. et Cant. 8. *Generae* s. a. [ca. 1616].
c. Xt. Pagnini Vers. lat. interlin.; praeced. „Autoris
incogniti Prologus in Psalmos.“

[In aedib. כְּנַפֵּשׁ אֵילִן, qui non Capellanus, ut
Wf. II p. 401 se vidisse testatur, sed Petr. Querce-
tanus; v. *Masch* I p. 164; foll. 334.]

[1053.] — 4. [Lubl. 1648?].
Vide Preces quotid.

[1054.] — 4. *Prag.* s. a. [1600-10].
[Sub Rudolpho, ap. Mos. b. Bezalel, foll. 47;
acced. l. מַעֲרֻדָה (*Masch* I p. 90), unde pars
Precum quotid. videntur, sed minime Versionis
germ. ut conjicit *Zz.* z. G. 298 n. 226.]

[1055.] — [dub.] 12. *Prag.* s. a. [1657-1705].
[Sub Leopoldo „opera Menach. Mendels“. *Wf.*
IV p. 146 ap. *Masch* I p. 90; sed Menach. Mendel
(sic) b. Bär Hirschel seu R. Mendel R. Lasis non
typographus (*Zz.* z. G. 266), sed typotheta. Ed.
suspecta, cf. 1710 N. 789c.]

[1055A.] — typ. maj. [*fact.*] 8. *Prag.* s. a.
v. 1708 N. 774.

[1055B.] — c. Comm. Sal. b. Schemtob [Athia]
[*fact.*] *Ven.* s. a.
v. 1549 N. 130.

s. a. PSALMI.

BIBL. HEBR.

s. a. PSALMI—JOB.

- [1055C.] — [fict.] 16. *Ven. s. a.*
v. 1630 N. 452.
1056. — 12. [Wilm. 1670-90].
[F. 319b-404 Prec. quotid. q. v.]
- [1057.] — c. Gloss. (*Femur Jakobi*) *Wilm. s. a.*
v. 1713 N. 810.
- [1058.] — [fict.] *Zolk. s. a.*
v. 1695 N. 680.
- [1059.] — s. p. 12. *s. l. e. a.* [ca. 1477-80].
[Lit. rabb., foll. 63, linn. 19. Exstant in Bibl. Durlac.
Wf. II p. 407. *Masch* I p. 92 et ap. *Rof.* Annal. p. 128.]
- [1060.] — s. p. 12. *s. l. e. a.* [ca. 1477-80].
Praecedit Index et *Bened. cibi.*
[Index 149 Psalmor. et Bened. cibi foll. 6. Psalmi
ipsi lit. rabb. Est ed. praeced. singulis tantum recu-
sis foll. quae varr. sistunt lectt. Acced. Ind. Psalm.
recit. per dies hebdom. et fest. Unicum notum
expl. *Rof.* Annal. p. 129.]
- [1061.] — 12. [*Brescia*] *s. a.* [*Saec.* XV.].
[Fragm. Ps. CXXXIII-CXXXVI (nostr. CXXXIV
sq.), pag. linn. 16. *Rof.* (*Masch* App. p. 80 n. 17)
Annal. p. 147. Forsan impr. c. Precib. quotid. ?]
- [1062.] — c. radd. [fict.] 8. *s. l. e. a.*
v. 1533 N. 73.
- [1063.] — c. Gloss. (*Femur Jakobi*) *s. l.* [*Wilm.*] *e. a.*
v. 1713 N. 810.
- [1064.] — s. p. [fict.] *s. l. e. a.*
[*Masch* App. p. 81 ex Cat. vet. 54a, ubi super-
vac. forsan ad ed. praeced. Antw. 1574 pertinet.]
1065. — lib. I. s. t. תפוחי זהב (*Poma aurea*)
4. *Kuru Tscheschme suburb. Const.*
s. a. [ca. 1597-8].
- c. Mos. Alscheich [אֶלְשֵׁיךְ] Comm.
[In aed. et lit. Dominae ריינה (Reyna), viduae
Don Jos. Nasi per Jos. b. Is. Askaloni. Text.
lit. quadr. med., Comm. lit. rabb. min. Desinit l.

formula finali: חוּשְׁלֵכֶּךָ. Ed. rariss. quamquam non
optima. *Wf.* II p. 1452 n. 760*. Ap. *Masch* desid.]

1066. PROVERBIA [Hagiogr. P. I.]
f. min. *Neap. s. a.* [1486].
- c. Immanuel b. Jakob [I. Salomo] Comm.
[Per Chajjim b. Isak halevi Aschkenasi.
Wf. III p. 881. *Masch* App. p. 81 ex Cat. vet.
corr. ap. *Rof.* Ann. p. 134, qui A. 1487 conji-
cit, sed Hag. P. II. jam A. 1486 (N. 5) finita, *Mich.*
3520-1: A. 1485 corr. In expl. *Opp.* 124Q
exstat et Cantic. c. Comm. Sal. Isaki ex ed. 1486
[delenda ergo ap. *Zz.* Ztsch. 366 ed. *s. a.* ex
Cat. ms.], hinc Comm. Immanuelis in Cant. ex-
sculptus in Cat. vet. l. l.]
- [1067.] — f. *s. l. e. a.* [*Lisb.* 1492].
c. Dav. J. Jachja b. Sal. Comm. (*Cabus et purus*).
[Foll. 60-1. Ed. rariss. *Masch* App. p. 81. *Rof.*
Annal. p. 143. De Comment. v. Dav. J. Jachja.]
1068. — 4. *Const. s. a.* [*Saec.* XVI.].
c. Isak Arama Comm. (*Manus Absalonis*).
[Typogr. non adest. Textum non paginatum sequi.
Index foll. 4. Ap. *Wf.* I p. 687 et *Masch* desid.]
- [1069.] — 4. *s. l. e. a.* [*ineunte Saec.* XVI.].
c. Comm.
[Foll. non pagin., matres lect. retentae, Keri in
textu. Fragg. ap. *Rof.* App. ad *Masch* p. 31
(omnino neglect. a *Masch* in App. et Ind.), Ann.
p. 49 n. 41. Certe fragm. ed. praeced. c. comm.
Arama dixerim, nisi sec. *Rof.* „character rudis,
charta crassior.“]
- [1070.] JOB c. Vers. germ. [fict.] *F. a. M. s. a.*
v. Job germ. 1709 N. 1292.
- [1071.] — [fict.] 8. *s. l. e. a.*
v. Hagiogr. 1490 N. 9.

BIBL. HEBR.

ADDENDA.

[Ad. p. 1 loco 5 A.]

[1072.] PENTATEUCHUS f. min. *Fara* 1487.

[Exstat Codex hucusque ignotus insignis membr. ap. *Almanzi*, cujus literis, cum jam primum folium sub prelo sudaret, edocti, lectorem quam brevissime huc ablegare vix poteramus (festinanteque prelo p. 1 infra N. 1672 pro 1072 evasit). — Codex omnino singularis constat foll. 110 sine foliorum numero vel registro, membrana crassior ex parte, textus 2 columnis exceptis canticis Exod. XIV, 28-(!) XV, 19 et Deut. XXXII, 1-43, quae columna unica, Decalogus vero uterque omnino ut caetera exscriptus; pagina linn. 32, vel etiam 30, 31, caractere quadr. hispano, literis modo longioribus modo brevioribus, non tamen majoribus et minoribus masoreticis. כ initiale maximum, floribus etc. et tribus scutis Davidis ornatum. Textus punctis est animatus vocabulis, sed nimis incorrectis atque saepius, etiam in verbis integris, deficientibus; accentus omnino desunt. Paraschijjot sine divisione ulla per vacuum, sed Gen. VI, 8 legitur typis minoribus nota masoretica: וְאִחָיו אֵלֶּף חֲתָלָא וּמִלִּין אֵלֶּף אֲמִצְיָה וּמִלִּין אֵלֶּף חֲתָלָא וְאִחָיו אֵלֶּף חֲתָלָא, et sic Gen. XI, 32: קִנָּה בְּצִלְחָל. In fine l. Geneseos versiculi 1537, Paraschijjot 11 numerantur, diciturque liber continere[historiam] 1309 annorum (וְכוֹלֵל מִשְׁנַת הָעוֹלָם אֵלֶּף וְשֵׁט שְׁמִים); in fine l. Exod. literis textus formula finalis: חִזְקוּ וְאַמְצוּ; in l. Levit. omnes fere Paraschijjot designantur per abbreviaturam פֶּרֶשׁ seu פֶּר; caeteri libri per vacuum circa 3 linearum divisi. Num. X, 35 et XI, 1 exstat ל (lit. ד seu ר inversa), in fine l. Num. clausula וְנִחְזַק חִזְקוּ. Ultima verba codicis לַעֲיִנִּי כֹל

ישראל in medio lineae posita sequitur epigraphis: נשלם כאן בפארא בהשעה ימים לחדש חמו בשנה א' מ'ר' דיקי' טוב במאמר הגשא ומעולה דון שמואל יצ' i. e. finitum hic *Fara* die 9. mensis Tammus A. 247 [30. Jun. 1487] etc. jussu nobilis Don Samuel Gacon (l. Giacon). Locum *Fara* recte Lusitanicum haberi vult Almanzi, qui variantes lectiones nondum collegit, sed unum nobis denotavit locum Exod. XXXVI, 2, ubi vox אֵשׁ desideratur, quod error potius Codicis depravati videtur.]

[Ad p. 4 loco 19 A.]

[1073.] **PROPH. PRIOR.**

f. *Pes.* 1511.

c. Dav. Kimchi Comm.

[Fin.14. Nisan (12. April.) נִסָּן, ap. Gers. Soncino Pisauri „urbe Domini Constantii Sforza fil. Jos. b. m.“ Textus idem ac in ed. s. a. cum Abravanel (N. 1039) et locis paucis exceptis idem ac in ed. Bibl. sine Comm. 1511 (1517 N. 27), quae simul excusae. *Le L.* ap. *Wf.* II p. 397, *Masch* I p. 135 etiam Proph. post. (v. 1515 N. 21) ad A. 1511 referunt. *Rof.* ap. *Masch* App. p. 8. Ann. p. 5 n. 23.]

[Ad p. 95 loco 595 A.]

[1074.] OBADIA quinqueling. 4. *Bremae* 1673.

Adest Jonatan Targum et Sal. Isaki, Abr. Ibn Esra
et Dav. Kimchi Comm. cum Vers. lat. et Annot.
per Lud. Crocium.

[Tit.: *Specimen Philologicum.*, Versiones (Chald. Syr. Arab.), cum Vers. lat. a latere, ita *Wf.* II p. 357 cf. p. 1406, aliter *Masch* I p. 399, qui II Vol. III p. 399 lat. habet Vulgatam.]

[Editiones omnes lit. hebr. punctatis expressae sunt, sed differt punctatio Buxtorfii (v. N. 423), quam sequuntur Bibl. Polyglotta ed. 1657 N. 520 et qui ex iis recusi libri vel librorum partes, quae in indice nostro edd. textu adjectarum polissimum omissae sicut correctio errorum quos exhibent *Wf.*, *Masch* etc. in recensionibus textus hebr. et ad chald. Paraphrasin repetunt.]

ONKELOS (אונקלוס Pseudoaquila).

1075] *Targum* seu Versio *Pentateuchi*, una cum textu hebr. in edd. Bibliorum Rabb. A. 1517 N.28; 1525N.52; 1548N.125; 1568N.206; 1618-9 [Buxt.] N.423; 1617-9N.423; 1724-7N.872.

1076] — in Bibliis Polygl. A. 1517N.26; 1569-72 N.222; 1599N.332; 1628-45N.487; 1653-7N.520.

1077] — in Bibliis A. 1653N.509; 1733-7N.972.

1078] — in edd. Pentateuchi, q. v. inter Bibl. A. 1482N.2; 1490N.8; 1491N.10; 1520N.34; 1522 N.41; 1524N.46; 1527N.56; 1543N.93; 1546N.118 et 119; 1547N.122; 1548N.126; 1557N.149; 1561N.164 et 165; 1567N.208; 1587-8N.282; 1589-90N.290; 1590-1N.295; 1597N.316; 1606N.361 et 362; 1611-4N.403; 1618N.421; 1621N.432; 1631N.454; 1632N. 458b; 1640N.476; 1642N.481; 1644N.484; 1646-7N. 488; 1663-4 [cum accent.] N.539; 1670N.560; 1671 N.569; 1674N.577; 1671-7 [sine pct.] N.590; 1677N. 592; 1680N.600; 1683N.610; 1684N.616; 1685N.620; 1685 [sine pct.] N.623; 1693N.669; 1695N.675; 1696 N.681; 1701N.713; 1702N.719; 1705N.747; 1706N. 756; 1708N.767; 1712N.799; 1711-2N.800; 1713N. 809; 1719N.830 et 831; 1724N.847 et 849; 1725N.860; 1726N.864; 1727N.875; 1728N.880; 1727-9N.883; 1729N.885; 1730N.891; 1742N.905; 1793N.934; 1804 N.937; 1831-3N.966; 1847 [ex MS. corr.] N.990; s. a. [1515-20] N.1024;

1079] — in *Genesis* v. inter Bibl. A. 1601N.339.

1080] — Cap. I-IV. ib. A. 1702N.720.

1081] — in *Decalogum*, ib. A. 1527N.57; 1559N. 155; 1566N.195.

[*Wf.* II p. 1157 et *Masch* II p. 29.]

1082] — in Pent. lat. per Alfonsum de Zamora q. v. (1514-7).

1083] — (ed. adscripta Francisco Toletano) v. Alfonsus de Zamora (1535).

1084] — Versio recognita per L. Ariam Montanum q. v. (1572 etc.)

1085] — — lat. per P. Fagium q. v. (1546).

1086] — in *Decalogum* lat. per S. Münsterum q. v. (1527 etc.).

1087] — — lat. per Jo. Mercerum q. v. (1566).

1088] De Onkeloso ejusque paraphr. etc. v. G. B. Winer (1820).

1089] *Philoxenus*, sive de Onkelosi chald. Pent. Versione etc. a S. D. Luzzatto q. v. (1830).

1090] Ueber Onkelos. und seine Uebersetzung des Pentateuch von Dr. M. Levi q. v. (1844).

1091] De Onkelo, Chaldaico quem ferunt, Pentateuchi paraphraste etc. per R. Anger q. v. (1845).

1092] *Obvelans lucem*, Introductio in Targum Onkelos auct. Benzion J. b. Elia q. v. (1843).

1093] *Panis et vestis*, Comm. duplex in Onkelos auct. Benzion J. b. Elia q. v. (1850).

[Praeterea v. Zx. G. V. 62. *Bauer B.*, Synoptiker I, 413. *De Wette* Einleitung §. 58. Commentarios et Expositiones hebr. in Onkelos simul et alios paraphrastas v. infra N. 1171 sqq.]

JONATAN b. USIEL. (Pseudo-Jonatan, revera Anonymus palaestinensis.)

[Nomen supposititium ex abbreviatura יונה, male Targum Jonatan pro Targum Jeruschalmi interpretata, effectum esse suspicatur Zx. G. V. 71; cf. *Wf.* II p. 1165 et *Masch* II p. 31. 36. 38.]

1094] *Targum* seu Paraphrasis *Pentateuchi*, una cum textu hebr., v. Biblia A. 1653-7N.520; 1724-7 N.872, et Pentat. ib. A. 1590-1N.295; 1606-7N. 361b; 1614N.403; 1640N.476; 1670N.560; 1671-7 (sine pct.) N.590; 1677N.592; 1683N.610; 1705N.747; 1727-9N.883.

1095] — — lat. per A. Chevalier q. v. (1653-7). [Supra p. 86N.520 vox „Pseudojonatan“ a loco suo remota est.]

תרגום ירושלמי *TARGUM HIEROSOLYMITANUM* [seu potius Palaestinense] in *Pentateuchum*, Fragmenta [revera ejusdem Paraphrascos, quae sub nomine Jonatan circumfertur, recensio altera seu variantes lectiones], quae supersunt.

HIEROS. in PENT.

BIBL. CHALD.

JONATAN in PROP.

[Quae de his Fragmentis statuimus, jam suspicatus est Benj. Musafia ap. Zz. G. V. 70, qui omnem dubitationem sustulit. De citatione dubia ap. Saadia Gaon v. Gg. Ztsch. V, 329. Wf. II p. 1170. Masch II p. 38.]

1096] *Targum*, ad calcem Bibliorum Rabb. A. 1517 N. 28 etc. [ut in N. 1075, excepta ed. 1724-7, ubi omisum]; et in Polygl. A. 1653-7N. 520; et in Pentat. A. 1590-1N. 295 etc. [ut in N. 1094].

1097] — lat. per Fr. Taylerum q. v. (1649).

1098] — — per A. Chevalier q. v. (1657).

1099] Comm. hebr. in *Targum Hieros.* in Pentat. per David b. Jakob Schebrin q. v. (1609).

1100] Comm. in Pseudojonatan et Hieros. et partim in Onkelos in Pentat., v. Mardochai b. Naftali: *Suffilus aromatum* (1671-7).

JONATAN b. USIEL.

[Wf. II p. 1166. Masch II p. 30. 39. Zz. G. V. 62.]

1101] *Targum* seu Paraphrasis in *Prophetas*, una cum textu hebr., in Bibliis Rabb. A. 1517 N. 28 [ut in N. 1075], in Bibl. Polygl. A. 1569-72N. 222; 1628-45N. 487; 1653-7N. 520; et in Proph. 1780N. 922 [ubi „Onkelos“ expungendum].

1102] — in Proph. omnes vel singulos, lat. per Alfonso de Zamora, (q. v.) recognovit Arias Montanus (et postea Sam. Clericus) (1572 etc.).

1103] — in *Proph. priores*, una cum textu hebr. A. 1494N. 18.

1104] — in *Jos. et Jud.*, una cum textu hebr. in Bibl. Polygl. imperf. A. 1599N. 332.

1105] — in *Jesaia*, una cum textu hebr. A. 1842N. 978.

1106] — in *Jeremia*, lat. per M. Gislerum q. v. (1623).

1107] — in XII. *Proph. (minor.)* Paraphr. diligenter emendata, et punctis juxta analogiam grammaticam notata per Jo. Mercerus etc. III Ptes.

4. Paris. 1557-8.

[Ex off. Car. Stephani. Tit. hebr. generalem ut et partium, quarum una tantum ap. Wf. II p. 1166, plenius descripsit Masch II p. 40, qui et ed. 1559 recusam cum Merceri Vers. recenset (cf. Wf. II p. 1166), quam vero ex compacto expl. fictam puto, nisi cum tit. tantum novo Versioni juncta vendebatur.]

1108] — in eosdem, lat. per Jo. Mercerus q. v. (1559).

1109] — — — per Imun. Tremellium q. v. (1567).

1110] — — — per Petr. Figueiro q. v. (1515).

[Ed. Textus chaldaici cum Vers. lat. in 4° jam Masch

II p. 40 dubiam habet.]

1111] — in *Hosea*, una cum textu hebr. A. 1556 N. 146 [ubi „Onkelos“ expungendum]; 1621N. 436; 1702-3N. 731.

1112] — in eundem et *Joel* et *Amos*, lat. per Quinquarboreum q. v. (1556).

[Ed. Hos. chald. 4. Par. 1554 (*Le L.* ap. Masch II p. 41) et lat. Quinquarborei u. s. ap. Mart. Juvenem (*Le L.* ap. Masch II Vol. III p. 655) ex nostra confictas puto.]

1113] — in *Joel*, una cum textu hebr. A. 1556 N. 146; 1565N. 187b; 1657N. 523.

1114] — in eundem Cap. II. cum Vers. lat. per G. Genebrard. q. v. (1563. 1583).

[De ed. totius libri Joel 1563: chald. lat. (et 3 Rabbino- rum) *Le L.* II p. 1167. 1406. Ip. 77. 302. 1065, Masch II p. 41. II Vol. III p. 655 (ubi ed. II. A. 1583) in varias abunt sententias, ed. chald. lat. 1565 Masch ipse loco postr. eandem esse putat ac ed. 1563; cf. supra N. 177.]

1115] — in *Amos*, una cum textu hebr. A. 1556 N. 146.

1116] — in *Obadia* et Jona c. Jo. Merceri Vers. lat. 4. Par. 1550.

1116b) — in Haggai u. s. 4. Par. 1551.

[Ap. Mart. Juvenem. Wf. II p. 1167. Masch II p. 41-2.]

1117] — in *Obadia*, una cum textu hebr. A. 1556 N. 146; 1657N. 523; 1673N. 1074; 1678N. 596.

1118] — in eundem, lat. per G. Bedwell q. v. (1601).

1119] — in *Jona*, cum Jo. Merceri Vers. lat., una cum *Obadia* N. 1116 (1550).

1120] — in eundem, una cum textu hebr. A. 1524N. 49 [ubi l. adest!]; 1556N. 146; 1582N. 260; 1656N. 516; 1683N. 613; 1692N. 666; 1697N. 692.

1121] — in eundem, lat. per Jo. Leusden q. v. (1656 etc.).

1122] — in *Micha*, una cum textu hebr. A. 1565 N. 187c.

1123] — in *Haggai* cum Merceri Vers. lat., v. N. 1116b. (1551).

1124] — in *Zacharia*, una cum textu hebr. A. 1565N. 146.

1125] — in *Malachi*, una cum textu hebr. A. 1564N. 184; 1600N. 388; 1601N. 339c; 1637N. 469.

[Sectiones Propheticae seu *Haftarot* singulae exstant chald. in Prec. festiv. c. g. rit. rom. 1486 etc.]

1126] — in Canticum ex exempl. Syro-Targumico etc. recognito ab Archiepiscopo montis Libani etc. [spur.] (Sacc. XVI.).

[Bart. III p. 792 ap. Wf. II p. 1177: „vere autem illud

HAGIOGR.

BIBL. CHALD.

HAGIOGR.

quod Josepho tribui solet.“ Jonatan in Canticum citat etiam suspectissimus *Galatinus* de arcanis p.178 ap. *Zz.* G. V. 80 nota g. Tamen non dubitandum, ed. a *Bart.* allatam esse revera Syriacam, forsau effictam ex „Canticis vet. Test.“, de quibus v. *Masch* II p.67.121.]

[JOSEF COECUS (SAGINAHOR) auctor supposititius Paraphraseos in *Hagiogr.*]

[Josefum (mort. A.325) auctorem Paraphraseos Hagiogr. non fuisse, jam sentiunt auctores Saec. XIII ap. *Zz.* G. V. 65, qui libros in 3 dividit partes, scil.:1) Psalm. Prov. Joh, qui ad Paraphrases Hierosol. seu Palaestineses (*Zz.*ib.80), 2) Megillot, 3) Chronica, quae etiam ad Hierosol. seu Palaestineses pertinent; Targum Esra-Nehemia nunquam exstitisse videtur; de Daniele v. *Munk*, Notice sur R. Saadia p.87. — *Wf.* II p.1176. *Masch* II p. 30. 42.]

1127] *Targum* in *Hagiogr.* exceptis Daniel, Esra-Nehem. et Chron., una cum textu hebr. in Bibliis Rabb. et Polygl. A.1517N.28 etc. [ut in N.1101] et in *Hagiogr.* 1780N.922.

1128] — in eadem, lat. scil. in Proverbia, Job, Canticum et Threnos per Alfonso de Zamora, recognovit, in Psalmos Ruth Kohelet et Esther lat. vertit Arias Montanus q. v. (1572 etc.).

1128A] — — [excl. Ruth] ex recognitione Edm. Castelli. (1657).

1129] — in *Psalmos*, una cum textu hebr. A. 1516N.25.

[Varr. lectiones collegit S. D. Luzzatto: *Philox.* p. 124.]

1130] — —, lat. per Aug. Justinianum q. v. (1516 etc.).

1131] תרגום מלכו שלמה *Targum Proverbiorum Salomonis*, cum Vers. syriaca, opera Jo. Merceri 4. *Paris.* 1561.

[Ap. Guil. Morelli. *Wf.* II p.1176. *Masch* II p.43.]

1132] — in eadem, una cum textu hebr. A.1492 N.14; 1564N.186.

1133] *Liber Jobi* chaldaice et lat. [per Alfonso etc.] cum Notis. Opera et studio Jo. Terentii 4. *Franck.* 1663.

[Ex off. Jo. Wellens. *Wf.* II p.1176.1181. *Masch* II p.44.]

1134] *Targum* 5 *Megillot*, una cum textu hebr. (cf. N.1127) v. Pentat. A.1548N.126; 1561N.164b; 1567N.208; 1587-8N.282; 1590-1N.295; 1606N.361; 1611-4N.403; 1618N.421; 1646N.476; 1670N.560; 1677N.592; 1683N.610; 1685 [sine pct.] N.623; 1705

N.747; 1713N.809; 1727-9N.883.

[Edd. fere omnes omissae ap. *Wf.* II p.1177. *Masch* II p.44.]

1135] תרגום *Targum*, i. e. Paraphrasium chaldaicorum [incluso Targum s. d. secundo] in 5 Megillot Paraphrasis germanica rhythmis libri „Samuelbuch“, adjecto Glossario chaldaico-hebraeo (lit. rubr. rabb.) per Jakob b. Samuel

4. *impressum in Provincia Breisgau. s. a. [ca.1584]. jussu Domini Frobenio.*

[Auctor libri rarissimi in praef. germ. opus urbe Metz in Gallia A. 1584] composuisse, in Threnos et Esther multa ex Midraschim addidisse, in Kohelet connexum („einen חיבור übereinander“) expressisse se ait. De Targumim nihil, praeter voces Glossarii, chaldaice (Corr. *Wf.* II p.1177, cf. p.456.457. III p.524 ap. *Masch* II p.45. *Serap.* p.92 n.342). Incipit Paraphr.: „Die Lobgesang die der König Schlomo hat gemelt [gemeldet], ver Gott dem Herrn Beschaffer Himmel und Erd un all die Welt. Allmächtiger Gott zehn Gesang sein in der Welt vor dir worn gesagt, aber mein Gesang über allen die Kron an tragt.“ — „Vers. germ. cov Targum in V Megillot“, quam recenset *Wf.* III p.470 ad Jak. b. Isak: *Exile etc.* A.1722, exsculpta ex confusione cum Paraphrase germ. ex textu hebr.]

1136] Expositio vocum seu Glossarium in Targum 5 Megillot hebr. per Mardochei Loria q. v. (1580).

1137] Comm. in Targum 5 Megillot hebr., v. Eljakim Rothenburg: *Liberatio prosetytae* (1618).

1138. — in *Canticum* et Kohelet cum Vers. lat. per E. O. Schreckenfuhs. 8. *Bas.* 1553.

[*Wf.* II p.1177. *Masch* II p.45.46.]

1139] — in Cant., una cum textu hebr. A.1619 N.426; 1655N.512; 1660N.529; 1663N.537; 1664 N.541; 1683N.612; 1701N.714 A. [dub.]; 1705N.749; 1712N.801.

1140] — —, hispanice per Mos. Laniado q. v. (1619 etc.).

[Anon. ap. *Wf.* II p.1177. *Masch* II p.45, ubi de edd. confusio.]

1141] ...תרגום מגלת רות Syriaca Paraphrasis libelli *Ruth*, repurgata et punctis notata, cum lat. Interpretatione et Scholiis Jo. Merceri ac ejus Anotatonibus etc. 4. *Paris.* 1564-5.

[tu lit.1564, fin. XV. Calend. Febr. 1565; ex off. Rob. Stephani. *Wf.* II p.1177. IV p.733. *Masch* II p.45.]

1142] — in Ruth, una cum textu hebr., in Bibl. Polygl. 1599N.332.

[*Wf.* IV p.732. *Masch* II p.46 et 31 §. IX n.4!]

HAGIOGR.

BIBL. CHALD.

ESTHER II.

- 1143] — —, lat. per J. Quinquarborcum q. v. (1556).
 1144] — — lat. per Mercerum (q. v.) recognovit Sam. Clericus (1657).
 1145] — — eadem Versio lat. quandoque interpolata ab J. B. Carpzovio, q. v. (1703).
 1146] Comm. hebr. in Targum Ruth, v. Samuel Makschan: *Domus Judicii Samuelis* (1606).
 1147] — in *Threnos*, lat. per Quinquarborcum q. v. (1549 etc.).
 1148] — —, lat. per M. Ghisler. q. v. (1623).
 1149] — —, lat. per Fr. Taylerum q. v. (1651).
 [Textus chald., quem recensent *Wf.* II p. 1178, *Masch* II p. 46, non exstat.]
 1150] — in *Kohélet*, cum Vers. lat. per E. O. Schreckenfuchs, una cum Cant. (N. 1138) (1553).
 1151] — —, emendatum per Jo. Mercerum 4. *Paris*. 1562.
 [Ap. Guil. Morelli. *Wf.* II p. 1178. *Masch* II p. 46 locum impressionis omittit.]
 1152] — —, lat. per P. Costum q. v. (1557 etc.).
 1153] — —, lat. per Alfonsum di Zamora q. v. (1619).
 1154] Comm. hebr. in Targum *Esther*, v. Samuel Makschan: *Initium verborum Samuelis* (1601).
 1155] Comm. hebr. in idem Targum, v. David b. Jehuda Melammed: *Clypeus Davidis* (1644).
 1156. Paraphrasis chaldaica *Chronicorum* hactenus inedita. etc. nunc vero e codice MS. antiquo mb. Bibl. Rev. ministerii Erfordiensis exscripta etc., cura atque opera M. F. Beckii. Cujus etiam Versio latina et in illam Notae simul prodeunt cum triplici locorum scripturae, auctorum atque rerum indice. II Ptes. 4. *Aug. Vindel.* 1680, 3.
 [Ap. Theoph. Goebelium, impressa typis Kopmaicrianis. Versio passim extravagatur etc. (Praef. P. II). *Wf.* II p. 1178. *Masch* II p. 47. Etiam hanc Paraphr. ad Hieros. seu Palaest. refert *Zz.* G. V. 80 cf. p. 65. 121.]
 1157. — — e. MS. Cantabrigensi descripta, ac cum versione latina in lucem emissa a Dav. Wilkins. 4. *Amst.* 1715.
 [Ap. Jo. Boom, seu cum lit. spurio 1725 ap. Jo. Baum. Textus correctior. Interpres praefatus est hebraice 5. Novembris 1714. *Wf.* II p. 1179. *Masch* II p. 48.]
 1158] — —, una cum textu hebr. A. 1816 N. 950.

תרגום שני *TARGUM SECUNDUM*, potius Hierosolymitanum seu Palaestinense, i. e.

- Expositio Midraschica in I. Esther.
 1159] — una cum textu hebr., ad. calcem Bibl. Rabb. una cum Targum Hieros. in Pent. (N. 1096); et in edd. Pentat. A. 1590-1 N. 295 etc. (ut N. 1094, excepta ed. 1671-7 N. 590).
 [*Wf.* II p. 1178. *Masch* II p. 47. De Paraphrasi ipsa v. *Zz.* G. V. 121.]
 1160. — cum Vers. hebr. (פתשגן הכתר, *Exemplar scripti*) 8. *Czernowitz*. 1838.
 1161] לשון זהב *Lingua aurea* i. e. Versio Targum II. in Esther hebr. secundum opera lexicographica auctoribus Elia Levita, David de Pomis, Natan b. Jechiel et ejus Lexici Compendium, Benjamin Musafia et Menachem Lonsano, per Dav. b. Elia b. Ahron 8. *Constant.* 1732.
 [A. בחמים sub Mahmud, ap. Jona b. Jakob. *Mich.* 2093.]
 1162] תרגום שני על מגלת אסתר *Targum II. libri Esther*, rhythmis germanicis 4. *Amst.* 1649.
 [*Sabb.* II. 190 ap. *Wf.* II p. 1178 et p. 457, ubi „duplex Targum“ (!). quae ed. ex sequenti ed. (cum libro *Amst.* 1679 impresso compacta) ficta non habenda, cum Sabb. ipse librum suum *Amst.* 1680 ediderit, sed certe idem est liber, forsitan per socios Jehuda b. Mard. et Sam. b. Mose primum editus, sed alias ignotus.]
 1163. — —, ad calcem I. מדרש ויושע germ. (4. *Prag. s. a. ante* 1687).
 [Incipit libellus rarissimus (ap. *Wf.* II p. 457 vix commemoratus et a *Metz Opp.* 1201 Q. omissus) exordio imitatorio: „Herr Gott in deiner (sic) höchsten Saal, un[d] helf uns heut un alle Mal, wenn wir dich tun [thun] anrufen, dass du helfst zu alle Zeit, mir rufen dich an in unsre Leid, in dein Genad begrufen [begriffen]. In Mizraim hastu uns ach bewährt, du thätst uns bald erlösen, in בבל גלות [Captivitate Babel] hastu uns ach bewährt, von den Volk den bösen. Nu wer will Alls derzählen, das Best wölln mir derwählen. שני תרגום auf der Megilla wölln mir heben an, das soll zuhören Jedermann. Es war ein König in der Welt, der hat sein Handel wol gestellt, von Gelt von Gut von Land von Leuten“ etc. foll. 8. *Corr. Serap.* p. 110 n. 371.]
 1164. — — sub tit.: Ein neu שני תרגום *Lied על מגלת אסתר*, impressum per Joel Melammed. 8. *s. l.* [*Prag.?*] 1687.
 [Suppl. *Wf.* II p. 1320 n. 289. *Serap.* p. 93 n. 343.]
 1165] — Germ. [sic] v. Biblia germ. N. 1226.
 1166] Liber Esther secundum Targum etc. hebr., v. Ahron b. Mardochai: *Frons Ahronis* (1718).
 [Chald. ap. *Masch* II p. 47 (qui *Wf.* II p. 178 citat, *Wf.* IV p. 732 vero neglexit) delendum.]
 1167] Comm. hebr. in Targum II. in Esther per

COMMENTARIUM.

BIBL. CHALD.

DISSERT.

- David b. Jakob Schebrin q. v. (1609).
 1168] Additamenta chald. in Esther, v. inter
 Apocrypha.
 1169] Targum II. in Cant. [*fict.*], v. Biblia germ.
 N. 1214.

- 1170] SELECTA LOCA ex Targumim exstant in vario-
 rum auctorum opp., praecipue Grammat. hebr.
 et chald. ut in Münsteri (1527 etc.).
 [*Rof. Ann. p. 31 n. 180. Masch II p. 49, ubi aucto-
 res recensentur.*]

COMMENTARIUM ET GLOSSARIA JUDAEORUM IN
TARGUMIM.

- 1171] Expositio vocum difficil. in Targum On-
 kelos, Pseudojonatan et Hieros. in Pent., Tar-
 gum Megillot et II. in Esther per Chajjim
 Ph. b. David q. v. (1614 etc.).

- 1172] לויִתִּין *Corona gratiae*, 58 Annot. in Tar-
 gum Psalm. Prov. et Job per Benzion J.
 b. Elia q. v. (1843).
 [Alia quae ad libros singulos pertinent vide supra.]

DISSERTATIONES CRITICAE GENERALES.

- 1173] Tractatus historicus et theologicus de
 Chaldaicis Bibliorum Paraphrasibus, per Chr.
 Helvicum q. v. (1612).
 1174] Diatribe de Chaldaicis paraphrastis, eorum-
 que versione etc. per Th. Smith q. v. (1662).
 1175] De Targumim, per A. Pfeiffer q. v. (1704).
 1176] De Targumim usu insigni antijudaico etc.,
 per J. H. Michaelis q. v. (1720).
 [Alia operibus variis inserta recenset *Wf. II p. 1189.*
 IV p. 733, inter quae et Introductiones interpretum
 seu editorum. Cf. *De Wette*, Einleitung §. 59-62.]

[Versiones seu Paraphrases, auctoribus Judaeis, fere omnes typis hebraicis exscriptae, usque ad Saec. XVIII. inclinans dialecto antiqua seu judaeo-germanica.]

1177. BIBLIA germ. et Levi Gersonidis *Usus* in Josua, Judic., Samuel germ. per Isak Blitz f. *Amst.* 1676-8.

[Tit. generalis aeri incisus A. תולכטל i. e. 439, in tit. verum ed. 1687 monetur (quod ad hanc ed. referendum puto), ne quis credat librum post fer. II. 20. Kislew 439 (i. e. 5. Decembr. 1578) editum esse, ubi primum exemplar in aulis Hispanorum offensum, atque novitatis specimen scripto mandatum esse. („Und wenn ihr irgend möchte sehen also ein ספר as [als] wenn es war gedruckt vor 2 oder 3 Jahr, glaubt es nit, denn es is nit wahr, לפך כ' כסליו חל"ט is es geschehn, dass dieser ספרים eins das erste Mal is worden gesehn, bei den ספרדים ק"ק חכמי in ihre בחי בתי ב' כ' כסליו חל"ט is es geschrieben לזכרון dass es is פנים חדשות, drum meine lieben רבותי thut kein שקרים etc.“). Tit. verso exstat praef. hebr. Interpretis, sequitur diploma Joh. III. Regis Poloniae datum 17. Octobr. 1677 (cf. *Wf.* Ip. 698 n. 1287) lat. et judaeo-germ., praefatio typogr. Uri Phöbus, Approbationes et praef. germ. Interpretis. Pent. tit. non habet (A. 1679 apud Wunderbar, Lb. XI, 401 ex tit. generali petitus vid., rectius *Wf.* IV p. 189 suspicatur A. 1676, quo sequentia) Meg. A. 1676, f. 55-63; Pr. pr. 1676, -f. 117 et Levi Gersonides foll. 18 separatis; Pr. post. 1677, -f. 193; Hag. 1678, 1. Iijar, -f. 249. Versionem recognovit Meir Stern, sed Antichristiana passim obvia. Reperitur vero in expll. nonnullis (v. Wunderbar Lb. XI, 433) plagula data 27. Augusti 1682, ubi hebr. et germ. annunciat, Biblia per R. Isak Meir Teomim „et“ (sic Wdrb. l. l., potius dicendum erat: „seu“?) Dr. Marcum Fränkel revisa et purgata esse, sed expll. nonnulla non correcta subducta esse. De alteratione inter typographos aemulos v. Wdrbr. l. l. Uri Phöbus nonnisi sustinentibus Christianis Wilh. Blaue et Lor. Blaak opus sumptuosum (cf. *Wf.* II p. 454) perficere potuit, vexationibusque suis alludere vid. in epigr. ad Preces quotid. 1677. — Expll. integra hujus primae inter Judaeos Vers. germ. Bibliorum jam praesenti tempore sunt rarissima. Specimen Versionis habes ap. *Wf.* IV

p. 183. cf. II p. 454. *Serap.* p. 93 n. 345. Textus hebr. (Wdrbr. l. l.) non exstat!]

- 1178] — germ. per [typothetam] Josef Witzenhäusen f. *Amst.* 1679.

[Ap. Jos. Athias. Versio magis aestimata. *Wf.* II p. 453. Forsan tit. tantum ab ed. sequenti differt.]

1179. — — [Ed. II correctior?] f. *Amst.* 1687.

[A. תבוא לראש יוסף, in aed. et jussu Immanuel Athias b. Josef. Tit. aeri incisus et tit. generalis (ubi leguntur quae descripta sunt ad N. 1177), quo verso Privilegium absque dato, sequuntur Approbationes datae A. 1677-8 hebr. cum Vers. brevi germ., quae per Simon b. Menachem di Polonia „Agent Faktor. J. K. Majestät von Polen, סמונה von ארצות ד' über פדיון שבויים von Hebron, begabt mit einem beschworrenen Officio des Amst. Magistrats“ advectae sunt (hiever gelangt). Sequitur praef. typogr. [primi] Jos. Athias fil. Abrahami (A. 1657 Cordubae religionis causa flammis combusti), ubi de neglecto in Germania per ludimagistros Polonos studio Bibliorum conqueritur, et de honorario interpretis et revisorum, scil. Meir Stern, qui Pent. partim et Proph. correxit, et Sabbatai Bass, qui Belgismos in dialecto interpretis expurgavit. Sequitur praemonitio interpretis, et foll. 79 usque ad l. Judicum + 150. Specimen Versionis dedit *Wf.* IV p. 193, cf. II p. 453. (I. III n. 864). *Serap.* p. 93 n. 346.]

1180. — — typis germ. transscripta

4. *Wandsb.* 1711-2.

[In Bibliis Pentapl. *Wf.* II p. 453. IV p. 187.]

- 1181] מגישי מנחה (*Oblatores oblationis*) i. e. Bibliorum Vers. germ. per Elieser Sussmann b. Isak Rödelheim et Menachem Man b. Sal. Levi, una cum textu hebr. N. 882 (1725-9).

- 1182] Biblia germ. variis interpretibus (q. v. sub libris singulis) una cum textu hebr. N. 972 (1833-7).

- 1183] — germ. [lit. germ.] per Dr. S. Herxheimer, una cum textu hebr. N. 992 (1841-8).

1184. מייש עשרים וארבע *Libri* 24 [i. e. Biblia]

BIBL.—PENT.

BIBL. GERM.

PENT.

germanice, Historia Biblica ex Bibliorum libris historicis composita, germ. per Chajjim b. Natan [una cum libris Apocryphis eodem modo tractatis] 4. s. l. e. a. [*Han. ca.* 1625-30].

[Interpres et epitomator, ejus carmen acrostichon in fine, in tit. et praef. se ex Bibliis christianis (גללות עשרים וארבע) libros Judith, Maccab., Tobia, Baruch b. Neria atque alias historias pulchras („und noch sonst hübsche געשעשׂים“) sub tit. ספר המעשים ad-jecisse (v. N.1338), rhythum (Reim) vero plane novum („noch nicht da gewesen“) adhibere noluisse ait. Locus et tempus impressionis ex operariis Mard. b. Jakob Prostilz et Abraham b. Jekutiel Kohen ex Burga (cf. *Serap.* p.108 n.356) constat. Ed. integerrima, perrara (*Opp.* 139.Q), foll. 175; forsane eadem seu fragmenta ejus sunt libri Exod., Jos., Jer., Ezech., Dan. Cant. *Buxtorffii* (*Wf.* IV p.199), neque a vero procul videtur sententia, ed. Exodi (*Wf.* II p.456) seu Exodi Jos. Ezech. et Cant. 4. *Prag.* 1553 (*Wf.* IV p.199. *Zs.* Z. G. 274 n.20) libri nostri ed. I. vel ex nostra fictam esse]

1185. — — [u. s. ed. castrata] 4. *Prag.* 1674.

[Fin. fer. V. 1. Tammus לסדר כי כל הערה...כתובים, ap. Fill. Jch. Bak. Locus de Apocryphis, quae recusa non videntur, et Index Capp. in fine desunt. *Wf.* II p.456. IV p.199. *Serap.* ib.]

1186. — — u. s. 4. *Dylr.* 1704.

[Ap. Sabbatai. *Wf.* et *Serap.* ib.]

PENTATEUCHUS („Teutsch Chumasch“).

1187. Pent. Meg. Haft. secundum Comm. Sal. Isaki germ. versa, additis Annot. seu Glossario ex Comm. Sal. Isaki, Abr. Ibn Esra et Dav. Kimchi [per Mich. Adam Exjud. et vid., juvante P. Fagio], praedit succincta Institutio de officiis literarum [ex introd. l. *Currus Secundani* R. Anschel q. v.] 4. *Constanz.* 1544.

[A. רשׁ. Institutio excipit praef. germ. (cujus summa ap. *Wf.* IV p.191), ubi Biblia, si placuerit specimen, promissa tantum. Accedit in fine in fugam vacui locus hebr. ex Eliae Levitae l. השכי (v. *Wf.* IV p.193), cui hinc inde forsane Versio adscripta, ut v. g. a *Sabb.* ap. *Wf.* II p. 455, et Sabb. sequente Cat. ms. (*Serap.* p.93 n.83), et Cat. vet. 51a, qui ed. *Constantinop.* fert; *Masch* App. p.21 ed. male inter hebr. recenset, verba Cat. vet. male vertens: „transcriptus (נעקק) dicitur Pent. ex exemplari correcto (!) R. Eliae Bachur“! Contra vero jam Jekutiel Blitz in praef. germ. ad Biblia (N. 1177) ex ore Mos. Rafael di Aguilae refert, Pent.

germ. („Teutsch תעשׂים“) non ab Elia Levita, sed ab Idiota quodam opus suum viro celebri adscribente אינו מבין אשר (הלכה באילן גורל) profectum esse, et *Gesnerus* (ap. *Wf.* IV p.193) jam A. 1548 interpretem discrete Mich. Adam habet, „qui Biblia reliqua transponere pergit, et magna ex parte jam transtulit“. Versionis specimen habes ap. *Wf.* IV p.194, qui p.198 Lutheri vers. ab auctore consultam fuisse monet. Expl. nostrum (*Opp.* 131Q.) integerrimum, *Wf.* II p.455* expl. sine tit. ed. Basil. male ad nostram refert. De ed. *Aug.* v. N.1189.]

1188] — Genes. Cap. I-IV., una cum textu hebr. N.95. (1543).

[Est quasi specimen ed. praecedentis, a P. Fagio suo nomine editum. De paucis varietatibus v. *Wf.* IV p.198.]

1189. Pent., insertis Haft. et Megillot, Vers. praecedentem recognovit, excerptaque ex Sal. Isaki Comm. germ. versa adjecit Jehuda b. Mos. Naftali f. *Cremon.* 1560.

[A. 320 (non 302) ter quaterque discrete in praef. et in epigr. data 14. Nisan (10. April.) נחמה יבא אהרן אל הקדש בפר (i. e. 20, corr. *Wf.* IV p.189), ap. Vic. (ויענין) *Conti.* Benedictiones Haft. et Index, quae in expl. *Wf.* IV p.190) ad calcem, ut discrete in tit. ed. 1583, in aliis ad initium praecedunt Interpretis praefationem rhythmis desinentem datamque, ut vid., fer. III. festo Purim (incidit 1. Adar II. in fer. IV.) [suntque nostri rhythmi, quos lit. germ. transscript *Wagenseil* in praef. l. Belehrung der jüd.-teutschen Red- und Schreibart (p.8)]. Ipse interpres fatetur, se Vers. textus antea editam emendasse tantum et supplevisse, eamque cum Vers. Mich. Adami conspirare specimine utroque *Wf.* IV p.194 ostendit, tamen *Wf.* ib. p.189: „quos speciatim innuat non dixero“, et p.190: „sibi (Jehuda) operam hanc vindicat.“ De ed. germ. a Luthero citata (scil. Wormat. 1527 per Christ., adhibitis Judaeorum manibus) jam v. *Wf.* II p.457. Ed. 4. *Augsburg* s. a. recensuerat *Le L.* in ed. I (ap. *Wf.* II p.455), in ed. II. vero post editiones 1583. 1603, easque (ut vidimus, non omnino prave) repetitas editionis 1544 fert (corr. *Wf.* IV p.191). Sed illa maxime dubia, A. 1544 enim typogr. Augustana hebr. jam quievit, Fagius vero specimen suum jam 1543 ediderat. Nec textus nec Comm. in ed. nostra hebr., quos citat *Zs.* Ztsch. 357 ex Cat. ms. et ap. *Masch* desiderari ait, revera in Cat. ms. ipso ut in Cat. vet. 31b inter l. germ. tantum recensetur ed., cf. *Serap.* p.94 n.348.]

1190. — — ed. emend. et auct. f. *Bas.* 1583.

[Fin. mense Adar A. גשם נבונה (cum puncto in גש.) פדסה ושמחה ביהודים, ap. Thom. Guarini (גוארני), ejus stemma „Palma Guarini“ in tit., per Israel Sifroni (suppl. *Zs.*

PENT.

BIBL. GERM.

PENT.

- Z. G. 258). Expl. *Opp.* 79F. tit. destit. ap. *Wf.* II p. 455* (v. IV p. 191. 198.) male ad ed. 1544 notatum, exstat tit. in expl. Bodl. *Masch* App. p. 31 lib. inter Hebraica recenset ex Cat. vet. 51b, ubi vero per דומש דנ"ל indicatur, eundem esse Pent. ac praeced. Cremon. et jam ipsum errorem *Le L.* correxit *Wf.* II p. 388! *Serap.* p. 94 n. 348.]
1191. — — f. *Bas.* 1603(?).
[Ex fide Cat. Bodl. hanc ed. citant *Le L. Wf.* II p. 455. IV p. 188. 191, qui „hactenus istam frustra requisivit“ (IV p. 191). Exstat expl. sine tit. ad amussim fere ed. 1583 correspondens, sed inscriptiones in Haft. insertae etc. lit. minoribus, tit. ante Haft. extraord. typographi nomen fert בוליעט יעקב (Jakob Voliet seu Vogliet?), cujus stemma graece circumscriptum. In fine A. non נשם (Mem cum puncto, ut in ed. 1583) sed נשם (1603), forsitan err. typogr. et editio forsitan duplex simul expressa.]
- 1192] — — [ed. auctior?] per Isak b. Simson [Kohen] f. *Prag.* 1608(?).
[Ed. hebr. ex *Wf.* II p. 389 recenset *Masch* I p. 125 et *Zz.* Ztsch. 359, Z. G. 285 n. 109, ubi pro: „b. Simson“ substituitur „Kohen“, sed correxit jam ipse *Wf.* IV p. 198, cujus auctor *Sabb.* ה. 63 diserte: „omnia germanice“, et de comm. „literali“ (*Wf.* IV. ib.) nihil dicit, A. משיח (1608) vero suspectus, exemplar vix unum conservatum; v. N. sequ.]
- 1193 — — accedunt Excerpta ex Midraschim germ. [per Isak b. Simson?] f. *Prag.* 1610.
[Fin. fer. VI. 1. Elul (20. Augusti), ap. Mos. b. Bezalel. Num. versiculorum insertus est Versioni textus, ad cujus marg. excerpta Sal. Isaki, utraque ex ed. N. 1189 etc., et ex marg. opposito excerpta ex Midraschim, quorum auctoris nomen non exprimitur (cf. N. sequ.). Typothetae sunt Jona b. Jehuda et Elies. b. Chajjim. *Wf.* II p. 455. IV p. 199. Ap. *Zz.* Z. G. 287 n. 130 Meg. desid. Expl. *Opp.* possidebat Gutle bat Mos. Bonn, uxor Baer (פער) Oppenheim.]
1194. — — Ed. III. [Genesis et Exod., insertis [Haft.] f. *F. a. M.* 1687.
A. הושעה את עמך. Tit. המשה חומשי תורה. (Pentateuchus etc.) „zum 3. Mal auf Deutsch in Druck gebracht“; duo qui exstant libri (*Opp.* 77F.) foll. 68-57. Excerpta ex Sal. Isaki et Midraschim inserta sunt versioni textus ab ed. 1610 diversae. Exstat praef. Editoris primi [scil. Jehuda b. Mose v. N. 1189], sed carmen novum editoris recentioris („ein kurzer neuer Gesang von dem neuen *Shifter*“) cujus Acrostichon: Isak b. Simson Kohen. In Censura editor hujus ed. (repetitae) fertur Isak Kohen fil. docti (הנאמן הדגול)
- Chajjim Kohen b. m. fil. Isak Kohen „auctoris libri“, qui (nepos) ad colligenda fragmenta ed. prioris, cujus vix expl. ne Pragae quidem conservatum, terras peragravit. Typotheta in fine Jehuda Löb b. Mose Jakob (ex ed. I.) etiam in Midrasch Psalmorem ab Isak b. Simson A. 1613 edito reperitur. Ed. nostra in Cat. ms. desideratur, v. *Serap.* p. 95 n. 352.]
- 1195] Pent. germ. [*dub.*] f. *Ven.* 1619.
[Ap. Bragadini. *Wf.* II p. 455. IV p. 199 sine mentione interpretis. Ed. maxime suspecta.]
- 1196] Pent. germ. [*susp.*], una cum textu hebr. N. 1013. (1658-1705).
1197. מפרש מקרא *Biblia explicata*, P. I. Pent. germ. per Elasar S. Rödelshheim b. Isak 4. *Amst.* (באשר) 1749.
- 1198] — germ. per M. Mendelssohn, una cum textu hebr. A. 1793N.934; 1831-3N.966; 1834-7 N.972.
- 1199] — germ. per W. Heidenheim, una cum textu hebr. N.955 (1818-21).
- 1200] Pent. Meg. Haft. inserta Expositione ethica germ., v. Jakob b. Isak Rabbino: *Exile et videte* (ineunte Saec. XVII etc.).
- 1201] Expositio ethica in Pent. germ., v. Jakob b. Isak Rabbino: *Interpretans recte* (1622. 1688).
- 1202] Paraphrasis et Expositio in Pent. Meg. et Haft., una cum textu hebr. A. 1702N.718; A. 1709 N.777.
1203. קהלת יעקב *Congregatio Jakobi*, i. e. Pent. Josua et Judicum lib. germ. secundum rhythmum lib. „Samuelbuch“, per Jakob b. Isak Levi 4. *Fürth* 1692.
[A. לסדר חם יושב אהלים, i. e. 453, sed Pericope in A. 1692 incidit; in typogr. defuncti Jos. b. Salman Schnior. Pent. maxime ex I. הישר adiectis parabolis (משלים), caetera ex Midraschim petita. Librum Samuel non adiisse dicit Poëta in praef. (quam praecedit carmen acrost.), cum jam ab aliis et quidem ad sensum literalem (בפשטה) tractatus fuerit. *Wf.* III p. 508 n. 1058b. *Serap.* p. 94 n. 351.]
1204. — — 4. *Wilm.* 1718 (1717?).
[A. לסדר חם יושב אהלים, i. e. 478, sed dubium, an nota Pericopes non tantum ex ed. praeced. recusa sit, ut in fine aenigma nominis typothetae, cui nomen typothetae hujus ed. subjicitur! Ap. Hirsch b. Chajjim. *Wf.* ib. et IV p. 199. *Serap.* I. I.]
1205. *Genesis* rhythmis germ. per Ahron...
8. s. l. c. a. [*Prag.* Saec. XVII].
[Lit. major., foll. 16 (*Opp.* 8850¹³), locum habet *Sabb.* ap. *Wf.* II p. 396; *Serap.* p. 95 n. 352. Ed. repe-

ESTHER—JOSUA.

B I B L. G E R M.

JUDICES—SAMUEL.

ESTHER.

1224] — germ. per A. Wolfsohn, una cum textu hebr., in Megillot N.1209.

1225] — Paraphrasis germ. (in ed. 1698: מנלה ארוכה seu „Lang Megilla“: *Volumen longum*), una cum textu hebr. A.1589N.287; 1663N.538; 1698N.700; 1717N.824.

1226] הרנום שני *Paraphrasis secunda* l. Esther, germ. per Simon Frankfurter, ad calcem l. *Exite et videle* per Jakob b. Isak Rabbino q. v. (1711 etc.).

[Inc.: „ויהי בימי“ es war in den Tagen אהשורוש er is der אהשורוש der da hot gekönigt von India an bis Mohrenland 127 Landschaften“ etc. *Wf.* IV p. 733. *Serap.* p. 30 n. 244.]

HAFTAROT.

1227] — germ. varr. Interpretibus, scil.: David Theodor, Is. Euchel et Jech. Euchel, A. W. Friedländer, B. Friedländer, W. Friedländer, M. Friedländer, Gedalja Obriczka, Jakob b. Isak (Sulzbach), Josel Reichenau, B. Lindau, E. Löwe, J. Löwe, M. Mendelssohn et A. Wolfsohn, una cum textu hebr. N.930 (1790-1).

1228] — germ. per J. Heinemann, una cum textu hebr. N.966 (1831-3).

1229] — Haftara matut. festi expiationis, germ. per D. Friedländer, una cum textu hebr. N.928 (1788).

PROPHETAE et HAGIOGRAPHIA.

1230] — germ. idiom. polon., una cum textu hebr. N.992 (1780).

1231] מניח *Concionator*, i. e. Paraphrasis germ. et Glossar. in Proph. et Hag. per Jakob b. Isak Rabbino, una cum textu hebr. A. 1622-6N.447; 1675 N.581; 1676N.585; 1688-9N.646; 1692N.665; 1699N. 703; 1705-6N.757; 1717N.825; — Proph. prior. A. 1732N.899.

JOSUA.

1232] — germ. per M. J. Landau, una cum textu hebr. N.972 (1837).

1233. ספר יהושע derneut in deutscher Sprach, wol gereimt in 8 Gesetz etc., hübsch mit Midraschim etc. [Ed. repetita?] 4. *Crac.* 1594, seu 1588.

[„In der kleinen Zahl „ששה“ ubi ḥ forsan non in computum sumendum, ap. Isak b. Ahron; foll. 24. Incipit: „Herr Gott ich will dich loben, wenn (!) du bist loben werth.“ Unicum nobis notum expl. in Bibl. Bodl.: cf. Judices N. 1235 Samuel N. 1239 et Daniel N. 1296.]

JUDICES.

1234] — germ. per M. J. Landau, una cum textu hebr. N.972 (1837).

1235] ספר שופטים, der noch nicht ist in teutscher Sprach, wol gereimt in 8 Gesetz etc.

4. *Mant.* 1564.

[In aed. Filippini (*sic* emend. *Wf.* IV p. 199, suppl. *Zz.* Z. G. 256); foll. 30. Incitatum se proficitur auctor per I. Samuelis et Regum, sed ordo strophicus est ille, quem dicunt Itali „ottava rima“, germanice „8 Gesetz.“ Initium (lit. germ. ap. *Wf.* IV p. 200): „Ich lass mich schelten ein Tichter, will auch verstehn ein Luck(?)“. In fine promittitur l. Josua, cf. N. 1233.]

SAMUEL.

1236] — germ. per W. Meyer, una cum textu hebr. N.972 (1835[-7]).

1237] שמואל בוך *Samuel-Buch* rhythmis germ. *ED. PR.* [4. *Augsburg* 1543?].

[Samuelis non serius quam Regum liber impressus videtur, forsan Interprete eodem anon. (v. infra N. 1243), qui ad normam carminum germanicorum celeberrimorum historiam Biblicam tractare initium cepit, prototypusque librorum aliorum varii argumenti quoad rhythmum seu melodiam (גיטון) nominatur „Samuelbuch“, cujus omnes edd. rarissimae, expli. integra paucissima.]

1238] — [4. *Mant.* ca. 1562-4].

[*Wf.* IV p. 201 (*Zz.* Z. G. 257) ex libro tit. destituto initium habet: „Schmuel der wohl jung in dem Tempel lag, bis da leucht das Licht von dem Tag“ etc., et compositum putat „rhythmis diversissimis“ ab ed. Pragensi. Sed non dubito, etiam in ed. Mantuana, vel tit. verso vel sequente folio in expl. *Wf.* desiderato, exordium exstare incipiens: „Wer mit ganzem Herzen sein Sinn hat gekehrt, zu unsern lieben Herrn, wie oft er ihn derneht.“ Desinit (plag. 24.) sine dubio, ut ed. *Crac.*: „Un all Israel zu Jeruschalajim eingehn סליק ספר שמואל (finitum l. Samuel)“; ex deficiente dei Elogio *Wf.* conjecturam facit, l. Regum (cujus ed. antiquior *Wf.* laetit) continua serie subjunctum fuisse; conjectura ipsa magis quam vacillans ejus fundamentum sese recommendat, v. infra N. 1243 et cf. *Prec.* quotid. A. 1562.]

1239. — 4. *Crac.* 1593.

[Expl. *Opp.* 147Q (a *Mets* omissum) initio destitutum, ut expl. Bibl. Caes. *Vindob.* XX.H.13, ubi vero tit. conservatus; exedit sub Sigismundo Isak b. Ahron, et quidem expressus seu finitus („ausgedruckt“) fertur (tit. verso) anno eluvionis magnae 13 dies permanentis, quae synagogam Altschul usque ad candelabra fundavit; communitatem judaicam (קהלה) inde a morte

SAMUEL—REGES.

BIBL. GERM.

JESAIA—EZECH.

Stephani saepius in miseriam incidisse, jam bello Maximiliani maxime afflictam, postea vero per 2 אומר (?) uno eodemque anno ad inopiam fere redactam esse. — De ed. Crac. s. a. notitiam accepi suspectam. Cat. ms. (*Serap.* p.108 n.357) locum et A. describit, ut saepius, ex *Sabb.*, ap. *Wf.* II p.456.]

1240] — — [Ed. castrata] 4. *Prag.* 1609.

[Ap. Jak. Bak b. Gerson. *Wf.* II p.456. IV p.200. *Zz.* Z. G. 285 n.115. Versionem diversam putat *Wf.* (v. N. 1238), unde non dubito, quin cum ed. sequente conspiret.]

1241. — — [Ed. castrata] 4. *Bas.* 1612.

[Fin. fer. IV. (V.?) 13. Adar I. בפרשת העשר לא ירכה (15. vel 16. Februarii), ap. Cour. Waldkirch, impressum per Mard. b. Naftali ex פונדורד in Gallia, nunc in Alsweiler prope Basil. Desinit liber verbis: „und soll uns all derlesen Amen fürwahr.“ Sequitur epigr. Correctoris Natan b. Elieser Michelbach, qui sese exprimit: „animum posui ad transponendum (transcribendum?) et corrigendum (להעתיקו)“ נהרתי לבי להעתיקו, unde Natan interpres libri fertur ap. *Sabb.* (*Wf.* I p. 920 n. 1724. II p. 45, cf. IV p. 200 et Cat. ms.: *Serap.* p.108 n.357), neque de libri mutatione seu castratione anceps illud להעתיקו interpretandum videtur, cum jam ed. *Prag.* ab ed. Mantuana abhorreat, sed de iterata editione.]

REGES.

1242] — germ. per J. Weisse, una cum textu hebr. N.972 (1836[-71]).

1243] דש ספר מלכים אין מויטשר שפראך
Liber Regum lingua Germanica rhytmice

4. *Augsburg* 1543.

[Fin. fer. V. 4. Ab (5. Julii). In tit. figurae Adami et Evae [typogr. sine dubio est Chajjim b. David Schwarz]. Incipit: „Ich lob dich Gott von Herzen“ etc., strophice per 4 lineas divisum. Unicum notum expl. *Mich.* 2553, ubi Samuel (v. N.1237) non accedit.]

1244] — — [v. N.1234-8] 4. *Mant. ca.* 1562-4?] .

1245] — — 4. *Prag.* 1607.

[Inc. fer. V. 4. Schebat (1. Febr.) sub Rudolfo, ap. Mos. b. Bezafel, fin. Ter. H. 13. Adar (12. Martii); ff. 120. A. bis exprimitur diserte per ששון, et quidem in tit. (quem vidi in Bibl. Caes. *Vindob.* XX W.48) litt. Raschi, in fine vero litt. s. d. Weiberdeutsch majoribus, ubi litt. ב in toto libro, ut in I. Jeremia (N.1249) persimilis litt. ב majori, unde *Wf.* II p. 456 expl. suum (nunc in Bibl. Senat. Hamb.) tit. destitutum A. 1556 impressum fert, *Zz.* Z. G. 281 n. 201 ex conjectura tantum A. 1607 sistit.]

JESAIA.

1246] — cum Dav. Kimchi Comm., Versio germ. literalis cum lemmatibus. 4. *Crac.* 1586.

[*Wf.* II p. 202, ubi lit. germ. specimen Versionis, cujus auctor Lutheri Vers. prae oculis habuisse vid.]

1247] — germ. per M. J. Landau, una cum textu hebr. N.972 (1837).

1248] — germ. per J. Heinemann, una cum textu hebr. N.978 (1840-2).

JEREMIA.

1249] — germ. 4. *Prag.* 1602.

[Expl. hujus libri ignoti, ap. *Zz.* Z. G. 281 desiderati, vidi in Bibl. Caes. *Vindob.* XX H. 13; tit. et f. 1. (forsan Praef.) desiderari vid., cum a Quatern. 1. duo tantum foll. exstent; inscribitur ספר ירמיה, verba textus דברי ירמיה ornata; incipit Versio maxime literalis: „Strafred Jirmijja b. Chilkijja von den כהנים von der Stadt, die da heisst ענהוה, die Stadt gehört den כהנים“ etc., desinit Quatern. 18.: „וארחוהו, und sein סעודה war stets von dem König zu ככל gegeben alle Tag sein Leben lang bis in sein End. סליק ספר ירמיה.“ Sequitur epigr. — data fer. IV. pridie Novil. Adar (22 Febr.) — typothetae Pragensis Salman seu Jekutiell b. David, qui tunc temporis ap. Mos. b. Bezafel offenditur (*Zz.* Z. G. 263), typique iidem ac annexi I. Samuel N.1245.]

1249A] — germ. per S. Sachs, una cum textu hebr. N.972. (1836[-71]).

EZECHIEL.

1250] — germ. per A. Benisch, una cum textu hebr. N.972 (1836[-71]).

1251. — rhythmis germ. per typogr. Abraham b. Mose(?) 4. *Prag* 1602.

[Fer. I. 24. Adar (18. Martii), in tit.: „Selbert hab ichs gemacht und gedruckt in mein Druckerei, gesteckt (?) גישטעט viel Geld und Müh derbei“ (i. e. ipse feci et excudi multa pecunia et labore); in fine: „Inquit (נאם) Abraham b. Mose שליסט“, et templum parvum duobus leonibus sustentum, dein: Jeh. L. b. Mos. „כחוקק“ et Jeh. L. b. Alexander typotheta. Typographus ergo videtur filius Mos. Schedel (cf. *Zz.* Z. G. 464. 466!), illum vero Versionis vix habuerim auctorem, qui in praef. non brevi, se alienam a librorum recentium germanorum (scil. versionum) literalium et imperspicuorum inuisse viam ait („nicht wie manche neue teutsche ספרים bloss Wort auf Wort geben, wo Niemand nischt versteht“). Initium: „En(d) es waram 30. Jar darnach“ etc., finis (Cap. XII): darauf wollen wir

PROPH. MIN.

alle Omen sogen.“ Liber non vulgaris. *Wf.* II p. 457. *Zz.* Z. G. 281. *Serap.* p. 308 n. 358.]

PROPHETAE MINORES.

1252] — germ. varr. Interpretibus (v. sub Prophetis singulis), una c. textu hebr. A. 1805 N. 940; 1836 (-7) N. 972.

HOSEA et JOEL.

1253] — germ. per Mos. b. Uri Ph. Arnswald [M. Philippson], una cum textu hebr. A. 1805 etc., v. N. 1252.

AMOS.

1254] — germ. per J. Neumann, una cum textu hebr. 1805 etc., v. N. 1252.

OBADIA.

1255] — germ. per Wolf b. Josef, una cum textu hebr. A. 1805 etc., v. N. 1252.

JONA.

1256] — germ. per J. Löwe, una cum textu hebr. A. 1788 N. 928; 1791 N. 930; 1805 N. 940. 1836 (-7) N. 982.

1257. ספר יונה mit viel חידושים (Novis) und alle Midraschim, rhythmis l. „Samuelbuch“.

8. *Prag.*, *Foll.* (mortui) *Jeh. Bak s. a.* [ante 1686].

[Foll. 12. Initium: יורי un(d) es war Gottes Red zu Jona b. Amittai. *Wf.* II p. 457 unam habet ed. *Prag.* *Serap.* p. 108 N. 359. *Opp.* 8850¹⁵.]

1258. — — 8. *Prag.*, *Nepotes Mos. Kaz.* s. a. [ca. 1688-1715].

una cum סדרש ויושע germ.

[„Nepotes Mos. Bak“ in Cat. ms. (*Serap.* p. 108 n. 359) error; foll. 8. *Opp.* 6670⁴.]

1259. — — 8. *Ofb.* 1715.

[Typogr. [Seligmann Reis] non expressus.]

MICHA.

1260] — germ. per Wolf b. Josef, una cum textu hebr. A. 1805 etc., v. N. 1252.

NACHUM.

1261] — germ. per Wolf b. Josef, una cum textu hebr. A. 1805 etc., v. N. 1252.

HABAKUK.

1262] — germ. per Wolf b. Josef, una cum textu hebr. A. 1805 etc., v. N. 1252.

1263] — versio germ. literalis et metrica [lit. germ.] per Dr. A. A. Wolff, una cum textu hebr. N. 956 (1822).

BIBL. GERM.

ZEPHANIA—PSALMI.

1264. — übersetzt und commentirt von S. H. Auerbach [lit. germ., textus hebr. adscriptus manu interpretis.] 8. *Breslau* 1821.

ZEPHANIA.

1265] — germ. per Wolf b. Josef, una cum textu hebr. A. 1805 etc., v. N. 1252.

HAGGAI et ZACHARIA.

1266] — germ. per Sal. b. Lipman Levi, una cum textu hebr. A. 1805 etc., v. N. 1252.

MALACHI.

1267] — germ. per J. Neumann, una cum textu hebr. A. 1805 etc., v. N. 1252.

PSALMI.

1268. — sec. dies hebdom. dispositi, germ. vertit Elia Levita. *ED. PR.* 12. *Ven.* 1545.

[Per Corn. Adelkind cum socio (בשרחם) Meir b. Jak. Parentio (איש פרענק) [sed officina videtur Bombergiana]. Praef. rhythmica. Incipit: „אשרי wohl dem Mann, der da nicht geht in Rath der רשעים, und in Weg der Sündiger nit er steht.“ Congruit itaque cum MS. ap. *Wf.* IV p. 203, quod si revera Pragae A. 1532 exaratum esset, vel versionem antiquiorem Eliae prae oculis fuisse, vel ex ore ejus literis mandatam et forsan impressam esse conjicias; sed A. 1532 erroneum esse non dubito, cum Proverbia per eundem scribam exarata (*Wf.* I. l.) cum ed. 1582 conspirent! Ed. rara praestans. *Wf.* II p. 403 ap. *Masch* I p. 179 textum hebr. addit, sed v. *Wf.* III p. 101. *Serap.* p. 108 n. 360.]

1269. — — 12. *Zürch* (צוריק) 1558.

[In fine figura cervi pulchra subscriptis: Elieser b. Naftali Hirz ולהה Treves typogr. (מהוקק), Jos. b. Naftali ולהה typogr. Literae minores quam ed. Ven. Opuscula hebr. Tiguri impressa perpauca, cunctaque rarissima. *Wf.* II p. 403 ap. *Masch* I p. 90: hebr., v. *Wf.* III p. 101. *Serap.* I. l.]

1270] — — 8. *Mant.* [*Saec.* XVI].

[Expl. impf. ap. *Wf.* IV p. 203. *Zz.* Z. G. 257. —

 Quae nunc sequuntur fere omnes edd. nomen Interpretis omittunt, passim versionem paulisper mutant, unde in Catalogis et apud Bibliogr. inter anonyma recensentur.]

1271. — — 4. *Prag* 1688.

[Ap. *Nepotes Mos. Kaz.* non: „Nepotes Judae“ (*Wf.* II p. 457. *Zz.* Z. G. 265); *Opp.* 144 Q. *Serap.* p. 109 n. 362; pertinent forsan ad *Præc. quotid.* germ. q. v.]

PSALMI—PROV.

BIBL. GERM.

PROV.—JOB.

1272. — — 4. *Prag.*, *Jeh. b. Jak. Bak. s. a.* [1661–8].
[Foll. 50. *Opp.* 145 et 1468 Q. v. Prec. quotid. germ.

Mich. 4745. *Wf.* II p. 457. *Serap.* p. 109 n. 362.]

1273] — — una cum textu hebr. A. 1562N.171;
1598N.328; 1708N.775.

[Nomen Interpretis adest in ed. 1562. 1598. Ed. 1708

forsan ad N. sequi pertinet; et cf. Prec. quotid. 1562. *Wf.*

II p. 457, cf. III p. 101. *Serap.* p. 109 n. 363.]

1274] — — una cum textu hebr., Prec. quotid.
inserti, A. 1676N.587; 1687N.634; 1696N.685.688;
1705N.754; 1710N.789; 1730N.892A. (1732N.899A?).

1275] — — recognovit Eljakim b. Jacob, una
cum textu hebr. (in Prec. quotid.) A. 1705N.750;
1714N.813.

1276] — — ex Vers. praeced. in Vers. interli-
nearem redegit Michael b. Abraham Kohen,
una cum textu hebr. A. 1725N.862; 1735N.900.

[Specimen habes ap. *Wf.* IV p. 203.]

1277] — Versio Eliae Levitae, insertis meditt.
ethicis, una cum textu hebr. N.851 (1724).

1278] — Paraphr. germ. per Jechiel M. Epstein
una cum textu hebr. (in Prec. quotid.) A. 1707
N.765; 1714N.765; 1723N.846.

1279] — germ. per M. Mendelssohn, una cum
textu hebr. 1785–9N.931; 1835[–7]N.972.

1280. *ההלים כוך Psalmorum liber*, rhythmisl. „Sa-
muelbuch“ germ. per Mos. Stendal 4. *Crac.* 1586.

[Fin. fer. VI. (V.) 19. Schebat (7. Febr.), ap. Isak b.
Ahron, edid. Rösel R. Fischels (וישלו וישלש),
neptis (*sic*) Jeh. Levi (Academiae docentis Lodovici
per 50 annos), quae migrare coacta, Hannoverae Vers.
Mos. שטענרל (*sic*) descripsit. Initium: „Wol den Mann
der nit in der רשעים Rath geht“. Non alia vid. ed.
Prag s. a. ap. *Sabb.* ת. 80 (corr. *Wf.* I p. 314).
Varia corr. ap. *Wf.* II p. 457. I p. 314 et 900 n. 1667
Cat. ms.: *Serap.* p. 108 n. 361. — Sub tit. „R. Mos. Sten-
dels etc.“ lit. germ. edid. Wagenseil una cum l. „Be-
lehrung etc.“ (v. *Wf.* II p. 1046) 8. *Leips.* 1705 (*Wf.*
I ib. ib., cf. Verzeichniss etc. aus d. Bibliothek des H.
J. Michael 8. Hamb. 1847, n. 1657), ex quo specimen
ap. Serpilius (*Wf.* I ib. ib. cf. II p. 260).]

1281. *הלל מלכ הלל Hallel germ.*, i. e. Psalmi
113–8 cum clausula (uti in Prec. quotid.)

S. s. l. e. a. [in *Germania Saec.* XVII].

[Initium: „הלל לך Gott all seine Knecht“ etc.,
foll. 4, fragmentum Prec. quotid. non vid., tituli instar
enim septimum initio. *Serap.* p. 330 n. 52.]

PROVERBIA.

1282] — germ. per J. Buchel, una cum textu hebr.
N.929 (1790).

1283] — germ. per W. Meyer, una cum textu
hebr. N.972 (1834[–7]).

1284] — germ. [lit. germ.] per B. H. Löwenstein,
una cum textu hebr. N.975 (1838).

1285] Paraphrasis germ. per Mardochai b. Jakob
(*sic*) Töplitz, una cum textu hebr. N.261 (1582).

[De Ms. ap. *Wf.* IV p. 203 v. supra N. 1268.]

1286. — Paraphrasis germ. per Anon. 8. *F. a. M.* 1713

[„Lit. Amst.“, foll. 30. Praefatio Interpretis nomen

non habet. C. I. v. 1. 2: „Das seinen die Beired

Schlomo der Sohn David König Israel, zu erkennen

Weisheit Zucht und Verstand.“ Adjectum (in fugam

vacui): „אין שכן oder Danksagung, dass uns

השם יחברך in mancherlei צרות יסורים beschirmt

hat“ (*Elogium pulchrum* seu „*Gratias*“ Deo ser-

vanti nos in miseriis) stylo psalmico, inc. „Mein ששה

sei Gott dem (*sic*) Allmächtigen loben un Alles was

in mir ist“ etc. In fine: „Per operatorem probatum

ex Marburg in Hassia“ [scil. Christian Nicolai, qui

eodem A. ap. A. Heinscheit composuit]. *Wf.* IV.

p. 203. Cat. ms. in App. versionem designat: „כח הויים“,

forsan non „rhythmis“ (*Serap.* p. 109 n. 365), sed

„secundum versiculos.“]

JOB.

1287] — germ. [lit. germ.] per L. Blumenfeld, una
cum textu hebr. N.958 (1826).

1288] — germ. per M. I. Landau, una cum textu
hebr. N.972 (1836[–7]).

1289] — germ. [lit. germ.] per I. Wolfson (q. v.),
una cum textu hebr. N.982 (1843).

1290] — germ. [lit. germ.] per Dr. M. Löwen-
thal, una cum textu hebr. N.988 (1846).

1291] — Paraphr. germ. per Mardochai b. Jakob
(*sic*), una cum textu hebr. N.325 (1597).

[Vide quae addentur sub Mardochai b. Jakob.]

1292. — — [Paraphrasis eadem germ. sed anon.]

4. *F. a. M.* 1709.

[Ejusdem ed. est utrumque expl. *Opp.* 415 et 1132 Q.

Cat. ms. vero (*Serap.* p. 109 n. 367) edd. diversas sistit

A. 1709 et 1726 ex verbis chronost. בשנה זמן

(*Wf.* IV p. 202), cujus voces זמן

הנאולה 69 efficiunt. Textus hebr. ap. *Masch* I p. 180

ex *Wf.* II p. 457 (!) del.]

1293. — [seu potius Jobi historia] rhythmis libri
„Samuelbuch“ S. s. l. e. a. [*Prag. Saec.* XVII].

[*Opp.* 840 Q¹³; foll. 8. Initium: „Ein (I. In) Land Ez

war vorhanden ein Mann, in alle Gebote vor Gott

that er gan.“ Elifas de 10 tentationibus Abra-

hami loquitur etc. Opusculum hucusque ignotum. *Serap.*

p. 109 n. 368.]

DANIEL.

BIBL. GERM.

DANIEL—CHRON.

DANIEL.

1294] — germ. per Wolf b. Josef, una cum textu
hebr. N.942 (1808).

1295] — germ. per W. Meyer, una cum textu
hebr. N.972 (1836[-7]).

1296. דניאל בוך *Danielis liber*, in teutscher
Sprach hübsch und bescheidlich, gar kurzweilig
darin zu leien [lesen] Weiber und Meidliche etc.
[rhythmis l. Samuel.] 4. Crac. 1588.

[A. 348 sub Sigismundo, ap. Isak b. Ahron; in fine:
„impressum שמחה ה' לפ' (i. e. 5348) Novil. Ab
(25. Julii), per Simcha b. Isak, et „bei mir Isak Drucker
im Jahr der kleinen Zahl 348.“ De rhythmio seu me-
lodia secundum Samuelbuch in praeef. itidem rhythmica
ita: „Wie der teutsch Schmucl hot es Weise und
dann so mag man es singen welcher singen kann.“
Incipit: „Da der König Jehojakim sein Königreich hat
drei Jahr besessen“ etc. Codex rariss. Bodl. (*Serap.*
p. 111 n. 373), cf. *G. Polak* Praef. ad מרחוק cum Vers.
belg. 1850 f. 5. nota.]

1296A] — —

4. Prag. 1609.

[A. מרחוק, per typographos Jehuda Löb et Asriel
b. Mos. Schad [Schedel]. Ed. ignotam recenset Ano-
nymus suspectus Litbl. XI, 566.]

1297. — — 4. Prag 1673.

[Exstat tit. verso scutum cum figg. angelorum, in-
super legitur Palm. CXXX, 1, quo alluditur ad fratres
typographos, Jakob et Josef b. Jehuda Bak; in
scuto ipso expressus est A. 433, quem omisit Cat. ms.
(*Serap.* p. 111 n. 373), *Sabb.* vero ap. *Wf.* IV p. 204
A. 1674 forsitan ex confusione cum libr. histor. (N. 1185)
sistit. Liber in hac ed. in 496 Strophas quadrilin. dividitur.]

1298] — — 8. Alton. 1730.

[Ap. Sam. Popert. *Wf.* IV p. 204.]

ESRA, NEHEMIA.

1299] — germ. per M. Goldmann, una cum textu
hebr. N.972 (1836[-7]).

CHRONICA.

1300] — germ. per J. Weisse, una cum textu hebr.
N.972 (1836[-7]).

BIBLIORUM VERSIONES DIVERSILINGUAЕ

JUDAEORUM.

[In hac particula Catalogi ea, quae lit. hebr. impressa, diserte designata sunt, caetera charactero linguarum usitato excusa.]

ANGLICAE.

- 1301] Biblia P. I. Pent. [Genesis], anglice per D. A. de Sola, J. L. Lindenthal et M. J. Raphall, una cum textu hebr. N.983 (1844).
 1302] Pent. et Haft., anglice per S. Alexander, una cum textu hebr. N.925 (1785).
 1303] Pent. anglice per David Levi, una cum textu hebr. N.926 (1787).
 1304] The wisdom of Salomon or selection from Proverbs and Eccles. in Hebr. with a correct Vers. on parallel lines, by M. Mocatta, v. N.971 (1834).

ARABICAE.

- 1305] Pentateuchus, arab. per Saadia Gaon [lit. hebr.], una cum textu hebr. N.118 (1546).
 1306] — — ex ed. praec. et Codd. MS., lit. arab., cum Gabr. Sionitae Vers. lat., una cum textu hebr. A. 1645N.487; 1657N.520.
 1307] Genesis Cap. I-IV [ex ed. 1657], una cum textu hebr. N.720 (1702).
 1308] Untersuchung ob Saadia Haggaon Verfasser der arabischen Uebersetzung des Pentateuchs in den Polyglotten sei, von O. G. Tychsen q. v. (1782).
 1309] De Pentateucho arabico polyglotto per Chr. Fr. Schnurrer q. v. (1790).
 [Wf. II p. 439. cf. Ip. 935. III p. 860. *Masch* II p. 118. De charactero Versionis disserunt: *Dukes*, Beitrage III, 44. *Gg. Ztsch.* IV, 290. Ed. Biblior. citata ap. J. Schwarz: *הפסוק החדש* f. 12b, forsan est Polygl.]
 1310. Pentateuchus Arabicus [Versio Anonymi Judaei] cum praef. lat. edid. Th. Erpenius 4. *L. B.*, typ. *Erpeniana*. 1622.
 1310a. — (c. Nott. MS. Jac. Golii).
 [Wf. II p. 440. *Masch* II p. 119.]
 1311] Specimen ex Anonymi Vers. arab. Proph. prior. (Cod. Poc. 349), II p. 36 Dissertt. per Chr. Fr. Schnurrer q. v. (1790), et ap. Nicoll, Catal. II p. 559 (1835).
 1312. R. Saadiae Phijumensis Versio Jesaiae

arabica, cum aliis speciminibus arabico-biblicis e MS. Bodleiano nunc primum edid., etc. Glossario perpetuo instruxit H. E. G. Paulus. 2 fasc. 8. *Jenae* 1790-1.

[Ad Saadiae Vers. ex Cod. *Poc.* 32 Emendd. ex Cod. MS. alio dedit *Rpp.*, Saadia nota 37, (cf. *Dukes*, Beitrage II, 73). De adjectis duplicis generis speciminibus (p. 1-XXIX) Judaei Anonymi sunt tantum priora (p. I-XIII), scilicet Jesaiae ex Cod. *Hunt.* 206, quae emendavit *Nicoll*, Cat. p. 560, ubi de Excerptis ex Hosea in Pocockii Comm.]

1313] Version arabe d'Jsaie, v. Munk Notice sur Saadia Gaon II p. 29 (1838).

1314] Specimina Versionis Psalmorum et Jobi, et Glossarium arab. in Hapax legomena v. sub Saadia Gaon.

GALLICAE.

- 1315] La Bible etc. par S. Cahen, una cum textu hebr. N.995 (*adhuc sub prelo*).
 1316. Quelques mots sur la traduction nouvelle de la Bible par M. Cahen, par l'Abbé I. M. B., Elève de l'école speciale des langues orient. de Paris 8. *Paris*. 1835.
 1317. Préface de l'Ouvrage intitulé: Abregé de la Bible et choix de morceaux de piété et de morale a l'usage des Israélites de France par un Israélite Français, Membre de la société et du Conseil d'administration et des Assemblées des Deputés israélites convoqués en 1807 8. *Par.* 1819.

GRAECAE.

- [Editiones Vers. LXX Interpretum [et Graecae Venetae] v. in Catal. libr. Bibl. Bodl. I p. 254, IV p. 99; de Vers. ipsa inter Judaeos recentiores disse-ruit Z. Frankel q. v.]
 1318] Pentateuchus ling. graecobarbara [lit. hebr.], una cum textu hebr. N.122 (1547).
 [Wf. II p. 447. IV p. 173. *Masch* II Vol. II p. 324. Specimen lit. hebr. et graec. ap. Wf. III in Appendice.]

HISPANAE.

BIBL. VERS.

HISPANAE — PERSICAE.

- 1319] Job graec. [lit. hebr.] per Mos. b. Elia Pobian, una cum textu hebr. N.241 (1576).
[Wf. II p. 447. l. III n. 1520. *Masch* ib. p. 325.]

HISPANAE.

1320. Biblia hisp. ex hebr. versa

f. *Ferrar.*, *Abr. Usque*. 1553.

[Fin. 14. Adar (28. Febr.). De ed. v. Wf. II p. 450. IV p. 175 et quae diffuse disserit *Rof. Ferr.* Cap. V. p. 69. Interpres jactatur Dav. Kimchi (Wf. Ip. 305. II p. 450), forsitan quia ejus Comm. adhibiti ad Versionem (cf. R. Simon ap. Wf. II p. 451; diserte dicitur in ed. Jes. et Jer. ap. Wf. IV p. 137-8, et v. de Vers. pers. infra N. 1332 sq.), quam etiam jussu regis Alfonsi (ca. 1250, post obitum Kimchii) factam ferunt, v. *Jüd. Lit.* p. 412 nota 11a.]

1321. — — [correcta per Samuel di Cazeris]
8. *Amst.*, *Jos. Athias* 5421 [1661].

[Wf. II p. 452. IV p. 176. *Rof. Ferr.* p. 98 cf. p. 100.]

- 1322] Pentateuchus hispanice [lit. hebr., Vers. a praecedente diversa], una cum textu hebr. N. 122 (1547).

[Wf. II p. 451. IV p. 180. Specimen lit. hebr. et lat. ap. Wf. III in Appendice.]

- 1322A.] Canticum hisp. una cum textu hebr. A. 1664 N. 540; ex recognitione Jos. Franco Serrano A. 1683 N. 612 [nota]; 1701 N. 714 A; 1712 N. 801.

[Ed. 1683 alteram nuper vidi in Bibl. *Saraval* et delineaturus sum in Supplem. — Liber Ruth hispan. exstat in edd. recentissimis Precum rit. hisp. in Pentecost., ut in ed. 1840.]

- 1323] Jesaia et Jeremia, hisp. [lit. hebr. rabb. punctatis], ex ed. *Ferrar.* mutata dialecto, una cum textu hebr. N. 209 (1568).

[Specimen comparatum cum ed. *Ferr.* v. ap. Wf. IV p. 137.]

- 1324] Psalmi hisp. [lit. hebr. rabb. punctatis], una cum textu hebr. A. 1583 N. 263; 1730 N. 803.

1325. חֶשֶׁק שְׁלֹמֹה Libro di ladinos de los vier-
bos caros di toda la ספרה intitolado קוביח שיסיה
די שלמה (Cobedisia [sic] di Salomo) i e.
Glossar. hebr. hisp. [lit. hebr.] sec. ord. Bi-
bliorum] ex MS. edid., et in honorem Salom. di
Xeres Constantinopolitani *Desiderium Salomonis*
inscripsit Gedalja Cordovero b. Mose *ED. PR.*
4. *Ven.* 1588.

[Inc. 14. Ijjar שְׁמַח, fin. fer. VI. 15. Sivan (31. Maji)
הַשְׁמַח (5348), ap. di Gara, cura Israel Sifroni (cujus
editionum in Germania [scil. Basil.] et Italia exscrip-
tarum summam laudem exhibet Praef., suppl. *Zs. Z. G.*
258), carmen in laudem Sal. וְיִשְׁמַח וְיִשְׁמַח וְיִשְׁמַח

Jak. Segre (וִיגְרִי) ex Monferrato. Specimen glossarii, cu-
jus auctor Anon. Versionem ed. *Ferrar.* adhibuit, lit. hebr.
ex „libro rarissimo“ atque imperfecto Unger (ed. II.) et
Praef. hisp. Editoris (non „typographi“) lit. lat. trans-
scriptam dedit Wf. IV p. 179, ed. prima vero quando
et apud quem curata sit, frustra quaesivit. *Le L.* edd.
1588 et 1617 „ap. Io. de Gain“ (scil. confusus di
Gara et Cajon) recenset titulumque hisp. ed. I. depra-
vatum exscribit, quem Wf. ib. non omnino recte ex
conjectura emendat. *Rof. Ferr.* p. 75 se ed. *Salon. s. a.*
possidere praetendit, confuso, ut vid., libro nostro cum
Comm. in Jes. ejusdem tituli *Salon.* 1600 impresso
(N. 337); in *Ejusd.*: libri stamp. p. 64 A. male 1688
expressus. Codd. Bodl. (I, 254a II, 127a) non ed. 1617
sed 1588 exhibent, quam rarissimam *ED. PR.* esse
ex Praef. modo laudata constat, ubi narratur, „annis
praeteritis (en los años passados) Salon. et Constant.
edit. Bibl. hebr.-hisp. inceptas, sed impensis nimis
interceptas esse,“ illae vero A. 1547. 1568. 1583 ex-
cusae (v. NN. praeced.); atque ed. 1617 diserte in tit.
et epigr. secunda dicitur.]

- 1326] — — Ed. II. 4. *Ven.* 1617.

[Inc. fer. VI. 17. (טוב) Menachem, fin. fer. VI. 14.
Cheschwan חֶשֶׁן (i. e. 12. Nov. 1617), ap. Caion, jussu
Pietr. et Lor. Bragadini, rogant. (לְבַקְשָׁה) fratrr. Mos.
et Abr. Principal (פְּרִינְסִיפָל), Tit. hebr. (Wf. IV p. 177);
foll. 106, sed ult. male ג' ו', unde 93 ap. Wf. II p.
1305 n. 230*, cf. IV p. 179! I p. 281 n. 452. *Mich.* 1574.
Ed. habet Cat. ms. eamque vidisse se testatur Wf. II. l. I.,
sed jam ap. *Metz* desideratur.]

- 1327] — — excerpta [lit. hebr.], ad marginem
Bibl. hebr. A. 1633-5 N. 465; 1730 N. 889.

[Wf. IV p. 179; cf. p. 177. II p. 452.]

ITALICAE.

- 1328] Kohelet, italice per David de Pomis, una
cum textu hebr. N. 218 (1571).

- 1329] Haftara in diem jejunii 9. Ab (Jerem. VIII,
13 sq.), Anonymi Paraphrasis ital. in *Prec.*
quotid. q. v. (1598-1600).

- 1330] Proverbia, in lingua tosca (טֹסְקָה) [lit.
hebr.] per Chiskijja Rieti, una cum textu hebr.
N. 418 (1617).

- 1331] Glossarium hebr.-ital. in Biblia per Jehuda
di Modena q. v. (1612 etc.).

PERSICAE.

- 1332] Pentateuchus, pers. [lit. hebr.] per Jakob
Tawus, una cum textu hebr. N. 118 (1546).

PERSICAE.

BIBL. VERS.

PERSICAE.

1333] — — lit. arab. cum Vers. lat. per Th.
Hyde N.520 (1657).

1334] — — Genesis Cap. I-IV [ex ed. praeced.]
N.720 (1702).

[*Wf.* II p. 448, cf. I n. 1052. *Masch* II p. 159.160.

Munk in N. sequ. p. 64 demonstrat, Jakobum in Vers.

sua prae oculis habuisse aliam Bibliorum Vers. non ante
Saec. XIII. factam, quae jam Kimchi Comm. sequatur.]

1335] Jesaia Cap. V., pers. lit. hebr. [disserta-
tio de Vers. pers. Bibl. MS. in Bibliotheca
Paris.], v. Munk: Notice sur R. Saadia Gaon
III p. 62 (1838).

[Edd. graecae, et Versiones varilinguae auctoribus non Judaeis v. in Catal. libr. Bibl. Bodl. I p. 99. IV p. 41.]

1336. **כחונים אחרונים או אפוקריפא** *Hayio-grapha posteriora seu Apocrypha*, ex textu graeco in ling. hebr. conversa ab I. S. Fraenkel

8. Lips. 1830.

1337. **נוזלים מן לבנון** *Fluentia e Libanon*, i. e. Apocryph. P.I. [Baruch I. II., Jeremiae Epistola, Susanna, Prec. Asariae et trium viror., Bel et draco, Prec. Manassae, Psalm. CII.] hebr. versa per S. Plessner q. v. [8. Lips. 1833].

1338. **ספר המעשים** *L. Historiarum*, i. e. librorum Apocryph., scil. Judith, I. et II. Makbaeorum, Tobia, Baruch [Bel, Susanna, Precatio Manassae?] ex Bibl. Christ. (נלחח) qua compendium historicum, germanice [per Chajjim b. Natan], una cum Libr. histor. Bibl. (N. 1184) [ca. 1625-30].

[Expl. *Opp.* 1691Q. desinit f. 36 initio I. Baruch, estque ed. s. a. ap. *Wf.* II p. 458* (cf. *Serap.* p. 10 n. 196). Initium I. Judith: „Der Nebukadnezar der wohnt in der Stadt Ninive etc.“ (est Cap. I v. 6 ap. Lutherum); init. I. Makk. (יורא מכבי) „Der Alexander Mukdon [Macedo] der bezwingt in 12 Jahr viel (ויל) etc.“ (cf. Cap. IV. 1-8). Init. I. Tobia v. infra N. 1355.]

1339. **יהודית וטוביה** *Judith, Juda Makkabi et Tobia*, germ. [per Chajjim b. Natan], ed. Sal. London b. Mose Rafael. 8. *F. a. M.* 1715.

[A. בעתה, ap. Ant. Heinscheit. Corr. *Wf.* II p. 458. III p. 1039 n. 1975. IV p. 204. 964. *Serap.* p. 345 n. 81. Init. libror. v. in N. praeced.]

JUDITH.

1340. **מעשה יהודית ודניאל** *Historia Judithae et Danielis* [i. e. Bel], ex Apocr. hebr. vers. per Anon. 8. Ven. s. a. [ca. 1651-6].

[Jussu Commiss. Vendramina, per Zuane Imberti, con licenza dei Superiori; foll. 9. Judith (Capp. 16) incipit: ארפכשד מלך טדי הגדול טאר מלכותו. Quae dicitur hist. Danielis incipit: גם זה סצאתי כחוב: בספר דניאל אברתי להעתיק: ויהי דניאל בין אוהבי המלך „Etiam haec inveni in libro Daniel (!) et in-

terpretanda putavi: Et fuit Daniel inter amicos regis...“ Corr. *Wf.* II p. 414. 1360 n. 396. *Masch* II p. 20, defid. IV, 190. *Munk*, Notice s. R. Saadia p. 85, ubi de Vers. pers. MS. — De Hymno (*Wf.* I p. 459) v. infra N. 1389.]

1341. **מעשה** *Historia* [scil. Judithae compendiosissima ex Nissim Gaon b. Jak. Collect. historiar.] (1647).

[Ad calc. חיבור מעשה, incipit: מלך על ירושלים בארבעים אלף גבורים Constant. 1519 collectionis Nissim (q. v.), sed de I. Judith hebr. „qui absque dubio (!) Constantinopoli a Judaeis aequae ut Tobiae exemplar typis multiplicatus“ (*Münster* praef. ad I. Tobia) maxime dubitandum. Suppl. *Zz.* G. V. 124 nota d.]

1342. **מגלת יהודית בקיצור** *Volumen Judith compend.* per David Franco Mendez q. v. (1809).

1343. **מגלת יהודית** *Volumen Judith*, germ. cum J. L. Benseb Vers. hebr. et Comm. 8. *Wien* 1819.

SAPIENTIA SALOMONIS.

1344. **חכמת שלמה** *Sapientia Salomonis*, hebr. cum Comm. per H. Wessely q. v. (1780).

TOBIA.

1345. **טוביא** *Tobia ben Tobiel*, hebr., una cum דברי הימים של משה q. v. inter Anon. (1516. 1544. 1605).

[*Wf.* I p. 393. II p. 413-4. *Masch* II p. 19. De Vers. persica MS. v. *Munk*, Notice s. R. Saadia p. 84.]

1346. — c. Seb. Münsteri Vers. lat. et Scholl. 4. [*Bas.* 1542].

[Una cum Münsteri Opus gramm. consumm. q. v. — In tit. textus hebr., more hebr. librorum impressi, unica apparet vox טוביה. Versio Münsteri more libr. lat. ad calcem Operis gramm. tit. praef. se fert: „Historia Tobiae per Sebastianum Münsterum juxta Hebraismum versa,“ sine nota Anni, unde eadem ed. etiam editioni 1544 Operis gramm. jungi potuit, quae tamen in expl. Bodl. Tobiam non habet, et qui exstat in Bibl. Bodl. textus seorsim editioni 1542 est simillimus, unde ed. solius textus 1544 (*Masch* App. p. 22) sic-

TOBIA.

BIBL. APOCRYPHA.

TOBIA—ECCLES.

- titia videtur. Textum forsitan punctis vocalibus instruxit Oswald Schreckenfuhs (*Wf.* I p. 160.262), cujus Epist. hebr., data Sivan 301(1541) textum et ed. 1549 praecedat, recusaque in Jo. Buxtorfii *Catalect. philol.* (1707) p. 366 cum ipsius Buxtorfii Versione lat. et Annot. (corr. *Wf.* I p. 392). Münsterum ed. Constant. recudisse recte dicit Heideggerus, *Masch* (II p. 20) vero, qui hoc de Fagii tantum ed. dicendum putat, ipse „non ab omni errore immunis est“; non tamen ed. Constant. 1519 recudit (*Buxtorf. ap. Wf.* I. p. 262 nota), sed ed. 1516, ut ex comparatione edit. rarissimarum nobis constat.]
1347. — (Historia Tobiae per Seb. Münsterum juxta Hebraismum versa. Una cum Scholiis ejusdem Interpretis)
8. *Bas.*, per *Henr. Petri*, A. MDXLIX.
- [Textus ad morem libr. hebr. expressus ad latus habet Versionem. Tit. hebr. in expll., quae vidi, non adest. Münsteri Praef. et Annot. ad morem libr. latinor. titulum sequuntur, unde *Wf.* (II p. 414): „notas in calce,“ id quod *Masch* (II p. 19) male ad ed. 1542 apposuit. Edd. 1556. 1570 vel 1576 (*Le L. Wf.* I. l.) spuriae videntur, A. tantum mutato tituli, ut ed. 1563, quam descripsit *Masch* I. l.]
- 1348] — — (hebr. et lat.) in *Bibl. Polygl.* N.520 (1657).
1349. טוביה בן חננאל *Tobia ben Chananel*, (ex hebr.) germ. 8. *Fürth* 1691.
- Acc. טעשה *Fabula* de duobus studiosis et de duobus grossatoribus, germ.
- [Ap. Jos. b. Salman Schneior. Incipit: „וַיֵּאמֶר un er sogt der Tobia gegen Gott, dass er soll ihm gedanken...“. Constat Capp. 18 (Cap. 17 bis!); Cap. II. incipit a vers. 16. Cap. I. ex recens. Münsteri in *Bibl. Polygl.*, et editionem 1516 sequitur. Suppl. *Wf.* III p. 275 n. 655. *Serap.* p. 336 n. 75.]
1350. — u. s. [lit. major.] 8. s. l. [*Prag.*] 1703.
- 1351] טוביה (בן חננאל) *Tobia ben Chananel*, ex alia recensione hebr. una cum Siracide (q. v. N. 1363) (1519).
- [In libro ipso nomen „רוביט“ depravatum et in marg. sup. ורובל.]
- 1352] — c. P. Fagii Vers. lat. (N. 1366) (1542). [*Wf.* I p. 393. II p. 413-4. *Masch* I. l.]
- 1353] — u. s., in *Bibl. Polygl.* N.520 (1657).
- 1354] Tobia hebr. (?) cum figuris lign. incis. *Ven.* 1707(?).
- [Ap. Hier. Albrizzi. *Le L. Wf.* IV p. 154. *Masch* II p. 19. Catal. ital. libror. in offic. illa A. 1707 edit. citat *Wf.* II p. 702. — Historia Tobiae breviter enarratur in Josef Ibn Sebara: *Liber oblectationum* f. 5a, q. v.]

- 1355] (Historia Tobiae) germ. ex l. Apocr. de-curtata, Capp. XIV, per Chajjim b. Natan c. Notis exiguis, inter Apocr. histor. (ca. 1625-30).
- [V. N. 1338. Initium: „Im ersten ביה המקדש da thaeten Israel viel עברוה, da waren sie aweck geführt worden in weiten Landen, zehn שבטים von Israel durch den סלך Salmanassar. Da liess er Edliche führen in die Stadt Ninive in גלות יסור. Mit denselbigen Jehudim war auch ein יהודי vertrieben worden, der hiess Tobia von Geschlecht נאטאלי. Dieser Tobia war immer fromm gewesen, wie er noch in Israel gewohnt und itzund auch in גלות hielt er fleissig Gottes הורה und gab viel בדרקה.“]
- 1356] — u. s., una cum Judith N. 1339 (1715). [Corr. *Wf.* II p. 275.]
1357. — u. s., jussu Mos. [b. Jos.] Setzer ex Dyhrenfurth 8. *Wandsb.*, *Israel b. Abraham*. 1728.

ECCLESIASTICUS [i. e. Josua b. Sira, seu Jesus Sirach, cujus l. *Sententiarum* (משלים) ex hebr. versus exstat inter Apocryphal.]

- 1358] ארחות ישר *Semita recti*, germ. per Mos. Witmund 8. *Amst.* 1661.
- [*Sabb.* ח. 51 (ap. *Wf.* I p. 257. II p. 457) nomen scribit ויטמונד „Witmund“ idem ac Witzzenhausen putare videtur *Wf.* II p. 454. IV p. 202]. *Wf.* I p. 819 n. 1546: Mos. Witmund „b. Eli Natan“, nescio quo jure, cf. Josua Mos. b. Eli Natan. *Serap.* p. 345 n. 82 titulus depravatus. — De opere v. *Zz.* G. V. 100. *Dukes*, Blumenlese 24.]
1359. יהושע בן סירק *Josua ben Sirach*, ex Belgico hebr. per Josef von Maarssen 8. *Amst.* 1712.
- [A. עשית חסד. Interpres in Praef. dicit, librum a Josua b. Jehozadak (cf. ed. sequ.) hebr. scriptum, a Josua b. Sirach graece conversum esse. *Wf.* II p. 457. III p. 157.]
1360. יהושע בן יהוצדק *Josua ben Jehozadak*, [u. s. sine nomine Interpret. et Praef.] 8. *Ofh.* 1721.
- [A. הפארה, in typogr. erecta per Seligman Reis. Suppl. *Wf.* IV p. 204.]
1361. חכמה יהושע בן סירא *Sapientia Josuae ben Sira*, vers. syriaca [ex *Bibl. polygl.*] lit. hebr. c. Vers. hebr. et germ. ex syr. et graec. et Comm. per J. L. Benseb. Ed. III. [ut ed. II.] 8. *Wien* 1814.
- [Interpretis Introd. et Praef. de Ecclesiastico et Ben Sira fragm. hebr. chald. disserit. Ed. I. Bresslau 1799. Ed. II. emend. *Wien* 1704, non 1707 ut *Mich.* 563.]
1362. — — u. s. Ed. IV. emend. 8. *Wien* 1828.

BEN SIRA.

BIBL. APOCRYPHA.

BEN SIRA.

(JOSUA) BEN SIRA seu SIRACIDES
(Pseudosirach).

[Constat libellus II Pth. seu Alphabetis, i. c. sententiis alphabetice dispositis. Series prima, partim ex archetypo hebr. Ecclesiastici chaldaice versa, incipit: אוקיר לאמאי. Sententiis insertae sunt „expositiones,“ (ut recte eas nuncupat Fagius) hebr. (*Wf.* I p. 263, corr. *Gagner* ap. *Wf.* IV p. 799, cf. Add. nostra ad *Uri* 365). Sententiae Alphab. II. hebr. (prima: אל התן ראתה) maxima ex parte locis dispersis in Talmud et Midrasch (cf. infra N. 1372) offenduntur; libro nostro insertae sunt Sententiae et fabulae de colloquio Siracidis cum magistro suo, quas praecedit fabula de nativitate Siracidis (quae imitatio videtur Evangelii infantiae et narratt. Muhammed. de Christo) incipiens: כחיי עושה ירמיה, ex qua locum de nomine סירא = ירמיה citat Karaeus Jehuda Hedessi A. 1140 (corr. *Jüd. Lit.* p. 378 nota 57, ubi de libro nostro). Colophonem imponit Historia de R. Josua b. Levi in Paradiso, seu introd. ejus, cf. מעשה inter Auon.]

1363] אלפאביתא דבן סירא Ben Sira [seu סירא Ben Sira]
Alphabetum Ben Sira. *ED. PR.* 4. *Constant.* 1519.

Acced.: (2) מעשה דר' יהושע בן לוי *Historia Josuae b. Levi*, (3) כ"ר דברים מעבבים את החשובה 24 *impedimenta poenitentiae*, (4) אותות משיח 10 *signa Messiae*, (5) ימים שמחענין בהן *Dies in quibus jejuniū commendatur*, (6) מדרש מגלת אסתר *Midrasch Voluminis Esther*, (7) [Fragmenta ex Saadia Gaon: *l. relig. et dogm.* ex arab. hebr. per Anon.], (8) מעשה הורה *Opus legis*, (9) כתב פטרו גואן *Epistola Petro Giovanni* seu *Pretejoanni*, (10) *Enarratio de morte Esau*, (11) מעשה אברהם *Historia de Abrahamo patriarcha*, (12) Eldad, (13) [Nissim Gaon] *Hist. Talmud.*, (14) זרובבל *Serubabel*, (15) מדרש ויושע *Midrasch Wajoscha*, (16) טוביא *Tobia*, (17) Elieser [b. Isak]: *Semitae vitae*.

[A. עטרה (5279) sub Selim, „per Chajjim Cesarini (? קסריני) b. Sabb., in typogr. opificis Astruk de Toulon... scriba 'damnum non capiat (יוק) (הסופר לא יוק) Formula ultima (de qua cf. *Zz. Z. G.* 207) jam ad fin. Tobiae sine nom. scriptoris exstat. *Wf.* I p. 262: 10 particulas ex imperfecta recensione Buxtorffii, omisso Anno, *Rof. Ann.* p. 18 n. 92 (*Zz. Z. G.* 226) 18 numerat, scil. n. 7 in duas dividit auctoremque, ut et n. 13, ignorat. „Perrarae hujus editionis,“ quam ne *Rof.* quidem possidebat, expl. imperf., toto Ben Sira destitutum, alterum exstat apud Cl. *Zz.* alt. ap. *Saravat.*]

1364. —8. *Ven.* 1544.

Acc.: (2) מעשה הורה *Opus legis*, (3) מעשה דר' יהושע בן לוי *Historia Josuae b. Levi*, (4) [Nissim Gaon] *Expositiones et historiae Talmud.*, (5) Elieser b. Isak: *Semitae vitae*.

[A. דש, ap. Giov. dei Farri et fratr. Tit. verso Alphab. I. inscriptum אלפאביתא דב"כ quasi Index, sine expositione. N. 2 f. 30; n. 3 f. 37, in tit. (unde et ap. *Wf.* I p. 262. III p. 157, *Zz. G. V.* 133 notab, cf. 141 nota e!) omiss., n. 4 f. 40, n. 5 f. 79, in tit. (cf. *Mich.* 560) ante n. 4 recensetur.]

1365. — [Ed. imperfecta] 16. Amst. 1697.

Acced.: (2) מוסר על פי החידה [revera Aesopi *Fabulae*], (3) מעשה הורה *Opus legis*, (4) Elieser b. Isak: *Semitae vitae*.

[A. הבנה (in fine), in aedib. socc. Ascher Anshei etc., jussu Eliae b. Jos. ex Samosc et juvenis Selig b. Abr. Levi ex Zülz, praef. Sal. b. Dav. Kohen Borger. Dicitur in tit. ed. aucta historiis et aenigmatibus nondum excusis (הצגתי בתוכם כמה חידות ומעשים אשר לא) (נרפסו עד הנה), sed aenigmata seu potius Fabulae Aesopi (q. v.) tantum cum Siracide nondum impr., Sirac. ipse inversus et castratus incipit ab Alphab. II., quod sequitur pars Alphab. I. inscripta: חוכמת מוסר (ipsaque sententia Jod imperf.). Suppl. *Wf.* I. III. l. I. (IV p. 799), corr. *Zz.* G.V. 106 nota d, ubi et pro Sulzbach corr. Amst.]

1366. — Alphabetum duplex seu Sententiae morales, cum Comment. et P. Fagii Vers. lat. [et Tobia N. 1352]4. *Isny* 1542.

[Textus punctatus, fabula introd. Alphab. II. ommissa. *Wf.* I p. 263. In ed. iterata ad calcem (p. 240) Gaulmini Vers. de vita et morte Mosis 8. *Hamb.* 1714 per J. A. Fabricium (ubi in praef. ed. I. errore dicitur impressa A. MDXXXII.) sententiae ipsae hebr. non punctatae.]

1367. — Alphabetum duplex [Sententiae nudae punctatae] c. Jo. Drusii patris Vers. et Scholiis lat.4. *Franeq.* 1597.

[*Wf.* I p. 263. Accedunt *Adagia* de quibus v. Drusius.]

1368] — u. s. in Crit. sacr. T. VIII. p. 1873(f. *Lond.* 1660).

[*Wf.* I p. 263: „Francof. [scil. ed. 1696] T. VI.“ (?)

Versio Drusii (q. v.) lat. tantum saepius recusa.]

1369] — Sententiae aliquot [circa 12] cum Vers. lat. graeca et notis Drusii q. v., ad calcem Alphab. Hebr.

(1587. 1609).

1370] Sententiae aliquot [26 ex duobus Alphab.] lat. tantum cum brev. Scholiis Drusii q. v., Cap. II. Apophthegmatum

(1591 etc.).

- 1371] — Sententiae chald. (Alphab. I.) punctatae, in Fürst: Perlenschnüre (p. 22) q. v. (1836).
1372] — Sententiae hebr. 43 punctatae [quae nomine Ben Sirae exstant in Talmud et Midrasch, collectae] in Delitzsch: Zur Gesch. der jüd. Poesie (p. 204) q. v. (1836).
[Loca in Talmud et Midrasch colleg. Asaria de Rossi, Benseh et Zz. G. V. 102, ap. Delitzsch l. l. p. 20.]
1373] die hebräischen und chaldäischen Sprüche des Sirach, v. Dukes: Rabbinische Blumenlese (p. 67) (1844).
[64 Sententiae punctatae, sec. ed. Fagii quatenus exstant, c. Vers. germ. lit. germ. et Parallelis ex Ecclesiastico sec. Vers. germ. per de Wette et Annot.]
1374] — Sententiae aliquot ex duobus Alphabeticis et ex Talmud hebr. c. J. Buxtorfii fil. Vers. lat. (q. v.) in ejusd. Florileg. (1648).
1375] — Historia nativitat[is] [Intro. in Alphab. II] hebr. c. J. Bartolocii Vers. lat. (q. v.) in ejusd. Bibl. Rabb. I p. 684 [Wf. Ip. 262.] (1675).
1376] בן סירה *Ben Sira* [Alphab. II.] germ. („in Deutschen gedruckt worden, von hinten bis vornen gar schön gemacht“ etc.) 4. Prag. 1610.
[A. פ"ה ק"ק פ"א ל"פ, ap. Gerson b. Bezalel, cujus filii nomen Ascher Anschel (cf. Zz. Z. G. 267) legitur in fine. Expl. imperf. hujus ed. ignotae, ap. Zz. Z. G. 287 desideratae, nuper vidi in Bibl. Caes. Vindob. XX H. 13, ubi praeter tit. exstant 7 foll. ultima fabulam exhibentia ex Alphab. II., cujus finis: „Gelobt soll sein Gott, der dir hot beschaffen Sinn u. Witz, as du weisst allerlei אמן סלה.“ In margine sup. legitur: ספר בן סירה ED. PR. vid. N. sequentis, quacum comparandi opportunitas deficit.]
1376A. — — 8. s. l. e. a
[Prag. aut Crac. Saec. XVII].
[Initium: משה פון בן סירה (Historia de Ben Sira). „Es is wissenglich“ ..., expl. Opp. 4050^e obli- tum, sed sequentia initii congruunt cum ed. Fürth. et Offenb. Ed. Bibliographis ignota lit. rabb. major. Versionem sistit antiquiorem, ut vid., c. g. ad sententiam אל החן רונה legitur: „neuert von die Frau, die in meinem Hause wohnt, die ist sehr schön.“ In ed. Amst. etc.: „wegen meiner hässlichen Frau“, congruens cum hebr. טכוערת. Serap. p. 323a. 27.]
1377. — — [Alphab. I. et II.], germ. interprete Salomo b. Jakob Kaz (Kohen) cum Praefatione ejusdem 8. Amst. 1660.
[A. לכת... ישער, incept. 19. Adar. Hist. nativitat[is] castrata, omissa fabula de semine Jeremiae, quae tamen exstat in edd. sequ. ejusdem Versionis! Wf. Ip.

262 recte, maleque corrigit III p.175 infra, Versionem ad Ecclesiasticum pertinere, ut jam II p.457.458 et III p.175 supra. *Serap.* p.323 n.27.]

1378. — — u. s. [sine Praefatione Interpretis]
8. *Fürth* 1695.

[Typogr. defuncti Jos. Schneior. *Wf.* II p. 458.
III p. 157, cf. N. praeced.]

1379. — — u. s. 8. *Ofb.*, *Seligmann Reis.* 1717.

MAKKABAEI.

- 1380] יהודה מכבי *Juda Makkabaeus* germ.
8. *Bas.* 1612.

[*Wf.* IV p. 204, qui ad hunc libr. refert, quae Sabb. de 3 libr. Makkab. dicit. Eodem A. I. Samuel rhythm. ed. est N. 1241, et cf. supra N. 1338.]

1381. יהודה מכבי *Juda Makkabaeus*, ein Oratorium etc. von H. Miro q. v. (1821).

- 1382-3] מִגִּלְתָּהּ אֲנִימִיבִּים *Volumen Antiochi* [historia Antiochi regis et Makkabaeorum fabulosa (proprie chaldaice scripta) hebr.], ad calcem Pentateuchi A. 1491.N.11.1505.N.19.

- 1384] — — in Prec. fest. praecipue rit. rom. et hisp., etiam rit. germ. ed. 1555-6, et nonnullarum recentiorum, insertum precibus festis Encaeniorum.

1385. — — 8. *Mant.* 1557.

[*Nomine Meir b. Efraim Padua, in aedib. opificis Messer Venturin Rufinello, per Jak. b. Naftali Kohen ex Gazolo. Incipit: ויהי בימי אנטיוכוס מלך יון et desinit: ברוך שעשה נסים לצדיקים בימים ההם, adposita formula benedictionis: ה'אל אשר עשה עמכם, cujus loco ap. Bartol. legitur: הג'אל אשר עשה עמכם, Imp. n. 1371. Zz. Z. G. 253, v. Zz. G. V. 134. De Versione pers. MS. v. Munk, Notice sur R. Saadia p. 86.]*

- 1386] — ex Prec. fest. rit. hisp. cum Vers. lat.
J. Bartoloccii (q. v.) (1675).

- 1387] Bartolocci Vers. lat. tantum q. v. (1713).

1388. — hebr. adjectis ritualib. nonnullis

8. s. l. [*Hamb.* seu *Alton.*] 1720.

[A. מדרות, *העליל*, per Sam. Sanwel Popert h. Mard. ex Koblenz. „Es druckt mich drum druckt ich, was mich druckt ist *העליל* bekannt Sanwel Poppert bin ich genannt.“ *Wf.* III p.130. Cat. ms. etiam ed. Amst. x. α. habet, sed ea non hebr. v. N. 1391.]

- 1389] *Commentatio de Chasmonaeis et de Juditha*
[spur.] S. Ven. 1606.

VOL. ANT.—ESTH. ADD.

BIBL. APOCRYPHA.

ESTH. ADD.—ESRA.

[Hyde ap. *Wf.* I p. 389 n. 650 = *Wf.* III p. 20 n. 49b, cf. I p. 459 infra. Est revera Comm. in Hymnum (פ' על פי) Josef b. Salomo q. v.]

1390] מנלת מתתיה *Volumen Matathiae* germ. vers. per Anon. 8. Ven. 1548.

[Edit. hac ignotiss. usus est Bär Frenk in l. suo ejusd. tituli 8. Wien 1822 (*Mich.* 2229) *Zd.*]

1391. מנלת אנמוזכס *Volumen Antiochi*, [exhebr. edd. praeced.] germ. pros. per Jakob b. Abraham 8. s. l. e. a. [*Amst. Saec.* XVIII].

[Jussu et per (ע"י הפועל) (!) juvenem Jakob Ger (Proselyt.) b. Abraham של"ט ex familia Abrah. Patriarchae וז"ל, qui et typotheta vid. Translatum, inquit, primum, ut intelligant homines significationem ritus luminum Encaeniorum. Incip.: „ויהי“ und es war in Tagen Antiochus König „ויהי“, desinit ut supra. *Suppl. Wf.* III p. 130*(?). *Serap.* p. 365 n. 136.]

1392. — rhythm. germ. per Anon. 8. s. l. [*Prag.*] e. a. [Foll. 8. Incipit: „Gott den Herrn will ich loben, gar gross sein seine Wunder.“ *Wf.* I p. 205 n. 336 corr., cf. *Serap.* l. 1.]

1393] *Historia Makkab. et Judithae* rhythm. germ., v. Elchanan b. Issachar: *Sot-Chanukka Büchel* (1702).

ESTHERIS ADDITAMENTA.

1394] Fragmentum Estheris chald. Paraphrasis ex Cod. Vaticano, in Assemani Catal. MS. Vatic. p. 452 (f. *Rom.* 1756).

[Initium: בשנת חרחין למלכות אחשורוש ומרדכי יהודא: חלם חלמא, respondetque Cap. VII. Apocr., sed tempore Gaonorum compositum putat *Zz.* G. V. 121.]

1395. — (recusum) in l. Daniel secundum Septuaginta etc. p. 433 (f. *Rom.* 1772).

[„Haud ita pridem ex Cod. Vat. deprompta est [per Asseman.] sed exemplaria typis edita pleraque incendio perierunt.“ Accedunt ibidem Versiones graec. et lat. „quarum neutra ita convenit cum scripto chaldaico, ut penitus quisque suspicari possit, hoc fuisse ex illis efformatum,“ cf. *Masch* II Vol. II p. 321-2, qui hoc Fragmentum inter Targum recenset P. II. Vol. I p. 47, Vol. III p. 660, et: „lat. ex chald.“ IV, 186! Revera simile quid occurrit in Targum II. et in Vers. LXX I. Esther, v. *Zz.* l. l., ubi haec ed. desid.]

1395A. — („*Chald. Estheris Additamenta*“) ex Cod. Pii VI. c. varr. lect. et G. B. de Rossii Vers. lat., in ejusdem: Specimen varr. lect. (8. *Rom.* 1782. *Tübing.* 1783).

[In ed. I. p. 138 varr. lect. in marg. infer., in ed. II. textus p. 108, varr. lect. p. 122. *Masch* II Vol. III p. 660.] 1396. — s. t. „Uebergeblieben Stücken von das geschriebenen aus den Bücher genennt Apocryphia, und von Mardochai sein Traum, was ihm geträumt hat.“ Acced. מעשה פון שושנה און דניאל, germ.

8. s. l. e. a. [*in Germania, Initio Saec.* XVIII.?).

[Foll. 4+2; ad fin. f. 4 canistrum florum, in edd. Germ. meridionalis frequentissimum. Incipit: „Den dritten (!) Jahr des Königs Achaschwerosch an den ersten Tag des Monats Nisan.“ Hist. Susannae incipit: „Es war ein Mann zu בבל der heisst יהויקים, dieser hat ein Weib, die hiess Susanna“ (verbatim ut Lutherus). *Suppl. Wf.* II p. 458. *Serap.* p. 382 n. 166.]

SUSANNA ET DANIEL.

1397. מעשה גדול ונורא *Historia magna et sublimis*, de Susanna et Daniele [per Chajjim b. Natan?] 8. *Off.* 1715.

[Foll. 4. Incipit: „Es war ein Mann, der hat gewohnt in בבל.“ Forsan ed. repetita, cf. Apocr. histor. N. 1338. De מנלת שושן cf. *Jüd. Lit.* p. 378 nota 75. De Daniele *Zz.* G. V. 123, cf. *Munk*, Saadja p. 85.]

1398. — ed. alia, v. N. penult.

PRECATIO MANASSAE.

1399. תפלת מנשה בן חזקיה מלך יהודה *Precatio Manassae fil. Hiskijae regis Judae*, [ex germ.?] hebr. c. Annot. per Anonym., v. ביכורי העתים. V, 12 (1824).

SERUBABEL (Zorobabel).

1400] זרובבל *Serubabel*, una cum Siracide (q. v. N. 1363) (1519).

[Incipit: המקום יוכנו ויבנו כל הדברים האלה, desinit ויכנו ויבנו לראות וכו' *Wf.* I. III. IV n. 579: A. 1524 corr. Cf. *Zz.* G. V. 140. Ephemer. ז"ן I p. 157.]

1401] זרובבל ונחמה ציון *Serubabel et Consolatio Zionis*, ex ed. praeced. c. Additt. aliquot ex Simon Darschan l. *Jalkut* et ex *Pesikta rabbati*, ad calcem Chiskijja b. Abraham: *Malkiel* (q. v.) (1819).

ESRA.

1402] Esra III. IV. hebr. *Constant.*? [*Galatinus* (auctor suspectus) ap. *Wf.* I p. 941 Const. „inventum ferri“ testatur, quod forsitan de MS. putandum, vel ex confusione cum l. Serubabel fictum.]

—

RECENSIO BREVIS eorum, quae ad editiones Talmudis integri spectant:

A) TALMUDIS ipsius quasi textus, qui dicitur *Mischna* (graece *δευτέρωσις*), in corpus redactus fertur per Jehuda Nasi (seu Rabbi), cognomine Sancti, et dividitur in VI Ordines (סדרים) et 63 (61, proprie 60) tractatus (מסכתות), de quorum dispositione — in ipsis *Mischnae* (v. N.1982) et utriusque Talmudis editionibus paululum diversa — differunt sententiae [v. Gg. Einiges über Plan und Anordnung der *Mischna*: Ztschr. II, 488]. Expositio *Mischnae* — interspersis aliis discussionibus atque fragmentis ex collectionibus separatis, ut ex *Mischnijjot* externis seu *Borajot*, Additamentis seu *To-seftot* [quae, partim ab Ugolini lat. versa, cave confundas cum Additamentis explanatoriis seu *To-safot*, de quibus infra] atque aliis, quae v. inter Anon. ordine alphabetico [ubi etiam de apocryphis sic dictis „tractatibus“, ut de poena sepulchrali, de Paradiso et Gehinnom etc.] — dicitur גמרא (*Gemara*, i. e. Studium), quae vero duplex ad duplicem „Talmudis Hierosolymitani et Babylonici“ denominationem ansam dedit. *Gemarae* Hierosol. antiquioris (v. infra N.2039) tractatus 2 (*Horajot*, *Schekalim*) etiam in edd. Talmudis Babyl. exstant. *Gemarae* Babyl. — cujus auctores, rectius redactores, feruntur R. Asche vel etiam R. Abina, vel R. Jose Praeses Academiae Syrensis, mort. A. 470 (*Jüd. Lit.* 368) — singulis *Mischnae* paragraphis adjectae qui supersunt tractatus numerantur 36; desideratur enim *Gemara* in tract. 2–11 Ord. I., *Schekalim* (Ord. II.), *Edujjot*, *Abot* (Ord. IV.), *Middot*, *Kinnim* (Ord. V.), et in omnes (11) Ordinis VI., excepto *Nidda*, quem alii Ordini III. adnumerant; praeterea *Gemara*, non integra, tractatus *Tamid* (Ord. V.), apocrypha fertur (*Sabb.* n. 123. cf. *Wf.* II p. 698. *Zz. G. V.* 54). Exstant etiam 4 „Tractatus parvi“ [מסכתות קטנות], quasi Append. ad *Mischnam*, post caeteros redacti (*Jüd. Lit.* 369), *Gemara* carentes, proprie ad nullum VI Ordinum modo laudatorum spectantes, quartus vero et tract. *Abot* R. Natan (q. v.) primum in ed. Giustinianii ad caeteros 3, ordine quoque mutato (v. N.1974) annexi, et propterea omnes in edd. recentissimis ad calcem tract. *Abot* impressi (cf. infra *Temura* N.1946).

[Apocrypha Talmud. Hieros. v. infra N.2055 sq.]

Partes Talmud. Babyl., si ad paginationem textus fere non mutatam et titulos spectas, statui possunt 43 vel 44 in ed. Bomb. I. (inclusis *Mischnae* tract. Ord. *Kodaschim* 1, Ord. *Tohorot* 2, *Abot* et *Ascheri* Regulis parvis 1), in edd. posterioribus ad 40 (vel si *Abot* addideris 41) reductae [atque in expll. diverse compactae], quae primum in ed. F. a. O. 1697–9 (cf. *Wf.* II p. 905), et postea in omnibus fere editt., per titt. praepositos in XII Tomos digestae et quidem hoc modo ex consuetudine sunt dispositae [numerus uncis inclusus ad recensionem *Wf.* II p. 743 spectat, quae non omnino Maimonidem sequitur]:

Tomus I. [Ordo I. סדר ורעים *Seder Seraim*, de segetibus] Tract. (1) *Berachot* et „*Mischnijjot Seder Seraim*“, scilicet: (2) *Peah*, (3) *Demai*, (4) *Kilajim*, (5) *Schebiit*, (6) *Terumot*, (7) *Maaserot*, (8) *Maaser Scheni*, (9) *Challah*, (10) *Orlah*, (11) *Bikkurim*.

Tomus II. [Ordo II. סדר מועד *Seder Moëd*, de festis] Tract. (1) *Sabbat*, (2) *Erubin*.

Tomus III. (3) *Pesachim*, (7) *Beza*, (12) *Chagiga*, (11) *Moëd Katan*.

Tomus IV. (8) *Rosch haschana*, (5) *Joma*, (6) *Sukka*, (9) *Taanit*, (4) *Schekalim*, (10) *Megilla*.

Tomus V. [Ordo III. סדר נשים *Seder Naschim*, de mulieribus.] Tract. (1) *Jebamot*, (2) *Ketubot*, (3) *Kidduschin* [sec. Maimonidem: *Nedarim*, *Nasir*, *Gittin*, *Sota*, *Kidduschin*].

Tomus VI. (4) *Gittin*, (5) *Nedarim* (6), *Nasir* (7), *Sota*.

Tomus VII. [Ordo IV. סדר נזיקין *Seder Nesikin*, de damnis] Tract. (1) *Baba Kamina*, (2) *Baba Mezia*.

TALMUDIS RECENSIO.

Tomus VIII. (3) Baba batra (9), Aboda Sara [sec. Maimonidem: Ab. Sara, Abot, Horajot].

Tomus IX. (4) Synhedrin, (6) Schebuot, (5) Makkot, (7) Edujjot, (8) Horajot, (10) Abot cum Abot R. Natan et Tractt. parvis: Soferim, Semachot, Kalla, Derech Erez et Ascheri Halachot [v. infra de Comm. C.12b].

Tomus X. [Ord. V. סדר קדשים *Seder Kodaschim*, de sacris] Tract. (1) Sebachim, (3) Menachot, (4) Bechorot.

Tomus XI. (2) Chullin, (5) Arachin, (6) Temura, (8) Keritot, (7) Meila [ita et Maimon.], (11) Kinnim, (9) Tamid, (10) Middot.

Tomus XII. [Ord. VI. סדר טהרות *Seder Tohorot*, de puritatibus] Tract. (7) Nidda et „Mischnijot Seder Tohorot“, scilicet: (1) Kelim, (2) Oholot, (3) Negaim, (4) Parah, (5) Tohorot, (6) Mikwaot, (8) Machschirim, (9) Sabim, (10) Tebul Jom, (11) Jadajim, (12) Ukzin (Okazin?).

B) COMMENTARII, qui omnibus fere in edd. Talmudis reperiuntur, sunt:

1) *Mos. Maimonidis* Comm. in Mischnam, unde in 5 tantum Capp. tract. Abot (v. infra N.1433), accedit in edd. N. 1414 sq. Abr. Hurwitz Supercomm. in introd. (cf. notam ad C.7).

2) *Sal. Isaki* (seu *Raschi*) Comm. in plurimos tractatus Mischnae et Gemarae, partim per alios auctores ad finem perductus, e. g. in Baba Batra inde a f. 29 a per nepotem *Samuel b. Meir*, in Makkot a f. 19 per generum *Jehuda b. Natan*; passim ubi ille deficiebat, ut in Nedarim 22 a sq., Makkot 24 a, interspersa sunt fragmenta auctore antiquiore *Gerson b. Jehuda* (v. infra 12). Adest Comm. nostro adscriptus in aliquot tractt. spurius (de quibus v. sub Salomo Isaki), deest omnino in omnes tractt. Gemara destitutos (v. supra sub A); Kinnim et Tamid enim cum Comm. (עם פירוש, עם פירוש) sine mentione auctoris sese ferunt. Comm. dubius in Abot Cap. VI. Commentario Maimonidis adjectus est (cf. infra N. 1414). Inserti vero vel ad spurios additi sunt Comm. aliorum, scilicet:

3) *Abraham b. David* in Edujjot.

4) *Simson Sens* in 21 tractt. Ord. I. et VI., in tract. Bikkurim (Cap. ult.) suppletum per discipulum *Isak b. Malkizedek*.

5) *Schemaja* [*Soissons*?] in Middot.

6) *Ascher b. Jechiel* in Nedarim; Comm. in 21 tractt. Mischnae Ord. I. et VI., primum in ed. F. a. M. (N. 1414) in Ord. I. insertus Commentario Simson (n. 4), in Ordine VI. post singula capp. Mischnae adjectus, postea in marg. inferiori expressus.

C) AD COMMENTARIOS quidem referenda, sed ratione diversa (*Zz. Z. G.* 188), locos difficiliore per discussionem magis illustrantia, sunt:

7) *הוספות* (*Tosafot* i. e. *Addimenta* seu *Glossae*) in Mischnam et Gemaram ex scriptis partim deperditis vel MS. adhuc asservatis permultorum auctorum (praecipue Gallorum ex familia Sal. Isaki, Saec. XII. XIII.) collecta, de quibus omne fere tulit punctum in recensione locupletissima *Zz. Z. G.* 29 (ubi et de *Wf.* II p. 1450 n. 747 aliisque fontibus iudicium criticum). Auctores, a quibus *Tosafot* nostra edita proprie digesta, vel quorum scripta per collectores singulorum tractatuum maxime adhibita, sunt:

Baruch b. Isak in Sebachim (*Zz. p.* 36. 46).

Elieser סך in Baba Kamma, Chullin, Gittin (*Zz. p.* 46), adhibitus etiam in Ab. Sara (v. N. 1422).

Meir b. Baruch in Joma (*Zz. p.* 40. 46).

Moses b. Jomtob Evreux in Berachot (*Zz. p.* 38. 46).

Perez b. Elia ex Corbeil, cujus ipsius seu discipulorum opera in Beza, Nedarim, Nasir, Synhedrin, Makkot, Meila (*Zz. p.* 41. 46. 565).

Samuel ex Evreux in Sota (*Zz. p.* 38. 46).

Samuel b. Salomo ex Falaise (ex recensione *Perez b. Elia*) in Baba Batra (*Zz. p.* 37. 46).

Simson ex Sens in Sabbat, Erubin, Menachot (*Zz. p.* 35. 46).

TALMUDIS RECENSIO.

Desunt Tosafot in tractt. Gemara destitutis (v. supra A) excepto tract Kinnim, nec non in Horajot (sed vide infra 9) et Tamid.

 [Quae hucusque recensuimus Raschi et Tosafot, in enumerandis editionibus, brevitatis studio permoti et ad formam externam respicientes, „Comm.“ nuncupabimus; expressa enim sunt, etiam in edd. singulorum tractt., circa textum eademque dispositione atque paginatione in omnibus fere editionibus ad exemplum ed. Giustiniani (v. infra N.1405). Maimonidis vero Comm. in Mischnam in tractt. Gemara destitutis tantum omnes editiones circa textum habent; in caeteris ad calcem tractatuum singulorum cum iterato partim Mischnae textu, in edd. recentioribus ubique, in velerioribus (v.N.1404) partim et in eosdem secundum Ord., (praecipue V., cf. N.1963) collectus, itaque in tract. Middot *bis*, excusus est. Rarissime tractatus talmudicus sine Raschi et Tosafot occurrit, ut partes libris precationum etc. insertae. —

Quae nunc delineaturi sumus, singulorum tractatuum textum sequuntur, vario in edd. Talmudis integri ordine et paginatione separata seu continuata, editionibus vero singulorum tractatuum non omnibus adjecta.]

8) *Moses Coucy*, cui debemus **הוספות ישנים** (*Addimenta vetera*) in Joma, primum A. 1721 ed. F. a. M. (N. 1414) adjecta (cf. Zz. Z. G. p. 37); in edd. novissimis cum correctionibus ex libro *Meditatio Isaki* [Isak Nunez Vaëz].

9) **הוספות הוריות** (*Addimenta in Horajot*), auctore (vel sec. Zz. Z. G. p. 45 descriptore) *Elia Oeltingen* (q. v. et cf. infra N. 1911), A. 1761 ed. Talmudis integri *Sulzb.* 1755-63 et A. 1763 ed. *Amst.* 1752-65 et sequentibus adjecta.

10) **הוספות חדשים** (*Addimenta nova*) in Keritot, quae R. Benjamin, Rabb. Posnensis ex MS. antiquo in Talmud suum exaraverat, et ad quae spectant *Piske Tosafot* hujus tractatus, primum in edd. Saec. XVII. adjecta (ap. Zz. omissa).

11) **פסקי הוספות** (*Piske Tosafot*, Decisiones Additamentorum) per anonymum Germanum Saec. XIV. excerpta ex Tosafot, in singulis tractt. et locis a Tosafot Talmudi adjectis diversis (v. supra 7); adsunt enim in Middot et Tamid, ubi Tosafot desunt, desiderantur autem in Nasir et Meila, ubi Tosafot adsunt, in Keritot ad Tosafot nova (10) maxime spectant (suppl. Zz. Z. G. p. 59).

[*Sabb.* ה. 127. 128 illa sub titulo הוספות פסקי (ס) קיצור *Compendium ex Piske Tosafot* jam ad ed. Bomberg. recenset; *Wf.* II p. 900 cf. p. 896 diversa et ed. Giustinianii tantum addita habere videtur. Excipiant, ubi adsunt, confestim textum cum Comm., exceptis tract. Keritot et Temura (v. N.1698.1946sq.) in edd. primis.]

12) *Ascher b. Jeichiel* (seu *Rosch*), Comm. seu Addimenta, vel potius *Compendium* talmudicum (diversum a Comm., supra 6, et ab „Additamentis“ veris suis, de quibus sub *Ascher b. Jeichiel* in tract. Berachot Ord. I., Bechorot et Chullin Ord. V. [ad Arachin accedunt in edd. recent. (A.1762. 1764 etc.) *הגהות והדושים* *Annotationes et Novellae* ex nostri Additt. et *Gerson b. Jehuda* (cf. supra 2)], Nidda ord. VI. (ubi accedunt: הלכות מקווא *Regulae Balnearum*), et in omnes fere tractt. Ord. II-IV., exceptis nempe Abot, Edujot, Schekalim (Gemara destitutis), Chagiga, Horajot [ap. *Wf.* I p. 227 ita ut Tohorot del.], Nasir, Sota. Adjectae sunt ubique הגהות (*Annotationes*) ex variis scriptis collectae, in ed. F. a. M. etc. plenissimae.

b) *Ascher b. Jeichiel*: הלכות קטנות (*Regulae parvae*), numero septem (de quibus v. sub *Ascher b. Jeichiel*), quasi Supplementum in Talmud ipsum (v. infra N.1981).

13) *Jakob b. Ascher*: קיצור פסקי ראש (*Compendium decisionum Ascheri*), ex *Ascheri Compendio* (12), ubi exstat, et Regulis parvis (12b) extractum, in ed. Giustinianii primum — ex ed. separata — ad calcem *Ascheri* recusum, in ed. F. a. M. 1741-21 suppletum.

D) INDICES varii seu Citationes ad Talmud ipsum pertinentes jam in editt. antiquissimis reperiuntur exigui, postea vero aucti sunt.

1) *Josua Boas* (q. v.) Indicem locupletissimum quadrifarium per 13 Annos compilaverat sed forsan non absolverat; quos ad marg. Talmudis excudit Giustiniani sunt: 1) Index locorum Biblicorum in Talmude citatorum (מראה מקום בתנ"ך) qui in edd. sequ. inscribitur תורה אור (*Lux Lux*) [finale hunc titulum refert *Sabb.* ap. *Wf.* II p. 899 ad ed. Giust., ubi nulla ejus mentio, neque in tit. neque in marg.]. — 2) Index locorum talmudicorum parallelorum (מראה מקום בל"ה) et Index locorum in Tosafot (מראה מקום בהוספות). In praefatione ad Comm.

TALMUDIS RECENSIO.

in Isaak Alfasi (ubi plus de indicibus talmudicis quam de illo opere disserit) se ad vetus הלמוד המסורה (sic) paginarum num. adiecisse atque locos auxisse ait, quod procul dubio ad indicem alium anonymum: מסורה החלמוד (q. v. inter Anon.) spectat. — 3) Index locorum in Mos. Maimonidis *Respet. Legis*, Mos. Coucy *Lib. praeceptorum* et Jakob b. Ascher *Turim*, ubi locus talmudicus quisque tractatur, ab auctore ipso nuncupatus: עין משפט (*Oculus Judicii*). Illi 3 tantum exstant in ed. Giustinianii, etsi non in omnes tractatus (v. infra et N. 1405), neque Josuae nomen in tractatibus A. 1546-7 impressis, neque tituli הלמוד המסורה et עין משפט in ed. Giust. ubique super indices illos marginales, quamquam in titulo, commemorantur (e. g. in tract. Erubin), vel in ipso titulo libri expressi (e. g. in tract. Meila). Suppleti sunt postea in ed. F. a. O. 1697-99 (N. 1412) et F. a. M. (N. 1414), ubi et Indices in Comm. etc. adjecti. Sed suscepit auctor 4) Indicem generalem in decisiones Talmudis secundum ordinem Maimonidis digestum elaborare [id quod per syllabum tantum indicis 3. absoluto opere facile perfectu erat], quem חקור דינים (*Scrutinium decisionum*) (cf. infra tract. Baba Batra N. 1551), seu (nisi alius esse debebat) נר מצוה (*Lumen praecepti*) nuncupaverat, eidemque, ut videtur, Introductionem de usu indicum variorum praemittere conatus erat, sed horum nihil unquam impressum, licet in titt. editionum posteriorum iterum atque iterum repetantur, ut *Sabb.* ipse (*Wf.* II p. 899, ubi et alia corrigenda) inter impressa recenseat! [Praeterea duplici confusione *Sabb.* ap. *Wf.* II p. 1377 n. 472 Indicem biblicum נר מצוה Const. impressum laudat, v. הגרות החלמוד inter Anon.] In edd. recentioribus vero inscriptionem marginalem נר מצוה sub משפט עין excudebant, forsitan ad citationes ex Mos. Coucy l. Praeceptorum (ס' המצוה) referendam. Addere opus est verba genuina titulorum duorum ed. Giustinianii, ubi etiam de indicibus sermo est, scil. tit. tract. Berachot (1546), ubi indices (sine denominatione) partim absoluto jam opere ad manus typographi venisse feruntur, et tit. tract. ex posterioribus, ubi specimen enarrationis locupletissimae:

מס' ברכות.. נחוסף מראה מקום מהפסוק ומראה מקום של מסורה החלמוד ומראה מקום מהחוספה ומראה מקום של הרמבם והר"ם מקוצי ורבינו יעקב ב"ה"ט גם מסומן כל דין הנזכר בחלמוד גם נחוסף אחר כל מסכתא קי' פסקי הראש ומסומנין הדינין בס' ר' אשר ואף כי לא חמצא מ"מ מהפסוקים וגם סימני הדינין מהחלמוד בואה המסכתא יען כי לא בא לדינו כי אם אחר שרפסנו אותה אפס יהיה נדפס בכל הנסרות האחרות ואחר גמר כל החלמוד בע"ה נדפס ספר נקרא חיקור דינין מחובר ומיוסד על כל הדינין הנזכרים בחלמוד באיזה מס' נזכר ובאיזה פרק וכו'. — (נחוסף) מראה מקום של מסורה החלמוד ומראה מקום מהחוספה ומראה מקום מהפסוקים ומראה מקום מדיני החלמוד בפוסקים והם הרמב"ם והר"ם מקוצי ורבינו יעקב בעל הטורים כל אחד ואחד בדגלו לאותות נקרא עין משפט וספר חיקור דינין מיוסד על כל הדינים שבחלמוד באיזה מסכת וכו' על סדר ההלכות כסדר ספר הירד וסימני הדינין בחלמוד נקרא נר מצוה גם נחוסף... קי' פסקי הראש וכו' ומסומנין הדינין וכו' כל החוספה הזאת נעשה ע"י... יהושע בעז מברוך ז"ל... והמעיין בהקדמתו יראה הועלת כל החוספה וכו'.

 [Quae de Indicibus modo diximus, etiam de Commentariis etc. passim occurrunt; tituli nempe ad normam generalem constructi varia saepius enarrant, quae in Codice ipso nunquam expressa.]

2) Index Capp. Talmudis secundum ord. tractatum vel generalis alphabeticus (cf. פנה פנה inter Anon.) primum adjectus ed. F. a. O. 1697-9 (N. 1412) et F. a. M. 1714-21 (N. 1414).

E) INTRODUCTORIA ET METHODOLOGICA (inter quae et Boraita R. Elieser b. Jose) aliaque inde ab ed. 1714-21 (N. 1414) adjecta v. suo loco in recensione edd. sequente.

EDD. INTEGRAE VEL MAXIMA EX PARTE
EXCUSAE.

1403. (I) Tractatus plurimi cum Comm., et in singulis Codd. *Piske Tosafot* et Mardochai vel etiam Comm. Maimonidis *ED. PR.*

f. variis locis Italiae, per Sencinales 1483-[1519?].

[23 Codd., qui tunc temporis in Academicis legi solebant, cum Comm. Raschi et *Tosafot*, a typogr. Venetis recusos, sese antea excudisse ait Gerson Soucino in notissima epigr. (*Wf.* IV p. 448). Supersunt vel citantur: Berachot (1483-4) et Beza (*s. a.*) [Ketubot ante 1489], Chullin et Nidda (1489) [Synhedrin, post 1496], ubi Gersonis nomen quidem non occurrit, — certeque Abot (ca. 1484-5) in 4. et sine *Tosafot* ad 23 tract. illos non pertinet (*Zz. Ztsch.* 369 contra *Rof.* Ann. p. 137) — Jebamot (1508), Baba batra, ut vid. ed. repetita (1511), Erubin, Aboda Sara, Sukka et Baba Kamma, nuper detectus (ca. 1511) Gersoni quoque adscribi possunt. Plane ignoti Codd. ad supplendum num. 23 ex conjectura *Zz.* l. l. sunt: Baba Mezia, Gittin, Joma, Kidduschin, Makkot, Megilla, Pesachim, Rosch haschana, Sabbat, Schebuot, Taanit, sed si ex veterioribus nonnulli a Gersone non excusi (Berachot a Josua Salomone excusus est), nec recusī, alii Codd. addendi essent. Tract. Chagiga Megilla, Schekalim [ubi Raschi non exstat] si revera *Constant. s. a.* excusi sunt (*Cat. Erpen.* ap. *Wf.* II p. 712) Gersoni non tribuerim, forsā ad N. 1421b pertinent. — Antichristiana exstant intacta, v. *Rof.* Annal. p. 33, Bibl. jud. antichrist. p. 114, Diz. s. v. Talmud.]

1404. (II) Ed. *Bomberg.* I., integra *ED. PR.*, cum Comm. Maimonid. in Mischnam et Ascher *f. Ven.* 1520-3.

1404b. Ed. *Bomberg.* II., tractatus plurimi, et *Bomberg.* III. vel sine nota editionis tractatus singuli *f. Ven.* 1526-48.

[Ed. I. finita 20. Sivan (3. Junii) 1523 (epigr. Ord. Tohorot N. 1968c), unde in Nedarim (N. 1792) Tammus 1523 error typ. habendus; mense Elul 1521 25 tract., impressi erant (Epigr. Bibl. N. 39). Corr. Chijja Meir b. David (epigr. Makkot, Baba Mezia, Pesachim, Meila), et Jakob b. Chajjim (Ord. Tohorot), Comm. dis-

posuit unus ex filiis Baruch Adelkind (epigr. Soferim). — Expl. integrum non mixtum Ed. I. nullum nobis notum, in ipso expl. Vaticano (delineato per *Bart.*, quem maxime secutus *Wf.* II p. 897-9, adque illos ablegat *Rof.* Ann. p. 20 n. 96, qui ed. non possedit) ex alia ed. insertū [nisi in recensione omissi sunt] Codd. Beza, Horajot, Keritot, Mischna Tohorot et Kodaschim; neque expl. *Mus. Brit.* per collectionem locupletissimam Codd. singulorum *Mich.* (quorum recensionem *Zd.* debemus) absolute suppleri potest (in expl. *Opp.* contra tract. Makkot duarum simul edd. in vol. 17 et 12 reperitur!). Junctis vero expll. *Opp.* et Bodl. primum recensionem omnino perfectam Codd. singg. colligendi locus fuit. — Ed. altera vel tertia (cf. *Wf.* II p. 895 nota) totius corporis simul suscepta non exstat. Tractatum nonnullorum, ut Kidduschin, Aboda Sara, Synhedrin, una tantum innotuit ed., aliorum expl. nullum occurrit quod ed. „II.“ vel „III.“ in tit. designetur; praeterea ed. II. qui sese habent Codd., plurimi quidem A. 1526-31, singuli vero A. 1535 et 1538-9 impressi, unus (Sota) quoque A. 309 (1548-9), A. 1549 vero Bombergius decessit, exque ed. Justin. jam partes excusae erant. Qui ed. „III.“ nomen ferunt circa 10 Codd. noti, A. habent fere omnes 1548, duo 1543 et *s. a.*, unus pseudosec. (Meila et forsā Keritot) finitus A. 1547. Qui nobis innotuerunt sine mentione ed. (praeter incertos 4 a *Wf.* allatos A. 1530, 1531 et 1538, forsā ed. II. vel III. adscribendos) 10 quoque, fere omnes A. 1526, 1528, duo tantum A. 1527 vel nullum ferunt. Nomen Factoris Cornelli Adelkind jam in ed. II. (epigr. Soferim) A. 1528 (1547). 1530. 1549, ed. III. A. 1543 et 1548 (ed. incerti 1530 ap. *Wf.*) occurrit. *Wf.* II p. 899 de diversitate recensionum *Bart.* et *Grapii* ita: „veri sit simile, non omnes illos Codd. tot diversis vicibus fuisse impressos, sed vel humani aliquid apud alterum intercessisse, vel novum forte titulum cum novo anno ejusdem ed. exemplis fuisse impressum. Fortasse tamen etiam revera quidam Codices fuerunt pluries recusī, eo quod procul dubio seorsim fuerunt venditi, atque adeo unus praec altero plures invenit

1546-51

T A L M U D B A B Y L.

1602-5

emtores.“ Quam sententiam ad veritatem propius accessisse constat ex discriminibus, primum a *Zd.* in Codd. nonnullis variarum edd. et in aliis paucis a nobis detectis, quae praecipue ad folia ultima et itaque foliorum numerum et registrum (in edd. posterioribus plurimum omissum) spectant (v. Codd. sing.), ita quidem ut ed. I. saepissime ab ed. Giustinianii maxime recedat. Forsan etiam Codd. singulorum ed. duplex paullulum divergens simul pro variis emtoribus expressa, cujus rei ex posterioribus temporibus exempla in Bibl. *Opp.* deteximus. Textus a censura christiana fere intactus (cf. N. praec.), editionis splendor notissimus.]

1405. (III) — ed. *Giustiniani* (seu *Justinianii*) u. s., accedunt: tract. [parvus] Derech Erez et Abot R. Natan, Jak. b. Ascher: *Compendium decisionum Ascheri* [ex ed. separata A. 1515] et in tract. plurimos *Indices* varr. titt. per Josua Boas f. *Ven.* 1546-51.

1405a. — (cum Nott. MS. in tractt. aliquot.)

[Mense Tebet 306 (6. Dec. 1545 sq.) Talmud incipi promittitur in Prec. quotid. rit. rom. fin. exeunte A. 1545 (corr. *Bart.* ap. *Wf.* II p. n. 99); in Prec. quotid. fin. 14. Nisan 1546 nomine *Abr. Benveniste b. Ahron*, pro eodem [cujus nomen vero in nullo Cod. nobis visum!] Talmud inceptum atque tract. Berachot finitus dicitur. Excusi sunt dein ex Codd. Gemaricis: Beza A. 1547, caeteri et Schekalim (cf. supra p. 209) A. 1548-51; praeterea A. 1546 omnes fere Codd. Mischnici, scil. Abot, Edujot (hunc, fin. mense Kislew 307, i. e. exeunte A., 546, vidi in Bibl. Caes. *Vindob.*), Ordd. Kodaschim et Tohorot (*Mich.* 5094=3539!) et procul dubio Seraim (qui in expl. *Vindob.* sine tit. cum Berachot compactus, Maimonidis Introd. ad calcem habet), maximaque, ut vid., pars Comm. Maimonidis, sine tit. sed paginatione separata ita expressa, ut vel secundum Ordd. seorsim colligi, vel singulis tractt. ad calcem Ascheri jungi possit, hinc inde Ordo Kodaschim (N. 1964), ut edd. Bomberg. ff. 47+1 (epigr.), etiam Comm. in tract. Chullin f. 1-7 annexum habet, epigraphis Ord. Nesikin data mense Schebat 307, i. e. incunte A. 1547 (hinc inde notitia *Grapii* ap. *Wf.* ib. de ed. Mischnae conficta videtur). Impressa dicitur Ed. „in domo praepositi (בן משק) domus domini Marc. Ant. Giustin.“, corr. Meschullam b. Schemaja, cura partim (A. 1550-1) Cornelii Adelkind. De Indicibus v. supra p. 214D. Textus sequitur maxime ed. postrenam Bombergii, sed in nonnullis Codd. paginatio differt. Ascher et ejus Compd. etc. in poster. tractt. plurimis separatam habent paginationem, sed passim, ut in Baba Kamma et Batra et Aboda sara, paginatio textus continuatur. Ed. om-

nium sequentium est archetypus, ubi, si de „Veneta“ sermo est, ad nostram spectatur. — Expll. integra rarissima (cf. de pretio *Wf.* II p. 913); jam Cat. ms. *Opp.* 18 tantum recenset voll., desiderari dicit: Jebamot, Ketubot, Kidduschin, sed revera et Bechorot, Makkot, Nidda desunt, qui omnes exstant in expl. Bodl. Seld., ubi contra Abot desideratur, in utroque Edujot et Mischnijot supplm. in 3 Ordd., unde Hyde ap. *Wf.* II p. 903 de „uno“ tomo desiderato; nec „Correctiones Sal. Loria per totum“ adsunt; est vero haec ed., non Bomberg. (*Wf.* IV p. 444), „Capucini cujusdam manu deturpata“, qui ipsius tituli vocem Talmud obliteravit!]

1406. (IV) — Ed. non integra. f. *Lubl.* 1559-76.

[Hujus ed. rarissimae, per 5 socios susceptae, postea, ut vid., per separatos potissimum typographos *Elieser b. Isak* et *Kalon. Jafe* continuatae, quae innotescunt residua, forsan unica, sunt: 1559 Schebut, 1568 Beza Sukka Erubin, 1571 Kidduschin, 1572 Nidda, 1572-3 Aboda Sara, 1574 Jebamot, 1575-6 Baba Batra, 1576 Taanit. Si his annis — ex quibus praeterea fere nulli typogr. Lublinensis foetus noti — ed. ad finem perducta non fuerit, mox incidens ed. Basil. perficiendi sane impedimentum fuerit. 3 tractt. A. 1579 ap. *Wf.* sunt revera ed. 1639 v. N. 1410. *Sabb.* ap. *Wf.* II p. 903 (cf. p. 912) totam ed. in A. 1559 collocat.]

1407. (V) — sec. ed. Giustin., sed ex consilio Concil. Tridentini a Marco Marino Brixiano castigata [seu castrata, unde et tract. Aboda Sara plane omissus, Cracoviae vero supplementi instar excusus] f. *Bas.* 1578-81.

[A. 1578 (שלח seu השלח) 4 titt., A. 1581 (שלח) 3 tantum, caeteri A. 1579 (אשר) et 1580 (בשלח seu יחסו עניי עמי) ferunt, primus Cod. forsan Baba Kamma, mense Tammus, ubi typographus Ambrosius Froben, ejusque stemma tit. verso. Curam habuit Israel Sironi (*Zz. Z. G. p.* 258: A. 1578-80). Maimonidis Comm. etiam in Ord. Moed tit. separato mense Schebat 1579 (השלח), in ord. Naschim (Ketubot) A. 1580 etc.; de Ascheri *Regul. parv.* v. ad N. 1976. — Quae in hac ed. castrata, non restituta sunt in plurimis edd. sequ. totius corporis talmudici, vel Codd. singulorum, qui verba „ad normam ed. Giustinianii“ ex tit. ipsius ed. Basil. describunt. *Wf.* II p. 900.]

1408. (VI) — sec. ed. Giustin. [adhibita ed. Basil.], textus correctus secundum defunctum R. Schechna, abhibitis Annot. libri *Sapientia Salomonis* [v. Sal. Loria], Ascher sec. expl. Mos. Isserls f. *Crac.* 1602-5.

[Tractt. Berachot (Seraim?) et Sabbath jam A. 1602 expressi (corr. *Wf.* II p. 901) ap. *Isak b. Ahron*.

1616-20

TALMUD BABYL.

1644-8

Ed. ad non castratas proxime accedit, correctionis causa laudatur (*Wf. ib.*). Exstant „membra disjecta“ non modo Codd. omnes, junctim rarissimi (cf. *Wf. inter Codd. singulos*), sed etiam passim Codd. bini. Sic Maimonidis Comm. in Ordd. singulos ad instar ed. Basil. collectus, in 4 Ordd. *Opp.* 351F (!) = 816F (Codex hujus numeri non adest!) atque idem compactus cum Piske Tosafot, Ascher etc. in totum Talmud *Opp.* 594F, ubi in scheda libri locus „Venet.“ Confundens librum aliquem cum hoc Codice, ut puto, — alius impressus enim non adest — *Wf. III p. 140** ita: „Vidi in eadem [Bibl. *Opp.*] librum sine tit., sed qui in limine vocabatur רמזים משפטי הראש על הש"ס *Constantinopoli* A. 366 C. 1606 [quo A. nulla Hebraea ibidem impressa] in fol. pp. 116“]

1409. (VII) — cum Sal. Isaki Comm. tantum et Glossario ex Natan b. Jehiel excerpto pro Tosafot, et c. indice locorum [adjecto ad marg. numero foliorum ed. Venet.] 4. *Crac.* 1616-20(?).

[Ed. hujus formae et dispositionis unicam atque omnium rarissimam vix ex *Sabb.* recenset *Wf. II p. 901* et 2 tractt. *ib. p. 912*; 5 tractt. ap. *Mich.* 5058-9. Etiam expl. *Opp.* 425Q. voll. 25 compactum non ubique perfectum est. Titt. tractt. pauci adsunt vel nunquam expressi. Berachot A. שלום (1616), Ketubot et Baba Kamma A. בשלום (1618) cum licentia Rabbini Meschullam Phoebus mortui 18. Tischri ejusdem A. jud. (C. 1617), Synh. et Nidda A. 1620 habet *Wf. II p. 912*. Typographi procul dubio sunt Filii defuncti Ahron b. Isak.]

1410. (VIII) — sec. ed. Giustin. [nec non sec. ed. Bas.] adhibitis Annott. ex l. *Sapientia Salomonis* Sal. Loria, ed. forsitan non integra

f. *Lubl. et Han.* 1617-22. 1626-8. 1639.

[3 Codd. Hanovienses (cf. *Wf. II p. 908*) Nidda 1618, Tohorot 1620 et Chullin 1622 revera huc pertinere infra suo loco ostendemus. Chronost. Lubl. sunt: 1617 נאון 1618 בשלום, 1619 אהבם משם, 1620 מכר משמע שלום, 1622 הנליה אהבם משם, וכפר על בני ישראל, 1627 משפט בני ישראל, אשר הנליה אהבם משם, 1628 ישראל על לבן. Exendit typogr. Zebi b. Abr. Kal. Jafe (cujus jam 1633 defuncti typographiae prae fuerunt filii Josef et Kalonymos) A. 1617 unum Cod. Berachot „apud socios in fine commemoratos“, revera in posterioribus (inde ab A. 1622) tantum Codd. nominatos: Zebi b. Isak ex Posen, Zebi b. Mos. ר"י et Jeh. b. Sal. Kohen Lipschütz ex Lublin, sustinente Mos. b. Elieser ex Wilna; curavit (הוקם) Josua b. Israel vir

Austriacus forsitan totam ed., nomen vero nondum legitur in Cod. Nasir (fin. fer. IV. 1. Schebat 1619) sed in Sota et Nedarim (1. Nisan), ubi etiam primum libri *Sap. Salom.* mentio fit; in Cod. Sabbath nomini Josuae apposita formula וצלח"ה (b. m.) ad ejectionem patris nomen pertinet, cum ipsius usque ad A. 1628 legatur. Cod. Meila etc. et Temura, in expl. Hamb. (*Wf. II p. 902*) ex ed. Bas. inserti, exstant in Cod. *Opp.* In fronte Cod. Meila (ubi ordine inverso: Middot Tamid) legitur A. 1628 et nomen typogr. Zebi, sed ad calcem Middot [ubi inscriptio errore: Tamid] epigr. Editoris seu Correctoris מרוד במלאכה שמים ועוסק בספרי הלכות (עבודה) Josef b. Jakob data A. המביח ברצונך (1639) שבהר באהרן ובנו לעמוד לשרה לפני ארני Pericope Exod. XX, 24. In tit. tract. Temura enumerantur Codd. alii jam A. 1628 impressi: מסכת התורה ומעלה וקנים וחמיד ומורה וסופרים ושמוחה וכלה ור"א רבה ור"א זוטא עם פי' רשי וחוספות ופסקי חוספות עם מ"מ מהחלמוד והפוסקים, quam enumerationem confestim excipit peroratio ejusdem Editoris Jos. b. Jakob de perducta ad finem ed. Talmudis Babyl. a Josua b. Israel incepta, promittitque ed. correctiorem operis Alfasi, quod ante 20 annos ediderat sed mendis scatens, sublata sua hucusque impediante penuria maxima, quam ob rem orat, ut manus suas emendo librum corroborarent, veniamque impetrat erratorum, deficientibus Codd. correctis impressis Ordinibus Kodashim, repetitaque vice Deum laudat, quo juvante hunc ordinem excuderit adque finem perduxerit (ובני להרפים ולהשלים החלמוד מסדר קדשים); sequitur Datum כי יעמוד ליסין אביון (הושיע) לפ"ק i. e. 1639 (ut *Sabb. ח.* 130. *Wf. II p. 909*; A. 1579). In marg. inferiore figura leonis alba, fragm. ornamenti majoris. Desideratur tamen Maimonidis Comm. in hunc Ord. et tract. Abot (v. N. 1967), qui forsitan nunquam impressi; *Wf.* enim, qui primus (II p. 901) expl. Hamb. imperfectum non sine erroribus (v. Codd. singg.) delineavit, ignorare permittit, ubi „ed. Lubl. plene curata exstet“ (ib. p. 902); ad rarissimos sane libros pertinet Codex unusquisque. — Ascher in hac ed. ad calcem Compendii excusatus.]

1411. (IX) — sec. ed. Venet. Lubl. et Cracov. f. min. *Amst.* 1644-8.

1411a. — charta alba.

1411a. — charta caerulea.

[A. 1644 (קדש). Codd. Berachot et Rosch haschana finit. 18. Sivan, caetera 1644 קדש, 1645 אה"ה, 1646 אה"ה vel בקדש, 1647 אה"ה; in fine Ord. Tohorot peroratio Correctoris Abrah. b. Josua, urbe patria Garmisa (Worms) bello expulsi, et epigr. typogr. fuit.]

1697-9.

TALMUD BABYL.

1714-21.

Benveniste, data ser. III. Peric. Deut. XXXI, 12 A. הוֹאֵר i. e. 5408. Tract. Arachin, Meila etc., Keritot et Temura titt. separatis sed paginatione continuata, Maim. Comm. hujus Ord. (Kodaschim) in hac ed. primum dispersitus. Numerus voll. in 5, quae exstant, expll., discrepat. Expl. a. aureis fert litt. nomina Jos. et Isak Belmonte. Ed. inter recentiores aestimata partim exhibet loca antichristiana restituta; de duplici ed. (Wf. II p. 904) nihil nobis compertum; tempus enim ad perlustranda tot volumina defuit.]

1412. (X) — sec. edit. Basileensem denuo emissum [accedit vero tract. Aboda Sara], auctis indicibus, adjectisque varr. lectionibus ex Sal. Loria, Sam. Edels et [in Ord. Kodaschim] ex Ahr. S. Kaidenover (*Benedictio sacrificii*) atque Indice Capp.; in XII Voll. dispersitum

f. *F. a. O.* 1697-9.

[Titt. 12 aeri incisi omnes A. חרנו (1697) ostendunt (cf. supra p. 209), in expl. altero, 20 voll. compacto ita dispositi sunt Codd.: 1 Berachot, O. Seraim, 2 Sabbat, 3 Maim. in Ord. Moëd (סדר ואכלה ושבעה), Erubin, 4 Beza, Pesachim, omnes 1697, 5 Moëd Katan, Chagiga (1697, והנחה), Sukka, 6 Rosch haschana, Taanijot, Joma, Megilla, Schekalim (1697, והנחה corr. Wf. II p. 905), 7 Jebamot, 8 Ketubot, 9 Gittin, Kidduschin, 10 Nedarim, Nasir (1699, ידוה משפט), Sota, 11 Baba kamma (1699), 12 Baba Mezia, omnes, exceptis supra notatis, 1698, 13 Baba Batra, 14 Aboda sara (sine tit.), Makkot, Horajot, Edujjot, Abot, Semachot etc., 15 Synhedrin, Schebuot, 16 Sebachim, Maim. in Kodaschim, 17 Menachot, Bechorot, 18 Chullin, 19 Arachin, Keritot, Temura, Meila etc., 20 Nidda, O. Tohorot, omnes 1699, epigr. fer. VI. 20. Tammus חרנוה (1699). Vol. 1. praemittitur fol. exhibens approbationes, quarum ultima data 27. Sivan 1697; Titt. ipsi adversa pagina vel approbb. vel varr. lectiones exhibent. Indices supplm. adjecerunt Correctores: Samuel b. Alexander Halberstadt in Berachot, Jochanan ex Meseritz in Nedarim, Wolf ex Frankfurt in Nasir, Pelta ex Meseritz in Sota, Abraham b. Jehuda Dajjan ex Krotoschin in Bechorot, Josua Falk ex Lissa b. Zehi ex Wilna in Nidda. Index Capp.; ad quem provocat titt. codd. post Joma expressorum, exstat ad calcem tract. Taanil. Excudit Mich. Gottschalk, sumtus erogante Issachar Bärman Levi b. Jehuda Lema ex Essen, genero Joëlis Halberstadt; cf. Wf. III p. 158 n. 413d.]

1413. (XI) — ed. pracedens recusa adhibitis Annot. Meir Lublin in libro *Illuminans oculos sapientium* f. *Brl.* et *F. a. O.* 1715-21.

1413a. — membr.

1413a. — charta caerulea maxima.

[Privil. imperiale datum 12. Febr. 1715, approbatio 9. Tammus A. 1717 inde a Sabbat etc., 1717 Posachim, 1718 Moëd Katan (et Schekalim), 1719 Sukka, 1720 Gittin, (Ab. sara et hic sine tit.), 1721 Synhedrin, Nidda A. 482 sed sec. Wf. II p. 906: „hoc Anno [exeunte] 1721“. Excudebat Mich. Gottschalk („k. preuss. Glasfaktor und Gerichtsassessor und Buchhändler“) et partim in typogr. Jo. E. Jablonskii. — Expl. membr. unicum *Opp.* 24 voll. compactum „mille imperialium sumtus requisivit.“ Wf. IV p. 444*.]

1414. (XII) — sec. omnes edd. praecedentes praecipue Basileensem, adhibitis partim MS., atque correctionibus Doctorum recentiorum auctis itaque varr. lectt. emendationibus indicibus [v. supra p. 215] et expositione vocum difficilium [ex Natan b. Jechiel potissimum], in specie Ordo Kodaschim expressus secundum Emendationes Jos. Samuel b. Zebi Rabb. F. a. M. et alias, quas ex Codice Bezael Aschenazi, praeceptoris Isak Loria, ex Hierosolymis attulit Josef פלנא, et sec. Gerson b. Jehuda; accedunt praeterea: in Ordd. Seraim et Tohorot Comm. Ascher b. Jechiel ex Cod. MS. Oppenheim. [805Q] omissis nonnullis, jam in aliis Comm. obviis, in tract. Joma *Addimenta vetera* [supra p. 209 C. 8], *Annot.* (הנהגות) nonnullae in Ascher b. Jechiel in Kidduschin etc. Introductioni Comm. Maimonidis in Abot adjectus Comm. *Benignitas in Abrahamum* Abr. Hurwitz, ad calcem tract. Berachot annexa sunt: Index capitum alphab., Sam. Nagid: *Introd. in Talmud*, cui supplementi instar adjecta קיצור כללי משנה et קיצור כללי הגמרא *Compendium regularum in Mischnam et in Gemaram* excerpta ex scriptis variis methodologicis, קיצור כללים ברשי *Regulae in Raschi*, denique קיצור כללים מ"ג מדות *Compendium regularum in 13 modos* (interpretandi Biblia), et שלשים ושתיים מדות 32 *Modi* [seu Boraita] R. Elieser b. Jose Galilaei expositi; collegit et curavit [nonnulla promissa non excudit] Jehuda A. L. b. Jos. Samuel b. Zebi Francfurtensis

f. *Amst.* 1714-6. *F. a. M.* 1720-1.

[Jam A. 1713 Editor privilegium imperiale expectaverat (v. epigr. ad חרנו Eliae b. Chajjim), quod inde a tract. Sabbat in tit. apparet. Tract. Berachot (v. N. 1576) Amst. A. ערה (1714), sed postea ad ed. integram [forsan etiam ad alios tract.] tit. novus ex-

1755-63.

TALMUD BABYL.

EDD. INCEPTAE.

pressus *F. a. M.* נא אה ברכתא (1721) ap. Jo. Kōlner, sed iste tit. non in omnibus expll. Talmudis integri occurrit. Ordo Seraim (v. N. 1962) A. כלה עת לחתונה (1715), Sabbat (v. N. 1844) A. עת לחתונה (1716), ubi jam apparet inscriptio latina: „sec. ed. Basileensem“ etc., omnes Amst. per Samuel b. Salomo Marches (סרקיס) et Rafael b. Josua de Palasios (פאלאשיוש), caeteri tractt. fere omnes A. distincte designant vel 1720 (5 tract. Ord. III. et Ordd. IV. V. VI.) vel 1721 per litt. majores, asterisci vero distinctivi passim neglecti, ut in verbo לא tract. Pesachim, unde A. 1716-7 ad Sukka Jebamot et Ketubot ap. *Wf.* IV p. 444, neglectis ך ו ן, ita duae litt. ן in tract. Temura ap. *Wf.* IV p. 445 addendae, in tract. Chullin vero lit. ן magna in nonnullis expll. sub asterisco ejecta (*Wf.* ib.), ex litt. ן וחטאת בזה (1723) lit. ב subtrahenda (1721) videtur, tract. Taanit, ubi A. ירמיה לבית יהודה i. e. 482, nisi ב iterum subtrahendum, exeunte A. 1721 excusum dixerim, diserte enim *Wf.* II p. 906: „hoc demum anno 1721 ad colophonem perducta est“, et tit. ad tract. Berachot recusum (v. supra) A. absoluti operis ferre suspicari licet. In Cod. *Opp.* tract. Sabbat reperitur ad initium folium quasi prospectus seu praefationis Editoris, ubi 32 hujus editionis virtutes enumerantur, ex quibus *Wf.* II p. 906 in recensione ed. nonnulla repetiit, quae revera nusquam lucem viderunt, — unde et hoc folium in plurimis expll. integris desideratur. Ad promissa talia pertinent inter alia: Tractatus parvi גרים et ארץ ישראל (cf. N. 2060), Sal. Isaki Comm. in Abot, Mos. b. Nachman: *Novellae* in tract. Ketubot ex Cod. *Opp.* (784Q.) edendae etc. Corr. et alia ap. *Wf.* II p. 907. IV p. 444, ad. p. 912 (ubi tract. Sukka s. a.) et III n. 1153d, 1950b. Ed. tamen omnibus praecedentibus locupletior (cf. *Wf.* II p. 909), ipsum tract. Aboda Sara sine inscriptione tit. continet, caeteris vero locis castigata, eamque sequuntur edd. recentiores.]

1415. (XIII) — sec. ed. Basileensem, *F. a. M.* etc. sed correctius (?), accedunt *Addit.* in Horajot etc. [v. suprap. 211. C. 9 et 12]

f. *Sulzb.* 1755-63.

[In aed. et typogr. Meschullam Salman b. Ahron, cum licentia Serenissimi etc. Titt. tractatum primorum in XII Voll. partim atram. rubro expressi. Partes, ut in plurimis edd. recentioribus non secundum ordinem tractatum vulgatae sunt. Berachot A. fert רבן ברכות בראך קהל אמונים (1755), praecedat privileg. lat. datum 19. Octobr. 1754 (ubi typogr.: „Salomon Ahron,“ et ed. postrema ad A. 1716 refer-

tur!], Nidda et Ord. Tohorot A. 1758 et 1759, Baba Batra A. 1763, Arachin A. 1762, ubi Annot. novae (v. supra p. 211 C. 12) exstant in hac ed. tit. verso.]

1416. (XIV) — u. s. f. *Amst.* 1752-65.

[Ap. Jos. et Jak. fill. Sal. Proops, cum privilegio dato 10. Decembr. 1750. Sam. Edels et Sal. Loria, quos recenset *Mich.* 4965, supplementi instar seorsim expressi]

1417. (XV) — u. s. cum Annot. et Emendationibus Jesaiae Berlin (Pik), Eliae Wilna, Mard. Jafe [ex l. *Lebusch*] et Wolf Boskowitz

f. *Wien, A. Schmid.* 1830-1.

1418. (XVI) — acced. ad ed. XIV. Annot., Emend. et Indices locorum Jesaiae Berlin, Ezech. Landau (*Visio Ezechielis*) exscriptae per filium Samuel, Bezalel Rendsburg et Akibae Eger, et Expositio vocum exoticarum praecipue gallicarum in Comm. obviarum (*Medela linguae*) per M. I. Landau

f. *Prag., M. I. Landau.* 1830-4.

1419. (XVII) — cum Comm. etc. [ut N. 1417], accedunt Annot. per Hirsch Chajes, Expositio vocum exoticarum [ex M. I. Landau potissimum] etc. 36 Voll., quorum 18 tantum impressa f. *Wien, Schmid et Busch.* 1841-7.

[Ed. inde ab A. 1847 non continuatam nunc ad finem perducere compertum habemus.]

1420. (XVIII) קול מבשר הדפסת ש"ס תלמוד *Vo. annuncians impressionem Talmudis babyl.*, Prospectus [per M. I. Landau] et specimen ed. integrae in forma 8., cui accedunt [praeter ea quae in N. 1418] tractt. singulis adjectae *Novellae* Sal. Loria et Sam. Edels et Index locorum talmud. in Ascher non suo loco obviarum (*Campus speculantium*) per Bezalel Rendsburg 8. [*Prag. Nisan* 1839].

[Ed. ipsa, hujus formae prima integra, A. 1845 ad colophonem perducta.]

EDITIONES INCEPTAE.

- 1421] Pertinent huc ex tractatibus, quos inter singulos ordine alphabetico enumeraturi sumus: a) A. 1553 Kidduschin N. 1718.

b) A. 1563 etc. Baba Kamma N. 1530, Erubin N. 1650, Joma N. 1687, Pesachim N. 1817, Schebuot N. 1856 et cf. Aboda Sara N. 1425.

[De 3 tract. dubiis Chagiga etc. v. N. 1403 nota in fine. In titulo quoque *Quaest. et Resp.* Jos. Ibn Lebb typogr. filius Isak [Jaabez] Talmud [a Christianis] combustum (A. 1553) se editurum habenter

ABODA SARA.

TALMUD BABYL.

ABOT.

'dicit, si viros opus sustinentes invenerit. Tractatus Salon. vel Constant. per eundem typographum et fratrem excusi, repetito quoad innotuerunt nullo, ad unam contulimus ed.]

c) A. 1646-8 Baba Kamma N.1535.

d) A. (1728) 1733-4 Berachot N.1578, Erubin N.1656 Ketubot N.1713.

e) A. 1842, cum Vers. lat., Makkot N. 1746.

f) A. 1842, cum Vers. germ., Berachot N.1579.

TRACTATUS SINGULI.

 [Numeri romani uncis inclusi ad edd. integras spectant, quarum superiorum tractatus singuli, diverso partim ordine editi et compacti, in commodiorem Catalogi usum hic ordine alphabetico repetiti, Ordines vero mischnici collecti, tractatus parvi et Ascheri Regulae parvae in fine N.1956 sq. Ubi praeter Comm. (v. supra p.213,7 nota) accedunt alia, verba: „cum Comm.“ omisimus. Quae Mischnam tantum exhibent editiones tractatum alias cum Gemara editorum postremum quemque occupant locum. Edd. totius Mischnae v. N.1982 sq.]

ABODA SARA (עבודת זרה, de Idolatria)

[Ord. IV. tract. 8.]

1422. (t) — c. *Piske Tosafot* f. s. l. e. a.

per filios Soncino typographos [Pes. ca. 1511].

[Corr. Israel Aschkenasi Zebi (cf. tract. Erubin N.1646), qui et *Aditt.* (Elieser) מוך adhibuit (רב) והמניה. הרב רבי אשר כלל קוצים מן הכרם ונהן לנו ישראל אשכנזי צבי אשר כלל קוצים מן הכרם ונהן לנו הורה הגרסור השורה במסנה ובגמרא עם פ' רש"י וגם (התוספות) מוך הנהגות. Unicum nostrum notum expl. *Opp.* 482F. constat ff. 16x8=128, nec Maimonid. nec Ascher adest, v. *Wf.* IV p. 325, quem *Rof.* Ann. p. 45 n. 5, p. 64 n. 185 neglexit! cf. N.1425.]

1423. (II) — f. *Ven.* 1520.

[*Wf.* II p. 897. Ed. alius nullibi mentio, 5 expl. quae nunc exstant in Bodl. et Mus. Br. cuncta ed. I.]

1424. (III) — f. *Ven.* 1530.

1425] — f. [*Salon. ca.* 1567?].

c. *Piske Tosafot*, Maimonid. et Ascher.

[Possedit Edzardus expl. sine tit. ff. 96 (i. e. ad normam ed. Giustiniani), cujus typos cum I. ed. (v. Menachem b. Abraham) congruere testatur *Wf.* II p. 909, qui ergo „*Salon.* nescio quo Anno“ suspicatus est, *Rof.* vero (v. N. 1422) „procul dubio“ pro ed. Soucinatum habet! Revera Isak b. Mos. ארזי, qui I. edidit, Talmud edere optat, et A. 1563 tract.

B. K., A. 1565 Schebuot ejusdem Ordinis ibidem excusi!]

1426. (IV) — c. *Piske Tosafot*

f. *Lubl.* 1572-3.

[Inc. A. לבש fer. VI. pridie Novil. Elul, tempore interregni (בין טלכא למלכא), fin. fer. V. 10. Kislew שלד (exeunte A. 1573), impressum (נוחק) per Kalonym. Jafe et fil. Jos. et Chajim (stemma est Monoceros), „cum Privilegio etc.“ (cf. tract. Sukka N. 1900). Ad sunt numeri marginales ff. ed. Venet. et Josuac Boas Indices, sed *Piske Tosafot* in tit. promissa desid. in expl. *Opp.* 479F. Sal. Isaki Comm. correctus fertur sec. MS. vetus membr. (עך שאנה ה' לירו פירוש מרש"י). *Wf.* II p. 909.]

1427. (V) — sec. ed. Giustin. f. [*Crac. ca.* 1580].

(c. Nott. MS.)

[Expl. *Opp.* 437F. tit. non habet, qui forsitan non exstat, si revera Supplementi tantum instar ad ed. Basil. Talmudis impressum est per Isak b. Ahron, v. Müller ap. *Wf.* II p. 902. 909, qui A. non habet, sed typographum, forsitan ex tract. annexo (cf. tract. Ketubot N. 1709). De „aliis tract. ad ed. Ven. Giustin. Crac. 1580 fol.“ nihil speciale ap. *Wf.* II p. 909 ex *Sabb.* ה, 128, nec aliunde notum.]

1428. (VI) — f. *Crac.* 1604.

1429. (VIII) — f. *Lubl.* 1621.

[*Wf.* II p. 902: „A. 388 (!) Chr. 1620,“ neglecta lit. & Chronostici.]

1430. (IX) — f. *Amst.* 1645.

1431. — sec. ed. Benveniste f. *Amst.* 1712.

c. *Piske Tosafot*, Ascher et Maimonid.

1431a. — charta caerul.

[A. בעה in typogr. Socior. Mos. Diaz et Simon Schammaseh. *Wf.* II p. 909. IV p. 325.]

1432. — Cap. I. 4. *Hamb.* 1705.

c. G. E. Edzardi Vers. lat. et Annot. [*Wf.* II p. 712].

1432b] — Cap. II. u. s. u. s. 1710.

1432A. MISCHNA — et Tamid c. Gust. Peringeri Paraphr. lat. [ductu Wagenseilii. *Wf.* II p. 712. 715] 4. *Altd. Noric.* 1680.

ABOT (אבות, Patres) seu Pirke Abot

(מכתב אבות) Capitula Patrum [Ord. IV. tract. 9.]

Apophthegmata celeberrimorum doctorum antiquissimorum, Mischnae tantum Capp. V., accedit: פרק קנן הורה *Caput* (VI) *de acquisitione legis*, sive בריהא דאבות *Borajto Abot*.

[v. *Jüd. Lit.* p. 376.]

1433. (1) *ED. PR.* (?) 4. s. l. e. a. [*Soncino ca.* 1484-5].

ABOT.

TALMUD BABYL.

ABOT.

c. Mos. Maimonid. Comm. [Comm. in Cap. VI. spurius].

[Loc. et A. hujus rarissimae ed. primum statuit Cat. vet. (*Opp.* 1116Q., f. ult. deslit.) ex conjectura, quam *Rof.* Annal. p. 131 confirmat. Textus, lit. quadr., ab ed. 1486 (in *Machsor*) discrepat, Comm. litt. rabb., Cap. VI. ut jam in ed. Mischnae A. 1492 et in *Machsor* rom. 1486. 1540 praemititur Introductiuncula typographi (*Rpp.* כ"ח VII, 66) seu scriptionis codicis, sed Comm. hujus Cap. ipse (incipiens וזכה לדברים הרבה להיות צדיק והסיד כדלקמן כדי הוא לו ראהו הוא לו) compendiosior est quam in ed. Mant. 1560, consideratur passus, quo ibidem (v. *Luz.* כ"ח VII, 60) citatur Simon Kara, quem exhibet ex ed. 1589 *Zz.* G. V. 300, cf. Salomo Isaki.]

1433A. — f. *Constant.* 1505.

c. Isak Abravanel Comm. (*Hereditas patrum*).
ED. PR.

[Fer. VI. 9. Kislew הרס"ן (exeunte A. 1505), ap. Dav. et Sam. Nahmias, forsan ed. s. a. Plantavitii ap. *Wf.* II p. 701; A. 1511 ap. *Hyde* jam correxit *Wf.* I p. 636. *Rof.* Ann. p. 2 n. 6, p. 52 n. 26.]

1434. (II) f. *Ven.* 1521.

1434b. — f. *Ven.* 1526.

1434c] — Ed. II. f. *Ven.* 1539.

[Ed. 1526: „Per Dan. b. Cornel. (אקרינאל) Bomberg. Ed. utraque (*Wf.* II p. 898 et Grapius ib.) desinit f. 13b sine Registro. — c] ff. 13. *Mich.* 5082. 5094. Grapius ap. *Wf.*]

1435. — textus punct. 4. *Isny* 1541.

c. P. Fagii Vers. lat. et Scholiis.

[*Wf.* II p. 701. IV p. 321. Cum eadem Vers. in ed. Mischnae A. 1698-1703 N. 2012 per Surenhusium.]

1435A. — 4. *Ven.*, ap. *Giustiniani*. fin. 5. Ab 1545.

c. Mos. Maimonid. et Is. Abravanel Comm.

1436. (III) — f. *Ven.* 1546.

[Ff. 12, incipit enim. tit. verso. De Abot R. Natan v. Tract. parvos N. 1975.]

1437. — 4. *Ven.* 1553.

c. Jeh. Lerma Comm. (*Panis Jehudae*). **ED. PR.**

[In tit.: Mense II. A. I. ducis Marc. Ant. Trevisano, fin. fer. VI. 15. Elul, ap. Aluise Bragadini, fil. Petri (Piero) (פירי). Expl. hujus ed. combustae (v. N. sequ.) rarissima.]

1438. — Ed. auctor 4. *Sabion.* 1554.

[A. שד"י, mense Menachem, fin. 27. Cheschwan A. (pro יחזקיה לירדן ואזכרה לירדן, exeunte A. 1554, in aed. T. Foa, per Corn. Adelkind, corr. Jos. b. Jak. Schalit (שליט) (של"י שד"י). Suppl. *Rof.* Sub. p. 15 n. 10, *Zz.* Z. G. 251. Commentator in Praef. refert. initio A. 314 (כי הבר שד"י) decretu gubernii Romani (Papae) omnibus regionibus

Christianis (בכל מלכות ארדן) Talmud et Haggadot talmudica (i. e. lib. *Oculus Jakobi*) Jakob b. Chabib combusta, mense Marcheschwan (exeunte A. 1553) Vennetiis Talmud, Haggadot illa, Alfasi et Mischnijot die Sabbati flammis tradita esse, interque ea omnia expl. libri sui ed. Ven., numero 1500 (corr. itaque *Conforte* f. 40b [cf. quae ib. in ed. Cassel citata sunt]. *Jüd. Lit.* p. 450 nota 42), ita ut ne uno quidem expl. impresso, nec manuscripti folio uno sibi relicto, opus denuo ex mente scribere coactus fuisset; postquam vero 3 Capp. perfecit, expl. unum, a Christiano flammis ereptum, magno pretio emisse, atque intellexisse, novum opus auctius evasisse, aliasque dein adjecisse disquisitiones (דרושים), quas sigillatim recensendo Praef. concludit.]

1439] — Cap. V. c. Sebast. Lepusculi Vers. lat., ad calc. Abraham b. David (Daud): *Compend. Josippon* q. v. (1559).

1440. — text. punct. f. *Mant.* 1560.

c. Mos. Maimonid. et Sal. Isaki Comm.

[Diebus Purim (14. vel 15. Adar), in aed. Giac. Ru finelli, nomine Meir Sofer, per Jak. Kohen. Ad Cap. VI. notatur, Commentarium in hoc Cap. in *Machsorim* impressum non Maimonidis sed Sal. Isaki esse, cf. supra N. 1433. *Wf.* II p. 909. *Zz.* Z. G. 254 (A. 1590: Kerem Chemed VII, 60 ap. *Zz.* Z. G. 257 error typogr.). Pertinet haec ed., cum tit. quidem separato sed f. 66 sq., ad *Machsor* rit. rom. 1557-60.]

1441. — 4. *Salon.* 1563.

c. Mos. Almosnino Comm. (*Capitula Mosis*).

[Inc. mense Nisan, ap. Jos. b. Isak Jaabez, una cum Mos. Almosnino: *Prec. Mosis*, ut dicitur in tit.]

1442. — 4. *Salon.* 1565.

c. Sal. Isaki Comm. et Sal. Levi Comm. (*Cor patrum*) cum Introd. (*Janua spei*).

[A. השכ"ה ליעירה (5325 creationis), mense Ijjar-Tammus, ap. Jos. Jaabez, cujus epigr. exstat; laudat ed. Sam. b. Perachja Kohen.]

1443. — 4. *Ven.* 1566.

c. Mos. Maimonid. et Is. Abravanel Comm.

[In tit. A. שכ"ז (367), sed in fine verbis expressus A. 366. 30. (כ"י) Elul, unde tit. initio A. 367 excusus; ap. Zorzo de Cavalli, corr. Vittorio Eliano. Locus *Riva: Mich.* 884 ב (propter 884 א) correctus *Mich.* 3634.]

1444. — text. punct. 4. *Crac.* [ca. 1576-80].

c. Jechiel b. Jedidja Comm. selecto (*Oblatio nova*).

[Epigr. f. 81b: „Lublin fer. V. 1. Elul 1576“, ad compos. Comm. pertinet, in tit. vero: „sub Stephano“

ABOT.

T A L M U D B A B Y L.

ABOT.

- (1576-87), unde litt. מן eminentes in verbis מן"ח in marg. infer. tit. (et כבנת"ה חד"ה ש"ה in fine Praef.) certe A. 1590 non designant, forsan מ et ש tantum sumendum. Ed. pulchra.]
1445. (V) — f. Bas. 1578.
1446. — text. punct. 4. Constant. 1578-9.
c. Jos. Chajun Comm. (*Verbapatum*) ed. cum Praef. et Epilogo per Abr. b. Sal. Chajun.
[Inc. fer. VI. 1. Kislew 339 (exeunte A. 1578) sub Murad, ut vid. in offic. Jos. Jaabez.]
1447. — 4. Ven. 1579.
c. Sal. Isaki et Sam. Uceda Comm. (*Expositio Samuelis*). ED. PR.
[Fin. mense Ab, ap. de Gara, lit. Bomberg., edid. Baruch Kohen b. Elieser, laudat ed. (Corr.?) Sam. Archevolti.]
1448. — 4. Constant. 1582-3.
c. Isak Jaabez Comm. (*Benignitates Patrum*).
[Inc. 1. Cheschwan ג'ם (5343), in aed. patui auctoris (כבית דודי) Jos. Jaabez, epigr. et carmen adjecit pater auctoris, Sal. Jaabez; ff. 114, lit. minim.]
1449. — text. punct. f. Crac. 1589.
c. Sal. Isaki et Löwe b. Bezalel Comm. (*Via vitae*).
[A. שבת מיהודה sub Sigismundo, fin. fer. I. פרשה אר שמוח והייה אר שמוח (epigr. haec praecedat indicem err. typogr.), ap. Isak b. Ahron; de Comm. priore cf. supra N. 1433.]
1450. — 4. Crac. 1594.
c. Sal. Isaki et Sam. Uceda Comm.
[Fin. אייר פ' בהר ובחוקותי ג'ל לספירה אשמוח, ap. Isak b. Ahron, per Socios Jeh. L. b. Jos., Mos. b. Mos., Sam. Jos. b. Mard.; Carmen (Correctoris?) in fine nomen non exprimit, forsan est Jesaia Meir Bunzlau, qui Prec. quotid. ejusdem A. correxit. Ed. Ven. ap. Wf., cf. III n. 2036* et Ros. Diz., fictitia.)
1451. — u. s. ed. III. 4. Ven. 1600.
[A. כמשה ליצירה (5360 creat.), fin. Sivan הש"ס (epigr. f. 133 ante indic.), ap. Dan. Zanetti. Exstat carmen Archevolti ex ed. I. A. 1579.]
1452. — text. punct. 4. Ven. 1600.
c. Jos. Chajun Comm. [ed. II.].
[Fer. I. 15. Sivan הש"ס ליצירה (5360 creat.), ap. Dan. Zanetti.]
1453. (VI) — acced. tractt. Edujot, Soferim etc. f. Crac. 1604.
[Soferim incipit f. 25 b. Horajot f. 36 b.]
1454. — c. Jakob Heilbron Comp. Comm. Abravanelis q. v. (1604-5).
1455. — 4. Prag. 1612.
c. Elchanan b. Bezalel Comm. (*Urbs qua resedit*).
[Ap. Mos. b. Bezalel; ff. 42. Suppl. Zx. Z. G. 288 n. 146.]
1456. — 16. Paris. 1620.
c. Vers. lat. [ed.] per Ph. d'Aquina.
[Wf. II p. 701. IV p. 321, cf. III p. 930.]
1457. (VIII) — f. Lubl. 1628(?).
[Nec in expl. integro Opp. 363F. vol. XI. nec in Cod. separato tractt. parv. (N. 1978a) nec in expl. Hamb. exstat, ubi ipsi tractt. parvi ex ed. Basil., v. Wf. II p. 902, qui Cod. nostr. cum Abot R. Natan confundit, v. ad N. 1976.]
1458. — s. t.: (!) פרקי אבות אשר נעקו כלשון צרפת וטלוקי (!) על ידי פליטת דאקיאן Cap. *Patrum versa lingua gallica et italica per Phil. d'Aquina* 8. Paris. 1629.
[20. Sept.; ff. 20+54+69 (cf. Wf. II p. 702. III p. 930). Versio ital. dedicata Charron Baron de Dormelles. Ed. rara excusa est una cum Ph. d'Aquina: *Veterum Rabbiorum* etc. q. v. Edit. hebr. ital. Paris. 1620 recenset Wf. IV p. 322 ex Maillaire, cf. infra N. 1464.]
1459. — 4. Crac. 1638.
c. Jos. b. Elia Kohen Comm. (*Fundamentum Josefi*) et Ethica coll. secundum Capp. patrum disposita (*Currus Eliae*).
[Ap. Menachem Meisels, cujus filia Czerna typoth. egit, sub Wladislaw. *Currus Eliae*, tit. et pagg. separatis, fin. fer. VI. 3. Elul cum Epilogo filii Comittoris, Samuel, qui Indices adjecit, etiam seorsim offenditur, ut Opp. 1249 Q.]
1460. — text. punct. 4. Lubl. 1642.
c. Mos. Lipschütz Comm. (*Panis duplex*).
[A. בישעך sub Wladislaw (A. 1702 ap. Cat. ms. corr.), in typogr. erecta per [defunctum] Zebi b. Abr. Kalon. Jafe.]
1461. (IX) — v. Tractt. parv. N. 1979 [1645].
1462. — text. punct. 4. Lond. 1651.
c. Fr. Tayleri Vers. lat. et Schollii.
[Ex Typogr. Tho. Roycroft etc.; ff. 40. Translatio marg. interior. pagg. occupat, Wf. II p. 701.]
1463. — in usum recit. inter Pasch. et Pentecost., text. punct. 12. Ven. 1651.
c. Vers. hisp. [lit. lat., v. N. 1513].
[Fin. 1. Adar ארזי [ut recte in Cat. ms. Zz., Cat. ms. Mich.: A. 1552!]; jussu Andr. Vendramini, per Franc. Viceeri, per Factores בטלמנה (נעים ומירוח) Dav. Venturin

ABOT.

TALMUD BABYL.

ABOT.

- (non וינטורין „Victorin“ ut *Wf.* II p. 702), qui libellum jam dudum (כמה שנים) editum non fuisse dicunt; ff. 33+1.]
1464. — text. punct. 8. *Ven.* 1656.
c. Vers. ital. verbali.
[A. שקי, Commissaria Vendramina, per Giov. Imberti, Exstat cum tit. f. 188-260 in *Machsor* rit. rom. Translatio in usum ludimagistrorum decurtata (כאשר מהרמנים המלמדים יצאו על כן חסרנו קצת לשוננו) ad Versionem Ph. d'Aquina (N. 1458) proxime accedit.]
1465. — 4. *Ven.* 1659-60.
c. Sal. Isaki et Zebi H. Tuchführer Comm. (*Hereditas Zebi*).
[A. היחה „MDCLIX appresso l'illustr. Sig. Gerolimo Bragadini Per Lorenzo Pradoto, corr. Mos. Sacut,“ fin. fer. I. 3. Adar היחה (1660); ff. 104+4, ubi epigr. Correctoris [secundi et Factoris] Jos. b. Jak. Kohen.]
- 1466] — edid. Scherzerus [*Wf.* IV p. 321]
8. *Lips.* 1664.
1467. — text. punct. 4. *Ultraj.* 1665.
c. Jo. Leusdenii Vers. lat. et Nott. philolog. Acced. Daniel etc. [v. N. 548].
[Ex off. Meinardi a Dreunen Acad. Typogr. „Versionem utplurimum Fagianam retinet.“ *Wf.* II p. 701, cf. I p. 335.]
- 1468] — cura Dan. Hasenmüller. 8. *Kilon.* 1674.
[*Wf.* IV p. 321; impressa videtur una cum Threnis N. 579.]
- 1469] — 8. *Lips.* 1684.
c. Ge. Henr. L(ehmann) Vers. germ. et Nott. ex Comm. Rabb.
[*Wf.* II p. 702. In I. „Verzeichniss einer Sammlung von Büchern... H. I. Michael etc.“ (per Dr. Hoffmann) 8. Hmb. 1847, p. 88 n. 1750 tantum: „Deutsche Uebersetzung etc.“]
1470. — 4. *Prag.* 1689.
c. Sal. b. Zebi Comm. (*Domus Davidis et Salomonis*).
[Ap. Fill. Jeh. Bak, edid. Mos. b. Isak שפרינאש ex Kremnitz, Rabb. in שינאוא, corr. Sam. Perlhefter. Paginae primae vix legi possunt.]
1471. — text. punct. 8. *Ven.* 1696.
c. Vers. ital. ad normam Vers. ludimagistrorum [v. N. 1464].
[A. למשויע, Typogr. Bragadina, desiderio Isak b. Jak. b. Isak Levi; ff. 46. Exstat scorsim *Opp.* 125 A O. et in Ord. Pre c. rit. rom. ejusd. A. P. II f. 1-46. *Wf.* II p. 702.]
1472. — text. punct., in usum Studiosorum re-
- cusum (ff. 16) [*Wf.* II p. 700] 8. *Halae Magd., sumpt. Fried. Zeidler et Heinr. Georg. Mussetti.* 1700.
- 1473] — s. t. קולין seu Rabbini ex tenebris Talmudicis vocantes etc., text. punct., loc. Bibl. ad marg. citat., acced. Index Lat. [qui fere totum libellum latine exhibet] per F. E. Collin [*Wf.* II p. 700] 4. *Giessae.* 1765.
- 1474] — c. Vers. ital. et hisp. [*dub.*] *Ven.* 1707(?).
[„Neuer Büchersaal“ XIV p. 76, ex Cat. ital. librorum in off. Hier. Albrizzi exstantium A. 1707 ed., ap. *Wf.* II p. 702.]
- 1475] — [*fact.*] *Wilm.* 1708.
v. infra 1718N. 1480.
- 1476] — text. punct., c. Comm. selecto per Seeb Wolf b. Samuel Jaroslaw, v. Preces Sabb. (1709. 1725).
1477. — text. punct. 12. *F. a. M.* 1713.
c. Obad. Bertinoro Comm.
[A. בעתה אחישנה „lit. Amst.“ (major.), ap. Anton Heinscheit, cura Menachem Mendel b. Mos. Bloch. *Wf.* II p. 701. IV p. 321, cf. III p. 690 n. 1438 b.]
1478. — f. *F. a. M., typogr. Jo. Kölnner,* 1713.
c. Sal. Isaki et Sam. Uceda Comm. „Ed. III.“ [re vera IV.], acced. Abr. I. Esra *Aenigma* c. Editoris, Dav. Grünhut, Comm.
1479. — 4. *Hamb.* 1715.
c. Eliae b. Arje L. Comm. (*Scriptum Eliae*).
[A. למדר ורשיב לב אבות עק בניא inc. fer. II. 18. Tebet, fin. fer. III. Novil. Adar II. בעתה, in aed. Joh. (sic) ראהני (Rose).]
1480. — 4. *Wilm.* 1718.
c. Comm. Anonymi [ut vid. recentioris aevi].
[A. בשלשן המושנה שני חכמים, ap. Hirsch b. Chajjim. Cat. ms. Zz. A. 1719 habet, sed omittit ed. in 8. A. 1708 „עם פירשי והוספות(!)“ (c. Comm. Sal. Isaki „et Addit.“, seu „aucto“) quam ex Cat. ms. Mich. citat *Zz. Ztsch.* p. 373, et erroneam habeo. Incipit Comm. אמר משה קבל תורה בכחירה ולא באונם ולא בחיוב ע"ר שהחזירה הקב"ה על כל אומה ולשון שני חכמים וכו' שמעתי אומרים שני חכמים והוא לשון רבים כרי שיהיה הלכה כמותה.]
1481. — 4. *Ven.* 1719.
c. Benj. Kohen Comm. (*Patres mundi*).
[Stamp. Bragadina, f. 115 Index errat. et neopolis Committoris, Israel Benjamin b. Jesaia b. Isr. Chiskijja Bassan, Carmen.]
1482. — 4. *Ofb.* 1719.
c. Benjam. W. b. Jekutiell Comm. (*Ramus arboris patrum*).
[A. בני יתנו בשם עשה אקבשם (*Wf.* IV p. 321:]

ABOT.

TALMUD BABYL.

ABOT.

- A. 1718, neglecta lit. s) sine mentione typogr. [for-
san Bonaventura de Launoy, qui hoc A. Seligm. Reis
excepit]. Comttrem sustinuerunt Rabb. magnus Heschel
Cracov. et filii sui Josef et Mos. Löb.]
1483. — text. punct. 8. *F. a. M.* 1722.
c. Jechiel b. Jedidja Comm. [Ed. II.].
[A. השער בנים כושר אבות, Approb. data fer. I. 8.
Tebet, ap. Jo. Kölner, per Sal. London.]
- 1484] — c. Comm. Seeb W. b. Sam. (1725).
v. supra N. 1476.
1485. — 4. *Alton.* 1728.
c. Natan b. Isak Comm. (*Abot de-Rabbi Natan*).
[A. השער לה' דריקים יבואו בו, in aed. Sam.
Poppert. *Wf.* IV p. 322.]
- 1485A. — text. punct., cum Vers. ital. [lit. lat.]
per Jak. Saraval 16. *Ven.* [1729].
[Expl. tit. destitutum ed. ignotae Venetiis detexi.
Praef. Interpretis, qui Versionem discipulo quodam de-
dicat, data 19. Maji 5489; in fine (f. 62) factor (הפועל)
Benjamin b. Ahron Polacco.]
1486. — 4. *Fürth.* 1764-5(?).
c. Mos. Alscheich Comm. (*Elevabil Moses*).
[A. מדר את בני ישראל כל החקים, fin. ירים משה ירו, ubi
forsan lit. ח non numeranda sed ה.]
1487. — 4. *Liv.* 1766.
c. Simson Nachmani Comm. (*Generationes Sim-
sonis*).
1488. — s. t. פ"א The sentences and proverbs
of the ancient fathers, in six chapters called
Abouth; with some of the contents of Maimo-
nides translated by a primitive Ebrew [Abra-
ham b. Naftali טננ] 8. *Lond.* 1771-2.
[„Sold only 27 and 67 Lemanstreet.“ Typotheta Jeh.
L. b. Alexander, qui etiam officinam habuit. Introd.
Interpretis data 26. Kislew (exeunte A. 1771), ejus
accedit Admonitio: הוזהרה להסתיק איש עברי, addito
nomine suo, ejus Monogramma tit. verso.]
1489. — 4. *Prag* 1795.
c. Dav. Rokizan b. Abr. Comm. dupl. (*Collectio
Davidis et Tentorium Davidis*).
[A. אלהי אבי אברהם היה בעזרי. Quae in tit.
commemoratur Vers. germ. inscripta: לשון לימודים
non exstat!]
1490. — text. punct. 8. *Rödelheim* (5583) 1822.
c. W. Heidenheim Comm. et Vers. germ. [Cap.
VI. Vers. non habet] et Sim. Duran Introd.
[Signatur p. 117-26, est itaque eadem ed. quae Pre-
cib. annexa.]
1491. — 8. *Brl.* 1834.
c. Jak. Emden Comm. (*Panis Coeli*), adjectis

Zebi H. Rabb. Berol. Annot., cum effigie
Comttoris.

1492. — s. t.: מנחה שבת *Oblatio Sabbati*
8. *Krotoschin* 1847.
c. H. Caro Vers. germ. et Comm. hebr. (*Si-
mila in oblationem*) ejusque Vers. germ. compend.
(*Thus purum*) [lit. germ.].
1493. — Capp. V 8. *Alton.* 1848.
c. Sal. Isaki et Jonae Gerondi Comm.

EDITIONES ANNEXAE.

- 1494] — in plurimis edd. l. Prec. quotid.
Prec. fest., passim cum Comm. Maimonidis,
Prec. Sabb. et aliis in libris liturgicis, ut
Institut. lectionis quotid. etc. q. v.
[*Wf.* II p. 700 unam ed. 1666 Precum commemorat
ex innumeris librorum ritualium edd., quas sigillatim hic
recensere opus non est; Edd., quibus accedit Comm.
seu Versio iisdem auctoribus ac Ritualis ipsius, suo
loco ordine chronologico jam notatae sunt.]
- 1495] — c. Dav. Kimchi [revera recensio alia
ejusdem Comm. qui Sal. Isaki adscribitur
q. v.], in Prec. quotid. (1525).
[Insertus est idem Comm. in Comm. Naftali Hirz Tre-
ves in Prec. quotid. 1560 et 1703, et in Comm.
Zebi Sundels et Mardochai in Prec. quotid. 1572.
1592. 1597. 1601-5. 1613. 1681. 1696. 1714. 1717
cum Additt. insertis praemissaque nota de initio hujus
tract., incip. וזו שמסכתא הו.]
- 1496] — c. Obadia Sforzo Comm., in Prec. fest.
rit. rom. (1540).
1497] — cum Indice loc. parallelorum in Talmud
per W. A. Meisel, in Prec. quotid. (1846).
1497A.] — hebr. tantum, vel cum Vers. hisp., ad
calcem l. Cantic. Canticorum q. v. inter Bib-
lia hebr. A. 1660 N. 529; 1663 N. 537; 1664 N. 540;
1683 N. 612 [Ed. duplex]; 1701 N. 714A; 1705 N. 749; 1712
N. 801.
[Suppl. *Wf.* II p. 70. 1177. IV p. 732.]

VERSIONES.

1498. — Germ. sub tit.: פ"א das sein die פרים
in Teutschen gar wol verteutscht etc., viel anders
als sie gedruckt sein in die alten פידורים etc.
4. *Crac. sub Sigismundo*, ap. Isak b. Ahron
[exeunte Saec. XVI].
[A. 1586 ap. *Wf.* II p. 702 (cf. *Serap.* p. 29 n. 241)
ex annexo l. Psalm. (N. 273); aliter expressa dicitur
Versio ac in veteribus l. precum, unde potius ad annos
posteriores hujus Saeculi retulerim. Incipit: כל ישראל,
das heisst die מסכתא von den אבות darum dass die

ABOT.

TALMUD BABYL.

ABOT.

משה קבל הורה (et sic per 3 paginas quasi introd.). משה der antling [empling] die הורה von Berg-Sina von unsern lieben Herru Hant und er war darum 40 Tag auf den Berg“ etc. Est ergo Paraphrasis magis quam Versio. Ed. rariss. exstat etiam in Bibl. Caesar. *Vindob.* XX. H. 13.]

1499. — u. s. 4. *Crac.* 1617.

[A. 377 verbis exprimitur et: „in typogr. quam erexit (ברפוס אשר הקם יצחק... sic) Isak b. Ahron,“ in cujus jam exscunte A. 1612 mortui officina filii excudebant. — *Wf.* II p. 702.]

1500. — u. s. cum Appendice partim ex Sam. Uceda Comm. [in fugam vacui ut vid.]

4. *Prag, Nepotes Mos. Kaz.* 1688.

[*Wf.* II p. 710. Forsan una cum Prec. quotid. germ.]

1501. — פֶּלֶא בְּלֵא: das is die lange (לונג) פרקים in Teutschen gar wohl etc.

4. s. l. [*F. a. M.*] 1607 (?).

[A. גאולה ונילה יבא גאולה, quod 477 (1717) efficit, sed omnes Catt. et *Wf.* II p. 702 (qui loc. Hamb. suspicatur) A. 1697 sistunt (detractis duabus litt. Jod); lit. sunt min. Ed. sequitur Cracovianam.]

1502] — [*Wf. ib.*] 4. *Dyhr.* 1711.

1503. — Ed. diversa

4. *Prag, Nepotes Mos. Kaz.* 1713.

[In tituli invitatione recente Versio dicitur magni Doctoris („es hat sie ein grosser הגדול נאון thun machen“), sed Introductio et ex parte tantum Paraphrasis ipsa mutata. Adjecta est expositio, ubi in fine versiculus Proverb. exponitur ex ore defuncti [A. 1597] R. Akiha Frankfurt! („den פסוק hob ich מקבל gewesen von מפרנקפורט עקיבה מהרר ר“ משלי הג' das ich von ihm hört“). Comm. non adest, corr. *Wf.* II p. 702.]

1504. — Versio prorsus alia [forsan per Bezalel]

4. *Sulzb.* 1717.

[A. ספר פרקי אבות (*Opp.* 418Q. A. 1563 ad 419Q pertinet), ap. Ahron [b. Uri]. Praef. incipit.: בלבי צפנהי אברהן למען לא, ubi nomen Interpretis expressum videtur.]

1505] — variis Interpretibus in varr. edd. Prec. quotid. hebr. cum Vers. germ. A. 1562 etc. q. v., et vide Vers. per Heidenheim supra A. 1822N. 1490.

[Huc pertinere videtur ed. sine titulo ap. *Wf.* II p. 710.]

1506] — in varr. edd. Prec. quotid. germ., q. v., inter quas edd. recentiores lit. germ. per Is. Euchel etc. (1786. 1799).

1507] — [lit. germ.] per G. H. L. (ehman), una cum textu hebr. N. 1469 (1684).

1508] — [lit. germ.] per H. Caro, una cum textu hebr. N. 1492 (1847).

1509] — maxima parte germ. [lit. germ.], per M. E. Stern q. v. (1840).

1510] — Anglice per Abraham b. Naftali, una cum textu hebr. N. 1488 (1771-2).

1511] — Gallice per Ph. d'Aquina, una cum textu hebr. N. 1458 (1629).

1512] — Hispanice [lit. lat.], cum textu hebr. A. 1651N. 1463; 1707 (?) N. 1474.

1513] — [recognovit Mos. Belmonte?] [lit. lat.], una cum textu hebr. ad calcem l. Cantic. Cantorum, q. v. inter Biblia hebr. A. 1664 N. 540.

1513A] — recognovit Jos. Franco Serrano, u. s. A. 1683N. 612 [nota]; 1701N. 714A; 1712N. 801.

[De primo Interprete nihil constat. Ed. 1651 recusam sese fert. Certe in corpore Mischnicò hisp. per Abraham Reuben b. Nachman 1606 (cf. N. 1988) jam exstitit et tract. noster. Ed. *Amsl.* 1666 ad calc. Prec. quotid. ling. hisp. affert *Wf.* II p. 702. In Prec. quotid. cum Vers. hisp. per Isak b. Schemtob Cavallero ante A. 1583 et 1622 excusis tract. nostrum non adesse accepimus. In ed. 1683 (cf. N. 1322A), quae fertur tertia, scil. Cantici, (cf. ed. V. A. 1712 ap. *Wf.* IV p. 322. 906 n. 1527d, cf. III p. 743) Interpres ראב פראקין jam ed. 1664 (!) dicitur Mos. Belmonte, sed ed. 1664 ab ed. 1651 vix discrepare accepimus!]

1514] — Italice 8. *Mant.* (?) 1588.

[Cura „Isak שלם“: *Wf.* II p. 710. I p. 169 n. 1270 (suppl. *Zz.* Z. G. 257). Isak שלם b. Jos. A. 1565 Mant. et 1568-87 Venet. correctorem egit, filius vero Meschullam A. 1589-90 Mant. N. 290 correxit, unde vel Correctoris vel loci nomen suspectum. In Precibus quotid. ipsis italice antea editis tract. noster non exstat.]

1515] — 8. s. l. e. a. [*Mant.* 1560-1?];

[*Wf.* I p. 691; forsan supplementum Precum quotid. ital., cf. N. praeced.]

1516] — c. textu hebr. A. 1656N. 1464; 1696N. 1471. 1707 (?) N. 1474.

1517] — [lit. lat.], per Ph. d'Aquina N. 1458 (1629).

1517A] — [lit. lat.], per Jak. Saraval N. 1485A [1729].

1518] — Latine, una cum textu hebr. integro edidd. *Fagius* (1541. 1703), *Ph. d'Aquina* (1620),

ABOT.

TALMUD BABYL.

BABA KAMMA.

Taylerus (1651), *Leusden* (1665), *Collin* (1675),
v. supra suis locis.

[*Wf.* II p. 701 (ubi de Vers. Hartmanni) p. 1371.
IV p. 321.]

- 1519] — Excerpta hebr. cum Vers. lat., vide
Mich. Neander: *Erotemata* (1556 etc.).
Jo. Drusius pater, *Opera varia* (1587 etc.).
Wil. Schickardus: *Eclogae sacrae* (1633).
Jo. Plantavitius: *Florileg. Rabb.* (1645).
Jo. Buxtorfius fil.: *Florileg. hebr.* (1648).
[De Comm. Abot R. Natan v. supra p. 209.]

ARACHIN (ערכין, de Aestimationibus)

[Ord. V. tract. 5.]

1520. (II) f. *Ven.* 1522.
1520b. — f. *Ven.* 1528.

[*Grapius* ap. *Wf.* II p. 898 recte monet, Ascherum
et Maim. (et quidem in utraque ed. et in ed. Giust.)
in tit. promissos esse; sed Maim. exstat in hunc or-
dinem collectus seorsim, v. N. 1963.]

1521. (III) — f. *Ven.* 1550.
1522. (V) — f. *Bas.* 1580.
1523. (VI) — f. *Crac.* 1605.
1524. (VIII) — f. *Lubl.* 1627.
1525. (IX) — f. *Amst.* 1647.

1526] „Cod. Talmud. de aestimationibus etc.
una c. Comm. Raschi et observationibus R.
Isak (!) et Tam Tosafot“ et *Piske Tosaphot*
[hebr.] speciminis loco verti et illustrari coep-
tus a Magn. Rönnow [*Wf.* II p. 712]

f. *Traj. ad Rhen.* 1690.

BABA KAMMA (בבא קמא) Porta prima, de litibus) [Ord. IV. tract. 1.]

- 1527] (I) — c. *Piske Tosafot*
f. s. l. e. a. [per G. Soncino, ante 1519].

[Expl. unicum hucusque ignotum, ap. *Abn.* sine mentione
typographi, ff. 103; locus impressionis vid. *Isaurum*,
ubi plerique tractt. noti excusi, cf. supra N. 1422.]

1528. (II) — f. *Ven.* 1521.
1528b. — Ed. II. f. *Ven. s. a.* [ca. 1530?].

(cum Nott. MS. plerumque criticis per Jehuda
Gedalja).

- 1528c] — f. *Ven.* 1538.

[Desinit f. 146b, ubi Registrum. *Wf.* II p. 897.
Ed. II. desinit f. 146a (sine Registro): per Praepositum
(ע"י הגבר הוקם על המלאכה) Corn. Adelkind Levi,
cf. Tract. Makkot N. 1735. — b) Ed. ubique desiderata.
Expl. *Opp.* 361F. a Jeh. Gedalja (q. v. inter auctores,)

castigatum esse testatur possessor Immanuel b. Isak.

— c) *Wf.* II p. 897.]

1529. (III) f. *Ven.* 1518.

1530. — f. *Salon.* 1563.

c. *Piske Tosafot*, Ascher et Maimonid.

[Inc. 18. Elul, sub Soliman, ap. Jos. Jaabez, qui
totum Talmud edere optat (יבחנו להרפים כד)...
(החלמור); ff. 144; lit. minor. quam edd. Constant. *Wf.*
II p. 910.]

1531. (V) — f. *Bas.* 1578.

1532. (VI) — f. *Crac.* [1603].

[*Opp.* 454F. tit. destit., sed v. *Wf.* II p. 901.]

1533. (VIII) — f. *Lubl.* 1619.

1534. (X) — f. *Amst.* 1645.

[Fer. III. 7. (6.?) Tammus, suppl. *Wf.* II. p. 902 (qui
p. 910: A. 1622! ff. 119+24.)]

1535. — c. Comm. f. *Lubl.* 1646-[*Crac.*] 1648.

[A. השם אשר תשים, in typogr. erecta per
doct. etc. (החכם השלום (!) האלוקה כמחרר) Zebi b.
Abr. Kalonymos Jafe וצ"ל, consensu Doctorum
et Praesidum academiarum (בהסכמת גאון וראשי ישיבות).
In Tit. exstat figura ex puteo hauriens, quae adest in
Sal. Loria: *Mare Salom.* *Lubl.* 1636, et literae cir-
cumpositae קמ יוצב forsitan ex nomine זבי
seu Kalonymos fil. defuncti Zebi, qui eodem A. praef.
est in Jos. Karo l. מגיד מישרים (cf. *Introductio* nostram).
Numeri ff. ed. Venet., quos tit. ad marg. adposit.
promittit, in expl. *Opp.* 455F. non adsunt nec folia
ipsa numerata; sed exstant tantum hujus ed. Capp. VI,
quae excipit residuum ex ed. diversa, sed, ut videtur,
praecedentis ed. supplementaria, ubi revera numeri ff.
ed. Venet. ad marg. perpetui. De hoc vero hucusque
ignoto et peculiari cod. specialia quaedam adjicienda.
Incipit fol. recto Praefatio variis momentis commemo-
rabilis Editoris seu typographi (הקדמת המדפיס) Me-
nachem Nachum b. Mos. זל"ה Meisels
Cracoviensis [tunc temporis typogr. Cracov.], qui
rem plane novam (cujusque nulla hucusque nota ana-
logia), nempe puncta locis biblicis apposita
vocal. variis defendit argumentis contra plebem
omni novo infestam, atque auctoritate veterum et
coaevorum Rabbiorum et academiarum Praesidum, in
quorum usum Talmud edere se compulsus ait; litera-
rum fusorem Christianum [de literarum fusione locus
est hic unus ex paucissimis, qui innouerunt] se sibi pro-
curavisse, non sine extremo discrimine, quod Löb
quidam (v. infra) tamen averterit, praecipitata vero
excussione pro nundinis, versiculos aliquot plagulae
primae non punctatos esse. Jussu Magnatum, addit,
tractatus Talm. edendos etiam intervallis nundinarum

BABA KAMMA.

TALMUD BABYL.

BABA BATRA.

Lublinski prostitutos, et quidem ap. generum tunc ibidem degentem Löb Meisels (אקסה לה' שהיה) מלכתי וארז כאומן ואמונה והשוואה חן להאלופים החורניים וכו' שהרהיבני להדפיס הש"ס לצורך גאוני ראשי ישיבות יצ"ו ובפרט ראשי קצני עדתנו וכו' וכו' שאל יאשימוני אם לפעמים ימצא איזה שניאות בדפוס החת ידי כאשר אלקים הודע ועד כי בטורח גדול ובקושי השתדלתי המטיף אותיות כי לא מבני ישראל הוא ומכתי בעצמי בסכנות עצומות כנודע להשתדלן הוויק שלנו ה"ה היקר כהר"ר ליב יצ"ו ברם זכור אזהו האיש לטוב כי היה לי בעה"ל לעור גדול. והנה הכתבים נשלמים מהמחנן מקרוב והוכרחתי למחר בהדפסת הש"ס להבין ליריד נראמניץ א"ה וידוע כי כל עצה ומעשה נמורה נפחלה לכן איורה פסוקים בקונטרס הראשון אינם מנוקדים... כאשר קצני רוני ארץ צו עלי שיהיו הנטרות שארפים א"ה בורה אחר וזה מונחים בלובלין באופן שבין הירידים יוכלו ג"כ לקנות הנמורה ההם לכן הנני מודיע לכל שיהיו א"ה חת ידי חתני (הנעלה כהר"ר ליב יצ"ו מיוולש הדר שם לע"ע). Addit Sal. b. Ahron Levi Cracoviensis, se ed. sec. Sal. Loria l. „Sapientia Sal.“ et Jos. Delakrut b. m. (ז"ל) correxisse. Eodem fol. verso incipit Cap. VII. In libri clausula et epigr. data 5. Julii 1648 (תפרה) נשיבה בדקה יום א' לסדר ולא היה ערה ב"י (יהוה) כצאן אשר אין להם רועה [Num. XXV, 11.] להוציא ad cladem famosam modo inceptam Iudaeorum Poloniae alludi videtur, qua et continuatio edit. Talmudis, in epigr. ipsa adhuc optata, intercepta videtur; nullus enim codex officinae Cracov. labescentis posterior notus.]

1536. — c. Comm. f. *Wilm.* 1716.

[A. חבא עלינו אור הנאולה, ap. Hirsch b. Chajjim. *Wf.* II p. 910.]

1537. — 8. *Brl.* 1727.

c. Sam. Edels *Nov.*

[A. טבא כלויהה, typotheta Israel b. Mos. Berolinensis [in officina Natan Neumark]. *Wf.* IV p. 323: „in 4ta.“]

1538. — c. Comm. f. s. l. e. a. [*Sulzb. ca. fin. Saec. XVII.*]

[*Piske Tosafot* in tit. promissa non exstant in expl. *Opp.* 456F., ff. 119. Lit. min. sunt *Sulzb.*, cf. N. 1546, unde locus ap. Cat. ms. et *Wf.* II p. 910; formula: „Cum licentia etc.“ deest.]

1539] MISCHNA lat. per Const. L'Empereur, q. v. (1637).

BABA MEZIA (בבא מציעא), Porta media, de litibus [Ord. IV. tract. 2.].

1540. — (H) f. *Ven.* 1521.

1540a. — (c. Nott. MS. ut vid. per Jeh. Gedalja.)

1540b] — (Ed. II?)

f. *Ven.* 1531.

[In ed. I. epigr. Correctoris Chijja Meir Registrum praecedat. Notae eadem manu adscriptae ac in tract. Baba Kamma. *Wf.* II p. 897, ubi et ed. sequens, sed sine numero editionis.]

1541. (III) —

f. *Ven.* 1548.

1542. (V) —

f. *Bas.* 1578.

1543. (VI) —

f. *Crac.* [1603].

[*Opp.* 454F. tit. destit., sed v. *Wf.* II p. 901.]

1544. (VIII) —

f. *Lubl.* 1620.

1545. (IX) —

f. *Amst.* 1645.

1546. — c. Comm. Sal. Isaki et Tosafot, sec. ed. Venet. Giustinian. f. *Sulzb.* 1694.

[Fin. fer. III. 17. Elul תנר [Cat. ms. et *Wf.* II p. 910: s. a.], ap. typographos Fill. Mosis Bloch, sub „Pfalz-Graf Christ. August.“ In fine notatio adjecta nomine Isak Kohen b. m. et Mos. Isserls.]

1547] — c. Comm. [*Wf.* II p. 910]

f. *Amst.*, *Mos.*, b. *Abr.* [*Mendez.*] 1702.

1548. — „sec. ed. Amst. Benveniste“

f. *Amst.* s. a. [ca. 1700-10].

[In scheda tegumenti *Opp.* 460F. A. חסו (1706) erasus et חסו (1709, quod depravatum ap. *Metz.*). Ediderunt Natan Feitel b. Jeh. b. m. et Jeh. L. b. Jochanan Loria, Praesidentes societatis studiosorum (גבאי לומדי חוריה), in aed. socc. Ascher Ansel et c.]

1549. — c. Comm.

f. *Wilm.* 1716.

[Ap. Hirsch b. Chajjim. *Maimonid.* Comm. in tit. tantum! Tit. verso: *Varr. lect.* (חילופי נוסחאות) sec. Sal. Loria, Sam. Edels et Meir Lublin. *Wf.* II p. 910. IV p. 323.]

1550. —

8. *Brl.* 1725.

c. Sam. Edels: *Nov. secund. curis* et Mos. b. Isak Bonems *Nov. Aggad.*

[A. חתה חנה ונח מוק אל חנה, (corr. *Wf.* IV p. 323: A. 1726), in aed. et typogr. Natan Neumark. *Varr. lect.* sec. Sam. Edels et Meir Lublin exstant fol. ult., sed „Sal. Loriae Annot.“ in tit. tantum.]

BABA BATRA (בבא בתרא), Porta postrema, de litibus [Ord. IV. tract. 3.].

1551. (I) — c. *Piske Tosafot* et Ind. mater. Ed. repet. f. *Pesaro*, *Gers. Soncino*. s. a. [ca. 1511].

[Non „in omnibus“ congruit cum tract. *Jehamot* (X. 1677), ut ex autopsia ait *Rof.* Ann. p. 44 n. 3. Noster enim dicitur impressus *denuo* (גרענצבאדערש), *Maimonid.* non habet, sed post *Piske Tosafot* in marg. superiore legitur בקים בראש (Index locorum) et sub titulo היקור דיני ב"ב (*Perscrutatio statutorum tract.*

BERACHOT.

TALMUD BABYL.

BEZA.

1572. (VIII) — f. *Lubl.* 1617.
 1573. (IX) — f. *Amst.* 18. *Sivan* 1644.
 1574] — f. *Amst.* 1710.

c. Sal. Isaki Comm. [*Wf.* IV p. 323].

- 1575] — c. Comm. [*Wf.* IV p. 323] f. *Amst.*, *Proops.* 1714.

1576. — c. Comm. etc. f. *Amst.* 1714.

- 1576a. — u. s. charta magna.

- 1576α. — u. s. charta maxima.

- 1576β. — u. s. charta magna caerulea.

[Est eadem ed., quae postea recuso tit. editioni integrae N.1414 inserta.]

1577. — 8. *Amst.* 1723.

c. Ascher et Sam. Edels *Nov.*

[A. אַת בִּנְיָאָן, ap. Jos. Dajjan.]

1578. — f. max. *Prag.* 1728.

c. *Piske Tosafot*, Maimonid., Ascher c. Jomtob L. Heller Supercomm. dupl. (*Punis deliciarum* et *Deliciae Regis*) et [Jak. b.] Ascher: *Decisiones*, Sal. Loria Emendd. et Sam. Edels *Nov.* — סדרורעים (cf. N.1956.) c. Maimonid. et Simson Sens. — Accedit Mos. Maimonid. *Repet. legis* lib. VII. de seminibus c. *Annot.*, Abr. b. David Animadv., Jos. Karo Comm. (*Argentum duplex*) et Vidal di Tolosa Comm. (*Panis duplex*).

[A. בְּרַכּוֹת הַדְּרֹאוֹת לְסֵלֶךְ נִירָא, ap. Ne-potes Jeh. Bak; ff. 47+4. Ascher sine tit. ff. 47. Ordo Seraim A. פֶּהָה ff. 86. Maimonid. sine tit. non paginatus.]

1579. — (Talmudis P. I.) f. *Brl.* 1842.

secundum edd. superiores, adjectis emendationibus etc.; Mischnae textus punctatus, alia hebraea interpunctata, adjecta Etymologia et explicatione vocum exoticarum, adjectae sunt *Novellae* Sal. Loria et Sam. Edels, praecedit Introductio, adjectus est Comm. hebr. et Vers. germana [lit. germ.] per E. M. Pinner et impensis ejus.

[Tit. germ. et hebr. „Introductio“, quae praecedit ff. 24, pauca exhibet ad initium et finem (Disstt. de בְּרַכּוֹת) Interpretis, estque praemissa Maimonidis Praef. et Samuel Nagid cum Regulis etc., Index tantum capitum ad calcem recusus (cf. N.1414). Textus exhibetur fol. recto cum Comm. hebr. et subjecta Etymologia, pag. ad-versa Versio germ., Expositio („Erläuterung“) germ. et Comm. hebr. (בִּיאָר). Sequuntur *Piske Tosafot* et Ascher cum Comm. (בִּיאָר לְהַלְכוֹת) Editoris. Cf. Pinner: Compend. des babyl. Talmudis, hujus editionis praecursorem, et quae ibidem notatae sunt castigationes per Luzzatto.]

- 1580] — f. 1-19a, lat. per Sam. König, v. J.

Rhenferdius: Specim. dispu. Gemar. (1696).

1581. — Cap. I. 4. *Hamb.* 1713.

c. G. Elies. Edzardi Vers. lat. et Nott.

[*Wf.* II p. 704. IV p. 323.]

- 1582] MISCHNA, lat. per P. Riccium, q. v. (1519).

[*Wf.* II p. 704: A. 1619, IV p. 323 omnino exstare negat!]

- 1583] — lat. per Jo. Ulmann, q. v. (1663).

- 1584] — cum Sam. Clerici Vers. lat.

8. *Oxon.* 1667.

[*Wf.* II p. 704. IV p. 323.]

- 1585] — lat. per Guisium, q. v. (1690).

BEZA (בִּיעֶזֶר, de Ovo) seu Jomtob (יָוֶם טוֹב, de Die festo), de rebus, quae diebus festis permissae vel vetitae sunt [Ord. II. tract 7.].

- 1586] — (I) c. *Piske Tosafot* et Mardochai

f. [*Soncino* ca. 1484-90].

[Unum notum expl. Vatic. imperf. annexum tractatui Berachot (N.1567), unde paulo post cum impressum videtur. *Rof.* Annal. p. 135.]

1587. — (II) [*Wf.* II p. 897] f. *Ven.* 1521.

- 1587b. — Ed. II. [pau. differ.] f. *Ven.* 1530.

[*Wf.* II p. 897=910! In expl. *Opp.* 393F. Ascher (f. 44 sq.) desid. Differt e.g. fol. 1.]

1588. (III) — f. *Ven.* 1547.

1589. (IV) — c. *Piske Tosafot* f. *Lubl.* 1567.

[Fin. 1. Kislew 328 (exeunte A. 1567), per Soc. Elieser b. Isak, Jak. b. Dav. Gutrath (גִּטְרַת), Isak b. Elieser, Kalonymos b. Mard. Jafe, Elieser b. Meschullam, qui singuli „מִתְחַקֵּק“ (Typogr. seu Editor) ad nomen addunt. Expl. *Opp.* 408F. tit. destitutus, cf. infra N. 1900. *Wf.* II p. 910 typogr. primum omisit.]

1590. (V) — f. *Bas.* 1579.

- 1591] — [fict. ?] f. *Crac.* 1587.

[„Lucem quoque vidit... per Jeziel b. Jedidja.“ *Wf.* II p. 911, ubi pertinere videtur ad tract. Berachot. Exstat enim *Opp.* 114F. post Midrasch Rabbot ed. 1587 lib. סֵדֶר בְּרַכּוֹת auct. Jeziel b. Jedidja (q. v.) ed. 1582, quem *Wf.* cum tract. talmud. confudisse videtur!]

1592. (VI) — f. *Crac.* 1603.

1593. (VIII) — f. *Lubl.* 1622.

1594. (IX) — f. *Amst.* 1645.

[*Fict.* ed. 1688 per Benveniste (?) ap. *Wf.* II p. 911.]

1595. — „sec. ed. Venet. Ginstinian.“

f. min. *F. a. O.* 1694.

c. Ascher.

BEZA.

T A L M U D B A B Y L.

CHAGIGA.

- [Lit. Prof. Beckmann ap. Mich. Gottschalk, edid. Menachem Mannes b. Abr. Kohen ex Glogau ex familia (? א״ש) Lipschütz, nepos Sam. Kohen Rabb. Bunzlau. Tit., qui in tractatibus hujus ed. ligno non optime incisus videtur, de Jos. Karol., domus Jos. loquitur, sicut ed. Cracov et Amst., quanquam omnino ad normam ed. „יוסטיניא“ (sic) expressus fertur. Finis Ascheri exstat tit. verso! cf. tract. Rosch haschana N.1832.]
1596. — c. Comm. sec. ed. Justin. f. *Wilm.* 1712.
[A. לְסֵדֶר מִשְׁנֵה אֶת מִעֲדֵי ה' אֵל, per typogr. Israel b. Meir ירל ex Prag, in typographia nova ע"י רומחוקק... אשר דוקס(?) בדפוס חדש ברושדלוה) (פה ק"ק ווילנ'). *Wf.* II p.910: „A.472 C.1702“. *Zz.* Z. G. 268, cf. infra ed.1725 N.1602.]
- 1597] — Textus signis distinctivis divisus c. Comm. [*Wf.* II p.911] f. *Amst.*, *S. Proops.* 1714.
1598. — c. Comm. f. s. l. [*Hal.* 1714?].
[„Per Typogr. Mos. b. Abraham ex Amst. (ע"י המדפיס כהרר משה בר אברהם מאמ"ד בשנה ע"ד מתי הקק הפלאה), quod si verbum punctis signatum A. exprimeret, esset 74 seu cum ה sequente 474=1714. *Wf.* II p.910: *Hal.* et ed. inter A.1712 et 1717 recenset, Cat. ms.: *Hal.* 1690 (מתי), et *Opp.* 406F.: *Amst.* 1714 ex conjectura perverse combinata, v. ad Tract. Megilla N.1758.]
1599. — c. Comm. f. *Zolk.* 1716.
[Sub Constantin (אֶלְנֶשְׁטֵינְא) fil. regis, ap. Ahron b. Chajjim David Levi, nep. Uri Phöbus. Tit. lit. albis ligno incisis. *Wf.* IV p.323.]
1600. — c. Comm. 8. *Ofb.* 1717.
[A. לְסֵדֶר עַל פִּי דִּתְּוֹרָה אֲשֶׁר, ap. Seligman Reis, per Dav. b. Seligman Ginz (גינץ) et Jechiel b. Dav. Treves ex Galingen. *Wf.* II p.910.]
1601. — 8. *Amst.* 1722.
c. Ascher et Sam. Edels *Nov.*
[A. ולמרחם אהם, in aed. et typogr. Jos. Dajjan.]
1602. — c. *Piske Tosafot*, sec. ed. Fr. a. O. 8. *Wilm.* 1725.
[Ap. Hirsch b. Chajjim. *Wf.* IV p.323: A.1723 in fol., nescio an ed. altera, cf. tract. Megilla N.1760.]
- 1603] — [c. Sam. Edels *Nov.*?] 8. *Brl.* 1725.
[*Wf.* IV p.323: „in 4°“, sed v. tract. Baba Kamma N.1537.]
- 1604] MISCHNA [hebr. ?], lat. per Chr. Ludovici per Disputt. 4. *Lips.* [*Saec.* XVII].
[*Mehrführer* ap. *Wf.* II p.703.]
- BIKKURIM (בִּקּוּרִים, de Primitiis) [Ord. I. tract. II.]. Mishna tantum.

1605] — una cum aliis tractt. Ord. Seraim N.1956 sq.

1606. MISCHNA c. Mos. Maimonid. Comm. Disstt. 3, Chagiga partim c. Obad. Bertinoro Comm. Disstt. 3, Horajot Disst. 1, c. Vers. lat. praeside Chr. Ludovici 4. *Lips.*, ap. Martin. Theod. Heybey, lit. Joh. Andr. Zschauers. 1696.
[*Wf.* II p.703. 705. 706.]

1607. — u. s. „Ed. altera. Accedunt nunc Auctoris duo Programmata“ [spur.] 4. *Lips.*, ap. Heredes Tarnovian., lit. Martini Fuldii. 1712.
[Dissert. ipsae recusae non sunt. *Opp.* 397Q. A. 1702 corr.]

CHAGIGA (חֲגִיגָה, de Festorum cultu)

[Ord. II. tract. 4.].

1608. (II) — f. *Ven.* 1521.

1608b] — Ed. II. f. *Ven.* 1528, seu 1538.

[Ascher ad hunc tract. nunquam expressus, quamquam in tit. novissimarum editionum non omissus, *Wf.* II p.897 vero etiam tractt. Megilla et Taanit „eadem facie“ expressos habet!

b) In fine Comm. Maimonidis: „impressum A.1528“ etc., sed ad calcem sequentis registri: Finitum mense Ijjar A.1538! *Mich.* 5067. 5070.]

1609. (III) — f. *Ven.* 1549.

1610. (V) — f. *Bas.* 1580.

1611. (VI) — f. *Crac.* 1603.

1612. (VIII) — f. *Lubl.* 1626.

1613. (IX) — f. *Amst.* 1645.

1614. — f. *Amst.* 1706.

c. *Piske Tosafot* et Maimonid.

[A. מִצְוֹתֶיךָ, in aed. Mos. Mendez, cura Juvenis Ahron אֶבְעֵן (sic). Ascher(!) in tit. tantum. *Wf.* II p.911: A.1714, IV p.324: A.1706.]

1615. — c. *Piske Tosafot* f. *Wilm.* 1712.

[A. לְסֵדֶר צִבִּי הַמִּיד וְרִגְגֵי דְלֶאָזֵן בְּלֵאחֲדָה, per typogr. (רומחוקק) Hirsch b. Chajjim., in typogr. nova (אשר דוקס בדפוס חדש ברושדלוה פרו...) cf. tract. Beza N.1596). *Wf.* II p.911: A.1700, sed Hirsch b. Chajjim procul dubio non ante 1712 officinam erexerat, nec A.1700 *Wilm.* aliquid impressum est.]

1616. — c. Comm. f. s. l. e. a. [*Hal.* ca. 1714?].

[„Diebus vitae inanis typographi Mos. b. Abraham ex Amst. לְסֵדֶר חֲזָרָה מִשְׁנֵה (כר אברהם מאשטרם, ff. 27; locum *Hal.* sistit Cat. ms. (*Opp.* 412F.), *Wf.* II p.706 omittit. Omnino congruit cum tract. Beza (N.1598) et cf. ad tract. Makkot N.1741.]

CHAGIGA.

TALMUD BABYL.

DERECH EREZ.

1617. — 8. maj. *Amst.* 1722.
c. Sam. Edels *Nov.*

[A. ולטרהם אהם אה, ap. Jos. Dajjan; lit. min. *Opp.* 133 O.: הובכ et 1682 err. typogr.]

1618. — c. *Piske Tosafot* 8. lat. *Amst.* 1722.
[A. ושכחה בחנה, ap. Mos. Frankfurt; lit. maj. *Wf.* III p. 324.]

1619. — c. *Piske Tosafot* 8. *Amst.* 1726.

[A. בשנה בחדש השביעי (החג), quod si „mensis VII.“ ad impressionem referendus ad A. 1725 spectaret (Cat. ms. App.: A. 1716, neglecta lit. i); in aed. et typogr. Isak de Cordova (דקורדוה). Lit. min. quam in ed. Mos. Frankf., maj. quam in ed. Jos. Dajjan.]

1620. — c. Comm. sec. ed. F. a. O.
8. *Wilm.* 1724.

c. Sam. Edels *Nov.*

[A. חזי חיים (*Opp.* 136 O.: A. 1728!), ap. Hirsch b. Chajjim, forsā eadem ed., quae A. 1716 ap. *Wf.* IV p. 324.]

1621. — c. *Piske Tosafot* f. s. l. e. a.
[*Sulzb. ca. fin. Saec.* XVII.].

[*Piske Tosafot* exstant f. 27b, formula: „Cum licentia“ abest, sed laqueus ornamentarius in tit. et lit. min. sunt *Sulzb.* ut in tract. Baba Mezia N. 1546, unde locus in Cat. ms. et ap. *Wf.* II p. 911.]

- 1622] — [v. N. 1403 nota] f. *Const. s. a.* [*Saec.* XVI. ?].

1623. Discursus Gemaricus de incestu, creationis et currus opera, ex Cod. חגיגה Cap. II. Mischna I. petitus Hebr. Lat. et Comm. illustratus per J. H. Hottingerum (nepotem) [*Wf.* II p. 706]
4. *L. B.* 1704.

- 1624] MISCHNA cum Chr. Ludovici Vers. lat. (1696),
v. supra N. 1606.

CHALLA (חלה, de Placenta) [Ord. I. tract. 9.].
Mischna tantum.

- 1625] — una cum aliis tractt. Ord. Seraim N. 1956 sq.

CHULLIN (חולין, de Profanis, de cibis licitis et illicitis) [Ord. V. tract. 3.].

- 1626] (I) — c. *Piske Tosafot*
f. s. l. [*Soncino*] 1489.

[Fin. 15 Tammus (13. Junii), ut vid. ap. Gers. (?) *Soncino*, edidit Dav. b. Elasar (*Ref.* Annual p. 177) Levi [in ejus monito praefatorio pro בני ap. *Ref.* ib. p. 63 certe legendum על בני ואשר השיב על בני, me restituit in basin meam, i. e. statum seu officium meum“ (Genes. XII, 13), scilicet amissis antea pecuniis rursus

edere incipit tract. Challin (בע"ה במס'), unde cum non Correctorem tantum habeo, sed Editorem, et propterea forsā nomen typographi omissum], qui 4 MS. adhibuit, corr. (pro הניה ל. הניה, et corr., seu מניה Corrector) Mard. b. Reuben [Zarfati] באסלא (Basila seu Bozzolo); ff. 184. „Bina tantum quae corrasimus, hucusque innotescunt exempla, alterum integerrimum, alterum valde imperfectum“. *Ref.* ib. p. 64.]

1627. (II) — f. *Ven.* 1521.

- 1627b. — f. *Ven.* 1526.

[Ed. I. ff. 179+1 (Registrum), ed. altera „impr. per Daniel b. Cornel. (קרניאל) Bomberg; ff. 177. Registrum deest. *Wf.* II p. 898 ed. utraque. Maimonidis Comm. exstat f. 145-9, in ed. 1550 vero et quae eam stricte sequuntur aggregatus est Ord. Kodaschim N. 1964.]

1628. (III) — f. *Ven.* 1550.

1629. (V) — f. *Bas.* 1579.

1630. (VI) — f. *Crac.* 1604.

1631. (VIII) — f. *Han.* 1622.

[A. בברך ופועל, juxta Mentem S. Concil. Trid. approbatum“ [ex ed. Basil.]; quae adduntur caetera, et speciatim nomen Josua b. Israel vir Austriacus Lublinensis ad ed. Talm. Lublin. spectant, ubi eadem ed. inserta (cf. *Wf.* II p. 902. 911) et quidem in expl. *Opp.* sine tit. et Ascher, expl. integrum vero seorsim *Opp.* 494F.; recognosci potest per punctum super ה vocis שוחטין initii secundae. Verba tituli genuina sunt: עם כל ההרשום נהחדשו בדפוס ושיטתו... היינו נר מצורו והוא חקור דינין ששם וכו' נתוספו על הדפוסים מקדם ס' חקור דינים בלוח לבדו(?) והמעין בהקדמה מהר"ר יהושע בעז וכו' שחבר כל החידושים הנל וכו' (?) ... ללמוד ולהנהיג עם הס' הכמה שלמה וכו'... ה"ה יהושע בר ישראל איש איסטריך „מק"ל להלן“.]

1632. (IX) — f. *Amst.* 1647.

- 1633] — S. *Amst.* 1728.

c. Ascher.

[A. פתח, ap. Mos. Frankfurt, edidd. Benjamin Benusch judex Lemberg, et Jakob judex Lubemilla (לובסלא), ff. 69. *Mich.* 5053.]

DEMAI (דמאי, de Fructibus dubiosanctis)
[Ord. I. tract. 3.]. Mischna tantum.

- 1634] — una cum aliis tractt. Ord. Seraim N. 1956 sq.

- 1635] MISCHNA lat. per Guisium q. v. (1690).

DERECH EREZ (דרך ארץ, Ratio mundi) [Tract. parvus]. — Ethica bipartita, scil. I. major seu antiquior (דרך ארץ רבא); ejus Capp. III. sq. (ab initio nuncu-

ERUBIN.

TALMUD BABYL.

JOMA.

1658] — cum W. Wotton Vers. angl. q. v. (1718).

GITTIN (גיטין, de Libellis repudii)
[Ord. III. tract. 4.].

1659. (II) — f. Ven. 1521.

1659b] — Ed. II. f. Ven. 1526.

[Registrum tantum exstat fol. ult. in expl. Bodl., in
expl. *Opp.* 361F. desid. *Wf.* II p. 897.

b) *Mich.* 5072. *Wf.* ib.]

1660. (III) — f. Ven. 1550.

1661. (V) — f. Bas. 1570.

1662. (VI) — f. Crac. 1604.

1663. (VIII) — f. Lubl. 1618.

1664. (IX) — f. Amst. 1647.

1665. — f. E. a. M. 1708.

c. Ascher et Sam. Kaidenover Annot.

1665a. — charta maxima.

[Inc. fer. VI. novil. Ijjar ה'תקכ"ב, ap. Matth. Andreae
(אנדרע), edid. Zebi H. b. Alron Sam. Kaidenover.

Piske Tosafot et *Maimonides* in tit. tantum. *Wf.*
II p. 911.]

1666] — sec. ed. Basil. et Francof. [*Wf.* IV p. 323]
f. *Fürth*, *Sam. Bonfed.* 1720.

1667. — S. *Amst.* 1725.

c. Ascher et Sam. Edels *Nov.*

[A העובר, in aed. et typogr. Jos. Dajjan.]

HORAJOT (הוריות, de Decisionibus) [Ord.
IV. tract. 10.]. Mischna cum Gemara Babyl.
et Hierosol.

1668. (II) — f. Ven. 1521.

1668b. — Ed. II. f. Ven. 1527.

[Differt utraque ed. f. 11a et b ab ed. Justin. Ed. II.
(quae sola ap. *Wf.* II p. 897) f. 2 (ב) textum manu
dextra expressum habet, qua tantum re differt ab ed. I.]

1669. (III) — f. Ven. 1551.

1670. (V) — f. Bas. 1580.

1671. (VI) — f. Crac. 1604.

[Una cum Abot etc. N. 1453.]

1672. (VIII) — f. *Lubl.* (1628-39?).

1672a. — charta maxima.

[In utroque expl. tit. non exstat, nec in expl. Ham-
burg. ut videtur ex omisso A. ap. *Wf.* II p. 902, sed
jungitur tractatibus A. 1628 impressis, et nominatur in
tit. tract. Temura N. 1950.]

1673. (IX) — f. *Amst.* 1647.

1673a. — S. *Amst.* 1727.

c. Sal. Isaki Comm. et Sam. Edels *Nov.* et
Eliae Oettingen: *Addament.*

[Fin. 1. Elul, in aed. et typogr. Mos. Frankfurt,
edid. Uri Phobus b. Josle ex Hamelburg. *Wf.* IV

p. 973n. 1945 ex Cod. nostro ed. „Novell. Sal. Ibn
Aderet“ exsculpit.]

1674] MISCHNA cum Chr. Ludovici Vers. lat. (1696).
v. supra N. 1606.

JADAJIM (ירדים, de Manibus, scil. contami-
natis) [Ord. VI. tract. II.]. Mischna tantum.

1675] — una cum aliis tractt. Ord. Tohorot
N. 1968 sq.

1676] — c. Nott. ex Comm. hebr. lat. („*Lotio ma-
num Judaeis usitata*“) per Mart. Jac. Owmann
Wf. II p. 707] S. *Hamb.* 1706.

JEBAMOT (יבמות, de Leviratu) [Ord. III.
tract. 1.].

1677. — f. *Pesaro* 1508.

c. *Piske Tosafot* et Maimonid. (et Nott. MS.).

[Mense Cheschwan 269, exeunte A. 1508 (corr. *Ref.*
Ann. p. 4 n. 16), ap. Gerson Soncino. Tit. 3 lineis
tantum constat. *Wf.* II p. 911.]

1678. (II) — f. Ven. 1522.

1678b] — Ed. II. f. Ven. 1528.

1678c. — Ed. III. f. Ven. 1543.

[Maimonid. Introd. exstat f. 1 et 2, Comm. usque ad
f. 130. Ascher ff. 20 separatis. Registrum non habet.
Wf. II p. 897.

b) *Mich.* 5071. Ascher f. 130 v. -147 ut ed. III.

c) Per Corn. Adelkind in aed. Dan. Bomberg. In-
trod. Maim. in expl. *Opp.* 434F. desid., ubi textus in-
cipit f. 3. *Wf.* II p. 897.]

1679. (III) — f. Ven. 1549.

1680. (IV) — f. *Lubl.* 1574.

[Inc. fer. VI. (?) 14. Ijjar י"ד ר"ה אייר (*sic*),
tit. idem ac in tract. Aboda Sara (N. 1426) cum fi-
gura monocerotis adsuntque Jos. Boas Indices, absunt
vero numeri marginales ad ff. ed. Ven. spectantes.
Textus desinit f. 188. Desiderantur in expl. *Opp.* 435F.
Piske Tosafot, ubi forsitan in fine nomen typogr.
Kalonymos Jafe. *Wf.* II p. 911: A. 1581.]

1681. (V) — f. Bas. 1579.

1682. (VI) — f. Crac. 1604.

1683. (VIII) — f. *Lubl.* 1619.

1684. (IX) — f. *Amst.* 1647.

JOMA seu JOM HA-KIPPURIM (יום הכיפורים,
de Die expiatorio) [Ord. II.
tract. 8.].

1685. (II) — f. Ven. 1520.

1685b. — Ed. II. f. Ven. 1531.

1685c. — Ed. III. f. Ven. 1548.

JONA.

TALMUD BABYL.

KETUBOT.

[Differt f. 84-8 ab ed. Giustin. *Wf.* II p. 897: „eodem Anno“, quod si ad 1531 spectat, ed. est II., quae, ut III., ad normam ed. I. expressa.]

1686. (III) — f. *Ven.* 1550.

1687. — f. *Constant. s. a. sub Murad* [1574 sq.].
c. *Piske Tosafot*, Ascher, Maimonid. et Sal. Loria Emendd.

[Ap. fratres socios (בשוחפוז האחים) Sal. et Jos. Jaabez, impensis Don Sal. Ibn Jaisch, qui edere optat totum Talmud (ואשר השתדל במטנו והוננו), (זכרו להשלים כל החלמוד ולהסיר חרפה הגוים מעלינו), ff. 99, sed Sal. Loria in utroque expl. 402 et 418F. desideratur. *Wf.* II p. 911 (912).]

1688. (V) — f. *Bas.* 1580.

1689. (VI) — f. *Crac.* 1603.

1690. (VIII) — f. *Lubl.* 1627.

1691. (IX) — f. *Amst.* 1645.

1692. — 8. *Amst.* 1722.

c. Sam. Edels *Nov.*

[A. שמואל אהם אהם, ap. Jos. Dajjan. *Wf.* IV p. 324.]

1693. MISCHNA c. Rob. Sheringham. Vers. lat.

4. *Lnd.* 1648.

1694. — recudi curavit Jac. Rhenferd c. Dissert. de expiat. anniversaria

4. *Franeg.* 1696.

[*Wf.* II p. 707 etiam ed. 1700 habet, quae forsitan eadem novo tantum cum tit.]

JOMTOB (יום טוב), v. Beza N. 1586 sq.

KALLA (כלה, de Sponsa) [Tract. parvus].

1695] — una cum aliis tractt. parvis v. N. 1974 sq. [Opusculum editum imperfectum fert *Zz. G. V.* 89.]

KELIM (כלים, de Vasis, scil. impuris)

[Ord. VI. tract. 1.] Mischna tantum.

1696] — una cum aliis tractt. Ord. Tohorot N. 1968 sq.

1697] MISCHNA. Ad tit. Celim Disputt. per Dasso-
vium q. v. (1696).

KERITOT (כריתות, de Criminibus excisione
puniendis) [Ord. V. tract. 7.].

1698. (II) — f. *Ven.* 1522.

1698b. — Ed. II. f. *Ven.* 1528.

1698c. — Ed. II. (III.?) f. *Ven.* 1528 [1547?].

[Ed. I. mense Elul, ed. II. (ap. *Wf.* II p. 898 cum aliis tractt.) pag. ult. f. 28b textum in marg. exter. habet, ita et *Mich.* 5087 et 5089; in *Mich.* 5088 vero inde a f. 25b pagg. singulis aliquantulum plus impressum, ita ut f. 28a desinat, ubi Adelkind subscriptus; unde forsan ad ed. 1547 spectat, de qua sub Meila N. 1763c,

ubi ad calcem tract. Kalla f. 42a (in ed. I. errore מ"נ)
Piske Tosafot ad Keritot in 3 omnibus edd.]

1699. (III) — f. *Ven.* 1550.

[*Piske Tosafot* a Cod. ipso desunt, ubique impressa sint nescimus; cf. Temura N. 1947.]

1700. (V) — f. *Bas.* 1580.

1701. (VI) — f. *Crac.* 1605.

1702. (VIII) — f. *Lubl.* 1628.

[*Wf.* II p. 902: A. 1627 corr.]

1703. (IX) — f. *Amst.* 1647.

1704] MISCHNA lat. per Jo. Ulmann q. v. (1663).

KETUBOT (כתובות, de Libellis matrimonii)

[Ord. III. tract. 2.].

1705. (I) — f. [*Soncino ca.* 1485-7].

[Praemonitionem ad hunc tract. citat David b. Elasar in tract. Challin N. 1626 (יבבר הודעה ברהחללין), expl. nullum notum. *Rof. Annal.* p. 136.]

1706. (II) — f. *Ven.* 1521.

1706b] — Ed. II. f. *Ven.* 1527.

1706c] — f. *Ven.* 1530(?).

[Ed. postrema „apud (!) Corn. Adelkind, typ. Bomberg.“ *Wf.* II p. 897, ubi et edd. I. II. Ed. II. exstat *Mich.* 5080.]

1707. (III) — f. *Ven.* 1548.

1708. (V) — f. *Bas.* 1581.

1709. — [ut ed. Giustin.] f. *Crac.* 1578-9.

[Tit. idem ac in ed. Giustin., sed inc. 24 Menachem 338, fin. 4 Adar (י"ב ד' ב"ר אדר) 339, ap. Isak b. Ahron. Post Comp. Decis. Ascher legitur: „a. b. c. quatern. d. e. tern.“ etc.]

1710. (VI) — f. *Crac.* 1604.

1711. (VIII) — f. *Lubl.* 1618.

[Tractatus noster recusus videtur ap. Jakob b. Abraham *Lubl.* ca. 1671, v. David Lida: *Verba David.*]

1712. (IX) — f. *Amst.* 1647.

1713. — „sec. ed. Basil.“ f. maj. *Prag.* 1733.

c. varr. lect. sec. Sal. Loria et Sam. Edels.

[A. וקיל כלה, ap. Nepotes Jeh. Bak („Badiſche Buchdrucker“) cum lic. Sup. Tit., revera ex ed. F. a. O. recusus, etiam ea laudat, quae in tract. Berachot, Nedarim etc. addita etc., de quorum ed. ejusmodi Pragensi vero nihil constat.]

1714. — f. s. l. e. a. cum licentia Srenissimi [*Sulzb. inclin. Saec.* XVII. seu initio *Saec.* XVIII.].

c. Ascher.

[Loc. *Sulzb.* habent Cat. ms. et *Wf.* II p. 912 (ubi sec. ed. *Ven.*) et IV p. 324 (ubi sec. ed. *Bas.* et

KETUBOT.

TALMUD BABYL.

MAASER.

F. a. O.!) Lit. maj. ac tract. Megilla (N.1762), ff. 112+30 (Ascher).]

1715] MISCHNA (hebr.?) lat. per Jo. Frid. Faust 4. *Bas.* 1699.

[v. Owmann ap. *Wf.* II p.708.]

KIDDUSCHIN (קידושין, de Sponsalibus) [Ord. III. tract. 3.].

1716. (II) — f. *Ven.* 1520.

[Registrum exstat fol. ult. verso. *Wf.* II p.897. Ed. secundae nullibi mentio!]

1717. (III) — f. *Ven.* 1550.

1718. — f. *Sabion.* 1553.

Mischna accentibus instructa, et citationes ejusdem in Gemara lit. major., commatalit. major. designata, c. *Piske Tosafot* sec. ordinem materialium (הלכות), Jes. di Trani (רי"ד) *Additt.* Jomtob b. Abr. *Nov.*, quibus et comprehenduntur Mos. Nachmanidis, Sal. Ibn Aderet et Nissim Gerondi *Nov.*, et Josuae Boas Indico. auctior.

[Mense Elul, ap. T. Foa, per Cornel. Adelkind. Jomtobi Nov. maxima ex parte ad marg. impressae, Masoret Talmudica 300 articulis auctior, de Josuae Boas opere separato (ואצל חקור דינין הנוכר יהיה) et ejus Introd. in tit. sermo est, qui totam hujusmodi ed. Talm. promittit. *Wf.* II p.911, *Rof.* Sab. p.11n.5 nihil dicunt de singulari Mischnae cum accentibus typis exscriptione, cum manu descriptorum tantum mentionem faciant auctores (v. *Wf.* II p.698. IV p.437. *Dukes* Litbl. V. N.45.47, cf. *Jüd. Lit.* p.413 nota 17).]

1719. — (IV) f. *Lubl.* 1571-2.

c. Ascher.

[A. אשל inc. fer. V. 6. Adar I., fin. A. לבש fer. IV. 15. Schebat. Stemma in tit. est leo, excusaturque pretium hujus codicis majus, quum opifices ad literas fundendas novas pulchras impensis magnis e longinquo advecti essent (הוצאתו רבורת ושלחו למרחקים) אחרי אומנים לבקש לנו אחיות יפה וחדשות בעט ברזל ועופרה לכן אל ירע בעיניכם אם מוסיפים אנו על דמי (מקום קצה יותר מאשר היו נקחים). In fine textus legitur: Impressum (נרפס) per Elieser b. Isak et Isak b. Elieser et operarium (הפועל) Sal. b. Abraham typogr. (המחוקק) Moravum. Sequitur Ascher, qui in expl. *Opp.* 423F. imperf., tamen de *Piske Tosafot*, in tit. promissis, quae ubique Ascherum praecedunt, maxime dubitandum. *Wf.* II p.911*.]

1720. (V) — f. *Bas.* 1579.

1721. (VI) — f. *Crac.* 1604.

1722. (VIII) — f. *Lubl.* 1618.

1723. (IX) — f. *Amst.* 1647.

1724. — c. *Piske Tosafot* f. *Wilm.* 1717.

[A. חביא עלינו אור הגאולה, ap. Hirsch b. Chajjim. *Wf.* IV p.326: A. 1715.]

1725. — 8. *Amst.* 1724.

c. Ascher.

[A. קדש יהיה לך, in aed. et typogr. Mos. Frankfurt, edid. Seeb Wolf b. Arje Löb b. Isak et socius Uri Ph. b. Josle (יולה) ex Hamelburg.]

1726. — sec. ed. Giustin. f. s. l. e. a. [*Zolk. ca.* 1693].

c. Ascher.

[Correxist Mos. b. Daniel ex ראהטין qui in peroratione sua (ההנצלות הטניה) se e patria migrasse, nunc vero urbe Zolk. degere dicit (הגר לערז עתה) בקהלה מפוררה... ואלקאוי... אורחי כנבור חלציי, ipse vero edid. opus Zolk. A.1693, mirandum ergo, unde Cat. ms. locum *Dyhr.* [*Wf.* II p.713 inter ed. Mischnae] hauserit. In tit. *Piske Tosafot* et Maimonid. promissa, quae revera exstant in tract. Taanit N.1934. Suppl. *Wf.* II p.911*.]

1727. — charta max. f. min. *F. a. O.*, *M. Goltschalk. s. a.* [*ca.* 1693].

c. Ascher.

[Omnia, excepto A., ut tract. Rosch ha-schana N.1832.]

KILAJIM (כלאים, de Heterogeneis, scil. fructibus) [Ord. I. tract. 4.]. Mischna tantum.

1728] — una cum aliis tractt. Ord. Seraim N.1956 sq.

1729] — lat. per Guisium q. v. (1696).

KINNIM (קנים, de Nidis, seu Pullis avium) [Ord. V. tract. 11.]. Mischna tantum.

1730] — una cum tract. Meila N.1763 sq.

MAASEROT (מעשרות, de Decimis) [Ord. I. tract. 7.]. Mischna tantum.

1731] — una cum aliis tractt. Ord. Seraim N.1956 sq.

1732] — Cap. 1. lat. per G. Guisium q. v. (1690).

[Jo. Ulmanni Vers. lat. hujus tract. et מעשר שני in ejusdem *Centuria I. deliciarum Ruralium* p.123 (*Wf.* IV p.325) an textui hebraico jungatur nescio.]

MAASER SCHENI (מעשר שני, de Decimis secundis) [Ord. I. tract. 8.]. Mischna tantum.

MAASER.

TALMUD BABYL.

MEGILLA.

1733] — una cum aliis tractt. Ord. Seraim N.1956 sq.

MACHSCHIRIN (מכשירין, de Aptantibus, scil. ad impuritatem) [Ord. VI. tract. 9.]
Mischna tantum.

1734] — una cum aliis tractt. Ord. Tohorot N. 1968 sq.

MAKKOT (מכות, de Verberibus seu Suppliciis) [Ord. IV. tract. 5.]

1735. (II) — f. Ven. 1520.

1735b. — Ed. II. f. Ven. 1530.

1735β. — (c. Nott. MS. per Jeh. Gedalja.)

1735c] — [dub.] f. Ven. 1538(?).

[Differt f. 24 sq. etiam in ed. II. ab ed. Giustin. Epigr. Correctoris Chijja Meir praecedit Registrum f. 28b. Maimonides non deest! corr. Wf. II p. 897.

b) A. הרץ (5290), quod forsā Grapius (ap. Wf. II p. 897) legit הרץ (1538). Desinit f. 28a sine Registro: „per Cornel. Adelkind Levi.“ Wf. II p. 897.]

1736. (III) — f. Ven. 1550.

1737. (V) — f. Bas. 1579.

1738. (VI) — f. Crac. 1604.

1739. (VIII) — f. Lubl. 1620.

1740. (IX) — f. Amst. 1645.

1741. — c. Piske Tosafot

f. Amst. 1690. [Hal. 1714?].

[„Impressum Amst. in aed. R. M[os] b. A[braham]“ etc. נדפס באמשטרם בבית רמב"א (sic) בשנה ח"ן חלק) (לשבעה לפ"ק, quibus verbis forsā alluditur, verum Annum per partem verbi לשבעה scil. עה (475=1714-5) expressum esse, cf. tract. Megilla N. 1757); Piske Tosafot ad finem ff. 24. Wf. II p. 912. IV p. 324 (ut Opp. 469F.); Amst. Cat. ms. et hic: Hal. 1690.]

1742. — c. Piske Tosafot sec. ed. F. a. O.

f. Wilm. 1716.

[A. מה המכות האלה לך, ap. Hirsch b. Chajjim. Wf. II p. 912. IV p. 324.]

1743. — 8. Amst. 1723.

c. Ascher, Meir Lublin et Sam. Edels Nov. et Uri b. Jehuda Comm. seu Indice (Luc. jubaris).

[A. אייבקע נשחר, ap. Jos. Dajjan. Wf. IV p. 324.]

1744. — 8. Brt. 1724.

c. Meir Lublin et Sam. Edels Nov.

[A. פרה, in aed. et impens. Natan Neumark. Wf. IV p. 324.]

1745. — 8. Wilm. 1724.

c. Piske Tosafot sec. ed. F. a. O. et Sam. Edels Nov.

[A. רחץ חיים, ap. Hirsch b. Chajjim.]

1746. Talmud Babylonicum [sine Comm.] cum Scholiis hermeneuticis, Glossario nec non indicibus adjectis lat. per H. S. Hirschfeld. 1. Tract. מכות [sed nihil amplius excusum]

8. Brt. 1842.

1747] MISCHNA intermixta Vers. germ. [lit. germ.?] f. Dyhr. s. a. [Saec. XVIII.]

[Neuer Büchersaal XIV, 98 ap. Wf. II p. 709.]

1748] — cum Cocceji Vers. lat. (1629).
v. infra N. 1924.

1749] — cum H. v. d. Hardt Vers. lat. et graeca [Wf. IV p. 325] 8. Helmstad. 1720.

MEGILLA (מגילה, de Volumine, scil. Esther et festis historicis) [Ord. II. tract. 12.]

1750. (II) — f. Ven. 1521.

1750b] — Ed. II. f. Ven. 1538.

[Mense Sivan. Mich. 5068. Wf. II p. 897: utraque ed.]

1751. (III) — f. Ven. 1549.

1752] [v. N. 1403 nota] f. Constant. s. a. [Saec. XVI?].

1753. (V) — f. Bas. 1579.

1754. (VI) — f. Crac. 1603.

1755. (VIII) — f. Lubl. 1622.

1756. (IX) — f. Amst. 1646.

1757. — f. Amst. 1709.

c. Piske Tosafot et Ascher.

[A. exprimitur per verba מְצִיטִיךְ . כְּמִצְטִיךְ circa canistrum posita, unde Opp. 428F. et Mich. 5890 neglecto altero A. 1700 statuunt, Cat. ms. vero 1716! In aed. juvenis Mos. b. Abr. Mendez, lit. min. Maimonid. Comm. Mischna in lit. tantum.]

1758. — c. Comm. f. Amst. 1690 [Hal. 1714?].

[Nomen tractatus lit. maximis ligno incisus, ut in tract. Beza (N. 1598) Chagiga (N. 1616) et Makkot (N. 1741), sed noster diserte dicitur impressus Amst. in aed. Mos. b. Abraham et A., ut vid., 1690, qui tamen iisdem verbis exprimitur, quibus A. 1714 in tract. Beza! נדפס באמשטרם בבית כספות וכו' (אשר) האלוף היקר והנעלה משה בר אברהם ז"ל לפרט קטן (עד מתי קץ הפלאות). Ff. constat 32. Sal. Isaki Comm. in tract. Beza et Chagiga lit. major., lit. v. vero sola in Sal. Isaki et Tosafot in tractt. Megilla et Makkot major, unde ex conjectura: Halle 1690 in Cat. ms. et Wf. II p. 912=Amst. 1690 ap. Wf. II p. 708 (Mischna!) et Opp. 427F., cf. ad tract. Rosch hashana N. 1833.]

1759. — 8. Amst. 1721.

c. Ascher et Sam. Edels Nov.

[A. ולמדום אהם (unde 1681: Opp. 1430.), ap. Jos.

MEGILLA.

TALMUD BABYL.

MOED.

Dajjan, per Kalonymos Kalman b. Jeh. L. Kalisch ex Familia Jafe et Spira.]

1760] — c. *Piske Tosafot* f. *Wilm.*,
Hirsch b. Chajjim. s. a. [ca. 1716-23].

[Wf. IV p. 324 A. suspicatur 1723 „quo et tract. Beza prodit“, sed ed. Beza (N. 1602) suspecta, vide quoque tract. Pesachim. N. 1824.]

1761] — S. *Amst.* 1730.
c. Ascher et Sam. Edels *Nov.*

[A. נגלה [קראת], ap. Jos. Dajjan. *Mich.* 5039.]

1762. — f. *Sulzbach* s. a. [initio Saec. XVIII].
c. *Piske Tosafot* et Ascher.

1762b. — c. Comm. tantum f. s. l. e. a. [u. s.].
[Ed. revera eadem, sed tit. diverso: Expl. *Opp.* 429F.
„per Ahron [b. Uri], cum licentia Sereniss.“, ubi f. 33 accedunt Piske etc., quae in expl. *Opp.* 430F. mutato tit. ommissa, lit. minor. (qui jam Saec. XVII.) Wf. II p. 912 unam recenset ed.]

MEILA (מעילה, de Sacrilegio) [Ord. V. tract. 6.].

1763. (II) — una cum tract. Kinnim, Middot (cum Comm. Schemajae et Maim.), Tamid, Semachot, Kalla (*Piske Tosafot* in Temura, Tamid, Keritot, Kinnim, Middot), Soferim f. *Ven.* 1522.

1763b. — Ed. II. f. *Ven.* 1528(-9?).

1763c] — Ed. II. [III.] f. *Ven.* 1528[1547].

[Ed. I. inc. Tischri 283, fin. fer. VI. 2. Kislew (ex-eunte A. 1522), corr. Chijja Meir b. David et „unus fratrū filiorū“ Baruch Adelkind, qui Commtrios in totum Talmud disposuit et de ed. Talmud Hieros. (N. 2039) loquitur, quod etiam, substituto nomine „Cornelii filii“ Baruch Adelkind, in edd. b) c) recusum! De Piske Tosafot Wf. II p. 898 corr.

b) Inc. A. 288, fin. 289 mense Tebet, ejus Novil. in 13. Decembr. 1528 incidit. Wf. II p. 898 expl. male compactum delineat.

c) *Mich.* 5088, ubi Nisan שן (1547) in fine et f. 47b nomen Cornelii Adelkind „קורניליין“, quod in ed. b) קרניאל.]

1764. (III) — una cum tract. Kinnim, Tamid, Middot (*Piske Tosafot* in 3 postremos)

f. *Ven.* 1550.

1765. (V) — f. *Bas.* 1580.

1766. (VI) — f. *Crac.* 1605.

1767. (VIII) — f. *Lubl.* 1628-39.

MENACHOT (מנחות, de Oblationibus)

[Ord. VI tract. 2.].

1768. (II) — f. *Ven.* 1521.

1768b. — Ed. II. f. *Ven.* 1529.

1768c. — Ed. III.

f. *Ven.* 1548.

[Mense Ab. „*Piske Tosafot*“ (tit.) exstant cum inscriptione: סיני דמס' סנהדרין in marg. sup. II. 2 (post f. 110). Wf. II p. 898 A. 1522 ex tract. annexis habet.

b) Mense Tammus. *Piske Tosafot* f. 110b — 112a, f. 112a inscriptio סנהדרין דמס' סני ex ed. I.; textus f. 110a ad marg. exter. *Bart.* ap. Wf. ib. recte A 1529; 1530 ap. *Grapium* (ib.) ad Ascheri Reg. parv. (N. 1981) perlinet.

c) Mense Nisan, in fine: per Cornel. Adelkind Levi; caetera ut ed. II. Wf. II p. 888 inter edd. Mischnae recenset!]

1769. (III) — f. *Ven.* 1551.

1770. (V) — f. *Bas.* 1580.

1771. (VI) — f. *Crac.* 1605.

1772. (VIII) — f. *Lubl.* 1628.

[Wf. II p. 902: A. 1627 corr.]

1773. (IX) — f. *Amst.* 1647.

[Wf. II p. 712 seorsim forma 4. recenset!]

1774] — Gemara Babylonica illustratus, nunc primum ex hebr. lat. redditus a Bl. Ugolino q. v. (1756).

MIDDOT (מדות, de Mensuris, scil. Templi)

[Ord. V. tract. 10.]. Mischna tantum.

1775] — una cum tract. Meila N. 1763 sq.

1776] — c. Const. L'Empereur Vers. lat. et Comm., additis figuris 4. *L. B.* 1630.

[Wf. II p. 708.]

MIKWAOT (מקואות, de Balneis) [Ord. VI.

tract. 6.]. Mischna tantum.

1777] — una cum aliis tract. Ord. Tohorot N. 1968 sq.

MOED KATAN (מועד קטן, de Festo parvo, seu Interfesto) [Ord. II. tract. 6.].

1778. (II) — f. *Ven.* 1521.

1778b. — f. *Ven.* 1526.

1778c] — Ed. II. f. *Ven.* 1539.

[Wf. II p. 897. —

b) „Per Dan. b. Corn. Bomb.“ Registrum in fine non habet, et praeterea paull. differt, e. g. custos כס in Tosafot f. 2 sub ult. linea, in ed. 1521 in ipsa linea. Ed. ubique desid. (*Opp.* 425F.).

c) *Mich.* 5067. 5070. Wf. II p. 897.]

1779. (III) — f. *Ven.* 1549.

1780. (V) — f. *Bas.* 1579.

1781. (VI) — f. *Crac.* 1603.

1782. (VIII) — f. *Lubl.* 1627.

1783. (IX) — f. *Amst.* 1645.

MOED.

TALMUD BABYL.

NIDDA.

- 1784 — 8. *Amst.* 1724.
c. *Piske Tosafot* et Ascher et Sam. Edels *Nov.*
[A. פרה, ap. Isak di Cordova.]

NASIR (נזיר, de Nasiraeo) [Ord. III. tract. 7.]

1785. (II) — f. *Ven.* 1522.
1785b. — Ed. II. f. *Ven.* 1529.
1785c. — Ed. III. f. *Ven.* 1548.
[Ed. I. Mense Tammus; ff. 69, sed ult. fol. prave
סד (61) signatum, etiam in edd. sequ., quae omnes
f. 2. 3 et f. 63 sq. ab ed. Justin. differunt. Ascher
nunquam expressus. *Wf.* II p. 897.
c) In fine: Per Corn. Adelkind Levi. *Wf.* II p. 897 =
p. 888 (Mischna!).]

1786. (III) — (Indices exigui) f. *Ven.* 1551.
1787. (V) — f. *Bas.* 1580.
1788. (VI) — f. *Crac.* 1604.
[*Wf.* II p. 912 codicem seorsim recenset!]
1789. (VIII) — f. *Lubl. fer.* VI. 1. *Schebat* 1619.
1790. (IX) — f. *Amst.* 1647.

1791] MISCHNA lat. per Jo. Ulmann, q. v. (1663).

NEDARIM (נדרים, de Votis) [Ord. III. tract. 6.]

1792. (II) — adjectis Ascher et Nissim Gerondi
Comm. f. *Ven.* 1522 [seu 1523].
1792b. — Ed. II. f. *Ven.* 1528.
1792c. — Ed. III. f. *Ven.* 1548.

[Mense Tammus et quidem רפב (1522) in expll. Bod.
et Mus. Britt.; רפג (1523) in expl. *Opp.* 361F. et
Bartol. ap. *Wf.* II p. 897, caeteris omnibus paribus,
error typogr. videtur. *Tosafot*, incorrecta (פגני שרה)
textui postposita (cum Ascheri Decis. ff. 25),
ad marg. textus vero Comm. tres, scil.: Sal.
Isaki [spur.], Nissim et Ascher, ff. 96.

b) *Tosafot* et Ascher f. 97-120 et „25“ (כה) ut in
ed. I., sed numerus manu sinistra marg. sup., ubi
in ed. I. inscriptio נדרים, numerus ad dextram. Gra-
pius ap. *Wf.* II p. 897.

c) A. בוקר, ult. fol. 121. Bart. ap. *Wf.* II p. 897 =
p. 888 (Mischna!).]

1793. (III) — (sine Indd. Josuae Boas)
f. *Ven.* 1551.
1794. (V) — f. *Bas.* 1580.
1795. (VI) — f. *Crac.* 1604.
[*Wf.* II p. 912 codicem seorsim recenset!]
1796. (VIII) — f. *Lubl. fer.* VII. (!) 1. *Nisan* 1619.
1797. (IX) — f. *Amst.* 1647.

1798] MISCHNA lat. per Jo. Ulmann q. v. (1663).

NEGAIM (נעיים, de Lepra) [Ord. VI. tract. 3.]
Mischna tantum.

1799] — una cum aliis tractt. Ord. Tohorot
N. 1968 sq.

1800] נעיים oder das Talmudische Buch
von dem Aussatz, [hebr. et germ.] per J. Chr.
Wagenseil, in ejusdem: Belehrung etc.
q. v. (1699)

NIDDA (נדרה, de Menstruatione) [Ord. VI.
tract. 7., vel sec. alios Ord. III.]

1801] (I) — c. *Piske Tosafot* f. s. l. [*Soncino*] 1489.
[Fin. 25. Ab (22. Julii) A. גומר [ap. Gers. Soncino],
corr. Mard. Zarfati (Gallus) b. Reuben אש באולא, qui
laudat disponentem [seu Editorem] scil. Dav. b. Elasar
Levi (cf. tract. Chullin N. 1626), ejus praemonitio
vero etiam in expl. unico noto (*Rof.* Annal. p. 66)
desideratur, ubi ff. 95.]

1802. (II) — f. *Ven.* 1520.
1802b] — Ed. II. f. *Ven.* 1530.

[Fol. ult. 91 nihil praeter Registrum habet. In expl.
Opp. 498F. tit. desid., unde A. 1528 (ex compacto
ord. Tohorot) in Cat. ms. *Wf.* II p. 898. — b) ff. 89,
sine registro. *Mich.* 5092. *Wf.* ib.]

1803. (III) — (sine Josuae Boas Indd. sed cum
Ind. locor. Bibl. exiguo) f. *Ven.* 1551.

1804. (IV) — c. Comm. f. *Lubl.* 1572.

[A. לבש (unde שעב in Cat. ms. error) temp. inter-
regni (בין מלכא למלכא); inc. fer. I. 24. Ab, per pa-
trem et fil. Elieser b. Isak et Isak b. Elieser.
Stemma est leo suprapositis litt. ב"ע. [Desinit f. 112,
nec adsunt *Piske Tosafot* in expl. *Opp.* 500F. nec
paginatio marginalis ex ed. Venet. [Justiniani
ubi textus ff. 73], quae omnia in tit. promissa! *Wf.*
II p. 912.]

1805. (V) — f. *Bas.* 1580.

1806. (VI) — f. *Crac.* 1605.

1807. (VIII) — c. Comm. f. *Han.* 1618.

[A. בשלוב, „juxta mentem S. Concil. Trident. ap-
probatur“ [ex ed. Basil. *Wf.* II p. 912]. Exstat et
seorsim *Opp.* 499F. In tit. nonnulla partim addita di-
cuntur, quae ad ed. Justinianii noviter accesserunt,
sed rursus enunciat, ea omissa esse, quia in copia
ab editionem sustinentibus transmissa desideraban-
tur נחמא ס' היקר הינים בלוח לבדו (!) יען באמצעות
ימצאו כל הינים שבסכנתא ותחנותם בג' הפוסקים הנזכרים
[רמב"ם סוף טורים] ועם קצת החידושים נהדרשו מאז
ברפוס יוסטניאן.... קצת החידושים הנ"ל נשטנו כי לא
[היו בהעקק אשר שלחו אלינו מהוקי ידי הרפוס]

1808. (IX) — f. *Amst.* 1647.

OHOLOT.

TALMUD BABYL.

ROSCH HASCHANA.

OHOLOT (אהלות, de Tentoriis seu Domibus)

[Ord. VI. tract. 4.]. Mischna tantum.

1809] — una cum aliis tractt. Ord. Tohorot N. 1968sq.

ORLA (ערלה, de Praeputio, seu Primitiis

arborum) [Ord. I. tract. 10.]. Mischna tantum.

1810] — una cum aliis tractt. Ord. Seraim N. 1956sq.

1811] — [hebr. ?], lat. per Chr. Ludovici,

Disputt. Acad. 4. Lips. [Saec. XVII.].

[Mehlführer ap. Wf. II p. 713.]

PARA (פרה, de Vacca, scil. rufa) [Ord. VI.

tract. 4.]. Mischna tantum.

1812] Una cum aliis tractt. Ord. Tohorot N. 1968sq.

PEA (פאה, de Angulo, scil. agri) [Ord. I.

tract. 2.]. Mischna tantum.

1813] — una cum aliis tractt. Ord. Seraim N. 1956sq.

1814] — lat. per Guisium q. v. (1690).

PESACHIM (פסחים, de Paschatibus)

[Ord. II. tract. 8.].

1815. (II) — adjecto Sam. b. Meir Comm. in

Cap. X. f. Ven. s. a. [ca. 1520-3].

1815b. — f. Ven. s. a. [ca. 1520-5?].

[Opp. 361F. vol. 4 tit. tantum vario, scil. prolixiore, ubi

Chijja (חייא) Meir b. David et ad nomen Dan. Bom-

bergi accedit epitheton דמפסח (celeber). — b) Eadem

ed. ac Mich. 5066. Wf. II p. 896. 897. 899 iterum

atque iterum Grapium confusionis tract. nostri cum

Erubini accusat, qua ipse laborat! — Editionis II. nul-

libi mentio, nec in Codd. Mich. 5067-70 adest.]

1816. (III) — f. Ven. 1550.

1817. — f. Const. s. a. sub Murad [1574 sq.].

c. Comm. etc. [ut tract. Joma N. 1687].

[Ap. Sal. et Jos. Jaabez. Sal. Loria Emendd.

f. 135-44. Wf. II p. 912.]

1818. (V) — f. Bas. 1579.

1819. (VI) — f. Crac. 1603.

1820. (VIII) — f. Lubl. 1626.

1821. (IX) — f. Amst. 1645.

[Wf. IV p. 326 codicem seorsim forma 4. recenset!]

1822. — f. F. a. M. 1710.

c. Ascher etc. [ut tract. Gittin N. 1665].

1822a. — charta maxima.

[A. עה, inc. fer. III. 13. Schebat, fin. fer. III. 15. Adar

II. Caetera ut N. 1665.]

1823. — S. Amst. 1726.

c. Ascher.

[A. העברה, in aed. et typ. Mos. Frankfurt,

desideratu societatum. Ascher ff. 28 separatim.]

1824] — c. Comm. [Wf. II p. 326]

f. Wilm., Hirsch b. Chajjim. 1723.

1825] MISCHNA Cap. V-X. lat. per Seb. Schmid

q. v. (1685).

ROSCH HASCHANA (ראש השנה, de

Novennio) [Ord. II. tract. 7.].

1826. (II) — f. Ven. 1521.

1826b. — Ed. II. f. Ven. 1531.

[Registrum in fin. non habet. Wf. II p. 897 (ultra-

que ed.).]

1827. (III) — f. Ven. 1548.

1828. (V) — f. Bas. 1579.

1829. (VI) — f. Crac. 1603.

1830. (VIII) — f. Lubl. 1622.

[Wf. II p. 912 codicem seorsim recenset!]

1831. (IX) — f. Amst. 18. Sivan 1644.

1832. — „sec. ed. Giustinian.“ f. min. F. a. O. 1693.

c. Ascher.

[A. הנה ברך לקחתי וברך ולא אשיכנא, fin.

fer. III. 3. Tammus (tit.), ap. Mich. Gottschalk, lit.

Prof. Beckmann, ff. 40. Tit. omnia enumerat quae

in ed. Venet, et Sal. Loria Emend. (אם כל המסכתא)

בסוף כל המסכתא (אם כל המסכתא), sed ne Piske Tosafot qui-

dem nec Maimon. in omnib. tractt. hujus edit. (1693-4)

exstant. Wf. II p. 912.]

1833. — c. Comm. f. s. l. [Hal.] 1712.

[„Impressum per typographum Mos. b. Abraham

ex Amst. (נרפס ע"י המדפיס הר"ר משה בר אברהם)

i. e. 1714 (מאמש' שנהים לפני רובע לק"נו לפק

detraeto biennio seu 1712. Allusio hujus Chronostici

ab ipso typogr. Proselyta explicatur per epigr. ad

locum f. 31b: גר שנהגיר בומן הורה צדק שיפריש רובע

לקינו spectantem, ubi librum loco sacrificii editum dicit.

Locum Hal. sed s. a. habet Cat. ms. (Opp. 415F.);

Wf. II p. 912: Amst. 1714 (et quidem ff. 34 recte)

biennium detrahendum non respexit, locum ex coniec-

tura puto addidit, de typogr. enim Hallensi nescio quo

auctore refert (III p. 725): „fuga sibi consuluit et

Amstelodamum abiit, ubi eandem artem faciens inter

caeteros libros Hebr. Tract. Talmudicum ראש השנה

an. 1714 edidit.“ Nullus vero „caeterorum“ liber

notus, caeteri tractt. Talmud. vero (N. 1598. 1616.

1741. 1758) ca. 1714 Hal. potius impressos

habeo, partim loco Amst. et A. 1690 scilicet (exstant

enim libri revera Amst. A. 1690 sq. ap. Mos. b.

Abrah. (forsan eundem) Proselytam excusi, v. Introd.

nostram). Nec dubito ed. hujus tract. Mischnae (!)

F. a. M. per Mos. b. Abr. ap. Wf. II p. 714 (cf.

tract. Megilla N. 1758) nostram esse!]

ROSCH HASCHANA.

T A L M U D B A B Y L .

SCHEBUOT.

1834. — 8. *Amst.* 1721.c. Ascher et Sam. Edels *Nov.*[A. הלמור, ap. Jos. Dajjan, edid. Ahron Schneior Salman b. Gabriel ex Janow. *Wf.* IV p.326.]1835. — 8. *Brl.* 1723.c. Comm., Sam. Edels, Abraham Broda et Jechiel Mich. [b. Jeh.] *Nov.*

[A. הקע... שופר, in aed. et typogr. Nat. Neumark.]

1836] — 8. *Amst.* 1726.c. Sam. Edels *Nov.*[A. מראשית השנה ועד, ap. Isak di Cordova. *Mich.* 5034.]1837] MISCHNA et excerpta ex Gemara, cum Henr. Houting Vers. lat. et Annot. Acced. Mos. Maimonidis de Synhedr. [*Wf.* II p.714. IV p.326]4. *Amst.* 1695.[De Vers. lat. P. Vindingii *Oxon.* 4. (*Wf.* II p.714) nihil in Bibl. Bodl., cf. quae ipse *Wf.* p.724 de Vers. tract. „de annis“ contra Imbonatum notat!]

SABBAT seu Schabbat (שבת, de Sabbato)

[Ord. II. tract. 1.].

1837. (II) — f. *Ven.* 1520.1837b. — Ed. II. f. *Ven.* 1530.[*Wf.* II p.896 (ed. utraque). *Mich.* 5065. Expl. *Opp.* 385F. desinit f.168, ubi Ascher sequi debuit.]1838. (III) — f. *Ven. fin. ult. Tebet.* 1550.1839. (V) — f. *Bas.* 1581.1840. (VI) — f. *Crac.* 1602.1841. (VIII) — f. *Lubl.* 1626.1842. (IX) — f. *Amst.* 1645.1843. — f. *min. F. a. O., Mich. Gottschalk.*

s. a. [ca. 1693-4].

c. Ascher.

[Ad normam tract. Beza (N.1595) sed sine mentione Editoris. *Wf.* III p.912.]1844 (XII) — charta max. f. *Amst.* 1715.

1844a. — charta max. caerul.

1845. MISCHNA cum Mos. Maimonid. et Obad. de Bartenora [Bertinoro] Comm. Lat. vers. a S. Schmidt, quibus textum Hebr. addidit I. B. Carpzovius 4. *Lips.* 1661.1845b) Erubin u. s. 4. *Lips.* 1661.1846. Tract. uterque sub tit.: *Collectaneorum Talmudicorum libri duo* etc. 4. *Lips.* 1670.[Suppl. *Wf.* II p.712.714. IV p.326.]

1847] — Sabbat cum W. Wotton Vers. angl. q. v. (1718).

1848] — cum Comm. brevi per Jakob b. Rafael Levi, v. *Preces Sabb.* [*Wf.* IV p.326] (1641 etc.).1849] — rhythrice per Abraham Samuel q. v. [*Wf.* IV. p.326] (1719).

SANHEDRIN v. Synhedrin N.1914sq.

SABIM (סבים, de fluxu Laborantibus) [Ord. VI. tract. 6.]. Mischna tantum.

1850] — una cum aliis tractt. Ord. Tohorot N.1968sq.

SCHEBIIT (שביעית, de Anno septimo, seu sabbatico) [Ord. I. tract. 5.]. Mischna tantum.

1851] — una cum aliis tractt. Ord. Seraim N.1956sq.

1852] — lat. per Guisium q. v. (1690).

SCHEBUOT (שבועות, de Juramentis) [Ord. IV. tract. 3.].

1853. (II) — f. *Ven.* 1521.1853b. — f. *Ven.* 1526.1853c] — Ed. II. [*Mich.* 5082] f. *Ven.* s. a.[Ed. b) *Opp.* 471F. et in expl. Bod. loco ed. prioris (cujus p. 1. 4 lineolis longior) et quidem compactis 10 ff. (Isak b. Reuben: Portae juramentorum), quae ad Isak Alfasi ed. 1521-2 spectant. *Wf.* II p.897: 3 edd.]1854. (III) — f. *Ven.* 1549.1855. (IV) — f. *Lubl.* 1559.c. *Piske Tosafot*, Maimonid., Ascher(?), et paginatione marg. ed. Venet.[A. חושא, per socios in fine nominatos: Jak. b. Mos., Meschullam b. Sal. Neuss (איש נייש), Elieser b. Isak Pragensem, Kalonymos b. Mard. Jafe et Jak. b. Dav. Gutrath (גוטרוט), qui omnes signant „הבחווקק“ (typogr.). Josuae Boas Indices desunt, et in expl. *Opp.* 477F. etiam Ascher. *Wf.* II p.912 et Talmud integr. *Sabb.* n. 126 ap. *Wf.* II p.903.]1856. — c. Comm. f. *Salon.* 1565.[Sub Soliman, inc. 9. Ijjar, ap. Jos. Jaabez; ff. 60. *Wf.* II p.912.]1857. (V) — f. *Bas.* 1579.1858. (VI) — f. *Crac.* 1604.1859. (VIII) — f. *Lubl.* 1620.[*Wf.* II p.912: „A.1611 ap. Abr. b. Kalon.“ (!) delend.]1860. (IX) — f. *Amst.* 1645.1861. — f. *Zolk.* 1694

c. Ascher.

[Inc. fer. IV. 18 Kislew, fin. 1. Menachem, ap. Uri

SCHEBUOT.

TALMUD BABYL.

SOTA.

Pho bus. In tit. promitt. *Piske Tosafot* et Maimonides addito textu Mischnae etc. (עור הוספנו המשינוהו בפי' הרמב"ם וגם הקדמנו הראשונה (!) ועור הוספנו פי' (חקור הרין (!) והוא מיוחד על כל הרין sed in expl. *Opp.* 474F. post ff. 49 textus tantum 6 ff. Ascheri! *Wf.* II p. 912.]

1862. — sec. ed. Giustiniani f. s. l. [*Amst.* ?] 1701. c. Ascher.

[*A. תהא תקס חרהם עלן*, sine nom. typogr. In tit. ornamentum seu stemma: Pegasus super baculum Aesculapii, infra duae manus ex nubibus sibi invicem porrectae. *Piske Tosafot* et Maimonides in tit. expl. *Opp.* 476F. tantum; locum *Amst.* sistit *Wf.* II p. 912.]

1863. — c. *Piske Tosafot*. f. *Amst.* 1703.

[*A. הנחה*, ap. Mos. Mendez, corr. Ahron אבעו *Wf.* II p. 912.]

1864. — f. *Wilm.*, *Hirsch b. Chajjim*. 1722. c. *Piske Tosafot*, Ascher et Maimonid. [*Wf.* IV p. 326.]

1865. — s. *Jesn.* 1724.

c. Ascher et Jonae Ph. Teomim Nov.

[*A. לסדר שבעה שבעות תספר*, in typogr. Israel b. Abraham, edid. Mos. b. Isak ex Sluzk, nepos Mard. Model Grodno, gener Pheib. פאהסטר ex Pinsk. — Jonae Nov. ff. 3 ult. non paginatis.]

1866. — s. *Amst.* 1725.

c. Ascher et Sam. Edels Nov.

[*A. לסדר כחמא הנשבע כאשר*, in aed. et typogr. Isak b. Jak. Chajjim di Cordova, edid. (הובא לרפוס) Hirz Levi Rofe b. Süsskind, qui in fine tabernam suam novorum et antiquorum librorum recommendat.]

1866A] MISCHNA lat. per Jo. Ulmann q. v. (1663).

SCHEKALIM (שקלים), de Siclis [Ord. II. tract. 11.]. Mischna cum Gemara Hierosolymitana.

1867. (II) — f. *Ven.* 1521.

1867b. — f. *Ven.* 1527.

[3. Tischri 282, ff. 14 inclusa Maimonidis Introd. in Ord. II. *Wf.* II p. 897. — b) „Per Dav. b. Corn. Bomberg“; ff. 13 usque ad marg., deest Index tractatum ordinis II. *Opp.* 416F. ap. *Wf.* II p. 897.]

1868. (III) — f. *Ven.* 1550.

1869. — [v. N. 1403 nota] f. *Const. s. a.* [Saec. XVI?].

1870. (V) — f. *Bas.* 1580.

1871. (VI) — f. *Crac.* 1603.

1872. (VIII) — f. *Lubl.* 1621.

1873. (IX) — f. *Amst.* 1645.

1874. — v. sub Talmud. Micros. N. 2041 sq.

1875] MISCHNA cum Jo. H. Othonis Vers. lat. et Annott q. v. (1675 etc.).

1876. — cum Jo. Wülferi Vers. lat. et Comm. [*Wf.* II p. 714] 4. *Altorf.* 1680.

SEBACHIM (זבחים), de Sacrificiis [Ord. V. tract. 1.].

1877. (II) — f. *Ven.* 1522.

1877b. — Ed. II. f. *Ven.* 1529.

1877c. — Ed. III. f. *Ven.* 1548.

[Mense Elul. Differt f. 118b et omnino f. 120a. b ab ed. Giustin.; desinit f. 121 ubi clausulam הדרן עלך excipit in ed. 1522 tantum precieuclula יהי רצון. Registrum deest. *Wf.* II p. 898. — b) Mense Ab. *Wf.* ib. — c) Mense Adar. *Wf.* II p. 898 codicem inter edd. Mischnae recenset!]

1878. (III) — f. *Ven.* 1550.

1879. (V) — f. *Bas.* 1580.

1880. (VI) — f. *Crac.* 1605.

1881. (VIII) — f. *Lubl.* 1627.

1882. (IX) — f. *Amst.* 1647.

[*Wf.* II p. 712 codicem seorsim forma 4. recenset!]

1883] — Gemara illustratus, nunc ex hebr. lat. redditus a Bl. Ugolino q. v. (1756).

1884] MISCHNA lat. per Jo. Ulmann q. v. (1663).

SEMACHOT (שמחות), de Gaudiis, per paranomasin) seu EBEL RABBATI (אבל רבתי, de Luctu tract. major seu antiquior) [Tract. parvus].

1885] — una cum aliis tractt. parvis N. 1914 sq. [*Zz.* G. V. 90. ב"ק I, 136. II, 181. cf. *Jüd. Lit.* p. 395 nota 1.]

SOFERIM (סופרים), de Scribis [Tract. parvus].

1886] — una cum aliis tractt. parvis N. 1974 sq. [De opusculi confusione et compositione tempore Geonim posteriorum v. *Zz.* G. V. 95.]

1887] Tract. Soferim f. *Dyhr.* 1732. c. Arje L. Spira b. Isak Comm. dupl. (*Hereditas Arielis et Habitatulum leonis*).

[*A. באשר ציה-ארה*, ap. Issachar. *Mich.* 5102.]

SOTA (סוטה), de Muliere declinante, seu suspecta [Ord. IV. tract. 5.].

1888. (II) — f. *Ven.* 1520.

1888b. — Ed. II. f. *Ven.* 1548.

[*Wf.* II p. 897. — b) in tit. שטט, sed. lin. Tischri קרבו אל, per Corn. Adelkind; Registrum non adest. Vox הבקא initio lit. albis. Impressum „secundo“ in tit. Forsan ex ed. vera II. recensum?

SOTA.

TALMUD BABYL.

SUKKA.

- [*Wf.* II p. 888 codicem inter edd. Mischnae recenset!]
 1889. (III) [Indices exigui] f. *Ven.* 1550.
 1890. (V) — f. *Bas.* 1579.
 1891. (VI) — f. *Crac.* 1604.
 [*Wf.* II p. 912 codicem seorsim recenset!]
 1892. (VIII) — f. *Lubl.* 1619.
 [Fer. VII. 1. Nisan. Maimon. Comm. desid.]
 1893. (IX) f. *Amst.* 1647.
 1894. — f. *Amst.* 1723.
 c. *Piske Tosafot* et Ascher.
 [In aed. Mos. Frankfurt, edid. Mos. b. Dav. b. m. cantor (ש"ץ) in Synagoga societatis piae (נבילוח חסדים).]

1895. MISCHNA una cum excerptis Gemarae [ex Jakob Chabib: *Oculus Jakobi*] Versione lat. et Comm. perpetuo illustr., acced. correctiones Lipmannianae, per Jo. Chr. Wagenseil
 4. *Aldorf* 1674.

[Excerpta continet Versionis alius forsitan per Jo. Chr. Beckmann. *Wf.* II p. 710.]

SUKKA (סוכה, de Tabernaculo) [Ord. II. tract. 9.].

1896. (I) — c. *Piske Tosafot*
 f. s. l. e. a. [*Pes. ca.* 1511].
 [Jussu sapientis Dav. Portero (cf. tract. Erubin N. 1646).
 Unicum nostrum expl. notum *Opp.* 422F. constat ff. 94 (11 Oct. + 6). *Wf.* IV p. 325* *Rof.* Ann. p. 45 n. 6. p. 64 n. 83.]
 1897. (II) — f. *Ven.* 1521.
 1898b. — Ed. II. f. *Ven.* 1526.
 [Desinit f. 68b in fine paginae. *Wf.* II p. 897. — b) „Magna cum attentione per Dan. b. Corn. (sic) Bomb. Antwerp.“ (עם רב העין ע"י דניאל יצ"ו בן קרניאל (!)) (בוסברג מאוניוורשה רבינו אשר (ut ed. I.) sed capp. singula; desinit fol. 68a media pagina. *Wf.* I. l. corr.)]
 1899. (III) — f. *Ven.* 1549.
 1900. (IV) — f. *Lubl.* 1568.

[A. בכוש inc. fer. II. 13. Tebet, fin. fer. V. 10. Nisan, per 5 socios in fine nominatos, scil. E l i e s e r b. Isak etc. (v. tract. Beza N. 1589), in aed. Meir b. Schalom, sustinente Meir b. Mard. Levi; sec. MS. defuncti Rabb. magni Schalom [Schechna?]. Corrector vid. Naftali [b. Joel Schwarz, cf. Maclisor A. 1567], cujus Acrostichon in tit., ubi de Privilegio Rabbimorum trium provinciarum, Poloniae Russiae et Lith., sermo, quo edendorum tractatum Talmudis studium in Academiis jubetur (הסכמה נאמני עולם וראשי) ישיבור דשלש מדינות פולין רוסיה וליטא שהסכימו

בהסכמה אחת וכי שילמדו בכל ישיבה דני מדינות הנ"ל מסכתא אחר מסכתא כאשר נדפסו [נדפוס] אותן בע"ה וכי. בבית מהר"ר מאיר בן מהר"ר שלום והוגה אות באות מכ"י של הגאון מהר"ר שלום ז"ל... וכעורה המאיר לעולם בכבודו עם קנו [קנו?] עד הנה במלאכה הקדש על ידו ואנו היינו עזר כנגדו על ידי הנוטמאדו של היקר.. מאיר בר מרדכי הלוי ז"ל בכל עת הוא המוציא והמביא מלאכה הרפוס מכה לפועל וזולתו אין (לנו מלוה פודה וגואל.. נרבה פי חמיד לרצון יהיה *Piske Tosafot* in tit. promissa desid. in expl. *Opp.* 408F. et in expl. imperf. *Opp.* 423F. *Wf.* II p. 912.]

1901. (V) — f. *Bas.* 1580.
 1902. (VI) — f. *Crac.* 1603.
 [*Wf.* II p. 912: A. 1604 inter tract. sing. delend.]
 1903. (VIII) — f. *Lubl.* 1626.
 1904. (IX) — f. *Amst.* 1646.
 1905. — f. *Amst.* 1704.

c. *Piske Tosafot* et Ascher.

[A. בנח"ב, unde in epigr. typothetae Abr. b. Jak. di Cordova: בך את אברהם בכל lit. ה pro Tetragrammato posita magna non in computum sumenda, ut efficeret A. 1709 (*Opp.* 421F., tit. destit., et ex hoc expl., ut vid., *Wf.* II p. 912), sed A. 1704 (*Opp.* 420F. *Wf.* ib. et IV p. 325), ap. Mos. b. Abr. Mendez.]

- 1906] — c. Comm. [*Wf.* IV p. 325] 8. *Wilm.*,
Hirsch b. Chajjim. 1716.
 1907] — c. *Piske Tosafot* f. *Wilm.* 1717.
 [Ap. Hirsch b. Chajjim; „ff. 56“ (*Wf.* IV p. 325)
 de textu c. Comm. sumendum.]
 1908. — 8. *Amst.* 1722.
 c. *Piske Tosafot*, Ascher, et Sam. Edels *Nov.*
 [A. בסוכה חשבו, ap. Mos. Frankfurt.
 A. 1712 ap. *Wf.* IV p. 325 err. videtur.]
 1909. — sine Comm.

8. s. l. [*F. a. O.* seu *Brl.*] 1722.
 [A. בסוכה, ff. 56. In scheda tegumenti expl. *Opp.* 143D. locus fertur F. a. O. seu *Brl.*, et revera signum litterarum contractarum *FR.* (i. e. Fridericus Rex) in tit. in libris F. a. O. impressis plerumque invenitur, praeterea lit. eadem videntur ac ed. Talmudis F. a. O. — *Brl.*, ubi tract. noster A. 1719 excusus. Eadem vid. ed. F. a. O. 1702 in 2° (pro 12°) iu Cat. ms. et expl. sine tit. *Mich.* 5033, et forsitan quae fertur *Ofb.* ap. *Wf.* IV p. 325.]
 1910. — 8. *Brl.* 1726.
 c. Sam. Edels *Nov.*
 [A. סוכה, in aed. et typogr. Natan Neumark, jussu et impens. Jak. b. Abraham ex ראוני nunc ludimagistri Berol. In tit. promittitur סהרשל (Sal.

SUKKA.

TALMUD BABYL.

TAMID.

- Loria), sed in fine Sam. Edels (f. 13b) clausula ערך הדרן
Wf. IV p. 325.]
1911. — sec. ed. Giustin. f. [Dyhr. Saec. XVII. ?].
 acced. *Addit. in Tract. Horajot* auct. [seu de-
 scribente] Elia Oettingen.
 [Ff. 69. In tit. promitt. *Piske Tosafot* et Mai-
 monid. Tit. lit. albis, sed margo infer. (ubi locus et
 A. ed.) evulsus. Locum Dyhrf. habet Cat. ms. Editor
Addit. inter scripta auctoris se invenisse dicit אשר
 מצאתי באפחחתי של המחבר. Vide Elia Oettingen.]
- 1912] MISCHNA c. Excerptis ex Gemara et Jo.
 Jac. Crameri Vers. lat. et Annot. [Ff. II p. 811] [*Saec.* XVII.].
1913. — c. Fr. Bern. Dachsii Vers. lat. et Nott.
 philolog. ex utroque Talmud aliisque veterum
 et recent. Rabbiorum scriptis. Acced. Jo. Jac.
 Crameri Comm. posthumus, cum praef. Dav.
 Millii [*Wf.* IV p. 225] 4. *Traj. ad Rhen.* 1726.

SYNHEDRIN, vulgo: Sanhedrin (סנהדרין,
 de Synedriis) [Ord. IV. tract. 1.].

- 1914] (I) — f. [per Gers. Soncino, post A. 1496].
 [In Epigr. ad סליחה hunc tract. edere optat typo-
 graphus. Expl. nullum notum. *Rof.* Annual. p. 136,
 cf. p. 108; in Indice desid.]
1915. (II) — f. *Ven.* 1520.
 [Fol. ult. nihil ac Registrum. *Wf.* II p. 898. Edi-
 tionis alius nullibi mentio.]
1916. (III) — f. *Ven.* 1549.
1917. (V) — f. *Bas.* 1581.
1918. (VI) — f. *Crac.* [1604].
 [Tit. desid., cf. *Wf.* II p. 901.]
1919. (VIII) — f. *Lubl.* 1620.
1920. (IX) — f. *Amst.* 1645.
- 1921] — Cap. XI. (seu X.) ex Jak. J. Chabib: *Ocul.*
Jakobi lat. per G. Genebrardum, ad fin.
Seder Olam [*Wf.* II p. 711] (1572 etc.).
- 1922] — Cap. XI. germanice per Chr. Gerson
 [*Wf.* II p. 711] (1610).
- 1923] MISCHNA lat. per P. Riccium q. v. (1519).
1624. — et Makkot et excerpta ex utriusque
 Talmudis Gemara [ex Jak. Chabib: *Ocul. Ja-*
cobi] c. Jo. Cocceji Vers. lat. Notisque ex Comm.
 Hebraeorum [*Wf.* II p. 708] 4. *Amst.* 1629.
1925. — u. s. in Cocceji Opp. P. IX. ad calcem
 (f. *Amst.* 1701).
- 1926] — u. s. corr. per Henr. Muhlinum cum ejusdem
 praef. pro Talmude apologetica [*Wf.* II p. 708]
 f. *F. a. M.* [1701].

TAANIT (תענית, de Jejunio) [Ord. II. tract. 10.].

1927. (II) f. *Ven.* 1521.
- 1927b. — Ed. II. f. *Ven.* 1538.
- [b] *Mich.* 5067-8. *Wf.* II p. 897 (utraque ed.).]
1928. (III) — f. *Ven.* 1548.
1929. (IV) — f. *Lubl.* 1576.
- c. *Piske Tosafot*, Maimonid. et Ascher.
 [Inc. fer. I. 21. Cheschwan sub Stephano, per Kalo-
 nymos, fin. fer. I. 27. Kislew 337 per Kalonymos Jafe
 et fil. Chajjim. Titulus nudus, ne eorum quidem men-
 tionem facit, quae textum f. 49-59 sequuntur, forsitan
 tractatus noster alii jungendus erat. *Wf.* II p. 912.]
1930. (V) — f. *Bas.* 1579.
1931. (VI) — f. *Crac.* 1603.
1932. (VIII) — f. *Lubl.* 1622.
1933. (IX) — f. *Amst.* 1645.
1934. — f. s. l. e. a. [Zolk. ca. 1693-4].
- c. *Piske Tosafot*, Ascher et Maimonid.
 [Maim. f. 36-7, cf. supra tract. Kidduschin N. 1726.]
1935. — c. *Piske Tosafot* 8. *Ofb.* [אפי' באך] 1721.
 [A. אשר על פי הורה, in typogr. erecta per
 Seligmann Reis.]
1936. — 8. *Amst.* 1723.
- c. Ascher et Sam. Edels *Nor.*
 [A. והחורש... נהפך להם כנגן לשמחה, in aed.
 et typogr. Isak de Cordova, edid. Uri Ph. b. Joslein
 ex Hamelburg. *Wf.* IV p. 327.]
1937. MISCHNA cum Dan. Lundii Vers. lat. et
 Nott. [*Wf.* II p. 755]
 8. *Traj. ad Rhenum* 1694.
1938. — c. Herm. v. d. Hardt Vers. lat., acced.
 [p. 12-71]: *Corporis antiqui Judaeorum juris effi-*
gies Nativa [i. e. recensio Talmudis]
 8. *Helmstad.* 1712.
 [Epigr. data 3. Sept. *Wf.* II p. 815.]

TAMID (תמיד, de Jugi, scil. Sacrificio)
 [Ord. V. tract. 10.].

- 1939] — una cum tract. Meila N. 1763 sq.
1940. — Cap. I. [hebr.], latine redditum, et Notis
 illustratum, praeside Matth. Asp, respond. Joh.
 Silfverling [pp. 26. *Wf.* IV p. 326]
 14. *Upsal., lit. Wernerianis.* 1727.
- 1941] MISCHNA cum Gust. Peringeri Vers.
 lat.
 v. supra N. 1432 A.
- 1942] — [hebr?] lat. per Mich. Arnoldi [*Wf.* II
 p. 715] 8. *Froneq.* 1680.
- 1943] — hebr. et lat. cum Nott. sub praesidio

TAMID.

TALMUD BABYL.

SUPPL.

Dr. Conr. Ikenii, auct. Conr. Ikenio Bremensi
(pp. 132) 4. *Brem.*,

typ. Herm. Christoph. Jani 19. Oct. 1736.

1944] — tract. Mischnicus nunc primum notis
philologicis illustratus a Bl. Ugolino
q. v. (1756).

TEBUL JOM (טבול יום, Mersurus die)
[Ord. VI. tract. 10.]. Mischna tantum.

1945] — una cum aliis tractt. Ord. Tohorot
N.1968 sq.

TEMURA (תמורה, de Permutatione, scil.
Sanctorum cum Profanis) [Ord. V.
tract. 6.].

1946. (II) — f. *Ven.* 1522.

1946a. — (c. Nott. multis MS. f. 1-33.)

1946b. — f. *Ven.* 1528.

[*Wf.* II p.898; ed. utraque. — *Piske Tosafot* in
tit. omnia exstant ad calcem tract. Kalla f. 42a. Ex
Notis MS. (*Opp.* 497F.) multae excerptae ex גליון,
i. e. margine (cf. *Zz.* Z. G. 44).]

1947. (III) — f. *Ven.* 1550.

[*Piske Tosafot* exstant tit. verso.]

1948. (V) — f. *Bas.* 1580.

1949. (VI) — f. *Crac.* 1605.

1950. (VIII) — f. *Lubl.* 1639.

1951. (IX) — f. *Amst.* 1645.

TERUMOT (תרומות, de Oblationibus ad
sacerdotes) [Ord. I. tract. 6.]. Mischna
tantum.

1952] — una cum aliis tractt. Ord. Seraim
N.1956 sq.

1953] — lat. per Guisium q. v. (1690).

TOHOROT (טהרות, de Puris) [Ord. VI.
tract. 5.]. Mischna tantum.

1954] — una cum aliis tractt. Ord. Tohorot
N.1968 sq.

UKZIN (עוקצין, seu עקצין de Petiolis
fructuum) [Ord. VI. tract. 12.]. Mischna
tantum.

1955] — una cum aliis tractt. Ord. Tohorot
N.1968 sq.

SUPPLEMENTARIA.

MISCHNIJJOT ORD. SERAIM (משניות
מסדר זרעים) 10 tractt. (v. supra p.213, 7 nota).

1956. (II) — c. Mos. Maimonidis Comm. et Introd.
et Simson Sens Comm. usque ad Cap. II § 4 tract.
Bikkurim, hinc inde suppleto per Isak b. Mal-
kizedek f. *Ven.* 1521.

1956a. [Ed. partim diversa] u. s.

1956b] — Ed. II. sine Introd. Maimonid.
f. *Ven.* 1528.

1956c] — Ed. III. cum Introd. Maimonid.
f. *Ven.* 1548.

[Fin. 10. Cheschwan 282 (exeunte A. 1521); ff. 86.
Maimonidis Introd. ff. 6 separatis praecedit, sed nu-
merus 1 et 1 in expll. nonnullis errore his impressus,
in iis quae vidimus libro praefixa est (*Wf.* II p.896:
„subjecta in calce M. praef. ad hunc ordinem [revera
ad Comm. integrum]. Annus ed. signatur 282 C.1522,
non (!) 1523 ut habet Grapius“. Errores multifarii
etiam ap. *Ros.* Ann. p.23 n.123 corr.). Expl. *Opp.*
376F. compactam habet ed., quae ad tract. Berachot
ed. II. pertinere videtur. Inter 5 expll. ed. 1521,
quae assistente *Zd.* conferebantur, 2 edd. discerni
possunt, quavis fere pag. occurrentibus discriminibus,
quorum exempla nonnulla magis obvia, praecipue circa
finem libri recensebimus. Ed. in divisione foliorum ab
edd. posterioribus discrepans (*Mich.* 5062 et *Opp.*
376F.) habet: 1) numerum folii ad partem sinistram
inscriptionis מסדר זרעים, ed. a) (*Mich.* 5080 *Opp.* 361F.
Cod. Bod. et fol. 1. tantum etiam *Opp.* 376F.) ad
partem dextram; 2) illa nomina Comitum plena, haec
abbreviata (sed *Opp.* 361F. et Bod. in f. 1. tantum:
plena!); 3) custodes illius f. 82b in textu פסב [errore]
et in Comm. ההערכות, hujus פסב et יוכל f. 82b
in illa 2 columnis; 5) ad calcem f. 83a 5 lineae
longae in illa, 9 in hac; 6) custos ib., in hac tantum
אחרונה f. 85b inscriptionis in illa קרי יצחק, in hac
errore רש; 8) illa desinit f. 86b medio verbis סליק
מסכת בכורים, in hac verba ביכורים בכורים, se-
quitur epigraphis brevis ורע קדש וכי et index trac-
tatum atque capp.

b) Mense Adar I. Expl. imperf. ap. *Mich.* 5063.
Codex Grapii ap. *Wf.* II p.896 (cf. ad a), *Bart.* ap. *Wf.*
ib., ubi A. 1530 tantum ad Ascheri regulas parv.
pertinet, quae et in expl. *Opp.* 376F. cum Maimonid.
praef. et ap. *Mich.* 5062 cum tract. Berachot com-
pactae.

c) *Wf.* II p.888 inter edd. Mischnae!]

1957] (III) — f. *Ven.* [1546].

1958. (V) — f. *Bas.* 1579.

SUPPL.

TALMUD BABYL.

SUPPL.

1959. (VI) — f. *Crac.* [1602-3?].
[In utroque expl. *Opp.* 378.379F. tit. non exstat, sed una cum tract. Berachot (N.1571.) impressum videtur.]
1960. (VIII) — f. *Lubl.* 1618.
1961. (IX) — f. *Amst.* 1646.
1962. (XII) — charta magna caerulea
f. *Amst.* 1715.
1963] — (*Prag* 1728).
ad calcem tract. Berachot N.1578.

MISCHNIJJOT ORD. KODASCHIM

(משניות מסדר קדשים). 10 tractt.
(v. supra p.213,7 nota).

1963. (II) — c. Mos. Maimonid. Comm.
f. *Ven.* [1522-3].
1963b. — f. *Ven.* 1528.

[Ed. I. in utroque expl. Bodl. et *Opp.*, quae sola nobis innotuerunt, tit. non habet, sed ante Ordinem Tohorot (N.1968) ad supplendos tractatus ord. Kodaschim impressa videtur. Maimonidis Introductio desinit f.2a ubi Index tractatum. Sequuntur folia 1-45 inscripta: משניות מסדר קדשים, quae verba in tit. ed.1528, ubi Maimonidis Introd. tit. verso usque ad f.2b, caetera f. 3-47. *Rof.* Ann. p.32 n.189 (ex Cat. vet.) corr. *Wf.* II p.898 Maimonid. Introd. male collocavit et Comm. ad tractatus aliquot recenset, ubi in tit. tantum promittitur, in tract. Chullin (v.N.1627), cum Cod. illo expressus, hic non exstat, sed repetitus est in tract. Middot f.38!]

- 1964] (III) — f. *Ven.* 1546.
1965. (V) — f. *Bas.* 1578.
1966. (VI) — f. [*Crac.* ca. 1605].
1967] (VIII) — f. *Lubl.* (?).
[In ed. IX. etc. Maimonidis Comm. exstat ad marg. seu ad calcem tractatum singulorum.]

MISCHNIJJOT ORD. TOHOROT (משניות מסדר טהרות)

(מסדר טהרות). 11 tractt. (v. supra p.213,7 nota).

1968. (II) — c. Mos. Maimon. Comm. f. *Ven.* 1522.
1968b. — f. *Ven.* 1528.

[Ff. 78. Inscriptio טהרות סדר in marg. super. omissa in ed. poster., quam solam habet *Wf.* II p.898, *Rof.* Ann. p.23 n.189 ex Cat. vet. *Opp.* 352F. a *Metz* omiss.]

- 1968c. (II) Mischna u. s. c. Simson Sens Comm.
f. *Ven.* 1523.

[20. Sivan (3. Junii); ff. 113. Ed. a Bibliographis omissa (*Mich.* 5093) cum epigraphe, ad rem criticam maximi momenti, Correctoris celeberrimi Jak. b. Chajjim Ibn Adonijja, qui confitetur, se ex Codd. de-

pravatis, multos tractatus ex Cod. unico correxisse, praecipue in locis ex *Tosefta* allegatis laborasse, hinc inde ex MS. suo studio et arbitrato lacunas explevisse, vel vacuum reliquisse, vel Annotationem apposuisse, passim expositionem variis lectionibus excudendam curavisse, ut ed. locupletissima evaderet, nisi vero correctione operis Maimonidis districtum fuisset, editionem Doctis gratiorem curasse. Recusa est epigr. in ed. Basileensi.]
1969] (III) — cum Maim. et Sims. Sens

- f. *Ven.* 1546.
1970. (V) — f. *Bas.* 1580.
1971. (VI) — f. *Crac.* 1604.
1972. (VIII) — f. *Han.* 1620-1.

[Inc. fer. II. 12. Tammus A. הרסלע לענינים, fin. fer. VI. 15. Tebet מירודה שבט (8. Jan. 1621) non 383 [ut *Wf.* II p.902]; „recognitus a Marco Marino Brixienti“ (ex ed. Basileensi). Inserta est eadem ed. Talmudi Lublinensi (*Wf.* I. I.), in Bibl. *Opp.* semel exstat *Opp.* 490F.]

1973. (IX) — f. *Amst.* 1647-8.

TRACTATUS PARVI (de quibus singulis v. N.1636.1695.1885.1886).

- 1974] Semachot; Kalla, Soferim, ad calcem tractt. Meila etc. N.1763 sq. (1522 etc.).
1975. (III) Soferim, Semachot, Kalla, quibus Derech Erez [v. N.1636] et Abot R. Natan primum adjecta, Ascher b. Jechiel: *Regulae parvae* et earum *Compend.* per Jakob b. Ascher
f. *Ven.* 1550.

[Abot R. Natan exstant f.13-22, ita ut etiam tractatui Abot jungi possint, ut *Opp.* 483F. Ascher sine tit. f.1-14, Compendium f.1-4.]

1976. (VI) — f. *Bas.* 1580.

[Tit., ut in ed. praec., Abot R. Natan includit, quae vero in Codd. singulatim occurrentibus (ut *Opp.* 353F. et aliunde, cf. *Wf.* II p.902, ubi „R. Natan“ supplendum) desiderantur, quia seorsim expressa sunt; ad calcem vero Biblioepiga instruitur, ea cum tractt. parv. compingenda esse.— Ascheri *Reg. parvae* nec in ed. integra, quam possidet Biblioth. Bodl. et *Opp.*, nec in Cod. tract. parv. ap. *Luzz.* adsunt!]

- 1977] (VI) [f. *Crac.* 1604].

v. tract. Abot N.1453.

- 1978 (VIII) — f. *Lubl.* 1628.

1978a. — charta max.

[Abot R. Natan in tit. ultimo loco commemorata exstant

SUPPL.

TALMUD

MISCHNA.

in expl. a), an Ascher in hac ed. impressus sit definire non auserim; cf. Temura N.1410 nota.]

1979. (IX) — f. *Amst.* [1645].

[Tit. non habet, primo loco Abot R. Natan, ultimo tract. Abot (v. *Cat. Bod.* II, 831a); etiam Ascher sine tit. illis jungi solet, in edd. novissimis vero primo loco Abot et Abot R. Natan.]

1980. נחלת יעקב *Hereditas Jakobi*, i. e. tract. parvi: Soferim, Semachot, Kalla, Derech Erez et de *Proselytis* cum indice locor. Bibl. et Talmud. et Comm. Jakob Naumburg

f. *Fürth.* 1790-3.

[A. זמן אמה ליעקב (1793), ap. Isak b. David Zirndorf; in fine (f. 48): fin. mense Elul לעת הנאולה, unde A. 1790 ap. *Luzz.* in Praef. ad tract. parvos palaeat. (N. 2055, ubi de tract. hic annexo) forsitan ad compositionem spectat.]

ASCHER B. JECHIEL: *Regulae parvae*
[v. supra p. 213].

1981. (II) — f. *Ven.* 1522.

1981b. — Ed. II. f. *Ven.* 1530.

[Ff. 15, ult. errore ט (9) pro טו (15) quod habet ed. II. *Wf.* II p. 398 ubi A. ad tract. Menachot transfertur.

b) Bart. ap. *Wf.* II p. 896, cf. ad tract. Berachot N. 1568. —

Edd. sequentes v. ad calcem Tract. parv. N. 1975 sq., male *Wf.* II p. 908 eas in fine Ord. Moed collocat.]

MISCHNA (MISCHNIIJOT).

EDD. INTEGRAE ET EARUM PARTES

VEL FRAGMENTA.

1982. משניות *Mischnijot* II Ptes. f. maj. *Neap.* 1492.
c. Mos. Maimonid. Comm.

[Fin. fer. III. 11. Ijjar (8. Maji), apud Josua Sal. Soncino, sumpt. Abraham Talmid Sefardi et Jos. Ibn Bistri; ff. 356+270. „Multa exstant loca in Synhedr. et Aboda Sara in aliis edd. sublata vel mutata Comm., magnaque lectionis varietas tum in textu tum in Comm. Maimonidis testimonium in figenda vera ejus nativitate ac literaria ejus historia gravissimum in solis mss. ac [inter vet. edd.] nostra adesse observavit Pocock.“ (*Rof.* Ann. p. 91), sed depravatam legitur in Cod. nostro: לשמרו וע' (ו') שנה. Ed. splendidiss. ac rariss. totius Mischnae recte habet *Rof.* (p. 90), sed an *ED. PR.* sit definire non auserim, cum in Carm. Sal. b. Maimon in Pent. ed. 1490 (N. 8) ed. Mischnae alludi videtur verbis: האל יוכנו לראות באור פני שנה חכמה העמוקה. Exstat jam Comm. in Abot Cap. VI. spurius. — *Wf.* II p. 883.]

1983. — Ordd. IV. V. VI. 4. *Ven.* (1549).

c. Obad. Bertinoro Comm.

[A. III. Francisci Donna(?), edidit Obadia b. Sacharia, per Meir b. Jakob פאריןטו אש seu פרינק (urbe Parentio, in fine), in aed. Magnifico (באניפיק) Messer Carlo Quirino. Laudat ed. (in epigr. ord. V.) Mos. b. Sacharia Kohen ex Corfu, corrector adjunctus. — Ordo VI. tit. non habet et ad calc.: „Incipiamus ordinem Kodaschim (V.).“ An ed. nostra, rara atque Committii ut videtur *PR.*, integra excusa, dubitandum, ap. *Mich.* 2944 Ordd. tantum V. VI. Ed. 1546 ap. Giustiniani (Grapias ap. *Wf.* II p. 893) non integra sed partes Talmudis (v. N. 1405 nota), quos vero *Wf.* ib. p. 899 ed. 1549 se vidisse testatur tractatus, forsitan ad ed. nostram spectant, non Giustinianii.]

1984. — f. *Riva.* 1559.

c. Mos. Maimonid. et Obad. Bertinoro Comm.

1984b. — 8. *Riva.* 1559.

c. Decisione Mos. Maimonid. notata ad marg.

[Fin. mense Kislew 320 (exeunte A. 1559), jussu Jos. Ottolenghi, c. praef. Jak. Marcaria, lit. minor.; ff. 395. *Wf.* II p. 883. IV p. 437. A. 1549 Ordd. I. II. mb. ap. *Mich.* 2968 error. typ. — Ed. minoris textus idem, fin. 19. Cheschwan 320, ff. 350.]

1985. — VI. Ptes. 4. *Sabion.*, *Mant.* 1559-63.

c. Mos. Maimonid. et Obad. Bertinoro Comm.

[P. I. et II. (ut rectius Cat. ms. *Mich.* et *Mich.* 2958) Sabiou. ap. T. Foa. P. I. initio imperf. ut *Mich.* 2958 (in Mus. Brit. desid.) etiam ap. *Zz.* Z. G. 255 desid. P. II.

MISCHNA.

TALMUD

MISCHNA.

inc. 1. Ijjar (8. April.) אֶשְׁרֵי (1559). P. III-VI. Mant. in aed. Franc. Filopono (פִּילוֹפּוֹנִי), per Jak. b. Naf-tali Kohen. P. III. inc. 15. Ab 321. P. IV. inc. 19. Cheschwan 322 (1561) [ap. Zz. Z. G. 254 supra]. P. V. inc. 3. Sivan (Zz. l. l. Nisan) שִׁבְיָן (1562). P. VI. inc. 5. Ab (7. Julii) 1562, fin. 1. Elul (20. Augusti) 1563. Corr. Wf. II p. 883 (I p. 1098). Rof. Sab. p. 36 n. 24. cf. Lithl. XII, 89. Expl. nostr. (Opp. 383Q.) nomen fert: Isak b. Eljakim de Anversa, Livorno 1. Adar 1668, et Rabb. magni Manoch Corcos.]

1986] — [Crac. ca. 1593-4?].

[In carm. ad Bechaji b. Ascher Comm. in Pent. ed. 1592-3 Editor Mos. [b. Mos.] Mischnam (שִׁשְׁתָּה סְדֵרָה) perficere optat.]

1987. — f. Lubl. 1595.

c. Obad. Bertinoro Comm.

[Inc. 11. Ijjar מִשְׁנָה, finit. Kislew 356, ap. Kalonym. b. Mard. Jafe, sumpt. Isak Eisak b. Jonatan ex Posen degentis Chelmi (הַעֲלֵמָה) in Russia מִפִּי מִרְפִּים (מוֹפֵיזִים מִטְּמוֹנוֹ מִפּוֹר מְעוּהוֹ מִפְּנֵי מַעֲשֵׂה מִצְוֹת מִשְׁנָה), cujus praef. 355 (Anno impress.), verbis omnibus lit. Mem incipientibus, constat et Indices promittit (מִצְוֹת) מִצְוֹת, quorum vestigium in libro ipso nullum! Cum Privilegio Rabbin. Russiae et Poloniae. Paginatio maxime confusa: P. I. ff. 45. P. II. incip. a f. 6 (Tract. Sabb.)-74. P. III. ff. 51. P. IV. f. 1-54 (Ab. Sara)+10 non pagin. (Abot) etc. confusa pagin. P. VI ff. 76+6 (Mikwaot)+11 (Nidda). P. V. (ultimum impr.) Chullin, Bechorot ff. 9, Sebachim etc. ff. 57, ad fin. Middot Epigr. Wf. II p. 883. Ed. rara.]

1988. — (primum sec. ord. Maimon. dispos.) II Ptes. f. Ven. 1606.

c. Mos. Maimonid. et Obad. Bertinoro Comm.

[A משן, inc. 13. Nisan, ap. Zanetto Zanetti, per Abrah. Reuben b. Nachman Abi Sagio מִשְׁנֵי זָנֵטוֹ = „Abha-ay-lo“ Wf. IV p. 328] ex familia Asulai Marroccanum [qui simul Vers. hispanam edidit, v. Wf. I. l. et n. 159 = III. IV n. 150b], corr. Isak Gerson; ff. 206 (ordd. I. II.)+302. Wf. II p. 883. — Sabb. prae-ter hanc ed. A. משן, quam habet etiam Bart. III p. 343, editioni Sabion-Mant. inseruit ed. Ven. שִׁבְיָן (1566, non „1556“: Wf. II p. 383), quod ex שִׁבְיָן (1606) ortum puto.]

1989] — II Ptes. S. Ven. 1609(?).

c. Isak Ibn Gabbai Comm. (Vota quietis). ED. PR.

[A. habet Sabb. ap. Wf. II p. 884, sed cf. ed. sequ.]

1990. — u. s. Ed. II. S. Ven. 1614.

c. Sal. Isaki (adscr.) Comm. in tract. Abot [recensio brevior].

[Jussu Pietr. Bragadini, in aed. Jo. Cajon, corr. Jeh. di Modena, qui in praef. refert, ed. I. tam rapide consummatam esse, ut jam ed. II. auctor sequatur, quod intervallo 5 Annorum non optime respondet. Interpretatio vocum, de qua Wf. II p. 884, paucis constat notis marg.; ff. 111+246 ut (P. II. tantum) Mich. 2948, ubi A. 1617 err. typ., pro 1614 scil. ex Cat. ms.; tit. enim desid.]

1991. — VI Ptes.

4. Prag 1614-7.

c. Obad. Bertinoro Comm. et Jomtob L. Heller (Addit. Jomtob). ED. PR.

[P. I. inc. 1. Cheschwan 375 (4. Oct. 1614), P. II. fer. III. 1. Nisan (31. Martii 1615), P. III. fer. III. 1. Elul (26. Augusti), P. IV. fer. II. 1. Ijjar שְׁלוֹם (18. Aprilis 1616), P. V. fer. IV. 6. Tebet שְׁנֵה טוֹבָה (14. Decembris 1616), P. VI. fer. II. 13. Adar II. (20. Mart. 1617), cum epigr. fer. IV. 22 Cheschwan 375 (25 Oct. 1614), Anno aetatis 38. Committoris, fin. fer. IV. 23. Tammus שְׁנֵה טוֹבָה (26. Julii 1617, quod desid. ap. Zz. Z. G. 292 n. 176), ap. Mos. b. Bezalel, qui seorsim libellum (קוֹנְטָרִים בְּפִי עֲצָמוֹ) correctionum Jomtobi in Maimonid. et Sal. Isaki Comm. editurus (רְצוֹנִי לְהַרְפִּים) inter Anonyma. Textus lit. min., Comm. lit. minimis [Diamant quae hodie dicuntur]. Wf. II p. 884: A. 1612-5. — Ed. praestans.]

1992. — [ad normam ed. 1614 N. 1990]

8. Ven. 1625.

[A. שִׁשְׁתָּה (P. II. שִׁשְׁתָּה non 1628 sed lit. הָ conflua), in aed. Giov. Caleoni, appresso gli illustr. Sign. Aluise et Lorenzo Bragadini. Exstat et praef. ed. II. Wf. II p. 884.]

1993. — II Ptes. 8. Amst. 1631-2 [seu 1633].

c. Correctoris Glossario marg. et varr. lect. ex Jomtobi Additt. et codice correcto per Sal. Adeni Hebronensem.

[P. I. A. יִשְׁעָה (1631), fin. fer. II. 1. Menachem יוֹשֵׁעַ (1632), P. II. fin. 1. Kislew הַשְׁעָנָה (ex eunte A. 1632), in aed. Manasse b. Israel, qui forsitan ipse corrector et auctor Glossarii, quamquam Jeh. L. b. Mardochai Gumpel [typotheta aliunde notus] obsoletum Epitheton מְחַקֵּן הַמִּשְׁנָה (Corrector seu adornator literarum) nominis suo addit, per Benjamin Galmidi (גַּלְמִידִי) coccum. — Tit. lat. cum A. 1633 ap. Wf. II p. 882 certe ad nostram ed. spectat. Eadem vid. et ed. 1637 ap. Wf. ib. sec. Sabb., qui ed. A. יוֹשֵׁעָה „c. varr. lect. Palaestiniens.“ recenset; sed de Expos. vocum „in fine“ nihil dicit.]

1994. — II Ptes.

8. Ven. 1640.

c. Isak Ibn Gabbai Comm. (Vota quietis).

[A. הָרָה, jussu Commiss. Vendramina, in aed. Giov.

MISCHNA.

TALMUD

MISCHNA.

Martinelli, corr. praepositus Abr. Chaber Tob sec. MS. Mosis Athias (אמסאס).]

1995. — II Ptes.

8. *Amst.* 1643.

c. Comm. u. s., acced. R. Nechunja b. ha-Kana *Precatio* (ad fin. P. I.), et Index Biblicus, Index recitandorum tractatum sec. dies hebdomadis et Index Capp. sec. ord. tractatum.

[A. חכא, fin. fer. VI. 26. Ijjar ה'ת"ו, ap. Imman.

Benveniste. *Wf.* II p. 884, qui A. 1661 addit ex *Sabb.*, ubi tamen חכא pro חכא error typogr.]

1996. — textus punctatus. II Ptes.

4. *Constant.* 1643.

c. Comm. et Indd. u. s.

[Fer. III. 27. Kislew ה'ק"ש (5404), sub Ibrahim, in aed. Sal. Franco mort., per Abr. Franco et Jak. Gabbai, sumpt. Nissim, Menachem, Jos. et Isak, fill. Dav. וילייסר. Puncta adjecit Jos. Ibn Alzaig (אלציג), Comm. lit. quadr. sed sine punctis. In praef. promittuntur Versus [memoriales] Abr. Ibn Esra (שירי הראבע) in 6 Ordd. ad finem libri, ubi vero nihil reperitur. Apud *Wf.* II p. 884: A. 1649 et alia [ut Index „Haf-tararum“ (!)] corr.]

1997. — Ed. II. auct. VI Ptes.

4. *Crac.* 1642-4.

c. Obad. Bertinoro Comm. et Jomtob L. Heller (*Addit. Jomtob*).

[P. I. II. inc. Kislew 403 (exeunte A. 1642), P. III. fer. III. 10. Elul (1643), P. IV. fer. V. 7. Tebet 404 (17. Decembr. 1643), P. V. fer. V. 6. Sivan, P. VI. fer. II. 4. Elul, ap. Menachem Meisels, sumpt. Meir מקאלק [Meir b. Dav. ex Kulk (קולק) occurrit Lubl. 1626], sustinentibus Jos. Salomo et Hirsch fill. Mendel Plozkers (פלוצקער) ex Posen; corr. Zebi b. Sal. בעלש (ex Oels?) gener Comttris Jomt. — cujus additiones per manusculas notantur — et Löb b. Abrah. nepos Jak. Zirls (צירלש). — *Wf.* II p. 884.]

1998. — emendat. sec. Jomtob Heller et codd. Safetenses. II Ptes.

24. *Amst.* 1644.

c. Indice. Capp. alphabet.

[A. קדש, P. I. fin. fer. I. 3. Tebet, in aed. El. Ahoab, per Dav. b. Isak Kohen; corr. seu emendavit ה'ביא בכור (ההנהה) Manasse b. Israel. — *Wf.* II p. 883.]

1999. — textus punctatus II Ptes.

8. *Amst.* 1646.

c. varr. lect. [uted. 1631 N. 1293] et Glossar. alphab. in fine.

[In typogr. (ברשום) Jos. b. Israel, in aedibus patris sui (sic corr. *Wf.* II p. 882) Manasse b. Israel. Praef. Jak. Jeh. Leon, qui puncta adjecit.]

2000. — Ordo I.

8. *Veron.* 1650.

c. Jak. Chagis Comm. (*Arbor vitae*) et Introd. methodolog., adjecta *Expos. de Areola* ad tract. Kelim.

[Per Franc. Rossi, ff. 193. *Wf.* II p. 885*.]

2001. — VI Ptes.

8. *Liv.* 1653-4[-6?].

c. Sal. Isaki Comm. (etiam in Abot (Cap. VI.) et Jak. Chagis Comm. (*Arbor vitae*) et Introd. method., adjecta (ad P. I.) *Expos. de Areola* et (ad P. II.) *Introd. in* 39 [species] labor. [prohib.]; atque (ad P. VI.) Mos. Maimonid. C. VIII. ex VIII Capp. (Commentarii in tract. Abot) et ejusdem Introd. in Comm. ad P. V. et VI. pertinentes, adjectisque in fine Indd. [ut in ed. 1643N. 1996].

[P. I. III. IV. VI. A. ה'ת"ד ליצירה (1654), P. II. A. באחי (1653), P. V. A. ה'ת"ו ליצירה (1656, quod err. typ. vid.), ap. Jedidja Gabbai b. Isak, sumpt. (seu sustinente) Abr. b. Jak. Israel Amnon (אמסון); lit. minusc. — Expl. *Opp.* 116 O. in tegumento nomen fert lit. aureis: Rafael b. Jos. — *Wf.* IV p. 884-5: A. 1652-6.]

2002. — II Ptes.

24. *Ven.* 1655-6.

c. Glossario alphab. et Ind. alphab. Doctorum Mischnicorum.

[P. I. A. „1655“, num. arab., P. II. in tit. ה'ת"ו (5416), fin. Tebet ותשמחה בו, sed, lineola una insuper verbum בו ejecta, ad A. 317 referendum; ubi 1. Tebet in 17. Dec. 1656 incidit, certe vero ed. 1656, ap. *Wf.* II p. 882* eadem ac 1655, quam ipse, ib. p. 883, se vidisse testatur; excusa est lit. min., jussu Girolamo Bragadini, per officem Ant. Cajon, sumpt. Abr. b. Baruch Usiel.]

2003. —

16. obl. *Amst.* 1664.

c. Ind. rituali et Ind. Capp. alphab. et Gloss. alphab.

[P. I. A. ה'ת"ה (5424, non 1669 ut *Wf.* II p. 883, nec 1659: *Wf.* IV p. 437), P. II. A. והגיה, jussu Jak. de Castro, in aed. fratris Dav. de Castro Tartaz, lit. minusc.; ff. 482 et Indd. etc. Exstat Carmen incip.: בנהן כשיש וזרא.]

2004. — tract. Berachot et Ordo II. 4. *Amst.* 1674.

c. Mos. Maimonid. et Obad. Bertinoro Comm.

[A. זרק לפניהן 22. Tischri, ap. Uri Phöbus; ff. 110, typothetae Jak. di Cordova et Uri Ph. b. Abr. Ex Maimonid. introd. desid. a f. 5 sq. (in ed. Sabion. 10 ff. implet). *Sabb.* ap. *Wf.* II p. 888 3 Ordd. tantum recenset, unde hi tantum expressi vid.]

2005. — textus punct. II Ptes.

8. *Ven.* 1676.

c. Gloss. alphab.

[A. ישענו, Stamp. Bragadina, per Dom[enigo] Ved[elago], corr. Jos. b. Abr. Alvalensi (אלואלנס), qui varr. lect. multas et alia omisit, quia editor Jak. b. Isak Levi nimium sumptum in rem impendere noluit. Corr. *Wf.* II p. 882.]

MISCHNA.

TALMUD

MISCHNA.

2006] — 12. *Prag.* 1680(?).

v. infra 1688 N.2010.

2007. — Ord. I-III (II Ptes.) 4. *F. a. O.* 1683.
c. Abr. Lisker b. Chajjim Comm. (*Fons Abra-*
hami) et Nov. (*Aquae putei*).

[Inc. fer. V. 15. Schebat בְּשַׁבָּת, Ordo II. inc.
fer. III. 15. Ijjar אֶל בְּנֵי מִוְעֵדֵיהֶם, Ordo III. (cujus
tit. fol. verso et contin. numer.) fer. III. 12. Tammus
אֶהְיֶה לְךָ, fin. fer. IV. 17. Elul וְהָיָה, ubi
Comitor se inopia opus continuare prohibitum ait. Ex-
cus. in aed. Jo. Chr. Beckmann, sumpt. partim Elies.
Lipmann Kohlen b. Issachar ex Hannover, corr. Rafael
b. Samuel cognom. מִסְטַעֲפֵן seu מִסְטַעֲפֵן. *Wf.* II p. 888
(cf. III p. 33 ubi P. I. tantum): A. 425 (יְהוֹרֵבִית בְּצוֹר)
et ib. p. 909 (inter Talmud) A. 1663.]

2008. — „Ed. III.“ (ex ed. 1644) VI Ptes.

4. *Wilm.* 1681-4

c. Obad. Bertinoro Comm. et Jomtob L. Heller
(*Addit. Jomt.*).

[P. I. A. אֶת זֶרַע כְּכֹנֵבֵי הַשָּׁמַיִם (442 sed
exeunte A. 1681), P. II. A. שְׂמֵחָתְכֶם וּבְמִוְעֵדֵיכֶם, P. III.
אֶת שְׂמֵי עֵל בְּנֵי יִסְרָאֵל, P. IV. A. לֹא יִסְרָאֵל שְׁבַט מִיְהוּדָה,
P. V. A. הִבְכַּע עֲמִים כָּל קְרִשְׁוֵי בֵּידֶךָ, P. VI. A.
אֶת יִתְרוֹ לֶךְ הָאֱלֹהִים מִטָּל (445 sed exeunte A. 1684), ap.
Isak Jüdel. *Wf.* II p. 884.]

2009. — „Ed. III.“ (ex ed. 1644) VI Ptes. 8. *Amst.* 1685-7.
c. Comm. ut supra.

2009a. — charta magna alba.

[P. I. II. inc. fer. I. 2. Schebat יִרְשׁוּ מִשְׁנֵה לִירְשׁוֹ, P. I. fin. 23. Adar הָאֵמֶת (1686); P. III. inc. fer. III.
10. mensis III (Sivan) 1685, fin. fer. IV. 7. Tischri
(447 sed 1686); P. IV. A. תִּשְׁרִי הַזֶּלֶתָה כָּל מַעֲשֵׂה
יָם שְׁנֵי הַדָּשִׁים וְזֶמַן פֶּסַח, fin. אֵת מִשְׁנֵה תִּרְוָה הָאֵת
(fer. II. 15. Ijjar 1687); P. V. fer. I. 25 (בְּחֹדֶר) Tischri מִשְׁנֵה תִּרְוָה (447,
sed 1686) sine dat. in fine; P. VI. ut P. III. fin. 5.
Tischri יִשְׂרָאֵל שִׁימָה בְּפִיהֶם (448 sed 1687), in
aed. et jussu Dav. Tartaz „fratris Isaki de Castro
(קְרִאֲסֶהוּ, cf. N. 430.550) Tartas, qui religionis causa
vivus combustus“, inspectione parti-
culari Sam. Teixeira, per Schneior Salman b. Israel
Baruch Biéchowier (בִּיבְחוּרִי) Martyri (הִיִּי) ex Lublin
(tit. I. II.), corr. Isak b. Jeh. Kohlen Wahl (יֵאֵל) ex
Janospolia (יאַנֹּשְׁפֹּלִי), gener Jeh. L. [Rabb?] Rot-
terdam. (tit. I. II. et epigr. IV.), atque Eljakim b. Jak.
[Comorno] et Seeb Wolf Levi cantor (fin. P. V.). *Wf.*
II p. 884. IV p. 437 = Ordd. V. VI. *Wf.* II p. 888.]

2010. — II Ptes. 24. *Prag.* 1688.

[P. I. fin. fer. IV. 17. Adar, praef. ad P. II. (Dav. b. Isak
Kohen) ex ed. 1644 (N. 1998), in fine exe-

utio Correctoris anon.; ap. Fill. Jeh. Bak; lit min.
Wf. II p. 882*. IV p. 137 (cf. III p. 1079) ed. nostram
cura Sam. Issachar Baer Perlhefter et II p. 882* ed.
1680 in Bibl. *Opp.* se conspexisse praetendit!]

2011. — sec. 12 menses dispos. II Ptes.

12. obl. *Amst.* 1697.

c. Elischa b. Abrah. Comm. (*Cabus et purus*).
[P. I. A. וְיִרְכּוּ הַמֵּים כְּדִבְרֵי אֱלִישָׁע, fin. fer. III. 8.
Sivan, P. II. fin. fer. III. 2. Elul אֶהְיֶה לְךָ, „et jussu Antone
[non Andr.: *Wf.* II p. 885] Steen“, in tit. jussu Casp.
et Antone Steen. Comm. in marg. infer. textus.]

2012. *Mischna* sive totius Hebraeor. juris, rituum
etc. systema, cum Maimonidis et Bartenorae
[Bertinoro] Commentariis integris; acced. va-
rior. auctorum notae ac versiones in eos quos
ediderunt codices; Latinitate donavit ac No-
tis illustravit Gul. Surenhusius. VI Ptes.

f. *Amst.* 1698-1703.

[Auctores, quorum Versiones et Notas Surenhusius
inseruit, sunt: Arnoldi (Tamid), Coccejus (Makkot),
L'Empereur (Middot), Fagius (Abot), Guisius (Bera-
chot Kilajim, Maaserot), Houting (Rosch haschana),
Lund (Taanit), Olho (Schekalim), Schmid (Erubin, Sab-
bat), Ulmann (Sebachim, Keritot), Wagenseil (Sota).
Wf. II p. 885.]

2013. — textus punct. II Ptes. 8. *Ven.* 1704-5.

c. Glossar. alphab., precat. Eliae prophetae ad-
scripta, et precat. (חֲתָנָה), quam recitare solent
in terra sancta, acced. I. יִצִּירָה punct.

[Ordd. I. II. A. וְנָחָב לוֹ (1704), praef. data לסדר
הואיל מִשְׁנֵה בָּאָר (Pericope Deut. I.), Ordd. III. IV. VI.
(לסדר) קְרִשִׁים, וְיִהְיֶה דֹר לְכָל דְּרָכָיו מִ(שְׁכִיל)
Ordo VI. fin. 13. Ijjar וְהָיָה: Appresso il N. S. Aluise
Bragadini, per typogr. Dav. b. Rafael Chajjim Bueno
(בֹּאֲרֵינוּ) et juvenem Menachem b. Ahron Polacco, sumpt.
Mos. Dav. b. Salman Hausen, qui in praef. de conatu
suo proluxa inter alia refert, se Halebi a celebri ju-
dice Sam. Pinto audisse, Judaeos Babyl. et Pers.
(בְּכָל פֶּרֶס וּבְרֵי אֲזָר כְּשִׁרִים) ed. *Mischn.* punctatam
appetere, quae ad eos nondum pervenerit; corr. Israel
b. Eljakim Götz, Rabb. Strassburg. Praecedunt cen-
surae Rabb. Polon., in fine 2 typothetae. De precat.
Anon. v. Ismael b. Elischa. *Wf.* II p. 883: A. 1704.]

2014. — u. s. Ed. II. auct. 12. *Amst.* 1699.

[In tit. P. I. A. וְיִהְיֶה בְּנֵים עִתָּה אֶתְּכֶם, unde A. 1709
in Catall. et ap. *Wf.* II p. 883 (qui et Comm. omisit),
sed P. II. fin. fer. III. 6. Schebat אֶתְּכֶם הָאֱלֹהִים
בְּשִׁנֵּה הָאֱלֹהִים, quod per calendarium confirmatur, unde et
lit. Jod tit. P. I. parva esse debuit. Epigr. P. I. (ut
Censurae) ex ed. I. sine punctis distinctivis chronostici

MISCHNA.

TALMUD

MISCHNA.

- recusa, P. II. incipit folio verso Ptis. I., tamen numeri foliorum denuo incipiunt. Comm. in hac ed. ad marg. textus excusus; in typogr. (ברפוס) Casp. Steen, per Menachem Manle b. Elieser, Rabb. in Polonia occident.]
- 2015] — [spur.] *Amst.* 1709.
v. N. praeced.
2016. — [II Ptes.] 12. *Amst.* 1713.
c. Elischa b. Abr. Comm. [ut ed. 1699] et Institutione studii (היקון הלימוד).
[A. להם משנה, ap. Sal. Proops; Censurae omissae, Comm. in marg. inferiore. P. II. cum tit. sed contin. num. ff. *Wf.* II p. 886.]
2017. — VI Ptes. 4. *Wilm.* 1714-5.
c. Bertinoro et Heller [sec. ed. 1687].
- 2017a. — mb.
[P. I. inc. A. חזקת הדין (1715), P. II. fer. III. 15. Sivan א. ירשן. לכו בארצם משנה (1714), P. III. fer. III. 19. Cheschwan A. לכו בארצם משנה (1714), P. IV A. לכו בארצם משנה (1714), P. V. VI. A. חזקת הדין (1715), Censurae P. I. praecedentes usque ad Peric. Num. I, 1 1715 procedunt; ap. Hirsch b. Chajjim. *Wf.* IV p. 438.]
- 2018] — 8. *Ven.* 1716.
c. Isak Ibn Gabbai Comm.
[*Wf.* II p. 884. Ed. suspecta.]
2019. — Ed. II. VI Ptes. 8. *Brl.* 1716-7.
c. Sal. Isaki Comm. et *Addit.* et Jak. Chagis Comm. [v. ed. 1654-6 N. 2001].
- 2019a. — charta max. caerulea.
[P. I. A. חזקת (1716) c. censuris dat. mensibus Tammus et Elul, Ptes caet. A. בערה (1717), cura Wolf b. Meschullam Salman, Rabb. Hamburg., sumpt. fratris Baer ex Posen; lit. minimis. *Wf.* II p. 885.]
2020. — textus punctatus, II Ptes. 8. *Amst.* 1721.
c. Gloss. alphab.
- 2020a. — charta alba maxima.
[A. ליצירה.... וערה (unde forsā הע"ר pro הע"ו ap. *Metz.* 1190.), cum cens. mense Tammus, in aed. et jussu Ahron di Salomo Antonez; lit. maj. Cat. ms. perperam addit Isak Ibn Gabbai Comm. *Wf.* IV p. 437. Exstat in hac ed. locus notissimus corruptus Oholot XVIII, 9, ubi pro עבו (Acco) legitur נכרי, quod voci עבו, ad Christianos male relatae, substituere solent edd. recentiores. *Zd.*]
- 2021] — VI Ptes. 4. *Amst.* 1726.
c. Obad. Bertinoro Comm., Joint. L. Heller *Addit.* (quibus iunguntur in ord. I. II. Mos. Lipschütz: *Panis duplex* et in ord. III-V Novellae collectae ex Mos. Sacuti: *Vox R. M. S.*) et Abr. Lisker Comm. etc. Ed. II. (v. 1683 N. 2007.)
- [In aed. Mos. Frankfurt, edid. Uri Ph. b. Josle Hamelburg, corr. Abr. b. Jak. Lewi. *Mich.* 2910. corr. *Wf.* IV p. 438.]
- 2022] — II Ptes. 8. *Amst.* 1731.
c. Chajjim b. Sacharia Comm. selecto (*Mischnat Chajjim*).
[A. חזקת, ap. Mos. Frankfurt, corr. filius ejus Samuel; ff. 4+206+279. *Mich.* 2924.]
2023. — Ed. II. paul. auct. VI Ptes.
8. s. l. [*Neucied?*] et *Ofb.* 1736-7.
c. Schneior Ph. b. Jakob Comm. (*Manipulum quietis*).
[Ptes. I-III. V. A. אשר ילקט יום, IV. VI. A. כשנה קחו בידכם, „lit. *Amst.*“ ap. Israel b. Mose, qui A. 1736 urbe Neuwied excudebat. Typoth. filius Tobia et filia Rebekka. Ed. I.: *Amst.* 1732?]
2024. — Ordo I. f. *Lemberg* 1799.
c. Elia Wilna Comm. (*Anni Eliae*).
[A. אשר ה' אל אליהו.]
2025. — Ordo I. text. punct. II Ptes.
8. *Wien, Holzinger.* 1817.
c. Vers. germ. Anon. et Schneior Ph. b. Jakob Comm. (*Manipulum quietis*). Praecedit חולדת רבינו הקדוש (*Vita R. Jeh. sancti*) ex l. *Domus Rabbi* [auct. Mos. Kunitz].
2026. — tractt. Rosch haschana et Joma
8. *Ofen.* 1827.
c. Asriel Brill Comm. (*Decor sanctitatis*) et Vers. germ.
2027. — Ordo I. 8. *Hannover, Telgener.* 1830.
c. Israel Lipschütz Comm. (*Gloria Israelis* P. I. *Semen fidelis*).
2028. — text. punctatus cum interpunctione. VI Ptes. 4. *Brl.* 1832-4.
c. Schneior Ph. b. Jak. Comm. (*Manip. quietis*) [except. in tract. Abot] et Vers. et Annot. germ. per Dr. J. M. Jost.
[Edid. societas specialis, curam operis et praecipue Versionis habuit Isak Moser. Promissa sunt in „prospectu“ (ad calc. P. I.) varia, quae nunquam impressa.]
2029. — IV Ptes. 4. *Alton.* 1841-5 [caetera sub prelo].
c. Obad. Bertinoro Comm., et Jomtob L. Heller (*Addit. Jomt.*) et חספוט חדשים (*Additamenta nova*), Eliae Wilna Comm. (*Anni Eliae*) digest. per Josua Heschel Kohen Reines, Jes. Berlin Comm. (*Primus Zioni*) et Akiba Eger *Additament.*, ed. per filium Benjamin Wolf.
[P. I-III. A. 1841, IV. A. 1845, corr. Ahron Menachem Man b. Simcha. Textus et Comm. vet. sequuntur ed.]

MISCHNA.

TALMUD

COLLECT.

- Amst. „קהל יעקב“ i. e. 1775 (cf. *Mich.* 2904).]
 2030. — 8. s. l. e. a. [*Crac. ca.* 1570-1612?].
 c. decisione Mos. Maimonid. notata ad marg.
 [Expl. *Opp.* 1200. initio et in fine mutil. Ed. 1559
 (N. 1984b) simillima.]
 2031. — (trct. Berachot) 12. s. l. [*Prag?*] e. a.
 c. Comm. brevi קב ונקי (*Cabus et purus*).
 [Expl. *Opp.* 14D. impf., in marg. sup. legitur משניות;
 loc. impress. habet Cat. ms., typi in offic. Prag. et
 Polon. offenduntur. Comm. in marg. infer. textus.]
 2032. — Fragmentum (trct. Berachot) 8. s. l. e. a.
 c. Comm. brevi u. s.
 [In marg. sup. inscrib.: סדר זרעים, text. lit. min.,
 ff. 4. *Opp.* 123 O. Cat. ms. Committrem facit Obadia
 Bertinoro!]
 2033. משניות Eighteen treatises from the Mischna,
 translated by the rev. D. A. de Sola and the
 rev. M. J. Raphall 8. *Lnd.* 1843.
 [Sistit ed. compendiosam totius corporis. Tractt. sunt
 Num. 1. 4. 12-14. 16-24. 28. 29. 42. 61. Locis singulis,
 quos interpretes ad vertendum minus idoneos ferebant,
 textus loco versionis impressus.]
 2034] — lat. per Gul. Surenhusium, una cum tex-
 tu hebr. N. 2012 (1698-1703).

 [Tractatus singuli hebr. vel versi v. supra in
 recensione tractt. singulorum Talmudis N. 1432 sq.]

COLLECTANEA.

2035. Chrestomathia Talmudica ex locis haggadicis petita hebr. f. *Constant.* 1511.
 [Fin. 1. Sivan הראיני (5271) sub Bajazet, per typographos Dav. et fil. ejus Samuel J. Nachmias, sustinentibus] הטה העושים מלאכה הדפוס ועל ידו... החזיקו אנשים אשר נשא לבם אותם להפריץ ולהרביץ חורה (בישראל לזכות את הרבים הם הטה ר' ש"ט וכו') Schem-tob b. Mos. Ibn Polkar, Isak b. Sal. גומי, Astruk b. Jak. de Toulon, Jos. h. Isak Alzaig (אלציני). *Corr. Wf.* II p. 456 (A. 1516). *Ref.* Ann. p. 5 n. 24, p. 54 n. 46, cf. *Zs. Z. G.* 222. Opus rarissimum tit. non habet, unde Bibliogr. omnes, incluso *Ref.* qui ed. possidebat, sub tit. operis „*Oculus Jakobi*“ Jakob Chabib (q. v.) circumferunt, sed opus nostrum toto coelo differt. Incipit expl. nostrum (*Opp.* 503F.) Ord. II. verbis: כשם היודע ועד אחחיל סדר מועד (i. e. Nomine scientis et testis, incipiam Ordinem festorum), tractatum Nedarim praecedit Gittin (qui ap. Jak. Chabib sequitur), expositiones ad textum Talmudicum paucissimae, videturque ipse praecursor, quem Jakob J. Chabib in praef. commemorat; lit. sunt rabb.]
 2036] חכמת ומנהגים של התלמודיים *Theologiae Talmudicae Specimen*, v. Hackspan (s. a.).
 2037] Moralische Erzählungen aus dem Talmud [lit. germ.], deutsche Zugaben zum Sammler [v. מאסף inter Anon.] Heft 1. S. 6 (1809).
 2038] Le Talmud de Babylon etc. par L. Chiarini q. v. (1831).

2039. Talmud Hieros. i. e. Mischna cum Gemara (גמרא) palaestinensi (seu occidentali) [cujus redactor princeps R. Jochanan (mort. A. 279) fertur, sed cum accessionibus Posteriorum usque ad Saec. IV. declinans]. Omnia quae supersunt [scil. in ord. I-IV, exceptis paucis tractatibus seu Capp. et in tract. Nidda, qui ord. VI. vel etiam III. adnumeratur]. *ED. PR.*

f. *Ven., D. Bomberg. s. a. [ca. 1522-3].*

2039a. — u. s. charta magna.

[*Wf.* II p. 892. IV p. 438. *Rof.* Ann. p. 46 n. 17. — Tractatus singulos recenset *Wf.* II p. 889, cf. *Zz.* G.V. 54. — De variantibus lect. Mischnae in Talm. Hieros. et Babyl. (cf. Lightfoot ap. *Wf.* II p. 889) v. *Rpp.* כ"ח VII, 161. Auctores alios recentiores de Talmude Hieros. v. *Jüd. Lit.* p. 367.]

2040. — f. *Crac.* 1609.

c. Commentariolo [per Chajjim?].

[A. בשנאי sed lit. ב שני min. (unde בשנאי ap. *Sabb.*), sub Sigismundo, ap. Isak b. Ahron; finis Carm. praefationi subjecti: ארצי היים (1609), et initium מי החפץ חיים ad nomen Comttris alludere videtur, qui in praef. ipsa citat Jehudae [Gedalja]: *Masorel Talmud.* q. v. et l. ראבי"ה i. e. Elieser b. Joel ha-Levi; corr. *Wf.* II p. 892. IV p. 440. 1042, v. *Zz.* Z.G. p. 36. Ordines singuli separatis tit. et paginatione.]

2041. — Ordo I. et Tract. Schekalim f. *Amst.* 1710.

c. Eliae b. Jehuda Comm. etc Expl. splend.

[A. בעת Novil. Elul, ap. Mos. Diaz (sine soc.); tractatus singuli saepe fol. ב incipiunt, sed nullus tit. specialiss etiam in Expl. *Mich.* 5108; acced. in fine Indice errat. et Appendices, etiam Index errat. unus c. Dav. Oppenheimer Animadvv. (הגהות) dat. Novil. Tammus. *Wf.* II p. 892.]

2042. — Tract. Schekalim c. Comm. u. s.

f. *F. a. M.* [1689?].

[A. פרשת שנה לט"ט מנחם; praef. data Fuld fer. VI. פרשת (Peric. Exod. VI.). *Wf.* II p. 712 = p. 714: A. 449 C. 1699 corr. — Praecedunt approb., in fine Ind. errat.]

2043. — c. Comm. u. s. 8. *Amst.* 1727.

Acced. Jak. b. Simson Additt.

[In aed. et typogr. Mos. Frankfurt. In fine acced. f. unum ad f. 32 pertinens.]

2044] — Tract. Baba kamma et Baba Mezia f. *Ofb.* 1723.

c. Eliae b. Jeh. Comm.

[„Lit. Amst.“ fine nomine typographi. *Mich.* 5109.]

2045. — Tract. Baba Kamma, Baba Mezia, Baba Batra c. ejusd. Comm. f. *F. a. M.* [1742].

[A. איש אשר, impensis Bezalel h. Jehuda L. Levi, nepotis Chanoch Henoch Zolkiew, sine ment. typogr. *Opp.* 360F. tit. destit. *Mich.* 5110.]

2046. — Ordo II. f. *Dess.* 1743.

c. Dav. b. Naftali Comm. dupl. (*Oblatio congregationis et Additamenta residuorum oblationis*) et Ind. locorum.

[A. אשר כנען, ap. Elia b. Mos. Dessau.]

2047. — Ordo III. f. *Brl.* 1757.

c. Dav. b. Naftali Comm. dupl. u. s.

[A. ארובה מכננת ירושלים. Tractt. singuli cum tit. separatis.]

2048. — Ordo III. f. *Amst.* 1754.

c. Mos. Margalioth Comm. dupl. (*Facies Mosis et Visio vultus*)

[Fin. fer. I. 13. Tischri לעני משה (Sept. 1754), ap. Jan Janson.]

2049. — Ordo IV. f. *Livorno* 1770.

c. Mos. Margalioth Comm. dupl. u. s.

[A. לסדר ראה... לפיכך הכרכה, fin. fer. III. 23. Menachem; „Lit. Amst.“, Stamperia di Carlo Giorgi.]

2050. — tract. Schekalim 4. *Fürth* 1785.

c. Mos. Weigersheim Comm. (*Stimuli aurei*).

[A. ההורה אשר שם משה, ap. Isak ב"ב (Bamberger).]

2051] — tract. Chagiga Cap. I. II. 4. *Hafn.* 1722.

c. G. Woldike Vers. lat., Disstt. Acad.

[*Wf.* IV p. 443.]

2052] — tract. Schekalim, Gemara, adjecta edd. Talmudis Babyl. N. 1867 sq.

2053] — Excerpta ex toto corpore cum Comm. per Jakob Chabib, et Josua Benveniste et Samuel Jafe q. v. singulos.

CONSPECTUS SUCCINCTUS Precum hebraicarum.

PRECATIONUM apud Hebraeos tantus est numerus editionum ejusdem generis (*Wf.* II p. 1453), et quidem variis passim titulis, atque generum et specierum varietas, ut indefatigabilis ipse Bibliothecae Hebraicae auctor expedito fere opere (*Wf.* IV p. 1067) desiderantem omissionum centurias increpauerit lectorem: „Et quis tandem omnibus librorum precatoriorum editionibus enarrandis sine taedio et temporis dispendio sufficeret?“ Ipse vero, Praeces omnes secundum titulos inter Anonyma locis dispersis recensens, optimo minime ordine, omissorum lacunam explevit passim — repetitionibus seu fictionibus! Revera Logices atque Historiae postulationibus exacte respondens divisio Precum prolixa non facile supersedere potest expositione. Nos vero, primum in tanta editionum recensione periclitantes omniumque classes ad numerum quam minimum reducturi, in praemisso clavis instar hoc conspectu, divisionis scientificae etsi non sufficiente vicario, acquiescere debemus.

A) Precum cujusvis generis editiones in IV divisimus Classes generales; suntque:

- I. PRECES QUOTIDIANAE et preces singulae quotidianae obligatoriae.
- II. PRECES FESTIVALES et quae medium tenent inter quotid. et festivales.
- III. PRECUM COLLECTIONES majores etc. (v. infra).
- IV. PRECES VARIAE.

Classe ultima ordine titulorum hebr. alphab. digesti continentur libri omnes, quos in III prioribus locus deficiebat idoneus; Precationes nimirum seorsim expressas vel collectionum praemissarum partes singulas, vel opera varia, quae preces seu lectiones nonnullas exhibent, variis auctoribus plurimum tempore impressionis viventibus, in cultum publicum et communem non acceptas, ad complendam enumerationem hic collegimus, partim ad auctorum nomen tantum retulimus, pseudonymorum et anonymorum editiones statim absolvimus. Exstant vero Poëmata generis ancipitis, quae sub tit. ליר et שיר inter Anonyma recensebimus. In Classe III. collectiones digessimus precationum in liturgiam publicam vel privatam sed communem acceptas praecellentes, vel editionum numero eminentes, atque potissimum emanantes ex MS. vel edd. majoribus Class. I. et II., quibus enarrantur species revera duae, quasi fontes omnium ad genus liturgicum pertinentium librorum. Exhibet itaque classis III. iterum ordine alphabetico (omisso verbo סדר [*Ordo*] qui passim additur titulo) librorum species, quae nuncupantur:

- 1) ברכות *Berachot*, Benedictiones N. 2597 sq.
- 2) הגדה *Haggada*, Rituale seu Prec. Paschatis N. 2671 sq.
- 3) השענוה *Hoschaanot*, Hosianna N. 2752 sq.
- 4) הפלה ערב ראש חדש (תפלה) יום כפור קטן *Jom Kippur Katan*, dies expiationis parvus, seu תפילת ערב ראש חדש *Tefillat Ereḥ Rosch chodesch*, Prec. pridie Novilunii recitandae N. 2760 sq.
- 5) יוצרות *Jozerot*, Hymni in Sabbata nonnulla etc. N. 2793 sq.
- 6) מעמדות *Maamadot*, Lectiones matutinae N. 2807 sq.
- 7) סליחות *Selichot*, Praeces poenitentiales N. 2829 sq.
- 8) קינות *Kinot*, Elegiae in 9. Ab N. 2978 sq.
- 9) שומרים לבוקר *Schomerim laboker*, Custodia matutina N. 3000 sq.
- 10) תיקון חצות *Tikkun Chazot*, Institutio mediae noctis (et diei) seu Vigiliae N. 3023 sq.
- 11) תיקון ליל שבועות והושענא רבה *Tikkun tel Schabuot ve-Hoschaana-rabba*, Institutio noctis Pentecostes et 7. diei festi Tabernaculorum, et Inst. 7. noctis Paschatis N. 3046 sq.

PRECUM CONSPECTUS.

12) תיקון קריאה שמוע *Tikkun Kerial Schema*, Institutio lectionis Schema et Preces vespertinae N. 3082 sq.

13) תיקון שבת *Tikkun Schabbat*, Institutio Sabbati, Cantus Sabbatici etc. N. 3098 sq.
His quoque adjectae sunt:

14) תחנונות (כלשון אשכנז) *Techinnot*, Supplicationes etc. lingua germanica N. 3169 sq.

B) De connexu Collectionum istarum cum Classe I. et II. nec non de indole et generibus harum Classium breviter disserendum est.

I) PRECES QUOTIDIANAE, quae titulum ferunt תפלה seu סידור vel מכת השנה vel חפלות nullibi in partes diserte dividuntur (cf. ad ed. 1721 N. 2350), sed particulis constant pluribus.

a) Edd. minores recentiores, ab edd. Prec. festiv. maxime remotae, (in Germania) per Ellipsin nuncupatae: ראש חרש-תפלה seu חפלות ראש חרש „*Preces novilunii*“ (quam denominationem compendiosam pro „*Preces usque ad novilunium*“ non modo servavimus, ubi in tit. legitur, sed etiam in ejusmodi edd. omnes detulimus, cuique respondet quoque italicum *Sidurello* (N. 2061) et inscriptio ex Jesaia LXVI, 26 petita in ejusmodi edd. rit. hisp., v. N. 2159 cf. 2187-8), liturgiam exhibent triplicem, seu preces 3 — sacrificiis templi respondentes — quotidianas traditionales, scil. שחרית (*Schacharit*, matutina) מנחה (*Mincha*, pomeridiana) et ערבית seu מעריב (*Arbit, Maarib*, vespertina) — ultimae, cum Additt. quoque seorsim editae (N. 2440 sq.), jungitur in edd. diversis in exitum Sabbati: ברכה (קידוש) הלכנה (*Bened. seu Consecratio lunae*) ex Benedictionibus (cf. *Brück*, Rabbin. Ceremonialgebr. p. 33). Ad 3 illas accedit quarta מוסף (*Musaf*, addita) pro Sabbato et Novilunio, cui posteriori adjectum: הלל (*Hallel*, laus) i. e. Psalmi CXIII-CXVIII. (v. Biblia N. 1281). Sed „additamentis novis“ emtores allicientes typographi, servato illo titulo, varia ex edd. majoribus adjecerunt, praecipue preces obligatorias festorum, Abot et Benedictiones (cf. N. 2221), itaque *Siddur* commune hodiernum, quod medium tenet inter edd. minores et majores, constitutum est.

b) Antiquissimum liturgiae judaeae elementum est precatio proprie 18 benedictionibus composita, inde שמונה עשרה (*Schemona Esre* i. e. Octodecim) nuncupata obligatoria, seu תפלה (*Tefilla*, precatio) כַּחַר הַפְּסָלִים (v. *Brück*, Phar. Volkssitten p. 82), cui annexa est lectio biblica, a versiculo Deuter. VI, 4. קריאה שמוע (*Kerial Schema*, Lectio Schema) dicta in prec. matutina et vespertina, exstat etiam in precatone privata nocturna, quae dicitur שמוע שאל המטה: Lectio Schema in lecto (v. *Zz. G. V.* 369 et *Landshut* in ed. N. 2381 p. 201), seu קריאה המטה Lectio in lecto (v. *Machsor* rit. ital., N. 2576 sq. et Mellioratio somni N. 3227). Precationi matutinae praemittuntur ex Benedictionibus (A, 1.) nonnullae, 72 Versiculi (N. 3305) et lectiones quaedam biblicae et talmudicae, ex quibus emanavit ritus Stationum etc. (A, 6. 10. 11. et cf. *Kaddisch* N. 2300), praeterea *Psalmi nonnulli*, in Sabb. et fest. aucti. Ad Sabbata et festa spectant ex Benedictionibus eae, quae sanctitatem diei ineuntis et exeuntis pronunciant: קידוש (*Kiddusch*, Sanctificatio) et הבדלה (*Habdala*, Divisio) et ברכה כהנים (Benedictio sacerdotum).

c) Exstant denique edd. maximae — i. e. סידור (*Siddur* (magnum) seu „Officium“ (cujus „Breviarium“ ed. minorem dixeris) — ex ritu potissimum germ. et pol. (v. infra III) variis refertae precibus singulis vel collectis, quae vel jam in MS. antiquioribus reperiuntur, vel a typographis ambientibus ex Precum festivalium vel aliorum collectionibus antiquioribus vel separatis edd. recentioribus extractae, variis locis dispersae, vel appendicis seu supplementi instar adjectae; — contra vero et particulae emaruant in usum commodiorem forma minori expressae vel auctae sic dictis *Institutionibus* (תיקונים) i. e. regulis asceticis et mysticis, quae plurime Isak Loria ejusque discipulis adscriptae, revera non ante Saec. iniens XVI. per Germanos, Polonos et Italos ex Palaestina reversos typis expressae Europam inundarunt, quam novis ex oriente tenebris offuderunt (1666) apostoli Pseudomessiae Sabbatai Zebi (v. N. 3032). Sic Classis nostrae III. species variae originem petunt a I. et II.; quae contra edd. nostris majoribus pertinent vel ex illis affluerunt aut refluxerunt ita sunt connexa. Ad precationem matutinam adjectum est: *Perek Schiva* (N. 3285), ad preces Sabbati: Institutiones (A, 3) et ex iis vel ex Benedictionibus Hymni singuli vario loco adjecti; Hymni Sabbatorum eminentium seu *Jozerot* (A, 5) specialem ubique sistunt appendicem, ut *Lec*

PRECUM CONSPECTUS.

tiones *Pentateuchi* breves, scil. initia Pericoparum magnarum ad precationem pomeridianam Sab-
batorum etc. et festorum minorum spectantia (cum registro lectionum festorum magnorum) seu *Para-
schijjot* (פרשיה), quibus, etsi in tit. omissa sint, passim adjecta sunt Lectiones Propheticae seu
Haftarot nonnulla; Paraschijjot ista nunquam seorsim expressa, Haftarot omnia vero seorsim expressa
ad Pentateuchum spectant (corr. *Wf.* II p. 1380 n. 492, p. 1395 etc.). — Ad Pascha spectat *Haggada*
(A, 2) cum *Sefirat Omer* (N.3265) et tractatus, 6 Sabbatis proprie inter Pascha et Pentecosten le-
gendus (v. *Landshut* p. 355, cf. *Munk*, *Isr. Annal.* III, 94, et v. N.1497A) Talmudicus Abot (N.1494); ad
7. diem festi Tabernaculorum spectant *Hoschaanot* (A, 3), ad cuncta 3 festa Hymni precationis ves-
pertinae, qui (rarissime cum tit., v. N.2093) inscriptione מעריבim vel מעריבim (*Maaribim*, *Maaribot*) ex
Machsor excerpti supplementi tantum instar Precum quotid. occurrunt. Hymnus unitatis (N.3313) de-
nique, proprie ad ritum nocturnum diei expiationis pertinens, in usum venit quotidianum, et in fine
plerumque offenditur eorum, quae modo enarravimus.

Praeterea sine connexu intimo adjici solent *Selichot* (A, 7), sed in dies jejunii publici tantum, saepissime
ad Paraschijjot accedentia, tum quasi libri separati — tit. separato, cum vel sine Anno, Bibliographo-
rum crux et vexatio: — ex Bibliis *Psalmi* integri (rit. hisp. N.2133), annexo passim Usu Psalmo-
rum kabbalistico, quibuscum passim cohaerent *Maamadot* (A, 6), — *Kinot* (A, 8), Ritualia auctore Ei-
sak Tyrnau, Calendarium (v. לוח inter Anon.) et *Techinnot* (A, 14).

 [Supplementorum illorum edd. an exstent plane separatae definiri nequit, nos eas tantum, ad quas spectans
edd. Precum non innotuit (cf. e. g. *Kinnot* 1599 N.2979), suo quovis loco rite delineavimus, vel qua fragmenta huc
transtulimus, in recensione vero Prec. quotid., ad compendiosius et commodius indicandam paginationem, numeros
latinos adposuimus ad particulas, quae nova incipiunt paginatione; eas ergo in numerando non titulos,
lege solutos et magniloquos, sed ordinem ipsorum potissimum librorum secuti sumus, edd. recentiores minoris mo-
menti summatim describendas putavimus. — De ritu vide infra III.]

II) PRECES FESTIVALES totius Anni, i. e. in festa magna tria et dies s. d. venerabiles (i. e.
Novennium et diem expiationis) atque (in edd. veterioribus, et majoribus tantum inter recentiores
quoad rit. germ. pol.) in semifesta, jejunia et Sabbata nonnulla eximia, colliguntur in libro מחרור
(*Machsor* i. e. cyclus scil. precum, respondens (sec. *Luzz.*) syriaco: חורר Missale; cf. *Cod. Raf.* syr. 1. 2).

a) Redactio ejus integerrima exhibet ex lectionibus Biblicis praeter Pericopas eximias *Pen-
tateuchi* et *Haftarot* nonnulla, libros quoque integros; ex *Megillot* nimirum 3 vel 4: *Canticum* in Pascha
(cf. N. 573), *Ruth* in Pentecosten (cf. N. 638), *Kohélet* in Tabernaculorum festum, *Threnos* in jejunium
9. Ab, ubi in rit. hisp. et liber *Jobi* adjici solet. Ex Apocryphis *Vol. Antiochi* (N. 1384) in semi-
festum Purim passim inseritur. Adsunt utique ea quae in edd. Prec. quotid. ad festa spectant (I, c),
omissis tantum — temporibus serioribus et secundum ritum, quoad enim edd. speciales, vel Prec. quo-
tidianis adjectae, usui sufficebant, — nonnullis, ut *Haggada*, *Abot*, additis contra *Selichot*, quae (praeter
paucas in diem ipsum expiationis) jam in ed. prima nota rit. germ. desiderantur. Preces demum
novil. (I, a) secundum typographorum arbitrium edd. ritu et tempore discrepantibus adjectae sunt.

b) Discernitur vero Machsor in ipsis festorum magnorum precationibus a Siddur — ubi pre-
ces tantum antiquiores prosaicae potissimum a populo recitandae secundum ritus ergo minus a se
invicem declinantes offenduntur, — per פיוטים (*Pijutim*, Poëmata) seu Hymnos varii generis et
denominationis (*Jüd. Lit.* 426) maxima ex parte rhythimicos, proprie a praecentoribus recitandos, va-
riis (secundum ritum) auctoribus, partim per acrosticha notis, medii (perpaucis recentioris) aevi,
(unde liber Machsor fons aestimabilis historiae literariae hebr. considerandus), inter quos et multos
quidem Elasar Kalir (q. v.) unus, auctor Cycli Hymnorum in omnes fere dies festos, in ritum
germ. et pol. recepti, male auctor totius Machsor per Bibliographos quosdam circumferebatur.

Ad insignes ejusmodi particulas, passim quoque seorsim expressas, pertinent: סדר עבודת *Ordo
cultus* diei expiationis (N.3263), אזהרות (*Asharot*, Admonitiones), i. e. Hymnus in Pentecosten de 613
praeceptis (cf. *Add. nostra* ad *Uri* 261), Hymnus: *Corona regni* Sal. Ibn Gabirol, inter preces nocturnas
diei expiationis receptus, et Hymni chaldaici אקרטת et ארבע auct. Meir b. Isak (q. v.) in Pente-
costen in rit. germ. et pol.; de Confessionibus in diem expiationis v. infra N. 3229.

PRECUM CONSPECTUS.

III) RITUM (צוה) quod attinet, in Hymnis festivalibus varietatem majorem offendi jam diximus, sed praeter edd. nonnullas singulares Hymnorum et Precum, titt. diversis, quas Appendicis instar Classi II. adjecimus, — ex ritu Judaeorum in Gallia (Carpentras), Graecia (et Corcyrae), Mauritania (Algir, Tunis, Tripolis) et sectae Karaeorum — tres eminent in Machsor et Siddur ritus generales, scil. 1) Germanorum (Aschkenas, אשכנז), etiam in Italia (cf. N.2444.2459.2471.) et regionibus Slavorum, qui ultimus initio Saec. XVI. qua ritus Polonorum separatus seorsim expressus, dein saepissime cum altero combinatus atque multis in edd. Germaniae et Amstelod. sine mentione ritus in titulo expressus est. 2) Hispanorum (Sefarad, ספרד) ex ritu Tefilla et Machsor in edd. primis notis confluerunt et in titulo simul offenduntur, postea nuncupatio Machsor tantum ad preces dierum venerabilium, quae plura Pijjutim exhibent, restricta est (cf. N.2125.2154). Cum vero quamplurimas edd. Machsor Hispanorum una cum partibus caeteris editas esse jam experti simus, ad evitandas innumeras relationes et citationes, cujusvis inscriptionis Preces Hisp. Classi I. inseruimus. 3) Italicorum (י. ל. ו. e. Barbar.) seu Romanorum (cf. N.2077) ex ritu exstant titulo; „Ord. precum in totum annum“ edd. (cf. N.2134.2214), paucis tantum ex Machsor omissionibus, sed divisionem intricatiorem constituere noluimus.

[In commodiorem Catalogi usum edd. Precum quotid. (et Machsor hisp.) hic sistimus indicem secundum ritus, excepto germ. et pol., cui pertinent etiam non designatae edd. —

I. Rit. hisp. A.1517 N.2066; 1524 N.2067; 1546 N.2078; 1571-2 N.2091; 1583-4 N.2095; 1598-1600 N.2112; 1601 N.2113; 1614 N.2119; 1624 N.2125; 1626 N.2128; 1626-7 N.2129; 1635 N.2133; 1639 N.2135; 1642 N.2137; 1643 N.2138; 1644 N.2140; 1657 N.2150 et 2151; 1658 N.2153; 1658-9 N.2154; 1661 N.2157; 1662 N.2159; 1663 N.2162 et 2163; 1670 N.2170; 1671-2 N.2172 et 2173; 1678 N.2179 et 2182; 1684 N.2186; 1685 N.2188; 1688 N.2194; 1693 N.2203; 1699 N.2227 b; 1700 N.2228 et 2229; 1702 N.2242; 1703 N.2245; 1704 N.2251; 1706 N.2266; 1708 N.2278; 1709 N.2287; 1712 N.2303 et 2304; 1716 N.2333; 1718 N.2339; 1726 N.2363; 1729 N.2367; 1730 N.2370; 1840 N.2378; s. a. N.2404-2407 et Versiones hisp. N.2472 sq.

II. Rit. ital. A.1486 N.2061; 1545 N.2077; 1546-7 N.2079; 1549 N.2081; 1555 N.2082; 1589 N.2099; 1598 N.2106; 1637 N.2134; 1648-9 N.2148; 1662 N.2169 (?); 1696 N.2214; 1699 N.2227 c. et Vers. ital. N.2435 sq.

III. Ritus varii: scil. graec. A.1588 N.2098; 1665 N.2165; maurit. 1598 N.2107. — Kabbalist. A.1764 N.2373 et (Chassid.) A.1849 N.2383.]

PARTIUM quoad ritum quoque differt divisio Precum festivalium. Machsor ital. et germ. parte I. exhibet festa Paschatis et Pentecostes (vel. Novem.), Machsor pol. vero (cf. N.2449 nota) dies venerabiles et festum Tabernaculorum, quod primum in ed. 1700 N.2505 ad initium p. II. translatum. Machsor germ. primum A.1708 N.2515-6 ad modum pol. simul expressi divisum est.

[Quae supra ad. conspiciendam precum recensionem compendiose exposuimus ex edd. praecipuis et eminentibus tantum inde ab arte typographica inventa usque ad finem Saec. XVIII. abstracta sunt. Alia est profecto historia et evolutio Precum medio aevo. — Fontes speciales ad collectiones speciales annotaturi sumus; opera et dissertationes generales de Liturgia judaica et ipsius historiae literariae elenchum invenies *Jüd. Lit.* p.382.425.460.]

2061] Preces rit. rom. in usum privatorum
8. *Soncino*. 1486.

[Ed. hucusque ignota; ff. 108, epigraphis: וּבְכַאֵן
נִשְׁלַמָּה מִלֵּאכָה הַקּוֹדֶשׁ חֲפֵלָה יָחִיד הַנְּהוּגָה לִבְנֵי עַמּוֹ
קָהָל קָדוֹשׁ רוֹמָה כְּפִי הַסֵּדֶר וְכֹאשֶׁר נִהְיָ לִכְתּוּב בְּחִיקּוֹר
הַנִּקְרָא לְלוֹעֶזֶר סִידוּרֵילֹו וְאוֹלָם הֵם נִסְדְּרוּ הַחֲפֵלוֹת
הָאֵלֶּה ע"י רִנְיָל וִידוּעַ הַסֵּדֶר הַנִּיאוֹת וְהֵרָאִי כֵּם גַּם נַעֲשׂוּ
בְּהִשְׁתַּחֲוִי רֵאוּיָה מִכְּלֵי מַחֲסוֹר מִכָּל הָרָאִי בָּם וְהִתְהַדַּח
הַשְׁלֵמָה חֲקִיקָתָם פֶּה שׁוֹנֵצֵן שְׁנֵי יָמִים לְחֹדֶשׁ אֵייר שְׁנַת
מֵאָחִיִּים וְשֶׁשֶׁר וְאַרְבַּעִים לְאַלְפֵי הַשָּׁשִׁי יַחְבֵּרְךָ וְיַחְרוֹמֶם אֲשֶׁר
(finitum est opus sanctum: *Precatio privati* secundum ritum synagogae romanae,
ordine et prout scribi solet in opusculo italice *Sidu-
rello* nuncupato; dispositae autem sunt preces hae
per virum eruditum etc., neque quid desiderabile
omissum; finitque impressio hic *Soncini* 2. Ijjar
[7. April.] 5246, laudetur et extollatur etc.); expl. mh.
ap. *Atm.*]

2062] — [rit. rom.] Hoschaanot
24. *Fano*. 1503.

[Epigr. f. ult. recto: „Urbe Fano per minimum typo-
graphorum ex filiis Soncino [i. e. Gerson], mense
Schebat 263 computi minoris sub dominio ducis Cae-
saris Borgias (צִיָּאָר בּוֹרְיִים) cujus gloria exaltetur“;
plagg. octon. 24 in fine incorrecte signatis. Ed. huc-
usque ignotam, praeter quam nullus Saec. XVI ante
A. 1505 impressus liber notus, nuper detexi in Bi-
blioth. Caes. *Vindob.* XX H. 46; latuit enim de Ros-
sium *Lambacher*: Biblioth. antiqua Vindob. civica,
seu Catal. Biblioth. etc. Appd. p. 296, qui locum et
A. exhibet, librum vero: *Centum benedictiones* (cf.
N. 2597.) nuncupat, verbis enim בְּרִכּוֹת אֱלֹוֹ מֵאָה ma-
joribus incipit lit. verso. Vox אֱלֹוִים etc. cum ד, Can-
tus Mosis strophice, hymnusque יְעִירֹן יְעִירֹן (4 Stro-
phae) bis ante יִשְׁחַבֵּה expressus. Desinit duabus Con-
fessionibus pro die expiatio.]

2063] — [rit. germ.] Haggada, Abot, Hoschaa-
not, Maaribot, Jozerot insertis Selichot nonnullis
24. *Pesaro*. 1508.

[Plagg. 15(16), f. 7 legitur epigr. data 10. Adar
208 sub Jo. Sforza, per Gerson Soncino. Ed.

Rof. ignotam citat *Lambacher* l. l. (N. praec.) p. 285,
vidique expll. initio destituta in Biblioth. Caes. *Vin-
dob.* XX H. 45 et ap. *Atm.* — Vox אֱלֹוִים lit. ד. Post
prec. 9. Ab exstat Melioratio somni, Haggada exhibet
jam hymnos אֱלֹוִים נִסִּים, אוֹ רֹב נִסִּים et לא נִאֵה, אוֹ רֹב נִסִּים
אֲדִיר הוּא et כי לא נִאֵה, אוֹ רֹב נִסִּים אֲדִיר הוּא (אֲחִיל)
Abot inscribitur „incipiam octo Capp. Abot“ (שְׁמוֹנֶה פָּרְקֵי אֲבוֹת
sed capp. non numerata, plu-
resque articuli. Maaribot sine inscript. generali inci-
piunt f. verso. Epigraphem sequitur f. sine inscrip-
tione exhibens prec. in כְּפִירוֹת, cujus pag. versa alba.
Sequuntur f. albo verso Jozerot non numerata sine
inscriptione generali, plagg. binis litt. (בב etc.) nume-
ratae, usque ad אֶפֶס אֶפֶס של נִשְׁוֹאֵן incip. שְׂכִיבִי שְׁלֵהֲבָרָה
dein פּוֹמֹנִים מִסְּלִיחוֹת לַיּוֹם ראשון (f. verso) incip.
כְּמוֹצֵא מִנּוּחָה קְרִמְנֹךְ, omnesque hymni breves, dein
72 versiculi sec. Nachmanidem etc. usque ad יְגִדָּל, ubi
pagina ultima alba. Sequitur registrum novum, cujus
א lit. rabb., exhibens supplementum עַבְדֵּי Jozerot, scil.
אֵה הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד) יוֹצֵר לְשִׁבְחָה חֹלֹו של מוֹעֵד
(etc.), לֵיל שְׁנֵי, הַפֶּסֶקָה שְׁנִיָּה, שְׁבַת שְׁנֵי שְׁלֵ הַנּוֹכַח, הָרָה
i. e. סֵדֶר הַפְּרָשִׁיּוֹת et צְדוֹק הָרִין של שבועות
index pericoparum festival. et שקלים litt. rabb., desi-
nitque in f. 8 plagg. 7.]

2064. — [rit. pol.] Haggada, Abot, Hoschaanot,
(fragm. usque ad prec. matutinas Sabbati)

4. *Prag*. 1512.

[Tit. שְׁבַחָה עֶרֶב הַנּוֹכַח לְחֹדֶשׁ רִנְעָה ע"י צִיָּרִי
הַצָּאן מִחוֹקֵק צְדָק וְכו' i. e. 24. Kislew 273 (2 De-
cembr. 1512), per typographos: Samuel b. Ascher
Lewi, Jekutiel b. Isak, Meir b. David So-
fer, Salomo b. Samuel Lewi, Mardochai
Sofer Pragensis, Mardochai b. David (sic),
[ex officina Gerson Kohen?], lit. maximis, ini-
tialibus albis ornatis, occurrunt literae singulae in
fine linearum. In Haggada legitur כְּלִחְמָה Fragm.
nostrum *Opp.* 1467 Q. unicum hujus ed., atque typo-
graphiae hebr. Pragensis primus notus foetus. Cat.
vet. ap. *Rof.* Ann. p. 7. n. 32. *Zz.* Z. G. p. 270 n. 1.
Litbl. XI. 727 corr.]

2065. — [rit. pol.], Haggada, Abot, Hoschaanot,
accedunt Maaribim, cum figuris (aureis et co-

1515—1525.

PRECES QUOTID.

1526—1536.

loratis) mb.

4. *Prag.* 1515.

[Fin. fer. IV. 26 Tebet יסוד (26. Decembr. 1515), ap. Gerson b. Salomo Kohen, Sal. b. Sam. Levi, Meir b. David, Meir b. Jakob Levi Epstein, Chajjim b. David Schachor (Schwarz), impensis Jes. b. Ascher Levi, Jekuti'el b. Isak Dan (דן) et affinis (ניסר) Sam. b. Dav. Gumpel. Incipit liber fol. verso טובו, lit. maximis; dispositio plane alia ac ed. 1512. In tit. exstant jam figurae cum scuto Davidis, quae in edd. Gersonis; ff. 185. Expl. *Opp.* 1442Q. unicum hujus ed. notum. *Wf.* IV p. 1066* ap. *Rof.* Ann. p. 12n.61. *Zs.* Z. G. 270 n.3. Litbl. XI, 726.]

2066] — [et *Machsor*] rit. hisp. 8. min. *Ven.* 1517.

[Ed. ignota exstat in Bibl. Leydensi sec. *Dukes*, Litbl. V, 279. Officinam tunc temporis erexit Bombergius. Forsan huc pertinet Sal. I. Gabirol: *Corona regni* A. 1519 sec. Catal. Bibl. Leyd. ed. 1716 p. 313 [Hebr. 43], qui annus in ed. superiori (ap. *Wf.* I p. 1044) dissimulatus erat.]

2067] סדר תפלות [et *Machsor*] rit. hisp., ad calcem addita 12 Paraschijot et 18 Haftarot festorum 12. *Ven.* 1524.

[Ap. Bomberg, per Corn. Adelkind. *Rof.* ap. *Masch* App. p. 14, Ann. p. 26 n. 154. *Dks.* Lb. V, 279, cf. infra ed. 1544 N. 2076.]

2068. — Haggada, Hoschaanot, Maaribim, Abot cum Dav. Kimchi Comm. [*spur.*], omnia caetera cum Anonymi Comm.

4. *Trin.* [טרין, *Tridini Monteferrati*] 1525.

[Epigr. בשעה טובה (1) וכבוד טוב נשלמה (1) ההפלה עם. הפ' בחדש מרחשון שנה אחי ורעי' אברהם נא שלום ג' אלפים הרל למכול וכי' וכי' אלף החלו לשמרה וכי' חקד לראשית אמונה הישמעאלים שני להחיות מיד (1) הרמב"ם ז"ל. נדפס החה משלח אדונינו המרקי בוניפאציו סמונטפיראטו יר"ה ה' ירום הודו (1) וכי' אני יעקב בן לא"ה כמר' אביגדור הלוי קצב מפאדואה נדפסתי (1) ההפלה הודו (1) בשם נתנאל חלפן ובכיתו וכן יכנו ה' לעשרה ספרים בשמו ובכיתו כרי להרביץ הורה בישראל אמן סלה. (finivi preces cum Comm. mense Marcheschwan 276 [exeunte A. 1525] A. 3630 diluvii etc., 1837 Contractuum etc. sub dominio Domini nostri Marchese Bonifacio di Monteferrato. Ego Jakob b. Abigdor (*sic*) Levi Ianius Patavinus excudi preces has nomine Natanel Chalfan (*sic*) [b. Perez] et in domo ejus, sic compotes faciat nos Deus perficiendi alios libros etc.). Textus lit. quadratis crassioribus, Comm., litt. rabh., in Preces pretiosissimus et citatis doctorum usque ad Saec. XIV. refertissimus, Comm. in Abot Pseudo-Kimchicus revera idem qui alibi Sal. Isaki (q. v.) adscribitur (*Luzz.*

Kerem Chemed IV, 204) sed variantibus cum lectionibus, praecipue in Cap. VI. ubi incipit: שנו חכמים וכי' אבל הניא ר' נתן אומר לא היו רגילין לשנוהא (1) השיחך דחבר בשבילך: ובדין הוא שלא האמר. פורפולר (1) בלע"ז. Sed omnia error. typogr. maxime depravata. „Unicus, ut videtur, liber hebr. in ea urbe impressus... membr. ignotissimae hujus summaeque raritatis ed. expl. apud nos“ *Rof.* Ann. p. 29 n. 160 (ubi varia corr., cf. *Masch*, App. p. 15), exstantque expll. apud *Alm.* et *Zs.* (imperf.); *Opp.* 629 O. initio (et in medio fol. uno) destitutum, in scheda tegumenti scriptum fert: „Mantua“, atque depravato Chron. ורעי (subtrahit) efficta ed. *Mantua* 1520 ap. *Metz*, vel 1522: Cat. vet. ap. *Rof.* Ann. p. 24 n. 132. *Zs.* Z. G. 250; Cat. ms. vero addito verbo ואחי A. 1545 sistit, locum non exprimit, sed ed. inter Amstelodamenses collocat!]

2069] — rit. germ. (?) 8. *Prag.* 1526.

[Fin. fer. VI. 17. Adar ברום, per Meir b. David מ"כחם (scribam). Exstat ed. ignota in Bibl. Argentoratensi, si Anonymo falsario (Litbl. XI, 727) fides habenda. Ad eam spectarent Jozerot ejusdem A. seorsim edita, postea editioni 1536 adjecta.]

2070] — rit. germ. 8. *Ven.* 1529.

[Ap. Bomberg, per C. Adelkind, qui ejus mentionem facit in ed. 1549 N. 2080.]

2071] — [rit. germ. ?] 16. *Constant.*, *G. Soncino.* 1530.

[In Colleg. Rom. vidit *Rof.* ap. *Masch* App. p. 17. Ann. p. 34 n. 206.]

2072] — rit. germ. [ed. parva] 16. *Aug.* 1534 (?).

[Fin. „fer. VI. 12. Schebat אשיג אחלק פשרה אדרהו אשיג אחלק (sine punctis distinctivis), per Chajjim b. David (דוד, sine Jod) Schachor. A. 1534 sistit Schudt (ap. *Wf.* II p. 1455. *Rof.* Ann. p. 37 n. 234), unde אדרהו et ג, vel duo Alef et unum ex אדרהו (vel vox ipsa) in computum sumenda essent, sed 12. Schebat hujus anni in fer. IV. incidit! Ed. rariss. possidet *Alm.*]

2073. — [rit. pol.] Abot, Haggada, Hoschaanot, Maaribim, accedunt 72 Versiculi, Credo, Precatio [Saadiae], Carmen de 13 articulis etc. et Jozerot, mb. 4. *Prag.* 1536.

[Preces cum tit. figuris et porta ornato fin. fer. III. 25. Adar II. apud Gerson Kohen et 3 fil. Mardochai Sal. et Mos. (corr. Litbl. XI, 749). Ed. 1515 desinit verbis חזק הדש (Maarib), hic sequuntur confestim sine inscriptione 72 Vers. cum formula יהי רצון דעין האדרה והאמונה, יגדל [Saadiae], החבר, אני מאמין. הוצר המים. Jozerot, cum tit. inscripto lit. minor. tantum: וצר לשבת כראשית, continent 90 articulos, fin. 12. Elul. Ed. splendidae rarissimae expl. unum *Opp.*

1537—1547.

PRECES QUOTID.

1549—1560.

1443 Q. notum. *Wf.* II p. 1456. *Rof.* Ann. p. 38 n. 142. *Zz.* Z. G. 273 n. 14 suppl.]

2074. — rit. rom. [continet inter alia *Seder Maarechet* auctore Elia Saken, omisum est Abot] mb.

8. *Bologna.* 1537.

[ע"י בעלי ברית השוחפים יצ"ו גם יחד עושים מלאכה] *המשי*, per socios operam facientes simul bombycis [cf. *Preces fest.* A. 1540], fin. fer. III. 5. Sivan עורך, per typographum (המחוקק) Rafael Talmi (הלמי), nomine sociorum et suo. Membr. fere omnes codd. hujus ed. praestantissimae noti, cf. *Zz.* Cat. Bisl., ubi p. 28 in Registro librorum adjecto n. 9. 10 (quos vidimus) prave: מחזור et A. 1521! *Rof.* Ann. p. 39 n. 253, libri stamp. p. 50: „ignota ed. rariss.“]

2075] — novil. Ed. IV. 16. *Prag.* 1541.

[Fin. 4. Ijjar (1. Maji), ap. Gerson Kohen et filii Mos. et Jeh., in Bibl. Wolfenb. vidit *Zz.* Z. G. 273 n. 16, qui tres edd. priores desiderat, sed fors. „ed. IV.“ non ad hujus generis preces restringendum.]

2076. — [et *Machsor*] rit. hisp., 100 Benedictiones, Sal. J. Gabriol *Corona regni*, Asherot, Kinot, Abot, Selichot, Hoschaanot, Paraschijot et Haftarot 8. *Ven.* 1524 [revera 1544].

[Tit. חמנו חמנו etc. in aed. D. Bomberg, per Corn. Adelkind רפד (1524, scil. ex ed. N. 2067), Tit. verso carmen Josefi ejusdam, in eigr. (f. 551), data mense Tammus (בין המצרים) A. דש (1544), C. Adelkind nonnulla in precibus hebdom. (תפלה השבועה) ad priora (על הראשונים) addidisse se ait. Ed. rara.]

2077. — rit. rom. seu ital., ed. parva, mb. 8. *Ven.* 1545.

[Fin. fer. V. 21. Kislew 306, decurrente A. 1545 (corr. A. 1546 ap. *Rof.* ap. *Masch* App. p. 22. IV, 39; *Machsor*), ap. Giustiniani, qui inter alia proximo mense Tebet Talmud et Alfasi incipere sperat. Ritus in tit. vocatur rom., sub voce Ven. et in signaturis: „איטאליאני“, in eigr. (post Hoschaanot) במנהג לעיונים. Ed. rariss.]

2078. — [et *Machsor*] rit. hisp., ed. auctior 8. *Ven.* 1546.

[Fin. 14. Nisan, ap. Giustiniani, nomine Abr. Benveniste b. Ahron, cui etiam Jakob Chabih: Oculus Jakobi et Talmud inceptum, tract. Berachot jam finitus. Inscriptio המנוח והמנוח lit. verso cum carmine Eliae Levitae A. יצור; ff. 412, lit. min. quam ed. 1544, cui additum est c. g. סרחיאי Serachjae Levi f. 243. Ed. rara.]

2079. — rit. rom. ed. II. auctior per Haggadam, Abot, Jozerot et alia, accedunt Paraschijot 12. *Ven.* 1546-7.

[Plagg. 44, fin. 21. Cheschwan 308 (decurrente A. 1547) et Paraschijot ff. 63, fin. 24. Cheschwan 307 (decurrente A. 1546), ap. Giustiniani. P. I. incipit 100 Benedictionibus, ad calcem sequitur fol. ad instar tituli: פסח פרקי אבות סדר של פסח etc. et Index plagg. Ed. rarissima. *Wf.* II p. 1458.]

2080. — rit. germ., Haggada, Abot, Hoschaanot, Maaribim, Paraschijot, Jozerot (f. 145-61) inclusis in 4 Paraschijot, Hymnus unitatis. Ed. repet. auctior 8. *Ven.* 1549.

[In tit. „viel hübscher wenn unsre vorige vor 20 Jahren, gedruckt mit mancherlei mehr drin“ (i. e. auctior ed. I. 20 annos antea), per Corn. Adelkind mense Adar (f. 387). Index et Hymnus usque ad f. 408. Ed. rarissima.]

2081] — rit. ital. 32. *Ven.* 1549.

[Ff. 320, in fine, ante Sal. J. Gabirol: *Corona regni*, eigr. Corn. Adelkind, data Elul 1549. Ed. ignota expl. mb. ap. *Atm.*]

2082] — rit. rom. 32. *Sabion.* 1555.

[Ff. 168; lit. min., *Rof.* Sab. Append. p. 49. 50. Libri stamp. p. 49. Liber *Muamadot* A. 1556 ad hanc vel ad ed. s. a. pertinet.]

2083] [rit. ital.?] 8. *Mant.* 1557.

[*Rof.* libri stampati p. 49. 79 ritum non indicat, quem germanum non esse ex ed. sequi conjiciendum, *Zz.* Z. G. 253 cum *Machsor* ejusdem Anni confundit, quocum simul fors. typis exscriptum est.]

2084. — rit. germ., Abot, Haggada, Hoschaanot, Hymnus unitatis, Paraschijot, Maaribim, Selichot, Jozerot, ed. auct. per Precationem [Saadiae], 72 Versiculos et alia quae in fine enumerantur, mb. 8. *Mant.* 1558.

[Mense Adar II. שני, fin. 15. Sivan sub Gul. Gonzaga, ap. Venturin Rufinello, per socios Meir b. Efraim et Jak. b. Naftali; ff. 352. Ed. hic terrarum rarissima, quam vidi etiam Pataviae et Venetiis. Desid. ap. *Zz.* Z. G. 253.]

2085. — [rit. germ.], cum Naftali H. Treves Comm. [Abot cum Comm., qui adscribi solet Sal. Isaki] et Hoschaanot c. Comm. (In fine preces nonnullae MS., quas exaravit Gerson b. Jakob Lublinensis.)

4. *Thiingen* [seu *Thiengen*] 1560.

[Fin. fer. VI. 24. Adar II, per Elieser b. Hirz b. m. et Josef b. Naftali b. m., ejus carmen in fine, ubi locus scribitur: ל. e. Thiengen, prope Baden (cf. *Machsor* rit. germ. 1600 N. 2467). Plag. 29 f. 3 in fine prec. Neila Comm. sed sine clausula ulla absolvitur. Sequuntur Hoschaanot cum Comm. brevi seu Gloss. non

1562—1572.

PRECES QUOTID.

1572.

omnibus locis, congruente cum locis, quos citat Jos. b. Abraham Kohen in Comm. suo (1603), et cf. ed. 1592 N. 2101. In tit. duplex annunciat Comm. ("עם פי" ע"ה הקבלה), revera est unus partim kabbalisticus. Paucissimi sunt illo loco impressi codd., omnesque, imprimis expll. integra, rarissimi, ed. nostrae expll. tantum impf. *Mich.* 5210 (ubi Hymn. unit. annexus) et 5211, unum ap. *Zz.* et in Bibl. Cacs. *Vindob.* XX F. 37, v. 1615 N. 2120. *Wf.* II p. 1458.]

2086] — [rit. germ.], Haggada, Abot, Hoschaanot, Maaribot cum Vers. germ. 4. *Mant.* 1562.

[Ed. ignotam nuper detexi ap. *Saraval*, annexis Psalmis N. 171. Tit. hebr. הפלה מכל השנה עבריה ואשכנחיה, אשר כסוה לא הויה, אנשים ונשים יחזו בקרבה, כי לא יחסר כל בה... Preces totius anni hebr. et germ., cujus instar non vidisti, viri et mulieres videbunt in ea, nihil desiderari in ea, fin. mense Nisan שכן Gul. Gonzaga, per Socios. In fine ed. dicitur auctor, promittunturque Jozerot etc. („Da hat die הפלה vom ganzen Jahr über und deutsch ein End, mit מעריבים unu vielerlei Mehrung auf die vorigen as man kann sehen behend, und der uns hot geholfen bis allher, der soll uns helfen zu drucken noch mehr, die הפלה und das Uebrig vom מחזור ach bescheidenlich, Ihr musst uns aber Geld geben und kafen [kaufen] weidlich.“). Omnia exstant versa germ. lit. Weiberdeutsch. Tit. verso: tit. verso: „wie gar gut sein deine Gezelt Jakob, deine *Ruhung* Israel“ etc.), f. 2: ארון עולם („Herr der Welt, der da hat gekönigt eh all Beschaffniss is worden beschaffen“). Prec. נשמה ינדל occurrit ante antea; f. 76 פירקי אבות (*sic*), f. 79 Haggada, f. 92 פירקי אבות (*sic*), versio est literalis („All Israel haben כל, as der פסוק sagt“ etc.), f. 111b prec. Novennii, f. 127 Hoschaanot, f. 141-8 Maaribot. Hymnus unitatis non exstat. — De Interprete v. infra N. 2416.]

2087] — [rit. pol.], Jozerot et Hymnus unitatis 4. *Prag, sub Maximil.* 1566.

[Fragm. in Bibl. Wolfenb. ap. *Zz.* Z. G. 274 n. 22.]

2088] — rit. germ. [*dub.*] 8. *Bas.* 1569. v. ed. 1579 N. 2093.

2089. — rit. pol., Haggada (plag. 22 fin.), Abot (plag. 28 f. 3. Comm. est idem qui adscribitur Sal. Isaki sed auctus insertionibus partim ex Obadiah Bertinoro), Hoschaanot [plag. 37 f. 3 v.], Maaribim (plag. 43 f. 2 v.), Paraschijot (plag. 51), Hymnus unitatis (plag. 57), 72 Versiculi (plag. 57 f. 3 v.) etc. [II Jozerot, omnia cum Comm. per Zebi Sundels et Mardochai b. Abraham Kohen]. *ED. PR.* (Additae sunt preces MS. ex edd. aliis) 4. *Lubl.* [1571 seu 1572].

2089b. Eisak Tyrnau: *Ritualia* cum Annot. per Eljakim G. b. Chiskijja etc. (et Annot. MS.) 4. *Lubl.* 1570.

[Cod. *Opp.* 1425Q. initio (ut et Cod. *Vindob.* XX W. 25, quem nuper vidimus) imperf. et partim ut videtur ex variis edd. compactus ad perficiendam novam editionem, additis notis MS. atque insertis in medio dissertationibus ad preces non pertinentibus, quas scripsit Sabbatai b. Isak Premislaw A. 1610 et 1616; partes confuse compactas quoad fieri potuit A. 1850 reconstitui-mus. Particulae in hac ed. perrara nondum per litt., nec per inscript. generalem divisae, sed legitur epigr. ad Maaribim (plag. 50 f. 4 v.) exscripta, ut videtur, vivis adhuc Comptoribus, quorum alteri Comm. in Se-lichot adscribitur, utrique vero Comm. in Jozerot, quae sequi debebant, datae A. 332 על נוסדו יחד שני) כפירים האבירים, לחבר הפירוש מאלו הסדרים, האחד הוא קל כצבי מקדר בהרים, בלעדו לא יכול איש ירו ורגלו להרים, במקרא במשנה כהויה דאביו ורבה ושהה סדרים, מהרר צבי בן מהרר חנוך אב וכנו בלובלין דרים, וכבר יצא טבעו ונודע בשערים, הלא הוא הרב המופלג אשר הפירוש מהסליחות חברו [חבר?], מפרק הרים וסלעים שבר. וחד דעמיה סיני והרים עוקר, הוגיה בחזרה מערב עד בוקר, מורה אמה וכרן צדק, חוקר כל סדק ובדק, שפתי כהן חזרה מבקש, מלחא למלחא מדסה ומקש, ה"ה הח"ר מרדכי בכמ"ר אברהם ו"ל ממשפחה כהונה, אשר גם [כן] בלובלין חונה, הלא המה האלופים אשר תיקנו פירוש הסידור עד תומו, דבר יום כיסו, גם יסדו פי' מהיוצרות הכא אחריו, אין הרור יחוס שהם שרונים בחוכו ואשריו, ובכן אפריון נמטי להון והשי' יהי בעדהון, ויקיים מה שנאמר יי' בלך נאוח לבש, עתה בשנה לבש מלאכה הקדושה ונעשית) Subscripti sunt Editores (המחוקק) et Ab-raham b. Josef ה"ר typographus (המחוקק) et Mos. b. Saul Pauer (פואר) typographus, quorum nomina et partum epitheta (cf. N. 1719) ex nullo alio libro nota; stemma est Monoceros in libris ex offc. Kalonymos Jafe frequentissimus. 72 Versiculi non inscripti excipiuntur per Credo, החבר (Saadiae), בשם ה' אלהי ישראל, קריש, הויה ה' אלהינו הטבה חלום, הצור ההמים, קריש, הויה ה' אלהינו פירוש מן שיר CXX-XXXIV et Comm. in Psalm. CXX-XXXIV (המעלות) in edd. repetitis omissum, usque ad plag. 61 f. 2 recto, ubi (in Cod. *Vindob.*) iterum epigraphis Editorum modo laudatorum, qui de sequentibus Joze-rot cum Comm. loquuntur atque Kinot cum Comm. sperari jubent) שלם הסידור עם פי' מכל השנה) כפי מנהג פולין ופיהם ומערתן ומהנה נחליל בע"ה להוציא לאור היוצרות והאופנים והמלות עם בי' יפה

1572.

PRECES QUOTID.

1578—1581.

כפי מנהג מדינות הללו וכן ירצה וכו' להשלים אח"כ הקנינות עם ביאור יפה עם שאר ספרי קודש עד אין קץ. ברוך ה' אשר אורני עד כה לסיים זה הסידור עם פי' (נאם הנבר הוקם על המלאכה פועל הדפוס אברהם וכו'). Sequuntur sine tit. Jozerot (numm. 85, ult. בריה) et index in eadem, ubi (plagg. 28 f. 3. v.) desinit Cod. *Vindob.*, ultimo forsitan tantum f. destitutus. Plagg. ubique hebr. et arab. numerantur. A. 1571 ap. *Sabb.* *Wf.* II p. 1458 et Cat. ms. ex b) forsitan conjecturatus. Comm. passim ex Naftali Treves (N.2085) excerptus. De Comm. in Jozerot v. N.2795. Selichot cum Comm. in neutro Cod. reperiuntur, cf. ed. 1592 N.2101. — Litt. sunt crassiores.

b) A. אשל, fin. fer. VI. 10. Tebet (8. Decembr. 1570), ap. Elieser b. Isak, et Isak b. Elieser (in fine). Textus lit. quadr., Comm. lit. rabb. In tit. dicitur opus his impressum valde incorrectum cum Annot. Eljakim confuse dispositis, quibus nunc additae sint aliae; f. 50b desinunt Ritualia Eisaki, incipiuntque varia excerpta (נשלמו מנהגים שיסד וכו' ועכשיו אהחיל) (לכתוב דיני יצרות והפטרות וכו' quorum ultimum ex Responsis Mos. Minz. Pag. ultima exstat in hac sola ed. epigr. lit. maximis, ubi Mardochei b. Abr. Kohen Aschkenasi Judex Lublinensis se Annot. per numeros disposuisse ait et passum introductionis interpretatur. De ed. I. et II. hujus libri, ut videtur, Precibus annexi, nihil notum, ipsa ed. nostra ex Cat. *Opp.* tantum nota in Cod. *Vindob.* desid.]

2090. — rit. germ., Abot, Hoschaanot, Hymnus unitatis, 72 Versiculi cum Additt. nonnullis, Psalmi cum Usu Psalmorum et Maamadot 32. *Ven.* 1571-2.

[Expl. *Opp.* 248D. initio impf., in fine A. 1572 in aed. di Gara. Maamadot in tit. A. אשל (1571), in fine impf. Expl. impf. alte: um ed. rarac vidi in Bibl. Caes. *Vindob.* XX. Z. 50. Plagg. sunt 27+11+9; typi minimi.]

2091. — [et *Machsor*], rit. hisp., cum Comm. brevi seu Glossario per שב"ף [II Ptes.], Hoschaanot, et Sal. J. Gabirol Asharot cum Comm. seu Glossario seorsim cum tit. 32. *Ven.* 1571-2.

[Integrum expl. hujus ed. lucusque ignotae sed A. 1642 (N. 2137) recusae nondum detectum. Exstant ap. *Luzz.* Ordo Selichot et prec. Novennii et dici expiationis f. 170-296, quae praecedit tit. אידים יכלו A. ידיום יכלו (5332), sequi debent preces festi tabernaculorum (quae in ed. 1642 parti I. annexae), ad easque pertinent Hoschaanot cum Comm. excerpto cum tit. A. היום אב לבנים ידוע אל (אמהך) עם ה' היבוינו i. e. 327+5 (num. verborum chronostici) seu 1572, f. 306

etc. (ap. *Luzz.*), f. 331 incipiunt preces in diem 8. festi Tabernaculorum, usque ad f. 346 (*Opp.* 311D., forsitan ed. s. a. Plantavitii ap. *Wf.* II p. 1378 n. 482). Ad primam partem scil. festum Pentecostes pertinent Sal. J. Gabirol: *Asharot* cum Com. brevi [ex Jo-sesf Loës excerpto] cum tit. Tischri 332 i. e. decur-rente A. 1571 (*Opp.* 310D. et vidi in Bibl. Reg. *Vin-dob.* XXZ. 47) ff. 24 non pagin. Excudebat de Gara.]

2092] — rit. pol., Hoschaanot, Maaribim, Hymnus unitatis, II Paraschijot et Haftarot, Selichot dierum jejunii, III Jozerot, IV Psalmi [N. 246], V Maamadot, VI Kinot. Ed. II. 8. *Crac.* 1578. 2092b] Eisak Tyrnau: *Ritualia* cum Annot. El-jakim etc. Ascher b. Jechiel: *Semitae vitae*

8. *Crac.* s. a.

[Ap. Isak b. Ahron (et fil. Ahron ad calc. Kinot) ff. 167+96 (sine tit., non pagin.)+120 (ult. וקץ fin. fer. I. 17. Tammus)+55+52 (fin. ב"ט"ח) (למנוח) +42. Rit. cum numeris Annot. ff. 75. Semitae §§. 132 et spuris 23, de quibus sub Ascher b. Jechiel, ff. 4. *Mich.* 5220. cf. ed. 1598 N. 2104.] 2093. — rit. germ., Haggada, Abot, Precatio [Saadiae], Selichot, Hoschaanot, Haftarot, Jozerot, Maaribim, Hymnus unitatis

8. *Bas.* 1579.

[Jussu Ambros. Froben et in aed. ejus; ff. 350+2 (Index), fin. mense Elul אלהיך שבט i. e. 329 (1569) quod vel error typogr., vel ex ed. superiori forsitan non Basileensi, congruunt enim expl. *Mus. Br.* et expl. pulcherrimum ex „Bibliotheca Ger-hardina“ *Opp.* 580 O. et *Opp.* 589 O., utrumque initio impf. Maaribim cum tit. A. אשל (1579). *Wf.* II p. 1455.]

2094. — rit. pol., Abot, Hoschaanot, Maaribim, 72 Versiculi, Precatio [Saadiae], Credo, Hymnus unitatis 4. *Lubl.* 1582.

2094b. Eisak Tyrnau: *Ritualia* c. Annot. Elkajim etc. 4. *Lubl.* 1581.

[Ap. Kalon. Jafe et fil. Chajjim, lit. major., 49 Quatern. +2. Annexa sunt *Opp.* 1445 Q. Jozerot A. 1577. Ed. rarissima.

b) Fin. fer. II. 10. Adar, ap. Kal. Jafe, ff. 55, textus lit. min. quam ed. 1570. Ad preces pertinet, ut caeterae edd., quamquam seorsim tantum adest: *Opp.* 1279 Q.]

2095. — rit. hisp., cum Calendario in A. M. 345-399 (1584-1639) et *Machsor* dierum venerabilium cum Precibus poenitentialibus (*Selichot*), adjecto Comm. Mos. Cordovero in Preces dierum venerabilium, insertisque (f. 170-3) regulis de poenitentia ex libro *Aromatarius* Elasar Worms, denuo edidit Josef b. Jakob Sason

1588-1591.

[Expl. *Opp.* 591 O. ad initium Tit. et f. 1-18 ex ed. F. a. M. 1697 (N. 2218) compactum habet. Preces ff. 182, Par. et Sel. ff. 56. Jozerot cit. p. 10.⁴⁴ (§§ 94), fin.

1598—1600.

PRECES QUOTID.

1601—1606.

omnia in Mauritania consumpta, ita ut existentia ed. omnes Bibliogr. latuit. Cf. N. 2590 sq.]

- 2108] — rit. hisp. 8. *Ven., Zanetti.* 1598. v. A. 1600 N. 2112.

[Ed. quoque excudit de Gara, v. N. praeced., atque Machsor annunciatu a Giov. Bragadini in Pent. excuso ap. di Gara exeunte A. 1597 N. 316.]

2109. — [rit. germ.] Haggada, Abot, Hoschaanot, Maaribim hebr. cum Vers. germ. ed. auctior, et Hymnus unitatis et alius auctore R. Elieser. Aschkenasi [revera Josef Ibn Wakkar] 8. lat. *Ven.* 1599.

[Ap. di Gara, ff. 176. In tit. addita dicuntur varia ad ed. superiorem (נחיספו על הראשונה שיה הייחוד (!)) (וכבוד לאל דר מעונה ברה כדמה... ומעריבים (!)) sed Hymnus unitatis et in hac ed. sine Versione! — Cf. Elegias N. 2979.]

2110. — rit. germ., Paraschijot, Hoschaanot, Selichot, Maaribim, Jozerot

16. lat. *Ven.* 1599.

[Ap. di Gara, ff. 575. Jozerot a f. 411b. *Wf.* II p. 1456.]

2111. — rit. pol. 8. *Bas.* 1600 [1698].

[A. שמי אבוא, ap. Contr. Walldkirch, sed in fine expl. Bodl. et *Mich.* 5100 legitur epigr. ed. 1698 N. 2104; cf. Benedictiones ed. 1601.]

2112. — [et *Machsor*] rit. hisp. ed. auctior III (vel IV) Ptes. 8. *Ven.* 1598-1600.

[Impensis (בכספו וזהבו) et ap. Dan. Zanetti, cura Josef b. Jakob Sason [scil. ed. 1584 N. 2095]. Tit.: בשבת קודם לצום מכריו ש"ק וכו' A. חמנוה חתנוה וכו' ed. a Josefo optime dispositae addita esse בקשרו (1598), נאולי באה A. (מ"ל לכב"י) inc. 24. Ijjar, fin. 4 Tammus, sistit Preces novilun., ff. 156, בקשות (f. 1-19) incip. אל תשוקה: Secundum epigr. tribus Partibus absolvenda erat ed. (ut archetypus A. 1584), sed in volumine alio, qui tituli instar incipit verbis instructoriis בשבת קודם לצום מכריו ש"ק וכו' (Sabbato ante jejunium proclamant cantor etc.), fol. verso annunciatu die 26. Ijjar (מ"ל לכב"י) (1598), accrescente diem ex die (!) amplitudine hujus ed. בראיתנו מלאכה זה הסידור בכל יום ויום ברכחו) et quia non deceret diebus festis secum ferre in Synagogam Preces jejunii vel diebus jejunii libros argento decoratos [festivales], nunc primum (מחדש הופסנו) (לתקן על הראשונים סדר) *Ordinem 4. jejuniorum* (סדר המועדים) ab *ordine festorum* (סדר המועדים) separatum, et preces quotidianas (תפלות הול) denuo adjecta esse; sed revera diem jejunii Esther excipiunt mediis paginis (!) preces Purim, Paschal. cum Haggada,

Abot, Asharot (sine Glossario), dein ordo jejunii 17. Tammus et 9. Ab (f. 119b), ubi Haftara (Jeremia VIII, 13) cum Paraphrasi ital. et 100 Benedictiones usque ad f. 136. In Cod. *Seld.* sequuntur ff. 23: Calendarium A. 359-365 (f. 1-8, juxta ed. 1584 f. 15-22), סדר עבודה וזמנה וזמנה *Ordo cultus parvi et magni* [scil. Menachem Asaria q. v.], 72 Versiculi etc. etiam Precat. matulina Saadiae Gaon (הפלה השחר) (לרבי) סעדיה גאון (f. 15b.), et Index in preces, quae in P. I. vol. I f. 1-155 exstant. — Supplementum ord. festorum, sed forsaa ordine anni ultimum expressum, est volumen inscriptum: סדר תפלות (Ordo precum festi tabernaculorum) A. ואשמחה (1600), ubi Hoschaanot (f. 78) cum Glossario, accedit (f. 101) תיקון חנוכה (ordo festi encaeniorum) sed sine Volumine Antiochi. — Pertinet ad hanc ed. denique: ספרדים מימים נוראים — טחור סליחות לליליא שמורה [ליליא אשמורה] (*Machsor Hispanorum dierum reverendorum (poenitentialium) et Ordo Selichot vigiliarum*). Praef. ed. 1583-4 hujus partis data 15. Tammus משיח (1598) et tit. verso versiculus: ראו זה המחור. Continet בקשה (incip. ישן אל הדרם), Selichot et preces vesperti Novennii, ff. 40; dein tit. סדר תפלות ר"ה (Ordo Precum Novennii et diei expiationis) משיח (1598), corr. Isak Gerson; f. 42-288, ubi Hymni recentiores (רשורי) — Comm. Mos. Cordovero omissus est. Ed. hujus rarissimae, ed. 1626 archetypi, expl. integrum rarissimum et quidem in Bibl. Bod. ex codd. variis tantum colligendum; etiam in *Mus. Brit.* partes divisae, in Biblioth. Götting. P. I. tantum exstat, v. v. *Dks.* Ltbl. V, 279.]

2113. — rit. hisp., 4 jejunia, Benedictiones cibi, Jozerot, Haggada, Hoschaanot, *Calendarium* in A. M. 5062-4 et Precatio in mare 12. *Ven.* 1601.

[In aed. Dan. Zanetti, jussu Giov. fil. Al. Bragadini, ff. 365+3. Incipit כול כרואי מעלה Calend. est pars ed. 1598-1600. Ed. non vulgaris.]

- 2114] — [rit. pol.] cum Comm. Zebi Sundels etc. Ed. III. 4. [*Crac.* seu *Prostitz.* 1601-62].

2114b] Psalmi 4. *Prostitz.* 1605.

2114c] Seder Maamadot ed. IV. 4. *Crac.* 1601.

2114d] Kinot [u. s.].

2114e] Eisak Tyrnan: *Ritualia* cum Annott etc. [sec. ed. 1592 N. 2101h]. „Ed. v.“

4. *Crac., Isak b. Ahron. s. a.*

[Ed. *Crac.* 1606 notat *Sabb.* ap. *Wf.* II p. 1458, ad quam Psalmos dubios A. 1601 N. 344 et ed. Prost. 1605 N. 359 retuli. Detexi vero nuper in Biblioth.

1606—1611.

PRECES QUOTID.

1613—1618.

Caes. *Vindob.* XX H. 8 Codicem f. 65 incipientem, sed certe huc pertinentem. Comm. lit. rabb. minor. expressus, unde Haggada (cum inscriptione) jam f. 77, Abot (ubi vox טשה ornamentis albis) f. 93, Hoschaanot f. 127b, Maaribim f. 142b, Hymnus unitatis (non inscriptus, sed initio ornatus) f. 167b; quae sequuntur germanicam ferunt inscriptionem: f. 184 שומר ישראל pro dieb. fest., et precatio pro jejuniis. Jozerot ff. 98, post epigr. cum nomine Comitorum correcta (v. 1592 N. 2101) legitur: impressum (גרפס) III. vice per Isak b. Ahron ex Prostiltz. Sequuntur Jozerot in Sabbat Schekalim (4. Sabb.) sine Comm. f. 22-34, ubi Clausula: חם ונשלם. Sequuntur Psalmi N. 359 sed imperfecti, Maamadot, ed. IV. sub Sigismundo A. 1601) „ה' רנ"ה ונשמחה בו. hic Cracov... per Isak b. Ahron ex Prostiltz“, ff. 36, Kinot sine tit. ff. 21. In fine Ritualium loquuntur 3 Editores Samuel Jos. b. Mardochai Grasmak (גרמאכ), Jehuda L. b. Josef et Moses b. Moses et ben Gerona (גרונה) [qui ipsi socii A. 1592-9 varia ediderant]; cumque ed. dicatur quinta, ad ed. IV. A. 1592 spectat, etsi jam A. 1597 repetita sit]

2115] — rit. pol. et germ. [*spur.*]

8. *Ven.* MDCVI.

revera 1616 v. N. 2121.

2116. — novil. rit. germ. et pol. 8. *Bas.* 1610.

[A. ש"ן fin. 1. Nisan, ap. Contr. Waldkirch, jussu Jesaiae Anav, Mos. b. Alexander Levi, Jak. Menachem Aschkenasi ex Brzesc b. Jeh. Elieser cogn. Jeh. Menkes (מענקס); lit. maximis et ad normam ed. 1598. *Wf.* II p. 1457.]

2117. — rit. germ., Petitio docti R. Chajjim, Confessio magna (f. 38), Haggada, Abot, Hoschaanot, Maaribim, Hymnus unitatis, et Hymnus unitatis filiorum Mosis correctior (f. 217-30), Mos. Alaschkar Hymnus, qui in Palaestina ante Psalmos, in Italia ante precationem „Adon Olam“ recitatur, Hymnus unitatis ex MS. Elies. Aschkenasi, auctore Josef Ibn Wakkar (f. 243), II Paraschijot, Supplicatio, Conditura suffitus (f. 48), et Index, III Jozerot, IV Psalmi [V Maamadot] 8. *Han.* 1611.

[Editionis non vulgaris expl. *Opp.* 649 O. tit. (et f. 1?) destit., f. 2 recto medio incipit Chajjimi Hymnus: וְהָיָה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא הָיָה לָנוּ וְלֹא הָיָה לְךָ תְּפִלָּה מַרְדִּי. b. Jak., qui II f. 55 *Han.* fer. II. 6. Elul 371 (1611) subscribit, idemque post Psalmos (cf. N. 393), ubi A. omissus, sed typogr. Hans Jak. Hanau. Jozerot ff. 88. Maamad. lit. maj., impf. in fine, sed eadem ac ed. 1625.]

2118] — [rit. pol.] cum Comm. Zebi Sundels etc. 4. *Crac.* 1612-3.

2118b] Eisak Tyrnau: *Ritualia* cum Annot. etc. „Ed. VI.“ u. s.

[Inceptus est liber exeunte A. 1612 mortuo modo Isak b. Ahron פ' מקץ שנה"ם משל"ן) ההחלחו יום א' פ' מקץ שנה"ם משל"ן) לנש"ם נתחיל ברכה לפ' הוקם על נהרשלו (!) ידי (יזחק כי שם מהוק"ק ספון כי גוע בר אהרן Preces ed. 1601-6 N. 2114 non optime repetitas, charta enim tenuis literas transmittit, typi quadrati valde triti, rabb. minores. Hymnus unitatis desinit f. 178, ubi 72 Versiculi aliaque nonnulla, ut Paraschijot et Selichot non paginata. Jozerot ff. 98. Ad calcem Ritual. f. 38 legitur: „impressum per Ahron b. Isak Drucker“. Ed. ignotam nuper detexi in Biblioth. Caes. *Vindob.* XX F. 36.]

2119. סדר הפלות למועדים טובים *Ordo precum in dies festos*, rit. hisp., Asharot cum Glossario 8. *Ven.* 1614.

[A. ישובין, jussu Giov. Bragadin, in aed. Giov. Cajon. Continet Abot, Megillot, sed preces quotid. desunt. *Opp.* 747 O. desinit f. 251 in Asharot. Cf. ed. 1639 N. 2135. *Wf.* II p. 1458. *Masch* App. p. 40 ex Cat. vet.]

2120] — rit. pol. et germ. 4. *Prag.* 1615.

[A. שעה sub Matthia, ap. Mos. b. Bezalet; lit. crass.—Fragm. hujus ed. ignotae (suppl. Zz. Z. G. 290), scil. f. 1-10, ubi כבוד יהי, exstat in Biblioth. Caes. *Vindob.* XX F. 37, ad supplendum nimirum expl. imperf. ed. 1560 N. 2085.]

2121. — rit. pol. et germ., Haggada, Abot, Hoschaanot, Maaribim, Hymnus unitatis, II Paraschijot, Selichot, III Jozerot, IV Psalmi, V Maamadot, VI Kinot, VII Eisak Tyrnau: *Ritualia* c. Eljakim etc., et Ascher b. Jechiel *Semilae ritae* 8. *Ven.* MDVI, שלום (1616).

[Jussu (vel appresso) Pietr. et Lor. Bragadini, in aed. Giov. Cajon, desiderio Jak. Kohen della Man, ff. 182+56+104 (= *Opp.* 757 O.) +55 (v. N. 411 = *Opp.* 51 O.) +52 (= *Opp.* 51 O. corr. *Wf.* II p. 1358) +42 (= *Opp.* 789 O. *Wf.* II p. 1415) +75 (= *Opp.* 601 O. *Wf.* III p. 214 n. 86), omniaque (desid. f. 1-42 initii) *Opp.* 601 O. *Wf.* II p. 1457. Sequitur itaque praecipue ed. 1578 N. 2092.]

2122. — rit. omnium provinciarum harum (כסנה) [pol.], Techinnot [scil. 72 Versiculi etc.], Hoschaanot, Maaribim, Hymnus unitatis, II Paraschijot, Selichot, III Jozerot, IV Psalmi et Maamadot 16. *Crac.* 1617-8.

[A. שעה in tit. fere ut שעה expressum, unde A. 1638

1622—1624.

PRECES QUOTID.

1625—1627.

in Catt., sed sub Sigismundo, et epigr. vol. I. (32 Octon.) fer. V. 21. Tebet משיח קרן הדרם sine punctis distinctivis, certe A. משיח (18. Jan. 1618) exprimit, per socios Ahron b. Mos. b. m. et Jakob b. Meir b. m. [qui in typogr. filiorum Isak b. Ahron varia ediderunt]. Tit. Psalm. (N. 417) et tit. Maamadot, qui Psalmorum f. ult. verso, A. 1617, simul 19 plagg. Ed. rarior, cujus expl. *Vindob.* XX Z. 48. initio et fine impf.]

2123. — rit. hisp. et Vers. hisp. [Isak b. Schemtob Cavallero] cui adjecta „declaracion del los puntos“ 16. *Ven.* 1622.

[„Estampado por endustria de Abraam Netto, hijo de Josef Netto, appr. ill. S. Pietro e Lor. Bragadini] Inc. ברואי מעלה בכל pp. 535 hebr., 540 hisp. lit. lat. seorsim expressis sed insertis. Ed. pulchra rara.]

2124. — novil. rit. germ., Benedictiones cibi et Keriath Schema 24. [*Han.*] 1623.

[Inc. fer. IV. 19. Ijjar, fin. 1. Tammus, edid. Isak b. Simon Samuel Levi, 25 Octon., lit. major. *Wf.* II p. 1456, cf. Bened. hujus A. N. 2605.]

2125. — [et *Machsor*] rit. hisp. IV Ptes. I סדר הפלות והחנות ופומנים וקינוח וקריאה הפסחה (*Ordo precum et precatationum et Hymnorum*), continens Preces novil., festi Encaeniorum (f. 180) et *Volumen Antiochi*, Purim, 100 Benedictiones, Bened. cibi, Regulas mactationis, 72 Versiculos sine punctis (f. 224) et Precationem matutinam (פלה) Saadiae. II לימים נראים וסדר סליחות (*In dies venerabiles et Ordo Selichot*), quo includitur jejunium Gedaliae. III סדר הפלות למערים טובים (*Ordo precum in dies festos*), continens Asharot et Hoschaanot cum Glossario brevi. IV סדר ארבע העניות (*Ordo 4 jejuniorum*) 8. *Ven.* 1624.

[A. שפר et „1624“, ap. Piet. Al. et Lor. Bragadini, in aed. Giov. Caleoni; P. I. ff. 231, seorsim *Opp.* 621 O. (ap. *Wf.* II p. 1458: A. 1664), P. II. ff. 311, in carm. finali Correct. Jeh. di Modena A. טובה בשנה (1619!), P. III. ff. 255. In tit. P. IV. jejunia Gedaliae et diei expiationis „in parte dierum venerabilium“ (בחלק הימים נראים) jam expressa dicuntur, in epigr. (f. 116) Corrector Abraham Chaber Tob b. Salomo Chajjim de finita correctione totius „Machsor“ (הנעיני) (עד הלום להתחיל להשלים לשלם להגיה הסתוור (cf. supra p. 302). De ordine partium nihil constat, cf. add. recusas 1644. 1672 etc. Literae sunt paullo majores literis archetypi 1598–1600. Expl. integrum hujus edd. locupletissimae rarissimum. Nostra vid. ed., quam A. 1626 et ad rit. ital. recenset *Wf.* II p. 1342 tribus plibus ap. Bragadinos.]

2126. — [rit. germ.] P. I preces novil. et Jozerot, II Preces fest., Haggada, Abot, Hoschaanot, Maaribim, Keter Malchut, Index, Hymnus unitatis et Hymnus unitatis Elieser Aschkenasi (!) [Josef Ibn Wakkar] III Parashijjot, IV Psalmi, V Maamadot „ed. VI.“ s. a. [VI Kinot?]

8. [*Han.*] 1623–5.

[Expl. *Opp.* 648 O. ff. 1–65 destitutum in scheda voluminis locum fert „Cracau“, sed nomen typhothetae Mard. b. Jakob ex Prostiz ad calcem Parashijjot et Psalmorum. Jozerot paginantur f. 68–176, P. II ff. 124, Psalmi (N. 441) A. 1623, omnia lit. med., Maamadot lit. maj. in expl. *Opp.* 648 O. impf. in fine, seorsim *Opp.* 663 O., in tit. פ"ה ק"ק (i. e. hic in congregatione sancta omissio nomine Hanau, non „Crac.“ ut in scheda et ap. *Wf.* II p. 1358), fin. fer. V. 21. Sivan per typhothetam Abr. b. Jekutiell Kohan ex Burgo, cujus nomen etiam in Kinot f. 72 (*Opp.* 792 O., initio destit.) legitur, quae ergo huc pertinere videntur.]

2127. — rit. pol., Jozerot et preces fest. II Selichot, III preces Novennii etc., Hoschaanot, Abot, Hymnus unitatis, IV Parashijjot, 4. s. l. [*Han.* 1625].

- 2127b. Psalmi 4. *Prag* [*Han.* 1625].

[Ff. 134+22+34+24, lit. partim major., partim minor., sed ubique typhotheta Hanoviensis Mardochai b. Jakob, P. I et IV etiam Elia b. Jeh. Ulma, fin. fer. IV. 2. Nisan 1625, in aedib. Domini יהנש הובר (Johannes Huber, vel Hofer, cujus nomen in uno hoc Cod. offendimus). — Psalmorum (v. N. 445) lit. majores eadem videntur ac reliquorum, unde totum Cod. *Opp.* 1450 Q., ff. 1–42 destitutum, *Prag.* impressum habent Catt. (ap. *Zz.* Z. G. 296 n. 207), sed inscriptio פראנץ duobus & inusitata, alique libri Hanov. spuriam prae se ferunt inscriptionem.]

2128. — rit. hisp., Hoschaanot, Selichot, adjectis Psalmis singulis in varias occasiones et Calendario in aliquot Annos

8. *Ven.* [A. M. 387] 1626.

[In aed. Giov. Calleoni, appr. gli Ill. S. Pietro Aluise et Lor. Bragadini; ff. 408. — De ed. cum *Machsor* v. A. 1624 N. 2125.]

2129. — rit. hisp., ed. auctior per carmen לכה הריי [Sal. Alkabiz], Psalmos (מוטורי) festorum etc., quae in indice adjecto enumerantur, Hoschaanot, Ord. jejuniorum 16. *Amsl.* 1626–7.

[A. ישראל בשנה וישכן sine punctis distinctivis, sed certe וישכן (1626), fin. fer. VI. 13. Tebet ליצירה השפ"ו (1. Jan. 1627), in aed. Manasse b. Israel, jussu Efraim Bucho (בואיני) et Abr. Zarfat, ff. 391+1,

1628—1635.

PRECES QUOTID.

1637—1643.

lit. med. Bibliorum. Refert Corrector Isak Aboab [b. David: *Wf.* I p. 653 n. 1183] discipulus Isak Usiel, Manassen, cum vidisset typos Bombergii deperdere (אוהיה הכוננינו מהרפות ואין מקום למלאכת הקורש), per opificem novos typos secundum arbitrium coryphaei scribarum, Michael Jehuda, pulchros et auro (auri instar?) expletos (במלאכות) fundi jussisse etc. Est itaque ed. haec hucusque ignota primus celeberrimae officinae foetus.]

2130. — novil. rit. germ. et pol. sine punctis
8. *maj.* [*Han.*] 1628.

[A. משמח, ed. Dav. b. Menachem Kohen; ff. 10, lit. minimis, una cum Josef Karo: *Mensa instructa.* *Wf.* II p. 1455*.]

2131] — [et *Machsor*] rit. hisp. [*fiel.*]

Amst. 1630

[„Ap. Jos. Athias“, sic *Dks.* Litbl. V, 279, ubi procul dubio in A. err. typogr. latet.]

2132. — novil. rit. germ. et pol. et Benedictio cibi
8. *Amst.* 1634-35.

[Inc. 1. Cheschwan השמים (exeunte A. 1634), in aed. Manasse b. Israel, lit. maj. Ed. rara; forsitan huc pertinet Bened. cibi A. 1634 ap. *Wf.* II p. 1179 n. 102.]

2133. — rit. hisp., Haggada, Abot, Hoschaanot, II Paraschijot, III Psalmi, IV Maamadot

16. obl. *Amst.* 1635.

[A. ישעיה, in aed. et jussu Manasse b. Israel, lit. minusc.; ff. 164+62+2 (סדר ק"ש), Psalmi (N. 466) in Cod. Bod. desid., exstant *Opp.* 87 D., Maamadot in Cod. alio separato, utrique in tit.]

2133A] — novil. rit. pol. et germ., correctae jussu Imperatoris Ferdinandi [II.], II Abot, Hymnus unitatis pro Sabb., Haftara in diem jejunii aliaque nonnulla et *Candelabrum* cum Psalmi LXVII.
8. *Prag.* 1635.

[Tit. חלה של ר"ה מנהג פ"א הנהג בצווי אדונינו הקדוש ורדינו (!) החח במשלת אדונינו הפלך ורדינו י"ה A. diserte in tit. שזה et f. penult. recto operarius Jehuda b. Alexander Kohen vulgo Loeb Pressenzicher more suo Chronost. addit: מעשה ידי ליהחפאר ר"ה מעשה ידי למלאכת שמים לפ"ק Typogr. in tit. Mos. Kohen [b. Bezalet] (ע"ה הר"ר משה כ"ק מחוקק) ff. 16x8 (ubi clausula ושלם, lit. max. et passim med. crass., +4x4 lit. min. Ed. hucusque ignota, quam nuper vidi in Bibl. Caus. *Vindob.* XX Z. 44, unicus est liber Pragae A. 1630-40 impressus cum nota anni et propter Censuram in tit. indicatam imperialem notabilis. Suppl. Zz. Z. G. pp. 297. 301, et 262. 266. 269. cf. infra ad ed. 1648 N. 2145.]

2134. — rit. rom., ad initium precatio Sam. La-thif, annexus (f. 279-82): סדר חפלת מנהג לערב ראש חדש (*Ordo precum pridie novilunii*) cum precatatione nova [Jehudae di Modena] 8. *Ven.* 1637.

[Jussu Commiss. Giov. Vendramini, per praepositum Giov. Martinelli. Cat. vet. 24b (ap. *Masch* App. p. 44, ubi A. 1634!) et *Opp.* 7500. jam hanc ed. sub tit. „Machsor“ recensent. *Wf.* II p. 1458.]

2135. — in 3 festa rit. hisp., Asharot cum Glossario
8. *Ven.* 1639.

[Jussu Vicenz. Nicol. Pietro Giac. Geron. Alois. Bragadini, appresso Giov. Calleoni; ff. 255; I. Ruth ad init. folii expressus! *Wf.* II p. 1341 Machsor „3 partibus“, (quod *Masch* App. p. 44 omittit) recenset, nescio quam recte, quarum II. esset nostra, cf. 1614 N. 2119.]

2136. — novil. sine punctis et סדר חיקוני שבת מלכרא (*Ordo institutionis Sabbati*) et חיקון ל"ש וה"ר (*Institutio noctis Pentecostes et Hosianae magnae*)
4. *Amst.* 1642.

[Ap. Immanuel Benveniste, ff. 32. *Wf.* II p. 1457.]

2137. — [et *Machsor*] rit. hisp. „sec. ed. Ven.“ [1572 et 1624] I. סדר חפלות פומונים קינות והפטרות (*Ordo precum, hymn., eleg. et Haft.*) II סדר סליחות ללילי אשכנזות ומחזור ר"ה ויה"כ (*Ordo Selichot pro noctibus vigiliarum et Machsor Novennii et diet expiationis*) [et Ord. IV. jejun.], accedunt Centum benedictiones (f. 227), Calendarium (f. 243) et רעמים ורעשים (*Meteorologica*)
12. *Amst.* 1642.

[A. אלה אליה, in aed. Imm. Benveniste, per David Abravanel Dormido (דורמידו) et David Israel del Soto (שוטו), corr. Schalom b. Josef Galliago ex Salonichi, ff. 220+252, lit. min. Ordo IV jejuniarum addito I. Threnorum et Comm. in Haftarot tit. separato incipit P. II f. 164. *Wf.* II p. 1455. *Mich.* 2379: „Machsor.“ — Ed. „1644 in 32° 3 Plubis ipsa urbe Amstelod. rara,“ de qua *Dks.* Litbl. V, 279 ex nostra et ed. 1644 conficta videtur.]

2138. — rit. hisp., „addito Calendario in aliquot Annos“(?)
8. *Amst.* 1640 [1643?].

[A. הנהג, quod 1643 etsi minor.; Manasse b. Israel in ed. 1644 de precibus nuper excusis loquitur: סקרום באו אל בית הדפוס בעיר הזארא; Corrector Abraham b. Josua ex Worms de typis novis (sunt med.) loquitur; ff. 232 ad amussim secundum P. I. ed. 1624 (N. 2125), sed annunciatio Calendarii in tit. (והחפך בו לוח על כמה שנים) forsitan ex ed. 1626 (N. 2128) petita, in expl. *Opp.* 6220., alias integer-rimo, nullum adest.]

1644—1649.

PRECES QUOTID.

1649—1658.

2139. — rit. germ. et pol., Hoschaanot, Maaribim, II Paraschijot, III Psalmi et Maamadot 12. *Amst.* 1644.

[Expl. *Opp.* 227 D. [cujus volumen nomen fert: „Moseh di Pinto“] tit. destit.; ff. 166+63+160 (cf. N. 485), A. קר, ap. Imm. Benveniste, ut videtur.]

2140. — [et *Machsor*], rit. hisp. IV Ptes. 8. *Amst.* 1644.

[A. דר, in aed. Editoris (הרדפיס), El. Aboab, corr. Manasse b. Israel, qui Pli I indicem correctionum adjecit. Ordo voll. (praeterea ad amussim ed. 1624 sequentium): II in Novenn. etc., III in fest. IV (*Mich.* 3116!) in jejun., cf. supra 1642 N. 2137.]

- 2140A) — rit. germ. [*dub.*] *Ven.* 1645.
v. Maamadot s. a. N. 2821.

2141. — rit. germ. et pol., Hoschaanot, Maaribim, Selichot, Jozerot, adjecta precatio brevis et Benedictiones fruentium 12. *Amst.* 1645-6.

[Fin. fer. VI. 18. Tebet תשס"ח (5. Januarii 1546), in aed. Imm. Benveniste per Abr. b. Josua [Worms], Jeh. b. Mardochai Gimpel et Sam. b. Mos. Levi [typothetas]; ff. 528, lit. min. *Wf.* II p. 1455 et 1457 duas recenset edd. forsitan ex *Opp.* 206 D. et expl. impf. *Opp.* 207 D.]

2142. — [rit. germ. et pol.], Institutio Sabbati secundum Is. Loria (f. 196), Paraschijot, Jozerot, Psalmi, Maamadot, Kinot, II Eisak Tyrnau: *Ritualia* cum Eljakim etc., Ascher b. Jechiel *Semilae vitae* (23 §§), III Calendarium usque ad A. 5419 4. *Amst.* 1647.

[A. דר, ap. Imm. Benveniste, ff. 282+31 (et seorsim, e. g. *Opp.* 1271 Q.)+6. Index ad Psalmos (N. 495) f. 284. Calendarium, charta alba, insertum ex libro מנהגים germ. *Opp.* 1275 Q.]

- 2143) — [rit.?] 16. *Ven.* 1647.

[Expl. mb. *Rof.* libri stamp. p. 50. 79 cf. s. a. N. 2403]

- 2144) — rit. pol. 4. *Lubl.* 1648 (?).
v. infra s. a. N. 2394.

2145. — Eisak Tyrnau: *Ritualia* et Ascher b. Jechiel (23 §§) 4. *Prag* 1648 (?).

[*Opp.* 1191 Q. continet *Ritualia* tantum excusa ap. Mos. b. Bezalel (qui jam A. 1599 offenditur!) sub Ferdinando [non addito II. vel III.]. Typoth. Jeh. L. b. Alexander, Meschullam Salman b. Jessel Levi [Hurwitz?], Isak b. Jeh. Kaz b. m. seu Itzig Setzer b. Löb Jüdel's Gersoni [postea typogr. Wilmersd. usque ad A. 1690?], omnes Pragenses, primus more suo (cf. 1635 N. 2133A) A. addit.: ירי להפאר אה מעשה ירי להפאר. Suppl. Z. G. p. 301 n. 253 et p. 262.]

2146. — rit. germ., Maaribim, Jozerot etc., Hymnus unitatis filiorum Mosis, Psalmi, Maamadot et (f. 424) החנוה germ. 8. maj. *Amst.* 1649.

- 2146 a. — charta caerulea [sed f. 1-82 ex ed. 1711].

[A. אבוח, ap. Imm. Benveniste, Psalmi (N. 499) et Maamadot et seorsim (*Opp.* 60 O.); typi partim majores, partim min. *Wf.* II p. 1456.—a) *Opp.* 590 O.]

2147. — rit. germ. et pol., Hoschaanot, Maaribim, Paraschijot, Psalmi, Maamadot, et alia varia 32. obl. *Veron.* 1648-9.

[Ff. 167+3 (חפלה על כל צרה)+12 (100 Benedictiones)+90 (Abot etc. et Psalmi, v. N. 500)+73 (Maamadot A. 1648, in cujus calce קריאת שמו sec. Mos. Cor. dovero, etiam seorsim *Opp.* 120 D.°, et eadem in rit. rom., N. sequ.), jussu Sociorum; lit. minusc.]

2148. — rit. rom., Psalmi et Maamadot [ut N. praec.] 12. *Veron.* s. a. [1648-9].

[Ff. 148, ult. desid. *Opp.* 247 D. — *Mich* 5203 annexum habet Centum Bened.; ff. 12, cf. ed. praeced. *Wf.* II p. 1458.]

- 2149) — rit. germ. et pol. 4. *F. a. M.* 1656.

[Ed. quondam exstitisse constat ex edd. repetitis 1658 N. 2152 et 1666 N. 2166, ubi addita sunt nonnulla.]

- 2150) סדר הפלות ותהלות מעולות מכל השנה (Ordo precum et laudes praestantes in totum annum) rit. hisp., adjectis nonnullis novis, et Constitutiones precum (דני הפלה) 12. *Ven.* 1657.

[Appr. L'illus. S. girolamo (*sic*) Bragadin (lit. lat.), per opificem Antonio Cajoni (קאיוני *sic* pro Caleoni), con Privileggio. Tit. tantum inveni in Cod. MS. Bod., quo verso inceptum dicitur opus mense Adar יהנבר כארי, statimque incipit ארי.]

2151. — rit. hisp., additus est Ordo benedictionum secundum institutionem Is. Loria 12. *Ven.* 1657.

[Typogr. Vendramina, per Ant. Rizzini, per Venturin b. David, cujus dedicatio ad Mos. Chai Chefetz opus inceptum dicit 17. Elul ביהודי; ff. 334. A. 1663 ap. *Wf.* II p. 1458 (cf. p. 1380-1 n. 495-6!) ex male supputato chronostico in tit. etiam seorsim editi Ord. Benedict. q. v. n. 2612. Textus linea cingitur.]

2152. — rit. germ. et pol. „ut impressae sunt F. a. M., nunc vero addita sunt varia“, Jozerot etc., Psalmi et Maamadot, praecedat [tit. verso] „Figura *Candelabri*“ cum Psalmo LXVII 4. *Amst.* 1658.

[A. ושחחח, fin. 11. Ijjar, in typogr. nova in aed. Uri Phöbus b. Ahron Witmund Levi; ff. 92+216. Forsan huc pertinet Calendarium q. v. inter Anon s. v. לור.]

2153. — rit. hisp. in totum annum [accedit Calendarium] 8. *Amst.* 1658.

A. ארי, ap. Imm. Benveniste; ff. 225. Calend.

1659—1664.

PRECES QUOTID.

1665—1668.

- in A. 5420-31; desinit custode רחל, unde fragm. tantum videtur, in Cod. *Mich.* 5178 desideratur. *Wf.* II p. 1456 rit. germ. recenset.]
2154. — rit. hisp., novil., in festa et (quinque) jejunia, „omissis precibus dierum venerabilium, quas quilibet possidet in l. Machsor“ [III Ptes] 16. *Amst.* 1658-9.
- [A. חזי, typogr. Jos. Athias, jubente Josua Zarfat; sed Partes cum tit. singulae inveniuntur, et ex Pte. I *Opp.* 680 O. P. III. (charta magna): דר רחל חזי A. חזאי (1659) sed f. 442-546.]
2155. — rit. germ. et pol. 8. *Amst.* 1660.
- [A. חזי, ap. Josef Athias; ff. 91.]
2156. — rit. germ. et pol., Jozerot etc., II Psalmi [N. 532] et Maamadot 24. obl. *Amst.* 1661.
- [A. אהרן, ap. Uri Phoebus, jussu David di Cazeret (קאסירי), Ahron b. Manasse Esraim et Jakob b. Abraham Mose, corr. Jekutiel Blitz; ff. 348+194.]
2157. — rit. hisp. in tot. annum et Calendarium in 12 Annos 8. *Amst.* 1661.
- [A. חזי, ap. Jos. Athias, corr. Abraham Schneior Coronel (קורנאל); ff. 244. *Mich.* 5174.]
2158. — rit. germ. et pol. [spur.] 8. *F. a. M.* 1661. v. 1671-2 N. 2171.
2159. — novil. דר הפלות מרי חדש בחדשו מרי שנה (בשכה), rit. hisp., cum Calendario in 50 Annos (5423-72) 16. obl. *Amst.* 1662.
- [A. ביהו, ap. Dav. de Castro Tartaz; ff. 188, lit. min., in fine הפלין ברבחה. Calend. tantum 4 ff. exstant *Opp.* 230D.]
2160. — [rit. ital.?] 12. *Mant.* 1662.
- [Possidebat expl. charta caer. *Rof.* libri stamp. p. 50 et ap. *Masch* App. p. 46 (corr. IV, 128), qui de typogr. Josua Perugia (*Zs. Z. G.* 260-1) nihil dicit.]
2161. — rit. germ. et pol. (?)
- [*Wf.* II p. 1257] 8. *Amst.* 1663.
2162. — novil. rit. hisp., et *Calendario de Ros Hodes* etc. in A. 5431(!)—5440 [lit. lat.] 16. obl. *Amst.* 1663.
- [A. ישמע בקראי, ap. Dav. de Castro Tartaz; ff. 192, desinit in ברבחה חזון, f. 192 verso: Orden del Cumto del Homer. Calend. ff. 6 (incl. tit.), cf. ed. 1670 N. 2170. *Wf.* II p. 1458.]
2163. — novil. rit. hisp. et Calendarium hebr. in A. 5423-5510, et *Calendario de las Fiestas y Ayunos* in A. 5423-36 [lit. lat.] 12. *Amst.* 1663.
- [A. חזרדו, ap. Jos. Athias, desinit in ברבחה חזון, f. 216+16+10. *Wf.* II p. 1458.]
2164. — (?) Psalmi et Maamadot 4. *Amst.*, Uri Phoebus. 1664.

- [Psalms N. 542 et Maamadot (v. *Wf.* II p. 1358) habet Cat. ms., sed nondum reperta sunt; cf. ed. 1658 N. 2152.]
2165. סדר הפלות והחנות ופזמונים לכל ימות השנה כמנהג קיס חושבי רימונייה ורומנייה. *Ordo Precum etc. ritu incolarum Romaniae* [i. e. Rum-ili, seu rit. graec.] Haggada, Hoschaanot. Ed. repetita 12. *Ven.* 1665.
- [A. טשיו נגיד (alludi vid. ad Sabb. Zebi), typogr. Vendramina, per Domenigo Vedelago, desiderio (לבקשה) Jehudae שמו, per Venturin b. David, qui in praef. laudat ed. 1588; ff. 265. Incipit ed. hucusque ignota (ap. *Alm.*) hymno כל בראי, desinit hymnis nonnullis pro שמיני עצה et קרבן של יום. Deritu ejusque prec. fest. v. N. 2587.]
2166. — rit. germ. et pol. (Figura *Candelabri* cum Psalmo LXVII.) Jozerot, Psalmi, Maamadot, סדר החנות germ. — ut impressa sunt antea (מקרה) Amstelodami, nunc vero addita sunt varia ut Techinnot, Sulatot inter Pascha et Pentecosten et 17. Tammus-9. Ab [v. N. 2798], Haggada, Corona Regni, Hymnus unitatis filiorum Mosis et *Semitae vitae* [Ascher b. Jechiel, 23 §§] 4. *F. a. M. Permissu dominorum superiorum* 1656 et 1686 [revera 1665-6.]
- [Chronost. tit. בכיה הפלחיה (sic) לפרט קטן ושחקתיה] ex ed. I. recusus videtur, cum jam ed. *Amst.* 1658 (N. 2152) ad normam ed. *F. a. M.* sese ferat. Tit. verso exstat Candel. et Ascheri §§ 23, procedit paginatio usque ad f. 108 (פזקי שירה), dein Haggada f. 1-10 b., Abot et Hoschaanot; f. 21 b legitur ... החנה. „*Supplicatio* haec nuper (מקרה) venit ex urbe sancta Hierosolym. etc. recitanda post libros singulos Psalmorum A. אהרבה בהרבה (1664!); f. 22a incipiunt Paraschijot, sed fol. sequens signatur & pergitque paginatio et signatura plagularum per literas germ. et lat. usque ad Ps., sequunturque Maaribim, Selichot, Jozerot, Hymnus unitatis. Psalmorum Chronost. ושחקתיה iterum err. typogr. videtur, ornamenta enim lit. eadem, ipsumque signum crucis in marg. inferiore cincturae, signatura rursus ab A incipit, pergit usque ad finem Maamadot (BB2) ubi epigr.: „finitum est totum opus fer. IV. 17. Kislew “הכז (25. Nov. 1665). Chron. Techinnot (ff. 14) הושיעה את עמך (1686!) iterum emendandum עמך! Ed. rara, archetypus plurimarum hujus rit. edd. posteriorum.]
2167. — rit. pol., Jozerot etc., II Psalmi (f. 38), Kinot, Eisak Tyrnau: *Ritualia* etc., Ascher §§ 23 (f. 135-65), Calendarium in A. 5429-36, סדר החנות germ. (sine anno) 8. *Amst.* 1667-8; [A. טשיו נגיד (1667), ff. 20. Menachem (1668).

1668—1672.

PRECES QUOTID.

1672—1678.

- ff. 254+168+14 (etiam seorsim *Opp.* 7230*) ap. Jos. Athias. *Wf.* II p. 1457 ex ed. duplici unam con-
tingit utriusque ritus, II p. 1451 n. 757 contra Te-
chinnot recenset „s. a. in 8. pp. 16 et in 4. ap. Jos.
Athias pp. 14“! Corr. *Serap.* p. 79. 80. n. 330.]
2168. — rit. germ., Jozerot etc., Hymnus uni-
tatis filiorum Mosis, II Abot, Paraschijjot,
Psalmi et Maamadot, חמנוּת germ. et Calenda-
rium in A. 5429-36 8. *Amst.* 1667-8.
[Maxima parte eadem ex ed. altera praec.; ff. 226+
128. Ad finem P. I המלאך הנואל sed sine inscrip-
tione: „Cholkreisch“; cf. N. 2171.]
2169. — rit. pol. [et germ.?] [Jozerot etc.] Psalmi,
Eisak Tyrnau: *Ritualia etc.* 4. *Prag.* 1668.
[Fragmenta tantum exstant separata illa duo: Psalmi
(N. 558) plag. 58-66 et Ritualia plagg. 11 seorsim sig-
natis sed ult. fol. destituta. De ritu nihil dicit *Rof.*
ap. *Masch* App. p. 47.]
2170. — rit. hisp., et „*Calendario de Ros Hodes*“
etc. in A. 5431-5440 [lit. lat.] 12. lat. *Amst.* 1670.
[A. הפלח, ap. Dav. de Castro Tartaz; ff. 174.
Calend. ff. 6 incl. tit.; cf. ed. 1663 N. 2162.]
2171. — rit. germ. et pol., „ut antea *Amst.*
excusae sunt“, *Candelabrum* (סנוור וזב טהור)
cum Psalmo LXVII et Ascher b. Jechiel 23 §§,
Jozerot (f. 207), Kinot etc. et „*Cholkreisch*“
(חולקריש) (f. 341), II Psalmi, III Maamadot, IV
חמנוּת germ. 8. [*F. a. M.*] 1671(-2?).
[A. רשועיה א"ת עמר, sed loco ך parvi
excudendum erat ך magnum (*Opp.* 603 O.), in expl.
altero (*Opp.* 602 O.) litera partim erasa, ita ut ך par-
va sine lineolis distinctivis legatur, unde A. 1661
etiam in Cat. ms., ibique folium Candelabri etc. ad
initium compactum, quod in Cod. altero rectius ante
Jozerot positum est, desideratur enim post. f. 205 folium
206. In Chronost. Psalmorum (N. 571) ל"טוכה
א"ת lit. ך parva legenda, in Maamadot (ff. 56)
רשועיה א"ת iterum lit. ך magna legenda! Techinnot
(ff. 24) A. רשועיה את עמר i. e. 432, A. 1672 vel
exeunte A. 1671. Corr. A. 1661-2: *Serap.* p. 80 n. 330.]
2172. — סנוור חמנוּת לימי השבועה *Ordo*
precum in dies hebdomadis rit. hisp. et
Constitutiones hispanice, accedunt (f. 102b
loco Calendarii, quod deficiente permis-
sione החמנוּת ראש השבועה חרש (רשוע) omis-
sum) סליחות של לילה שלו (Precationes *vigiliarum*
mensis Elul) 16 obl. *Ven.* 1672.
[A. חמנוּת, Stamperia Bragadina, per Christofolo
Ambrosini, edid. juvenis Abraham b. Salomo di
Silva; ff. 110. *Wf.* II p. 1458.]
2173. — [et *Machsor*] rit. hisp. IV Ptes., scil.
I Precès novil., festi Encaeniorum cum *Volumine*
Antinchi, Purim et 100 Benedictiones, II in 3 festa,
ubi Canticum cum Targum ejusque Vers. hisp.,
III Ordo 4 jejuniarum, IV *Machsor* in dies ve-
nerabiles 8. min. *Ven.* 1671-2.
[Ed. A. 1666 recenset prolixius *Bart.* IV p. 323 ap.
Wf. II p. 1339-41 (ex quo *Masch* App. p. 47) tribus
ptibus — [unde et huc spectat Placcii Theatrum (v. Grod-
deck), quod *Wf.* II p. 1342 ad rit. rom. affert, A. er-
roneum conjecturans pro 1626, quo A. re vera neutrius ritus
Machsor notum!] — II. enim Ptem in duas (II. III.) sub-
dividit. P. I. diversa vid. a N. praeced. Ad II. per-
tinet Canticum A. 1672 (N. 573) f. 144-184 per Christ.
Ambrosini. III. *Opp.* 785 O. A. לה' הישועה (1671),
Stamp. Bragadina, per Christ. Ambros.; ff. 103+1.
In tit. eadem de jejuniis duobus monitio ac in edd.
1624. 1644, in fine de absolvendo „*Machsor*“ sermo
(נבוא ונוסף להשלים המחזור), unde dubium non est, quin
Pars IV. sequi debuerit, quae hic desid., sed v. inter
incerta N. 2406.]
2174. — novil. [rit. pol.?] 8. *Prag.* 1673 (?).
[Permittente, ut in tit. lingua vernacula indicatur,
Matth. Ferd. Archiepisc. *Prag.* *Wf.* III p. 1223.]
2175. — rit. pol. [*fict.*?] 8. *F. a. M.* 1674.
[*Wf.* II p. 1456 supra, sed vide Vers. germ. N. 2418.]
2176. — rit. germ. et pol., Hoschaanot, Maaribim,
Hymnus unitatis et Psalmi [N. 287], omnia cum Vers.
germ., II Jozerot, Selichot, Paraschijjot hebr., III
חמנוּת germ. 8. *Amst.*, *typogr. erecta per Uri* [1676].
[Ff. 312+100+22, jussu Menachem b. Jakob
Kohen (P. I) et juvenis David (Psalm. N. 587, et se-
orsim *Opp.* 55 O.), cujus solius jussu P. III et totum
opus fin. die II. festi encaeniorum i. e. 30. Nov. 1676.
Ed. jam habet *Sabb.*, omisit vero *Wf.*, cf. *Serap.* p.
91 n. 338 et (Techinnot) p. 80 n. 330.]
2177. — rit. germ. Figura *Candelabri* (tit. verso),
Haggada, Hoschaanot, Maaribim, II Jozerot,
Paraschijjot, Abot, Hymnus unitatis, Selichot,
Psalmi, Calendarium in A. 5438-53 (f. 155-9),
Maamadot, Kinot [III חמנוּת germ.] 4. *Amst.* 1677.
[A. חול, ap. Uri Phöbus, jussu filii David. Ult.
f. (139) Ptis. I. et החמנוּת, in tit. (forsan ex ed. 1676?)
promissa, desid. P. II. ff. 211 fin. fer. IV. S. Kislew 438
(2. Decembr. 1677), lit. partim minores. *Wf.* II p. 1456.]
2178. — rit. germ., „ut excusa sunt *F. a. M.*“,
figura Candelabri etc., Jozerot etc., Psalmi etc.
4. *Amst.* 1678.
[A. נחמנוּת בדקוּתוּך, ap. David de Castro Tar-
ta z, lit. max.; ff. 311. *Wf.* II p. 1456.]

1678—1682.

PRECES QUOTID.

1683—1687.

2179. — rit. hisp., cum Constitt. (רינים) ling. hisp., et II Calendarium in circa 70 annos (5438—5500) hebr. et hisp. [lit. lat.] Atramento rubro expressum 16. *Amst.* 1678.

[A. חזל, in aed. et jussu Uri [Phöbus] b. Ahron Levi; ff. 274+19+9. *Wf.* II p. 1458, cf. *Zz. Z. G.* 235.]

- 2180] — novil., Parashijjot 4. *Amst.* 1678.
[Cat. ms. et *Wf.* II p. 1455.]

- 2181] — rit. pol. [*spur.*] 4. *Lubl.* 1678.
v. ed. s. a. N. 2394.

2182. — rit. hisp., ed. mutata, adjecto Candelabro 8. *Ven.* 1678.

[A. השקט ובטח (439) et „1678“, nella Stamperia Bragadina. Presso Domenico Bona. Con lic. de Superiori e Privilegio; cura Jehosef b. Abraham Alvalensi (אלואלנס), qui ex ritu festorum nonnulla se omisise, alia substituisse dicit in epigr. f. 156.]

2183. — non punctatae novil. et dierum venerabilium, Abot, Parashijjot, 72 Versiculi, Institutio Kriat Schema, Precatio Nechunjae 12. *Amst.* 1680.

[A. ושמהים בבית, ap. Dav. Tartaz, jussu Sabatai Bass (משורר); ff. 144. *Wf.* II p. 1456. Continuationis instar excusi vid. Psalmi et Maamadot A. 1682 N. 609.]

2184. — rit. pol. insertis suo loco Institutionibus et Supplicationibus (חזנות) ex libris שְׁעֵי נָטָן [Natan b. Mos. Hannover], יהוה משה [Ahron I. M. Altschüler], שלֵה [Jesaias Horwitz], ut Confessio magna etc., Institutio Sabbati cum Comm. in Mischnam tract. Sabbat, Haggada, Abot cum Comm. [Sal. Isaki adscripto], Hoschaanot, Hymnus unitatis, 72 Versiculi, omnia fere cum Comm. Zebi Sundels et Mard. b. Abr., II Parashijjot, Selichot cum Comm. [ut in ed. A. 1680 N. 2842], Jozerot cum Comm. Zebi Sundels et Mard. b. Abraham cum supplemento [ff. 24 insertis inter f. 112-3, v. ed. 1597 N. 2103], adjecta Annotatione de nomine Jozerot etc. per Isak M. Fraenkel b. Jona, Usus Psalmorum, Psalmi cum Dav. Kimchi Comm., Maamadot cum Abr. Saraval Comm., Kinot, III Eisak Tyrnau: *Ritualia* c. Eljakim etc. Ascher b. Jecheiel: *Semilae vitae* (23 §§) et Calendarium in A. 5442-55 4. *Amst.* 1681-2.

[Fl. 178+290 [insertis 24] +32, tituli A. אבות (1681), Jozerot vero A. ברום (1682), Maamadot fin. fer. IV. 27. Elul 1681 (*Mich.* 3135=1025), Jozerot fin. fer. I. 31. Omer (16. Ijjar) משפּט אֶדֶר (24. Naji 1682) (= *Mich.* 154). I et III fin. fer. V. die primo Novilunii

Tebet 442 (11. Decembr. 1681). Ap. Uri Phöbus, per filium David, cura (בסדר) Samuel b. Josef. Ed. locupletissimam prolixius sed non sine mendis describit *Wf.* II p. 1455. III p. 1223 = II p. 1457 rit. germ. et pol.; cf. N. 606 et supra A. 1613 N. 2118. Comm. in Kinot, in tit. promissus, deest!]

- 2185] — rit. germ. 8. *Ven., Venträm.* 1683.

[Cat. ms. preces novil. recenset, sed in Biblioth. nondum reperta sunt.]

2186. — „in menses et festa“ (ולמסערים, in tit.!), rit. hisp., acced. „*Calendario de Ros Hodes* etc.“ in A. 5446-57 [lit. lat.] 12. *Amst.* 1684.

- 2186a. — mb.

[A. תפלה לרֹדֶךְ, jussu et in aed. Dav. de C. Tartaz (הארזס *sic*), cujus dedicatio hisp. (lit. lat.) ad Dav. Curiel b. Jakob; ff. 180+8.]

- 2187] — rit. germ. [et pol.?] [*Wf.* II p. 1456. 1457] 8. *Amst., Jos. Athias.* 1685.

2188. — in dies hebdom. [seu novil.] rit. hisp. 24. obl. *Ven.* 1685.

[Typogr. Bragadina, „con lic. de Sup. P'Zuane Doriguzzi“ (*sic*), imp. Meschullam Aschkenasi, ut 'ש (Sal.) Altaras in epigr. refert; ff. 224. *Wf.* II p. 1458.]

2189. — [rit. pol.] etiam in dies venerabiles, Abot, Hymnus unitatis, 72 Versiculi, חזנות (e. g. Sal. J. Gabirol: שוכני בתי חורר (ff. 84), Semiro, Parashijjot, Kabbalat Schabbat, omnia sine punctis, lit. minimis

24. obl. *Prag, Fill. Jeh. Bak.* 1687.

2190. — rit. germ. et pol., Abot, שְׁבָרִים שְׁבָרִים [cf. Menachem Asaria], Haggada, Hoschaanot et Hymnus unitatis cum vers. germ., Psalmi cum Vers. germ. [Eliae Levitae], Maamadot cum Supplic. Hierosolymitana ad recitationem Psalmorum, II Jozerot, Maaribim, Selichot hebr., III סדר החזנות gerin. cum Indice generali 8. *impress. in typogr. laudata* (המשוכח) [*F. a. M.*] 1686-7.

[Fl. 350+136+22. I. inc. 1. Tebet A. כִּי בִשְׁמִי קִדְשׁוֹ i. e. 17. Decembr. 1686, שְׁמִי enim verbi in tit. P. III recte non signatum, Maamadot A. הַשְּׁעָרָה, P. III. fin. „fer. II. die I. festi encaeniorum“ [quod secundum Calendarium ex ed. 1677, quam partim sequitur nostra] תמוז 1687, et v. Psalm. N. 634. Scheda *Opp.* 6050. inscriptum fert locum *Amst., Opp.* 6150. (ubi tantum preces, ff. 173) A. 1685, sed rectius locum *F. a. M.*, qui dignoscitur figura Vampyri in annulo in fine Maamad., et ornamento II f. 31b. In tit. figg. Ahronis et Mosis, et in marg. super. Mosis inclinantis. *Wf.* II p. 1456 germ. tantum

1687—1689.

PRECES QUOTID.

1690—1695.

recenset, ut Cat. ms. *Serap.* p. 90 n. 338 = p. 91.]2191. — [novil.] sine punctis, ad initium Jakob Levi Molin: *Ritualia* q. v. (1687).2192. — rit. germ. „ut excusa sunt F. a. M. 4, Candelabrum, Jozerot etc., Psalmi etc., II Eisak Tyrnau: *Ritualia* cum Eljakim etc., Calendarium in A. 5449-52 4. *Amst.* 1688.[A. תפלה לר״ך שמעון, ap. Dav. Tartaz, cura speciali (בחדשנה פרטית) generi typographi, Samuel Teixeira Tartaz לסדר כלו הפך לבן טהור (טישיירה חרטאם) fin. 356+30, corr. Eljakim b. Jakob et Abr. b. Seeb Wolf Hamelburg. *Wf.* II p. 1457 edd. utriusque ritus in unam conflavit. Loco Candelabri in rit. pol. f. verso exstat Approbatio Is. Aboab.]2193. — rit. pol., Jozerot etc., Psalmi etc., II Eisak Tyrnau etc., [fere omnia eadem ac in ed. praec. rit. germ.] 4. *Amst.* 1688.2194. — rit. hisp. in festa et jejunia, acced. Hymnus pro Domo sponsi etc. 12. *Amst.* 1688. [A. ישמח מלך, ap. Uri Phöbus. Exstat *Opp.* 306 D. pars, f. 195-315 et ff. 11+1.]2195. — sine punctis, ad initium Josef Karo: *Mensa* I. q. v. (1688).2196. עבודת הבורא *Cultus creatoris*, i. e. Preces quotid. [novil. rit. germ. et pol.] cum Comm. per Simon A. B. b. Josef 4. *Wilm.* 1688.[Inc. fer. III. 26. Elul A. שיתן לב, fin. לסדר יום נ׳ לסדר, 449 sed exeunte adhuc A. 1688, ap. Isak Jüdel s. *Wf.* I p. 958. III p. 889.]2197] — rit. germ. et pol. [*Wf.* II p. 1451] 12. *Amst.*, Mos. *Kosman.* 1689.2198. — [seu *Machsor*] rit. hisp., (I) in dies venerab., (II) in 3 festa, Hoschaanot et Asharot cum Glossario, (III) Ordo 4 jejuniorum. Charta alba 8. *Amst.* 1689.[A. שולח לכם את, ap. Jos. Athias. De prec. quotid. nihil compertum habemus. I. cum tit. aeri inciso, ubi cultus templi die expiat., desinit ff. ה, ה, ה, ה (cf. ed. 1659 N. 2154), II ff. 295. (Cat. vet. 24a et b ap. *Masch* App. p. 50 et 51), III ff. 120 seorsim *Opp.* 786 O., unde ap. *Wf.* II p. 1378 n. 480, et II p. 1341. Ed. nitida.]2199. — rit. germ. et pol. cum Correctionibus seu Annot. [in preces novil. tantum] Sabbatai b. Isak Premislaw, ex MS., quod typographus acceptum fert a Nachum Libellario (?), Institutio Sabbati (f. 41), Jozerot etc., Psalmi (N. 651) etc., Eisak Tyrnau: *Ritualia* cum Eljakim etc.,Ascher b. Jechiel: *Semitae vitae* [integrae]4. *Dylhr.* 1690.[A. בית הפלח ושמוחה in praef. typogr. Sabbatai Bass, qui se ab infantia de emendationibus celeberrimi Grammatici Sabbatai etc. audiisse et vidisse (I), fontemque eorum in ipsa Grammatica invenisse ait אמר המדפיס מנעורי שמעתי וראיתי ההנהגה) ונחתי ארז לבי לדרוש איה אנה מקום מוצא מקור ההנהגה אלו עד שקצחם הכנתי מחוך מפרי רקדוק וקצחם שמעתי מפי (מדקדקים), sequitur praemonitio (Pseudonymi?) Nachum (כה [I. רב"י]), qui subscribit: „haec sunt verba Amos (seu onerati) qui fuit inter punctatores“, cf. ed. Lubl. N. 2394, *Ritualia* f. 388-422, tit. A. ה; *Wf.* II p. 1456 et 1458. III p. 1223, cf. III p. 825 n. 1686b et Rit. I p. 137: *Opp.* 1437 Q.]2200] — et Psalmi sine punctis 24. *Prag.* 1693.[Ap. Nepotes Jeh. Bak. Ed. hanc recenset Cat. ms., praeter Psalmos [N. 671] maleque ad rit. germ. refert *Wf.* II p. 1456. In Catt. impressis desid. liber nondum in Bibl. *Opp.* repertus.]2201] — sine punctis [ff. 106], ad init. *Lib. timoris*, v. Jona Gerondi (1693).2202] — pars, scil. Psalmi et Maamadot (N. 672) 32. *Zolk.* 1693.2203. — [*Machsor*] rit. hisp. in dies venerab., praeced. Selichot 8. *Ven.* 1693.[A. הויכל הוא אל אחרון. Stamp. Vendramina, in fine (f. 291): per minimum typographorum seu Editorum Josef b. Salomo Israel סליאן (de Leon?). Inc. אל תרדם. *Wf.* II p. 1341 ap. *Masch* App. p. 52. *Opp.* 748 O. sec. schedam libri et Cat. vet 24a ap. *Masch* App. p. 91: A. 1691.]2204. — [rit. germ. et pol.] etiam in dies venerabiles, Abot, Hymnus unitatis, 72 Versiculi, תחנון, Semirot, Paraschijot, Kabbalat Schabbat, omnia sine punctis lit. min. 12. *Amst.* 1694.

[A. כי אתה אבינו כי אברהם, in aed. et jussu Mos. b. Abraham Abinu, jussu Jakob fil. kabbalistae (המקובל) Abr. Chaskuni; ff. 132. Cf. ed. 1687 N. 2189.]

2205. — novil. rit. germ. et pol. 8. maj. *Amst.* 1695.[A. כשמך אלהים [אלהים] בן ההלחך, i. e. A. 455] his expresso, ap. Mos. b. Abr. Mendez b. m. Cotinho (קוטניא, in fine קוטניא) [cf. 1706 N. 2264] lit. maj.; ff. 80. tit. hebr. et germ., typotheta Jakob b. Mos. Levi Hamburgensis, gener Jak. Maarssen b. m. Amstelodamensis. *Wf.* II p. 1066: ap. Proops, corr.]

1696.

PRECES QUOTID.

1696—1697.

2206. — [novil.] rit. germ. et pol.

8. *Amst.* 1696.

[A. ואהבת לרעך כסוך, in aed. sociorum Ascher Anschel etc. in typogr. [Mos.] Kosman Emrich, jussu האלף Jakob b. האלף Mos., ff. 80. Typotheta: Benjamin W. b. Ascher Anschel.]

2207. **למשה תפלה** *Precatio Mosis*, preces rit. pol. et germ. cum Vers. germ., דברים שבקדושה, [Menachem Asaria] hebr. (f. 134-9)

8. lat. *Dess.* 1696.

2207b. — ut supra hebr. et germ. et Jozerot, Paraschijot, hebr., Psalmi cum [Eliae Levitae] Vers. germ., Maamadot et דברים שבקדושה hebr., (ff. 426), II מנחה עם מנחה עני germ. (ff. 18). Charta magna 4. *u. s.*

2207c. — ut supra sine Vers. germ. cum Hag-gada, Selichot etc. (ff. 449) et sine הנהגות 8. obl. *u. s.*

2207d. — ut supra sed sine Psalmis et Maamadot 12. *u. s.*

[A. הלכו, d) vero A. לכו נרננה ליה, sub Henriette Katharina „lit. Amst.“, in typogr. erecta per Mos. b. Simcha Bonem, qui ad a) de adquisito privilegio (הריזה) imprimendi, advectisque operariis Amstelodamensibus etc. refert; textus Precum ubique idem, adjecta tantum in marg. exteriorem edd. a) b) Versione; in ed. d) binae exacte respondent paginae singulis pagg. editionis c). Corr. et suppl. *Wf.* II p. 1456. 1457 et A. 1680 ed. b) in Cat. ms. *Serap.* p. 91 n. 338.]

2208. — rit. pol., Jozerot etc., II Psalmi etc., Kinot, III Eisak Tynau: *Ritualia* c. Eljakim etc., correcta ex ed. Amst. 8. *Dyhr.* 1696.

[A. תנן עני, ff. 236+104+28 (lit. min.), in tit. aquila cum Jacobo et Josefo (typogr. Sabbatai Bass).]

2209. — rit. germ. et pol., Jozerot etc., Psalmi et Maamadot 12. obl. *Dyhr.* 1696.

[A. ויהן, ff. 456, lit. min. *Wf.* II p. 1457 formam non habet. Vers. germ.: *Serap* p. 91 n. 388, delenda.]

2210. — [novil.] sine punctis, v. Natan b. Mos. Hannover: *Portae Zionis* (1696).

2211. — [novil.] 8. *F. a. M.* 1696.

2211a. — ed. eadem, sed in tit. A. הנו הסנו pro הנו. [Tit. הנו לאל חי לפק (!) et הנו לפק (vel הסנו, unde Cat. ms. alterum s. a. habet). In typogr. nova Jos. (Jospe) Trier Kohen; lit. maj., non pagin. usque ad plag. n., tit. porta cum figuris minime pulchris ornata. *Wf.* II p. 1456.]

2212. — rit. germ. et pol., cum precib. in dies venerabiles et Paraschijot 12. *F. a. M.* 1696.

[A. תפלה תבא הנאולה, ap. Jos. Trier; lit. min., usque ad plag. M.]

2213. — rit. germ. et pol., Abot, Hoschaanot, Maaribim, Hymnus unitatis, cum Vers. germana, Jozerot etc., hebr., Psalmi cum [Eliae Levitae] Vers. germ. II סדר החנוה germ. 8. *F. a. M.* 1696.

[Ap. Jos. Trier, usque ad Plag. Q et Techninot ff. 23+1 („Sefer Tora-Lob“) etiam seorsim ut *Opp.* 723 O.¹¹ (et annexa ed. precum A. 1715: *Opp.* 613 O!) = *Wf.* II p. 1451 n. 757. *Serap.* p. 78 n. 315. Nostra vid. ed. quam Cat. ms. inter germ. (*Serap.* p. 91 n. 338) ad A. 1686 refert.]

2214. — [seu *Machsor*] rit. rom., praecedit precatio ex l. precum Sam. Lathif, II Abot cum Vers. ital. (N. 1471), accedit [II f. 169] סדר תפלה (חולים) (*Ordo precum aegrotorum*) et Confessio aegroti ex libro לנפש צרי (N. 3299) cum Additamentis per Rabbinos Venetos 8. *Ven.* 1696.

[A. למושיע et האנה, in typogr. Bragadina, desiderio (לחשוקה) Isak b. Jakob b. Isak Levi; ff. 216+188; corr. *Wf.* II p. 1458 et *Machsor* A. 1706 ap. *Masch* App. p. 53 ex Cat. vet. 24 b.]

2215. — rit. pol. cum Comm. variorum auctorum [ed. locupletissima ad instar ed. 1681-2 N. 2184], Calendarium in A. 5457-68 4. *Zolk.* 1696.

[Incipit f. 5 בנה טובו, usque ad f. 180+132+149 (Ps. et Maam.), fin. fer. III. 12. Nisan 1696, ubi adjectum *Carmen in dies festos* per Mos. b. Josua Falk; Kinot usque ad 154 et f. 80-89+1. Ritualia in tit. A. 1695, Typogr. nullibi nominatus.]

2216] — rit. germ. [fct.] 12. *Br.* 1697. v. 1707 N. 2271.

2217. — rit. pol. et germ., Jozerot etc., Psalmi etc. [ff. 344, lit. min.]

12. obl. *Dyhr.*, *Sabbatai.* 1697.

2218. — rit. germ. et pol., Jozerot etc., Psalmi etc. 8. *F. a. M.* 1662 [revera 1697].

[A. יהן לברכה, quod pungendum est יהן לברכה, Psalmi enim (N. 696) fin. sunt 1697 (Cat. ms. A. 1700 sistit!), ap. Salm. Hanau, lit. partim maj. *Opp.* 603 O² et 605 O²⁰. Fragm., f. 1-18: *Opp.* 591 O. — De הנהגות annexis v. N. 3173.]

2219. — **דרך ישראל** *Via recta*, cum ritibus et constitutionibus hebr. atque germ., quae dicuntur הנהגה ישראל (*Manductio recta*) etc. per Jeichiel M. Epstein 4. *F. a. M.* 1697.

[Fin. fer. V. pridie novil. Menachem, sustentibus fratribus Isak Simon et Moses (מאשיש) b. Jehuda L. ex Hochheim (העכיס) in Franconia; ff. 150+32. *Serap.* p. 91 n. 338.]

1698—1700.

PRECES QUOTID.

1700—1701.

2220] — rit. germ. (?) [*Wf.* II p. 1456][8.] *Amst., Ascher Ansel.* 1698.[rit. germ. in 8. v. Cat. ms. *Serap.* p. 78 n. 314.]2221. — novil. et Abot, Bened. cibi, 72 Versiculi, Hymnus unitatis et Schemona-esre dierum venerabilium (ff. 56 non paginatis) [*Wf.* II p. 1458]8. *Defss., Mos. Dessau b. Simcha.* 1698.2222. — rit. germ. et pol., Jozerot etc., II Psalmi etc., III Eisak Tyrnau: *Ritualia* cum Eljakim etc. 4. *F. a. O.* 1698.

[Ap. Mich. Gottschalk, inspiciente Prof. Beckman (III); ff. 307+108+31, lit. max.]

2223. — rit. germ. et pol., Maaribim et Paraschijot, ed. correcta per typographum [Jeh.] Löb Hanau 16. *Brl.* 1699.

[Ff. 324, lit. med., ed. nitida, ad quam forsans spectant Psalmi s. a. N. 1051.]

2224. — [novil.] sine punctis, cum Candelabro in tit. [ff. 20], ad init. Israel b. Sal.: *Gaudebit Israel* q. v. (1699).2225. — [novil.] rit. germ. et pol., Hoschaanot, Maaribim, Paraschijot, ut excusa sunt Amst. (ff. 378) 16. *Defss., Mos. b. Simcha.* 1699.2226] — novil. [plagg. 16. *Wf.* III p. 1223]8. *F. a. O., M. Gottschalk* 1699.

2227. — rit. germ., Hoschaanot, Maaribim, Jozerot, II Abot, Psalmi, Maamadot

16. *Ven.* 1699 (-1700?).

2227b. — rit. hisp. Hoschaanot, II Abot, Psalmi, Maamadot u. s.

2227c. — rit. rom., Paraschijot, II Abot, Psalmi, Maamadot u. s.

[Fin. A. . . forsans exeunte adhuc A. 1699, Stamparia Vendramina, per Isak b. Jakob b. Isak Levi, corr. Dav. b. Sal. Altaras, „lit. novis“ (minim.); P. I. ff. 216 vel 200 vel 228, P. II eadem in tripl. ed.; a) et c) ap. *Wf.* II p. 1456. 1458.]2228. — in menses [novil.] et festa rit. hisp., Paraschijot, et חקן הענייה in quinque dies jejunii (f. 286 v. — 308 r.), et *Calendario* in A. 5460-70 [lit. lat.] 12. *Amst.* 1700.[A. תפלה למשה, in aed. et jussu Mos. Mendez Cotinho, lit. med.; Calendar. pp. 9 ult. more hebr. *Wf.* IV p. 1007.]2229. — rit. hisp., et ordo festorum, Paraschijot, Canticum, Abot, Ruth, Asharot, preces dier. venerabilium cum Selichot et Techninot et סדר הענייה in 5 jejunia (f. 485-566), *Calendarium* in A. 5461-5535 (ff. 8) et Index16. *Amst.* 1700.[A. וסלחת, approbatio data 16. Elul ארבעתו (5459), impensis Sal. Proops, in aed. et jussu Mos. Mendez, lit. min. *Wf.* IV p. 1007. *Wf.* II p. 1341 Machsor cum Comm. ap. Proops recenset. *Masch App.* p. 533; cf. 1706 N. 2266.]2230. עבודת הבורא (*Cultus creatoris*), ed. II. auct., scil. preces totius Anni [rit. germ. et pol.] cum Comm. [in preces novil.] per Simon A. B. b. Josef 4. *Brl.* 1700.

[Edid. Isak Mahler (מאלר) Pragensis impensis nepotum orphanorum; ff. 46.]

2231. — cum Comm. triplici *Corona Josefi* per Jos. b. Mos. Darschan, scil. *Corona regni* in preces rit. pol. (ff. 160), II *Paraschijot* etc. (ff. 118), III Psalmi c. Comm. *Corona legis* [v. N. 704], IV Maamadot cum Comm. *Corona sacerdotii* adjectis precationibus [cf. ed. 1681-2 N. 2184] et Kinot (f. 58-76) cum Comm. Charta alba4. *Brl.* 1699-1700.2231b. — ut supra, rit. germ. (ff. 174), II *Paraschijot* etc. et Ascher b. Jechiel: *Semitae vitae* (ff. 86), III et IV ut supra. Charta alba u. s.[Psalmi A. 1699, Maamadot (et seorsim *Opp.* 116 Q.)A. וזאת תורה העולה (1699), Kinot non in omnibus expll. adsunt. Impressum typis et typogr. Jablonskii, cura et auspiciis factoris עם התעסקותו והשחרות הסרוסם... ליב... המוציאה והמכירה בדפוס חפלה לדרור ה"ה, auro inscriptum: „Precatio Davidis, id est Doctissimi Rabb. synagogae Nikolsburgensis et provinciae“ (Moraviae). *Wf.* II p. 1457, cf. III p. 412.]2232. — novil. rit. germ. et pol. cum Vers. germ. 8. *Defss.* 1700.[Sub Leopoldo, ap. Mos. Dessau b. Simcha, „lit. Amst.“; ff. 112. *Wf.* II p. 1457 Versionem omittit. Cat. ms. (*Serap.* p. 91 n. 388) A. 1680 corr.]2233] — cum Psalmis et Maamadot (N. 711) [*dub.*] 12. *Dyhr.* 1700.

2234. — [rit. pol. et germ.], II Jozerot etc., III Psalmi [N. 715], Maamadot etc.

8. obl. *Brl.* 1701.

[Cura typographi (עם התעסקות הדפוס) Mos. Jeh. Löb Hanau b. Dav. Neumark, ff. 186+144+88, lit. med., partim min.]

2235. סדר תיקוני שבת וסדר התפללות *Ordo institutionum Sabbati et Ordo precum* [novil.], Supplicationes et Petitiones, *Perek Schira, Medicina animae*, quam instituit R. Jehuda [Chasid?] et *Calendarium* in 100 [revera 90]

1701—1702.

PRECES QUOTID.

1702—1704.

- annos, scil. A. 460-550, per Löb Klesmer [MUSICUM] b. Wolf. *ED. PR.* 16. lat. *Brl.* 1701.
[*Wf.* II p. 1470 inter Preces Sabb. ed. 1701. 1702(?). 1704. 1706(?). 1707. 1715 (1714) recenset (repetitis nonnullis inter Prec. quotid., ut ed. 1701 ap. *Wf.* II p. 1457; Vers. germ. *Serap.* p. 91 n. 338 delenda, vide et Prag. 1713 et Dyhrf. 1716), quarum tres priores tantum Instit. Sabb. in tit. praemissam ferunt, quas sequentium causa et a potiori denominatas hic inserimus. Calendarium ipsum revera usque ad A. 560 impressum est A. 1700 in libro חקקי חיים f. 165, v. לוח inter Anon.]
2236. סדר תי' שבת וסדר תפלות מכל השנה
Ordo instit. Sabb. et Ordo precum totius anni, Paraschijot, Perakim, preces dierum venerabilium, Supplicationes et Petitiones, Cantus Sabbatici, recens *Liber Eliae prophetae* [cujus auctor superscribitur: Mos. b. Simon Amstelodamensis], Perek Schira, precatio itineris, Kadisch et Barechu [דברים שבקדושה], *Medicina animae*, Ordo diei expiat. parvi et Calendarium in 50 annos, partim sine punctis, edid. Löb Klesmer II. vice 16. *Brl.* 1701.
- 2236b. Ahron b. Samuel: Expositio libri Perek Schira, plag. 23 ib.
- [Approbatio data mense Adar.]
2237. — [novil.] rit. germ. et pol. [usque ad plag. U, lit. max.] 8. obl. *F. a. M.* 1701.
2238. — rit. germ., Candelabrum, Ascher b. Jechiel *Semilae vitae* (23 et 132 §§), etc. Jozerot etc., III Psalmi [N. 717], Maamadot etc., IV סדר חתונה germ. [s. a.] 4. *Sulzb.* 1701.
- 2238a. — charta maxima.
- 2238α. — charta alba.
[A. בואת יא אהרן, ap. Ahron b. Uri Lipmann; ff. 182 + 212 + 104 + 16. *Wf.* II p. 1456. *Serap.* p. 80 n. 330.]
2239. — rit. germ. et pol. cum Vers. germ. ex adverso 8. *Sulzb.* 1701.
[*Wf.* II p. 1457. *Serap.* p. 91]
2240. — rit. omnium provinciarum [scil. germ. et pol.], Jozerot etc., Psalmi etc., Preces prid. Novil., Calendarium in 75 Annos (461-535) 16. *Amst.* 1702.
[A. לסדר ברכי תהיה מכל העמים, ap. Mos. Mendez; ff. 405 + 150 + 2, lit. minimis.]
2241. — [rit. pol. et germ.], Maaribim, Paraschijot, preces prid. Novil., II Psalmi [N. 1051] et Maamadot 12. *Brl.* 1702.
[Per typographum Löb Hauau; ff. 240 + 86 + 72. P. II. III. exstant in *Opp.* 251. 253 D, et scorsim

- 131 D. י. 2. desid. in *Opp.* 6330.; forsan jam 1699 expressa sunt, cf. N. 2223.]
2242. — rit. hisp. et חקקי חיים secundum Mos. Sacut, II Psalmi [N. 726], III Maamadot etc., Hymnus unitatis filiorum Mosis 16. *Ven.* 1702.
[Inc. 1. Adar ואחנה ap. Al. Bragadin, per Isak b. Jak. b. Isak Levi, corr. Dav. b. Sal. Altaras; ff. 220 + 136 + 131. III א. חקקי חיים lit. ad instar *Amst.* (סעיף אהרן), in fine nomen Jakob Chai b. Josef Kohen Chai. *Mich.* 5204.]
2243. — novil. rit. germ. et pol. Charta caerulea 8. maj. *Amst.* 1703.
[A. חסיג, jussu Ascher Anschel b. Elieser, Isachar Bär b. Elieser et juvenis Sal. Proops in aed. [Ascher] Anschel Schochet. *Wf.* II p. 1456.]
2244. — novil. rit. germ. et pol., Hoschaanot, Maaribim, Paraschijot 16. *Amst.* 1703.
[A. חנה, in typogr. Imm. Athias, jussu Sal. Proops, corr. Eljakim b. Jakob cantor; ff. 256, lit. min. *Wf.* IV p. 1067.]
2245. — rit. hisp. et „in festis“ 16. *Amst.* 1703.
[*Wf.* II p. 1458 bis.]
2246. — rit. pol. et germ. cum Naftali H. Treves Comm., Abot eum Comm. [v. ed. I. N. 2085], Hoschaanot etc., III Psalmi [N. 733], IV Maamadot, Kinot, V Eisak Tyrnau: *Ritualia* c. Eljakim etc. Ascher b. Jechiel: *Semilae vitae* (132 §§) 4. *Brl.* 1703.
[Approb. data fer. IV. novil. Tebet; ff. 167 + 60 + 26 + 42 + 31.]
2247. — rit. germ. 24. seu 48. *Dyhr.* 1703(?).
[*Wf.* II p. 1456; forsan huc pertinent Psalmi N. 724, fin. exeunte A. 1702.]
2248. — דרך ישרה *Via recta*, per Jechiel M. Epstein. Ed. repetita [v. 1697 N. 2219] 4. *F. a. O.* 1703.
[Ap. Mich. Gottschalk, impensis et jussu Gerson Wiener; f. 124 + 36. Vers. germ. ap. *Wf.* II p. 1456 del. *Serap.* p. 91 n. 338.]
2249. — novil., Abot, Bened. cibi, Hymnus unitatis, Schemona-esre dierum venerabilium 8. *F. a. O.* 1703.
[Ap. Mich. Gottschalk, jussu Gerson Wiener, non pagin. *Wf.* II p. 1458; in 4° corr.]
2250. — rit. pol., Jozerot etc., II Psalmi [N. 739] et (III) Maamadot, חתונה germ. (f. 41 v.) et Calendarium in A. 464 8. *Amst.* 1704.
[A. טוב להקרות, Privil. in fine datum fer. III. 2. inter fest. Pasch., in typogr. et in aed. juvenis Sal. Proops [for-san primus hujus officinae foetus], corr. Eljakim b. Jakob; ff. 286 + 42 + 65 + 1, lit. med. *Serap.* p. 80 n. 330.]

1704—1705.

PRECES QUOTID.

1705—1707.

2251. — novil. rit. hisp., acced. *Calendario espanhol* in A. 5464-74 [lit. lat.] 16. *Amst.* 1704.
[A. בנהים, ap. juvenem Imm. Athias (cf. *Mich.* 5175); ff. 216+8, lit. med. *Wf.* II p. 1458.]
2252. סדר תיקון שבת וחפלה *Ordo Institutionis Sabbati et Preces etc.* et Calendarium in 50 annos. Ed. III. auctior 12. *Brl.* 1704.
[A. בנהים, ap. בנהים, non pagin., v. 1701 N. 2235.]
2253. — rit. pol. et germ., accedit שבת תיקון (f. 80-120), omnia sine punctis 12. *Dess.* 1704.
[„Lit. Amst.“, ap. Mos. b. Simcha, edid. Issachar Bär b. Abraham ex Kalisch cum socio Israel b. Mos. ex F. a. O. *Wf.* II p. 1456. *Opp.* 215 D.]
2254. — rit. germ. (!) 4. *Dyhr.* 1704.
[*Wf.* II p. 1456, exsculptum forsán exed. 1705 N. 2261.]
2255. — דרך שיח השדה *Via meditationis in agro*, cum Comm. grammat. (*Lectio sancta*) per Asrielb. Mos. Wilna et filium Eliam, et posterioris: *Sermo Eliae* 8. *F. a. M.* 1704.
[A. אריה (64=5464) fer. III. 16. Schebater. III. 26. Adar II.; ff. 84+12. Typoth. „Joh. Kaspar Pügel wohnhaft in Kassel.“ *Wf.* II p. 1456.]
2256. — rit. pol., Jozerot etc., Psalmi [N. 743], II Maamadot, III [s. a.] Eisak Tyrnau: *Ritualia* c. Eljakim etc., Ascher b. Jechiel *Semitae vilae* (123§§) [IV p. 1067] germ., in tit.] 4. *Prag.* 1704.
[Ap. Nepotes Mos. Kaz; ff. 348+50+32, lit. max. Corr. *F. a. M.*: *Serap.* p. 80 n. 330.]
2257. — rit. germ., II Jozerot etc., III Psalmi et Maamadot, IV Kinot cum Comm. brevi per Eljakim b. Jakob (A. 1704), accedit Calendarium in 70 Annos scil. A. 406-335 [f. 87 v.] 4. *Amst.* 1705.
[In aed. et jussu juv. Mos. Mendez, tit. figg. parvis ornatus; Index et ff. 76+63+49+87+1.]
2258. — rit. germ., Maaribim cum Vers. germ., Paraschijot, Jozerot hebr., Selichot, II Psalmi [Versio est Eliae Levitae recognita] et Hymnus unitatis cum Vers. germ. per Eljakim b. Jakob, סדר חנוה 8. maj. *Amst.* 1705.
- 2258a. — charta maxima alba.
[In aed. et jussu Mos. Mendez; ff. 315+74+1 (סדר קש), Techinnot f. 76-92 c. lit. A. לשמוע אר לשמוע אר (!), unde forsán A. 1703 ap. *Wf.* II p. 1456 = II p. 1457, cf. III p. 117 n. 300. *Serap.* p. 91 n. 338. p. 80 n. 330.]
2259. — rit. germ. 4. (?) *Amst.*, *Proops.* 1705.
[*Wf.* II p. 1456.]
2260. — Haggada etc., Psalmi et Maamadot etc. 4. s. l. [*Dyhr.*], *Sabbatai.* 1705.

- [Fragmentum usque ad preces Sabbati: *Opp.* 1467 Q. Forsán particulae jam A. 1704 (v. N. 2254) excusae.]
2261. — rit. germ. et pol., Abot, Hoschaanot, Maaribim cum Vers. germ., דברים שבקדושה, Jozerot, Selichot hebr., Psalmi, עני טנחה עם החנוה germ. cum *Candelabro* in fine 8. *Dyhr.* 1705.
[A. לסדר (!) (ל) כ טהור ברא ל. ap. Sabbatai; 440 Octon. +4 ff. Psalmi (v. N. 752) etc. Techinnot sese *ED. PR.* venditant jubente foemina quadam („eine fromme Jüdenfrau hat es geheissen zu stellen arcin“), sed v. A. 1696 N. 2207b. Alia corr. *Serap.* p. 91 n. 338.]
2262. — [novil.] v. Natan b. Mos. Hannover: *Portae Zionis* (1705).
2263. — rit. germ., Jozerot etc., II Psalmi [N. 760] etc. 4. *Amst.* 1706.
- 2263a. — charta magna.
[A. ויתן, in typogr. et domo juvenis Sal. Proops (cujus allocutio et annunciatio edd. inceptorum Selichot et Machsor cum Comm. etc.); ff. 2+256+72. *Wf.* II p. 1456 (?). IV p. 1067.]
2264. — novil. rit. germ. et pol. 8. maj. *Amst.* 1706.
[A. כשכך אלהים, (cf. ed. 1695 N. 2205), ap. juvenem Mos. b. Abr. Mendez Cotinho, qui varias edd. („grobe Manns-תפלות mit שטרעפן [i. e. cum loris seu ligamentis?], grobe טהורים, grobe סליחות etc.) annunciat; ff. 79+1.]
2265. — novil. [*Wf.* IV p. 1067] 8. *Amst.*, *Proops.* 1706.
2266. — [*Machsor*] rit. hisp. in dies venerab. et Selichot 8. *Amst.* 1706.
[A. חמך, in typogr. laudata Is. b. Jakob de Cordova; ff. 312; „lit. novis“ nitidis. *Wf.* II p. 1341 (cf. *Masch* App. p. 54, ubi „Josua“!) annum 1706 repetit, forsán semel ad ed. Proops ignotam spectat, qui A. 1700 (v. N. 2229) nondum in domo sua excedebat.]
2267. — rit. germ. et pol., „cujus simile nondum expressum inter superiora“ [scil. lit. permagnis, ut in titt.] cum Additamentis nonnullis [Ed. prava] 8. *F. a. M.*, typogr. nova (!) *Jos. Trier.* 1706.
2268. — rit. pol., Jozerot etc., Psalmi etc. [Kinot in tit. tantum], Eisak Tyrnau: *Ritualia* etc. et Ascher b. Jechiel: *Semitae vilae* [חנוה] germ., in tit. tantum. [lit. med.] 4. *Prag.*, *Nep. Jeh. Bak.* 1706.
2269. — festorum rit. hisp. 8. *Ven.* 1706.
[A. נאמר קדש, Stamp. Bragadina, per David b. Rafael Chajjim Bueno (כראיני) ff. 206.]
2270. — novil. rit. germ. et pol. et Paraschijot 32. *Amst.* 1707.

1707—1708.

PRECES QUOTID.

1708—1709.

- [In aed. et jussu Mos. Mendez; ff. 320, lit. min.]
 2271. — *et Institutio Sabbati etc.* et Calendarium in 50 Annos(?), per Löb Klesmer b. Wolf [Ed. IV.] 12. *Brl.* 1707.
 [Expl. *Opp.* 262D. desinit in Perek Schira, ubi clausula (!) הַבּוֹרָא הָלַ שִׁירָה פֶּרֶק וְשִׁלְמָה, unde Calend. nunquam impressum vid. *Wf.* II p. 1456: rit. germ. A. 1697 (quo anno nihil *Brl.* impressum!) et 1707 inter Preces Sabb., II p. 1470: A. 1706 et 1707, v. 1701 N. 2235 et cf. Psalmos N. 763.]
 2272] — novil. etc. 16. *F. a. M.* 1707(?). v. 1712 N. 2306.
 2273. — rit. germ.: דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל *Via recta* per Jechiel M. Epstein [mortuum], ed. auctior [v. 1703 N. 2248], Jozerot etc. hebr., חֲחֻנָּה hebr. et nonnulla germ. (f. 321), II Psalmi cum ejusdem Paraphr. germ. [N. 765] et Maamadot, III חֲחֻנָּה germ. 4. *F. a. M.* 1707.
 2273a. — charta alba.
 [Dupl. tit. A. וְהַפֶּלֶל, fin. fer. III, 16. Menachem, „in typogr. pulchra et laudata et lit. novis erectis (אשר הוקם) per Matth. Andreae (אנדריע),“ corr. Elia b. Asriel; ff. 328+119+1+12. *Wf.* II p. 1456. *Serap.* p. 91 n. 338.]
 2274. — rit. pol., Jozerot etc., Psalmi etc. [Kinot in tit. tantum], Eisak Tyrnau: *Ritualia* etc., Ascher b. Jechiel: *Semitae vitae* integrae חֲחֻנָּה germ. in tit. tantum]
 4. *Prag., Nep. Mos. Kaz.* 1707.
 [Cf. ed. 1706 N. 2268, cui persimilis, I f. 165 nomen Löb b. Ahron Pressenzieher.]
 2275. — מַהְדּוּרָא בְּתָרָא (של) עֲבוּדַת הַבּוֹרָא (*Recensio secunda l.*) *Cultus creatoris* per Simon A. B. b. Josef [v. 1688 N. 2196]
 4. *Subzb.* 1707.
 [In tit. fin. fer. III. 19. Tammus יִפְתָּח לִבְנֵי בְּחֻרָתָן, וְיִשְׁם בְּלִבְנֵי עֲבוּדַת הַבּוֹרָא לסדר, in fine: fin. fer. VI. חֲחֻנָּה, ap. Ahron b. Uri.]
 2276. — rit. germ., Haggada, Confessio magna, Institutio Sabbati, etc., II Jozerot etc., III Psalmi etc., Kinot, IV Eisak Tyrnau: *Ritualia* etc.
 4. *Amst.* 1708.
 [In aed. et jussu juvenis Mos. Mendez; ff. 116+135 (ubi precat. יְהִי־אֵלֶיךָ ante recit. Psalm.)+93+1. *Ritualia Mich.* 2560=5184 desid. in Cod. *Opp.* 1454 Q.]
 2277] — rit. germ. et pol., Hoschaanot etc., II Psalmi [N. 771], Maamadot 32. *Amst.* 1708.
 [A. בחֻכּוֹם, ap. S. Proops, corr. Sam. b. Arje Löb Levi ex Posen, ff. 255+... *Mich.* 5183 impl. in fine. Cat. ms. ed. talem et minorem seu novil. recen-

- set (ut *Wf.* IV p. 1066, cf. II p. 1456) et Psalmos cum Maamadot seorsim, sed neutrum legitur in Catt. impressis vel in Bibl. adhuc detectum!]
 2278. — rit. hisp. etiam in dies venerab. et festa, sine punctis 48. *Amst.* 1708.
 [A. בחֻכּוֹם, ap. S. Proops; ff. 250. *Wf.* IV p. 1067.]
 2279. — rit. pol. et germ., Institutio Sabb., Hoschaanot etc., II Jozerot etc., III Psalmi [N. 622], IV Maamadot, Kinot, V Eisak Tyrnau: *Ritualia* c. Eljakim etc., Ascher b. Jechiel: *Semitae vitae* integrae 4. *Brl.* 1708.
 [A. נְחִיחָה, jussu et impensis Baruch Buchbinder, ad calcem Psalmorum epigr. Corr. Sal. Salman b. Natlali judeis Lissensis (אור מנחם לייסא); ff. 112+60+26+41+31, lit. med. *Wf.* II p. 1457. Versio germ. *Serap.* p. 91 n. 338 delenda.]
 2280. — rit. pol. [novil. et] in dies venerabiles, Abot, Semirot, Kabbalat Schabbat [29 Sextern., lit. maj.] 12. *Dylr., Sabbatai.* 1708.
 2281. — novil. rit. germ. et pol. et Paraschijot 16. *F. a. M.* 1708.
 [A. תְּפִלָּה לְרִיד, typogr. nova Leser Flörsheim (פלערשׁוֹם); „lit. Amst.“ (med. seu minor.); preces non pagin., Paraschijot eadem ac in ed. praec. sed pagin. usque ad f. 93, sed עַצָּה pro נָא etc., cf. ed. 1712 N. 2306. *Wf.* II p. 1456.]
 2282. — novil. rit. germ. et pol., Maaribim, Hoschaanot, Paraschijot [non pagin.] 16. *F. a. M., Jos. Trier.* 1708.
 2283. — novil. rit. pol. et germ., Abot, Bened. cibi, Hymnus unitatis, Schemona-esre dierum venerabilium 8. *Prag.* 1708.
 2283b. Psalmi [N. 774] u. s.
 [Ap. Nepotes Jeh. Bak; lit. max. Psalmi in tit. precum non commemorantur, sed exstant *Opp.* 650 O. et qui desid. *Opp.* 650 Q. exstant seorsim *Opp.* 111D. — De ed. dubia cum Vers. germ. v. N. 755.]
 2284. — rit. pol., Abot, II Paraschijot, Maaribim, Hoschaanot, Hymnus unitatis, preces prid. Novil. [lit. med.] 12. *Prag., Nep. Jeh. Bak.* 1708.
 2285. — אֹרֶךְ הַיֶּשֶׁר *Lumen recti*, quo continetur I. *Lumen justorum* Meir Popers, i. e. Preces sine punctis additis Intentionibus sec. Is. Loria sub tit. תְּפִלָּה יְשָׁרָה בְּכוּנָה הַלֵּל *Precatio recta cum intentione cordis*, edid. Zebi H. b. Chajjim Chassan 4. *Amst.* 1709.
 [In fine expl. *Opp.* 1196 Q.: נִגְבַּר בְּכִי טוֹב בְּעֶשֶׂר לְחֹדֶשׁ נִסָּן הָיָה הָעוֹלָה עַל הַמִּצְוָה, fin. fer. III. [cum Calend. non congruit!] 10. Nisan 1709 [desid. in Cod. *Mich.* 154], quo A. etiam approb.

1709—1710.

PRECES QUOTID.

1710—1712.

data; ap. Mos. Diaz (et Simon Schammasch, qui et corr., sed in tit. nominari noluit), edid. Zebi H. b. Chajjim cum 3 sociis: Mos. b. Samuel Kohen ex Brzesc et uxoris ejus filio Salman [London?] b. Mos. Rafael et Chajjim b. Israel b. m. (olim jud. Posnensis et Rabb. Samter). ספר המוסר *L. Ethicae*, qui in tit. a Zebi adjectus fertur, de aucto per passus l. Sohar etc. aliterque disposito l. *Lum. justor.* interpretandus sec. praeft. Editoris (ביותר ס' המוסר אשר העמיד) וביותר ס' המוסר על פרקים חלקה על שערים כי המוסר לא נסמך רק על שני עמודים על החזרה ועל חבורה ושער השלישי סגור הוא לא פתח ידו וכו' ולמען שלא חסר כל בה זו נ'ח שבה החזרה תחלת דבריה בסופה (קשורים וכו'). *Wf.* II p.1456 post ed.1715 (N.2330) addit: „et 1709 sub tit. בית חפלה (v.1712N.2304), ubi rectius tit. noster (cf. *Wf.* I p.753 n.1392: in fol.) addendus erat.]

2286. — novil. rit. germ. et pol.

8. *Amst.* 1709.

2286a. — charta alba.

[A. וחבונה, in typogr. et aed. juvenis S. Proops; ff.80, lit. maj.]

2287. — novil. rit. hisp., accedunt: *Carmina initiationis* Synag. *Amst.* (N.3325): 48. *Amst.* 1709.

[A. חנה (חאמר), in aed. juvenis Imm. Athias, jussu Samuel Marques (?מרקיס); ff.198+2, lit. med. seu min.]

2288] — rit. germ. [et pol.?

[*Wf.* II p.1456]

4. et 8. *Dyhr.* 1709.

2289. — novil. [rit. germ. et pol.] mb.

8. *Sulzb.* 1709.

[A. יברך את בית אהרן, per typogr. Ahron [b.Uri]; non pagin., lit. max.]

2290. תפלה למשה *Precatio Mosis*, Preces rit. pol. cum Vers. germ., Hoschaanot, Hymnus unitatis, Paraschijjot, Maaribim, Haggada, Jozerot, Selichot, Psalmi [N.788] et Maamadot hebr., (II) רחמינו עם מנחם germ. 4. *Halle.* 1710.

[A. עה, sub Frider. I., in aed. Mos. b. Abraham; ff.245+12. v. infra 1714 N.2328.]

2291. — novil. rit. germ. et pol. 8. *Hamb.* 1710.

[A. רה"ע, in aed. Isak Chisk. d' Cordova; ff.72.

Wf. II p.1457 (*Serap.* p.90 n.338): ling. germ.]]

2292. — rit. pol., Abot, Hoschaanot, Maaribim cum Vers. germ., רברים שבקדושה, Jozerot, Selichot et II Paraschijjot hebr., Psalmi cum [Eliac Levitae] Vers. germ., Maamadot hebr. [III רחמינו ומנחם germ., in tit.] 4. *Prag.* 1710.

[Ap. Nep. Mos. Kaz. P.I.f.288, caetera non pagin., lit. med. Corr. *Serap.* p.91 n.338.]

2293. — rit. germ. et pol., Jozerot etc., II Psalmi et Maamadot 8. *Prag.* 1710.

[A. עה, ap. Nep. Mos. Kaz; ff.262+108, „lit. novis“ (min.). *Wf.* II p.1455.]

2294. — novil. rit. pol., Paraschijjot, Psalmi [N.790], Preces prid. Novil., omnia sine punctis 24. *Prag.*, *Nep. Mos. Kaz.* 1710.

2295. — totius anni [novil.], [Paraschijjot, in tit.] 16. *Prag.* 1710.

[Ap. Nep. Mos. Kaz; plagg.36, lit. med. seu maj. *Wf.* II p.456: rit. germ.]

2296. — novil. cum Abot, Bened. cibi, Hymnus unitatis, Schemona-esre dierum venerabilium [lit. max., non pagin.]

8. *Prag.*, *Nep. Mos. Kaz.* 1710.

2297. — rit. germ., Jozerot etc., II Psalmi, Maamadot, חזנון germ. (f.85). Charta alba

8. *Amst.* 1711.

2298. — rit. pol. Ed. II. Jozerot etc., II Psalmi, Maamadot, חזנון germ. [ut in ed. praec.]

8. *Amst.* 1711.

[A. מלאח, ap. S. Proops; ff.276 vel 291+106+1.

Wf. II p.1457 ed. duplicem in unam conflavit utriusque ritus. *Serap.* p.80 n.330.]

2299. — [novil.] rit. germ. et pol.

8. *Sulzb.* 1711.

2299a. — mb.

[A. יברך את בית אהרן, per typogr. Ahron [b.Uri]; lit. max., ut ed.1709 N.2289.]

2300. — rit. germ. et pol., cum constitutionibus collectis per Sal. London, Jozerot, Selichot, II Preces prid. Novil., III Psalmi [N.796] et Maamadot [A.1711] 8. *Amst.* 1712.

[A. ערביה, c. approb. data mense Nisan, ap. Mos. Diaz et Simon Schammasch, per Sal. London; ff.396+8+97. Corr. *Wf.* II p.457 bis. III p.323.]

2301. — rit. germ. et pol., Hoschaanot, Maaribim, Paraschijjot, Preces prid. Novil., omnia sine punctis [ff.151]

32. *Amst.*, *S. Proops.* [בעה] 1712.

2302. — novil. rit. germ. et pol.

8. maj. *Amst.* 1712.

[A. בעה, ap. S. Proops; ff.80, lit. max. *Wf.* IV p.1067.]

2303. — [et *Machsor*] rit. hisp., scil. (I) preces novil. cum Calendario in A. 473-572, (II) *Machsor* 3 festorum, (III) dierum venerabilium, (IV) Ordo 5 jejuniorum 12. *Amst.* 1712.

[A. בעה, ap. Sal. Proops. II f.468+8, II praemissa habet בראי מעלה et precat. matutinam inc. בעה בראי מעלה]

1712—1713.

PRECES QUOTID.

1713.

- ff. 48, dein f. 177—309. III praemissis iisdem (בקשוח pluribus) ff. 44, dein f. 316—468 (incip. פומון בן אדם. מה לך נדרם. אבינו מלכנו) dein f. 469—538, ita ut et I jungi possit. Ed. nitida integra exhibetur in Codd. *Opp.* 303+241 D., cf. *Mich.* 5179 et partem 3139. *Wf.* IV p. 1067 = III p. 1222 n. 759b = IV p. 1050 ap. *Masch* App. p. 57, ubi iterum ex Cat. vet.!]]
2304. בית חפלה וספר דברי הימים *Domus precatationis et liber Chronicorum*, i. e. preces rit. hisp. cum constitutionibus et explanationibus secundum Isak Loria per Mos. Sacut 8. *Amst.* [1712].
- 2304a. — charta magna.
[A. כי בית חפלה יקרא לכל העמים לפ"ק. sine punctis distinctivis (unde *Wf.* II p. 1456: A. 1709, ut videtur lit. ה. כי בית חפלה), sed approbb. datae A. 1712. Ap. Mos. Diaz et Simon Schammasch, per Mos. Rafael b. Samuel David Ottolenghi; ff. 170. Praecedit carmen Mos. Sacut.]]
2305. — novil., rit. pol. 12. *Dyhrf.* 1712.
[Ap. Sabbatai, per fil. Josef; plagg. 28, lit. maj.]]
2306. — (novil.) rit. germ. et pol. et Paraschijjot 16. *F. a. M.* 1712.
[A. ואתפלל אל ה', quod non 5467 sed 472 videtur, „in typogr. nova (!) Sal. Hanau, lit. *Amst.*“ (min.); Parasch. ff. 93 eadem vid. ac ed. 1708 N. 2281.]]
2307. — rit. germ., *Candelabrum* Ascher b. Jehiel; *Semitae vilae* integrae, Jozerot etc., II Psalmi [N. 806], Maamadot, III החנוה germ. [s. a.] 4. *Sulzb.* 1712.
- 2307a. — charta magna.
- 2307α. — charta ciner. magna.
- 2307β. — mb.
[A. בעה, ap. Ahron b. Uri; ff. 326+104+16. *Wf.* II p. 1456.]]
- 2308] — rit. germ. et pol., Maaribim, Jozerot, Psalmi, Maamadot, Kinot, Eisak Tyrau: *Ritualia* 8. *Amst.*, *S. Proops.* 1713.
[Appd. Cat. ms., cf. *Wf.* II p. 1457. IV p. 775 n. 214; in Bibl. *Opp.* nondum repertum.]]
- 2309] — rit. pol. et Instit. Sabbati [*Wf.* IV p. 1066] 4. *Amst.*, *S. Proops.* 1713.
- 2310] — rit. germ. et pol., Hoschaanot etc., Paraschijjot [*Wf.* ib.] 12. *Amst.*, *S. Proops.* 1713.
- 2311] — rit. germ. et pol. et Abot [*Wf.* ib.] 32. *Amst.*, *S. Proops.* 1713.
2312. — rit. germ. et pol., Paraschijjot, II Bened. cibi et Kriat Schema 8. *Amst.*, *Mos. Diaz et Simon Schammasch.* 1713.
- 2312a. — charta caerulea.
- 2312b. — rit. germ. et pol., Abot, Paraschijjot (f. 137), Hoschaanot (f. 171), Maaribim, Jozerot (f. 193—214), II Bened. cibi, omnia cum Vers. germ., III סדר החנוה germ. [s. a. ff. 16] 8. *Amst.*, *Mos. Diaz etc.* 1713.
- 2312β. — usque ad Paraschijjot (incl.), et החנוה (seorsim). u. s.
- 2312c. — [rit. germ.] cum Comm. brevi (*Oblatio mixta*) per Simon [b. Naftali] Schammasch, Paraschijjot (ff. 204), II Hoschaanot, Maaribim, (ff. 24), III Jozerot, Bened. cibi, Institutio Sabbati, סגולה et Candelabrum (ff. 4) 8. *Amst.*, *Mos. Diaz etc.* 1713.
- 2312d. — usque ad Paraschijjot. Charta caerulea.
[Ed. triplex eundem habet textum, fin. inter Novennium et diem expiationis (בין כסא לעשור) דעה, i. e. declinante A. 1713, particulae ad edd. diversas compingi possunt. Paraschijjot desinunt f. 167, quod male רסו notatum (etiam in edd. forsan spuris A. 1715). Jozerot in plurimis, Benedictiones etc. in omnibus edd. non paginatae, החנוה, quae desid. *Opp.* 642 O. exstant *Opp.* 723 O¹, unde Cat. ms. *Serap.* p. 77 n. 310 et forsan *Wf.* II p. 1451 n. 757. Expl. *Opp.* 723 O³ in Cat. ms. (*Serap.* p. 78 n. 313) recensetur: „s. a. per Mos. [b. Ascher] Minz et Samuel [b. Jos. Schwab ex] Ginzburg“, qui sunt typothetae! — De edd. cum Vers. germ. confusio aliqua Cat. ms. aucta est in *Serap.* p. 92 n. 338. Suppl. *Wf.* II p. 1457. 1458.]]
2313. — דרך שיח השדה *Via meditationis agri* secunda vice edita [v. N. 2255.] per Asriel b. Mos. etc., cum Introd. germ. prolixa, ubi et Institutio legendi 8. *Brl.* 1713.
- 2313a. — charta caerulea.
[Inc. fer. V. pericopes: ויעקן.. והעל שועתם אל ה', peric. ולא תגעל נפשי ff. 72+28+12. *Wf.* II p. 1456.]]
2314. — sine punctis 16. lat. *F. a. M.* 1713.
[Ap. Ant. Heinscheit, ed. Bärle רמפה, una cum Jos. Pardo: *Mensa pura*; lit. med., typoth. Christian Nicolai ex Marburg.]]
2315. — novil., Abot, Bened. cibi, Hymnus unitatis, Schemona-esre dierum venerabilium 8. *Prag.*, *Nep. Jeh. Bak.* 1713.
[Non pagin. lit. maximis. Tit. tantum et pag. ultima differunt ab ed. sequ. *Wf.* II p. 1458, et v. p. 1455, ubi una tantum ed. ex caeteris 5, quae hic sequuntur.]]
2316. — novil., Abot etc. u. s. 8. *Prag.*, *Nep. Mos. Kaz.* 1713.

1713—1714.

PRECES QUOTID.

1714—1715.

2316a. — mb.

2317. — [novil.] rit. pol., Maaribim, Hoschaanot, Prec. prid. novil., Hymnus unitatis, Abot, Paraschijjot, et preces (חזנות) ex libris: Duae tabulae foederis [Jesaeae Hurwitz], Porta Zionis [Natan b. Mos. Hannover] et aliis [non pagin., lit. med.] 12. *Prag., Nep. Jeh. Bak.* 1713.

2318. — [novil.], Abot, Paraschijjot, Schemonaesre, preces dierum venerabilium, Kabbalat Schabbat, et Kriat Schema in lecto

16. *Prag., Nep. Jeh. Bak.* 1713.

[Non pagin., lit. med. iisdem ac ed. praec., cui ex parte lineatim respondet. Kabbalat etc. hic primum in tit. ejusmodi ed. apparet.]

2319. — [novil.] rit. pol. et germ., Maaribim, Abot, Paraschijjot, Semiroth etc. [non pagin., lit. med. seu min.] 24. *Prag., Nep. Mos. Kaz.* 1713.

2320. — [novil.] rit. pol., Abot, Institutio Sabbati, Preces prid. Novil. [q. v.] „additis preces etc., quae Berolini [1701 etc.?] non impressa sunt.“ mb. 16. *Prag., Nep. Mos. Kaz.* 1713.

[Non pagin., lit. med., ad initium: Constitutiones de Phylacteriis (דיני הפליו) etc.]

2321. — rit. germ., Maaribim, Jozerot, Selichot, Hymnus unitatis, Psalmi cum Vers. germ. [per Eljakim b. Jakob], חזנות germ. (f. 121)

8. *Amst., S. Proops.* 1714.

[Tituli omnes (etiam particulae Technnot ubi est f. 120) A. דעת (cf. Psalm. N. 813), primus figuris parvis aëri incisus ornatus; ff. 279+136, corr. *Wf.* II p. 1457. IV p. 1067. *Serap.* p. 92 n. 338, est enim *Opp.* 5840. Prec. novil. et 3 festorum et dier. venerab. et Abot ap. *Wf.* IV p. 1066—7 forsitan pars ed. nostrae.]

2322. — rit. germ., Maaribim, Jozerot etc., II Psalmi, Maamadot, Calendarium in 75 Annos (5475—5548) 12. *Amst., S. Proops.* 1714.

[A. דעת, ff. 353+1+168, lit. med. seu min. *Wf.* IV p. 1067, qui p. 1066 ed. similem rit. germ. et pol. habet.]

2323] — novil. [*Cat. ms.*]

8. maj. *Amst., Isak di Cordova.* 1714.

2324. — rit. germ. et pol., *Instut. Sabb.*, preces trium festorum etc., Preces prid. Novil., Perek Schira, Supplicationes et Petitiones, Hoschaanot, Maaribim, Paraschijjot, ed. auctior juxta ed. Löb Klesmer concessis privilegiis ejus 12. *Br.* 1714.

[A. דעת, sumpt. et in typogr. Baruch Buchbinder; ff. 162+36, lit. minimis. *Wf.* II p. 1470: A. 1715, v. 1701 N. 2235.]

2325] — cum Comm. etc., Psalmi cum Dav. Kimchi Comm. etc. [ad normam ed. 1681—2 N. 2184. *Wf.* II p. 1223] 4. *Dyhr.* 1714.

2326. — rit. germ.: דרך ישרה *Via recta*, per Jechiel M. Epstein, ed. auctior [v. 1707 N. 2273], Jozerot etc. hebr., III Psalmi cum ejusdem Paraphr. germ. [N. 815], Maamadot, IV חזנות germ.

4. *F. a. M.* 1714.

[A. דעת, שומע תפלה עדיך, Technnot A. דעת, fin. fer. III. 2. Ijjar, ap. Jo. Kölnner, per Elia b. Asriel Wilna; ff. 228+120+116+12.— Ed. grammat. hujus A. recusa dicitur in ed. 1724—6 N. 2364, ubi vero 1704 legendum videtur. Suppl. *Serap.* p. 91 n. 338.]

2327. סדר תיקוני ישרים *Ordo Institutionum proborum* i. e. preces rit. germ. et pol., Maaribim, Hoschaanot, Paraschijjot, Institutio Sabbati, Preces prid. Novil., II ex l. *Portae Zionis* [Natan b. Mos. Hannover] חזנות חזנות Institutiones 8. obl. *F. a. O.* 1714.

[A. דעת, ap. Mich. Gottschalk, jussu Gerson Wiener b. Naftali Hirsch לנן לנן exsul. Vindob.; ff. ca. 147+24 et Instit. non paginatis.]

2328] חפלה למשה 8. *Halle.* 1714 (?).

[*Wf.* II p. 1456 qui III p. 725 Annum non habet; ed. maxime suspecta, cf. 1710 N. 2290 et tract. Talmud. Megilla N. 1758 et *Introd.* nostram de typogr.]

2329] — parva [*Wf.* II p. 1455] 8. *Ofb.* 1714.

2330. — rit. germ., Paraschijjot (ff. 167), Hoschaanot et Maaribim (ff. 24), Jozerot, Institutio Sabbati

8. *Amst., Mos. Diaz et Simon Schammasch.* 1715.

2330a. — charta caerulea.

2330b. — rit. germ. Paraschijjot, Hoschaanot, Maaribim, Jozerot (ff. 214), II Bened. cibi, omnia cum Vers. germ., III סדר החזנות germ. (s. a.) [*Wf.* II p. 1456] 8. *Amst., Mos. Diaz etc.* 1715.

2330c. — charta caerulea.

2330d. — rit. germ. cum Comm. brevi (*Oblatio mixta*), per Simon etc., Paraschijjot etc. Charta caerulea.

8. *Amst., in typogr. Collectoris [Commentarii] Simon Schammasch b. Naftali.* 1715.

2331. — rit. pol., Paraschijjot (ff. 167), Hoschaanot et Maaribim (ff. 30), Bened. cibi, Institutio Sabbati 8. *Amst., Mos. Diaz etc.* 1715.

2331a. — charta caerulea. [sine Instit. Sabb.]

2331b. — rit. pol., Paraschijjot, Hoschaanot, Maaribim (ff. 192), cum Vers. germ., II סדר החזנות germ. [s. a.]. Charta caerulea.

8. *Amst., Mos. Diaz etc.* 1715.

1715—1716.

PRECES QUOTID.

1717—1718.

2331c. — rit. pol. cum Comm. brevi (*Oblatio mixta*) per Simon etc., Paraschijot [ff. 204], Hoschaanot, Maaribim [ff. 30], Bened. cibi etc. Charta caerulea.

8. *Amst.*, in *typogr. Collectoris etc.* 1715.

[Ed. sextuplex forsau spuria lit. tantum novo A. ענה, et mutalis Jozerot sec. rit. germ. ex edd. 1713 N.2312, ubi de errore typogr. etiam hic obvio. *Wf* II p.1456. *Serap.* p.92 n.38.]

2332. — rit. germ. et pol., Paraschijot, Maaribim, Jozerot, Selichot, Maamadot, Psalmi [N. 819] 8. *F.a.M.* 1715.

[A. תפלה לאל מכל השנה, in *typogr.* Jos. Trier Kohen, in aed. Ant. Heinscheit (היינשייט); omnia non paginata et separabilia, lit. maj. usque ad Ps. CXXIX. Expl. *Opp.* 613 O. annexum habet: סדר התחנון germ. ed. 1696, expl. *Opp.* 650 O²⁵: פון אַני מאַטן; germ. fol. 1. forsau una cum *Prec.* expressa.]

2333. — [et *Machsor*], rit. hisp. IV Ptes, scil. I Preces novil., Centum benedictiones, *Regulae mactationis*, 72 Versiculi, Precatio matutina Saadiae, II *Machsor* in dies venerab. inclus. jejunio Gedaliae, III in festa, Hoschaanot et Asharot cum Glossario, IV Ordo 4 jejuniorum 8. *Amst.* 1716.

[A. ולתהלה, ap. S. Proops; ff. 215 (ubi in fine diserte dicitur *Machsor* magnum IV ptibus) +274+224+111 cum titl. aeri incis. Disjecta sunt membra omnia *Opp.* 628+746+787 O. *Wf* IV p.1050 (ex eoque *Masch* App. p. 59) = III p.1222 n.759 b, cf. *Wf* IV p.1067b bis: A. 1715 et *Masch* App. p.59: A. 1717 ex Cat. vet.]

2334. — et *Instit. Sabb.* etc., II Paraschijot, Medicamenta superstitiosa („guter Ansprach“ etc.) et Calendarium in 15 (ט״ו) [l. 1, 50] annos [scil. 476–525] et Benedictiones fruentium „ut antea Berolini [1714] excedebatur“

12. *Dyhr.* 1716.

[A. גאָלדענע סאַבאַטאָי, in *typogr.* Sabbatai, per fil. Josef. In tit. permulta enarrantur. Parasch., lit. minimis, eadem ac in ed. 1717. In scheda *Opp.* 258 D. prave locus *Brl.* legitur.]

2335. — שער השמים *Porta coeli* i. e. Preces rit. pol. et germ. totius anni, dispositae et cum Comm. per Jes. Hurwitz [unde nuncupatur: סידור שלח *Ordo precum* (auctoris libri) *Duae tabulae foederis*, ex quo libro etiam preces, confessiones etc. insertae] cum Supplicationibus (תחנון) aliis insertis, diversis locis; Abraham Hurwitz: *Foedus Abrahami* (f.128),

Kabbalat Schabbat c. Comm. sec. Mos. Cordovero (f.158), Institutio Sabbati cum Comm. [Jak. b. Rafael Levi] in *Mischnam* (f.167), Haggada cum Comm. Jesaiae, Abot, Hoschaanot, Maaribim c. Comm. [Zebi Sundels etc.], II Paraschijot, Hymnus unitatis cum Glossar. hebr., Selichot cum Comm. [ex ed. 1681–2 N.2184] (f.30b), adjectis Selichot Jesaiae Hurwitz, Jozerot cum Comm. [Zebi Sundels etc., decurtato], III Psalmi [N.826] cum Comm. dupl. [alterius auctor Mos. di Mercado], IV Maamadot c. Comm. [Abraham Saraval], Ascher b. Jechiel: *Semitae vitae*, Scheftel Hurwitz: *Testamentum*; in omnesque partes insertae sunt Annotationes variae partim ex scriptis et ore Comttoris seu patris sui Jesaiae et aliorum per Editorem Abraham Hurwitz b. Jesaia b. Scheftel. Charta alba magna. 4. *Amst.* 1717.

2335a. — charta magna caerulea.

[A. וְאֵת תּוֹרַת עוֹלָה, IV. A. וְאֵת תּוֹרַת עוֹלָה, sin. fer. III.12. Menachem יהיא בעת הריא, ap. Ahron di Sal. Antunez (Levi); ff. 335+139+130+52, cum tit. aeri inciso. Ed. splendida celeberrima, quae posterioribus partib. sequitur ed. 1682 N.2184; cf. f.308 clausulam שער השמים. — *Wf* II p.1458.]

2336. — novil. rit. germ. et pol. [ff.88]

8. *Amst.*, *Ahr. di Sal. Antunez.* [בעתה] 1717.

2337. — rit. germ. et pol., Paraschijot, „prout impressa sunt antea *Amst.*“ [ff.288, lit. min.]

48. *Dyhr.*, *Sabb. per fil. Jos.* 1717.

2338. — [novil] rit. germ. et pol., ed. auct., cum Bened. cibi brevi (קורץ בעשן) Rabbi Nattali b. m. 8. *F. a. M.* 1717.

[A. בעתה, in *typogr.* nova Mich. b. Salman b. m. Hanau, in aed. Jo. Kölner, „lit. *Amst.*“ [maj.]; non pagin.]

2339. — novil. rit. hisp., 16. *Amst.* 1718.

2339b. סדר ה' הענייה *Ordo 5 jejuniorum*, rit. hisp. 16. *Amst.* 1717.

[A. בקשה, ap. Ahr. di Sal. Antunez; ff.6 (+218, ubi בקשה mystica ex ritu palaest. incip. ידיר נפש אב הרחמן (Mos. Sacut?); lit. med.

b) A. בעתה, ff. 220. *Wf* IV p.1066 n.759 [b], *Mich.* 3138. Sunt 2 partes edd. majoris quadripartitae.]

2340] — rit. germ. et pol., ed. parva [Wf. IV p.1066] 8. *Amst.*, *S. Proops.* 1718.

2341] — et Eisak Tyrnau: *Ritualia* [Wf. III p.86] [4] *Dyhr.* 1718.

2342] — cum Vers. germ. [dub.] II סדר התחנון germ. 4. *Prag.* 1718.

1718—1720.

PRECES QUOTID.

1721—1723.

- [Techinnot exstant *Opp.* 1516 Q. ⁵⁶ excusa ap. Nepotes Mos. Kaz (*Serap.* p. 78 n. 317) sub Carolo; ff. 16. In epigr. Preces hebr. cum Vers. verbali germ. finitae dicuntur („dermit hat die הפלה mit לה"ק und mit deutsch ausgelegt Wort für Wort פסוק um פסוק ein End" etc.), quod cum Vers. interlucari eodem A. impressa (N. sequ.) magis quadraret, quam cum Vers. jam 1710 (N. 2292) expressa.]
2343. — rit. germ. et pol. cum Vers. [germ. vetere paululum mutata] interlineari per Michael b. Abraham [Abot sine Vers.], accedunt טיטש החנות *Supplicationes* 4. *Wilm.* 1718.
- 2343a. — mb.
- 2343a. — charta maxima [Hymnus unitatis compactus ex l. Machsor].
- [A. ובעת, ap. Hirsch b. Chajjim, corr. Jehuda Arje b. Zebi ex Krotoschin Rabb. Carpentras. *Wf.* II p. 1457 in fol. et in 4. IV p. 1067. *Serap.* p. 92 n. 338.]
2344. — novil. rit. germ. et pol. sine punctis 12. *Jesn.* 1719.
- [A. עברו את (in scheda *Opp.* 222 D. neglecta lit. ו A. 1713!), in typogr. Israel b. Abraham ז"ל; ff. 160, lit. med. seu min.]
2345. — totius Anni, ed. magna, Psalmi et Maamadot (Fragmentum) 4. *Prag.* 1719.
- [16 ff., lit. med. seu maj., compacta sunt *Opp.* 1549 Q. ad supplendum Machsor *Crac.* 1608.]
2346. — [novil.], rit. germ. et pol. 8. *Wilm.* 1719.
- [A. טוב להורות יי, ap. Hirsch b. Chajjim; plagg. 14, lit. max.]
2347. — ררך ישרה *Via recta*, per Jechiel M. Epstein 4. *Jesn.* 1720.
- [A. וחתן תה, in typogr. Israel b. Abraham, jussu et imp. Isak Eisak b. Zebi H. Lewi ex Kalisch, socio typographo, corr. Zebi H. b. Meir ex Janow prope Torbin; ff. 156, scil. preces tantum, cum Constit. germ. (ita corr. *Wf.* III p. 1223; *Serap.* p. 90 n. 338). Caetera quibus add. posteriores (v. 1714 N. 2326) aucta, in *Opp.* 1461 Q. non exstant, sed forsitan huc pertinent החנות germ. „in 8." ap. *Wf.* IV. p. 1065, *Serap.* p. 80 n. 330.]
2348. — rit. germ., figura *Candelabri*, ארח חיים ארח חיים (*Semita vitae compend.*) [i. e. Ascher ben Jechiel, §§ 54], Jozerot, etc. II הפלה עיר"ה סדר חרות יכ"ק (*Preces prid. Novil.*), Psalmi [N. 838] etc., III סדר החנות germ. [sine tit.]. 4. *Wilm.* 1720.
- 2348a. Preces prid. Novil. et Psalmi et Hymnus unitatis. mb.

[A. הפלה לעני, ap. Hirsch b. Chajjim; ff. 312 + 112 + 14, lit. max. *Wf.* III p. 1223. cf. Machsor ed. 1719 N. 2536.]

2349. — novil. rit. germ. et pol. 8. *Amst.* 1721.
- [A. ועתה, ap. S. Proops; ff. 80. *Wf.* IV. p. 1067.]
2350. — rit. germ. et pol. cum Constitutionibus collectis per Sal. London [1712 N. 2300], Hoschaanot, Maaribim, Benedictiones fruentium, Abot, Paraschijot, Haggada [ff. 8.], II Jozerot etc., (III) Maamadot, Preces prid. Novil. [ff. 10.], Psalmi [N. 841] mb.
8. *F. a. O.* 1721.
- [A. יהללו ap. Mich. Gottschalk, imp. et jussu Gerson Wiener, „lit. Amst." (med.); ff. 166 + 8 et 108 + 10 + 100. Tit.: חלק שני „Pars II" ante Jozerot in nostro tantum expl. *Opp.* 6110. exstare videtur, cf. supra p. 298.]
2351. — ררך שיח השרה *Via meditationis agri*, per Asriel b. Mos. etc. [v. N. 2313], accedit חתנה Supplicatio ex Hierosolymis advecta 8. *Wilm.* 1721.
- [Ap. Hirsch b. Chajjim; ff. 8 (Approbb. et praef.) + 106, ubi Abot incipiunt, paginatio vero desinit etc., lit. max.]
2352. — novil. rit. germ. 8. maj. *Amst.* 1722.
- [In domo et typogr. Isak di Cordova (דיקורדוה, in fine קורדאוה (די קורדאוה „wohnt in der kurze Kirch-strasse bei der Vesper-Gass"; ff. 80.)
2353. — rit. germ. et pol., cum Kaddisch, precibus circumcisionis etc., Jozerot etc., Psalmi et Maamadot [*Wf.* IV p. 1066] 12. *Amst.*, *S. Proops.* 1723.
2354. — rit. germ. et pol. Abot, Hoschaanot etc., Paraschijot, Hymnus unitatis, II Psalmi et Maamadot [*Wf.* IV p. 1066] 32. *Amst.*, *S. Proops.* 1723.
2355. — rit. germ.: ררך ישרה *Via recta* per Jechiel M. Epstein, „ed. auctior IV." [v. 1714 N. 2326], Jozerot etc., III Psalmi cum ejusdem Paraphr., germ. [N. 846], Maamadot, IV סדר החנות germ. 4. *F. a. M.* 1723.
- [A. כשר יבואו, sin. fer. III. 9. Adar II., ap. Jo. Kölner; ff. 193 + 96 + 102 + 1 + 12, dupl. tit. *Suppl. Serap.* p. 92 n. 338.]
2356. — novil. rit. germ. et pol. 8. *Ofb.* 1723.
- [A. תפלה עברך, per typogr. Israel b. Mos. (בהר"ר טשה שליט), in typogr. Bonaventura de Lannoy (באנא פננטורה דעלא נאיי), ff. 95, lit. max. In medio portae tit. lit. F. R. junctae cum Corona.]

1724—1727.

PRECES QUOTID.

1728—1840.

2357] — [novil.] rit. germ. et pol., Abot sine punctis [Wf. IV p.1066]

32. *Amst.*, *S. Proops.* 1724.

2358] — rit. pol., Instit. Sabb. [Wf. IV p.1066]

4. *Amst.*, *S. Proops.* 1725.

2359] קרבן מנחה *Oblatio vespertina*, preces rit. germ., Jozerot etc., Psalmi et Maamadot [Wf. IV p.1067]

4. *Amst.*, *S. Proops.* 1725.

2360. — novil., Abot, Semiroth Sabb.

8. min. *Jesn.* 1725.

[A. הנשמה תחלה יח, in aed. Israel b. Abraham; ff. 102, „lit. novis“ med. Lineatim respondent edd. N. sequ. et N.2364.]

2361. בית תפלה *Domus precatationis*, i. e. Preces novil. cum Sal. Hanau Comm.

8. *Jesn.* 1725.

2361b. Salman Hanau: *Portae precatationis* u. s.

[A. וְהַתְּפִלָּה, tit. b) etiam in marg. sup: בֵּית שְׁמֵרָה

(1725), ap. Israel b. Abraham, imp. Mos. b. Ascher Kohen Hallensis; ff. 80+48, cf. ed. praec.]

2362] — [novil.] rit. germ. [Wf. IV p.1066]

8. *Amst.* [*Proops?*] 1726.

2363] — rit. hisp. et Calend. 8. *Amst.* 1726.

[A. וְהַלֵּל לַפֶּגֶשׁ i. e. 5486, corr. juvenis Sal. Jeh. Leon Templo; ff. 243 et „Tabla de Gu de las horas en que se toma Sabath etc.“ hisp. *Mich.* 5176.]

2364. — sec. ed. grammaticalem F. a. M. A. 1714 [l. 1704? N.2255], Paraschijot, Abot, Institutio Sabbati etc., Constitutiones lavandi manus et Phylacteriorum, II Psalmi et Calendarium in 14 [15] annos (486-500)

8. *Jesn.* 1724-6.

[Ff. 232. Tit. A. 1724 jam Psalmorum [v. N. 870] mentionem facit, quos (ff. 71) sequitur f. γ (701) Calend. inde „ab A. 486, in quo stamus“ (velsumus) etc., forsan finitum exeunte A. 1725 (cf. N.2361), in typogr. Israel b. Abr., corr. Elieser L. b. Abraham, nepos Sam. Ostroh Lissensis, lit. med.]

2365. — cum Comm. excerpto פתח שְׁעֵרִים (*Januae portarum*), continet: *Portae Zionis* [ex Natan b. Mos. Hannover], חֵיקוֹן הַצֹּהַר, שְׁמוֹרִים לְבוֹקֵר, precatio matutina c. Comm. שְׁעֵרֵי רַחֲמִים (*Portae misericordiae*) (f. 5), I. *Arcanum Dei* de Circumcis. c. Comm. (*Sceptrum aureum*) et Benedictiones cibi [f. 21b], Institutio Sabbati cum Comm. (*Custodiens Sabbatum*) [f. 24], Jozer et Musaf in 3 festa et Abot, ex libris et MS. David de Lida edid. suaque nonnulla adjecit filius Petachja

f. F. a. M. 1727.

[Ff. 74, sed post f. 4 iterum f. ב et ד. Pars est collectionis: *Manus omnium in eo*, v. Dav. de Lida.]

2366. — cum Vers. interlin. [ut 1718 N.2343] 4. *Sulzb.*, *Sal. b. Ahr.* 1728

[Wf. IV p.1067. *Serap.* p.92.]

2367] — rit. hisp. [Wf. ib.] 8. *Amst.*, *S. Proops.* 1729.

2368] — novil. rit. germ. et pol. cum prec. fest. etc. [Wf. ib.] 8. *Amst.*, *S. Proops.* 1730.

2369] — rit. germ. Jozerot etc. Psalmi etc., cum Vers. germ. [Eljakim b. Jakob?], חַמְדָּה germ.

8. *Amst.*, *S. Proops.* 1730.

[Wf. IV p.1067 cum ed. 1714 jungit, ita corr. *Serap.* p.92 n.338.]

2370] — rit. hisp. [Wf. ib.]

32. *Amst.*, *S. Proops.* 1730.

2371. rit. germ. [ed. parva], Psalmi

[Wf. ib.]

12. *Sulzb.* 1730.

2372. — rit. pol et germ. [Paraschijot, Psalmi et Maamadot etc. c. Vers. germ. etc. in tit.]

8. *Wandsb.* 1732.

[A. אֵלֹוּ פִּי קִרְאֵתִי, f. 44b incipiunt „Neue deutsche תְּחִנּוֹת“, nec ultra impressum videtur, cf. Proph. prior. N. 899. Suppl. *Serap.* p.92 n.338.]

2373. — חֶסֶד לְאַבְרָהָם *Benignitas erga Abrahamum*, i. e. Preces cum rituali kabbalistico per Abraham Tubijjana (cum Nott. aliquot MS.)

4. *Smyrn.* 1764.

[A. בְּחֶדֶשׁ הַעֲבוּר תְּחִנּוֹתֵי, ap. Jak. b. Sam. Valensi; *ED. PR.* videtur, repetitaque ap. *Mich.* 1528.]

2374. — cum Vers. angl. per B. Meyers et A. Alexander

8. *Lnd.* 1770.

[A. לְסֹדֶר (!) תְּהוֹם אֵל תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹלֵי, (Ps. XLII, 8), „printed by W. Take for the translators“; pp. 202 hebr. et 215 angl., cum indice subscriptentium laudandi digno.]

2375. — et Jozerot

8. *Rödelheim.* 1818.

[Una cum Pentateucho N.960-963.]

2376. Ordnung der öffentlichen Andacht für die Sabbath- und Festtage des ganzen Jahres. Nach dem Gebrauch des Neuen-Tempel-Vereins in Hamburg. Herausgegeben von S. J. Fränkel und M. J. Bresselau [hebr. et germ. lit. germ.]

8. *Hamb.* 1819.

2376b. Ordnung der öffentlichen Andacht für den 9. des Ab und das Purim. Nach dem Gebrauche des Neuen Tempelvereins [hebr. et germ. lit. germ.]

8. *Hamb.* 1828.

2377. — et Hymni Sabbatici

8. *Brt.* 1834.

[Una cum Pentateucho 1833 N. 976.]

2378. — rit. hisp.

12. *Lir.* 1840.

[A. שֶׁשׁ, ap. Sal. Belporte (בִּלְפֹּרֶשִׁי) et Socca; ff. 92. f. 18 exstat *Candelabrum* cum Psalmis.]

1840—S. A.

PRECES QUOTID.

S. A.

2378b. ספר מעורי ה' *Liber festorum Dei*, i. e. Machsor 3 festorum rit. hisp., cum Constitutionibus et Institutionibus, adjectis precationibus (תפלות) processionis cum voluminibus legis in Simchat Tora per Ch. D. J. Asulai, Hymnis coenae chaldaicis auct. Benjamin Natan b. Elischa Chajjim, כתובה לחג השבועות (f.186) et Ruth cum Vers. bisp. 12. *Liv.* 1840.

[A. ביום לנס ולקחתם, ap. Sal. Belporte et Socc.; ff.214.]

2379. תפלת ישראל עם דרך החיים *Preces Israelis sum Via vitae*, i. e. preces rit. pol. cum Constitutionibus per Jakob [Rabb.] Lissa, corr. per M. Letteris 8. *Prag., Haase.* 1841.

2380. — שפה בורה *Labium purum*, ed. W. Heidenheim cum praef. germ., ed. auct. XII, cui accedit Hymnus unitatis et benedictio sacerdotum [ff.164+12]

8. *Rödelheim, Lehrberger et Co.* 1842.

2381. — הגיון לב *Meditatio cordis*, i. e. preces cum Comm. (*Fons benedictionis*) de origine atque aetate precum per L. Landshut et Comm. seu Indice locorum in tract. Abot per W. A. Meisel, inserta sunt (p.94) Constitutiones (*Jucunditas rerum pretiosarum*) per Jos. Toamim, edid. cum Addit. suis H. Edelmann [pp.546]

8. *Königsb., A. Samter.* 1845 [revera 1846].

2382. — תהלה ישראל *Laus Israelis*, cum Annot. (*Oculus benedictionis*) de origine et aetate Precum excerptis maxime ex Comm. L. Landshut [N. praec.] per H. Edelmann [pp.322]

8. *Königsb., A. Samter.* 1845 [revera 1846].

2383. — sec. Isak Loria cum Constitutionibus ex ritu Chasidaeorum per Schneior Salman ex Ladi [Ed. nitida] 8. *Wilna.* 1849.

EDITIONES S. A. AUT INCERTI TEMPORIS.

2384. — Fragmentum mb.

8. min. [*Brixiae. Saec. XV.*].

[Ed. hucusque ignota. Incipit Fragm. nostrum medio cantico Mosis (אז ישיר), quod ad preces matutinas spectat, registrum in marg. inferiore ו-י, respondet itaque f.25-56; pagina linn. 17 cum lit. custodibus in media pagina, lit. videntur Brixenses, initia et inscriptiones typis maj. Exstat supplicatio (הירצון) in dies singulos secundum sidera et angelos (יום יום ויום), quam unde hauserit Natan b. Mose Hannover in l. *Portae Zionis*

Porta III. hucusque ignotum fuit, quamque in MS. *Saraval* N.66 inveni. Cf. חזקוני מירושלים N.3338.]

2385] — 12. [*Brixiae. Saec. XV.*?].

[Elohim per ך expressum, tetragramm. per ם; pag. linn. 14. Fragm. ap. *Rof. Annal.* p.148.]

2386] — [rit. germ.], Haggada, Abot

8. lat. [*Brixiae seu Bononiae Saec. XV.*?].

[Ed. ignotae typi plerumque quadrati medii Brixiensibus similes, partim, ut in Haggada, etiam rabbinici, adest signum Rafe, punctatio caeterum imperfecta, impressio iniqua, paginatio vel registrum deest, occurrunt custodes media pagina; ה. אלהים cum Expl. imperf. vidi ap. *Atm.* incipiens prec. עלינו et והוא ברכה נשואין et ברכה הלכנה et ברכה נשואין, desinit forsitan precatione dierum venerabilium.]

2387] — [rit. germ.], Haggada, Abot, Hoschaanot, Maarabot, Jozerot. 8. [*per Soncinates, Saec. XV. vel ineunte XVI.*?]

[Ed. quoque ignotae charta crassa, character quadratus triplex et rabb., custodes media pagina rariores Kamez jam puncto cum Patach confluxo expressum, Expl. impf., quod vidi ap. *Atm.*, incipit precatione עלינו prec. matut. Jozerot medio f. verso incipiunt inscriptione non generali sed speciali: יוצר לשכר; בראשית, ultimum, qui adest, hymnum in circumcisionem אפני אפני exhibet plag.36.]

2388. — rit. germ. et pol., Paraschijjot, תפלה ערב ר"ה i. e. *Preces prid. novil.* [f.245], sine punctis 48. *Amst. in typogr. et jussu Im. Athias s. a. [ca. fin. Saec. XVII].*

[In marg. sup. f.245-264: ערב י"ק. Typoth. Benj. Wolf b. Ascher Anschel inde ab A.1692 ap. patrem composuit, unde ed. nostra superior vid.]

2389. — [novil.] lit. rabb. sine punctis

4. s. l. e. a. [*Crac.*(?)*Saec. XVII.*].

[*Opp.* 447 Q; ff.14 sine tit., pertinent forsitan ad Isak b. Noah: *L. memoriae.*]

2390. — rit. hisp., cum Jak. [Rabb.] Lissa Constitutionibus (*Viavitae*) et Instit. Sabbati ed. III.

8. *Czernowitz, A. M.* 629 (*sic*).

[מה נראה הסדר הזה אין זה כי אם בית אלהים, vel subtrahendum videtur, ut efficiatur A.1829 vel 1839.]

2391. — novil. rit. pol. et germ., Abot, Bened. cibi, Hymnus unitatis, Schemona-esre dierum venerabilium, acced. Semiro [et Kriat Schema, in tit.] 8. *F. a. O., Mich. Gottschalk, sub Rege Fr. Guil. s. a. [1701-18].*

[Jussu et impensis Isak seu Itzig Drucker ex לאסניבאך (Lakenbach?) in Hungaria, cf. ed. *Prag.* 1713 N.2318, quam sequi vid.]

S. A.

PRECES QUOTID.

S. A.

2392. — [novil.] cum Comm. gramm., qui impressus est F. a. M. 1704 [N. 2255] [i. e. *דָּרָךְ שִׁיחַ* (השדה); acced. [lit. min.] Abot, Preces prid. Novil., Bened. cibi 16. *F. a. O., Mich. Gottschalk s. a.* [Init. Saec. XVIII.]

2393. — totius Anni et *Institutio Sabbati* cum Comm. *Oblatio Jakobi* [Jak. b. Rafael Levi] 16. obl. *Fürth, typogr. defuncti Jos. Schneior s. a.* [1692-8].

[Plagg. 42 non pagin. — Ed. aliam v. ad calcem I. אורחות צדיקים inter Anon.]

2394. — rit. pol., secundum Annot. grammatici magni Sabbatai [b. Isak]; Paraschijot, Selichot, Jozerot, Hymnus unitatis, Psalmi, Maamadot, Kinot, Eisak Tyrnau: *Ritualia*

4. *Lubl.* 1678 [1648?].

[Fragm. ff. 38 *Opp.* 1505 Q., tit. A. *תְּרַבָּא נְאֻלָּה בְּמַדְרָה*, in typogr. erecta per Zebi b. Kal. Jafe; unde λ magnum certe erroneum, praeterea lit. λ forsan magna expressa, manu aliqua mutata; forte litt. הוֹב A. 1648 indicatur, quo A. officina illa quievit, vel destructa, et continuatio fragmenti nostri prohibita est.]

2395] — [rit. pol.] Psalmi et Maamadot [N. 1054] 4. *Prag., Mos. b. Bezalel, sub Rudolpho* [1600-10].

2396. — [rit. pol.], Hoschaanot, Maaribim, Selichot, Paraschijot. mb. 16. *Prag.* [ca. 1611-16].

2396b. — Jozerot rit. pol. [precaiones et hymni varii?] mb. 16. *Prag., Mos. b. Bezalel* [ca. 1611-1616].

[*Opp.* 255 D. initio MS., sed tit. non depictus; plagg. 33, ubi plag. א ו, 6 exstant 72 Versiculi, in fine typoth. Mos. b. Jak. Gelhaar et Abr. b. Kal. ex Hanau; lit. med. seu min. (cf. Pent. N. 1026).

b) *Opp.* 302 D. tit. destit. Octonionis 16. Jozerot אַמְרֵי אַמְרֵי primus numeratus (24), ult. אֲוֵרָה, dein epigr. ubi nomen typogr. et Ascher b. Naftali seu Anschel b. Herzal אִשְׁ (Altschüler), sequuntur nonnulla plagula una (א signata), quae in ed. 1536 N. 2073 ad calcem precum ante Jozerot, in ed. 1717 N. 2335 ad calcem prec. matutinae inscriptione הַחֲנוּת excusa, ut Credo [Saadiae] הַאֲדָרָה וְהַאֲמוּנָה, אֲתָה הוּא אֱלֹהֵינוּ, הַהֲבָרָךְ 3 precaiones (הַחֲנוּת), scil. רִבּוֹן כָּל יוֹדֵךְ pro quaestu, אֵלֵינוּ הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ הַעֲלֹמִיּוֹת סֶלָה לְכָל חַסְדֵינוּ, Sat. I. Gabirol precatio (הַפְלָרָה) inc. שׁוֹכֵנִי בְּתֵי הַכֶּסֶד (הַפְלָרָה) inc. שׁוֹכֵנִי בְּתֵי הַכֶּסֶד [Jeh. Chasid?] et bened. sacerdotum, quae igitur ad Preces pertinere videntur. Ed. rara, desid. ap. Zz. Z. G. p. 298.]

2397. — rit. pol., Hoschaanot, Maaribim, Paraschijot (-f. 173), Kabbalat Schabbat etc., Preces prid. Novil. 24. *Prag., Nep. Mos. Kaz, sub Josepho s. a.* [ca. 1709].

[*Opp.* 230 D. compactum habet tit. Calend. A. 469.]

2398. — [novil.] et in dies venerabiles, Abot additis Benedictionibus fruentium, sine punctis 48. *Prag., Nep. Mos. Kaz, sub Leopoldo, s. a.* [ca. Init. Saec. XVIII.]

2399. — sine punctis cum Comm.

8. [*Prag.* 1615?].

[*Opp.* 166 O. lit. minimis, forsan una cum libro עֵץ טַשְׁפַּט, qui vero in expl. alio sine Precibus. Similima est ed. Han. 1628 sine Comm. N. 2130 ut et preces s. p., quae praecedunt edd. nonnullas Machsor recentiores.]

2399A] — *Fragm.*, v. Prec. Sabb. N. 3155.

2400. — [rit. germ.?] 32. *s. l. e. a.* [*Sabion.* 1555?].

[*Rof.* libri stamp. p. 49. 79; in Ann. Sab. desid. Cf. supra ed. 1555 N. 2082.]

2401] — rit. germ. [ed. parva], Abot

32. *Ven. s. a.* [1517-49].

[Ff. 188, ut vid. ex off. Bombergiana, expl. mb. ap. *Alm.*]

2402. — [rit. germ.], Haggada, Paraschijot, Selichot (f. 67), Maaribim, Hymnus unitatis (f. 105), Jozerot (f. 114) 4. [*Ven. ca.* 1648-57].

[*Opp.* 1466 Q. ff. 4 primis, paucisque ultimis particulae Jozerot (a f. 163) destitutum, instructiones ling. germ., columnae binae linea cinctae, cf. Num. sequ.]

2403. — rit. germ., Haggada, Paraschijot (-f. 128) etc., Selichot (f. 213b), Hymnus unitatis (f. 335) 8. [*Ven. ca.* 1648-57].

[*Opp.* 588 O. f. 1-43 et fine destit., textus linea duplici cinctus. Signatura אִשְׁכְּנֵי, i. e. rit. germ., demonstrat ed. simul ritus alius excusum esse; cf. A. 1657 N. 2151 et A. 1647 N. 2143 (et Pentat. N. 1016). Typi iidem videntur ac ed. praeced. et Instit. noct. Pentec. 1648 N. 3046 et 1674 N. 3051.]

2404. — rit. hisp., hisp. [lit. lat.] versae per medicum etc. (*Orden de oraciones* ... en leng. ebr. y vulgvar español, trad. por el doct. Isaac fijo de don Semtoib [Schemtoib] Cavallero)

12. *Ven. s. a.* [Saec. XVI].

[Tit. hebr. et hisp.; ff. 322. Librum recenset jam „Index et Catal. libr. prohib. a Quiroga ed.“ Madr. 1583 f. 69 verso. Corr. *Wf.* II p. 1459, cf. III n. 1279b.]

2405] — [*Machsor*] rit. hisp. in dies venerabiles 8. [*Ven.* 1597-1610].

[Expl. tit. destit. (Zz. Z. G. 259) f. 383 clausulam habet חַסְדֵינוּ sed custodem וְכִרְאוֹת; epigraphis (f. 384) Isak Gerson, qui Corr. videtur, data fer. V. 7. Elul לְבַעַן פ' יִשָּׁב לָךְ וְהִאֲרַכְתָּ, quod sec. Calend. cum A. 1597. 1600. 1603. 1604. 1607. 1610 quadrat, laudatur editor Mos.

S. A.

PRECES QUOTID.

VERSIONES.

Elischama fil. Isr. Sifroni patri praestans (יִשְׁרָאֵל בֶּן־סִיִּרְוֹן). Preces diei expiationis inc. f.150b; typi majores.]

2406. — [Machsor] rit. hisp. in dies venerab.

8. [Ven. Saec. XVII].

[Opp. 304D. tit. destit. inc. יִשְׁרָאֵל הַרְדֵּם; ff. 243, in fine precatio vespertina exeunte die expiat. Typi sunt minores ipsis typis ed. 1598; forsitan est ed. 1672 N.2173.]

2407] — [rit. hisp.] 12. [Ven. ca. fin. Saec. XVI].

[Fragm. vid. Opp. 282D., ubi f.26-54 Menachem Asaria: *Ordo cultus*, q. v.]

2408] — rit. rom.

12. *Veron. s. a.*

v. 1648-9 N.2148.

2409. — rit. germ. et pol., Hoschaanot, Maaribim, Paraschijot, Psalmi [N.1056], Maamadot

16. obl. *Wilm., Is. Jüdeis, sub Wolfg. Jul.*

s. a. [1670-90].

[Ff.488; lit. min. *Wf.* II p.1456.]

2410. — et Institutio Sabbati sine punctis

4. *s. l. e. a.* [Saec. XVII?].

[Lit. minim. quadr.; ff.14. *Opp.* 1564 Q⁹.]

2411. — [Fragm.] Sal. Ibn Gabirol: *Corona regni*, et Jos. Ibn Wakkar: *Hymnus unitatis*

8. [Saec. XVII?].

[*Opp.* 666 O. f.155-63 dein f.קסד, קנו, יקנה!]

VERSIONES.

2412] — [rit. germ. seu pol.], Haggada, Abot, Hoschaanot, Maaribim, Germ. per Anonymum, una cum textu hebr. A.1562 N.2086; 1594 N.2102; 1599 N.2109; 1676 N.2176; 1687 [sine Maarib.] N.2190; 1705 N.2261; 1710 N.2290.

2413] — u. s. et Jozerot, una cum textu hebr. 1713 N.2312b; 1715 N.2330b.

2414] — novil. tantum, una cum textu hebr. A.1696 N.2207b; 1700 N.2232; 1710 N.2290.

2415] — ed. impf., A.1732 N.2372.

2416] — [rit. germ. et pol.] Haggada, Abot, Hoschaanot, Maaribim, accedit ex Vers. Abigdor Sofer ex Eisenstadt: *Hymnus unitatis*

4. [*Crac.* seu *Prag.* exeunte Saec. XVI. vel ineunte XVII?].

[Ed. ignotam possidet *Polak* (Intro. in Machsor p.5 nota). Abigdor non Interpres Precum etc. fertur [ut putavit *Sabb.* ap. *Wf.* II p.1457 cf. Ip. 12 n.26, qui edd. cum textu et sine textu atque Precum quotid. et Machsor confundit! cf. *Serap.* p.90 n.338] in ed. nostra et sequentibus, sed Hymni unitatis tantum, qui seorsim A.1609 (N.3316) editus, unde verisimile non

est, Preces nostras antea editas esse, cum edd. cum textu usque ad A.1599 hymnum sine Versione exhibeant. Id unum certe constat, Abigdor Interpretem Precum non fuisse, quae jam A.1564 repetitae, MS. praeterea jam A.1536 exstant in Cod. *Opp.* 1489A Q., de quo vide Cat. nostrum suo loco. Cf. ed. Prag. infra N.2419.]

2417. —

4. *Amst.* 1650.

[In aed. sociorum, Jehuda b. Mardochai et Samuel b. Mos. Levi. Appd. vid. Supplicationes germ N.3170. *Wf.* ib. *Serap.* ib.]

2418. —

8. [*prope F. a. M. paullo post* 1674].

[*Opp.* 450 O., ut vid. una cum סנהדרין germ. et l. הים ישר, i. e. Vers. germ. libri ישר (q. v. inter Anon.), qui inscribitur *F. a. M.* 1674 (unde *Sabb.* ap. *Wf.* II p.1457 infra, et forsitan rit. pol. hebr. ap. *Wf.* II p.1456 supra), qui vero spurius. Ed. 1684 ap. *Wf.* II p.1456 infra eo magis suspectam habeo, quum ed. 1687 addat, quam cum textu recensuimus, aliasque recenseat *Wf.* edd. germ. mere fictitias ut 8. *Hamb.* 1710 (v. N.2291 et cf. *Serap.* p.91)! cf. et N. sequ.]

2419. — 4. *Prag. s. a. sub Leopoldo* [1661-88].

[Magna in Catal. et ap. Bibliogr. confusio ex varie compactis Codd. orta. Ed. Prag. s. a., quam habet *Sabb.* (ap. *Wf.* II p.1457 infra), certe ante 1680 expressa, forsitan est prima hujus generis (N.2416); co-dex verum noster *Opp.* 1468 Q., cujus tit. partim oblitteratus, certe non est ed. 1600 (*Melz* ap. *Zz.* Z. G. 298 n.227). „A. 1688 per nepotes Mosis Bock“ (!) ap. *Wf.* II p.1457 supra (unde. ap. *Zz.* Z. G. 265 nepotes Mos. Bak fictitii!) certe ex nostro cod. fictum. Compacti enim sunt Psalmi ed. 1661-8 iidem ac *Opp.* 144 Q. (v. N.1272) 12½ Quatern., et Maamadot (N.2824) eadem quae in expl. *Opp.* 145 Q. compacta cum Psalmis ed. 1688 (N.1271 ubi de *Wf.* II p.457). Edd. 2 Psalmodum usque ad Ps. CV. ad amussim congruunt, sed in ed. 1661-8 et in Precibus nostris lineola super vocem גוֹט (Deus) recta, in ed. 1688 curva (uti in edd. veterioribus Crac. et Prag. reperitur); character vero Precum et Maamadot congruit non modo cum character Psalmodum sed etiam aliorum librorum cognatorum: 72 Versic. (N.3306), Ritual., Abot, Kabbalat Schabbat et Techni-not, germ. 1688 vel 1682-8 ap. Nepotes Mos. Kaz expressorum (junctum in Cod. *Opp.* 1277 Q.), unde A. 1688 notat Cat. ms. ad Maamadot et *Wf.* ad Preces.]

2420] — cum Paraschijot, Jozerot, Selichot, Psalmis, Maamadot 4. *Amst.* 1704 et 1711.

[*Wf.* IV p.1067, *Serap.* p.90. Ed. utraque suspecta. V. praeterea שירה פרק N.3297.]

VERSIONES.

PRECES QUOTID.

VERSIONES.

2421] — Haggada, Abot, Hoschaanot et Selichot, germ. per Eljakim b. Jakob, una cum textu hebr. A.1705 N.2258; 1714 [acced. Jozerot] N.2321; 1730 N.2369(?).

2422] — novil., in Vers. interlin. redegit Michael b. Abraham Kohen Merkerliebch, una cum textu hebr. A.1718 N.2343 [2342(?)]; 1728 N.2366.

2423. Gebete der hochdeutschen und polnischen Juden aus dem Hebräischen übersetzt und mit Anmerkungen begleitet von J. A. Euchel [Anhang enthaltend *Massechet Abot*] [lit. germ.] 8. Königsb. 1786.

2424. Gebete der Juden u. s. w. Aus dem Ebräischen übersetzt mit Anmerkungen von J. Euchel. Zweite ganz umgearbeitete Ausgabe [lit. germ.] 8. Berl. 1799.

2425] Ordnung der öffentlichen Andacht u. s. w. Nach dem Gebrauch des neuen Tempel-Vereins in Hamburg u. s. w., una cum textu hebr. N.2376 (1819-1828).

2426] — Anglice per B. Meyers et A. Alexander, una cum textu hebr. N.2374 (1770).

2427] — rit. hisp. Hispanice [lit. lat.] per Isak b. Schemtob Cavallero, una cum textu hebr. N.2404.2123 (ante 1583. 1622.)

2428. Orden de los oraciones del mes [recognovit atque auxit Manasse b. Israel], *Hilchot sehita* [decurtavit idem, p.541] [lit. lat.]

32. *Amst.*, 1. *Hesuan* 5397 [*exaunte* A. 1636].

[Omnia hisp. lit. lat. pp.548, praeter „*Kadis*“, benedict. in Talit etc. (p.537), quae hebr. sed lit. lat. Epilogus etiam de *Calendario* loquitur, sed desideratur in Cod. Bod., cf. *Wf.* II p.1342.]

2429. Orden de oraciones de mes Arreo I. Sin Boltar. De una a otra parte etc. y la orden de Hanucah etc. Purim y Pascuas etc. y Osanot etc. conforme a lo que se dize nel K. K. talmutora (*sic*) de *Amst.* Añadido nuevamente un *Calendario* de fiestas Ayumos etc. [lit. lat.]

8. *Amst.* 5419 [1659]. *En casa de Joris Trigg.*

[Pp. 476+16 scil. Orden de *Selichot* et Calend. in A. 5419-27. Cf. ed. Ferr. 1555 ap. *Wf.* III p.1201 et ed. *Amst.* 1619 ap. *Wf.* II p.1342.]

2430. מַחֲזֹנֶן Orden de Ros hasannah y Kipur, trasladado en Español, y añadido el *Selichot*, el qual se dize quarenta dias antes del dia de Kipur en las madrugadas etc. [lit. lat.]

8. s. l., per Franc. de Mendoça e Comp. prim. de *Nisan* 5364 [1604].

[Ff. 263; desid. ap. *Wf.* II p.1343, qui similem recenset ed. 1588 „*Maguntia*“ (?), cf. ed. Ferr. 1553 ap. *Wf.* III p.1201. *Rof.* Ferr. p.63. Ed. *Amst.* 1617 recenset Cat. *Saraval*.]

2431. מַחֲזֹנֶן de las oraciones del anno; parte tercera contiene todas las Thephilot de las Pascuas con un amostrador circular del Homer, una excelente paraphrasis en los perakim y todos los 613 preceptos por admirable disposicion, dispuesto y reformado por Manasseh b. Israel [lit. lat.] 8. *Amst.* 5410 [1650]. *En la estampa de su hijo Sam. b. Isr. Soeiro.*

[Ff. 232. *Wf.* III p.1201, cf. II p.1343 de caeteris 2 ptibus. De Vers. Capp. patrum cf. N.1513A nota.]

2432. Orden de Ros Asanah y Kypur, y añadido el *Keter Maichut* [Sal. J. Gabirol] [lit. lat.] 8. *Amst.*, en casa de Joris Trigg. 5412 [1652].

[Industria y dispena del D. Efraim Bueno y Jona Abravanel; ff.478. Praecedunt *Selichot*.]

2433. Orden de los 5 Tahaniot [lit. lat.] 8. *Amst.* 5390 [1630].

[„En casa de Manasse b. Israel, por orden de los Señores Efraim Bueno y Yona Abravanel; ff.222.]

2434. — [lit. lat.] 8. *Amst.* 5408 [1648].

[„En casa de Nic. de Ravestein, por orden de los Señores Efraim Bueno y Yonah Abravanel“; ff.425. Ed. priori respondet, in fine tantum nonnulla mutata. Cf. *Wf.* III p.1208.]

2435] סֵדֶר הַפְּלוֹת *Ordo precum* [rit. ital.], Italice per Jakob Israel 8. *Fano.* 1505.

[Fin. 7. Marcheschwan 266 per [Gers.] Soncino. „Ignota ac rarissima editio, quae exstat in Biblioth. publica Mutinensi. Statim incipit liber hoc tantum praefixo titulo(?): Questo sono li 72 פסוקים che si dice la dimane.“ *Rof.* Ann. p.2 n.7.]

2436] תְּפִלוֹת לַטִּינִי *Preces latinae* [i. e. italicae] 8. *Bologna.* 1538.

[Fin. mense Tischri בעֲזַרְיָה, i. e. inclinante A. 1538, ap. socios; ff.183 verbis ital. (sed typis hebr. punctatis) in marg. superiore inde a „duo“ numeralis. Nec 72 Versiculi, nec 100 Benedictiones ad initium, sed post praef. brevem incipit: „Quando קוֹמְאֵנוּ) entra in schola si volta verso לו אֲרָנָא וֵאלֹהֵינוּ E io nel(!) multitudinē della etc., in fine Index. Tetragrammaton in hac et sequenti ed. per דּוֹמֵנֶדֶדִּי (Domeneddio) expressum. Ed. raram vidi Venetiis, exstatque in *Mus. Brit.* et ap. *Rof.* Ann. p.40 n.270.]

VERSIONES.

PRECES QUOTID.

PARTES.

- 2437] **הפלות וולגאר** *Preces vulgares*, [i. e. italice] 8. min. *Mant.* 1561.

[Fin. sub Gul. Gonzaga 1. Ijjar, per Jak. b. Naftali Kohen de Gazolo, in aed. Messer Salomo di Rabbi Abraham Rabb. German. (רב מדישקו יצ"ו); ff. 176, inde ab „טוט“ verbis ad instar ed. praec. numeratis. Incipit. inscriptione quasi: „Queste sono li cento ברכה (che e obligato“ etc.) dein: „Signore di tutti li עולמות sia piacciamente da dinanzi etc.“ In fine corona et manus sacerdotum. Ed. raram, ap. *Zz. Z. G.* 254, 256 desideratam, vidi ap. *Alm.*, et expl. sine tit. ap. *Saraval.*]

- 2438] Machsor rit. hisp., Italice [lit. lat.] per Ottolenghi q. v. (1824).

- 2439] Nonnulla ex Machsor rit. hisp. Lat. vertit G. Genebrardus q. v. [*Wf.* II p. 1343].

PARTES PREC. QUOTID.

- 2440] **הפלת מנחה ומעריב** *Precatio pomeridiana et vespertina* cum Confessionibus et supplicationibus variis 8. *Prag.* 1562.

[Ed. ex Cat. vet. recenset *Zz. Z. G.* 274 n. 21, jam in Cat. ms. desid. Annus suspectus, cf. ed. sequ.]

2441. — secundum ritum eorum qui „noctis in domibus Dei stant“, iterum expressa, adjecta sunt denuo: חניניה צדיקים *Jejunium Piorum*, i. e. Registrum germ. dierum mortis Piorum, *Precatio* אבינו מלכנו et benedictio lunae 8. *Crac.* 1666.

[A. **יקרא** **כי ביתי בית הפלה**, sub Casimiro; ff. 32 non pag., lit. crass. maj., typoth. Katriel b. Zebi ex Opatow. Ed. superior non ita pridem expressa vid. ex verbis: **בשכבר הימים העברו (!) נרפם בכרך הקטן הזה**.]

- 2442] **סדר מעריב בזמנו** *Ordo precationis vespertinae tempore suo* et *Sefirat Omer* cum Intentionibus kabbalisticis 32. *F. a. M.* 1719.

[Ap. Jo. Kölner, per Sal. London. *Wf.* IV p. 1053 n. 481 c. et Cat. ms.]

2443. **סדר תיקון ערבית** *Ordo institutionis vespertinae*, i. e. *precatio vespertina* 12. *Dess.* 1697.

[Excudit Mos. b. Simcha in usum synagogae Halberstadt, ubi antea degerat; plagg. 3. *Wf.* II p. 1469 n. 770. Cf. *Prec. prid. Novil.* N. 2785.]

II. PRECES FESTIVALES,

SEU

MACHSOR (v. p. 299).

A. RIT. GERM. ET POL.

2444. — [rit. Germ. in Italia]

f. [*Pisauri* seu *Arimini* ca. 1521].

[Editionis ignotae expl. initio et nonnullis ff. in medio destitutum nos deteximus, et simul *Luzz.* fragmenta nonnulla minora Pataviae. Duobus constat alphabetis hebraicis, primo usque ad כד, secundo (incip. כל נדרי sine ornamento) usque ad ירה (18). In marg. superiore per folia priora plagularum decurrunt numeri primum latini, dein arabici usque ad 124, quod 248 ff. singula efficeret, sed f. 4. Octon. ultimi Alphab. I. et simul f. 1. Alphab. II. numeratur 71, unde forsitan ff. 250, quorum certe 108 (seu 18 Sext.) Alphab. II., plagula 1. Alphab. I. desiderata ff. 6 vel 4 constat, plagula 2 enim continet ff. bina IV et V, plagula 3 ff. bina V. I. (*sic*) et VII. Typi majores sunt plurimum germani crassi, ubi Raphe super בנרפח et Tetragramm. per 3 Jod, passim itali, praecipue in lectionibus Biblicis, ubi accentus adsunt, atque varr. lectiones eadem ac in Machsorroman. (N. 2578), cujus Megillotsunt fere ipsa nostra, quae plenior tantum sistunt scriptiōem (ut בענו מודעהנו, in rom. בענו מרעהנו) atque hic Tetragr. יהוד. ibid. יהוד. Canticum hic I. f. 54 (seu 56) 2 columnis, ibid. columna una. Preces non festivales typis quadr. minoribus ipsis, quibus totum fere Machsor rom. expressum cum Raphe, nullibi vero occurrunt typi rabb., praeter custodes, quae sine regula ulla variis exprimuntur typis. Ornamenta praeterea Soncinatum ipsissima atque viliis ipsis in utroque Machsor, sed cuniculi bini in rom. sese invicem spectantes, in germ. tergo obverso transpositi. — Expl. nostrum initio exhibet Jozer in Sabb. 1. festi Encaen., desinit hymno מרשה in Simchat Tora, pag. ultima alba. Exhibet Jozerot in 4 Paraschijot et Sabb. interfesti, sed nihil de Purim et 9. Ab adest, nec Hymnus unitatis nec precatio privata (תפלה בלחש) in 3 festa (in ed. Aug. contra omissa eadem in Neila, quae hic exstat), Selichot in diem expiat. tantum, sec. *Luzz.* ex ed. separata (N. 2831) recusa passim emendata. Ed. nostram ritus germani *PR.* nuncupare non audemus, forsā jam alia Saec. XV. praecesserat, ut jam Selichot

bis excusa nobis innotuerunt. Ex nostra vero procul dubio Augustina N. 2448, quam *Rof.* Diz. s. v. Machazor *PR.* habet, et mutato ritu ed. N. 2445 recusae.]

[2445] — [rit. pol.] II Ptes.

f. min. *Prag.* 1522.

[A. ארפא, P. I. in dies vener. et Tabern. fin. fer. VI. 22. Tammus (21. Juli) וארפא, per Gerson Kohen, Meir b. Jakob Lewi Epstein, Salomo b. Samuel Levi, Chajjim Schachor [Schwarz] b. David, Meir b. David (סכח"ם לרוד, i. e. scriba). *Zz.* Z. G. 270 n. 5 ex uno noto expl. *Mich.* 2424-5. *Ap. Rof.* Ann. desid.]

2446] — [rit. germ.?] 4. *Salon.* 1526.

[„Ad calcem“ dicitur absolutum pridie jejunii celebratissimi עורי, i. e. declinante A. 1526, per Mos. Soncino. Ignotam ac rariss. ed. vidit *Rof.* Ann. p. 31 n. 179 (ubi 1527) apud Judaeos Vercell., rit. non indicat.]

2447. — [rit. pol.] Pars II., in fest. Encaeniorum etc. usque ad Pentecosten. Ed. II. emend.

f. *Prag.* 1529.

2447b. — P. I. in dies vener. et Tabern. Ed. II. emend.

f. *Prag.* 1533-4.

[P. I. A. ליצירה פר"ט אלפים..., quae verba partim stemma (seu armaturam urbis Praegae) partim nomen typogr. Gerson Kohen cingunt, ejus in fine nominantur filii Sal. et Mard., adhibitusque dicitur ad corrigendum etc. Meir b. David scriba, unus typographorum priorum (ויהי בהמשח אלפים ומאהים והשעים) ליצירה, והנה יצר כל באסירה, העיר את רוח גרשם... לחקק שניה, חלק סחזור השניה... ויקרא ג"כ למ' כ' ה'ם אחד מן המחוקקים הראשונים להיות בעזרו ולהנהיג אישון להטיב הסדר האחרון מן הראשון, ויקם ברויזות כאח לצרה, ויסר כל מלה וזה, כי דבר סרה, עם ציורים מציורים שונות (!), לא חזכרנה הראשונות, ויסלח כל דלות וכל חוסר, כי אבוצו אכלו בוסר, במלוח הוורה עחיד ועבר, והיה השלמת' יום ד' פר' מי"ז יצא הדבר... (שנה ויעמדו במקום צ"ר...); fin. ergo fer. IV. 24. Cheschwan 390 (1. Nov. 1529, cf. Litbl. XI, 748). Ed. ornativissimam, *Rof.* ignotam, recenset Cat. ms. omissus ap. *Zz.* Z. G. 271 n. 9 (Anon., Litbl. I. I., cf. *Carmoly.* Itinéraires p. 345!), qui non omnino congrue delineat Cod.